

Škola Božského Srdce Páně,

časopis pro katolíky, zvláště pro zbožné spolky a bratrstva,
vychází počátkem každého měsíce.

Pořádá

P. Petr Hlobil v Rajhradě.

Na „Školu Božského Srdce Páně“ předplácí se na rok 8 korun.

Jednotlivá čísla prodávají se po 80 haléřích.

Administrace a expedice jest v Brně, Biskupská ulice číslo 1.

OBSAH:

Duše zemřelých vojinů ve válce. (Hlavní úmysl.) — Láska Srdce Páně. (Báseň.) — Patříme do říše nebeské. — Novoroční. (Báseň.) — Dějiny pobožnosti k Božskému Srdci Páně. — Jiří Belanger. — Dvanáct měsíců v lidském životě. — Stáří čili životem vzhůru. — Obrázky z katolických misí. — Vítání Ježíška. (Báseň.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Rada československých katolíků v Praze

vstupuje v život. Sjezd katolického duchovenstva čteně oblesaný kněžstvem z Čech, Moravy, ze Slezska a ze Slovenska, který se konal letos v Praze na Žofíně, usnesl se utvořit nepolitickou organizaci na hájení zájmů katol. náboženství po všech zemích naší republiky s ústředím v Praze. Ve farnostech tvoří se místní rady katolíků, v sídlech diecézí diecéšní rady katolíků a v Praze ústřední rada s vlastní kanceláří.

Účelem této organizace bude spojití v jeden šik a systematickou práci všechny katolíky na obranu, posílení a vzrůst náboženského života katolického a organizovati je ke společným akcím tiskovým, organizačním, obranným, manifestačním a svěpomocným, slovem Rada československých katolíků má se státi střediskem a ohniskem katolického života v naší republice.

Za předsedu této organizace zvolen opat M. Zavoral, prvním místopředsedou farář Pauly, druhým vrchní rada zemského výboru Dr. Karas, pokladníkem velkoobchodník R. Totzer, prvním jednatelem kaplan Titl a druhým zlatník K. Švarc. Do výboru byli povoláni: metropol. kanovník Dr. Kašpar, Seborová, Šmutzerová, Lobkovicová,

prof. Dr. Kašpar, Msgr. kanovník Wünsch, Schönborn, tajemník Stašek, komisař Dr. Nosek, nakladatel P. Kotrba a prof. Em. Žák.

Tento prozatímní výbor provede organizaci dle stanov a spravovati bude veškeru akci celé instituce až do jejího sjezdu. Až budou v jednotlivých farnostech ustaveny místní rady katolíků, v diecéších diecéšní rady, budou svoláni předsedové těchto institucí, dále vynikající naši pracovníci a redaktoři katolických listů jako Zemské shromáždění československých katolíků do Prahy, jež zvolí definitivní správu ústřední.

Dosavadní instituce, která vystupovala v Praze pod jménem **Zemská rada katolíků**, skončila svou činnost, rozešla se a již neexistuje.

Kancelář Rady českosl. katolíků jest v Praze, čp. 80 II, Spálená ul. 16.

Poněvadž tato na širokém podkladě založená, z usnesení kněžstva v život uvedená a episkopátem podporovaná akce má pro náboženský život v naší republice nesmírný význam, jest žádoucno, aby byla všemožně podporována veškerým našim duchovenstvem, našimi spolky, organizacemi, naším tiskem a veškerým katolickým lidem.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Casopis pro zbožné spolky a bratrstva mezi Cechoslovany.

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. Petr Hlobil,
bened. ktin rajhradský.

Ročník padesátý čtvrtý 1920.

V BRNĚ.

Tiskem a nákladem Občanské tiskerny, s. s. r. o., Starobrněnská ulice 19—21.

OBSAH:

XXXXXXXXXX

	Str.		Str.
Básně.		Hřbitov, poutní místo (I. Zháněl) . . .	239
Tesařová Marie 2, 6, 26, 30, 39, 52, 59, 66,		Vánoční radost (J. St. Pavlík) . . .	249
77, 84, 91, 102, 127, 134, 149, 151, 162,		Pastýří betlémské (J. St. Pavlík) . . .	253
189, 222, 234, 246, 248.		Ukázala se milost Boha všem lidem (Ign.	
Mé srdce Srdci Páně. (Píseň od J. St.		Zháněl)	255
Pavlíka)	108		
Josefa Nováková	106	Hlavní úmysly.	
K božskému Srdci píseň	158, 171	Duše zemřelých vojáků ve válce . . .	1
Sv. M. B.	168	Časné zaopatření duchovních . . .	25
Pojednání nábožná.		Apoštolát modlitby jakožto doplněk far-	
Patřím do říše nebeské (I. Zháněl) . . .	2	ních misí (na obálce)	
Stáří čili životem vzhůru (Bohdan Ky-		Vytrvalost v křesťanském smýšlení po	
selý)	15, 40	jití ze školy (na obálce)	
61, 91, 116, 140, 159, 179, 197, 223, 242,		Křesťanské matky, vzor ctnosti v rodině	
258.		a společnosti	97
Popleční středa (I. Zháněl)	26	Rozšíření úcty k Nejsv. svátosti . . .	121
Dům zlatý (Jar. St. Pavlík)	30	Uzavřená duchovní cvičení	145
Tajemství kříže (I. Zháněl)	49	Křesťanství vůdcové lidu	165
Jidáš (J. St. Pavlík)	55	Křesť. duch v rolnictvu	185
Nové doporučení zasvěcení rodin božsk.		Pokřesťanění továrních podniků . . .	203
Srdci Páně	63	Vzbuzení svědomí řemeslníků	229
Papež. doporučení Apošt. modlitby . . .	73	Křesťanský sebezápor	245
Radostné alleluja (I. Zháněl)	74		
Velikonoční radost v předpeklí (J. St.		Pojednání poučná.	
Pavlík)	77	Dějiny pobožnosti k Božskému Srdci Páně	
Vítá vane, kdo chce (I. Zháněl)	98	(J. Hrubý T. J.) 6, 34, 59, 82, 106, 127,	
Život prvních křesťanů (Jaroslav St. . .		147, 177, 195, 210, 235, 252.	
Pavlík)	102	Jiří Belanger (J. Tagliaferro) 11, 37, 66, 110.	
Ježíš, přítel kajeníků (I. Zháněl) . . .	123	Dvanáct měsíců v lidském životě (Jar. St.	
Dvě světla na duchovním nebi (Jarosl. St.		Pavlík)	13, 87
Pavlík)	136	Československé katol. veřejnosti	160
Čtitelům Bož. Srdce P. (J. N.)	138		
Pro svět vše a pro Boha nic? (Ignát		O křesťanských záležitostech.	
Zháněl)	154	Obrázky z katol. misí (P. Max. Weinber-	
Katolíkem skutkem (Jan Tagliaferro 167,	187	ger) 19, 43, 68, 84, 112, 134, 179, 209,	
205, 230, 247.		225, 260.	
Panno ctihodná, oroduj za nás (Jar. St.		Utěšený obrat Francie k Bohu a církvi	
Pavlík)	169	jeho	52
Milosrdný Samaritán (I. Zháněl) . . .	174		
Naše narozeniny (Jar. St. Pavlík) . . .	190	Různé zprávy.	
Město Ježíšovo (I. Zháněl)	199, 217	Různé zprávy: 22, 46, 71, 94, 118, 142, 163,	
Šedmero radostí Panny Marie (Jar. St.		183, 262.	
Pavlík)	207	Děkuvzdání: 72, 96, 120, 144, 164, 228, 243.	
Cesta do chrámu Páně (J. St. Pavlík) . .	215		
Příbytek v hrobě a v nebi (Jaroslav St.			
Pavlík)	232		

Naše obrázky.	Strana	Strana
Starý a nový rok	8	Sv. Alois, vzor mládeže 137
Vánoce	9	Sv. Cyril při modlitbě 152
Útěk do Egypta	7	Škola cyrilometodějská 153
Obětování P. Ježíše v chrámě	32	Velehradský chrám Páně 161
Svatopluk a jeho synové	41	Milosrdný Samaritán 172
Pán Ježíš káže	53	Blažená smrt Panny Marie 181
Pán Ježíš k smrti odsouzen	56	Korunování Panny Marie 173
Jidáš zrádce	57	Sv. Matouš, evangelista 192
Sv. Klement M. Hofbauer	65	Pod ochranou Tvou 193
Zmrtvýchvstání Páně	80	Opat Božetěch na Sázavě 201
Sv. Petr a Jan kážou	81	Ježíš přichází, otevři mu 212
Vnitřek chrámu Božího hrobu	89	Ježíš, přítel dětí 213
Ježíš rozesílá apoštoly kázat	104	Bouře na moři 221
Sv. Petr káže lidu	105	Padlý hrdina 236
Ke dni blahorečení bl. Jany d'Arc	113	Tobiáš pochovává mrtvé 237
Ježíš, pastýř dobrý	128	Na hřbitově 241
Jan Křtitel káže pokání	129	Panenská Matka Boží 246
		Cesta do chrámu Páně 251

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. LEDNA 1920.

ČÍSLO 1.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Duše zemřelých vojinů ve válce.

Hlavní úmysl.

Druhá kniha Machabejská vypravuje o mnohých bojích židů proti nepřátelům. V těch bojích padli přemnozí z vojinů Judy Machabejského. Po boji druhého dne přišel Judas se svými, aby sebral těla těch, kteříž poraženi byli a aby je položil s rodiči ve hrobích otcovských. Udatný pak Judas napomínal lid, aby zachovali se bez hříchu před očima vidouce, co se stalo pro hříchy těch, kteříž poraženi jsou. A učiniv sbírku, poslal 12.000 drachem stříbra do Jerusalema, aby obětována byla obět za hříchy mrtvých, dobře a nábožně myslé o vzkříšení. Nebo kdyby byl neměl naděje, že vstanou z mrtvých ti, kteříž padli, zbytečné a daremné by se zdálo, modliti se za mrtvé. A že prohlédal, že ti, kteříž s pobožností zesnuli, mají výbornou milost složenou. Protož svaté a spasitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby od hříchů sprostěni byli. (Machab. 12.) Jest po válce, po kruté válce, která trvala od 28. července 1914 až do 28. října 1918. Válka tato zachvátila celou Evropu a konečně i Asii a Ameriku. Milionová vojska stála proti sobě jak na ruském, tak na italském bojišti a neméně na srbském a rumunském bojišti. Bojovalo se netoliko na pevnině, ale i na moři. Bojovalo se s nej-

větší krutostí zbrani, náboji, otravnými plyny a jinými prostředky, o nichž se nám dříve ani nezdálo. Bojovalo se otevřeně, ale i zákeřně. Nechybily též boje ve vzduchu létadly. Bože, co to životů lidských padlo za obět této kruté válce. Co to mladých životů padlo v bojích, nemocemi, zraněním, hladem; co to životů lidských zahynulo v močálech ruských, kolik to lidu zmrzlo na horách věčným sněhem pokrytých! Kolik to udatných vojinů stalo se nezvěstnými! Kolik tisíc vojinů zemřelo v zajetí hladem, zimou a morem! Kdož to ví? Bůh sám ví nejlépe, kolik vojinů zemřelo a jak zemřeli. Mnohý nemohl ani lítost vzbudit nad hříchy svými, jak náhle byl smrti překvapen! Mnohý z nich neměl ani příležitosti, aby se po dlouhé době vyznal z hříchů svých! A že válka bez hříchů není, to uzná každý! Proto následujme statečného Judy Machabejského a modleme se za všechny padlé a zemřelé vojiny, aby duše jejich od hříchů sprostěny byly. Konaly se sice pobožnosti za zamřelé vojiny v loni i předloni, ale nezapomínejme na ně též v budoucnosti. Aby se na zemřelé vojiny nezapomínalo, postaveny na mnohých místech mohyly, památné desky, pomníky. To je všechno krásné, ctíme tak památku

našich milých vojínů, otců, synů, bratří; ale to není všechno. Ty pomníky jsou více pro nás živé jakési upomínky, pro zeměle vojiny však jest a má býti naše modlitba, obětování mše sv. nebo sv. přijímání, též konání dobrých skutků. Proto rodiče pamatujte na své syny, manželky pamatujte na své manžele, dívky pamatujte na své otce, bratří a sestry pamatujte na své bratry, kteří bůhví kde odpočívají, ve chladné, cizí zemi, očekávající budoucího vzkříšení a odplaty věčné. Vytrpěli

mnoho ve válce, je pravda, pro mnohé bylo utrpení pravým mučenictvím, ale přece nemůžeme říci, že by byli bez hříchu zemřeli. Dotrpěli! Těla jejich odpočívají v zemi, v moři, v propastích a též na hřbitovech vojenských. A duše jejich? Z místa utrpení očistcového volají k nám, svým přátelům: Smilujte se nad námi aspoň vy, přátelé naši; neboť ruka Páně dotkla se nás!

Necháme je volat nadarmo?

Nikdy!

Proto se za ně modleme!

Marie Tesařová:

LÁSKA SRDCE PÁNĚ.

Kdo změří lásku Tvou, ó božské Srdce Páně, kdo sečte dary ty, jež v jeho svaté ráně se tají od věků a v šířý proudí svět, to nevpoví chabý lidský ret.

Jak ve monstranci zářné tak v Mariině lůně ses někdy tajilo, o Srdce lásky trůne, až v nebi Serafinů se Ti klonil sbor, Ty spěcháš sejmut z lidí hřích a vzdor.

A v Betlémské stáji v chudých jesli schránu Tě Matka vložila, Ty slasti nebesťanů, na Nazaretu nivách v Srdce tvého květ kdys Josefa se topil snivý hled.

Ty láskou planulo jsi k lidem každou chvíli, jim cestu značilo tam k nebeskému cíli, svět nevděkem Tvou lásku splatil zlým, Tvé Srdce ověnil — ach — trnovím.

A na kříž přehrozný když lidé Tebe vbili a z Srdce hlubiny se proudy krve lily, jak chtivě krev tu vzprahlá pila zem že purpurem se zaskvěl její lem.

A v svatostánku Tvém, ó Srdce Páně zlaté, se tajiš, ukrýváš a dary přebohaté nám nabízíš, nás nutíš, mile zveš, nám přítelem a bratrem býti chceš.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud', Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Patříme do říše nebeské.

Úvaha. — Napsal Ignát Z h á n ě l.

Za časů císařovny Marie Teresie bylo obtížné cestování. Jednou kudysi tato mocnářka jela a byla slavnostně uvítána. Jak bývá zvykem při podobných příležitostech, byla postavena slavobrána a císařovnu očekávalo nejen obyvatelstvo oné osady, nýbrž také všech okolních. Bylo vybráno

nejnadanější děvče a předneslo ve verších uvítání. Přednes se podařil a císařovna dojata, obrátila se k děvčátkovi a vytrhla z kytice, kterou jí dívka podala, nejkrásnější kvítečko. Právila: „Dobře jsi vykonala, dívko, svou úlohu, dávám ti jako dík toto kvítečko, které jest z nejkrásnějších

z celé kytice, kterou jsi mne podarovala. Ale jsi-li pak také i jinak tak dovedná, jako jsi dokázala nyní přednesem básně? řekni mi, do které říše náleží tato květinka?" Dívka hbitě odpověděla: „Náleží do říše rostlinstva.“ „Dobře, dívkenko,“ pravila upokojená mocnářka. Nyní obrátila se ku svému pokladníkovi a žádala, aby jí dal dukát. Vzala dukát, dala dívce a pravila: „Tu máš něco na památku na tuto chvíli, ale řci mi, do které říše řadíš tento peníz?“ Chytrá dívka nepřišla nijak do rozpaků a pravila: „Dukát jest ze zlata, proto patří do říše nerostů.“ „Výborné!“ zvolala, všecka potěšena císařovna, „ale nyní ještě jednu otázku; řci mi, milá dívko: Do které říše já patřím?“ Dívka se chvíli rozmyšlela a pak pravila: „Patříte do říše nebeské.“ Císařovně se trefná odpověď divčiny velmi líbila, naklonila se k ní a vřele jí políbila, podivujíc se jejímu důtipu.

Kéž by se mohlo užítí o nás všech věty: „I my patříme všichni do říše nebeské.“ Tu povstává nadmíru důležitá otázka, co činiti, abychom se do ní dostali?

Tutěž otázku předložil kdysi božskému Mistru zákoník, chtěje jej pokoušeti. Právil: „Mistře, co musím činiti, abych obdržel život věčný?“ On pak řekl jemu: „Co jest psáno v zákoně? Kterak tam čteš?“ A on odpověděl řekl: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své, a ze vši síly své, i ze vši myslí své, a bližního svého jako sebe samého.“ I řekl jemu: „Dobře jsi odpověděl; to čin a živ budeš.“ Luk. 10, 25—28.

Chceme Boha nade vše milovati. Proč jenom jest naše láska k Bohu tak slabá, tak nepatrná? Jest přece naším největším dobrodincem, jemuž máme k poděkování svůj život i jeho udržování. Počet dobrodíní, jež nám prokazuje Bůh, jest tolik, jako písku v moři, tolik jako krůpějí rosy, z rána v létě na louce. Neřídíme se, bohůž, podle slov Pisma, kde čteme: „Dobrořeč duše má Hospodinu, a

nezapomínej na všechna dobrodíní jeho.“ Žalm 102, 2. Kéž jest Bůh předmětem všech našich myšlenek, žádostí, slov, neboť: „Okuste a vizte, jak libý jest Hospodinu blahoslavený člověk, kterýž doufá v něho.“ Žalm 33, 9. Uvažujme o výroku, který pronesl kterýsi moudrý člověk, který napomínal k lásce k Bohu těmito slovy: „Jistina, která nám vynese největší úroky, jest vděčnost k Bohu.“

Kdo otevřeným zrakem pozoruje vše kolem sebe, přijde jistě ku přesvědčení, že jest nehlavnější z našich povinností: vděčnost k Bohu. Známý spisovatel mnohých dobrých povídek pro mládež Krištof Šmýd vypravuje ve svých pamětech, že šel jednou po cestičce mezi vysokým obilím v době, kdy uzrávalo na polích obilí a byla oprávněná naděje na hojnou úrodu. Najednou zahlédl před sebou prostého venkovana; ač bylo veliké vedro a slunce vysílalo zrovna žhavé horké paprsky na zemi, měl smeknutý klobouk a držel ho v ruce. Když jej Šmýd dohonil, dal se s ním do řeči a pln podivu se ho vyptával, proč chodí, ač tak horko, s kloboukem v ruce a nemá ho na hlavě? Tu odpověděl prostý venkovan následovně: „Když chodím v této době po polích a pozoruji Boží požehnání, nemohu nasaditi klobouku na hlavu — z vděčnosti k Pánu Bohu.“

Kéž by plálo srdce naše tak velkou láskou k Bohu, jak plálo srdce velikána Augustina, učitele církevního. Snad jsme si již povšimli, že bývá vyobrazen, kterak drží v pravé ruce srdce, jež hoří plamenem, což znamená: Augustin často rozjímal o lásce k Bohu a ať se podíval nač chtěl, vše ho napomínalo: „Miluj Boha nade vše!“ Slunce, svítící ve dne, měsíc, ozařující tmy noční, déšť, mraky, hory, údolí, pole, lesy, vše volalo k němu: Augustine, miluj Boha! Vzpomínati často na Boha jest důležitá pomoc k lásce k němu. Proto měl také svatý Bernard mnoho starostí o svého bývalého žáka, který byl povýšen na trůn papežský, že při

mnohých svých starostech sotva bude mít čas a psal mu následující starostlivá slova: „Mám starost o tebe, Eugenie, abys při množství prací nezanedbával rozjímání a tím neochladl v lásce k Bohu a nezatvrzoval se v srdci!“

Jak nás zahanbují i v této příčině staří pohané. Tak napomínal již velký Cicero: „První a nejhlavnější služba jsou nesmrtelní bohové.“ Stačíž tento jediný výrok za všechny jiné. Dokazuje nám, že po všechny doby, pokud paměť lidská sahá, co možno vůbec mluví o nějaké vzdělanosti, vždy byli lidé, kteří si byli vědomi, že jest bytost, která vše řídí, již všichni zodpovědní jsme a jež se o nás také dále v životě otcovsky stará, která „otvírá ruku svou a naplňuje každého živoucího požehnáním.“ Žalm 144, 16.

Z novějších dob stůj tuto jako příklad pravé lásky a důvěry v Boha velký syn země švýcarské, kterého čítá mezi své největší velikány, lidumil, kterého nutno počítati mezi největší minulého XX. století, kněz kapucín P. Theodosius Florentini. Dalo by se mnoho zajímavého sdělit z jeho nadmíru poučného životopisu, jak vždy miloval Boha, jak v něj doufal, důvěřoval a také nikdy ve své důvěře nebyl sklaman, co se osvědčilo na př. již při volbě povolání, že se stal knězem, kapucínem. Když totiž dokončil studia gymnasiální, byl tak výtečným studentem, že jemu, sedmnáct let čítajícímu, nabízel profesuru filosofie, což odmítl a zašel si, jak tehdy byl zvyk, pěšky do Badenu, kde měl rodného bratra, kapucína, aby se s ním poradil o volbě svého stavu. Když tam přišel a sdělili mu, že bratr zemřel, byl tak dojat, že požádal, aby byl přijat do řádu, ač toho úmyslu původně neměl. Našel tam dobrého přítele, který se ho ujal a poznal, co v něm vězí, že jest totiž kromě jiných dobrých vlastností Bohem bohatě nadaný řečník. Patří také mezi hvězdy nejjasnější, které kdy svítily na poli katolického kazatelství. Jako druhý Pavel hlásal slovo Boží, jako pravý

apoštol charity pomáhal kde mohl. Hlavně mu tanuly na mysli děti, aby měli dobrou výchovu a pak opuštěná mládež. Byl vždy věren svému životnímu heslu, které znělo: „Boží dobrotivost ještě nikdy mne neoklamala.“ Ano, po celý život v Bohu doufal a Bůh byl při něm, pomáhal mu.

Písmo nazývá toho, kdo nevěří v Boha, „nemoudrým“, neboť čteme: „Řekl nemoudrý v srdci svém: Nenif Boha!“ Žalm 52, 1.

Náš básník Boleslav Jablonský píše takto o Bohu ve své „Moudrosti otcovské“:

„Co jest Bůh, ó synu milý,
neví sám, kdo nezakusí:
ti však, již to pocítili,
nad vše milovat jej musí.“

Č. 3.

„Jestí jeden veškerenstvem
svobodně vanoucí duch,
my cítíme jeho vládu
a jej s úctou zovem — Bůh.“

Č. 2.

Proč jenom tak často zapomínáme, že kořeny našeho veškerého života se trátí a vedou k Bohu! Jako ohromné, velebné, nedostupné Alpy ční do života lidského božský majestát, božská moc, božská myšlenka, ona jest zároveň myšlenkou věčnosti, nekonečnosti. Lidstvo samo podobá se mravenčímu kopci na úpatí těchto velehor, na úpatí božství majícímu byt svůj a trvání své. Na počátku všech věcí stojí Bůh. Co krásného, co drahého, co silného, svatého máme, lidstvo, národ, vlast, bližní... Bohem počíná, Bohem podmiňuje. Vezměte Boha... a zůstane člověk sám. Čím více odpadá lidstvo od Boha, tím více stává se jeho ideálem — hromada kamení. Jest proto největší lži moderní vědy a její útok proti Bohu, když tvrdí, že pronikla tajemství našeho bytí, že lze vůbec proniknouti i nezávisle od Boha.

Bez Boha jest tma kolem nás. Bez Boha rovnáme se dítěti, jež nepoznalo matky, čeledínu bez pána, bez služební knížky, tuláku bez vlasti, bez příštěší, bez domova. Nikdo z nás lidí nemůže

se vyhnouti Bohu, nikdo jej minouti opravdu chladně, bez zájmu: čím hlubší duch, tím mocněji jím zmitá otázka Boha. Není znamením hloubky naší doby, že tak zploštila, tak zpovrchnělo nejvyšší téma srdce i ducha lidského. Tisícerými potřebami, denními událostmi vedeni jsme k němu, Slunci duší našich. Nemá konců Bůh, proto jest také bez konců o Bohu nysliti, mluvit, psáti. Od počátku světa byly plny mysli lidské Bohem, jsou ho knihy, sepsané lidmi. Avšak sama božská myšlenka není jimi nijak vyčerpána ani v jednotlivcích ani v lidstvu. (Dle spisů Dr. Fr. Nováka.)

Mluvmе často s Bohem. Jsou lidé, o nichž bychom skoro řekli, že nemohou býti živi bez společnosti. Vyhledávají lidi, aby jim mohli sdělit své myšlenky, touhy, co hýbá jejich ledvím a srdcem. Když jest Bůh naším pánem, měli bychom zajisté také často vyhledávati jeho společnost a světo-
vati se mu se všemi svými touhami, přáními, žádostmi, myšlenkami.

Nejste-li mnohdy podobní desíti malomocným, jež Ježíš, potkav je vcházeje do jednoho městečka, uzdravil, však pouze jeden z nich vida, že jest uzdraven, navrátil se a díky činil Ježíšovi. Luk. 17, 11—19. Jak často i my zapomináme na svého nejsvětějšího dárce, na Pána Boha, a nemodlíme se k němu! Sv. Jan Zlatoústý dal modlitbě tyto čestné názvy: „Jest útočištěm proti všem strastem, základem pravé spokojenosti, pramenem ustavičného štěstí, matkou pravé moudrosti, záštitou proti truchlivosti a malomyslnosti srdce.“

Jest největšího obdivu hodno, co vše podnikli mnohé, vůli Boží věrně plnící srdce, aby se mohly oddati stálé, nerušené modlitbě. Kateřina Lotrinská byla krásnou a bohatou dívkou. Pocházela z nejvznešenější rodiny celé říše; tehdejší císař, šlechtitý muž Maximilian I. ucházel se o její ruku, ale odmítl a vyprosila si od rodičů jako zvláštní milost, aby mohla vstoupit do kláštera sester Benediktinek u nejsv. Svátosti v Nancy, což jí roz-

umní rodiče dovolili. Jako věno donesla do kláštera všechny šperky, dráhokamy a skvosty, které kdy od přibuzných darem dostala.

Jak často mohli bychom se přesvědčiti, že dobrá modlitba bývá vyslyšána způsobem, který se po lidsku nedá vysvětliti. Rodák z Prachatic, Jan Nep. Neumann, pozdější biskup ve Filadelfii, měl jednou, dokud byl ještě farářem ve Williamswillu nedaleko Buffala, práci, která se proti nadání protáhla dlouho do noci. Když se ubíral domů, bylo mu jíti cestou vedoucí mezi močály. Nebylo mnoho vidět a farář Neumann zabloudil. Nebezpečí bylo tím větší, protože kdyby sešel z cesty a zapadl někde do bahna, sotva by z něho vybředl; neboť čím větší by bylo jeho úsilí pomoci si, tím více by se do něho zabořoval. Jsa mužem modlitby, hledal pomoci tam, kde ji lze najíti, u Boha; modlil se o pomoc. Najednou spatřil kdesi se kmitati světélko. Ovšem ihned namířil směrem k němu a došel k jakému-i v pustině zapadlému domku. Tloukl na dvře; dlouho trvalo, než mu otevřelo snad desítileté, uplakané děvčátko. Táže se, pln účastenství proč pláče? Dítě otevře mlčky dvře světničky a tam uzí kněz umírajícího katolíka Ira, který se vroucně modlil, aby se před smrtí mohl vyzpovídati a přijati svatě svátosti. Ejhle, modlitba pomohla dvěma stisněným srdcím zajednou; knězi, že se zachránil z nebezpečí zahynouti bídně v močálech a umírajícímu katolíkovi, že kromě nadání přišel k němu katolický kněz, ježž potřeboval.

Umiňme si, že budeme přátely modlitby. Modleme se, můžeme býti naše modlitba almužnou, kterou dáváme svým bližním, může býti apoštolátem duší živých i zemřelých. A tuto almužnu dáti může každý, i kdyby byl sebe chudší. Když byl živ velký apoštol východních zemí svatý František Xavorský, vybízel často nevinné děti, aby se modlily o požehnání Boží pro jeho práce. Sám se několikrát vyjádřil, že děkuje velikou část svých apoštol-

ských úspěchů modlitbě těchto do-
brých a pobožných malých duší.

Svěťme se cele Prozřetelnosti Boží.
Volejme s Písmem: „Ejhle Hospodine,
ty jsi seznal všechny věci, nejnovější
i staré; Ty s tvořil mne . . . Kam
uteku před tváří Tvou? Jestliže bych
vstoupil na nebe, tam jsi Ty; pakli
bych sstoupil do pekla, přítomen jsi.
Byť bych vzal křídla na úsvitě a bydlil
v končinách moře: i tam provodila
by mne ruka Tvá a udržela by mne
pravice Tvá. I řekl jsem: Snad tma
přikryje moře, a noc bude mi světlem
v rozkoších mých. Však ani tma ne-
bude tmavá před Tebou a noc jako
den (před Tebou) světlá bude . . .

oslavovati budu Tebe.“ Žalm 138,
5—14.

Jsme stvoř ni pro nebe, zijeme tak,
aby říše nebeská stala se nám údělem.
Dopomůže nám mezi prostředky také
modlitba. Nezapomínejme na ni. Velký
cestovatel Livingstone, který bude vždy
nesmrtelný veleduch co do objevů
v Africe, zemřel náhle v osadě Čitambo
1. května 1873. Ráno ho našli sluhové
klečícího u postele s rukama o hlavu
opřenýma. Ždalo se, že se modlí —
byl mrtev. Říkáva se: jaký život ta-
ková smrt! Nezapomínejme při svých
modlitbách často se modliti za šťast-
nou hodinku smrti, po níž pak násled-
uje sláva věčná v nebi. Amen.

Marie Tesařová:

NOVOROČNÍ.

V rok nový vstupme s vírou v hrudi
a s pevnou v srdci nadějí,
ta v duši život probudí
a sejme vše z ní, co ji trudí.

A s Kristem, s křížem jeho svatým
ten pevně držíme v objeti,
nechť v strastech k Bohu zaleti
ta duše chabá s citem vzňatým.

Nechť svíce za svíci nám hasne,
nám zářit bude Krista svít,
když v lásce Jeho budem žít,
pak šťastně půjdem v světy spasné.

Nuž spojme se a jděme v před
a nechtějme svůj zmírnit krok,
pak v pravdě „Šťastný nový rok“
zas svitne nám jak jara květ.

Dějiny pobožnosti k Božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Božský Spasitel dal Markétě zřetelně
poznati, že on jediný je nejkrásnější, nej-
bohatší, nejmocnější a nejdokonalejší
ženich duší. A láska její k tomuto že-
nichu, který tolik trpěl též pro její duši
a ji tolik miloval, v ní konečně úplně
zvířezila; odevzdala se mu navždy a
rozhodla se pevně věnovati životu řeho-
lnímu.

Rozhodnutí toho nemohla však oka-
mžitě vykonati. Bylo jí sice konečně
dovoleno vstoupiti do kláštera, avšak

pouze s podmínkou, že vstoupí do kláš-
tera Uršulinek v Mâcon; jí však pravil
vnitřní hlas: „Tam tě nechci mítí, nýbrž
v klášteře Navštívení.“ Kromě toho se
matka její opět těžce roznemohla. I pře-
mlouvali příbuzní Markétu znovu, aby
za takových okolností na klášter vůbec
nemyslíla. Byla to nová, ale poslední
zkouška, která jí jen tím více naučila
milovati trpícího, ukřižovaného Spasitele,
jenž jí pomohl i nyní. Jistý řeholník
totiž vytkl bratru jejímu, že zdržuje ve

světě sestru svou, která má zcela určitě povolání k životu řeholnímu, a domlouval mu tak vážně a přesvědčivě, že se bratr na to již sám snažil, aby jí dopomohl tam, kam ji vedla touha jejího srdce. Markétě nastala teď otázka, pro který klášter kongregace Navštívení Panny Marie se rozhodnouti. Bylo jí jmenováno několik řeholních domů sv. Františka Saleského, ale žádný z nich jí nevábil; jakmile však uslyšela o Paray-le Monialu, pocítila ihned v srdci svém zvláštní radost a uspokojení a okamžitě se proň rozhodla.

Brzy na to, asi 25. května, jak již řečeno, zavítala tam v průvodu svého bratra, aby žádala o přijetí do řádu. Sotva kdy zaklepala taková žadatelka s podobnou prosbou na bránu kláštera toho! Jakmile vstoupila do hovorny, kde očekávala představenou, uslyšela v nitru svém tajuplný hlas: „Zde tě chci mít.“¹⁾ To mluvil božský ženich k té, které jeho Srdce chtělo světit tak veliké věci. Prosbu její snažná i pokorná nebyla oslyšena. Byla přijata. V Paray však ještě nezůstala, nýbrž vrátila se ještě ke svým do Lautecouru, aby uspořádala své věci.

Nezdržela se tam však ani celý měsíc. Dne 20. června 1671 byla již opět v Paray, aby městečka toho již nikdy neopustila, aby „se tam úplně odevzdala Bohu a jemu se obětovala beze vší výhrady.“²⁾ Konečně byla tam, kam ji volal Pán Ježíš a kam tolik toužila. V noviciátě otevřel se jí nový svět; tam začal pro ni nový, vyšší život. Byla to doba krásná, doba velikých milostí a četných vnitřních radostí, jakých nezakusí, kdo noviciátu neprožil. A Markéta využítkovala v noviciátě každé chvilky dobře a světomitě. Bylo v Paray zajisté málo novicek tak poslušných, učenlivých, svědomitých, ve všem příkladných a vzorných jako ona. Představené poznaly v ní brzy „duši vyvolenou“, které Pán udělil již přemnoho milostí a která již daleko pokročila v duchovním životě. Svému Spasiteli se úplně odevzdala a

svěřila hned při vstupu do noviciátu. Za to pak on zase přetvořoval tam duši její v krásnou, nádhernou svatyni, naplněnou libou vůní kadidla vznešené modlitby a myrhou sebezapírání, různých křížů, přikolí a utrpení.

Krásná doba noviciátu, věnovaná úplně Pánu Ježíši, jenž byl jejím učitelem a vůdcem, jenž ji po celou tu dobu zahrnoval velikými a přechetnými milostmi a důkazy své zvláštní lásky, jež vždy lépe poznávala a k němuž lnula víc a více, rychle uplynula. Po této vzorné, svaté přípravě složila 6. listopadu 1672 sv. sliby chudoby, čistoty a poslušnosti, jež ji na věky spojily trojnásobným posvátným poutem s Bohem jejího srdce a se Srdcem jejího Boha. Mohla tehdy všim právem říci o sobě: „Na věky náležím Milému svému, jsem jeho nevolnicí, jeho služebnicí, jeho tvorem. Poněvadž mi úplně náleží, jsem nehodnou jeho nevěstou: sestra Markéta Marie,¹⁾ mrtva pro svět. Všechno od Pána Boha a nic od sebe! Bohu úplně náležím a nikoli sobě! Vše pro Pána Boha a nic pro sebe!“²⁾

Markéta Alacoque ztránila mládí své v čistotě a nevinosti; měla veliké, šlechetné a dobrotivé srdce, jež bylo nadmíru přístupné nejvyšším ctnostem a jež vroucí láskou lnulo k Pánu Ježíši i k blahoslavené P. Marii; obdařena byla jasným rozumem, klidnou rozvahou a zdravým, jemným úsudkem. To byly zajisté veliké a vzácné dary a vlastnosti, jež si přinesla do kláštera; pro vznešenou úlohu její však ještě nestačily. Aby si ji tudíž náležitě připravil a učinil z ní nástroj vhodný pro své úmysly, uvedl ji Pán Ježíš sám „do královské školy svého Srdce“. Třem věcem hlavně měla se v ní naučiti, aby mohla býti hodnou hlasatelkou blahé zvěsti o nejsvětějším Srdci Páně, ctnostem, jež mají zdobiti též každého, kdo chce býti horlivým jeho cítělem.

Od začátku života řeholního propůjčil jí božský ženich veliký dar modlitby a neobyčejné sebranosti v Bohu. Modlitbu

¹⁾ Vie et Oeuvres II. str. 363.

²⁾ Svěžítopis ve Vie et Oeuvres II., str. 364.

¹⁾ Jméno Marie obdržela při skládání sv. slibů.

²⁾ Vie et Oeuvres I., str. 71.

Starý a nový rok.

V á n o c e.

tak milovala a pěstovala, že na ni vynakládala většinu volného času, který jí zbyval po různých cvičeních denním pořádkem předepsaných a po pracích jí uložených. Několik hodin po sobě trávila často bez pohnutí, jako socha, na oratoři před svým Spasitelem; v hodinách těch povznášela se až k nejvyššímu spojení s Bohem. Také v noci obětovala několik hodin ze svého spánku, jen aby mohla rozmlouvat i a těšiti se s Miláčkem svého srdce, nade vše jí dražším. Byla-li pohroužena v modlitbě, zapomínala na všechno vůkol sebe a žila jen svým Bohu. Modlitba vůbec byla její radostí, její útěchou, její pomocí a posilou v bojích a pochybnostech, jež častěji prudece dorážely na její duši; v modlitbě našla opět klid a vnitřní pokoj. „Při vnitřní modlitbě poutá Bůh mé srdce tak, že se mi někdy zdá, jakoby mi bylo úplně odňato, a pocítuji tak veliký klid, že se již neobávám ničeho jiného nežli nemilovatí svého Boha a dobře nevyužítí času v jeho svaté lásce.“¹⁾

Převaliká byla též její úcta k velebnosti božské a sebranost myslí v Bohu. Nic nedovedlo odvrátiti mysl její od Boha, ani takové práce domácí úmyslně jí uložené, jež vnitřní sebranosti jsou na překážku a mysl co nejvíce rozptylují. Takovou úctou k velebnosti božské byla proniknuta, že jsouc sama v pokoji z uctivosti k ní jen na kolenou četla, psala a pracovala, pokud jí to dovoľovala její slabost. V Bohu byla stále pohřížena její duše, jež ho milovala celou silou svou; pro tuto neobyčejnou sebranost myslí v Bohu se zdálo, jakoby dlela více v nebi než na zemi. „Pána Ježíše cítila jsem vždy ve své blízkosti,“ psala později r. 1689 P. Croisetovi T. J., „a sice tak, jako někoho, jehož tělesnými očima nemůžeme viděti jediné pro noční tmu. Bystrým zrakem lásky viděla a cítila jsem ho však mnohem krásněji a jistěji.“ A pro toto neustálé úzké spojení s Bohem, jehož přítomnost si všude stále připomínala, byl život její nepřetržitou modlitbou, na kterou s radostí patřilo celé nebe.

Když opustila svět a začala život nový, život řeholní, měla ještě některé lidské chyby, nedokonalosti a slabosti, pro které nemohl božský ženich na ni patřiti s úplným zalíbením. Měla-li se však skutečně státi hlasatelkou božského Srdce, musila se jich úplně zbíci. Spasitel sám bděl proto s neúprosnou přisností a s božskou žárlivostí nad všemi náklonnostmi, nad každým hnutím jejího srdce. Co se naň nevztahovalo, musilo býti vymýtěno, i nejslabší odpor k němu zlomen a překonán; celé její nitro musilo býti očištěno a obnoveno. Zřekla se sice světa; ale bylo nejvyšší třeba, aby se zřekla i sebe samé. Pán Ježíš byl jí při tom nápomocen a očistil srdce její ode všeho pozemského tak, že odumřela úplně sobě. Když jí pravil: „Věz, že jsem Mistr svatý a učitelem svatosti! Jsem čistý a nestrpím ani nejmenší poskvrny . . . I když mne pohnula nesmírná láska, abych byl tvým učitelem, abych tebe poučoval a tebe přetořil podle své vůle a svých úmyslů, přece nenávidím duši vlažných a zbabělých. Jsem sice shovívavý k tvým slabostem, ale též neméně přísný, bych potrestal tvé chyby.“ Proto bděla nad svými smysly, proto se zapírala, umrtvovala a zříkala se mnohých radostí nevinných a dovolených. Proto tak trpělivě snášela všechna příkoří a pokořování, jichž se jí i od spolusester dostalo. Tím dospěla k takové ryzosti úmyslu a sobě tak odumřela, že vše, co jiným je příjemné, jí bylo trpké a působilo jí bolest.

Veliký vnitřní odpor cítila, měla-li z poslušnosti na př. své představené nebo vůbec někomu vyjeviti převelike milosti, jichž se jí dostalo, a jen s velikým sebezapřením vykonávala tento rozkaz; působilo jí to vždy nesnáze a bolesti. Kdo čte život bl. M. Markéty, vidí, jak velice se zapírala, pokořovala a ponižovala, jak velice sobě odumřela, a sice tak, že toho obvyčejně nikdo nepozoroval. Sama vyprosila si totiž, jak praví o ní ctihodná matka Greyfié, jež byla její druhou představenou, od svého Spasitele milosti, aby zůstala vždy ne-

¹⁾ Vie et Oeuvres I., str. 80.

¹⁾ Svěžítopis ve vie et Oeuvres II., str. 376/7.

známou a skrytou v pokořování a utrpení.¹⁾

S láskou k sebezapírání a s touhou, by sobě úplně odumřela, spojovala neobyčejnou lásku ke kříži a touhu po utrpení. Pán Ježíš zjevil jí jednou, že jen tehdy bude služebnicí a nevěstou jeho Srdce, bude-li, jako On zde na zemi, hledati a milovati kříž a utrpení.

¹⁾ Vie et Oeuvres I., 58.

Proto se jí častěji zjevil v některém obraze svého přehořkého utrpení. Na počátku řeholního života uděloval jí však tak mnoho obzvláštních milostí a tak oblažoval její duši, že téměř tonula v moři blaha. A proč? Sám jí kdysi sdělil důvod toho. Zjevil se jí totiž a tázal se jí: „Milá dcero, chceš mi darovati své srdce, aby si v něm odpočinula má strádající láska, již pohrdá celý svět?“ (Příště dále.)

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro.

Snadno pochopíme, že takto živěn mannou růžence se víc a více věnoval modlitbě, jež odpovídala touze srdce jeho a tolik milostí přinesla jemu a duším. Pravidla, jež pro zbožnou modlitbu růžence podal, jsou věrným obrazem způsobu, jak se ho sám modlil: 1. Zbožně se modliti jednotlivě modlitby se sebraností duše i těla, vyslovuje pomalu a zřetelně, pozorně a důvěrně slova. 2. Nábožně rozjímati tajemství, představovat si osoby, slyšet, co praví, vidět, co činí, pozorovat jejich ctnosti, jimi čest prokazovati, v sobě vejíti a pojeti úmysly. Začínal svůj růženec neobyčejně uctivým, důstojným znamením kříže, říká někdy: „Jdeme do boje, rozvíjíme dobře svůj prapor!“ Pak se modlil velmi pomalu a pozorně Věřím, jež v jeho očích představovalo souhrnný obraz všech patnácti tajemství. Rozjímal je měnil metody, aby se vyhnul jednotvárnosti. Někdy si umínil při každém tajemství uctíti některou vlastnost Boží. Jindy uctíval různé milosti udělené Panně Marii, aneb pět ran Spasitele. Často připravoval se na modlitbu sv. růžence jako na svaté přijímání a děkoval po něm.

Sám sepsal několik růženců, Eucharistie, Matky dobré rady, Magnifikat, blahoslavenství, pokušení, kněze Panny Marie. Nazýval svou modlitbu

modlitbou vojína, sirotka, hříšníka, k smrti odsouzeného, pokornou, důvěrnou, vytrvalou modlitbou, jež otvírá nebe.

Jednou pravil: „Rád bych se stal knězem, apoštolem modlitby.“ Toto přání, jak vidět, se mu vyplnilo. Zavedl soustavu růžencovou ve spolku vojenském a později i v noviciátě. Nejraději by ho udělal soustavou své kongregace, ano celého světa. Když se stal novicemistrem a měl svobodu, by učelivě duše svých světců vzdělával, vnuknul jim povolně velikou úctu k růženci. Se vši horlivostí svého srdce, se vši vroucností své lásky vysvětloval jim všechny modlitby, ano každé slovo modliteb v růženci. Stále se vracel k tajemstvím, a všechny svátky, které je připomínají, oslaveny byly zvláštním oficiem a nepřetržitou modlitbou růžence od rána do večera. Zvláště utkvěla světcům jeho v paměti smírná slavnost ku cti Panny Marie náhradou za necenné útoky proti její čistotě. Byla to pravá slavnost růžencová.

A P. Bellanger sám byl živým příkladem této pobožnosti. Proto nemohlo býti jinak, že pobožnost tato světcům jeho pomalu přešla do krve, jak se sám vyjadřoval.

Brzy se sladká melodie Zdrávasu tak rozmohla, že neustávala celý den

a někdy i v noci. „Zlý duch af nemiluje náš dům,“ říkal jednou P. Bellanger. Skutečně ho stále bičovali růžencem.

Začátkem října 1901 slibili všichni, že se pomodlí každý den růženec za pronásledované řehole.

Zbožný mistr chtěl zvláště apoštoly svatého růžence vychováti, a opakoval často: „Učíme to jak svatý Dominik, vežeňme Pannu Marii nějak do úzkých a rceme jí: Náród hyne, a my nevíme, jak ho máme zachrániti. Budeme té tak dlouho prositi, až nás učiníš apoštoly růžence a my ti tvůj národ tím vrátíme.“

Již jsme vypravovali, že svůj noviciát ve vyhnanství nazval domem růžencovým. Dodáme ještě několik zajímavých rysů.

Zbožným mistrem vybídnutí, usnesli se novicové, že všechny siné pojmenují podle tajemství růžencových. Velká předsín v přízemí, kde přecházejíce vedle sebe, vždy říkali Ave Maria, nazvána síní Zvěstování, hovorňa síní navštívení, kaple Betlemem, světnička, kde se zpovídali, síní očišťování, studijní sál, kde se vzdělávali duchovní učitelé, nazván síní nalezení Pána Ježíše mezi učiteli. Jídelna, kde se množila umrtvení, pojmenována: síní smrtelné úzkosti, spárna se svou disciplinou byla sálem bičování, společný sál vyznání viny byl sálem trním korunování, nemocnice sálem nesení kříže. Nad vchodem každé siné pověsili obraz tajemství, jehož jméno mu bylo dáno.

Ve veselé společnosti vybrána tato jména, a otec se radoval z prostoty svých dítek. „Není mezi námi silných duchův,“ říkal, vypravuje o tom příteli. Vidět z toho, že noviciát P. Bellangra byl vskutku tím, co označovalo jeho jméno. Nejen božská modlitba v něm neustávala, ale bylo často slyšet i dojemné písně ku cti Královny nebeské. Byl to jeden z prostředků, jehož zbožný mistr užíval, aby roznécoval ve své duši lásku k Panně Marii a jiné tím pronikal. Jak miloval ty písně! Zvláště rád poslouchal ty, které připomínaly

Ave, růženec a nebe. „Tebe vždy chci milovati, ctíti a vychvalovati, Sladká Matko Boží. Na zemi Tě pozdravují, na nebi Tě zvelebují: Zdrávas Maria! Až se skončí života pouť, potom s útěchou při mně stůj, pravá nebes bráno. K místu posvátnému mne veď, bych tam věčně zpíval jako teď, Zdrávas Maria“

Zvláště si liboval v prostých zbožných písních blahoslaveného z Montfortu, tím více že tolik ctíl jejich původce, jež aspoň obsahem podáváme: Sladké Zdrávas Maria! hřích prchá před tebou, Sladké Zdrávas Maria, milost přichází s tebou! Kéž bych byl hromem, bych stále učil hříšníky na zemi svatá slova Zdrávasu! Spasitelná jest nauka a sladké tajemství, že svatost se jistě množí svatým růžencem. — Až k slzám byl dojat u slov: Kdysi tě uzřím, až vejdu do nebe, Mariá, Matko má, Panno nejkrásnější. Kdysi tě spatřím a se sbory andělů Ti vzdám čest a chválu, Panno nejčistější. V nebi, ano v nebi, tam tě věčně vidět budu!

Když jej nemoc odsoudila k nečinnosti, nalézal v růženci jedinou útěchu. Nemohl již pracovat jako apoštol, ale svoje růžence se mohl modliti, a ty se modlil až do posledního dne. Jediné ho udržovaly ve chvíli, kdy měl před Boha předstoupiti, růžence, které rozseval po celé cestě životní. Prál si, aby u tělesné schránky jeho nepřestávala modlitba sv. růžence, až do pohřbu. Prání jeho bylo splněno, ano překonáno, jak spatříme v hlavě následující.

· XI. Večer krásného dne.

Písmo svaté porovnává život člověka s dnem nádeníka. Tento den jest buď delší nebo kratší; ale ať stářím anebo nemocí uspišen kloní se ke konci, pěkným byl, jestli mimo úskali a bouří vždy směřoval k svému cíli a konci, zvláště krásným byl, jestli vyčerpával se ve snaze po cti a slávě boží a po spáse duši.

Od jitřní záře svého života dal P. Bellanger své duši tento směr vzne-

šený. Bohem udělené milosti, s nimiž vždy věrně pracoval, jej upevnil na této cestě víc a více. Jeho neobyčejná pobožnost k Panně Marii byla jeho oporou, pobídkou a hvězdou. Kráčeł, zraky máje upřeny k Marii nebeské Matce dobré rady. Proto lze o něm říci slova žalmu, vztahující je na Marii, stolicí moudrosti: „Blahoslavený muž, který-má pomoc od tebe; vstupování v srdci svém spořádal; půjde ze síly k síle.“

Toto protoctví se na něm splnilo ve všech částech podle svědectví všech, kteří ho znali v různých dobách jeho života. Vždy a všduy znělo z úst

všech: Jest světec. Skutečně též po celý život nikdy nepřestal vzdělávat, obracet a posvěcovat. Z nadpřirozeného a božského stanoviska to právě činí život velkým a krásným, a dle pravdy můžeme říci, že konec života P. Bellangera byl večerem krásného dne.

Netvrdíme, že tento den neměl stínů, i nejkrásnější dnové na zemi mají svoje mraky. Naprostá dokonalost není z tohoto světa. I P. Bellanger měl svoje křehkosti, ale bylo třeba veliké pozornosti je odkrýti a v každém případě jeví se velmi nepatrnými, porovnáme-li je s křehkostmi mnohých lidí. (Příště dále.)

Dvanáct měsíců v lidském životě.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Sylvestrový den je mnohým masopustem, pouze že se tančiti nesmí. Ale lidé, kteří Sylvestra slaví, neberou tak na vlas, oni si zábavného večírku nemohou ani představit, aniž by se trochu při něm netančilo. Kuplety a humoristické přednášky, písně a divadla mají okořeniti poslední večer v roce. Sklenice cinkají, zábavníci zpívají — na nouzi, která je v domě, se zapomíná — se starým rokem se pořádně rozloučiti a nový přivítati. Ale já myslím, že nemáme žádné příčiny, v poslední den v roce rozpustilosti a veselosti se oddávat. Je to přece den vážný, jež bychom měli v tichém ústrani a v modlitbě ztráviti. Vždyť jest to poslední den v roce! Táži se, zdali by kdo v poslední den svého života Sylvestra slavil? Jistě ne. Čas by byl k tomu moc vážný. On by spíše myslil na věčnost a připravoval se na ni. Nemůže však býti Sylvestr, jehož slavíme, posledním Sylvestrem v našem životě? Ó ano; nikdo neví, zdali příštího nového roku se dočká. Musíme tedy, kdy se nový rok se starým střídá, na věčnost mysliti.

Nový rok slavili už židé jako zasvěcený svátek. Hospodin řekl k Mojžíšovi: První den sedmého měsíce má vám býti slavným a velesvatým, žádné služební práce nesmíte v něj konati, neboť je dnem troubení. Sedmý měsíc, měsíc Tišni, náš září neb říjen, byl svatý měsíc; v měsíci tom slaví se desátého dne slavnost smíření a patnáctého dne slavnost stánků. Byl to sobotní měsíc, první den tohoto měsíce (kdy byl na nebi nový měsíc, kterýmž začínal rok občanský, byl svátkem zasvěceným. Židovské měsíce řídily se ne podle data, jako naše, ale podle změny měsíce. Ostatní novoměsíce byly polovičními svátky; byly slaveny hojnějšími oběťmi ve chrámě, při nichž se troubilo. Církevní rok začínal prvním dnem měsíce jarního Nisan, měsíce velikonočního.

Měsíc (na nebi) je stálým průvodčím naší země; brzy k nám obrací svou tvář, brzy ji zase odvrací, lépe řečeno zahaluje. Naším průvodčím je Anděl strážný. Činíme-li zlé, zahaluje svou tvář; činíme-li dobře, dívá se na nás přívětivě. Nechť nás i v novém roce opatruje! Nezarmucujme ho; va-

rujme se hříchu, potom bude zářiti jeho obličej nad námi.

Před námi leží opět dvanáct měsíců; jsou obrazem našeho života.

V lednu je země jak peřinami sněhem přikryta, silně zmrzlá, všechna vegetace zastavena; listí a květ skrývají se ještě v pupencích. V lidském životě je lednem první dětství hned po narození. Dítě leží ještě v sněhobílé peřince; jeho rozum se ještě neprobudil; on spí pod bílou rouškou nevinности. Šťastná nevinność! Ještě nic neví o hříchu, nic o starosti a trampotě. Člověk by takřka záviděl dětem, jež v tomto roku zemrou.

Únor, měsíc masopustní, je veselý měsíc; představuje nám třetí, čtvrtý, pátý a šestý rok života, dobu dětských her, veselé myslí. V únoru odpočívá ještě práce polní, lidé mají více času. Dítě školet nepovinně též ještě nemusí pracovat; žije ještě v říši pohádek.

Ale jak rychle uběhne ten čas a přijde březen života našeho, v němž se rozum probouzí jako svěží zeleň.

Ukazují se jarní květy dětských ctností. Z jara kvetou však i jedovaté rostliny, jako na příklad lýkovec; jed zlé žádostivosti ukazuje se již v malém dítěti. Třeba rodičům pozor dávat i škodlivé rostliny ze srdce vyrvat. V březnu začíná již polní práce. I dítě musí si teď zvykat na práci, ve škole a doma. Hra zůstává v pozadí.

V dubnu se seje, pole se obdělávají, třebas má povětrí své vrtochy. To je věk mladický, v němž je třeba něčemu rádném se přiučiti, aby si člověk mohl vydělati chléb ve zdejší. Půda srdce se vzdělává a čím dříve dobrých ponaučení a napomenutí se do něho zasévá. Mnozí mladí lidé jsou teď vrtohlaví a nestálí jako povětrí v dubnu; hned začnou to, hned ono; schází jim trpělivost, proto nedělají žádných pokroků a musí se později světem trmáceti. Trpělivost tedy, velkou trpělivost doporučuji mládeži.

Květen života je čas lásky, čas kritický. Pozdní mráz všechno může

zničiti. Jediný smrtelný hřích může mladým lidem všechnu naději zklátiti a je po celý život učiniti nešťastné. Jak si počíná zahradník, když přijdou „ledová muži?“ Všecko přikrývá. Tak má pozornost rodičů nevinność přikrývati, opatrovati, aby květ mládí se nespálil a nezvadl. Pozor tedy! Kouř zabráňuje mrazu; vinaři zapalují ohně v chladných nocích. I ty, mladý křesťane, musíš oheň lásky k Bohu a jeho svatě Matce ve svém srdci udržovat, tvá horlivá modlitba musí jak dým k nebi stoupat; pak jsi zajištěn proti pozdnímu mrazu.

Červen je krásný měsíc, pěkný pohled v něm na přírodu. Červen je jakousi mezidobou, malým oddechem v práci; máme čas konati poutě. Červen znázorňuje čas první manželské lásky, jež je prosta slavností, čas tak zvaných líbánek, v němž se všechno jeví v růžovém světle.

Doba ta netrvá však dlouho, a přijdou červenec a srpen. Horko se stává nepřijemným, dostávají se bouřky, máme ruce plny práce. Je čas pilné práce, čas úzkosti a strachu, jak žeň dopadne. V životě lidském znázorňuje červenec a srpen dobu, v níž jsou manželé hojnými dětmi pozeňnání. Otec a matka mají plné ruce práce, aby pro děti všechno potřebné vydělali. Noci jsou krátké jako v létě, to jest, pro starost není možno spáti. Člověkovy je zrovna horko v zápase a boji o veškerou potřebu a mnohá bouře přezene se přes manželský horizont. Co máte tu dělati? Co jiného, jak učenníci, když je bouře na moři stihla. Vzali útočiště k Pánu, a hned bylo lépe. Vezměte i vy, manželé, útočiště k Pánu Ježíši ve velebné Svátosti, když vás starosti trápí, na pomoc neb útěchu neb milost svatě trpělivosti můžete jistě počítati. Bůh svých dětí neopustí. On řekl: „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím.“

V září chýlí se žeň ku konci; horko se zmírnilo, není tak dusno a bouřlivé. Dožijeme se mnohých krásných dnů. V periodě té se nachází, kdo děti za-

opatřil. Člověk si oddechne, má více klidu, je šťasten a vesel ve svatební den svých dětí, slunce štěstí se mile na nás usmívá.

Ale potom přijde říjen, kdy listí padá se stromů, dne ubývá, vegetace povolna odumírá, země chystá se k zimnímu spánku. To je první staroba, šedesáté roky. Vlasy vypadávají, zraku ubývá, líce stárnou, mdloba přichází; člověk cítí, že to s ním jde s kopce. Bohu poručeno! Nelze to změnit. Jen když žeň je dobře svezena, jen když jsou děti zaopatřeny, pak jsme spokojeni.

Podzim se stává nevlídnějším, mrazivé větry táhnou krajem a přinášejí s sebou první sněh, mlha se nechce vytratiti; vládně dušičková nálada. Venku na poli nedá se již nic dělati. To je listopad. Listopad našeho života donese s sebou stáří. Na vlasy lehne sněh šedin, různé nemoci a bolesti se ohlašují, člověk nemůže již nic pracovati, jen tak živoří máje smrt před očima. Je v dušičkové náladě.

Konečně přijde prosinec, advent, kdy se připravujeme na příští Vykupitelovo; Vánoce zjasňují poslední dny roku; člověk se stává zase dítětem a je šťasten. V prosinci pozemského živobytí připravuje se již člověk na

příchod Vykupitele, k soukromému soudu. Blah, kdo na ten příchod byl stále připraven. Blahoslavený služebník, řekl Spasitel, jež Pán bdícího nalezne, když přijde a na dvěře zaklepe. Dobrý křesťan se smrti nebojí; ba on touží, aby mohl opustiti toto slzavé údolí, místo pokušení a bolesti a aby mohl pokoje dojíti. Konečně vzdychne naposledy, duše jeho letí k Tůvrci zpět, tělo jeho se pohrbí v posvěcené zemi, aby očekávalo svého vzkříšení. Možná, že se jeho duše musí podrobiti adventnímu pokání v očistci, ale jednou přece se dočká Štědrého večera. Už slyší zvoniti zvony nebeského města, už vidí nebeský vánoční stromek, před sebou strom života, žasne nad skvostným štědrovečerním nadělením, nad odměnami, jež tam na něho čekaly a o nichž neměl ani tušení; teď se vrhá do náručí nebeského Otce, libá svého přítele a Spasitele, pozdravuje svoji nebeskou Matku, Anděla strážného, svaté Boží a všechny, kteří ho do nebe předešli. Teď slaví nový rok nového života, jemuž bolest neznámou a jemuž jen radost známou věcí; nebešťané mu blahopřejí řkouce: Šťasný nový rok! Opravdu, takový nový rok přejí sám sobě i milým čtenářům!

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý.

Lepší život. - Dobrota starce.

Lepší život! A věru, k čemu bylo stárnutí, ne-li k tomu, abychom se polepšili? Vše nám to usnadňuje, vše k tomu pobízí. Předně samota. Ona samota, o níž ve svatých Písmech psáno, že „Bůh odvádí v ni člověka, by mu promluvil k srdci.“ K tomu zajisté hodí se osamělý život na venkově, komu se ho dostalo, ještě však lepší jest samota vnitřní, totiž duch méně zmítaný, srdce méně poutané všelijakými svazky zaměstnání, styků,

náklonností, které odvracejí pozornost moji od Boha i ode mne samého.

Byl jsem jeden z těch, o nichž se říkalo, že „po dlouhém úřadování zemřeli, nenaležše ani chvílky, aby si povšimli poněkud také sebe.“ Dnes překážky padly, ba i prach se už usadil. Vidím Boha i sebe líp a počinám poznávati mlčky se zavazující důvěrné styky mezi ním a duší mou, o nichž jeden samotář mohl říci: „Nikdy nejsem méně samotén, jako když osamím.“

Lepší život a tedy život větší dobroty, větší čistoty, vyšší zbožnosti a sjednotnosti v Bohu. Ty i já, přáteli, oba se budeme povzbuzovati k takovému životu, více prospěšnými příklady, nežli krásnými slovy.

Promluvíme nejprve o dobrotě této, jak se říká, příznacné vlastnosti stáří. Což nepraví se obyčejně „dobrý kmet, dobrák starý“, dvě slůvka, jež hovoří jeden pojem, jako nerozlučně pojíme dobrotu s Bohem, říkájice „dobrý Bůh“? Toto přirovnání nás nesmírně poctívá, je to naše přední sláva, jak děl Fénelon, překládáje Sofokla: „Jediné jest, synu, srdce veliké, totiž srdce, jež ví, jak čestno jest býti dobrým!“

Ale ze všech důvodů nejdůležitější, důvod božský, podává nám Pán v evangeliu: „Budtež dokonali, jako Otec můj nebeský dokonálý jest. „Jaké to slovo! Ach, vím dobře, Bože můj, že nelze sdíleti nekonečnou tvou velikost, ale po jedné stránce mohu a chci se k tobě přece přiblížiti: dobrotou! Bude to má cesta ke hvězdám a čest, že stále se snažím a malíčko se blížím k nim, bude mi útěchou v zármutku, že nikdy nedospějí tak vysoko.

Kdosi dovolil si označiti stáří dobrou trudu, mrzutosti. Není v něm nic takového. Stáří má do sebe jistě cosi velebného; dobrotu starce bude důstojná; jeť on král, ale jako král, o němž psáno: „Jasný jeho obličej rozzařuje veškeren život kolem a vlivná jeho dobrotu jest jako tichý déšť podvečerní na venkově.“ Vlivnost, ochota, uhlazenost, zdvořilost, laskavost, toť rysy obličejě spíše otcovského než královského, který více ještě vábí, než imponuje: „Nade vše jiné lákala přívětivost jejich tváře“, řečeno jest v dobách starých o starých manželích, kteří rádi uvítali hosty božské. A říká-li se o ctnostech tuto právě uvedených, že náležejí minulosti, není to novým důvodem, aby to byly ctnosti lidí starých, ctnosti naše?

* * *

Starci nevyzírá dobrotu jen z obličejě, on je i smýšlení dobrého. O svých bratřích myslí dobře a přeje jim dobrého, ba domnívá se, že všechno všude je dobré, vždyť optimismus stáří stal se příslovečným. Zda neklame se a nebývá často oklamán ve věci té? Ale takové je už jeho smýšlení a svědčí konečně o dobrém srdci a šťastné povaze.

Oč je šťastnější než člověk zlého rozmaru a škarohlíd, který vždy a všude vidí černě a mluví černě! Takový mrzout všechno rozmrzí a co horšího, ochromí vše, každý vznět, každé nadšení, všechnu šlechtetnost, zkrátka vše dobré. Neboť máme-li činiti dobro, nutno v ně věřiti i v lidi dobré, abychom je ctili, milovali, jim poslouchali.

Znám jest nezničitelný optimismus kněze Gratryho, jeho sen o ideálním městě, kde by se všichni měli rádi, o společenském životě, který by byl hoden lásky, kde by každý raději dával než bral atd. Jeho dobré srdce vidělo už uskutečnění něčeho takového. Nedlouho před smrti ještě pravil: „Oh, láska! Věda, kterak lidi sjednotiti! Už tři měsíce myslím stále na tuto vědu a zdá se mi, že jsem ji našel.“ — Po smrti mu ji dala nalézti v nebi.

Stáří je věkem shovívavosti, vlivnosti. S povznešených končin, kde našel mír, šíří ji dobrý kmet všudy řídě se příkazem i příkladem Nejvyššího, „jenž velí slunci svému vycházeti nad dobrým i zlým a dává déšť svůj na pole spravedlivého i nespravedlivého.“ — Máte-li život nový, dí sv. Pavel křesťanům, odložte starý kvas hněvu, rozhořčení, zloby rouhání. Tak přiblíží se člověk ze zaslepení ke světlu, od rozhorlení k mírnosti, od zármutku k radosti, tak objeví krásu, užije dobra, umlčí zlobu a vzdá klidné úctu všemu, co obdivu zaslouží. Celý jeho život, jako všechna jeho duše je prosycena touto vůní dobroty, jako byla byla dle žalmisty ona vůně, která splývá od hlavy velekněze až k podolkou roucha jeho.

Útěk do Egypta.

Podvečer bývá hodinka nevýslovně dojemná, kdy, jak di básník, obzor je ještě jasný, ozářený zapadajícím sluncem, kdežto na druhé straně oblohy stoupá mlčenlivý měsíc výše na bledém východě uprostřed zjasněných stínů. A tako ý tichý jas, klid večera, uklidnění myšlenek a citů, vzpomínek a úsudků, takové bude ovzduší starce.

Nechce se mu ani už z něho. Poznal bouři, ale dnes je už vše, co se děje hluboko pod ním a trudí-li ho ještě chyby a nehody, jež nemohl zdolat, přece ho již nematou. Je to stav duše, jak líčí ho uklidněný kmet Guizot v těchto řádcích na počátku svých „Pamětí“: Mnoho jsem zápasil v životě a zápasil ohnivě. Věk a ustraňnost zahálily mi svým klidem minulost. Z pod oblohy čisté jasné hledím dnes s lítostí k obzoru těžkému tolika bouřemi. Zpytuji pozorně svou vůni a nepostřehuji nižádného citu, který by otravoval mé vzpomínky. Nemá-li člověk záští, může mluvit mnohem upřímněji. Jen osobní úzkoprsost znešvařuje, nebo zakřikuje pravdu. Proto také, chci-li mluvit o své době a svém životě, činím tak raději od pokraje než z hloubi svého hrobu. Pro sebe vidím v tom větší důstojnost a vzhledem k jiným vložím ve své úsudky, ve svá slova více svědomitosti a šetrnosti.

Nesvědčí tedy našemu starému věku prudké a vášnivé polemiky, tím méně násilné potyčky. Takové přehmatyslova a péra neprospívají, tuším, pravdě a spravedlnosti a rovněž ne moudrosti a ctnosti. Tu je na místě přečísti si kapitolku z „Následování“ o člověku mírumilovném.

Stařec vyhýbá se jak jen může příliš prudkému rozhovoru a dobře má: „Hádky se mi protíví,“ píše Doudan. Jsme tu lidé drobet zadumaní, kteří si oči nevytloupnou. Naučil jsem se povídat

rozházně, co si myslím, a mluvit mírně o tom, co nemyslím. Uvykl jsem vníkat do myšlení jiných, abych jim umožnil snadnější pochopení svých myšlenek. Ustupuji konečně mlčky převaze množství, ale proto neobdivuji kdejakého mínění většiny. Mám pouze rád pokoj. Učinil jsem si heslem: „Nesmiš kousat.“ Skrývám se pod rouchem beránčím a utajuji, jak vidím a rozumím, zevnějšek vlka.

* * *

Ale což, náleží-li vlk k oněm vlkům o nichž mluví evangelium, že vcházejí do ovčince, aby vše loupili, trhali, utracovali? Jako rozený obhajce a strážce svatých pravd a duší v nebezpečí, nevykoupí si kmet svůj klid jako zběh — útekem. Jest povinen lepším příkladem všem těm, kdo k němu obrazejí zrak, aby se od něho naučili, komu a čemu přisvědčiti, komu a čemu odepřiti. Zejména on, jenž je moci svého věku neodvislejší, řekne to směle a rázně. Je naprosto o pravdě přesvědčen, dbá neúprosné povinnosti, a takovým bude až do konce. A když dospěje na konec svého snažení i svého života, bude moci, děj se cokoliv, vydati si svědectví, jak mohl učiniti kardinál Manning u věku 82 let, když pravil: „Svědomy mé praví, že jsem nikdy nedal padnouti k zemi ani jedinému kameni Církve, ani drobečku pravdy.“

Veliký tento kmet nebyl však ani za mák intolerantní; třeba byl tak pevný ve svém přesvědčení, přece byl zas tak vznešeně spravedliv a tak bohatě šlechetný vůči svým krajanům, kteří jeho přesvědčení nesdíleli. Nic není v té příčině poučnějšího, než jeho rukopisné poznámky z r. 1890, týkající se náboženského přesvědčení velmi značné části protestantů anglických.

(Příště dále.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Poslední pozdrav na rozloučenou.

Ranní svítání rozestřelo se nad čínským městem, jemuž jméno bylo Tongking, a přineslo 20. leden r. 1861. Celé město odpočívalo ještě v hlubokém spánku; v opuštěných ulicích nebylo ještě žádného ruchu. Také v městském vězení bylo ještě klidno. Možná, že mnohého vězně teprv v ranních hodinách spánek přemohl a způsobil, že aspoň na okamžik na svůj smutný osud zapomněl. Před námi stojí ve velké siní dřevěné klece, ve kterých jsou ubožáci zavření. Mnozí z nich jsou vinní, mnozí nevinní. Většina z nich možná snila tehdy o šťastných dnech dávno minulých.

Toliko do jednoho z těchto malých žalářů nenašel spánek, jak se to v posledních dvou měsících už častěji stalo, žádného přístupu. Již svítá, ale ubožák vězeň od večera ještě ani oka nezamhouřil. Sedí na zemi a přemýšlí. Stojí v květu života, ale strašné události posledních měsíců, úklady a pronásledování, zlomily jeho mužnou sílu; vzezření jeho uvadlo a sestárlo.

Kdo pak asi je tento neobyčejný trestanec, který naši pozornost na sebe obrací? Odkud přišel? Co provinil? — Nepotřebujeme od nikoho odpovědi na tyto otázky. Jeho oděv praví nám všechno. Černý hábit dosvědčuje, že to kněz, apoštolský misijnář. To je tedy jeho vina, jeho zločin, to ho přivedlo do žaláře. Nyní zde sedí a čeká na hodinu, kdy mu za víru bude umřítí smrti mučnickou. Proč nenašel dnes žádného pokoje, proč se tlačí tak blízko na mříž své klece? Chce použití mdlého svítu lucerny, jejížto světlo asi dva metry od něho plápolá, aby své drahé sestře ve vlasti napsal poslední pozdrav na rozloučenou.

Deset let již uplynulo od toho okamžiku, kdy jako mladý, nadšený kněz

na břehu mořském s ní se rozloučil, aby se daleko, nesmírně daleko odebral k ubohým pohanům asijským. Jak blaze mu bylo tenkrát u srdce! Byl tehdy pln radosti, pln naděje, pln touhy po duších lidských. „Pane, popřej mi, mnoho, velmi mnoho duší přivést k Tobě!“ To byla jeho modlitba cestou přes oceán.

A jak stojí věci nyní? Po několika letech horlivé činnosti jest nyní vyrván z mladé obce křesťanské, kterou byl založil a vybudoval. Jeho síla pracovní je podvázána, jeho úmysly zničeny. Avšak jediná jenom myšlenka kormouti jeho srdce, starost totiž, zda jeho mladí křesťané v čas pronásledování zůstanou křesťanské víře věrni, když jeho pastýřská péče nad nimi bdíti nebude. Bylo mu těžko opustiti otčinu a na vždy všeho se zřici, co mu po léta bylo milé a drahé, ale nebylo to nejtěžší! Radost, naděje na úspěšnou činnost mezi pohany dala mu zapomenouti na hořkou bolest rozloučení a vyvázila všechny strasti a námahy.

Dnes jest mu tato radost odňata, jediná radost, která misijnáře v hodinách neštěstí silí a vzpružuje. Nyní nemá žádné vyhlídky více, že by mohl se zase své apoštolské činnosti věnovati. Po tři roky dovedl se vládním slidičům vyhnouti a mohl k opuštěným ovečkám docházeti. Nyní je všemu konec. Přes to nepozbývá mysle. Byl i kolem hustá mlha jej obklopovala a vyhlídka do budoucna byla přeusmudná, zbývá mu přece jedna posila, zbývá mu myšlenka: „Je to vůle Boží!“ Okem víry proniká mlhu jej obklopující a hledí důvěrně v nevyzpytatelné úradky Boží a pokorně se před nimi sklání. Tak to činil vždycky od své mladosti. Co Bůh chtěl, chtěl i on. Když jej jako jinocha volal ke stavu misijnářskému, svolil, a když jej povolal ke stavu kněžskému, radostně a ochotně uposlechl hlasu

božilo. Jeho dosavadní život byl obětí, kterou přinášel Bohu. Také nyní je odhodlán přinést obětí poslední, obětí života. I kdyby strasti ještě větší ho čekaly, i kdyby krev svou prolíti a smrti mučednickou zemřít měl, ke všemu je ochoten.

Do těchto myšlenek pohříženého nalézáme jej dnes v této ranní hodině. Potom dlí zase v duchu svém u své milé sestry v domově. Ona to byla, která se tolik modlila, aby si zvolil povolání misijnářské. Kdykoli odcházel do města na studii, ona to byla, která mu loučnickou ulehčila. Její láska byla také jemu silou a útěchou, když jej loď odvážela do Číny. Poněvadž na celém jeho životě měla podíl tak veliký, chtěl, aby v duchu svém účast brala i na jeho utrpení a smrti. Proto napsal jí v předvečer své smrti poslední pozdrav na rozloučenou. On píše:

Má milá sestro Melanie!

Před několika dny psal jsem celé rodině a sdělil jsem se všemi podrobnosti svého zajetí a výslechu. Dopis právě odešel a doufám, že ho obdržíte. Nyní se blíží víc a více má poslední hodina. Přijmi, drahá sestro, tyto řádky ode mne jako zvláštní pozdrav na rozloučenou. Víš, že jsme se od mladosti měli rádi. Ty jsi neměla žádného tajemství přede mnou a já rovně před tebou. Ty jsi mně vždycky, kdykoli jsem se ubíral do města na studii, chystala můj ranec a slovy útěchy loučení s rodným domem ulehčovala. Tvá vřelá modlitba mé misijnářské povolání podporovala. Když jsem naposled 26. února roku 1851 s vámi všemi se loučil, byla poslední rozmluva s tebou pro mne silou a útěchou. Jak rád si vzpomínám na ony okamžiky! Připomíná mi to, byť i přirovnání to bylo nedokonalým, milou rozmluvu sv. Benedikta s jeho svatou sestrou Školastikou. Tvé listy mne i při mých misijnářských pracích silily, těšily a povzbuzovaly. Často skropil jsem tuto pohanskou půdu svým potem a za krátko skropím ji

svou křví. Nyní, krátce před svým skonem, vzpomínám na tebe, drahá sestro, a posílám ti toto psaníčko jako poslední památku. Ode dne ke dni očekávám rozsudek. Možná, že už zítra budu na smrt odveden. Není-liž pravda, — ty jsi jistě se mnou souhlasíš — je to smrt šťastná, smrt, která vede k životu. Bezpochyby mi utnou hlavu. Po názoru pohanů je to smrt potupná, ale odměnou bude život věčný v nebesích. Až budeš čisti tyto řádky a snad brzy zprávu o mé smrti uslyšíš, budeš plakati. Ale plač radostí! Hle! tvůj bratr bude tou dobou mít hlavu ověncenou korunou mučednickou a palmu vítězství třímati v rukou. Maličko jen a duše má opustí tuto zemi, vyhnanství bude u konce, boj dobojován. Jako vítěz vrátím se do nebeské vlasti. Co jsem věřil, na to budu patřiti, co jsem doufal, to budu mít. Konečně uvidím krásu, které žádné lidské oko nevidělo, uslyším nebeské zvuky andělů, kterých žádné lidské ucho neslyšelo, budu účastným radostí, které do žádného lidského srdce nevstoupily. Avšak prve musí pšeničné zrno býti rozemleto a hrozen býti vytlačen, abych byl důstojným chlebem, důstojným vínem a čistotou, svatou obětí podle vůle Boží. S milostí boží, s pomocí Matky Boží a podporován tvou věrnou modlitbou odvažuji se — jako kdysi první křesťané v aréně — již zde vítězný zpěv zanotiti, jako bych již jako vítěz byl korunován.

Tebe, milá sestro, nechám zde ještě na zemi. Shromažďuj ctnosti a zásluhy pro život věčný, který nás oba očekává. Víra, naděje a láska, trpělivost, něžnost a vytrvalost přinesou i tobě svatou smrt.

Opatruj tě Bůh, Melanie, má drahá sestro!

Tvůj bratr Theophan Venard,
apoštolský misionář.

Několik horkých slzí pokropilo list. S touto pečeti bratrské lásky a věrnosti došel list několik neděl potom do Evropy.

Ještě jednou od onoho dne dostalo se mu útěchy, že viděl převlečeného katolického kněze, jenž sám byl Čiňanem, a že jeho prostřednictvím mohl přijati svatě přijímaní. Konečně jednou z nejbližších dní, a to 2. února 1861, vešel, byv stát, mučednickou smrtí do slávy věčné.

V zemřelém P. Theophanovi máme před sebou mučedníka z 19. století, tedy z doby nám dosud velmi blízké. S nadšením vzpomínáme si často na první křesťany, čteme-li životy svatých mučedníků, a mnohý z nás táže se, proč za našich časů není více takových duší neohrožených? Tato otázka je bezpodstatná, neboť až podnes jsou v církvi katolické mučedníci, jako byli i dříve za všech časů. Mezi katolickými misijními misijními jest jich velmi mnoho, jen že, bohužel, mezi katolíky málo jsou známi. Pohled na tyto srdnaté vyznavače víry Kristovy, tichá modlitba k těmto duším láskou k Bohu a bližnímu planoucím měly by i nás v této těžké době v boji za naši svatou víru povzbuzovati a siliti.

Mladistvé mučednice.

Jistý misijnář v Africe, v zemi řečené Gabun, navštívil po dlouhém čase osadu Akork, která od hlavní misijní stanice daleko je vzdálena. Mši sv. sloužil po širým nebem. Nádherné palmy skláněly se nad oltářem jako slávobrány. Nejšťastnějšími bytostmi v osadě byly dnes čtyři dívky, které měly ponejprv přistoupiti ke stolu Páně. Několik let byly ztrávily na misijní stanici u sester a byly tam také pokřtěny. Avšak jejich otec, zarýtý to pohan, vzal je domů a užíval jich k různým domácím i polním pracím. S pláčem odcházely z misijní stanice a sestry trápily se myšlenkou, zda budou moci doma zůstat i své víře věrné.

Nyní přišli misijnáři radostně na-proti, provázeni zástupem černých dětí. „Otče,“ volaly, „tak dlouho jsme na tebe čekaly! Pohled na všechny tyto děti; ty se budeš diviti, jak mnohému se už od nás naučily.“ A skutečně se

misijnář brzy přesvědčil o úspěchu, jehož u dětí docílily. Dítky uměly čísti, nábožné písně zpívat i a na hlavní otázky katechismu odpovídati. V neděli shromažďovaly se ke službám Božím. Místo kněze konala 15letá dívka pobožnost a předmodlivala se, nejmladší pak mívala křesťanské cvičení. A byť i celá pobožnost nebyla taková, jakou měla býti, měl zajisté Bůh zalíbení ve všem, co od nedospělých dívek pro jeho čest a slávu bylo konáno. Ostatně byly dítky o pravdách víry tak dobře poučeny, že velká jich část mohla téhož dne býti pokřtěna. Největší pak odměna, které se čtyřem našim dívkám učitelkám dostalo, bylo první sv. přijímání. Jak hluboká a vroucí láska k milému Spasiteli hořela v těchto mladých srdcích!

Odházeje z osady, pravil misijnář k dívkám: „Milé dítky, vy víte, že za tři neděle slavíme svátky velkonoční, největší to slavnost křesťanů. Poproste svých rodičů, aby vám potom dovolili, odebrati se na misijní stanici. „Otče, my přijdeme!“ volaly děti.

Nadešlo ráno velkonoční. Dítky se skutečně ohlásily na stanici a pravily radostně misijnáři: „Otče, jsme tu!“ Avšak, v jakém stavu byly ubohé v tento den, kdy veškeré křesťanstvo se raduje! Na holých ramenách byly zřejmy stopy ran bičem. Krvavé pruhy pokrývaly je křížem a křížem, tak že zdravého místa nebylo viděti. „Ubohé dítky, kdo vás tak sбиčoval?“ ptal se misijnář útrpně. „Budutiv vypravovati,“ pravila nejstarší dívka, „jak se to stalo. Ty jsi nás vyzval, abychom na Velkonoce přišly na misijní stanici, abychom zase mohly přijati milého Spasitele. Ale otec nechtěl svoliti. Prosily jsme, plakaly jsme, ale nadarmo. Naopak rodiče nám vyhrožovali padesáti ranami bičem, kdybychom odešly. Ale my jsme si řekly: „Ve jménu Božím,“ a ještě téhož večera odvázaly jsme loďku, abychom na ní prchly. Ale otec dával pozor a držel slovo. Padesát ran bičem! Ach to bolí! Potom naši mysleli, že jsme se daly odstrašiti a nepozorovali nás tak bedlivě. Prchly

jsme tedy podruhé a nyní jsme zde, otče. Není-liž pravda, nyní budeš brzy sloužiti mši svatou?“

„Ubohé dívky, vy jste neměly přijít,“ řekl misionář dojat, „jak jste se mohly vydati v šanc takovému trýznění?“ Ale nejmladší z dívek, Maria Rosa, pravila: „Jak, otče, ty tak mluvíš? Rci, co bys byl ty učinil, ty, misionář? Co bys byl zvolil, kdybys byl měl voliti mezi Kristem Pánem a bičem?“ Sklopiv hlavu pravil kněz k dívkám: „A jak bude, až se domů vrátíte?“ — „Až se vrátíme?“ pra-

vila nejstarší a zachvěla se lehce, „až se vrátíme? Ach... ale co na tom záleží? Rány bičem zajdou, ale Kristus Pán zůstane!“

Přirovnějme k tomu slova, jež napsal kdysi sv. Pavel Římanům: „Ani soužení, ani úzkost, ani hlad, ani náhota, ani nebezpečnost, ani pronásledování, ani meč, ani život nebo smrt, aniž jaký tvor dovede nás odloučiti od lásky Kristovy (Řím. 35—39) a my pochopíme hluboký obsah slov, která vyšla z úst mladistvé mučednice.

Marie Tesařová:

VÍTÁNÍ JEŽÍŠKA.

Buď nám vítán, Ježíšku,
pro nás jsi se zrodil,
přišel jsi bys dušičku,
naši vysvobodil.

Opustil jsi nebes stan,
sstoupil s nebes říše,
ač tam šťastný nebešťan
úctou k Tobě dýše.

A zde tvrdé jesličky —
v nich jen sláma — seno —
lůno čisté Matičky
Tvě jest všechno věno.

Maria, Tvá Matička,
Lilie ta bílá,
jako spasná hvězdička
zemi zasvítla.

V ráji už Ji slíbil Bůh,
hada že kdys zdrtí,
Plod že lidský splatí dluh,
řábla bude smrti.

Krásná Růže vydala
Poupátko již sličné,
s nebem zemi spoutala
láska Tvoje, Kriste.

Ó buď vítán, Ježíšku,
dík buď vzdán Ti vělý,
žes nám dal svou Matičku
i Ty žes náš celý.

Různé zprávy.

Úmrtí. Dne 3. listopadu 1918 zemřela Anežka Hronová z Brna.

Nezapomínat! Katolický deník francouzský „La Croix“ připomíná svým čtenářům. — a má abonentů na půl milionu! — aby nezapomínali nadpřirozených prostředků, kterými třeba pomoci republice. Prostředky nadpři-

rozené — modlitba — činí účinnějšími prostředky přirozené — ať se tomu posmívají moderní pohané. S radostí konstatuje časopis, že se do náboženských spolků pařížských dávají zapisovati stále noví a noví členové. Modlitba učiní naše přirozené práce pro blaho republiky účinnými, modlit-

bou a prací dosáhneme lepších úspěchů, než prací bez modlitby. Jest pravdivým slovo Pisma, „nevystaví-li Hospodin domu, nadarmo pracují, kteří jej staví. Nebude-li Hospodin ostřihati domu, nadarmo bdí, kteří ho střeží“.

V *Miláně* zvykli si socialisté pořádati tábory před kostely a „náhodou“ je pořádati v té době, kdy konány v kostele bohoslužby. To si ovšem katolíci nedali líbit a postarali se o to, aby i socialisté byli nuceni „přenést“ své tábory na jiná místa. Tu a tam došlo také k „bojům“. Policie zakročila a poučila socialisty, že si nesmějí všechno dovolit vůči katolíkům. Ale jinak policie horlivě pečuje, aby „názory“ soudruhů nebyly uráženy. Tak jednu neděle na schůzi socialistické volal řečník: „Ať zhyne papež!“ Jedno děvče odpovědělo: „Ať žije papež!“ Policie ji zatkla a odvedla na strážnici.

Katolická inteligence švýcarská — hlavně studentstvo vysokoškolské — má se čile k životu. Mládež je plna nadšení pro katolické ideály — a co je nejzajímavějším, při tom je opravdu „bojechtivá“, neohroženě chce vésti a vede boj s liberalismem. Stojí na stanovisku vyhraněně katolickém a s liberálními stranami nechce žádného kompromisu. Jakým duchem je ovládána, svědčí pozdrav, který byl zaslán redakcím katolických časopisů ze sjezdu pořádaného v Kappelu. Telegram zní: „700 mladých ultramontanů, shromážděných v Kapellu na slavnosti svěcení praporu, posílá srdečný, katolický pozdrav. Ať žije sdružení mladých ultramontanů, její rozhodná, nekompromisní činnost a zvláště její mužný boj pro svobodnou, konfesiální školu.“

Hrdinka Francie. Panna Orleánská byla prohlášena za svatou. Ve Francii užívá účty, jako u nás sv. Václav. Svěťice narodila se 6. ledna r. 1412. Duchem Božím vedena, osvobodila vlast svou Francii, když jí bylo svěřeno velení nad vojskem francouzským v boji proti Angličanům. Upadla do

zajetí anglického a byla r. 1431 dne 31. května upálena na hranici. Pro svůj zbožný život prohlášena za blahoslavenou a 6. dubna 1919 prohlášena za svatou.

Spojení církví? Jak se z Athén oznamuje, obrátili se někteří řečtí pravoslavní biskupové na katolického arcibiskupa athénské, aby bylo zavedeno vyjednávání s Římem o spojení obou církví. Arcibiskup předal celé jednání sv. Stolicí. Za pravoslavnými biskupy stojí celá řada nižšího pravoslavného duchovenstva.

Pařížský kardinál-arcibiskup pravi ve svém pastýřském listu o podmínkách světového míru: Co by bylo platno zamezení války mezi národy, kdyby tyto zůstaly vydány v šanc krvavým bojům díky těže vlastní navzájem? A my můžeme a musíme, každý dle svých schopností, býti ve své zemi strůjci vnitřního míru. Že jsme zvítězili ve válce, k tomu přispěly zejména tři okolnosti: spravedlnost naší věci, společná obětavost a horoucí láska k vlasti. Abychom si zajistili sociální mir, k tomu je též třeba účty a spravedlnosti, obětavého ducha a jednoty srdci. A protože náboženství jest v míře vynikající učitelkou a matkou těchto tří věcí, musíme víc než kdy jindy k němu se utíkat, jemu býti věrni a snažiti se, aby jeho blahodárný vliv kolem nás se šířil.“

Znemravenlost mládeže už byla tolikrát předmětem stesků v denních listech, že jest stydno o tom psát, zvláště když na záchranu nic se neděje. Ano poměry ty jsou čím dále tím horší. Není dosti na tom, že v četných časopisech pro dorost vydávaných, přímo zuřivě se rve ze srdce náboženský cit a láska k Bohu, s kterou mizí i láska a účta k lidem starším. Děti a studentiči dojíždějící do měst drahou jsou nuceny jíti ve vagoně s dospělými spustlíky a lidmi beze všeho studu, od nichž učí se sprostým písním a nemravnostem takového druhu, jakých snad nebylo do nedávna slyšeti ani na Borech, ani na Pankráci. Podivná to mládež nám dorůstá,

ač stále slyšíme slova Masarykova, že mládež, chloub a naděje vlasti, má mít čisté srdce a čistou mysl. Což opravdu není možno vykázati mládeži do pražských škol dojíždějící, nějaký zvláštní vůz? Jeden či dva vagony by postačily a učinil by se konec krininalní škole. Dnešní škola střední tu zkázu nezažrží.

Zahájení polského říšského sněmu dalo se způsobem velmi slavnostním. Slavnost započala bohoslužbami ve varšavské kathedrále. Bohoslužby se účastnila celá vláda, všichni poslanci, úřednictvo, zástupci všech cizích mocností. Slavnostní kázání měl arcibiskup Theodorowicz. Po bohoslužbách byla budova říšského sněmu

posvěcena. První řeč promluvil prelát Gralewski. My žijeme také v republice a říká se jí svobodná republika: proč nemá církev takové svobody, jako v republice americké?

Polsko a židovská otázka. Smlouva s Polskem jest hotova a zaručuje etnografická a konfesní práva menšin. Smlouva byla již schválena polskou delegací. Podobné smlouvy předloženy i republice československé, Rumunsku a Jugoslávii. Tím má býti evropskému židovstvu zaručena rovnoprávnost ve všech státech. Smlouva s Polskem čelí každému pokusu o potlačení semitského (židovského) živlu, zajišťuje židům jejich řeč a zakazuje volby v sobotu.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvřené Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za duše ve válce zemřelých vojinů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archandělé, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modleme se za naše vojíny!

Úmysl v únoru: Časné zaopatření duchovních.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. ÚNORA 1920.

ČÍSLO 2.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Časné zaopatření duchovních.

Hlavní úmysl.

Jednou pravil Pán Ježíš učedníkům svým: „Žeň zajisté mnohá jest, ale dělníků málo. Proste tedy Pána, žni, aby poslal dělníky na žeň svou. Jdětež! aj, já posílám vás jako beránky mezi vlky. Nenoste měšce, ani mošny, ani obuvi; a žádného na cestě nepozdravujte (t. j. abyste se nezdržovali). Do kteréhokoli domu vejдете, rcete nejprve: Pokoj domu tomuto! a bude-li syn pokoje, odpočine na něm pokoj váš: pak-li nic, k vám se navrátí! A v témž domě zůstaňte, jedice a pijíce, což u nich jest: neboť hoden jest dělník mzdy své.“ (Luk. 11, 2—7.) Z těchto slov patrné, že Pán Ježíš a učedníci jeho byli poukázáni na dobročinnost a pohostinnost dobrých svých přátel. Též ze „Skutků apoštolských“ patrné, že věřící přinášeli apoštolům obětní dary, které se pak rozdělovaly chudým, na bohoslužbu a na živobytí apoštolů a jich pomocníků. Tak věřící sami si vydržovali své kněze, bohoslužbu a pečovali o chudé. Později se ovšem poměry změnily, kdy církev sv. se rozšířila po vši zemi a kdy též služebníků Božích přibýlo. Tu již byli duchovní vydržováni nadacemi a jinými dary, aby nemusili se domáhat časného živobytí a mohli se cele věnovat službě Boží. Nyní mají kněží tak zvanou kongruu, to

jest pevný plat od vlády nebo země, ve které působí v duchovní správě, na školách a jiných duchovních úřadech. Kongrua je tedy odměna za práci s duchovní správou spojenou a za práci pro stát, vedením matrik a vyhotovováním výkazů a různých listin úředních. Tato kongrua jest však tak odměřena, že sotva stačí na uhájení života. Za této drahoty vůbec nestačí na živobytí. Nejhuře v tom je střední stav: kněží, profesori, úředníci, učitelé, všichni, kteří jsou poukázáni na pevný plat. Tento plat není v žádném poměru ke studiím a práci, jakou musí konati tito inteligenti. Dělník v továrně, dělník zemědělský, sluha atd., mají daleko větší mzdu. Živobytí, šatstvo atd. musí kněz platit tak draho, jako dělník, ne-li ještě dražší. A přece každý myslí, že Bůh ví co ten kněz má! Má starosti a práce dost, a bídý také dost. Přece musí se šatit a žítí svému stavu přiměřeně a nyní ani na to není. Lidé již také nejsou tak dobročinní, jak bývali, aby svým kněžím zlepšení dopřáli. Naopak křičí nepřátelé na schůzích: Nic jim nedávejte! Není uznání mezi lidem, který nyní víc a více se odcizuje Bohu, vyhýbá se kostelu, ztrácí všechnu cit, stává se příliš sobeckým. Kdyby kněz byl závislým co do živobytí jen na přispěv-

cích lidu, mnohý by hladem zahynul. A přece lid kněze potřebuje od svého narození až do poslední cesty jeho na pole Boží. Kněz se lidu svému obětuje cele a tedy lid zase má mít uznání a ukázat se vděčným pastýři svému. Ve Francii vláda pobrala všechnen majetek kostelů a far, kněze vyhnala, tak že musili v cizině hledat útulku a chopiti se různých prací a povolání, aby uhájili život svůj. Přišla válka, kněží musili též do války jako

bojovníci a jako ošetřovatelé. Jako praví vlastenci konali horlivě povinnosti své, tak že i nynější vláda to uznává, lid si kněží váží, život křesťanský vzkvétá, Francie se opět vrací k Bohu a sv. církvi. A u nás? U nás teprve ten boj proti církvi nastává; ale dá Bůh, že církev vyjde, jako vždy, zase vítězně z toho boje a lid si bude zase svých kněží vážit jako pravých a upřímných vůdců svých. Dej Bůh lepších časů!

Marie Tesařová:

OČIŠŤOVÁNÍ PANNY MARIE.

Chceš pokory dnes vidět obraz skvělý?
jenž sluncem září v světa soumrak šerý,
svět pokory se štítí, hrozí, strání,
jí učiti nás přišla, nebes Paní.

Ač čistotou se lilji bílé rovná,
ba bělost lilie jest před Ní skrovná,
dnes jiným ženám hříšným v bok se staví,
i dnes: „Jsem dívkou Páně!“ skromně praví.

A vykoupit jde světa, nebes Pána,
ač On jest práva, zákonu ctná schrána,
před světem člověka Syn chce být zván,
dnes jásejme, jak dobrý Bůh jest k nám!

On vstříc jde lidem, které tíží vina,
On v obět za ni běže svého Syna,
ó, pravdu děl dnes Simeona ret:
že toto Dítě spásou světa jest!

Popeleční středa.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Náš velký spisovatel, miláček všech přátel dobré četby, Václav Kosmák, napsal jednou tuto krásnou myšlenku: „Lid bájí, že na měsíčku hrá na harfu král David, já bych však hádal, že se tam usadil duch krále Šalomouna, jenž bez ustání káže: marnost nad marnost a všechno marnost!“

Není snad v celém roce církevním příhodnější doby častěji tato slova o marnosti všeho sobě připomínati, jako nyní, kdy nám počíná posvátná doba svatopostní, kdy nám kněz sype na čelo popel a říká při tom: „Pomni, človče, že prach jsi a v prach se obrátíš!“ Jak významné jest, že používá se při tomto obřadu popele, který pochází ze spálených ratolestí,

jichž bylo použito loňského roku při slavnostním průvodu o neděli květné na význam radosti a slávy. To, co bylo výrazem plesu, jásotu, vyjadřuje nyní pomijitelnost a kajicnost. Tato připomínka na pomijitelnost všeho, i života lidského, má nyní na počátku posvátné doby postní vzbuditi v nás všech city kajicné a jimi má se obíratí pravý křesťan.

V naší milé mateřštině říkáme dni, jimž počíná doba postní, kromě popeleční středy, též škaředá středa. Druhdy totiž, kdy v prvních dobách naší svaté církve konali hříšníci za některé své všeobecně známé poklesky veřejné pokání, počínali je v tento den přede tváří shromážděné obce křesťan-

ské, při čemž mezi jinými obřady byl jim také sypan popel na hlavu.

Jak známo, jmenují se tři dny, předcházející popeleční středě, totiž neděle, pondělí a úterý „masopustem“, o němž pronesl případný úsudek jistý vzdělaný Čiňan, který, vrátiv se z cest po Evropě, řekl, že mu připadá, jako by v tyto dny všechno lidstvo v civilisované Evropě se zbláznilo — což bohužel platí asi až po letošní masopust.

Ano, mohli bychom říci, že se tu vyplnilo, co si přál jakýsi přemrštěnec; náramně se zlobil, ba rozlítl se, když chodě za dne na procházku, potkával mnoho lidí, což jej rušilo a bylo mu nejvš nemilé. Proto obrátil den v noc a noc za den; za dne spal, večer, když ostatní uléhali, vstal a přežil noc, jako by byla dnem, šel také na procházku a tu se ovšem s nikým nesešel ku své velké radosti a nebyl nikým obtěžován. Ve dnech právě uplynulých obrátili bohužel také mnozí noc v den, a že noc není přítelkyní ctnosti a dobrých skutků, víme všichni předobře. Tmou, noci vyrozumívají se vůbec v duchovním smyslu hříchy a přestupky zákona Božího i církevního.

„Pomni, človče, že prach jsi a v prach se obrátíš“ — tato slova slyšíme promlouvat kněze na počátku postní doby. Dobrý křesťan, který se snaží žít podle vzoru Ježíšova a chce žít, jak žili svatí a svěťice Boží, pomysli si, slyší je: Vzácná, vážná slova! Uvažuje o nich, častěji si je připomene, jsou mu pobídkou, aby nešel v životě duchovním zpět jako rak, ale pokračoval vpřed. Člověk svěťák řekne všecek rozmrzen: „Toto jsou ošklivá slova, nechci jich slyšet, nechci se jimi déle obírat.“ Jaká pošetilost! Právě naopak měla by být myšlenka na smrt pro každého velkou začáteční písmenou nejvážnějšího přemýšlení. Co jest smrt, co po ní následuje? Toto jest nejdůležitější otázkou celého našeho života; i když se mnohý snaží jít jí z cesty, nevěšmá si jí, nic nepomůže, setkáváme se s ní všude, zrovna nestydatě často stavi se nám v cestu, takže skoro

stále narážíme na ni. Bylo by tedy zajisté rozumnějším, neutíkat před smrtí, nebáti se jí, ale hledět ji přímo v tvář. Nikdo zajisté neví, kdy zemře.

Znamení katolický spisovatel dr. Šebestian Brunner, který 23krát navštívil za účelem studii Itálii, píše, že není na světě města, v němž by bylo tolik umělecky krásných pomníků náhrobních a pochováno tolik znamenitých mužů a žen, jako v římských kostelích. A mnohý z nich necestoval proto do Itálie, aby tam zemřel. Když se slavilo roku 1600 jubileum v Římě, dostavilo se k němu mnoho poutníků — k čemuž bylo tehdy potřebí velké odvahy. Mezi nimi přišel také kardinál Ondřej Rakonský, biskup v Kostnici a Brixenu (byl tehdy totiž prашpatný zvyk, že měl mnohý biskup více biskupství ku správě duchovní). Osoba jeho je tím pozoruhodná, že byl synem rakouského arcivévody Ferdinanda a Filipiny Welserové, krásné dcery bohatého patricia v Augšburgu. Byl šlechtitný muž, o němž se vypravuje: Když se stavěl na jeho náklad kostel na ostrově Bommelu v Nizozemí, sám se všeho chápал, aby pobídl všechny dělníky svým příkladem k rychlejší práci. V Římě onemocněl, o čemž se dozvěděl tehdejší papež Klement VIII., navštívil jej a nabídl se, že jej vyzpovídá i udělí svátosti umírajících, což se stalo. Kardinál zemřel a byl pochován v kostele, nazvaném Anima, kde mu postavil jeho bratr Karel, markrabě z Burgavy, krásný, umělecký náhrobek.

Jsou lidé, kteří málo se starají o církev, nedbají o přikázání Boží, nechodí do kostela na kázání, náboženské knihy nevezmou nikdy do ruky, proto neznají učení církve, jest jim málo známo, čemu učí. Její učení se nehodí pro lid, milující svět, proto je svět nenávidí, proto volají, kdož považují církev nikoliv za milující matku, ale za zlou macechu: pryč s církví, pryč s kněžími, pryč od Říma! Ovšem ozývají se ještě šťavnatější pokřiky, jichž však nelze uvádět!

Myslí-li [si, že vysychá ti životní šťáva, že rozlévá se ti v nitru rozmrzelost, lhostejnost, pochybovačnost a jiné nectnosti, které obracejí ducha tvého více ku světu a jeho rozkošem a ne k Bohu, potřebí, aby tvůj duchovní život byl posílen a osvěžen. Případným způsobem se to stane, když si nyní, na počátku postní doby, vzpomeneš několika jenom myšlenkami na cestu Kristovu, která putovala na Golgotu.

V mnohém podobá se životní pouti jednoho každého z nás Ježíšově pouti golgotské. Prvním dějem v této, všim světem hýbající truchlě, byla poslední večere Páně, zároveň narozeniny církve i nejsvětější oběti mše svaté, bez níž si nelze církve mysliti ani představit. Kdož by se tu nezačastoval a nepodíval tomuto tajemství viry, tomuto pomníku nikdy neumdlévající lásky Ježíšovy k nám lidem. Rozohněme svou víru k této svátosti! Opakujme slova, jež pronesl světec Tomáš Akvinský v hymnu „adoro Te devote“ (klaním se ti zbožně), kdež praví: „Věřím tomu pevně, co Syn Boží dí — z jeho božských úst jen věčná pravda zní.“ (Překlad Sušilův.) Vizme neskonanou lásku Kristovu, která „je silná jako smrt“ (Píseň Salom. 8, 6) a kterou „miloval svoje až do konce“. (Jan 13, 1.) Nezapomínejme, že vykoupení jsme „nikoliv porušitelnými věcmi, zlatem a stříbrem... nýbrž drahou krví Krista, jakožto Beránka neuhonného a neposkvrněného.“ (1. Petr. 1, 18. 19.)

Při zrození církve, při poslední večeri nevěděl žádný z přítomných dvanácti apoštolů, co je očekává. Budoucnost byla jim úplně skryta. Jediný Ježíš ji sice znal, ale neodkrývá ji, pouze ji poněkud naznačuje. Podobně dařilo se každému z nás lidí, když jsme se zrodili. Tu mohou se o každém dítěti opakovati slova, která pronesl otec Zachariáš při narození svého syna Jana: „Čím medle bude toto dítě?“ (Luk. 1, 66.) Dobře řekl již ve starém věku proslavený dramatik Sofokles: „Počítá-li — kdo na dva

dni, nebo více ještě s jistotou — jest pošetilým; neboť není zejtrka nám — dřív nežli dnešní šťastně dokončime den.“ (Trachiňanky, překlad P. Durdika verš 943-6.) Květnatým, duchaplným výrokem, jak již je zvykem u spisovatelů-básníků, pronesl tutéž pravdu jeden z nich následujícími slovy: „Losové lidští složení jsou v rukou Božích. Bůh různě otáčí běh lidských dějů a předpovídati do budoucnosti jest voditi vodu na tábor.“ (Šmilovský, Starohorský filosof str. 61.) Ovšem nejlépe je, přenechati budoucnost prozřetelnosti Boží, odevzdati se cele do vůle Boží. Již starý básník, proslulý Horatius, radil: „Co zítra bude, nechtěj zvěděti.“

Kterýsi duchaplný muž správně podotkl, že přicházejí všichni lidé s pláčem na svět, jako by dobře vycítili již předem, že nastupují cestu, které se správně říká „slzavé údolí“ a napomíná: zijme tak, aby každý z nás, když bude umírat, byl sám jediný, který se bude, umíraje, smáti, kdežto všichni přítomní budou prolévatí hořké slzy.

Dej Bůh, aby o žádném z těch, které posílá a pošle ještě Bůh na tento svět, neplatilo hrozné slovo Syna Božího, které řekl při poslední večeri ku zrádci Jidášovi, řka: „Lépe by mu bylo, kdyby se nebyl narodil člověk ten.“ (Mat. 26, 24.) Jaká hrůzyplná slova, když by někdo řekl o novorozenci: Škoda, že se zrodil, lépe by bylo, kdyby se byl vůbec nezrodil! V celém Písmě našli bychom jenom ještě jeden výrok stejně hrůzyplného významu, totiž slova Kristova: „Není možno, aby nepřišla pohoršení, ale běda tomu, skrze něhož přicházejí. Užitečnější bylo by mu, kdyby se zavěsil mlynářský kámen na hrdlo jeho a on uvržen byl do moře.“ (Luk. 17, 1. 2.)

Po poslední večeri odešel Ježíš se svými apoštoly na horu Olivetskou, do zahrady Getsemanské, kdež „počal se lekat i teskliv býti a řekl: Smutná jest duše má až k smrti.“ (Mar. 14, 35.) Jak často máme všichni příčinu opakovati v životě svém tato slova

KRISTU.

Ó, Kriste drahý, za Tebou chci jíti,
byť noha má se trním drátí měla,
pod křížem Tvým slast duše chabá cítí,
a tu se ztiší mysl rozechvělá.

To srdce moje jedno přání chová:
bych s Tebou, Kriste, spěla světa žitím,
Tvá láska, svatá skytne síly znova,
když unavena klesám — boť když cítím.

A kříž tvůj Pane, ponesu pak ráda,
a zlíbám jeho zkrvavené trámy,
ze tvého boku balsám v hruď mi padá,
mi sluncem září svatě tvoje rány.

Ó, Kriste drahý, za Tebou chci jíti,
že nezabloudím, vím již zcela jistě,
nechť trním prodírám se — místo kvítí,
Tvůj libý hled mne blaží, drahý Kriste!

Dům zlatý.

Napsal IJakořim St. Pavlík.

V roce 64. po Kristu Pánu bylo město Řím strašným požárem zpuštěno. Má se za to, že na rozkaz císaře Nerona, jenž dal Řím znovu vystaviti, mezi tím i pro sebe velkolepý palác, jež dostal jméno „domus aurea“, dům zlatý. Vnitřek paláce byl zlatem, perlami a drahokamy bohatě vyzdoben. Když se Nero do nového paláce nastěhoval, zvolal: Teprve teď bydlím jako člověk!

Když strašným požárem hříchu dědičného bylo zpuštěno pokolení lidské, vystavěl si všemohoucí Bůh pro sebe též takový přeskvostný palác, ale živý, pravý zlatý dům, tisíckrát krásnější a nádhernější, než domus aurea císaře Nerona. A když se Pán náš uvázal v majetnictví toho zlatého domu, mohl říci: Teď bydlím jako Bůh!

Tímto domem zlatým je blahoslašená Panna Maria. V epištole na svátek Očišťování Panny Marie čteme tato slova proroka Malachiáše: Vyčistí syny Levi a vytříbí je jako zlato a stříbro. Právě zlato se v ohni čistí. I duše musí býti čistěna v ohni pokání, v očistci pozemském, aby z ní všechny hříchy zmizely. Na Panně Marii neshledáváme žádného hříchu; ona nepotřebuje očisty. Byla čistá, hned jak na svět přišla. Už při svém početí byla jako čisté zlato, jehož

lesk v ohni bolesti byl později ještě zvýšen. Už v ten sám den, kdy přišla do chrámu, aby se podrobila zákonu očisty, pocítila hořkou bolest, když ji Simeon předpověděl, že meč duši její pronikne.

V loretanské Litanii nazýváme Pannu Marii domem zlatým. Kdo je vystavěl? Pán Bůh náš. Moudrost vystavěla sobě dům a vytesala sedm sloupů, čteme v písmě svatém. Těch sedm sloupů je sedm darů Ducha svatého. Byl to svatý dům, chrám Boží, živý chrám Moudrosti Boží. Ve svatostánku a později v Šalomounově chrámě bylo všechno nejjemnějším zlatem pokryto. Čteme v třetí knize královské: Nebylo ničeho v chrámě, co by nebylo zlatem pokryto. Šalomounský chrám byl opravdu domem zlatým. — Takž i Marii Pannu, živý chrám Boží, můžeme nazvat domem zlatým. Proč? Protože shledáváme na ní podobné vlastnosti jako na zlatě.

Zlato má velkou cenu. Je nejcennější mezi všemi kovy. Mezi všemi zemskými tvory je Maria tvorem nejdražším. Vyniká nad všemi lidmi, i těmi nejsvětějšími, vyniká i nad nebeskými duchy, i nad nejvyššími cherubíny i serafíny. Předstihuje všechno stvoření; jenom Bůh sám je větší, než Maria. Stojí tedy uprostřed

mezi Bohem a svatými. Katolická církev bere na to ohled a prokazuje Marii úctu, která se v prostředku drží mezi klaněním se a úctou svatých. Panně Marii nesmíme se klaněti; ani se jí neklaníme; protestanti jsou na omylu, když nám předhazují, že ji božskou počtu vzdáváme. Uctíváme ji však více než ostatní svaté; nejvíc svátků jest jí věnováno; k její počtě je nejvíc kostelů vystavěno, nejvíc oltářů zbudováno, nejvíc obrazů zavěšeno, nejvíc slibů učiněno; nejvíc poutních míst je místy mariánskými. Vysloví-li kněz při mši svaté jméno Maria, nakloní hlavu, ne tak hluboce, jako při jménu Ježíš, ale přece hlouběji, jak při jménech světců. Světce můžeme přirovnati k stříbru, Marii k zlatu. Drahokam platí však více než zlatu; drahokam představuje nám Pána Boha samého.

Maria je domem zlatým. Zlato nerezuje; proto má i tak velkou cenu, že podrží svůj lesk a vždy pěkným zůstane. Panna Maria je prosta sžíravé rzi hříchu. Žádný hřích dědičný, žádný hřích osobní, žádný hřích smrtelný, žádný hřích všední, žádná žádostivost hříšná nesměla ji porušiti; zůstala povždy, od početí až do smrti, čistá a krásná jako zlato. Celá krásná jsi, přítelkyně má, a žádné skvrny není na tobě!

Přirovnáváme-li Marii Pannu ke zlatu, s čím se máme samy sebe přirovnati? Ovšem že jen s nepravým kovem, s mosazí. Mosaz též se pěkně svítí, je-li očištěna a uhlazena, bezmála jak zlato; ale ztratí časem svůj lesk, svoji krásu, rezavina se ráda na ni usedne. Co děláme s mosazným svícem, je-li už škaredý? Očistíme jej a zas se svítí jak zrcadlo. Takto musíme i se svou duší udělati. Nebyla sice po křtu tak pěkná jako duše Mariina, ale přece moc pěkná. Bohužel nemá u nás křehkých lidí krásu duše dlouhého trvání; usadí se na ní rez hříchu; jak lehko, jak brzo je poskvrněna. Musíme ji tedy častěji očistiti ve svátosti pokání a pak je zase pěkná. Jedno očištění za rok je sice jenom

od církve předepsáno; tím se však nemáme spokojiti, nýbrž častěji v slzách lítostných se koupati. Čím častěji to vykonáme, tím čistější, Bohu milejší a proti špině a rzi hříchů vytrvalejší bude naše duše.

Zlato se leskne a to není lesk dočasný, ale trvanlivý. Tak se leskne Panna Maria v záři svých ctností, všechny pravé jako zlato. Královna stojí po pravici tvé, v oděvu zlatem protkávaném, v pestrosti barev, čteme v žalmu 44. Oděv zlatem protkávaný značí ctnosti Mariiny. Nad jiné tu vynikají tři božské ctnosti, víra, naděje a láska. Věřila slovům andělovým a nauce svého Syna; doufala, že lidstvo vykoupí a po přestálém utrpení z mrtvých vstane, ani pod křížem neztratila důvěry v Boha; milovala Boha z celého srdce a byla hotova ke každé oběti pro něho. Konala i čtyry kardinální ctnosti: byla opatrná, její rozmluva s andělem to dosvědčuje; byla spravedlivá, dávajíc Bohu, co Božího, a císařovi, co císařovo jest; byla mírnou v užívání pozemských statků; byla zmužilou v snášení bolestí. Je nám příkladem i oněch sedmi ctností, jež jsou protivou sedmi hlavních hříchů. Byla pokornou; jmenovala sebe dívkou Páně a přidružila se ve chrámě koněm ženám, jež očisty potřebovaly; byla štedrou k chudým a pomohla svou přímlovou svatebčanům v Káni; byla čistotnou a panenskou po celý svůj život; byla dobromyslnou, vlídnou a láskyplnou ke svým spolubližním, — na příkladu k Alžbětě; byla jistě střídou v jídle a pití; byla tichou jako trpělivý beránek; byla horlivou ve službě Boží a v práci.

Ano, Maria Panna jest nám příkladem všech křesťanských ctností. Následujeme ji, pokud nám to možno; přivlastníme si každý rok aspoň jednu ctnost a budeme velké pokroky dělati v duchovním životě a dosihneme vysokého stupně dokonalosti. Avšak každá ctnost musí býti pravá, pravé zlato, žádné pozlátko, neb jak lid praví, kočíci zlato; to jest, nemáme býti svatí jen na pohled jako jedna klášterná

Obětování Pána Ježíše.

Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě.

za času sv. Filipa Neri, o níž šla pověst, že je svatou osobou. Svatý Filip chtěl se o její svatosti přesvědčiti. Šel tam a nechal se jí představití a kázal jí, aby mu boty vyzula. Domnělá světice byla velice uražena nad tím rozkazem. Svatý Filip věděl již dosti, pravil: To není žádná světice, neboť chybí jí pokora. Věru, mnozí lidé zdají se býti na pohled zbožní a svatí; ale nejsou takoví před Bohem. Jejich ctnost není pravým zlatem, ale jen trefkou či pozlátkem.

Bohoslužebné nádoby jsou buď ze zlata, aneb aspoň dobře a pravým zlatem pozlaceny, na příklad monstrance, ciborium, kalich. Panna Maria je nádobou duchovní, v níž spočívalo nejsvětější tělo Kristovo. Ona je zlatou monstrancí, paprsky obklopenou, s „lunulou“, to jest půlměsícem — v lunule se upevňuje sv. hostie — svatý Jan viděl ji oděnou sluncem, měsíc pod jejíma nohama. Uprostřed té živé monstrance byl malý Ježíš. Gotické monstrance mají často podobu věže; ta nás může pamatovati na věž Davidovu — tak totiž nazýváme Matku Boží. — Panna Maria je zlatým ciboriem, v němž byla uschována nebeská manna. Ciborium jest obvykle přikryto pláštěm pěkně vyšívaným; nechť nás pamatuje na oděv Boží nevěsty, zlatem protkávaný, zlatem olemovaný, v pestrosti barev, jakž je v 44. žalmu popsáný, na oděv

jejích ctností a její oslavy; nechť nás pamatuje na ochranný plášť Mariin, pod nějž se máme utíkat. — Maria jest onen zlatý kalich, v němž byla připravena svatá krev pro obět na kříži. — Maria je zlatou kaditelnicí, z níž vůně modlitby a přímlyvy k nebi stoupala. — Ona je i zlatou lampou, láskou Boží hořící.

Právem tedy můžeme nazývatí blahoslavenou Pannu Marii domem zlatým. Teď přebývá v onom domě zlatém, jenž je nad hvězdami, v domě Otce nebeského, v němž, jak Spasitel ujišťuje, jsou příbytky mnohé. Svatý Jan píše o nebeském městě: Město samo bylo čisté zlato, ulice města zlato čisté. Kdo jsou zapsáni v knize života, naleznou tam příbytek uchystaný. Nechť prosí za nás Matka Boží, abychom též obdrželi vykázanou komnatu v domě Otce nebeského, abychom účastnými se stali nebeské blaženosti. Ona to udělá, ona má dobré srdce, ona má zlaté srdce. My však též musíme konati, co se patří. Nejpěme srdcem na zlatě pomíjejícím, na statcích pozemských; shromážďujeme si statky nepomíjející: to jsou dobré skutky. V nebi platí zlatá měna dobrých skutků. Jenom takovým zlatem můžeme si nebe zakoupiti; pak-li jsme je jednou získali, zůstane nám navždy zajištěno; pak budeme na věky odpočívati na zlatém srdci nebeské Matky.

Dějiny pobožnosti k Božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

„Pane a Bože můj! víš, že Ti úplně náležím; nalož se mnou dle vůle své,“ zvolala, načež jí řekl: „Viš, proč ti uděluji tak nesmírně mnoho milostí? To proto, abych učinil z tebe svatyni, v níž by neustále hořel oheň mé lásky. Tvé srdce je jakoby posvěcený oltář, jehož se nesmí dotknouti nic nečistého. Vyvolil jsem si je, bych na něm přinášel

zápalné oběti svému věčnému Otci.“¹⁾ Ona však toužila celým srdcem svým čistým a jemu úplně oddaným po utrpení, aby tak mohla se státi podobnou Vykupiteli svému trpícímu a ukřižovanému; chtěla, toužila po tom, aby se sv. Pavlem mohla říci, že nosí „jízvy Pána Ježíše na

¹⁾ Vie et Œuvres I. str. 95-6.

svém těle.“¹⁾ Proto tato veliká touha a láska k utrpení vynutila jí stesk a téměř jakoby výčitku vůči Pánu Ježíši: „Jak, můj Bože! necháš mne stále žít bez utrpení?“²⁾ A Ten, jehož Srdce tolik bolesti a muk rozrylo, jehož Srdce kopím bylo probodeno a nevědekem i hříchy lidí uráženo, jehož Srdci výčitka ta byla zřejmě velmi milá, ukázal jí na to veliký kříž. Ozdoben byl a stkvěl se nejkrásnějšími květy růžovými; znenáhla však opadávaly s něho růže, až zbyl jen kříž plný trní a ostnů. Tento kříž byl pro ni určen; naň měla být přibita, na něm měla vzplanouti a shofeti ohněm lásky. Srdce její zachvělo se radostí při tom pohledu; proto tolik toužila po příkoří, bolestech a utrpení v celém dalším životě. „Láska má jest v utrpení,“³⁾ řekl jí jindy Pán Ježíš. A učelivá začka jeho volala zas k němu: „Nechci nic jiného, nežli Tvou lásku a Tvůj kříž; to mi dostačí, abych byla dobrou řeholnicí, více si nepřeji.“⁴⁾

Nic, ani přisnosti, jimiž sama trýznila své tělo a své smysly, ani podezřívání a posměch neb ponižování, ani trýznivá bázeň, že se snad mylí a že jí snad nevede dobrý duch; nedovedlo utišiti a zmenšiti této její touhy po kříži. Jen tři přání měla, jen tři přání znala: milovati, trpěti, umřítí. Každou hodinu měla za ztracenou, jež jí nepřinesla utrpení nebo příkoří.

To byla škola nejsvětějšího Srdce. A horlivá Markéta stkvělým výsledkem odpovídala návodu a naučením svého božského učitele. Ctihodná matka M. Fr. de Saumaise, jež po šest let byla třetí její představenou, tvrdí o ní,⁵⁾ že ani na okamžik neupustila od svého předsevzetí, učiněného při sv. slibech, dopomoci Pánu Bohu k tomu, aby úplně a jediné On královal v jejím srdci ...; že nikdy nedopřála duši ani tělu nějaké zábavy a radosti; za to že se jí dostalo neobyčejných milostí a důkazů jeho přízně; že nikdo nemůže tak toužiti po cti a

radovánkách, jako ona toužila po kříži, utrpení a ponižování.

Tak připravil si Král nebes a země nástroj, jež si vyvolil k tomu, aby jim zvěstoval světu svou nesmírnou lásku, aby jim zjevil a hlásal světu poslední pokus své lásky o záchranu a spásu lidstva. Když jej byl očistil od všeho pozemského ve škole svého Srdce božského, mohl dále pokračovati ve svém díle. I začal jí zjevovati tajemství svého nejsvětějšího Srdce. Již několikrát se jí zjevil v různých podobách, častěji k ní mluvil a ji poučoval; víc a více se k ní snižoval, víc a více zjevoval jí svou lásku a seznamoval ji s nevýslovnými bolestmi svého Srdce.

Konečně byla již blízko svatá ona chvíle, věčně památná hodina, od věčnosti předurčená, ve které dobrý Spasitel náš chtěl nám zjeviti své láskyplné nejsvětější Srdce a otevřítí celému světu nesmírné, nevyčerpatelné jeho poklady.

Bylo to na svátek sv. Jana Evangelisty a miláčka Páně 27. prosince 1673, tedy něco přes rok od jejich sv. slibů, v den, na který právě před 353 lety měla sv. Gertruda zjevení o božském Srdci. Den ten stal se počátkem a zdrojem nových, neobyčejných milostí, novým důkazem lásky Pána Ježíše k bl. M. Markétě Ala-coque i celému světu. Sestra M. Markéta měla v ten den více volného času nežli obyčejně a modlila se před nejsv. Svátostí oltární. Sama o tom vypravuje:

„Když mi bylo kdysi možno klečeti poněkud déle před nejsvětější Svátostí oltární, pocítila jsem nevýslovně přítomnost Boží. Zapomněla jsem úplně na sebe a na místo, kde jsem dlela, a odevzdala jsem se Duchu Božimu, otvírajíc srdce své mocné jeho lásce. Svrchovaný Pán a Mistr můj dovolil mi dlouho spočívati na svých božských prsou a odhalil mi tu zákraky své lásky a nevyzpytatelná tajemství svého nejsvětějšího Srdce; jež byl až dosud skrýval přede mnou. Poprvé otevřel mi toto božské Srdce a to tak opravdově a tak jsem to cítila, že mi nemožno o tom pochybovati. Jak se mi zdá, stalo se to takto: Pán Ježíš mi pravil: „Božské Srdce mé oplývá tak převelikou láskou k lidem a zvláště k tobě,

¹⁾ Gal. 6, 17.

²⁾ Vie et Quévres II. str. 375.

³⁾ Vie et Quévres I. str. 96.

⁴⁾ Svěžívotopis. Vie et Quévres II. str. 373.

⁵⁾ Vie et Quévres I. str. 145.

že již déle nemůže ukrýti v sobě plamenů své vzňaté lásky. Tvým prostřednictvím chce je vylít a lidem se zjevit, aby je obohatilo vzácnými poklady, jež ti odhaluji. Obsahují nutné milosti k posvěcení a spáse, jimiž má být lidstvo vyrváno z propasti záhuby. A tebe jsem vyvolil přes tvou nehodnost a nevědomost, bys provedla tento můj veliký úmysl, aby zřejměji bylo viděti, že pochází ode mne.“

Po těchto slovech žádal mé srdce. Prosila jsem ho, aby si je vzal; i vzal je a ponořil do svého vši úcty hodného Srdce, v němž jsem je viděla jako malinký prášek, který se rozpíjval v jeho planoucím žáru. Nato je z něho opět vyňal jako plápolající plamen v podobě srdce, položil je zpět na místo, z něhož je byl vzal, a pravil mi: „Zde máš, přehráh, drahocennou záruku mé lásky. Uzavřel jsem slabou jiskřičku z nejhornějších plamenů této lásky do tvých prsou, aby ti sloužila za srdce a stravovala tě až do posledního okamžiku tvého života. Žár její neuhasne nikdy, nanejvýš zmírní se poněkud, pustí-li se ti žilou. To ti má zároveň znázorniti mou krev na kříži prolitou a přinésti více pokolení a utrpení nežli úlevy. Pros tudíž prostě o to, abys zachovala předpis pravidla a měla útěchu, že proléváš krev na kříži pokoření. Ránu v mém boku jsem opět zacelil. Avšak bolest její zůstane ti navždy na znamení, že veliká milost, kterou jsem ti právě udělil, není pouhým výmyslem a že je základem všech, jež ti ještě udělím. Až dosud jmenovala jsi se mojí služebnicí, od této chvíle však propůjčuji ti jméno předrahé žákyně mého Srdce.“

Při této tak veliké, mně prokazané milosti, jež dlouho trvala, nevěděla jsem, dílím-li v nebi nebo na zemi. Po několik následujících dní zůstala jsem jakoby láskou opojena a jakoby bez sebe, že jsem jen stěží mohla promluvit. Musila jsem se co nejvíce přemáhati, abych se poněkud zotavila a něco pojedla, a ko-

nečně k svému velikému pokoření neměla jsem již ani síly, abych utajila svá muka. Nemohla jsem také ani spát; neboť v ráně, jejíž bolest je mi tak drahá, plápolal žhoucí, živý oheň...“¹⁾

Od té chvíle prožívala stále, zvláště na první pátky v měsíci, chvíle nesmírného blaha. „Pán Ježíš ukázal mi nejsv. Srdce jako slunce v oslňujícím lesku. Jeho paprsky padaly rovně na mé srdce, jež bylo žárem tohoto ohně tak proniknuto, že se mi zdálo, že jistě shoří na popel. Tehdy zvláště poučoval mne božský Mistr o úmyslech, jež má se mnou a zjevoval mi tajemství svého lásky hodného Srdce.“²⁾

Roku následujícího měla nové, pro pobožnost naší důležité zjevení. Pán Ježíš ukázal jí opět své B. Srdce; stěžoval si na veliký nevědek, jehož se mu dostává od lidí za jeho nekonečnou lásku; i žádal náhrady. Bl. M. M. Alacoque takto popisuje ono zjevení:

„Když jednou opět byla vystavena nejsv. Svátost oltární, cítila jsem, že při neobyčejné sebranosti všech svých smyslů a mohutnosti duševních jsem se úplně pohroužila v sebe samu; i ukázal se mi Ježíš Kristus, nejhlavnější Mistr můj, v záři nebeské slávy s pěti ranami, jež se stkvěly jako pět sluncí. Z jeho svatého člověčenství šlehaly plameny na všechny strany, zvláště z jeho úctyhodných prsou, jež se podobala ohnivému moři a odhalila mi, když se otevířela, celé jeho milující a láskyplné Srdce, živý zdroj těchto plamenů. Zároveň dal mi poznati nevyzpytatelné divy své čisté lásky i jeho nesmírnou lásku k lidem, od nichž klidí jen nevědek a zneuznání. Řekl, že mu ten nevědek působí ještě mnohem větší bolesti, nežli vše to, co vytrpěl při mém hořkém umučení.

(Příště dále.)

¹⁾ Svěžitopis. Vie et Oeuvres II., str. 379—381.

²⁾ Tamtéž str. 381.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro. — Část další.

Dlouhou dobou ukládal si horlivý apoštol práce a umrtvení, jež přesahovaly jeho síly. Bledost a hubenost ovšem prozrazovaly velikou únavu, ale nikdy neporušil svých prací a tvrdil vždycky, že se cítí silným, ovšem jen zdánlivě.

Ostatné bylo v životě jeho všechno tak neobyčejné, že jeho představení se obávali, kdyby ho napomínali k mirnosti, že by jednali proti Prozřetelnosti, která zřejmě již dlouho podporovala jeho síly a zjevně žehnala jeho činnosti apoštolské. Ale duše jeho byla zralá pro nebe a Panna Maria spěchala odměnit svého věrného, horlivého sluhu.

Bylo však třeba posledního korunování jeho ctností, posledního přírůstku jeho zásluh. Musil projíti ohnivou zkouškou nemoce a smrti.

Zbožný kněz byl již velmi zmořen, když v říjnu 1899 začínal poslední duchovní cvičení pro odvedence. Konal jich šest po sobě za okolností velmi obtížných, jak jsme vyložili, a konečně opuštěn od spolupracovníků, jichž síly byly vyčerpány. Sám zůstal, pracuje do poslední chvíle, a na konci posledních cvičení přiznal, že při nejlepší vůli mu není možno řídit ještě další cvičení.

Takové přiznání z jeho úst již něco znamená. Ale bohužel nezminil se v listech svým představeným ani slovem o své únavě; považoval to za nedostatek umrtvení, za zbabělost. Osoba, která měla nad ním jakous autoritu, chtěla ho přemluvit, aby si dopřál aspoň den odpočinku. Bránil se z počátku rozhodně proti tomu, ubezpečuje, že jedna noc mu stačí. Bylo třeba volat na pomoc poslušnost, pohnouti ho, aby se šetřil.

Ale únava trvala déle, než obyčejně. V zimě přidružil se k tomu katarrh, při němž pozbyl hlas. Neohrožený apoštol nechtěl zanechat obvyklých prací. Nikomu nepověděl o nočním

potu, o nespavosti, a na poznámky bratří krčil rameny, nazýváje se zbabelcem.

Ale i chuti mu ubývalo a konečně podána představeným jeho zpráva o jeho stavu. Ti se ulekli a trvali na tom, třebas se tomu vzpíral, aby šel k lékaři. Ten nařídil klid a silnou stravu.

Dne 26. března psal P. Bellanger svému představenému, aby ho uklidnil: „Již mi ulevilo valně, ale co poslouchám nařízení lékaře, od včerejšího svátku, polepšilo se mi zřejmě. Jsem poslušen na puntík; odpočívám a modlím se Zdravas Maria.“

Nicméně mu nařídili, aby se nějaký čas vzdálil ze svého místa a vrodném ovzduší se zotavil. Sluhovi Panny Marie bylo velmi nemilé, opustit duše svěřené a věnovat snu rozhodnutí, kterou považoval za zbytečnou a nezaslouženou. Při takových příležitostech vyklouzlo mu někdy slovo netrpělivé. Zdálo se mu, že ho chtějí příliš šetřit, že to jest slabosti a přepjatou pečlivostí pro řeholníka.

Nicméně ř odrobil se přesně a v duchu poslušnosti výslovnému přání těch, které považoval za zástupce Boží. Ale před odjezdem odeslal ještě poslední uklidňující zprávu o svém stavu, očekávaje, že změní snu rozhodnutí.

„Mimo hlasu, jenž se dle přání ještě nevrátil, ale den ze dne se lepší, je mi skutečně dobře. Nepotím se, nekašlu již. Nejím z důvodů rozumových, nýbrž s velkou chutí. Všichni říkají jednomyslně, že celý rok jsem tak dobře nevypadal, jako nyní.“

Pak vypočítává všechny předpisy opatrnosti, k nimž ho nutí a končí slovy: „A nyní, můj drahý Otče, jste uklidněn? Myslíte, že za těchto okolností moje zotavená nebude dlouho trvat? Ovšem podrobím se úplně Vašemu přání. Jsem tak pevně přesvědčen, že Panna Maria jest duchovním správcem vojinů v Arrasu, že mohu

se klidně vzdáliti na jak dlouho za dobré uznáte, když vůbec jenom svým různěm něco dobrého působím."

První zotavená trvala přes měsíc do 6. května.

Ostatně poslouchal lékaře jako Pána Boha. Jak si život zařídil, vypravuje: „Mohu se mnoho modliti a nemám překážek od domácích; jest tak snadno a přirozeno na procházce bavit se s Bohem. Myslím mnoho na Pannu Marii, a jsem odhodlán více než dosud o ní kázati, ji prositi a ji opravdu milovati.“

Celý měsíc duben vedl tento život klidu a modlitby. „Dnes večer začínám svou devítidenní pobožnost před svátkem Matky dobré rady,“ psal dne 17. a prosil o dovolení, začíti písemně své křížácké tažení modlitební na konci století. To bylo jeho přání srdečné a nemoc neodvrátila od toho jeho myšlenek.

Příteli, jenž mu své obavy o tom vyslovil, napsal: „Buďte upokojen; toužím tolik oslavit svou Matičku nebeskou a dosti učiniti za všechny chyby svého života, že budu velmi opatrný, abych se neodsoudil k nečinnosti za posledních svých let životních.“

Poněvadž lékař zdál se spokojen s jeho všeobecným stavem, zvláště s prsy, prosil, by mu dovolili vrátit se k povinnostem přerušným. Dne 6. května přijel do Arrasu, odhodlán více pracovati, zvláště ku cti Panny Marie. Síly se vracely a v červnu se zdálo, jakoby byla naděje. Proto žádal o dovození, působiti při dvou novénách, při jedné ke cti Panny Marie, Matky armád v Moule, a při druhé v Youse ke cti Panny Marie Lourdské. Že ho neunaví, minil, ale že se tam zotaví; že toliko řídit bude pobožnost, některý krátký proslov bude mít a několik lidí vyzpovídá.

Představení jenom s nechutí povolili jeho opětovným prosbám, doufajíce, že krátký pobyt na venkově snad prospěje jeho zdraví oťresnému. Ubezpečování rekonvalescenta bylo upřímně míněno; ale nepočítal s touhou věřících dostati se ke knězi, který jim již

tolik dobrého prokázal. Musil mnoho hodin sedět ve zpovědnici a on se tomu nevyhýbal. Tak ho jenom unavily novenny, při nichž chtěl si odpochynouti.

Navrátil se, zaměstnán byl péčí o odvedence; aby mohl cvičení pro ně vykonati, popřál chorým prsům poměrný klid. „Již nekážu,“ psal dne 23. srpna, „šetřím se pro cvičení duchovní pro odvedence.“

Ve vojenském spolku však nezažálek, neboť dodal: „Ostatně jest nyní u vojáků hodně práce, křty a první svaté přijímání neustávají. Panna Maria jest velmi dobrá... V neděli budeme mít 24 hodin klanění a růženců.“

Ale apoštol vojáků nemohl již zastávati se věci svých chráněnců na sjezdě jednoty v Montpellieru. Hlas mu opět vypověděl službu, jak se občas stávalo, a pak kašlal poněkud. Dne 9. září právě na začátku oběda napadl ho dusivý kašel, po němž krev se ukázala. Rychle povoláný lékař nařídil naprostý klid. Na druhý den psal nemocný s obvyklou svou pevností: „Daří se mi dobře. Lékař dovolil mi v pondělí opět konati svoje povinnosti. Buďte tedy bez starosti. Rád bych, abyste zítra dostal mou zprávu o vojenských spolcích pro případ, že byste ji chtěl použiti v Montpellieru.“

Následující noci dostavilo se neočekávaně chrlení krve. Ledem obložen, nesměl se nemocný ani hnouti. Stav byl vážný. Pomýšleno na svátosti umírajících.

V ducnu chudoby a umrtvení vyvolil P. Bellanger svoje lůžko ve světnici půl druhého metru široké. I nyní nechtěl svůj Betlehem zaměnit na světnici prostornější a jasnější. Tu ho našel i biskup Villiez, jenž si ho vážil a jej miloval, když nemocného svou návštěvou potěšil.

Celý měsíc nesměl P. Bellanger ani mluvit ani sebou hnouti. Nenaříkal.

Jakmile lékař měl za to, že může cestovat, žádal pro nemocného vzduch venkovský. Dne 10. října psal tento příteli: „Od soboty sloužím opět mši svatou. Zítra opustím Arras, abych šel

na venkov. Byl jsem pořádně otřesen aneb spíše utišen.“ Pak prohlásil s obvyklou svou silou duševní, že je mu dobře a že lékař má naději, že se pozdraví: „Ti, kteří mne viděli, když jsem již nemluvil, ani se nehýbal, diví se, když mne vidí nyní, sice ne úplně vyléčeného, ale přece opět silného a dobře vypadajícího. Budu se modlit; když nic jiného nemohu dělat, aspoň to pro vás učiním.“

Přišel do kruhu své zbožné rodiny, myslil toliko na Pána Boha, Pannu Marii a duše. Na nemoc patřil jedině se stanoviska víry. Nenařikáje pranic, píše příteli: „To je pěkná historie moji nemoci. Pán Bůh nenechává ji tak hned porozumět; ale já myslím, že Mu rozumím, a Panna Maria mi dala nový důkaz, že mne obzvláště miluje.“

A po několika dnech projevuje svou myšlenku krásnými slovy: „Vyčítám si, že nemiluji Pannu Marii ze vši duše; mám jí děkovati za novou velikou milost. Nechala mne na zemi, abych dostičinil za viny minulé a ji oslavoval všelikým způsobem, též abych trpěl. Jest zvláštní, právě nedostatek skutečného utrpení v dosavadním mém životě byl hlavním důvodem k naději, že se pozdravím, když se domácí obávali. Právil jsem si: „Neumru hned,

protože jsem dosti netrpěl pro Pána Boha; jsem dítkem Panny Marie a kříž jest nejlepším darem, který dává svým dítkám.“

Soudil správně v tom smyslu, že Panna Maria chtěla rozmnožit jeho zásluhy, že si přála, aby ji oslavoval slovem i příkladem, jakož i utrpením, vychovávaje ji vyvolené služebníky a apoštoly.

„Budou nějaký čas,“ dodal, „kartuziánem kongregace“. Měl se později státi zahradníkem její nejkrásnějších a nejvzácnějších květín. Pak mluví o růžencovém tažení křížáckém a vypravuje, že mu pošta ze všech končin Francie přináší četné připovědi. Píše: „Kdybyste měl čas čísti, poslal bych Vám množství překrásných dopisů.“

Když se blížily Vánoce, rozproudil svými dopisy, jako každý rok, nové hnutí modlitební ve prospěch svých vojinův. Pak se znepokojuje pohodlným životem, jež musil vésti: „Táži se někdy, proč tento nezasloužený odpočinek? Nejsem již hoden, pracovati pro Pána Boha?“ A po několika dnech vrací se k téže myšlence: „Nutím se k oddanosti, zvláště když cítím, že smutek srdce mé zaujímá. Čekám s toužebností, že mne Panna Maria učiní opět svým soumarem, jako doposud.“

(Příště dále.)

Marie Tesařová:

JEŽÍŠ, MÉ VŠECKO.

Můj milovaný Spasiteli,
Ty's všechno, všechno mé,
svůj světím Tobě život celý,
jen lásky přej mi své.

Kdež najdu také lásky moře,
než s svatém Srdci Tvém,
Tys vzplanul jako ranní zoře,
mi v žití traplívém.

Ó, všechno, všechno ráda ztratím,
když Tebe v srdci mám,
když v prach se země zase vrátím,
tu duši Tobě dám.

Ty na oltáři skrytý sídlíš,
v bělounké hostii,
a v srdci mém, jak v stánku bydlíš,
jak něžnost v lilii.

Ó, Ježíši, můj Bože, Pane,
ač bídu moji znáš,
Ty Srdce Tvoje požehnané,
a s ním mi všechno dáš.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

Věnoval je svému vlastnímu kléru jako praktická pravidla, která by měl u věcech těch souditi a která se chovati: Poznal jsem, — píše — i mimo církev zevrubně duše žijící z víry, naděje a lásky v milosti posvěcující, v pokoře, naprosté čistotě života i srdce, které stále rozjímaly o svatých Písmech, duše dokonalého odříkání, posvěcující práci svou chudým, žijící slovem ve svatosti tak patrné, jakou jsem kdy poznal. A to jsem pozoroval v celých rodinách, bohatých i chudých, v každém postavení společenském. Sám jsem přijal do církve bez počtu duší, na nichž jsem neshledal hříchu smrtelného, které byly patrně v milosti křestní. Kterak tu možno mluvit o lidech, jako by měli viru zlou?“ Kardinál mluví důtklivě, rozhořčeně, mstí odštěpené bratry, běře je pod široká křídla církve, jejíž dětmi nevědomky jsou. Celou tu stránku jeho života třeba číst a si zapamatovat.

Zkrátka, zdá se mi, že v této velmi choulostivé věci, týkající se různosti v názorech náboženských a dále se stanoviska spravedlnosti a pravdy, nejlépe věc vystihl a vyjádřil jemný moralista Saint-Marc Girardin, jenž dí: „Neměřte vzdálenost, přihlédněte k úmyslům. Náboženství daleko jsou jen ti, kteří od něho utíkají. Všichni, kdož k němu spějí, jsou mu blízko, třeba cíl byl ještě daleko.“

Stáří je, řekl jsem, věkem života lepšího, větší dobroty a lásky. Ale také věkem útlejší čistoty ve všem, čistoty těla, svědomí a srdce.“ Ach, kdo mne vyproští ze smrti těla toho?“ volal sv. Pavel pod šlehy, které mu zasazoval rukou satanovou osten těla.

A hle, on nejen otupil, nýbrž nadobro vyrval tento osten smyslů, i za cenu smrti. Toť právě úkol sebeumrtvení. Ale zase právě jen z této smrti rodí se život duchovní: tak stoupat vzhůru, znamená dávat převahu duchu.

A tohoto života nového, k němuž evangelium pozývá naše stáří, všíměj si, bratře, jím pobavuj se v podvečer života, jak žádal Ježíš po velikém učiteli v Izraeli. „Amen, amen, pravím vám, nikdo nemůže vejíti do království Božího, nenarodí-li se z vody a Ducha svatého“, dí božský Mistr. Narodit se z vody, toť věru se očistit, omýt se z nečistot života, myšlenek, srdce ve křtu slz. A zrodit se znovu z Ducha, toť jest nabýti nového a lepšího ducha, obnovit duši, vymanit ji z bludů a vyprostit z hříchů.

Ale dí-li tu pravdu? Týká-li se to nás a může-li, má-li právě kmet takto se znovuzrodit, aby v sobě vzdělal člověka nového? To byla právě námitka, již Nikodém učinil Ježíši. „Což může člověk starý omládnout a stát se znovu dítětem?“ A Ježíš odpovídá, že je to čirá pravda a že na ní trvá. „Nedivte se, že jsem vám pravil: V pravdě nutno se znovuzrodit!“

Jde-li tu tedy skutečně o nás, pospěšme si, vždyť už je na čas, abychom dovršili v sobě úplné vítězství člověka duchovního nad člověkem tělesným. Nám starcům sluší držeti se živé a silné zásady sv. Františka Saleského: „Nutno počítati tu na zemi život, jako bychom měli už tělo ve hrobě a duši v nebi.“

Myslím si zkrátka stáří jako stav svrchované dokonalosti, jako zrcadlo spravedlivosti, jemný květ, nádobu počestnosti. Kmet bude takovým člověkem, kterého života dlouholetá práce povznesla k vrcholné čistotě a ke vznešenosti citlivého svědomí, jež se hrozí stínu a pohoršuje se nad skvrnou, jak píše „*al tissimo poeta*“ Dante: „Ó hodné svědomí a čisté, jak malá chyba je ti krutým bodením!“

Proto, bratře, nutno býti na stráži. Čtu v důvěrných listech důstojníka křesťana, truchlíciho po nezapomenutelné choti: „A teď, co činit sám večer v této ložnici, kde stále vidím rakev?“

Svatopluk a jeho synové.

Jindy o té hodině, když dítky naše usnuly, kynuly nám oběma chvíle sladké spokojenosti, milého odpočinku, nevýslovného pokoje! Blahořečili jsme Bohu za svůj svazek a za nepřetržitě radosti z něho plynoucí. Dnes je vše pusto kol mne.“

A právě tehdy umínal si plukovník Paqueron věnovat osamělé své večery sepisování deníku, který by byl jeho zpytováním svědomí vzhledem k lepšímu životu, o němž tuto píšeme. Čtu hned v záhlaví: „Kdo nepracuje, aby se stal lepším, není hoden, aby žil. Podává-li si člověk denně písemný posudek svých činů, obraceje svou mysl od věcí zevních do svého nitra, rozvíjí svůj mravní cit a osvojuje si plně všecky své mohutnosti, a tím zároveň nabývá poklidu vnitřního, který převyšuje všeliký smysl. V neděli, když se vrátím domů, sbírám a sepisuji své paměti, vzpomínám na život minulého týdne a činím předsevzetí pro týden příští. Ale jaké tu třeba pozornosti a usilovného snažení! Bůh mi tu pomáhá a potom, má drahá chof, sama neviditelná, patří na mně. Zda je se mnou spokojena?“

Slyšte Bossueta: „Křesťané, Bůh píše denník vašeho života. Ruka Boží spisuje naši historii, aby ji kdys uveřejnila. Hleďme, ať je pěkná!“

* * *

Ale neřekl jsem ještě všechno. Jmenoval jsem život lepší, přál jsem si život dokonalejší; ale nevzlétl jsem ještě k tomu, kdo je vyšším, nadpřirozeným pramenem toho života, totiž k Bohu samému. Povznesme se nyní, bratře, až k němu. Nemluvme pouze o životě lepším, odvažme se promluvit o životě v Bohu. „Neříkejme jen „dobrý kmet“, rceme přímo „svatý kmet“. Neříkejme muž poctivec, řekněme muž Boží. Příčiním se, abys uviděl a uslyšel vzory dokonale. Co je tedy takový muž Boží? Je to nejprve člověk, který žije v přítomnosti Boží:

„Choď se mnou, dí Pán, a budeš dokonalejší.“ Má-li svědomí, v němž zakotvila se myšlenka: Bůh je tu, vidí mne! poskytně mu nepřemožitelnou sílu proti všem zlým mocnostem. Jak by zabředl do nízkosti ten, jehož obcování jest v nebesích? Setkal jsem se v životě se starci, z nichž patrně tato stránka božská prckmitala. Zlátila jim čelo svatozáří. My děti prosivaly jsme o jejich požehnání.

„Jenom ti žiji, Bože můj, kteří žiji ve tvé přítomnosti. Všichni ostatní jsou pohříženi ve spánek. Sní a přimykají se k vidinám. Ty jediný jsi skutečnost. Není dobra, než sebou se obírat v srdci i duchu, všechno v tobě konat, jen sebou být pobádán. Ale může-li tu člověk požívatí takového štěstí? Kdyby toho byl schopen, v tom by tkvěla jeho dokonalost.“

Kmet, který to napsal u věku sedmdesáti let, tof vlivný a moudrý Joubert, jehož jméno připomíná souhvězdí znamenitých přátel, jimiž byli Fontanes, Chateaubriand, de Bonald, de Sèze, Molé, z nichž on byl hvězdou jen prostřední velikosti, ale jak zářivého, jak čistého lesku!

Muž Boží hovoří s Bohem: tof život modlitby. Dávno tomu již, co v mých vzpomínkách slova „staří“ a „modlitba“ druzí se k sobě a spolu spočívají na těchž hlavách ctihodných a posvátných. Už jako školáčku ukažoval mi Telemach, kterého jsme četli, krásné starce, Termosira, Sofronyrra, Aristonoa, jak na fujaře nebo lýře hrají chvály bohů. To byla báje a mám něco lepšího. Tři mudrci od východu z evangelia, přišedši k božskému dítěti, kterak se znázorňují? Jako starci. A co činí? Padají na kolena a klaní se, tak jak psáno, t. j. oni se modlí. A což při obětování Páně ve chrámě? Dva staří lidé; jeden z nich, Simeon zpívá: „Nyní propouštíš Pane, služebníka svého“, druhá, prorokyně Anna, má jedinou radost ve svých čtyřiaosmdesáti letech, že se dnem i nocí modlí ve chrámě. (P. d.)

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Podivuhodné obrácení.

(Vypravuje japonská dívka o sobě.)

Misionář P. Antonín Guasch, prof. na katolické vyšší škole v hlavním japonském městě Tokiu, rodem Španěl, žádal mne, abych mu sdělila některé bližší okolnosti svého obrácení na víru křesťanskou. Za důvod udal, že by se jeho krajané ve Španělsku rádi něčeho dověděli o katolících japonských. Ale já jsem mladá dívka a vypravovati neumím. Abych však přece dobrým Španělům vyhověla, učiním seč budu a pokusím se prostě říci, co vím.

Jak jsem se v dějepisné hodině učila, byl to právě Španěl, jenž první radostnou zvěst a neocenitelný klenot pravé víry do Japonska přinesl. Který japonský katolík necitil by sv. Františka Xaverského a nebyl mu vděčen za práce a námahy, jež, hlásaje evangelium v naší milé vlasti, vzal na sebe.

Když jsem byla ještě dítětem 4- až 5letým, dali mne moji rodičové do pensionátu misijních sester na vychování. Pensionát stojí v předměstí Seishin-Gakuin v Tokiu a má největší dívčí školu ve hlavním městě. Učitelky jsou všechny Angličanky a jemně vzdělané dámy. Teprve později jsem se dověděla, že jsou to řeholnice Nejsvětějšího Srdce. Vypravuji, že jsem byla první dny v pensionátě ve velmi špatné míře a že jsem ve dne v noci plakala. Co jsem jenom měla ve své krvi, že jsem od dětinství byla tak divoká? Bezpochyby usiloval nějaký rarášek, aby mne z ústavu dostal ven, jako by byl tužil, že tam spolu dlouho nevydržíme. Ale modlitba a posty dobrých sester naklonily boj v můj prospěch a milost Boží, přese všechny odpor z mé strany, zvítězila.

Jinak jsem byla velmi zvědavá a dávala jsem sestrám otázky ohledně všeho, co mou pozornost vzbuzovalo. „Proč nechodí všechny japonské div-

ky a také některé evropské do kaple? — „A co dělají v kapli celé ráno vousatí muži ze západu (misionáři)?“ — „Také bych jednou ráda šla do kaple, abych hudbu a zpěv slyšela.“ — „Chceš-li s katolickými dívkami chodit do kaple, musíš se nejprve účastnit vyučování ve svatém náboženství.“

Odhodlala jsem se tedy do vyučování chodit a naslouchati. Trápila mne totiž zvědavost, jaké by to bylo náboženství, jemuž náležely sestry a některé z mých přítelkyň v pensionátě. Nevím ani určitě, jaká podivná touha tehdy mým srdcem zmítala. Měla jsem za to, že moje katolické přítelkyně jsou asi velmi šťastny. Všechny mne měly velmi rády, ačkoli jsem byla velmi nezpůsobná a rozverná a sestry mne pravidelně při každém veselém kousku postihly.

Velmi dobře pamatuji se ještě na den, kdy jsem ponejprv přišla do kaple. Tam jsem viděla blízko sebe malého Buddhu (bůžka), ale ne sedícího jako je ten v městském parku, ale stojícího a s kvetoucí ratolestí v rukou. Také jsem viděla bohyni Amaterasu s dítětem v náručí. Dnes ovšem vím, že to nebyl Buddha, ale sv. Josef s lilií, a že to nebyla bohyň Amaterasu, ale Rodička Boží, Maria s Ježíškem.

Jednoho dne — bylo to v měsíci červnu — nutkalo mne cosi, já sama nevím co, abych pohlédla na obraz Rodičky Boží, mezitím co kněz sloužil mši svatou. Byla jsem smutná a trápila mne mocná touha po něčem, co mi scházelo. Zdálo se, jakoby veliký hlad a trapná žízeň mne sžíraly. Najednou cítila jsem, že se mne zmocňuje zvláštní jakási pohnutí; bylo mně, jako by nějaká neviditelná síla mne povznášela ze země a zároveň rozproudila se v mé duši sladká jakási útěcha. Nikdy v životě jsem něčeho podobného nepocítila, ani tehdy, když

matka šel s mnou se mazlila. Zavřela jsem oči a zdálo se mi, jako by Rodička Boží přede mnou stála a mně šeptala: „Staneš-li se křesťankou, budeš potom mou dceruškou a dítě v mém náručí bude tvým bratříčkem a když potom umřeš, budeš s námi v nebi na věky bydlet.“

Přišly prázdniny a na moje prosby a slzy dali konečně rodiče svolení, abych se dala pokřtít. Svým učitelkám nefekla jsem o svých úmyslech ani slova. Jak se proto radovaly, když slyšely, že se chci stát křesťankou; neboť, ač jsem byla velmi nezpůsobná, měly mne přece velmi rády. V předvečer svátků vánočních byla jsem pokřtěna. Nyní jsem dcerou Boží a denně modlím se za obrácení svých rodičů. Prosím také svých bratří, katolíků španělských a celého světa, aby se hodně a často za nás Japonce modlili. Naději se toho od jejich dobrého srdce.“

Dobrodružství na řece Minkiangu.

(Obrázek z misí čínských.)

V čínské západní provincii Sečuenu, horském to území v pravém slova smyslu, jsou nejlepšimi silnicemi a nejschůdnějšími cestami četné řeky, jmenovitě veletok Jangtsekiang čili Modrá řeka se svými mnohými, velikými přítoky. Ovšem, plavba přes četné prudké vodopády a peřeje jest velmi často nebezpečná a nejeden misionář mohl by nám vypravovati o vzrušujících dobrodružstvích, jichž mu bylo na apoštolských cestách zkusiti. O takovém dobrodružství vypravuje P. Arnaud, misionář v jižním Sečuenu.

Misionáři byli na duchovních cvičeních v Kiatingu, sídle to biskupově. Zpáteční cestu umínili si vykonati na řece Minkiangu, která i pro větší čluny je splavná. Najali si tedy malou loď a veslaře, jenž již od 20 let po řece jezdil a všechny její vodopády a vůbec nebezpečná místa důkladně znal. Celkem bylo na lodi 24 osob: 8 misio-

nářů, 5 služebníků, 2 čínští kupci a 9 veslařů.

Až do osady Kien-uy podařilo se plavcům všechny peřeje šťastně minouti, ale později číhalo na ně nebezpečí na místě, kde by se toho byli nejméně nadáli. Bylo to v krajině řečené Čušetan. Misionáři seděli rozmouvajíce v kajutě; jeden z nich stál u okna a díval se na krajinu. Najednou viděl těsně před sebou dva temné body z vody vyčnívající. Současně zpozoroval je také první veslař a dal výstražné znamení kormidelníkovi. Ale bylo pozdě. V nejbližším okamžiku následoval strašný náraz. Loď vjela na skalisko, vlekla se ještě několik metrů dále a zůstala pak třeti uprostřed řeky asi 100 metrů od břehu. Levý její bok byl roztržen a voda valila se dovnitř. Misionáři vyskočili ze svých míst, ale neztratili duchapřítomnosti. „Tentokráte je to vážné,“ pravil jeden z nich, „a Pán Bůh nám pomoz!“ — „Jenom se klidně chovat,“ napomínal druhý, „následkem většího pohybu mohl by se spodek lodi od skály odrazit a pak jsme ztraceni.“ A měl pravdu. Dokud loď na skále pevně vězela, byla záchrana možná, jestliže však se do víru svezla, bylo vše ztraceno. Avšak co teď? Měli cestující ve člunu zůstat, anebo vystoupiti na skálu, na které loď se držela a která několik centimetrů vodou byla pokryta? Skála byla hladká a kluzká. Kdo vyklouzl, byl ztracen. Přes to zdálo se, že skála poskytuje pevnější půdy nežli loď, která se silně kolísala. Jeden z misionářů odvážil se vystoupiti ven a za ním následovali ostatní. Nejprve upevnili na vyčnívající skalisko všechno, co jim přišlo do ruky: desky, dvěře, postele a pod. a utvořili tak jakýsi stav, o který se proud odrážel. Potom stojíce všichni na skále ve vodě, rozhlíželi se kolem. Mezitím se loď, která měla v boku širokou trhlínu, otočila a naklonila a ležela pak napříč na skále. Kdyby ji byly vlny, prudec na ni dorážející, rozbily, bylo po trosečnicích veta. Pak by je byly prudké vlny, které se do-

sud od vraku odrážely, sebou strhly do hlubiny anebo by je byly lodní trosky usmrtily.

Mezi tím nezůstalo volání o pomoc bez úspěchu. Shora blížil se záchranný člun. Avšak silný proud znemožnil mu k místu nešťěstí se přiblížit. Jako střela projel několik metrů odtud kolem a byl pěnicími se vlnami nejméně půl míle dolů zahnán. O něco později jely tudy bárka a vor, jejich majitelé viděli nebezpečné postavení trosečníků, ale pominuvše je jely dále.

Příšerný praskot uvnitř lodi byl znamením rostoucího nebezpečnosti. Nezbyvalo, než připravit se na smrt ve vlnách. Nejstarší z misionářů vyzval své spolubratry, aby vzbudili dokonalou lítost a dal jim poslední rozhřešení a dostal totéž od jiného. Také křesťanství sluhové byli dobrého ducha a hleděli zmužile smrti vstříc. Dušem v očistci slíbili misionáři několik mší svatých, budou-li zachráněni.

Konečně po dvouhodinném úzkostlivém čekání přicházel zdola opět záchranný člun. Veslaři rozvinuli dlouhé lano, uvázali na jeden konec silnou bambusovou tyč a spustili po vodě dolů. Člun vesloval zsi 100 m nahoru nad místo nešťěstí a spustil se pak zase s proudem dolů. Jeho úmyslem nebylo přiblížit se k rozkotané lodi, kterou by byl dost malý náraz rozbil, ale lano od trosečníků vyhozené zachytiti. Buhužel neměli lodníci žádného háku. Jednou — dvakrát sklouzla tyč s lana dolů. Rozčilení a téměř nedýchající pozorovali trosečníci tuto namáhavou práci. Jak pak kdyby se nepodařilo lano zachytiti! Konečně, bohudiky, po třetí se pokus podařil, tyč se za vyhozené lano zachytla a cizí lodníci je ke svému člunu připevnili.

S napětím všech sil snažili se nyní misionáři a veslaři záchranný člun k sobě přitáhnouti, což při silném proudu a na kluzké skalní půdě nebylo žádnou maličkostí. Nicméně se to podařilo. Rychle vstoupili všichni do člunu. Potom přefízli lano a s děsnou rychlostí sjel člun po pěnicích se

vlnách dolů. Několik set metrů pod peřejemi dostali se do klidnější vody. Byli zachráněni.

„Nikdy,“ končí P. Arnaud tento příběh, „nezapomeneme na tuto hodinu. Bylo to nejlepší, nejdojmavější a nej-poučňavější zakončení duchovních cvičení.“

Křest umírajících dětí pohanských.

Nejkrásnějším ovocem misijní činnosti v Číně jest: vyhledávati umírající pohanské dívky a jim udělovati křest sv. Dle naší sv. víry je křest pro takové dívky jediným prostředkem věčného spasení. Proto snaží se misionáři ze všech sil, aby tyto ubohé bytosti, dědičným hříchem poskvrněné, křtem sv. omyli a svatebním rouchem posvěcující milosti Boží ozdobili.

V tomto šlechetném díle podporují misionáře zbožné křesťanské ženy, tak řečené křestitelky. Jak horlivě svůj úřad vykonávají, vidíme z listu misionáře v Kianganu P. Croulliera, jenž píše:

„V mém okresu bylo v minulém roce 1128 umírajících pohanských dětí pokřtěno. Za tento úspěch mám co děkovati hlavně našim rybářům, mezi nimiž zvláště dvě ženy pochvaly zasluhují. Starší z nich jmenuje se Marie Tseu-ve-se. Ač jest již 76 let stará, chodí nicméně 3—4 hodiny daleko, aby nemocné a umírající děti vyhledávala. Je nejstarší z našich křestitelek a pracuje již 35 let ve prospěch spolku Děťství Ježíšova. Za tuto dobu pokřtila již 7700 dětí. Před 15 lety ovdověla. Se jménem, jež sdělila po svém muži, mohla vésti pohodlný život. Ale dobrá stařena z lásky k Bohu stala se žebračkou. Sama jsouc bezdětná, vzala si několik děvčat sirotek za své, které živí, vychovává a věnem poděluje. Mnohdy musí si sama pro sebe vypůjčiti šaty anebo mne o almužnu poprositi. Přes to je vždycky šťastná, spokojená a veselá.

Druhá křestitelka jmenuje se Anna Tse-ve-se. Ročně pokřtí celkem sto dětí, takže za dlouhou řadu let, co

svůj úřad zastává, jistě již na 4000 dětí zachránila. Ač jsouc matkou pěti dětí, nicméně vzala 20 děvčat sirotek za své a vychovávala je. Dne 19. července, na svátek sv. Vincence z Pauly, vnuknul mi Bůh myšlenku, abych ji navštívil. A byl svrchovaný čas. Aníž jsem měl tušení, onemocněla v poslední době a v tento den právě zápasila se smrtí. Když jsem ji udeřil

poslední sv. pomazání, zabýval se její duch pořád ještě spolkem Děťství Ježíšova. „Otče,“ nařikala, „nemohu již křtiti, já umírám.“ To byla její poslední slova. Mezi 68 katolíky, kteří v den jejího úmrtí sv. přijímání za zemřelou obětovali, bylo 15leté děvče, které neslo dítě pět měsíců staré v náručí. Obě jsou sirotkami, jež byla zemřelá přijala za své.“

Různé zprávy.

Věda a víra. Dr. Fr. Michl, světoznámý operatér a přednosta chirurgického oddělení na české poliklinice, slavný spisovatel, před těžkou operací žehnal se křížem. Když chtěli z operační síně odstraniti kříž, zastal se tohoto posvátného znamení, řka: „Pánové, před tímto křížem vykonali jsme mnoho těžkých operací! Naši nemocní hleděli na trpícího Spasitele, když naše nože v jejich těle řezaly. Ten pohled byl jim nad uspávající prostředky.“ Dr. Michl zemřel zaopatřen sv. svátostmi, jako učenec a rozhodný katolík.

Vzhůru bratři a sestry! Blíží se volby do Národního shromáždění. Volby ty jsou nad míru důležité, protože se jednati bude o zákonodárné shromáždění. Musíme se vsichni do jednoho přiníti, aby byli zvoleni mužové křesťanského smýšlení a jednání. Dnes se v Národním shromáždění jedná o náboženskou školu a výchovu dětí, o křesťanské manželství, o rozluce státu od církve; nastal boj proti našemu sv. náboženství. Naši povinnosti jest hájiti práva Boží, církve sv. a naší sv. víry. Proto volme všichni jen poslance československé strany lidové. Modleme se všichni za šťastný výsledek voleb do Národního shromáždění!

Biskup-vyznavač mezi bolševiky. Ve Voroněži oběsili vpadnuvši tam bolševici pravoslavného arcibiskupa Tichona u dvéří chrámových. Naplněni

duchem synagogy, jsou bolševici vražednými nepřáteli všeho křesťanského. Pronásledovali a pronásledují proto stejně biskupy pravoslavné, jako katolické. Varšavský „Czas“ přináší právě podrobné vyličení bolševického řádění v městě a diecési žitomiřské. Na počátku vlády bolševické žil tamní katolický biskup s většinou svého duchovenstva ve své biskupské residenci. Každého dne se strachem očekávali, co přinese den příští. Jednoho dne nařizoval bolševický „úkaz“, že má „soudruh biskup“ s kazatelen dáti vyhlásiti bolševické dekrety. Jindy zase požadováno na něm, aby vyprázdnil jeden ze žitomiřských chrámů pro představení kina. Denně přicházelo bolševické mužstvo opilé do paláce, a co nebylo zrovna přišroubováno, ukradlo. Jednoho dne vyzván biskup, aby dal vykliditi biskupský seminář, by v něm mohla umístěna býti — židovská škola. Sami židé žitomiřští ale prohlásili, že toho nežadají, zvláště když je biskup krátce před tím za ukrajinského pogromu vzal v ochranu, poskytnuv pronásledovaným židům útočiště ve svém bytě a v katedrále, kde byli před rozruženým davem ochráněni. Pravoslavného biskupa zavlékli zvířecí bolševičtí vůdcové na místo, kde musil býti svědkem pusté orgie. Vysvěcen a spoután musil přihlížeti nemravnostem, jež soudruzi se soudružkami před ním prováděli. Totéž

chtěli provést i s katolickým biskupem, neboť: „Rovnost nade vše. Co je dobré pro pravoslavné, musí být dobré i pro katolíky“. — Jindy opět přišel rozkaz, že musí biskup konati nucenou práci. Stížnostk bolševickému vůdci Rakovskému v Kijevě odmítnuta s poznámkou: „Faráři jsou také buržoáze.“ Biskup musel se podrobiti. Byl ještě s 12 kněžími odveden na místo práce. Záhy srotil se ale křesťanský lid, a i někteří židé se přidali. Bolševická stráž před pobouřeným zástupem uprchla, a biskup na prosbu policejního komisaře se svou družinou se navrátil. Tisícíhlavý zástup za volání: „K dómu!“ je doprovodil. Biskup vešel do kathedrály a po díkůvzdání Bohu udělil doprovázejícím požehnání. Zatím se o všem roznesla zpráva celým městem. Obyvatelstvo zaujalo hrozivé postavení a bolševická vláda musila k jeho upokojení prohlásiti, že nařízení o nucené práci spočívalo na omylu. Lid nedal se však upokojiti a po několik týdnů hlídali katolíci i pravoslavní, ozbrojení sekýrami a kosami, palác arcibiskupův. Rudí gardisté nedali se však odvrátiti od svých plánů a pokoušeli se biskupský palác zapáliti. Občanská stráž však oheň v zárodku udusila. Najatě individuum pokusilo se za odměnu 20 rublů biskupa zavraždit. Když však netvor vrhl na biskupa celebrujícího mši sv., klesl mrtev k zemi, biskup pak vyvázl bez pohromy. Když se vojska Petljurova blížila k Žitomíři, chtěli bolševici biskupa odvléci jako rukojmí. Uvědoměn o jejich úmyslu, utekl se biskup na hřbitov a zde se skrýval; ve dne za keři, v noci v márnici. Věrný kostelník přinášel mu pokrm. Jednoho večera spatřil biskup blížiti se vojsko. Znenáhla rozpoznal, že to jest ukrajinský generál se svou družinou. Oddechl si z hluboka, neboť byl osvobozen.

Katolická církev roste! Casto slycháme, že církev katol. hyne, ano mnozí se nemohou dočkat konce jejího. Ale mylí se velice. Jak roste, toho dokladem jsou následující čís-

lice: Anglie měla (kromě Irska) roku 1800 jen 120.000 katolíků, roku 1914 měla již 1,850.000 katolíků. V Německu bylo na počátku minulého století 6,000.000 katolíků, dnes jest jich přes 22 milionů. V Holandsku bylo na počátku 18. století jen 300.000 a dnes je tam 1,000.800 katol. Z Ruska nemáme spolehlivých dat, ale od roku 1905—1910 přibýlo tam 230.000 katolíků. V Americe bylo na počátku 18. století pouze 40.000 katol. a dnes je jich tam přes 22 milionů. Též v Australii vzrůstá počet katol. Dnes je jich tam 1,600.000.

Bývalý socialista katolickým knězem. Ve Vidni vyšla knížka „Od socialismu ke kněžství“, napsaná bývalým italským sociál. demokratem Camellim, akademickým malířem, jenž kdysi nadšeně pracoval slovem, písmem i obrazem pro socialistickou stranu. Camelli, jehož otec byl nadšeným přívržencem ital. revolucionáře Mazziniho, měl nejvěrnějšího přítele v osobě Bisolatiho, vůdce italských sociálních demokratů, musil také pro svou politickou agitaci utéci se z Italie do Švýcar. Ale za několik let se vrátil jako zbožný katolík do Italie, kde byl v r. 1905 posvěcen na kněze; nyní je profesorem kněžského semináře v Cremoně. Jeho životopis, psaný krásným a vzletným slohem, působí jako román. Camelli píše o straně, k níž se kdysi hlásil, velmi šetrně, ale přece se neubránil trpké výčitce, věnované ubývání idealismu mezi socialistickými vůdci.

Kolik židů je na světě? Židovský statistik David Trietsch odhaduje počet všech židů na celém světě na 15,130.000. V Palestýně žije pouze 100.000. Nejvíce židů je v Evropě a to: v Polsku 3,300.000, právě tolik v Ukrajině, v dnešním Rusku a na Sibiři 900.000, v Rumunsku 650.000, v Německu 540.000, v Maďarsku 450 tisíc, v republice českosloven. 450.000, v Rakousku 300.000, na Litvě 250.000, v Jugoslavii 200.000, v Holandsku 110.000, ve Velké Británii a Irsku 300.000. Počet židů ve Spoj. Státech odhaduje Trietsch na 3,300.000. A ten-

to, celkem nepatrný zlomek počtu obyvatel světa, tímto světem vládne pomoci — zlatého telete.

Od Červ. Kostelce. Ve velice nebezpečné tísní své prosil jsem sv. Jana Nepomuckého o pomoc, slíbil jsem mu veřejné dikůvzdání i soukromě do 16. května 1920 každý den krátkou modlitbou jemu poděkovati, když mne vyslyší. K jeho uctění dal jsem také sloužiti mši svatou a dříve, než jsem očekával, byl jsem vyslyšen. Proto odporoučím v ochranu sv. Jana Nep. všechny, kdož v duševní tísní jsou bezradní a vroucí díky jemu vzdávám.

Američtí biskupové církevní provincie Milwaukee vydali pastýřský list, v němž zapovídají věřícím četbu jistých novin. Proti tomu se ohradili vydavatelé těchto novin a podali na biskupy žalobu. Soudní dvůr odmítl žalobce a prohlásil, že biskupové mají právo zakazovati noviny: církev je společnosti a jako taková má právo a povinnost upozorňovati členy, co mají činiti a čeho se mají varovati, chtějí-li zůstati členy této společnosti. Když je společnost uznána, pak má též právo činiti opatření, potřebná k zajištění své existence.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za časné zaopatření duchovních v této době a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zástřiz ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archandělé, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modleme se za církev a její kněžstvo.

Úmysl v březnu: **Apoštolát modlitby jakožto doplněk farních misíí.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. BŘEZNA 1920.

ČÍSLO 3.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Tajemství kříže.

Svatopostní úvaha. Napsal Ignát Zháněl.

Kterýsi učitel církevní napsal: „Najdeš v Písmě stránku, kde by se nejednalo o kříž?“ Na první pohled zdá se, že jest výrok tento přehnaný, ale není tomu tak. Vždyť není skutečně stránky v Písmu, kde nebylo buď zřejmě, buď obrazně zmínky o našem milém Spasiteli, Ježiši Kristu. A kdo si na něho vzpomene, bezděky má na mysli kříž. Kříž a Ježíš jsou pojmy, jichž nelze od sebe oddělit. Není nikoho mezi námi katolíky, kdo by ve vážné postní době častěji neměl na mysli kříže Kristova, kdo by neuvažoval o jeho křížové cestě.

Jest přání církve, aby kříž Kristův nás doprovázel po celý život. Sotva přijde na svět nový úd společnosti lidské, zanesou ho do kostela ke křtu a tu přijímá kněz dítě do církve Kristovy, znamená ho několikrát svatým křížem. Jakoby chtěl novému světoobčanu připomenouti: „Zapiš si hluboce ve své srdce: od nynějška jest kříž tvým údělem. Pláč bylo první znamení, kterým jsi oznámil svůj příchod v toto slzavé údolí. Rozloučíš se s ním se slzami v očích. A vše, co jest mezi tvým vstupem a tvým odchodem, jest pouze kříž, brzy větší a významnější, brzy menší, nepatrnější; ale bude málo dní, kdy bys necítil v sobě ostenů kříže.“

Je samozřejmo, že v době postní máme častěji na mysli utrpení, křížovou cestu Kristovu. Svatý Jan Zlatoústý říkával, když v postě kázával: „Utrpení Kristovo jest všem vše.“ Chtěl říci: „Utrpení našeho Spasitele Ježíše Krista jest mlékem pro děti, chlebem pro mládež, pokrmem pro dospělé; jest knihou pro nevzdělané, štítem pro slabé, lékem pro churavé, posilou pro kajcníky, spásou pro hříšníky; jest pokladem chudých, přístavem nešťastných, útočištěm všech, kteří touží po útěše.“ Nyni v době postní mějme často na paměti výrok Kristův: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapří sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne!“ Mat. 16, 24.

Božský učitel, visící na kříži, jest nám všem kazatelnou, školou. Již starozákonní Job řekl: „Bojování jest život člověka na zemi a jako dnové nádenníka jsou dnové jeho.“ Job 7, 1. Ze všech stran obklopují člověka nástrahy zlých lidí, nebezpečí všeho druhu. neustále jest duše člověka pokoušena ku zlému, jest obava, že podlehne a Boha urazí hříchem.

Jak významný jest výrok Písma: „Toho, jenž hříchu neznal, učinil za nás hříchem.“ 2. Ke Kor. 5, 21, t. j. Ježíš stal obětí za naše hříchy. Umřel, aby usmířil Boha za hřích

Adamův, našeho praotce, aby se obětoval jako oběť za hříchy všeho světa, které volaly o pomstu k Bohu, zemřel také za hříchy naše. Můžeš Boha urážeti hříchem, když si připomeněš kříž? Co je člověk, když ho pozoruje zrakem víry? Je tvor, stvořený z prachu země, je pomíjitelná bytost, která zmizí jako tráva polní, odkvete jako kvítko v zahradě nebo v lese. „Všichni národové jakoby nebyli, tak jsou před ním a jako nic.“ Isaiáš 40, 17.

Pohlédneme v duchu na horu Golgotu, kde pni Ježíš na kříži! Jakoby k nám volal: „Já jsem červ a ne člověk, pohanění lidí a povrhel obce!“ Žalm 21, 7. Trpí na všech údech hrozná utrpení, není místočka na jeho svatém těle, kde by nebyl poraněn. Co zavinil? Proč trpí tak kruté bolesti? Duch Boží odpovídá: „On pak raněn jest pro nepravosti naše, potřin jest pro hříchy naše.“ Isaiáš 53, 5. „On vznesl naše hříchy sám na svém těle na dřevo, abychom odumrouce hříchům, žili spravedlivě.“ 1. Petr. 2, 24. Syn Boží trpí, činí pokání za naše hříchy, snáší proto tolik nevyslovitelně velkých muk, protože jest hřích největší zlo. Proto praví učitel církevní svatý Augustin: „Jest možno, aby hřešil, kdo pohlíží na přesvatý kříž okem, rozohněným živou vírou?“

Není možno vypočísti zbožné duše, jimž bylo rozjímání o utrpení Kristově potěchou i posilou celého života. Mezi nejznamenitější spisy, které jsou napsány o tomto předmětu, přináležejí dvoudílná kniha, již napsal v druhé polovici šestnáctého století augustinián kněz P. Tomáš z Ježíše. Muž tento byl v nebezpečí utonutí, což ho tak dojalo, že ač byl velmi zámožný, vstoupil do kláštera. Tehdejší král portugalský Sebestián vedl válku s africkými Maury a potřeboval vojenské kaplany. Požádal o kněze Tomáše, jež znal jako kněze nadmiru horlivého a pro spásu duší obětavého. Též věděl, že vyzná se dobře v ranhojičství, což tehdy byla vzácná a řídká vlastnost. Tomáš vydal se s vojskem do bojů, byl však poraněn

a upadl do zajetí. Byl prodán za otroka. Pán jeho pokoušel se jak mohl a uměl, aby odpadl od Krista a přísahal na Mohameda. Zůstal věrný, ač ho pán krutě mučil i do hrozného vězení uvrhl. Tu nemaje po ruce žádných pomůcek ani Písma a vůbec ničeho, napsal proslulá v celé světové literatuře rozjímání o „Utrpení Pána Ježíše“. Uvádíme malý výňatek:

„Ježíš, jinak neznámý, chtěl na kříži ode všech poznán býti! Ó, můj Ježíši! Jsi zrozen jako ve skrytu! Vidělo Tě a klanělo se Ti několik pastýřů; po nich přišli tři Králové. Ve chrámu poznali Tě dva nebo tři spravedliví. Po třicet let žil jsi všem neznám. Po tři léta putoval jsi ode města k městu. Když jsi povstal z mrtvých, zjevil ses nečetným osobám a to jaksi v tajmu, ve skrytu; vstoupil jsi na nebesa u přítomnosti nemnohých osob, a užívání velebenosti, v níž jsi vystoupil, netrvalo dlouho. Ale na kříži zřím Tě vyvýšeného, pniš veřejně, na kopci, za dne, o svátcích velikonočních, k nimž došlo ze všech krajů velké množství lidu. Visíš uprostřed mezi dvěma lotry, s rozpatýma rukama, pln bolesti, ale i pln lásky. Požehnaný jsi, ó Pane, chválen a veleben na věky v srdci všech lidí, ode všech bytostí! Všechny práce Tvé byly ukončeny, vše jsi dokončil, ale od kříže jakoby se's nemohl odloučiti; nestaráš se o svou poslední vůli, o svůj pohřeb; nemyslíš, než jak bys trpěl, měl jsi a miloval bolesti; a tomu chceš nás vyučiti. Tu chceš ode všech stejně, bez rozdílu poznán býti, nepřeješ si, aby Tě někdo následoval ve cti, ve slávě, ale ve kříži. Na něm chceš býti veleben, oslaven, milován.“

Ježíš zemřel „zůstává nám příklad, abychom následovali šlepci jeho“. 1. Petr. 2, 21. Z kříže učí nás všem ctnostem, kříž Kristův jest nám všem kazatelnou, školou. Neboť nestačí varovati se hříchu, ale potřebí vykonávati ctnosti, skutky víry, žiti dle víry, neboť jak zřejmě praví svatý Jakub: „Co přespěje, bratři moji, praví-li kdo, že má viru, nemá-li skutků? Může-liž

ho víra spasiti? A kdyby bratr neb sestra byli nazi a měli nedostatek denní výživy; někdo z vás by jim řekl: Jděte v pokoji, ohřívejte se a nasycujte se, avšak nedali byste jim věci tělu potřebných, co to prospěje? Tak i víra, nemá-li skutků, jest mrtvá sama v sobě.“ Jak. 2, 14—17.

Jako nejdůležitější ctnost, bez níž nikdo duchovně nemůže žít, považují všichni učitelé duchovního života pokoru. Čím je pevný základ budově, tím je pokora všem ostatním ctnostem, vši svatosti. Sv. Augustin píše: „Pokora je základ celé budovy mravnosti“. Rodina boromejská, z níž pocházel mezi jinými velikány také arcibiskup milánský svatý Karel, měla za své rodné heslo, jediné slovo „humilitas“, t. j. pokora. Toto slovo opakuje se neustále na zdích dómu milánského, jež sv. Karel vysvětil, na přemnohých místech čteme tam: humilitas-pokora. Ctihodný Beda vypravuje v deváté homilii následující příklad pravé pokory:

Král, chtěl ukázati, jak si váží biskupa Aidana, daroval mu skvostným řemením i drahocenným sedlem ozdobeného koně. Projevil přání, že nedůstojno biskupa, aby chodil pěšky, proto dává mu koně darem, aby ho používal k jždě. Biskup chtěl králi učiniti rovněž dar a ukázati mu svou vděčnost, daroval mu chudého člověka. Král jaksi neporozuměl dobré vůli biskupově a byl skoro uražen. Což když se dozvěděl biskup, došel ku králi a pravil mu v drastické řeči středověké: „Je ti hříbě koňské mrchy milejší, než dítě Boží?“ Král byl tak dojat a byl tak pokorný, že padl před biskupem na kolena a prosil za odpuštění. — Mimochodem podotýkáme, že v celém středověku nebylo snad ctnosti milejší všem, již všichni vynikali — nad ctnost pokory. Digby, který věnoval studiu středověku celý život často opakuje: Hlavním příznakem středověku je pokora!

František z Assisi byl návštěvou v Římě. Šlechtic Matouš Rimido po-

zval ho k sobě na oběd, což František přijal. Přišel do domu šlechtice, kdež ho sluhové nikdy neviděli a proto neznali. Dle tehdejšího zvyku byl na dvoře stůl, kdež sedělo několik žebráků, jimž dali, co zbylo v kuchyni. František sedl si k nim. Když nahoře u domácího pána čekali s obědem na Františka, sešel Rimida ke svým hostům-žebrákům a všechen zaražen vidí mezi nimi očekávaného hosta Františka. Sedl si vedle něho a jedl s žebráky — oba, světec i šlechtic, vzácný příklad pravé pokory.

Pokorný bude zajisté poslušným, trpělivým, laskavým; vynasnaží se, aby žil životem, jak to předpisuje Ježíš a jím založená církev. Sv. Pavel píše: „Ti, kteří jsou Kristovi, ukřižovali tělo své i s vášněmi a žádostmi.“ K Gal. 5, 24. Protože i věda mnohé nadouává a činí pyšnými, napomínal středověký učenec Hugo ze Sv. Viktora: „Počátek vědy jest pokora.“ Sv. Augustin napomínal své čtenáře i sám sebe: „Nedomýšlej se, že jsi světlem.“ Když dokončil týž světec svá důležitá díla o „Trojici“, o „Městě Božím“, napsal: „Odpusťte mi, kteří najdete v knize, že jsem řekl málo anebo mnoho. Ti, kteří najdou, že jsem řekl dosti, děkujte za to nikoliv mně, ale Pánu Bohu.“

Uvažme: Svůj kříž jsme si zasloužili, je nepatrný vzhledem ke kříži Kristovu, náš kříž bude usnadněn, oslazen mocí kříže Kristova. Z kříže Kristova přichází nám spása. Ježíš visí na kříži jako náš učitel, náš vzor; kdo ho následuje, má příslibený věčný život. Proto upírejte vždy oči své ku kříži Kristovu, čtěme pozorně slova svatého Bernarda, řkoucího: „Měj vždy v paměti kříž Kristův. Budiž tvým heslem, předmětem tvých úvah, aby byl tvým životem, tvou smrtí a tvým z mrtvých-vstáním.“ Kdo má kříž po celý život v paměti, kdo umíraje, drží kříž v ruce, dosáhne nebe jako odměnu, vejde ve slávu věčnou, vpluje v přístav věčné odměny. Amen!

NA CESTU ŽIVOTEM.

V světa hluku, sevři v ruku,
svatý dřeva kříže znak,
na kříži vzhledej, srdce zvedej,
vzhůru vzlétej jako pták.

Nedbej prachu, neměj strachu,
myslí noř se v lásky zdroj,
v boku Krista, skrýše jistá,
pro Něho a s Ním jdi v boj.

Trnů hloží, dítě Boží,
nesmí tebe z cesty svěst,
cestou strasti, dojdeš slasti,
v kříži jenom spása jest.

V temné chvíli, kdy snad mýlí
bludiček tě matný lesk,
k Hvězdě zlírej, Matku vzývej,
Ona plaší bol a stesk.

Máš-li vůdce, zlobný škůdce,
neuškodí tobě nic,
drž se Krista, dozajista
blaženosti půjdeš vstříc.

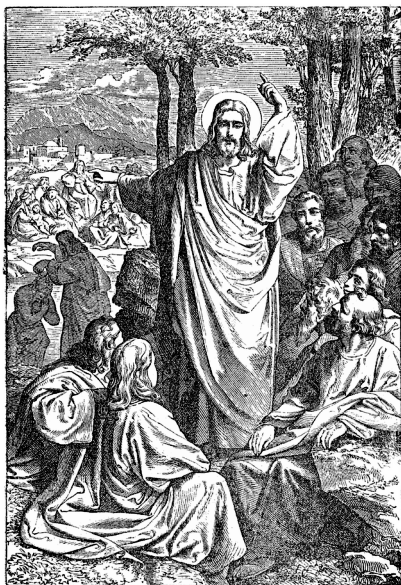
Utěšený obrat Francie k Bohu a Církvi jeho úctou k nejsvětějšímu Srdci Páně.

O Francii hlásí se nyní pro katolíka radostná zpráva: „V nábožensko-cirkevních poměrech Francie začíná nový odstavec. Starého, církvi nepřátelského Francouzského posledních desítek let není.

A kde dlužno hledati hlavní příčinu tohoto blahodárného převratu? V úctě k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Celá Francie to doznala, zvláště onou velkolepou slavností dne 16. října 1919 před svátkem blah. Markety M. Alacoque, kdy se konala konsekrace smírného chrámu P. postaveného ku cti nejsv. Srdce Páně na Montmartre v Paříži, který téhož dne vyznamenán od sv. Otce i tím, že byl povýšen na basiliku. Toho dne národ francouzský veřejně vzdával díky božskému Srdci za vítězství a zasloužil se úctě jeho. Jak velkolepě slavný, tak hluboce významný byl celý průběh této slavnosti, která téměř před celým půl stoletím byla zamýšlena a připravována. Slavnost tato upomínala Francouzy předně na jednu z nejtěžších dob jejich novějších dějin, totiž na osudnou porážku u Sedanu r. 1870.

Tehdy horliví katolíci pařížští umínili si, že vystavějí kostel ku cti božského Srdce. V krátké době nasbírali k účelu tomu 46 milionů franků. Ku konci německo-francouzské války, v níž Francie ztratila Elsas-Lotrinsko, na žádost kardinála Guiberta, schválilo tehdejší Národní Shromáždění dne 22. července 1873 za pomoci maršálka Mac Mahona, presidenta republiky a ministra kultury (362 hlasy proti 138) zákon, dle něhož měl na pařížském návrší Montmartre (návrší sv. mučenníků) k vůli veřejnému blahu a užitku býti postaven onen velkolepý chrám ku cti nejsvětějšího Srdce Páně. Základní kámen byl položen r. 1873. Na zabezpečení pevného základu bylo třeba do hloubky 33 metrů vsaditi 84 ohromných pilířů, na nichž měl chrám spočívat. R. 1899 vložen kamenný kříž na kupoli 83 m vysokou. Toto monumentální dílo, k jehož uskutečnění přispěla celá Francie, sv. Otec Pius IX. daroval 20 tisíc franků, bylo dokončeno. Část chrámu tohoto, posvěcená kardinálem Richardem, používána již ode dávna ku bohoslužebným účelům. Vypuknutí války

Pán Ježiš káže.

překazilo zamýšlenou slavnostní konsekraci. Nyní však vykonána a to v době, kdy Francii provincie r. 1870 vracené dle smlouvy mírové opět byly vráceny. Konsekraci chrámu vykonával pařížský arcibiskup kardinál Amette u přítomnosti papežského legáta, kardinála Antonio Vico, jemuž po boku stálo devět kardinálů: sedm francouzských, pak londýnský (westminsterský) kardinál Bonone a mehelnský (belgický) Mercier; dále patriarcha syrský a americký biskup z Quebecu. Nesmírné zástupy věřících, ze všech krajů francouzských, zástupy všech stavů a důstojností postavily se před chrámem ve vzorném pořádku, o který se postarala pařížská policie. Za ostatky svatých mučenníků, jež nesli kněží, kráčeli kardinálové a biskupové. Konsekrace (svěcení) svatyně vykonána kardinálem Amettem za významných slavných obřadů a velebných zpěvů. Po konsekraci — jež zabírala vždy delší dobu — sloužil papežský legát slavnostní mši sv. ku cti blahoslavené Markéty Marie Alacoque a udělil na konec papežské požehnání.

Takto francouzský národ zasněvil se zde slavnostně nejsvětějšímu Srdci, které jeho vojsko se zbožným maršálem Fochem i za války tak velice ctílo. Chrám byl celý den přeplněn; věřící nemohoucí pro nedostatek místa se dovnitř dostat, propěvovali vně něho božskému Spasiteli zbožná chvalozpěvy. Odpoledne byl chrám na Montmartre papežským legátem povýšen na basiliku a postaven takto na roveň ostatním nejvýznačnějším velesvatyním, jako na př. jsou některé kostely římské, kostel při jeskyni lurské. Tato velesvatyně stala se střediskem účty k božskému Srdci Páně ve Francii tak rozšířené. V ní konává se pobožnost noční adorace mužů. Z této veřejné církevní i národní slavnosti ku nejsvětějšímu Srdci Páně na Montmartru v Paříži, při níž se účastnili okazali i státní úřady, zřejmě patrné, že Francie nyní uznává, jak velice jest církev částí jejího národního života. A rovněž událost ve Francii

po dlouhou dobu — pro odluku oficiální (úřední) Francie od sv. Stolice — neobvyklá, že svatý Otec při této příležitosti dal se zastupovati svým kardinálem legátem — jest jistě dalším zázrakem pro sblížení Francie se svatou Stolicí. My zvláště jakožto citelile nejsv. Srdce zajistě upřímně se těšíme předně z tohoto velkolepého veřejného projevu celého národa francouzského ku cti nejsvětějšího Srdce a přejeme si z plna srdce, aby též celý náš národ mohl veřejně osvědčovat svou úctu a důvěru k nejsv. Srdci, jehož obzvláštní ochrany jest jemu velice třeba právě v nynější době.

Národ francouzský byl Prozřetelností Boží na prvním místě povolán, aby byl ohniskem pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Páně. Z tohoto národa pochází bl. Markéta M. Alacoque, již se nejsvětější Srdce Páně zjevovalo a ji učinilo apoštolkou pobožnosti k nejsv. Srdci, nyní po všem světě rozšířené a tak blahodárně působící, kde jest horlivě a náležitě pěstována. Ve Francii též nejvíce pracováno a vykonáno pro tuto pobožnost a splněno věrně, co sobě nejsvětější Srdce samo bylo přálo, pro rozkvět a rozšíření její.

Tam též se velmi rozšířilo bratrstvo božského Srdce a Apoštolát modlitby; tam tyto nábožné spolky jsou velmi dobře zorganizovány a řízeny dle stanov a těší se hojně podpoře se strany věřících a duchovenstva, tak že mohou rozvíjeti čilou činnost zvláště též skrze četné časopisy a spisy častějšími pravidelnými schůzemi členů a zasvěcování rodin božskému Srdci Páně. Nyní Francie katolická klidí krásné ovoce této horlivosti pro úctu k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Učme se i my o d Francie. Ona mnoho zkusila již na sobě, kam vede národ nesprávně pojmáná a používaná svoboda, odpad od Boha a církve, jeho nepřátelství a boj proti katolickému náboženství. Nedopustíme tedy, aby lidé mající ducha staré, nevěrecké Francie, zkoušeli teprve na našem osvobozeném národě, co nyní

Francie již zavrhuje a odkládá. Proto z upřímné lásky k nejsvětějšímu Srdci a pravé nezištné lásky k vlasti a národu všemožně k tomu napomáhejme, povzbuzujme, na ten úmysl se též zvláště vroucně modleme, aby pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně byla u nás co nejvíce rozšiřována a pěstována, především hojným přistupováním ku bratrstvu božského Srdce a

Apoštolátu modlitby, hojnějším odbíráním, čtením, doporučováním, hmotnou i duchovní podporou našeho časopisu „Škola božského Srdce Páně“, obzvláště pak co nejčtetnějším zasvěcováním rodin a příbytků nejsvětějšímu Srdci dle přání sv. Otce, jak o tom se podává bližší zpráva na jiném místě tohoto časopisu.

Jidáš.

Postní úvaha. Napsal Jarolím St. Pavlík.

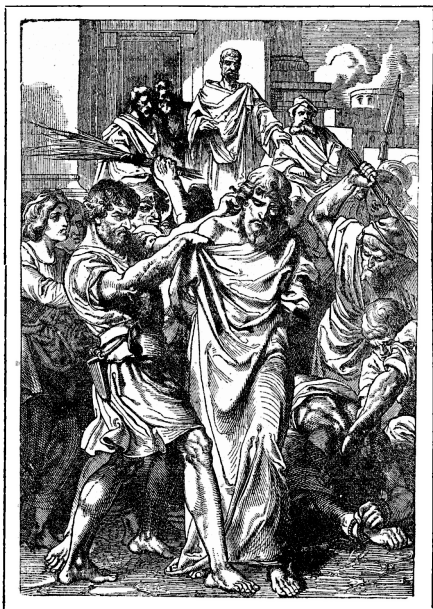
Jsou lidé, kteří potomkům blahou památku zanechali; jsou to především světci starého a nového zákona, o nichž platí slovo žalmisty: U věčné památce bude spravedlivý. Jsou však také lidé, kteří se též sice pro vždy učinili světoznámými, ale ve smyslu nepříznivém. Pozůstavili po sobě neblahou památku, sklídili opovržení a hanbu, protože seli plevel hřichu. K těmto posledním patří Jidáš.

Pán Ježíš měl dva apoštoly, kteří se „Judas“ nazývali. Judas Tadeus, dobrý apoštol, a Judas Iškariot, to jest muž z Kariolu, městečka v zemi judské na hranici edomské. Městečko to bylo prastarým, už v knize Josue čini se o něm zmínka. Kolikrátkoli evangelisté připomínají jméno Judas nebo Jidáše Iškariotského, vždycky dodávají na vysvětlenou: kterýž Ho zradil.

Zrada platila i u pohanů za něco ohavného. Který vzdělaný člověk neznal by jména Efialtes, jenž Řeky v Termopylách Peršanům zradil? Ukázal jim tajnou stezku přes hory. Řekové, kteří byli soutěžku termopylskou obsadili a průchod do vlasti své hájili, byli ze dvou stran přepadeni a až do jednoho pobiti. Jak se každý zděsil, když četl, že plukovník Redl zradil Rusům vojenská tajemství! Skončil sebevraždou jako Jidáš. Kolik zrůdců, kolik Jidášů bylo za světové války pověšeno! A přece zrada jejich

nedostihovala zrady Jidáše Iškariotského, neboť tento zradil božského Vykupitele, svého mistra, učitele a pána, dobrodince a přítele, on, jeden z jeho důvěrných učeníků, jeden z apoštolů. Jaký nevědek, jaký zločin, jaký kletby hodný skutek!

Už ve starém zákoně byl předpověděn. Čteme v žalmu 40.: I ten muž, s nímž jsem měl pokoj, na nějž jsem skládal naději svou, jenž jedl můj chléb, jednal šalebně proti mně. A v žalmu 54. stojí: Kdyby byl můj nepřítel mi klnul, byl bych to přenesl, a kdyby byl ten, jenž mne nenávidí, pyšně mluvil proti mně, byl bych se asi před ním skryl: ale ty stejně smýšlející, můj vůdce a můj známý, který jsi se mnou jedl sladké pokrmy a svorně chodil v domě Božím! Jak to musilo Spasitele boleti! Slavný římský vojevůdce Cesar, první římský cisář, byl od několika spiklenců zrádně zavražděn; nalezal se mezi nimi i jeho přítel Brutus. Právě ta okolnost šla Cesarovi nejvíce k srdci. I ty, můj Brute? zvolal umíraje. Jaká to obžaloba! Podobně znělo to z úst Spasitelových: Příteli, nač jsi sem přišel? Políbením zrazuješ Syna člověka? Zdaž-li se nemusil Jidáš hrozně stydět, an viděl, že jeho faleš přišla na jevo? — Konečně čteme v žalmu 108: Jeho dnů budiž na mále, a úřad jeho biskupský nechť jiný obdrží! Na tento

Pán Ježíš na smrt odsouzen.

Jidáš zrádce.

výrok odvolával se svatý Petr, když byl před svátkem letnic nafilil volbu nového apoštola! Na místo Jidášovo nastoupil svatý Matěj. — Zradu Jidášovu předpověděl i prorok Zachariáš: Odvážili moji mzdu, třicet stříbrných. I vzal jsem těch třicet stříbrných a pohodil do domu Božího. To i Jidáš učinil. Už neměl žádného potěšení na hříšném zisku, vhodil peníze do chrámu. Později je kněží našli a řekli: Nesmíme jich dáti do chrámové pokladny, neboť je to mzda krve! Koupili za ně pole od jednoho hrnčáře a udělali z něho hřbitov pro cizince.

Co přivedlo Jidáše na dráhu zločinnou? Nezřízená žádost po penězích neboli lakota! Svatý Jan pravil o něm, že byl zlodějem. Byl totiž pokladníkem Ježíšovým a ostatních apoštolů, kteří byli od dobrých lidí, hlavně od zbožných žen, podporováni; nosil u sebe měšec na peníze; to mu škytalo příležitost obohatit se na útraty druhých. Lakomost jeho rozeznáváme z jeho počínání, když Majdalena Pána Ježíše pomazala. Bylo mu líto peněz, jež stála drahocenná mast. On si myslil: Kdybychom byli raději místo toho dostali peníze, to by byla pěkná příležitost, něco uchrániti. On však neřekl, co si myslil, ale: K čemu ta útrata? Nebylo by lépe bývalo mast prodati a peníze dáti chudým? Tři sta denárů bychom za ni dostali. Na chudých však mu nic nezáleželo, ale na penězích. Pán Ježíš pravil: Chudé budete mít vždy mezi sebou, mne však nikoliv. Nechte ji, ona dobrý skutek na mně vykonala.

Žádost po penězích svedla Jidáše, aby Pána svého zradil, nepřátelům jeho totiž pověděl, kde se zdržuje, a je tam zavedl. Na smrt vydati jej nechtěl; on hádal: Ježíš unikne svým nepřátelům, jakž to byl již dosud vícekrát udělal; on bude zase na svobodě, vysoká rada bude oči otvírati a já budu mít třicet stříbrných v kapse. Chytré vymyšleno! Famosní obchodní politika. Ano, Jidáš chce udělati obchod, chce něco vydělati; o zisk točí se všechna jeho politika.

Neopakují se takové obchodní praktiky ještě dnes? Obchod udělati, mnoho vyzískati, toť moderním heslem; před obchodem musejí všechny ostatní ohledy ustoupiti do pozadí. Aby se peníze vydělaly, obětuje se neděle a zanedbávají služby Boží. Pán Bůh přijde až naposledy, zbude-li času; napřed je obchod a výdělek. K vůli mamonu obětuje mnohá panna svou čest, svou nevinnost, ba dělá zrovna obchody se svým tělem. K vůli zisku dopouštějí se lidé klamu v obchodě a průmyslu. K vůli zisku dávají se v divadle oplzlé kusy, neboť takové kusy táhnou a plní sedadla; k vůli zisku pořádají se v zapovězený čas taneční zábavy, prodávají pornografické, to jest oplzlé knihy, při těch knihkupci nejvice vydělají. K vůli několika korunám nebo nějaké výhodě odpadne mnohý od víry a dá se na protestantství. K vůli zdavkám, aby přišla do manželského nebe, svolí mnohá osoba, aby se děti po protestantsku vychovávaly, anebo zamění beze všeho svou víru. Peníze vládnou světem; penězům obětují lidé své přesvědčení, své svědomí, svou duši.

Jidáš byl pokrytcem; pokrytectví sloužilo mu za záminku, aby utajil své pravé záměry. Před veřejností držel s Pánem Kristem, sledoval ho krok za krokem, poslouchal jeho kázání, byl přítomen poslední večeři, přijal svatě přijímání, stavěl se, jak by mu nic nebylo po rotě, jež přišla mistra jeho zatknout, políbením předstíral nejpřímnější přátelství. Zatím však byl defraudantem a špehouem, jenž po svatokrádežném přijímání Pána našeho zradil. Jaké to pokrytectví!

Tak to dělají mnozí lidé i dnes. Na jedné straně stavi se, jak kdyby byli nevím jak dobrými katolíky; jdou do kostela, snad i častěji k přijímání, přistupují k bratrstvím, objednávají mše, obcují mnoho s kněžími; na druhé straně čtou noviny náboženství nepřátelské, volí ve smyslu protikatolickém, kritizují klerus, holdují nějaké neřesti, jsou pijáky, karbaníky, hýřily, smilníky, pomluvači atd. Modlí se

pilně, ale i hřeší pilně. Slouží dvěma pánům naráz, dělají obchody na obou stranách, na žádné straně nechtějí si to pokaziti. Kde se dá něco vydělati, tam jsou při tom.

Kam přišel Jidáš se svou obchodní politikou? Do pekla. Bylo by bývalo mu lépe, kdyby se nebyl narodil, pravil Spasitel. Peníze mu nepřinesly žádného požehnání; on jich ani nechtěl. Svědomí jej trápilo. Běžel k velekněžím a řekl: Zhřešil jsem, zradiv krev spravedlivou. Avšak jeho obchodní přátelé odbyli ho s posměchem. Co pak je nám do toho? To je tvá věc! Opuštěn od Boha a od lidí, pohodil peníze do chrámu, vzal provaz a oběsil se.

Podobně se vede všem, kteří za peníze zrazují Krista, víru, církev a svědomí. Stávají se sice bohatci, ale mzda jidášská nepřináší jim žádného pože-

hnání; zlé svědomí nedává jim pokoje; jsou opovrhováni a opuštěni z obou stran. Pán Bůh se od nich odvrátil, a svět též jim nepomůže, když se smrt přihlásí. Pak si zoufají a věnou si kulku do hlavy. Co mají potom z peněz nalakotěných, když je musejí pozůstatiti na zemi?

Proto pryč s neblahou politikou Jidášovou, která prodává za peníze nevinnost, víru, přesvědčení, duši a věčnou blaženost. Co prospěje člověku, když celý svět získá, ale na duši své škodu utrpí? Hledejme nejprve království Božího a jeho spravedlnosti. Lépe jest, pravi žalmista, spravedlnost, než bohatství hříšníků. Buďme upřímnými k Pánu Bohu a ke svým spoluobčanům, vzdálení všelikého pokrytectví. Zůstaňme věrni svému Vykupiteli; ať nezažije od nás žádného zklamání!

Marie Tesařová:

PŘED SVATOSTÁNKEM.

Tak ticho zde, jen lampy svít,
se mihotá a září,
a Ježíš sídlí, tady skryt,
ve stánku na oltáři.

Tak ticho zde — já poklekám,
i srdce mé tiší,
teď prchly žaly, co v něm mám;
a retý sotva dýší.

Tak ticho zde a slzí proud,
teď s očí mých se řine,
to Ježíš do své lásky pout,
mé bídné srdce vine.

Tak ticho zde — klid hrobový,
již přízeň světa mijím,
a díky věnec růžový,
i Matce Boží svijím.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

„Kdyby aspoň poněkud lásku mou spláceli láskou,“ dodal, „zdálo by se mi vše, co jsem pro ně učinil, nepatrným, ano, kdyby bylo možno, ještě více bych učinil pro ně. Avšak jen chladností a pohrdáním splácejí mou snahu jim dobře činiti. Alespoň ty mne potěš a dej mi náhradu za jejich nevděk, pokud jsi s to.“

Poněvadž jsem mu předstírala svou neschopnost, odvětil: „Viz, zde máš pro-

středek, jímž vynahradíš vše, čeho se ti nedostává.“ V témže okamžiku otevřelo se jeho božské Srdce, z něhož vyšlehl tak ohnivý plamen, že jsem myslila, že mne pohltní. Prostoupil mne úplně, a nemohouc jej již snést, prosila jsem Spasitele, aby měl útrpnost s mou slabostí. I pravil mi: „Já ti dodám síly, neboj se ničeho, avšak dbej pozorně mého hlasu a všeho, čeho od tebe žá-

dám, by ses připravila na skutečně mých úmyslů. Předně přijímej mne tak často ve sv. přijímání, pokud ti to dovoluje poslušnost. Vzejde-li ti z toho nějaké sebezapření a pokolení, přijmi je jako záruku mé lásky. Dále přistupuj každý první pátek v měsíci k sv. přijímání; každé noci ze čtvrtku na pátek učiním tě účastnou oné smrtelné úzkosti, kterou jsem přetrpěl v zahradě getsemanské. Tato účast na mém zármutku přivede tě, aniž toho můžeš pochopit, jakoby do smrtelného zápasu (agonie), který bude hroznější nežli smrt sama. Aby ses spojila se mnou v pokorné modlitbě, kterou jsem vysílal ve svých úzkostech k Otci svému, vstaň mezi jedenáctou hodinou a půlnocí a modli se se mnou po celou hodinu.

Konej to, abys ukonejšila hněv Boží a vyprosila hříšníkům milosrdenství a též abys mně osladila poněkud hořkost, kterou jsem cítil tehdy, když mne opustili apoštolové a já jim musil vytýkati, že nedovedou ani jedné hodiny bdíti se mnou. Po tuto hodinu konej to, čemu tě naučím.¹⁾ Slyš však, dcero má! Nevěř a nedůvěřuj snadno každému duchu! Satan zuří proti tobě a snaží se tě oklamati; nečiň proto nic bez svolení těch, kdož tě vedou; bude-li poslušnost tvou oporou, pak tě nikdy nemůže oklamati, neboť nemá moci nad poslušnými...²⁾

Ještě téhož roku 1674 — bylo to zase na svátek sv. Jana, miláčka Páně — zjevilo se jí opět božské Srdce Páně; zřela je tak, jak se nyní zobrazuje a jak je uctíváme. Bl. M. Markéta píše o tom takto:

„Když mi Pán Ježíš na svátek sv. Jana (Evangelisty) udělil po mém sv. přijímání skoro tutéž milost, jaké se dostalo miláčkovi Páně při poslední ve-

čeři, ukázalo se mi nejsvětější Srdce jakoby na ohnivě planoucím trůnu; na všechny strany vysílalo paprsky, bylo jasnější než slunce a průhledné jako křišťál. Ránu, již bylo raněno na kříži, bylo zřetelně viděti. Božské Srdce bylo ovínuto trnovou korunou, nad ním zvedal se kříž. Božský Mistr vyložil mi tyto nástroje svého umučení jako znak ne-smírné lásky své k lidem, jež byla zdrojem všeho jeho utrpení. Od prvního okamžiku svého vtělení, tak děl, měl všechny své muky před očima a již od tohoto prvního okamžiku byl kříž jakoby zasazen do jeho Srdce. Již tehdy vzal na sebe všechny bolesti a všechnu pohanu, jež jeho svaté člověčenství mělo trpěti za jeho pozemského života, ano i potupů, které ho vydává láska jeho k lidem v nejsvětější Svátosti až do skonání světa. Dal mi na to poznati, jak velika jeho touha, býti lidmi dokonale milován, vnukla mu úmysl zjeviti jim své Srdce a podati jim v těchto posledních stoletích poslední důkaz své lásky. Proto podává jim předmět a prostředek, který je zajiště velmi vhodný, aby je pohnul k lásce a to k vroucí lásce k němu. Chci jim ve svém Srdci otevřiti poklady lásky, milosrdenství, milosti, posvěcení a spásy. Všechny, kteří mu dle svých sil chtějí osvědčiti a zjednatí lásku a úctu, oblaží nadmíru hojně božskými poklady, jichž je bohatým a nevyčerpateľným zdrojem.

Ujišťoval mne ještě, že mu to působí obzvláštní radost, je-li uctíván ve znaku svého Srdce. Proto ať se veřejně vystaví tento obraz (B. Srdce), aby, jak doložil, pohled naň dojal tvrdá srdce lidská. Zároveň mi též přislíbil, že poklady svých milostí přehojně zahrne ty, kdož budou uctívati jeho Srdce. Všude, kde bude vystaven a zvláště, kde bude uctíván tento obraz, přinese požehnání nejkrásnějšího druhu.

Jakoby muku, citelnější než všechny bolesti, o nichž jsem až dosud mluvila, pocítiti jsem, když mi nejlaskavější Srdce Pána Ježíše pravilo: „Nevýslovně žízním po tom, aby mi lidé prokazovali úctu v nejsvětější Svátosti. Nenalézám však téměř nikoho, kdož by chtěl tak, jak si

¹⁾ Zde má svůj původ a počátek t. zv. „Svatá hodina“, kterou Pán Ježíš sám zavedl a žádal od bl. M. Alacoque. Zřízeno bylo též arcibřatrstvo zvané Heure Sainte, t. j. hodina svatá, se sídlem v Paray-le-Monial, v klášteře Navštívení, jež touto pobožností koná tak, jak ji Pán Ježíš naučil bl. Markétu. Arcibřatrstvo to utěšeně vzkvétá, jmenovitě ve Francii, a bylo obdařeno hojnými odpustky.

²⁾ Svěžítopis Vie et Oeuvres. II. str. 381—383.

to přejí, aspoň poněkud láskou oblažiti láskou mou.“¹⁾

Tato zjevení na bl. M. M. Alacoque, jež beztoho neměla pevného zdraví, tak působila, že ji opouštěly síly a že velice seslábla. Jednou se jí zmocnila prudká horečka, která trvala po delší dobu a vzbuzovala obavu, že sestra Markéta ji podlehne. Nesměla však ještě umřít; vždyť ještě nesplnila svého poslání. V nemoci zjevila se jí Nejsv. Trojice a božský její ženich jí slíbil, že přecistá jeho Matka ji uzdraví. A Panna Maria se jí skutečně zjevila, dlouho se s ní bavila a řekla jí: „Buď dobré mysli, milá dcero! Jménem svého božského Syna uděluji ti zdraví; neboť máš ještě před sebou dlouhou a namahavou cestu. Zůstaneš vždy na kříži, probodána jsouc hřeby a trním a rozdrásána bičováním; neboj se však ničeho, neopustíš tě; buď ujištěna mou ochranou.“²⁾

A věru, čekala na ni ještě nejen dlouhá cesta a vznešený úkol, ale i mnoho křížů a příkoří. Ostatním sestrám v Paray ne-

ušel zvláštní ráz jejího života, její přisnosti a dlouhé modlitby, její extase (vytržení), po nichž upadala do mdlob. I pohlížely na ni divně. Leč ani ti, kdož ji měli vésti, jí úplně neporozuměli a dobře nepochopili; nerozpoznali ani dobře Ducha, který ji vedl a povznášel tak vysoko; nescházelo však ani těch, kdož v ní viděli „snivou visionářku“ a dle toho ji posuzovali a s ní zacházeli. Ano, bylo jí zakázáno zdržovati se při jejích viděních a zabývatí se jimi. To vše nepřineslo ovšem klidu ani světla její duši; ba naopak vzbudilo v ní mnoho nejistoty, obav, pochybností a bázně. Byly to pro ubohou sestru těžké chvíle, chvíle zkoušky, v níž byla bez rady a jakoby opuštěná. Ke komu se měla utéci, u koho hledati pomoci a úlevy? Jako dříve vždy v podobných okamžicích hledala i nyní rady a pomoci u svého Mistra. A tento nejlepší rádce a lékař duší slitoval se nad ní, potěšil a ujistil ji, že ji pošle brzy „svého služebníka“, jemuž se má se vším svěřiti a jenž ji bude rádcem a vůdcem v duchovním životě. Tato předpověď se brzy uskutečnila.

(Příště dále.)

¹⁾ Vie et Oeuvres I. str. 117—119.

²⁾ Svěžítopis. Vie et Oeuvres II., str. 385.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

O Bože, vzbud ve mně hlas modlitby! Nadešla chvíle: Exsurge psalterium et cithara, exurgam diluculo. (Probuď se, žaltáři a harfo, povstanu na úsvitě.) Tato má loutna byla něma, spala, bohužel, mlčky, visíc u mého lože: její struny byly sňaty nebo strhány. Odnaučil jsem se zpívat hymny svaté, mé dny byly bez života a mé večery bez radosti. A přece, kdož se bude modliti v církvi, ne-li kněz? Tu a t e m, h o m o D e i ! — Ty muži Boží! Kdož se bude modliti na osadě, ne-li ten, od něhož dítky na kolenou žádají pozehnání? A kdož pak se má modliti v rodině, ne-li otec?

V posledních svých letech slyšel maršál Randon, dobyvatel Kabylska, dvakráte ministr války, shora vybízení, jemuž se zdráhal vyhověti. Protestantismus již mu nestačil. Byla to potřeba modlitby, a to modlitby katolické, která jej přivedla k plné pravdě. Měl sedmdesát dva roky, když na venkovském svém sídle Saint-Ismieru dne 12. října pravil své choti: „Chci s tebou promluvit o věci, která mě už dávno zaměstnává. Ale život můj byl přeplněn, nenáležel mi. Nyní jsem volný. Nechal jsem věci vezdejších. Věkem jsem pokročil, zavládá mi v nitru jakýs klid, klid večera a když se dostaví takový klid, není daleko

Bůh. Váhal jsem, mnoho jsem rozvažoval. A pak, potřebuji modlitby, a jsem sám. Ty jsi zbožná; naše dcera, jedině naše dítě, je velmi zbožná. Chci se modlit s vámi. Stanu se katolíkem. Pouč mne.“ Za dva měsíce potom, 22. prosince 1867, zřekl se maršál své víry a přistoupl k přijímání v kapli katolické. Po čtyřech letech onemocněl v Ženevě a umřel jako veliký křesťan a veliký Francouz 13. února 1871. „Oh, má vlast,“ pravil blízek jsa smrti, — „má vlast! Její strasti mne vraždí!“

Mluvme s Bohem a slyšme Boha, neboť Bůh mluví k nám. Jako mluvil světu slovem svým, tak opět Syn jeho, Slovo Boží, ozývá se v každé duši tajemstvím modlitby. Bláh, kdo dovede rozumět! Šťasten, kdo denně sluchem srdce svého naslouchal tomuto slovu tajemnému, odpovídajícimu všem jeho potřebám, každému jeho povzdechu! Každému z nás, bratře, dostává se tu na zemi hlasu s nebe, jako kdys panně Orleánské, který mu hovoří o bojích a vítězstvích, o pracích a bolestech. Neslyšíme-li hlasu toho, to proto, že v nitru našem je příliš hlučno. Pán pak není „ani v lomozu, ani v bouři, ani v blesku“. Je však, jak dí Písmo, v zavanutí větru lehkého, v onom vánku večerním, který nám přináší zvuky vzdáleného klekání.

Ale kterak budu moci uzpůsobiti v sobě ticho, jaké ty, Pane, po mně žádáš, když kol mne hluk? Je to hluk mého domu, při mé práci, mém zaměstnání, v mé továrně, v mém obchodě, křik mých dětí. — Pravda to. A přece jsou ještě přechtní služebníci a služebnice Boží, kteří chtějíce slyšeti Boha, zachytiti slovo jeho rozkazů, dovedou nalézt v sobě ticho, a to i při hromovém hukotu oceánu, za bouře i střelby z děl.

Byl-li za našich dnů věrný přítel modlitby, již denně konával, a ochotný posluchač odpovědi Božích, byl to jistě admirál Abel Bergasse, jemuž tak vzácný věnec z vavřínu uvil Sebastopol, Japonsko, Štrasburk a Peru. Píše se o něm: „Když měl admirál

učiniti důležité rozhodnutí, šel do samoty a na kolenu se modlil, vyznává svou slabost. Potom, nehlédě sebe, povstal a šel přímo za hlasem s nebe. Tak jsem opět vržen na širé moře prostřed nebezpečí a nehod, píše 14. září 1868. Cítě v hloubi srdce svou neschopnost a slabotu, obrácím se v modlitbách s výkřikem svých béd k Všemohoucímu, prose, aby mě řídil a mi pomáhal.“ A dokládá: „Bez něho vše nesnadno, s ním vše lehko. Vše plno starostí, pomyslíme-li na vlastní osobu, vše prosto, odevzdáme-li se do vůle Boží. Hlavní věc, abychom věděli, zda činíme, co činit máme. Ostatek nám Bůh udělí.“

Když dne 13. května 1890 překvapila jej smrt v Toulonu v předvečer odjezdu loďstva na Východ, byla poslední jeho slova: „Obejmi mne, draná ženo, Bůh tomu chce; a co Bůh činí, dobře činí!“

Tof věru ochotná a mužná odpověď na slovo evangelia: „Ne ten, kdo mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž ten, kdo činí vůli Otce mého, kterýž je v nebesích!“

Ta jest pravá, dobrá zbožnost, která se jeví plněním vůle Boží, t. j. povinnosti, a tuto vůli Boží lze tím lépe poznati, když povinnost jest vyznačena znamením kříže, totiž obětí. Mezi křesťanem a Ježíšem stanovena jest vznešená smlouva, jako byla ona, kdy Kristus s jizvami kalvarskýmí ptal se Petra: „Miluješ-li mne? Chceš-li usku-tečniti v sobě království Boží? Chceš-li tomu za každou cenu, v chudobě, zápasech, utrpení? Bude-li má láska v tobě silnější, než tělo, než sláva, ba než smrt? Ano, miluješ-li mne?“ Po dvě tisícletí nikdy na mou otázku nescházelo odpovědi. Daly ji tisíce a tisíce pravých věřících, kteří dovedou nejen se modlit a rozjímat, nýbrž i jednat, bojovat a trpět z lásky. Vy sbory kajicníků, apoštolů, panen, lidí z dobré vůle chudých, snižovaných, utiskovaných, mučedníků, vy právě a vy jediní můžete odpověděti jako Petr: „Mistře, ty víš, že tě miluji!“ Název zbožnosti, který se přikládá

tomuto intimnímu styku křesťana s Ježíšem Kristem, zavírá v sobě ideu náboženské něžnosti. Jako u dítěte bude to cosi důvěrného. Tak nazývá zbožnost i kniha o „Následování“, nadpisující jednu kapitolu: O důvěrném přátelství s Ježíšem. Toť přátelství, kdy druh druhu hledí do očí, kdy srdce vine se k srdci, že lze říti: *solus cum solo uniaris*, sjednocení jednoho s jedním. Denně, napsal kdosi, musím sklonit hlavu k srdci, abych tam našel svého Boha, neboť žiti srdcem znamená křesťanu žiti z Boha... Buďme tedy přítulnými k Bohu, srážnými k Ježíši Kristu a důvěrnými. Buďme lidmi s lidmi,

děťmi vůči Otci svému nebeskému, bratry k jeho Synu, jenž budiž božským předmětem našeho zalíbení, jakož i Otci v něm se zalíbilo. Nebyla to ruka kněze, jež napsala: „Ježíš jest jedinou osobou, již člověk otvírá své celé srdce. Dobře jest modliti se: Miluji tě a cele se ti odevzdávám. Kromě slavné modlitby, jako byla modlitba Mojžíšova na hoře, je modlitba intimní, kdy čelo sklání se v dlaně, zrak vlhne, hlava spočívá na prsou a rameno objímá šíji přítele, jimžto je Bůh.“ Vzpomeňme jenom na sv. Františka z Assisi a na Krista, jenž smeká ruku svou s kříže, aby jej objal. (Příště dále.)

Nové doporučení zasvěcení rodin božskému Srdci Páně od sv. Otce Benedikta XV.

V neděli dne 22. června 1919 přijala Jeho Svatost, papež Benedikt XV. v konsistorialním sále vatikánském italské řiditele a horlitele Apoštolátu modlitby, jemuž již dříve dilo zasvěcení rodin božskému Srdci v Itálii byl svěřil. V delší promluvě projevil sv. Otec znova svůj zájem pro tento posvátný úkon. „Onino,“ pravil, „četli správně v naší v duši, kteří v ní poznali naše předsevzetí, že chceme dilo zasvěcení rodin nejvyššímu Srdci chrániti, k jeho rozšíření povzbuzovati a je jistým způsobem učiniti svým vlastním dilem. Již častěji jsme prohlásili, že sobě ničeho tak snažněji a vroucněji nepřejeme viděti, než aby království Ježíše Krista bylo všude rozšířeno a ode všech lidí uznáno. Poněvadž však lidská společnost se skládá z rodin — zdaž není zasvěcení rodin nejvyššímu Srdci Ježíšovu nejúčinnějším prostředkem, aby toto království se rychle rozšiřovalo a upevnilo?“

Potom sv. Otec připojil praktickou poznámku, která zasluhuje také naši

pozornosti. Jedná se totiž o jistý slavnostnější obřad při tomto zasvěcení, který dle pokynu sv. Otce může býti zjednodušen, aby zvláště pro chudší rodiny tento posvátný úkon stal se přístupnějším. Od několika let, pravil sv. Otec, snaží se záslužné osoby při odevzdání rodin pod vládu nejvyššího Srdce užívati jistých obřadů. Jest to něco nového, avšak tato novota není proti jeho (sv. Otce) přání. Přes to však se zdá, že tento slavnostní způsob jest někdy spojen s jistými výlohami, což není příhodno pro všechny křesťanské rodiny. Poněvadž však sv. Otec chce, aby žádná rodina od dobrodiní, jež zasvěcení to zjednává, nebyla vyloučena, pokládal nutným Apoštolátu modlitby zajistiti pro tento úkon čestné místo, jež jemu přináležejí, proto dal především uveřejniti výzvu ku zasvěcení se nejvyššímu Srdci, dle níž se může užívati obřadu takového, který sice s oním novějším (slavnostnějším) se shoduje, dá se však použiti stejně pro chudé jako pro

bohaté, pro šlechtu, jak pro obyčejný lid. Sv. Otec vyslovil při tomto zároven Apoštolátu modlitby uznání, že splnil naděje, jaké v něj kladl, svěřiv jemu péči o zasvěcování rodin božskému Srdci, a opětoval své přání, aby toto krásné dílo (zasvěcování rodin) se vždy více rozšiřovalo, a aby rodiny nejsv. Srdci Ježíšovu zasvěcené také v duchu zasvěcení (dle významného obsahu zasvěcovací modlitby) také se v životě svém řídily. Aby se dosáhlo tohoto dvojího účelu, stačí, zůstaně-li Apoštolát modlitby věrným své minulosti. A nyní poukazuje sv. Otec na dílo, jaké vykonal Apoštolát modlitby péči o zasvěcování rodin božskému Srdci. Vrchní fideleství Apoštolátu modlitby vyzvalo již r. 1889 nejen francouzské katolíky, nýbrž všechny katolické rodiny celého světa k zasvěcení se nejsv. Srdci. Toto vyzvání bylo korunováno ohromným výsledkem. Jména rodin, zasvěcených božskému Srdci pouze ve Francii, zasláná do chrámu P. Mont-Mastre v Paříži, vyplnila celou knihovnu; počet jejich obnášel přes milion. V klášteře Paray-le-Monial (kde se stávala zjevení nejsv. Srdce bl. Markéty Alacoque) uschovávají se v 35 svazcích jména 1,082,459 rodin celého katolického světa, které povzbuzující výzvy Apoštolátu modlitby uposlechly.

Podnět k tomuto hnutí zbožnosti, pokračoval v řeči sv. Otec, dala upomínka jednak na francouzskou revoluci, která vypukla před 100 lety, jednak oslava stého výročí zjevení nejsvětějšího Srdce Páně v Paray-le-Moniale.

A tu sv. Otec, hodlaje dáti sám též jakýs nový podnět, mocně povzbuzující ku zasvěcení se rodin nejsv. Srdci P., poukazuje na velmi vhodnou příležitost: nastávající svatořečení blahosl. Markéty Marie Alacoque, letošního roku dne 13. května. U příležitosti brzkého svatořečení bl. Markéty Marie Alacoque měli bychom všichni — dí sv. Otec — svou horlivost v rozšiřování

zasvěcení rodin božskému Srdci — buď si způsob jeho jakýkoliv, zdvojnásobiti, a aby ode všech konců země ze všech rodin se vznášel ku Srdci Ježíšovu chvalozpěv lásky.

Ku konci sv. Otec s důrazem označil důležitost a význam zasvěcení ještě následujícími slovy: „Kdož neví, že toto zasvěcení nesmí spočívatí jen v jednoduchém a přechodném výrazu křesťanského života? Ono má spíše býti začátkem řady úkonů, které o tom svědčí, že dům nejsvětějšímu Srdci P. zasvěcený stal se ohniskem víry, lásky, modlitby, pořádku a domácího pokoje. Celý život rodiny Srdci Ježíšovu zasvěcené má se vyvíjeti a pěstovati jakoby ve stínu ochranného panství Srdce Ježíšova. Zde mají starcové čerpati sílu, mladí lidé mají zde učiti se moudrosti. Zde mají zarmoucení hledati útěchy, nemocní trpělivosti; matky mají do nejsvětějšího Srdce Ježíšova ponořiti své starosti, rodičové své obavy, jaké jim působí nejistota budoucnosti jejich rodin. Ovšem — a kdož toho nechápe? — to všechno předpokládá, že se taková rodina často před (domácím) obrazem nejsv. Srdce P. shromažďuje, aby se na pravé cestě upevnila, aneb úlevu v utrpení a bolestech nalezla — společnou modlitbou.“

Konečně sv. Otec svolával s nebes nejhojnější požehnání na všechny, kdož se o to přičinují, by křesťanské rodiny přivedli k Srdci Ježíšovu a to nejen v Itálii, nýbrž v celém světě. (Dle zprávy něm. časopisu „Sendbote des göttl. Herzens Jesu“.)

Kež slovům a přáním sv. Otce dostane se i u nás většího povšimnutí a porozumění; víře, citíme to, co nyní našim rodinám a celému národu se běře, co jim schází; hledíme je zachrániti. Vizme rychlou a bezpečnou záchranu; cestu k ní ukazuje náměstek Toho, jenž sám o sobě pravi: Já jsem cesta a pravda a život (Jan 14, 16). Pojďte ke mně

Sv. Klement M. Hofbauer.

Ke stoleté památce jeho úmrtí.

všichni, uče se ode mne a naleznete pokoj duším svým. (Mat. 11, 28—30.) Viz toto Srdce mé! Snažme se o záchranu zasvěcením rodin a svých příbytků nejsvětějšímu Srdci P., zvláště v tomto roce svatořečení bl. Markéty M. Alacoque, a dvojiho jubilea našich světců krajanů moravských sv. Klementa Hofbauera a bl. Jana Sarkandra.

Ctitelé božsk. Srdce P., členové Apoštolátu modlitby, horlitelé a horlitelky pobožnosti k nejsv. Srdci P., buďme apoštolý rozšiřování zasvěcení se rodin božskému Srdci a sami

předcházíme v tom příkladem a na úmysl ten všichni vroucně se modleme za rodiny a celou vlast.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, kraluj v Čechách! (Odp. 300 dní. Sv. Otec Pius X. 20. května 1908.)

Blíží poučení o zasvěcení se rodin nejsv. Srdci P. s návodem pro úkon sám lze dostati na Července u Litovle na Moravě u dp. OO. Redemptoristů, na Velehradě u dpp. otců Tov. Ježíšova, neb v Praze.

Návod nejkratší, vydaný dp. P. Janem Bloksou u firmy Nedomové v Olomouci, jest asi téměř již rozebrán.

Marie Tesařová:

ZDRÁVAS KRÁLOVNO.

Zdravas, buď královno, nebeská Paní,
vyslyš můj prosebný, tesklivý hlas;
vediž mne, Maria, měkkou svou dlaní,
pozemskou dálavou každický čas.

Zdravas, buď Královno, sladkou svou přízeň,
daruj mi, obrať dnes ke mně svůj zrak,
pohled Tvůj odvane mučivou trýzeň,
jak paprsek zářící rozptýlí mrak.

Zdravas, buď Královno, přemocná Paní,
vyslyš můj bolestný, tesklivý hlas.
Lilie nejčistší s nebeských plání,
snášež nám útěchu v každický čas.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro. — Část další.

Neděle a měsíce mijely, přinášeje střídavě lepší a horší dny. Lékař stále ubezpečoval při každé návštěvě, že se vede lépe. Přece však odkládal dovolení k návratu od měsíce k měsíci. Napřed bylo třeba, aby minula zima, pak bylo třeba užívat jarního vzduchu, pak zas čekat na konec letního parna. Ubohý nemocný se mnoho modlil, ale trpěl nečinností a bědoval

stále nad svými nedokonalostmi. „Modlete se za mne, který již celý rok nic nedělám! Kéž bych se byl dobře modlil, kéž bych se Pánu Bohu byl dobře poddával v této těžké době zkoušky!“ Jeho domácí obdivovali jeho trpělivost a oddanost. On sám vinil se z netrpělivosti a nedostatku ctnosti. „Jenom jedna myšlenka mně těší,“ psal jindy, „myšlenka na práci,

kteřou později vykonám, až se Pánu Bohu zalíbí.“

A vskutku měl ještě pracovat, Panna Maria jeho prosby vyslyšela, a dvě léta, dělicí ho od koruny, měla počtena býti k nejpłodnějšímu v jeho životě.

V této době zvolen byl, jak již vypravováno, novicmistrem, což ho polekalo. S pomocí Boží zastával 19 měsíců při špatném zdraví co nejdokonalejší povinnosti svého stavu. Mnich Kartuzián, jenž byl mu často rádcem, jemuž se svěřil se svými obavami, máje převzít poslední břímě, řekl mu pevně: „Půjdete do noviciátu, protože vás tam posílají. Povíte tam, co vám poví Maria. Uděláte, co vám vnukne a bude všechno dobré.“

Naplňen těmito myšlenkami a city, chystal se k odjezdu. Poslední dny v domově byly smutné. Dítka sestry Eugenie onemocnělo zánětem blány mozkové a zemřelo k nemalé bolesti celé, něžně se milující rodiny. Pak zdraví se opět pohoršilo, že odjezd se zpozdil. Psal: „Temný zármu tek se zmocňuje mé duše. Cítím, že hříchy moje oddalují moje pozdravení a opětný začátek mé činnosti. Modlete se, modlete se za mne!“ Před odchodem chtěl ještě odeslati poslední list všem kněžím diecése arraské s prosbou, by poslali odvedence k duchovním cvičením.

Konečně dojel do noviciátu, kde byl netrpělivě očekáván. Jeho zdraví se sice polepšilo, ale ještě trpěl častými záchvaty kašle, jež otrásaly jeho prsy chorými. O vácích se nemoc opět dostavila, ale po několika dnech opět pracoval. Dojemná byla jeho vděčnost za péči a cšetrování jemu věnované. „Cítím potřebu, na vás pamatovat před Pánem Bohem!“ psal bratru, který mu posloužil a úlevu zjednal. „Bylo to jako dříve, když jsem byl tak šťasten mít ještě svou zbožnou matku. Toužil jsem, za vás obětovat mše svaté a růžence. Cítím, že jest to jediný prostředek, vám se odvděčiti. Příští sobotu odslozím mši svatou. Duši daři se lépe. Ale jakou

cestou musí projít, než se naučí milovat poněkud Pána našeho!“

V červenci musil na rozkaz představených opět dvě neděle ztráviti na venkově. Psal odtud list svým novicům, jenž nám dovoluje nahlédnouti do srdce jeho: „Začíná poslední měsíc vašeho noviciátu a Panna Maria žádá od vás více než v měsících předšlých. Mám-li souditi podle citů svého ubohého srdce, jež ze srdce Panny Marie dostalo několik světých paprsků pro vás, je vaše nebeská Matička velmi citižadostivá, jedná-li se o vaše osoby. Nechce z vás udělati světce po způsobě pravého lotra, ani světce, kteří vedou obyčejný život, nýbrž světce, kteří mají v jedné ruce kříž a v druhé ruce růženec, to znamená pokání a modlitbu, a kteří přináší své Matce věnec duší, obrácených pro věčnost. Nutně třeba, abychom se ze všech sil snažili, neodpíráti ničeho své Matce, ať žádá od nás cokoliv. Modleme se k Panně Marii! Obětujeme se jí! Plňme vůli Boží, to jest řeholi až do nejmenších podrobností, abychom ode dneška čest dělali Pánu a jeho svaté Matce.“ Pak doporučuje jim opět, aby se modlili růženec. „Vlast bude zachráněna růžencem. Proč by nemohl být každý z nás svatým Dominikem? Čeho nedokáže třicet řeholníků, nevolníků Panny Marie, kteří důvěřují toliko modlitbě a oběti?“

Po několika dnech dostal odpověď od svých svěřenců a psal jim hned: „Jakou radost jsem měl dnes ráno z vašeho listu! Jak mne těší váš duch víry a kajcnosti! Jak děkuji za to Panně Marii! Máte příčinu milovati Pána Boha pro něho samého a ne pro odměnu, kterou vám dá. Rcete často se svatou Terezii: Nechci Ti sloužiti jako prostí vojáci pro žold, nýbrž jako velcí pánové svému knížeti sloužiti pro čest... Byl jsem tak šťasten putovati s Panně Marii záračné. Jmenoval jsem ji všechny svoje novice a pro každého jsem vyprošoval něco zvláštního. Zůstaňte veselí i v pronásledování. Milujte Boha všude s radostí srdce!“

Před návratem napsal ještě poslední, vpravdě apoštolský list svým novicům: „Jsem právě na blízku skvostné lourdské kaple, v níž jest nejsvětější Svátost. Sloužil jsem tam za vás mši svatou; to jest váš důchod o všech svátcích Panny Marie. Shromáždilo se tu mnoho lidí, kterým jsem slovo Boží hlásal, dříve než jsem onemocněl. Všichni jsme se modlili nábožně růženec a zpívali staré písně misijní.

To mne dojalo. Když jsem vyšel z kaple, ve které se každý večer za celou vesničku modlívám růženec, přišel ke mně vetchý stařec, řka: „Můj otče, neznáte již z misie starého zatvrzelého hříšníka, jenž nejen sám zlé činil, ale ho ještě rozšiřoval zlými knihami? Nyní zná toliko svůj růženec a modlí se ho od rána do večera za ty, kterým dal pohoršení.“

(Příště dále.)

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Odměněná důvěra k sv. Josefu.

Jistý misionář v Africe vypravuje toto:

Jel jsem podél písčitého břehu řeky Senegalu v Západní Africe. Hadi schovávali se v trávě, krokodili vrhali se do bažiny, slunce děsně pražilo. A přece nutila mne jakási neviditelná moc ku předu. Přijel jsem k jakési chatrči a chtěl jsem vejíti dovnitř. Ale jakýsi hlas volal úzkostlivě z chatrče „Kdo to?“ — „Kněz misionář,“ odpověděl jsem, „nemějte strachu, pokoj Boží budiž domu tomuto!“ — „Cože, kněz,“ zvolal cizinec francouzsky, „o, buďte vítán a vstupte dovnitř!“ — „A kdo jste vy?“ táži se, „a jak jste sem přišel?“ — „Zbytečné otázky, můj otče,“ odpověděl, „mám už čtvrtý záchvat zimnice a ten bude poslední, jak vám znám; později si o tom promluvíme, jestliže to přežiji.“ V tomtéž okamžiku bylo slyšet vyti šakalů, kteří přilákáni umrlími zápachem, hlásili, že nemocný dlouho živ nebude. „Jsem na sv. zpověď připraven,“ pravil nemocný, „můžeme začít.“

Nyní jsem chápal onu neviditelnou moc, která mne sem přivedla. Když byl umírající se vyzpovídal, tázal jsem se ho, chtěje úradky Boží blíže seznati: „Vy jste se zajisté horlivě modlil, aby vám Bůh v poslední hodině poslal kněze, neboť patrně byl to Anděl

strážný, který mne sem přivedl.“ —

„Přejete si zvědět, jak se to stalo?“

— „Ovšem!“ — „Nuže, já jsem byl

jist, že kněz přijde.“ — „Jak to?

V této divoké, pusté krajině?“ — „Nic

nevadí.“ Já nosím pás sv. Josefa a

jsem členem bratrské dobré smrti. Moje

svědomí bylo ve špatném stavu a proto

musil mi sv. Josef kněze poslati. Prosil

jsem ho o to snažně, a jak vidíte, ne

nadarmo.“ — „Nyní je mi všechno

jasno,“ odpověděl jsem, „poděkujte

se vroucně sv. Josefu.“ Smrt se blížila,

ale je to smrt pod ochranou Ježíše,

Marie a Josefa a ona vás k nim přive-

de.“ Horečka řádila dále. Po dvou

hodinách byl mrtev.

Obrázek z misí korejských.

Korea, sousední to země říše čínské,

byla kdysi říší úplně samostatnou,

neodvislou. Po válce rusko-japonské

r. 1904 ztratila svou samostatnost a

stala se součástíou říše japonské.

Japonci ponechali sice Korejcům ja-

kýsi druh samostatnosti, ale ve sku-

tečnosti si je podmanili.

Korejský lid je od přírody zbožný

a křesťanství přístupný. Proto misie

korejské jsou prastaré a vzaly svůj

původ již za doby sv. Františka Xa-

verského, jenž v sousedním Japonsku

několik let jako misionář působil.

Korejce obrátiv se na víru křesťan-

skou stává se křesťanem tělem a duší, plní svědomitě, ba až úzkostlivě své křesťanské povinnosti a tak již svým životem dává dobrý příklad svým pohanským soukmenovcům a povzbuzuje jich k následování. Mimo to snaží se každý křesťan, aby i slovem co nejvíce členů mezi svými příbuznými a známými pro křesťanství získal. Přijde-li pak misionář na návštěvu, představují mu křesťané hrdě své „žáky“, které byli ku pravdě přivedli. Často byly už horlivostí jednoho křesťana celé rodiny a osady pro Krista získány. Výroční zpráva misijní přinášíva celou řadu rozličných případů obrácení. Zde několik příkladů:

V osadě Koi-sanu žil hodný katolík, Kuen Ajapit jménem. Měl sestru, která asi 2 hod. cesty odtud bydlila a za zatvrzelého pohana byla provdána. Byla by se ráda stala křesťankou, ale muž jí v tom bránil. Bohužel neuměla čísti a nemohla se tedy sama vyučovati. Přišla tedy tajně do Koi-sanu a dala se od křesťanů ve víře vyučovati. Často trvaly takové náboženské rozpravy dlouho do noci. Ženě se to líbilo tak, že na zpáteční cestu ani nepomyslela. Její muž znepokojen poslal svého nejstaršího syna na výzvědy. Žena slíbila vrátiti se domů s podminkou, že jí syn naučí čísti. S neúmornou horlivostí dala se žena již 60letá do učení a vytrvala v něm tak dlouho, až uměla katechismus a křesťanské knihy čísti. Když po nějakém čase přišel do Koi-sanu misionář, pospíšila tam, aby si některá méně srozumitelná místa dala vysvětliti. Přijala potom křest sv. a vrátila se všechna šťastna domů, s pevným úmyslem, také své domácí k přestoupení pohnouti. Již následujícího roku na jaře byl pokřtěn její nejstarší syn a ostatní děti byly ve víře vyučovány. Otec zůstal sice pohanem, ale nečinil více svým domácím žádných překážek.

V městě Solmoronu začala se mladá žena se svým mužem učit katechismu. Ale muž zastrašen hrozbami svého otce, brzy toho nechal. Vytýkajíc mu

jeho zbabělost řekla žena: „Co člověk jednou začal, má i dokončiti. Proč jsi se spáčil? To není mužné. Já jsem jenom slabá žena, ale vytrvám až do smrti!“ A držela slovo. Ježto pro pohanského tchána nemohla býti doma vyučována a také do křesťanských rodin docházeti nemohla, přišla na tento nápad: Dohodla se se svými křesťanskými sousedkami, že se vícekrát za dne u společné studny sejdou. Tam se naučila znenáhla modlitbám a nejdůležitějším pravdám a neustála, dokud nebyla pokřtěna. Potom následoval jí také muž a konečně i tchán pohnut prosbami a slzami své snachy, obrátil se na loži smrtelném.

Misionář P. Bonysson pokřtil kdysi starce, jenž, jak kněží vyznal, 30 let k pravému Bohu se modlil, aby se nad ním smíloval a ho neopouštěl.

Asi 85 km jižně poloostrova Koreje leží ostrov Quelpart. Je hornatý a má 10.000 obyvatelů, mezi nimi 242 křesťanů a 7—8000 katechumenů. Před delší dobou vypukla tam vzpoura, ježto jeden z výběrčích daně příliš nemilosrdně si počínal a daně i na chudých lidech násilně vymáhal. Bohužel obrátila se vzpoura na návod pohanů i proti křesťanům. Celá řada osad byla zpustošena, hlavní osada Cie-Cu od povstalců obležena a dobytá. Celkem bylo na ostrově 5—6.000 lidí, v jediném Cie-Cu kostel, škola, obydlí misionářů byly zpustošeny. Příchod dvou francouzských dělových člunů obnovil klid a osvobodil misionáře z jejich ohroženého postavení. Na naléhání francouzského konsula dostal ostrov nového místodržitele a posádku několika set mužů. Bohužel hmotné ztráty misionářů byly značné.

Sotva pronásledování přestalo, začalo se rozprášení stáde křesťanů shromažďovati. Široké pole činnosti otevřelo se misionářům také na četných okolních větších i malých ostrovech. V krátkém čase přihlásilo se na 2000 pohanských ostrovanů ku přijetí křesťanství. Jsou to prostí, chudí lidé, kteří se živi pěstováním tabáku a rybařením. Většina mužů umí čísti,

okolnost to, která vyučování velmi usnadňuje. Na všech stanicích najali si nebo vystavěli si noví křesťané nějakou budovu, kde by se mohli shromažďovati. Tato má obyčejně čtyry místnosti: jedné užívá se jako kaple, druhé jako obydlí misionářova, třetí jako shromaždiště, čtvrté jako obydlí domovníkovo.

V menší osadě jednoho z ostrovů žil mladý muž jménem Cio. Jeho matka a bratr byli již pokřtěni, on sám však z lehkomyšlnosti křesťanské vyučování zanedbával. Jednou v noci zdálo se mu ve snách, že stojí se svým přítelem, který se byl nedávno utopil na břehu mořském. Oba vstupovali pomalu do inléké na pokraji vody. Najednou chopil se ho druh za ruku a táhl ho na otevřené moře. Nadarmo bránil se Cio; voda stoupala výš a výše a již mu sahala až po ústa. Tu zavolal někdo na břehu: „Udělej znamení křížem a jsi zachráněn!“ Třesoucí se rukou poznamenal se svatým křížem a v tomtéž okamžiku pustil ho přítel a zmizel s žalostným křikem v hlubině. Všecek rozrušen tímto snem dal se Cio vyučiti ve sv. víře a přijal křest svatý.

Slovem, můžeme říci, že stav cirkve katolické v Koreji je celkem příznivý. Nový stoliční chrám v Sonělu je ozdobou hlavního města. Jak dalece se světová válka tamějších misíí dotkla, není zatím známo.

Uminění černoši.

Na jednom menším ostrově Tichého oceánu mají tamější obyvatelé o manželství a životě rodinném zvláštní podivné náhledy. Jednotlivé rodiny žijí sice ve svých chatrčích pospolu, ale venku, mimo chatrč viděti muže a ženy vždycky zvlášť, venku nemá muž se ženou nikdy nic společného, vždy chodí sám a pokládal by to za jakési ponížení pro svou osobu, kdyby ho žena doprovázela anebo dokonce v jeho společnosti nějakého shromáždění se účastnili. Inu, každá ženě, každý kraj má své zvláštnosti, zvyky a obyčeje.

Misionář P. Grisvard vypravuje, že četní mužové řečeného ostrova přáli si býti pokřtěni. Misionář slíbil, že jejich přání vyhoví, ale doložil, že také jejich ženy a děti musí se na víru křesťanskou obrátiti a za tím účelem společně s muži na křesťanská cvičení a služby Boží docházeti. Tato podmínka přivedla milé muže do nemalých rozpaků. Dáti se pokřtiti, to bylo jejich vroucí přání. Ale aby také ženy s nimi do kostela chodily, s nimi společně byly vyučovány, ba jedenkrát s nimi i do nebe přijiti měly, to bylo přece jenom mnoho od nich žádáno. Co nyní? Tu byla dobrá rada vzácná.

Po delším čase, který jim byl od misionáře dán na rozmyšlenou, přišli mužové k němu a pravili: „Chceme v naší osadě postavit kostel.“ — „Dobře,“ odpověděl misionář, „ale jak pak ženy?“ — „Ženy budou také na služby Boží choditi a budou křesťanskému cvičení přítomny, jestliže tam Otec (misionář) bude docházeti, služby Boží konati a vyučovati.“

Bylo tedy ujednáno, že se v osadě postaví kaple. Zároveň obě strany se dohodly, že od misijní stanice do osady se postaví pohodlná cesta. Dali se ihned do práce, která místy byla nemálo obtížná. Bylo třeba křoviny a stromy porážeti a kořeny dobývati, vyvýšeniny skopávati, doliny zasypávati, bařinatá místa vysušovati a pod. Také v osadě nová kaple pomalu od země se zvedala. Byla to jednoduchá chata ze dřeva.

Když byla kaple dostavěna, byla v nejbližší neděli posvěcena a zároveň byla tam sloužena první mše sv. Mužové přišli téměř všichni, ale ani jedna žena. Misionář neřikal zatím nic. Druhou a třetí neděli bylo totéž. Když však ani čtvrtou neděli žádné ženy v kapli nebylo, připomenul konečně misionář mužům, za jakým účelem se kaple postavila, aby totiž všichni, tedy i ženy službám Božím mohly obcovati. „Ale otče,“ pravili, „ženy jsou beztoho hodné.“ — „Ano, ženy jsou hodné,“ řekl misionář, „ale služby

Boží jsou ještě lepší, a budou-li ženy chodit na služby Boží, budou ještě hodnější.“ Proti tomu nemohl ničeho namítnouti a slíbili tedy, že příští neděle i ženy na služby Boží se dostaví.

V neděli ráno ubírá se misionář do osady, aby tam vykonal služby Boží. Cestou potká muže jdoucí na stanici. „Kampak?“ ptá se všecek překvapen. „Je neděle,“ praví černoši, „jdeme na stanici na mši sv.“ — „Ale vždyť je dnes mše sv. také ve vaší

osadě, proč jdete na stanici?“ Načež černoši: „My mužové jdeme raději na mši sv. na stanici, naše ženy a děti jsou už v kapli shromážděny a čekají na tebe.“

Všecky námitky a domluvy misionářovy byly nadarmo. „Není u nás zvykem,“ odmlouvali černoši, „abychom společně se ženami do kostela docházeli.“ A při tom zůstalo. Muži chodí do kostela na stanici, ženy do kaple v osadě.

Různé zprávy.

Jak Paříž slavila Narození Páně. „Život“, časopis našich katolických studujících, vydáváný českou ligou akademickou v Praze, podává o tom v č. 1. 1920 následující zprávu, která svědčí o živém a zdravém zájmu našich statečných katolických studujících pro osvědčování katolického ducha účastenstvím při nejsvětějších bohoslužebných úkonech, a které by sobě měli povšimnouti zvláště naši inteligenti. U nás se tolik píše o Paříži, a zbožňujeme ji, poněvadž my rádi někoho zbožňujeme, ale zda si ti naši pp. žurnalisté všimli úvodníků pařížských deníků, kde se klaněli lidé inteligentní narozenému Kristu? Nevšimli, neboť oni úvodníků nechtou. Oni tak nejspíše si všimnou nějakého klepu v drobných zprávách. Není to dlouhé a přivede to na jiné myšlenky. Tož, Paříž slavila půlnoční a slavila ji se vši nádherou. Chrámy přeplněny, srdce dávají se Ježíšku, zatím co Ježíšek se dával jim. Neboť Paříž přijímala nově narozeného Spasitele. A nepřijímali dva, tři, přijímali tisíce věrných Francouzů. Bylo zřítí přistupovati k oltáři vysokého důstojníka s prostým vojínem, elegantně oděného pána s chudíčkým mužem v obnošeném oděvu a všichni ti se klaněli s pastýři a andělské „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem

dobré vůle“ se snášelo do duší jedněch i druhých, a všem stejně platilo. Rovnost hlásaná Kristem, bratrství všech, založené na jedině lásce k malíckému děťátku betlémskému. Moderní Francie vrací se po těžkých chvílích zoufalství ke kříži, a dříve než obejmě tento Strom, objímá jesle. Plesá a raduje se, neboť našla Ježíška a On vztahuje své ručky, aby ji požehnal. A kněz chvějícím se hlasem volá: „Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechem mou...“. — Opět potěšitelná zpráva o novém katolickém uvědomění a hnutí ve Francii. Jen třeba, aby takové a podobné zprávy přišly u širší známost, a aby proto v prvé řadě naše katolické noviny a časopisy si jich všimaly, jak to činívá častěji na př. týdeník „Nová severní Morava“. Tam právě lze se dočísti zajímavých obšírnějších zpráv o mocně dojímavých zjevech čistého katolického náboženského života, zvláště mezi muži francouzskými, v čísle 2. 1920 „Vánoce v Paříži“ a v č. 3. b. r. „Noční adorace v basilice Sacré Coeur v Paříži“ (Mont-Mastre) 31. prosince 1919 dle dopisu Dra Hanuše.

Prohlášení bl. Markéty Marie Alacoque za svatou. Jak se z Říma dovídáme, bude se slaviti prohlášení za svatou (kanonisace) bl. Markéty Marie

Alacoque v Římě dne 13. května 1920. Svátý Otec doufá, že tato slavnost, přítomností četných poutníků ze všech stran počtělá, bude důstojným holdem božskému Srdci.

Kroky ku blahověčení Bernardetty Soubirous. Kardinál-legát Antonio Vico u příležitosti své cesty do Francie za příčinou konsekrace basiliky božského

Srdce na Montmartre v Paříži dne 16. října 1919, navštívil též hrob cti-hodné panny Bernardetty Soubirous v Neversu, kde tato častými zjeveními Panny Marie omilostněná panna jako řeholnice v ústraní klášterním blaženě zesnula v Pánu r. 1889. V Římě jest zaveden již proces o její prohlášení za blahoslavenou.

Díkovzdání.

Naše Pani, nejsv. Srdce, sv. Josef, sv. Jan Nepomucký, sv. Antonín Paduánský a ctih. sestra Terezie od božského Dítka mocnou svou přimlouvu pomohli nám ve velké tísní a od domu našeho odvrátili pohanu, kterou na nás vrhlo srdce nevděčné.

Nejsv. Srdci Páně i jmenovaným svatým vroucí díky vzdává konvent ř. sv. Voršily v Kutné Hoře.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za Apoštolát modlitby jako doplněk farních misií a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archandělé, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti Apoštolát modlitby.

Úmysl v dubnu: **Vytrvání v křesť. smýšlení po vyjití ze školy.** Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

RO Č. LIV.

BRNO, 1. DUBNA 1920.

ČÍSLO 4.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostmi svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Papežské doporučení Apoštolátu modlitby

v okružním listě sv. Otce Benedikta XV. o misích.

Ve svém nejnovějším okružním listě o misích čili rozšiřování katolické víry po celém světě, vydaném dne 30. listopadu 1919, píše sv. Otec výslovně též o Apoštolátu modlitby a doporučuje snažně tento mohutný nábožný spolek jakožto nejlepší prostředek, jímž mohou a mají ubohým národům pohan-ským přispívati k dosažení pokladu sv. víry všichni věřící. Uváděje rozličné způsoby, jimiž lze misii mezi pohany podporovati, staví na prvé místo podporu modlitbou, jakožto prostředek každému možný a snadný. „Prvým,“ píše sv. Otec, „což ovšem každý vykonati může, jest, aby se jím od Boha smilování vyprošovalo. My opět a opět jsme již se vyslovili, že práce, jakou misionáři na sebe vzali, bude marna a bez ovoce, nebude-li jí zúrodnovati milost Boží, jak dosvědčuje sv. Pavel slovy: „Já jsem sázel, Apollo zaléval, ale Bůh dal vzrůst.“ (1. Kor. 3, 6.) K dosažení milosti vede však jedna cesta a ta spočívá ve vytrvalosti pokorných modliteb; neboť „jestli dva z vás na zemi sjednotí se spolu o kterékoli věci, za kterou by prosili, stane se jim to od Otce mého,“ praví Pán. (Mat. 18, 19.) Taková modlitba, jestli kdy účinná, nemůže býti bez kýženého výsledku v pří-

čině této (totiž když se koná za obrácení pohanů), poněvadž není záležitosti vzácnější, není záležitosti Bohu milejší nad tuto. Jako tedy kdysi Mojžíš mezi tím, kdy Israelští bojovali proti Amalekitům, na temeni hory s rukama rozpjatýma vyprošoval svému lidu pomoci Boží, tak mají všichni křesťané rozšiřovatelům sv. evangelia, na vinici Páně pracujícím přispívati pomocí modlitby. A poněvadž ku řádnému splnění této povinnosti jest ustanoven právě Apoštolát modlitby, doporučujeme zde co nejsnažněji všem lidem dobré vůle tento spolek, a přejeme sobě, aby nikdo se od něho nevy-lučoval, nýbrž aby takto všichni se odhodlali státi se účastnými práce apošolské, není-li jim možno skutkem, osobně, tedy aspoň duchovní podporou (horlivou, apošolskou modlitbou).“

Tato slova nejvyšší hlavy křesťanstva a prvního strážce katolické víry budtež nám novým povzbuzením, abychom byli horlivými členy Apoštolátu modlitby a jeho další rozšíření všude se všemožně snažili, pamětlivi jsouce, že heslem jeho jest prosba b. Spasitele: Přijď království tvé, což znamená předně rozšíření a rozkvět církve sv. katolické mezi všemi národy poznáním a přijetím víry v Ježíše Krista.

Radostné alleluja.

Velikonoční úvaha. Napsal Ignát Ž h a ň ě l.

„Neplač, hle, zvítězil lev z pokolení Judova, kořen Davidův“. Zjevení sv. Jana 5, 5. Zvítězila moudrost nad zlem, moudrost, která „dosahá mocně od konce až do konce a řídí všechno líbezně“. Kn. Moudr. 8, 1. Mocný zvíťazil, neboť, kde jest, ó smrti, vítězství tvé? Nový způsob moci, volá svatý Bernard, jak je ti, ty vyznavači zákona židovského, který jsi před několika dny tak pyšně, tak vysoko nosil hlavu? Nedávno jsi sypal nadávky na hlavu Kristovu, volal jsi: „Pomoz sám sobě a sestup s kříže.“ Mar. 15, 30. Zmýlil se's jedovatý jazyku Kaifášův, když jsi volal: „Jest vám prospěšno, aby jeden člověk zemřel za lid a ne aby celý národ zahynul.“ Jan 11, 50.

Před třemi dny volali na ulicích jerusalemských vůdcové i lid židovský: „Oklamějme spravedlivého, neboť neužitečný jest nám, protiví se skutkům našim, vytýká nám přestoupení zákona... nazývá se Synem Božím... vizmež tedy, jsou-li řeči jeho pravé... neboť jestliže jest pravý Syn Boží, ochrání jej a vysvobodí jej z rukou protivníků.“ Kn. Moudr. 2, 12—18. Jaké vzrušení povstalo, když zazněl z rána v neděli velikonoční po všech ulicích jerusalemských hlas: „Vstáť jest!“ Mar. 16, 6.

I my všichni naplnění jsme velkou radostí, svatá církev vyjadřuje ji mezi jiným také tím, že přidává k antifonám, a vůbec, kde se to hodí, slovíčko „alleluja“. Jaká radost, když uvážíme: Ježíš vítěz nad smrtí, nad hříchem.

Ježíš, vítěz nad smrtí. Protože první lidé zhřešili, přišla smrt na svět a rozšířila svou vládu nade všechny lidi, kteří jsou a budou na světě. Smrt je neobmezený vládce, jemuž jsou všichni poddáni, smrti nikdo neujde. „Proto jako skrze jednoho člověka hřích přišel na tento svět a skrze hřích smrt a (jako) tak na všechny lidi smrt přišla, poněvadž (v něm) všichni zhře-

šili.“ K Řím. 5, 12. Již v knize starozákonné čteme: „Od ženy stal se počátek hříchu a skrze ni umíráme všichni.“ Kn. Moudr. 25, 23.

„Alleluja“, které se ozývá v kostelích našich, připomíná nám, že jako Kristus vstal z mrtvých, vstaneme i my. Neboť „zajisté ten, který vzkřísil Ježíše Krista, oživi také smrtelná těla vaše“. K Řím. 8, 11. „Bůh pak i Pána vzkřísil i nás vzkřísí mocí svou.“ I. ke Kor. 6, 14. Ježíš sám ujišťoval: „Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude.“ Jan 11, 25. Ano, smrt je přemožena, Ježíš prorazil její pouta. Zemřeme sice, ale až zazní hlas v poslední soudní den, vstaneme z mrtvých, proto zní na našich rtech slovo: „Kde jest, ó smrti, vítězství tvé? Kde jest, ó smrti, ostent tvů? Ostnem pak smrti jest hřích... ale díky Bohu, který nám dává vítězství skrze Pána našeho, Ježíše Krista.“ I. ke Kor. 15, 55—57.

Ježíš, vítěz nad hříchem. Vloživ pouta svá na ženu, zmocnil se ďábel jí i všech její potomků, proto nazývá se v Písmě: „vrahem od počátku“. Jan 8, 44 a jinde má název „kníže tohoto světa“. Jan 14, 30. Z mrtvých-vstáním Ježíše Krista byla zlomena moc ďáblov, neboť přišel na svět, „aby zkazil díla ďáblov“. I. sv. Jana 3, 8. „Díla ďáblov“ jsou skutky noci a temnosti, skutky hříšné, jest moc nad dušemi lidí. Ježíš přišel, aby toto všechno zrušil, svou smrtí uvedl ve zmatek a rozbořil celé dílo ďáblov. Svým z mrtvých-vstáním ukázal se býti králem světa a pravdy, roztrhal pouta, jimiž peklo spoutalo všechny lidi. Učinil z dítek poroby děti svobody, z dětí temnosti a tmy, děti světla.

Volejme o velikonočních a zpívejme s rozradostněným srdcem „alleluja“, Ježíš Kristus, který z mrtvých vstal, jest vítězem nad smrtí i hříchem. Nyní není potřeby, abychom se báli umřít, smrt pozbyla vši trpkosti, vždyť je počát-

žkem věčného života. Ovšem nikdo nezapomínej stále mít smrt na mysli, stále se na ni připravovat. Cínili tak všichni rozumní lidé. Digby, velký znalec středověku, vypravuje:

U hostin boháčů nosili mezi jídlem po sále máry, na nichž byla dřevěná sošánim nebe, představující umřelé, chodili pomaloučku docela po řadě od hosta k hostovi a ukazující na mrtvolu říkali: „Pozoruj tohoto člověka, jemuž budeš i ty po smrti podoben; nyní jez a pij, bav se, ale nezapomínej na svůj konec!“

Ježíš otevřel nám svým z mrtvýchvstáním nebe, pro hřích prvých rodičů zavřené; při křtu odpouští svou milostí hřích dědičný a když ho slabí lidé hřichem opět urážejí, ustanovil svátosti, v níž dosahujeme odpuštění i posilu, setrvati v dobrém. Nic bychom neměli více nenávidět jak hřích! Světec Alfons Liguori často říkával: „Raději bych se nechal za živa hoditi do kotla, naplněného vařící vodou, než abych Boha urazil těžkým hřichem.“ Ovšem nutno se vystříhati i malých hříchů, neboť malé hříchy jsou bránou, jimiž vcházejí těžké hříchy, zrovna jako předchází zachlazení a pak následuje influenza a po ní smrt. Jistý lidový spisovatel proto napomíná: Kterýsi nerozumný nemocný myslil, že stačí, když si lékařovým receptem bude potírat rány a naříkal, že to nic nepomáhá. Rovněž nerozumně počínají si lidé, kteří nepoužívají milosti, které jim nabízí Bůh a církev ve svatých svátostech.

V Písmě starého zákona čteme: „Lvíče (mladý lev) Jůda; ... odpočívaje lehl jsi jako lev a jako lvíče, kdo zbudí ho?“ I. Mojž. 49, 9. Místo toto vztahují vykladači Písma na zmrtvýchvstání Spasitelovo. Staré pověsti v dobách Kristových vyprávěly, že lvíče, které přišlo na svět, je po tři dny jako mrtvé. Až třetího dne se vzpamatuje, probudíc se při řevu lvíče, při čemž otrásá se vzduch i pelech, v němž lvíče leží. Podobně Kristus, ležící tři dny v hrobě, probudil se slovem a mocí Otce, jakož i vlastní mocí slo-

vem, — neboť svou božskou přirozeností jest jeden Bůh, Otec i Syn. Dále se vypravuje, že lev spí vůbec velmi málo a pouze s otevřenýma očima. Je proto symbolem ostrážitosti a bývá umístěna socha lvova, buď vytesaná z kamene anebo mramoru, po blízkou dveří chrámových jako znak bdělého a věrného strážce, který zřídka si zřídme.

Dr. Sebastian Brunner vypravuje o takovém kamenném strážci v jednom italském městě následující událost: Mladíkovi bydlícímu v této osadě zdálo se jednou, že jde okolo soch lvů, kteří tam byli před kostelem umístěni. Přicházelo mu, jakoby jeden z nich mohutně třásl hřívou, mocně bil ocasem, otvíral tlamu a chystal se skočiti s podstavce, na němž stál, na kolemjdoucího mladíka. Druhého dne procházel se onen mladík s několika kamarády po městě a náhodou šli také okolo onoho kostela. Tu vzpomněl si na svůj sen a za žertu i smíchu vyprávěl soudruhům, co se mu téže noci zdálo.

Jenom jeden z nich bral věc vážně, pravil, že sny jsou někdy řízením Božím, že jsou pokyny, jež dává Bůh. Když se zdálo veselému mladíkovi, že přítel stává se vážným a že by jim všem mohl pokaziti chuť k žertům, chtěl dáti hovoru nějakým vtipným obratem jiný směr, přiskočil k jednomu ze lvů a strčil do jeho široce otevřené tlamy svou ruku a žertovně volal: „Lve, roztrhej mne!“

Ale sotva vyřkl tato slova, zasténal bolestí a omdlel, padl na zem. Přátelé k němu přiskočili, omývali ho studenou vodou a prohlíželi jeho ruku; co se přihodilo? V Itálii je mnoho dosti velkých a někdy lidem i nebezpečných štirů, kteří se zdržují ponejvíce ve starých zděch a vůbec v odlehklých koutech. Takový štir byl ukryt v tlamě onoho kamenného lva a když do ní strčil mladík ruku, zakousl se mu do ní a ne nepatrně ho zranil, proto omdlel a padl k zemi. Odesli mladíka do domu jeho rodičů, ale brzy zemřel otráven krví.

Spisovatel dr. Brunner, z jehož homílie tuto událost překládáme, dokládá: Nevypравujeme, jako bychom příkládali nějakou důležitost snům anebo pobízeli někoho, aby jim věřil, ale chceme tohoto snu použití k něčemu jinému. Jako v onom městě ostříhal lev vchod do kostela, tak ostříhá zmrtevýchvstalý lev judský, Ježíš Kristus, jím založený svatý chrám, — církev; mnoho lidí chodí kolem a nevšímají si pranic jeho moci a síly. Mnozí setkali by se totiž nejraději se lvem, jakého našel obr Samson. Když šel, uviděl mrtvého lva, a „hle, roj včel byl v ústech lva a plást medu“. (Kniha Soudců 14, 8). V krajinách východních vysychají mrtvoly živočichů tak rychle, že leží delší čas bez puchu; mohl se tedy usadit včelní roj v mrše lva. Mnozí chtěli by mít Boha, kterého by se nepotřebovali báti a který by jim nijak nebránil žiti dle své vůle a užívatí plně světa i všech jeho rozkoší. Jiní počínají si ještě drzeji, domnívají se, že nestačí jíti pouze kolem kostela a jeho strážců; s ďábelským výsměchem přistupují ke lvu a vyzývají jej k boji. Ale padají jako mrtví, obětí výčitkami svědomí, cítí, že vysmívají se pravdě a vydechou duši svou v zoufalství, příliš zpyšněli.

Podoben lvu ležel Kristus ve hrobě, jeho tělesné oči byly sice zavřeny, ale nikoliv oči jeho božské přirozenosti; když pak po krátkém odpočinku povstal ze svého lože, zatřásl se celý svět ozvěnou jeho hlasu, rozdrčen byl náhrobní kámen, roztrhly se úřední pečete, jimiž byl hrob zapečetěn a strážcové „ze strachu před ním se zachvěli a stali se jako mrtví“. Mat. 28, 4.

Učitelé církevní používají ještě jednoho starozákonného obrazu o zmrtevýchvstání našeho milého Spasitele. V knize Kazatel čteme: „Vychází slunce i zapadá a na místo své se navrácuje: a tam zase vycházej, točí se přes poledne a chýlí se k půlnoci: obchází všecko vůkol jde vítr a zase se navrácuje ve své kolo.“ Kor. 1, 5. 6. Jako slunce z rána vychází, tak objevil Ježíš

na světě; slunce zapadá, Ježíš za nás zemřel; slunce se točí přes poledne, Kristus vstal z mrtvých; slunce se chýlí k půlnoci, Kristus objevi se při posledním soudu, na postrach a ku zkáze těch, kteří chodili ve tmách hříchu; v pravdě objevil se Kristus jako vítr, který přinesl nový život zmirajícím tvorům; vítr jde vůkol a zase se navrácuje ve své kolo; tak vrátil se Kristus zpět do slávy nebeské, až naplnil srdce lidí svým svatým slovem.

V mnohém vzhledu možno ještě obraz tento rozšířiti. Slunce vlévá všude požehnání, osvětluje svým světlem, ozařuje svými paprsky, přináší úrodu svým teplem. Podobně chodil Ježíš po světě, přinášeje všude a všem spásu i požehnání, neboť kde obcházel, stalo se, že „slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očisťují, hluší slyší, mrtví vstávají z mrtvých, chudým se zvěstuje evangelium.“ Mat. 11, 5. Jestli Ježíš „světlo a pramen všeho přirozeného a nadpřirozeného života“. Jan. 1, 4. 9. Slunce vydává nejvíce světla a tepla, když poněkud pokročilo na obzoru, také Ježíš ozářil svět svou moudrostí, že se všichni divili rozumnosti odpovědím jeho, když mu bylo dvanáct let. (Luk. 2, 47.) Když „zaskvěla se tvář jeho jako slunce a roucho jeho učiněno jest bílé jako sníh“. Mat. 17, 2. vynikl Ježíš nad slunce a zatemnil je. Jako slunce k večeru pozbývá na lesku a bledne, tak zmizel Ježíš v hrobě; ale slunce, které u nás zapadlo, objevi se jako vycházející velká hvězda na druhé zeměkouli, kde rovněž svítí, žehná, otepluje a opět se k nám vrací. Podobně opustila duše Ježíšova tělo, odebrala se do předpekli, aby osvětila ty, kteří v Boha doufali; za krátko se navrátila, oživujíc opuštěné tělo; i Kristus vstal z mrtvých, rozháněje mlhy pochybností, jimiž byla naplněna srdce apoštolů a zbožných žen, Ježíš osvětil noc, „Bůh je světlo a tmy v něm není žádné“. I. Jan 1, 5.

Cím by byl pro nás všecek život pozemský, kdyby nebylo „těla vzkříšení?“ Čteme u sv. Pavla: „Víme za-

jisté, že sbourá-li se pozemský náš přibýtek stánkový, máme v nebesích u Boha budovu nikoli rukama udělanou, ale věčnou“. K Řím. 5, 1. Proto „prozpěvujme Bohu, žalmy zpíváme jménu jeho: cestu činme tomu, kterýž vstupuje v západu. Hospodin jméno jeho. Plesejme před obličejem jeho“. Žalm 67, 5.

Svatá Kristina, jejíž svátek slavíme 15. prosince, padla do moci Iberův jako otrokyně, když učinili k nim vpád. Sloužila věrně pánům, byla jim poslušna. Měla za životní heslo úsloví: „Srdce u Boha, ruce u práce“. Pohané, u nichž byla otrokyní, podívovali se ctnostem, jimiž vynikala a jednou se ji ptali, jaký jest jejich pramen? Vysvětlila jim základy křesťanské víry a vyprávěla o Ježíši Kristovi. Tak

dovedně ličila neskonale lásku Ježíše Krista a bláznovství služby bůžků, že ji dovolili, aby žila podle přikázání své víry. Později se ji podařilo, že získala pro Krista krále i jeho choť, byli ochotni přijati i se všemi poddanými na sebe jeho zákona Kristova. Prosili císaře Konstantina, aby k nim poslal biskupa s kněžími, kteří by pokračovali v díle, jež započala otrokyně Kristina.

Učiňme i my svým životním heslem heslo této svěřice. Kéž je „srdce naše vždy u Boha, kéž jsou ruce naše vždy u práce“, pak vyplní se na nás slovo Písma: „Bůh setře všelikou slzu s očí jejich a smrti nebude již; nebude již ani zármutku, ani křiku, ani bolesti, neboť první věci pominuly“. Zjev. sv. Jana 21, 4. Amen.

Marie Tesařová:

JMÉNO JEŽIŠ.

Jméno Ježíš, jméno krásné,
jak hudba s nebes zaznívá,
nás klidem, štěstím dařivá,
a září nám, kdy vše již hasne.

Jméno Ježíš, jméno sladké,
jak lahodný med včeličky,
a jako pocel matičky,
a krmit vzácnou duše vratké.

Jméno Ježíš, jméno mocné,
před ním se peklo zachvívá,
a nová naděj blaživá,
dští z Něho na vše malomocné.

Jméno Ježíš, jméno slavné,
jak rád je vyzývá bidný tvor,
jak rád v Ně ztápí duše zor,
vždyť tuší v něm své štěstí dávné.

Jméno Ježíš — co tu slastí,
z Něho se v duše pramení,
v Ném jesti jenom spasení,
v Ném jistá cesta k nebes vlasti.

Velkonoční radost v předpekli.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Když na Velký pátek 6 třech hodinách Spasitel na kříži zemřel, truchlila veškerá příroda: země se halila ve smuteční šat tmy; nastalo zemětřesení, skály pukaly, jak kdyby od bolesti roucho své chtěly roztrhnouti, jakž to

židé činili; totéž událo se i s velkou oponou chrámovou. Truchlili i lidé, přátelé Ježíšovi, obzvláště jeho Matka; než i mnozí z těch, co si přáli smrti Ježíšovy: neboť se bili v prsa a vrátili se s lítostí do svých příbytků.

Zatím však, co všechno truchlilo, začala už radost velikonoční, ač by se to nepochopitelným zdálo. Zde na zemi ukázali se jen předchůdci radosti velikonoční. Tělo Ježíšovo bylo od vznešených mužů se vši cti v novém hrobě pochováno. A hrob jeho bude slavný! prorokoval Isaiáš. Proto se dělá Boží hrob v kostele tak krásným, a panuje v něm více radost než smutek. Krásné obřady na Bílou sobotu jsou, jak bych tak řekl, slavnostní ouverturou vzkříšení Páně.

V podsvětí, v předpekli, panovala však pravá radost velikonoční. Neboť sotva se duše Ježíšova oddělila od těla, hned sestoupila na místo, kde duše starozákonních spravedlivých byly shromážděny; v písmě svatém jmenuje se lůnem Abrahámovým; učitelé bohosloví jmenují je limbem nebo předpekli. Vstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých: tak zní pátý článek víry, v němž každý křesťan věřití musí.

V písmě svatém vyrozumívá se peklem buď celé podsvětí, říše mrtvých; anebo hrob; aneb i to vlastní peklo, kde jsou zatracenci. Do toho posledního Kristus nesestoupil, to jest jisté. Ani do očištnice ne, nýbrž do předpekli, kde duše spravedlivých, před Kristem zemřelých, Vykupitele očekávaly.

K vůli hříchu Adamovu bylo nebe zavřeno, a ani ta nejsvětější duše nebyla připuštěna k patření na tvář Boží. Všichni v Boží milosti skonali přišli do předpekli. Bolesti tam žádných neměli, žijíce v blaženém míru, plni naděje, ba i v jakési radosti; neboť čteme o Lazaru, že byl na onom světě potěšen. Protože však neviděli Pána Boha, postrádali té pravé blaženosti, jakou teď svatí v nebi požívají. Právě proto nebyl jejich stav příjemný a uspokojivý. Toužili velice po svém vysvobození, jako chycený ptáček touží po svobodě. Trebas o něho úplně postaráno, poskakuje bez klidu sem i tam, vystrkuje brzy tu, brzy tam hlavičku ze drátků a pokouší se stokrát za den, uniknouti svému vězení. Touží po svobodě. Tak toužili spravedliví v předpekli po svobodě synů Božích, po

pravém a věčném míru, po sloučení s Bohem. Co postavení jejich ještě smutnějším činilo, byla nejistota, kdy jednou přijde den jejich vykoupení. Minula léta, desíletí, století a tisíciletí, a Vykupitel ještě pořád nepřicházel. Nejdéle čekal v předpekli Abel.

Pozdvihněte hlav svých, vaše vykoupení se už blíží! volám k vám, vy spravedliví. Už meškají ve vašem kruhu spravedliví a zbožní stařec Simeon a prorokyně Anna, nevinné děti betlémské, svatý Jan Křtitel a svatý pěstoun Josef. Oni vám jistě už o Vykupiteli vyprávěli. Ještě zcela krátký čas, a hle, Vykupitel sám stojí uprostřed vás. Ó, jaké významání, jaká radost! Že sám k vám zavítá, toho jste neočekávali. Spasitel leží ještě v hrobě, ale duše jeho už mešká ve vaší společnosti a zvěstuje vám první velikonoční alleluja.

Když Cyrus, král perský, vzkázal židům v Babyloně, že se smějí teď, po sedmdesátiletém vyhnanství, svobodně vrátiti do své vlasti, ó jakou radost přinesla jim ta zpráva, v jaký jasot propukli! Když obrátil Hospodin, praví žalmista, zajeti Sionu, byli jsme jako ti, kteří jsou potěšeni. Tu oplývala naše ústa radostí a náš jazyk plesáním. Tu pravili pohané: „Veliké věci jim učinil Hospodin. Ba v pravdě, veliké věci učinil nám Hospodin, my jsme teď rozveseleni.“

Podobnou, ale mnohem větší byla radost, když se ukázal nebeský Král spravedlivým v předpekli a jim řekl: „Pozdvihněte hlav svých, vykoupení vaše už se blíží; já jsem Vykupitel! Doba vašeho zajetí je u konce, nebe je vám už otevřeno. Počkejte ještě trochu, až sám na nebe vystoupím, potom máte se mnou vejiti do věčného pokoje!“ Ó, já je vidím, jak se vrhají před Ježíšem a velkým hlasem jej velebi: „Hodný jest Beránek, jenž byl zabit, aby obdržel moc a božství, moudrost a sílu, čest a zvelebení a chválu po vše věky!“ Vidím je, jak si navzájem blahopřejí a u vytržení volají: „Toť den, jež učinil Pán, radujme se a veselme se v něm!“ Tu

se proměnilo předpekli v ráj; Spasitel pravil totiž ke kajícímu lotru: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji!“ Předpekli slavilo už Velikonoce, zatím co země ještě byla ve smutek pohřížena.

Spasitel náš sestoupil tedy do pekel, aby spravedlivým zvěstoval jejich vykoupení. To dosvědčuje svatý Petr, an píše: „Kristus byl sice usmrčen podle těla, ale obživen podle ducha, v němž přišel i k duchům, kteří byli ve vězení, a kázal jim.“ To dokazuje i svatý Pavel: Jak dí žalmista, vystoupil Kristus na výsost, veda zajatce a rozdával dary mezi lidem. Že však vystoupil, co je to jiného, než že zprvu sestoupil do spodních míst země? Jenž sestoupil, je tentýž, který i vystoupil nade všechna nebesa, aby všechno naplnil.

Raduj se tedy, Adame; druhý Adam všechno napravil, co ty jsi pokazil, a sňal kletbu s lidstva. Raduj se, Evo, tvůj potomek potfel už hlavu nadovu. Raduj se, Abeli, jenž jsi nejdéle v předpekli musil čekati; i tento dlouhý čas je u konce a radost tvá je teď tím větší. Raduj se, spravedlivý Noe, apoštolové brzy se dají do stavění živé archy, církve katolické, v níž všichni naleznou záchranu. Raduj se, věřící Abraháme; skrze tvého potomka už se rozlilo požehnání na všechna pokolení. Raduj se, Isáku, jenž jsi byl poslušný až k smrti na oltáři obětním; kterého jsi předobrazoval, stal se poslušným až k smrti kříže a životu i vrácen. Raduj se, Jakube, po tvém žebříku budou teď nejenom andělé, ale i lidé stoupati do nebe. Raduj se, nevinný Josefe, vyvýšený od krále spasiteli země; i Kristus je od Boha vyvýšen, a je mu dáno jméno, jež je nade všechna jména; i podsvětí musí ve jménu tom kolena shýbat. Raduj se, trpělivý Jobe, jenž jsi se těšil naději ve vzkříšení své; vzkříšením Kristovým je tvé i naše vzkříšení zaručeno. Raduj se, Mojžíši, jenž jsi lid israelský vysvobodil z otroctví egypt-

ského; teď je vysvobozen i z otroctví ďáblova. Bůh jej krmit nebeskou a živou manou na poušti toho života. Raduj se, statečný Josue, jenž máš totéž jméno jako Vykupitel; vstup do pravé země zaslíbené je lidu tvému volný. Raduj se, silný Šamsone, jenž jsi brány městské vytáhl ze stěžeji a se osvobodil; ty jsi se stal obrazem vzkříšeného, jenž brány hrobu svého přelomil a strážcům svým unikl. Raduj se, králi Davide, jenž jsi přemohl Goliáše a prorokoval o Vykupiteli: „Nenecháš duše mé v podsvětí a nedáš svatému svému zřítí porušení; toto proroctví se teď vyplnilo. Kristus vítězil nad pekelným obrem. Radujte se, vy všichni svatí patriarchové, proroci a spravedliví starého zákona, mužové a ženy, starci a děti; zanoťte žalmu allelujové, které jste zpívali, když jste se vraceli ze zajetí do vlasti své; chvalte Hospodina, neboť je dobrý, neboť na věky potrvá milosrdenství jeho.“

Postní čas trvá nám dlouho, stýská se nám po velikonočním čase. Ještě déle trval ve starém zákoně čas pokání, čas přípravný na příští Vykupitelovo; ale spravedliví čekali trpělivě, až přišel den, jenž jim vykoupení přinesl. My též musíme vytrvati, když bolesti a útrapy, jež život lidský s sebou přináší, zdánlivě žádného konce neberou. Neustále boj, sebezapírání, sebezmrtnění, obětování, v ctnosti se cvičení, utrpení a bolesti den co den, rok co rok. Jenom vytrvejme až do posledního zastavení životní křížové cesty, jež je na hřbitově. Potom přijde velikonoční sobota, čas sladkého odpočinku; přijde věčný čas velikonoční, pravý čas allelujový, neboť kdo s Kristem trpí, ten s ním bude i oslaven, praví apoštol Páně. A hrob jeho bude slavný! I náš hrob bude slavný, když s oslaveným tělem z něho vstaneme: potom nebude žádné smrti více, žádného očištění, žádného předpekli, ale věčný v nebi Boží hod.

Zmrtvýchvstání Páně.

Sv. Petr a Jan kážou.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Počátkem r. 1675 zavítal do Paray-le-Monial ctihodný P. Klaudius de la Colombière T. J. jako představený tamější residence OO. Jesuitů. Slavnými sliby ukončil právě dlouholetou přípravu, již Tovaryšstvo Ježísovo žádá od svých kněží. Byl to mladý,¹⁾ velmi nadaný kněz, jež Bůh obdařil mimo jiné zvláště velikým darem rozlišování duchů. Nejkrásnější však ozdobou jeho byla zbožnost, bezúhonnost a svatost života.

Když P. de la Colombière, jenž byl zároveň zpovědníkem sester Navštívení v Paray, po prvé navštívil jejich klášter, uslyšela sestra Markéta Marie ve svém nitru: „To jest ten, kterého ti posílám.“²⁾ Ano, to byl onen služebník, jež jí poslal sám Spasitel a kterého si vyvolil k velikému poslání. V sestře Markétě poznal brzy omilostněnou duši, které Bůh prokázal mnoho neobyčejných milostí.

Na přání představené, ctihodné matky de Saumaise, a na rozkaz Pána Ježíše vyjevila mu celé nitro i zjevení o B. Srdci, která až dosud měla. A tak tento sluha Boží, zatím co vléval balsám útěchy do duše sestry Markéty a rozptyloval pochybnosti a obavy, kterými byla zmítána před jeho příchodem, byl připravován na veliký úkol a obeznamován se svým příštím, již blízkým a tak vznešeným posláním.

Za této jeho přípravy nadešla chvíle posledního velkého zjevení pro pobožnost naši nejdůležitějšího, v němž Pán Ježíš pronesl též ustanovovací slova slavnosti božského Srdce svého; nadešel slavnostní, velebný, posvátný okamžik, kterým začíná v církvi sv. doba nová, doba, již září, kterou zahřívá a neskonalemi milostmi a poklady svými obohacuje nejsvětější Srdce Pána Ježíše.

Bylo to v oktávě Božího Těla 1675.³⁾ Slyšme však raději bl. M. M. Alacoque samu!

¹⁾ Narodil se 2. února 1641 v St. Symphonien-d'Ozon v Dauphiné.

²⁾ Svěžitopis. Vie et Oeuvres II. str. 402.

„Když jsem jednou v oktávě Božího Těla klečela před nejsv. Svátostí, dostalo se mi od lásky mého Boha neobyčejných milostí; i zatoužila jsem splatiti aspoň poněkud tuto lásku a dátí mu lásku za lásku. I řekl mi: „Lépe mi neukážeš své lásky, nežli když učiníš, zač jsem tě již tak často žádal.“ Po té odhalil mi své božské Srdce a pravil: „Viz zde toto Srdce, které lidi tolik milovalo, že nešetřilo ničeho, ale úplně se vyčerpal a zničilo, aby jim ukázalo svou lásku! Za odměnu dostává se mi však od většiny z nich jen nevděku pro jejich pohrdání, neuctivost, svatokrádeže a chlad, aby na první pátek v této svátosti lásky. Větší však ještě bolest mi působí, že i srdce mi zasvěcená zacházejí se mnou tímž způsobem. Proto žádám, aby na první pátek v této svátosti Božího Těla zaveden byl zvláštní svátek ke cti mého nejsv. Srdce. V ten den necht přístupují (věřící) k sv. přijímání a činí zádozť za urážky, jichž se mi dostává ve vystavené Svátosti oltářní, a zároveň necht se koná slavný odpros za ony urážky. Slibuji ti, že se rozšíří mé Srdce a vylije hojnost své božské lásky na všechny, kteří mu vzdají tuto úctu a se přičiní, aby mu ji prokazovali i jiní.“⁴⁾

„Avšak na koho se obrácíš, Pane a Mistře můj, pravila jsem mu, na koho se obrácíš? Na tak bídného tvora, na tak ubohou příšnici, jejížto nehodnost je s to, aby zmařila splnění tvých úmyslů! Máš přece tolik jiných velikomyslných duší, které lépe splní úmysly tvé. „Ubohé nevíniátko,“ odvětil, což nevíš, že užívám slabých nástrojů, abych zahanbil mocné? že zjevují obyčejně svou moc nepadně na malých a chudých duchem, aby něčeho nepřipisovali sobě?“ Na to jsem odvětila: „Dej mi tedy též nějaký pro-

³⁾ Den nelze přesně určit; bl. M. Alacoque nikde totiž určitě se nezmiňuje, kdy měla to neb ono zjevení. Oktáva Božího Těla toho roku trvala od 13. do 20. června.

⁴⁾ Svěžitopis. Vie et Oeuvres. II. 414.

středek, abych mohla vykonati, čeho na mně žádáš.“ Nacež odpověděl: „Obrať se na mého služebníka P. Klaudia de la Colombiéra a řekni mu svým jménem, aby se vynasnažil ze všech sil tuto pobožnost zavést. Tím způsobí mému božskému Srdci velikou radost. Nechť se nedá zastráhati překážkami, jež se mu budou stavěti v cestu a jichž se nebude nedostávat. Nechť je však přesvědčen, že vše je možno tomu, kdo nikterak nespolehá na sebe a jen ve mne skládá všechnu svou důvěru.“¹⁾

Pán Ježíš sám přál si tudíž, jak zvláště z tohoto zjevení jde na jevo, abychom uctivali nejsv. jeho Srdce; sám zcela jasně a určitě žádal a takřka ustanovil pobožnost i slavnost k B. Srdci; sám předepsal také způsob, jak ji třeba konati. Zjevení, jež měla bl. Markéta, odhalují nám stupňovitě, s větší a větší jasností a přesností, podstatu, předmět, pohnutky a způsob pobožnosti naší; vrcholem toho je právě toto poslední zjevení.

Bl. Markéta sdělila vše dle rozkazu Pána Ježíše P. de la Colombiérovi, který jí přikázal, aby vše, co mu vypravovala o nejsv. Srdci Páně, napsala z poslušnosti a k větší cti a slávě Boží. Znaje důkladně neochvějnou její ctnost, byl přesvědčen, že není ani nejmenšího klamu v tom, co mu sdělila. Proto s pokornou vděčností a svatou radostí přijal úkol a poslání, jež mu svěřilo samo božské Srdce Páně. Započal jej tím, že 21. června 1675, v pátek po oktávě Božího Těla, ve které bl. Markéta měla ono nejdůležitější zjevení, — tedy v den, který Pán Ježíš sám ustanovil pro slavnost svého božského Srdce — zasvětil se celou silou své milující duše nejsvětějšímu Srdci Páně, jemu se úplně odevzdal a jemu věnoval své síly a snahy a práce toužebně sobě přeje, aby jedině ono úplně ovládlo jeho srdce a v něm kralovalo. V odměnu za to byl on a Tovaryšstvo Ježíšovo vedle řehole Na-

vštívení vyznamenán úkolem překrásným: rozšiřovati pobožnost k Srdci Páně a brániti ji proti útokům četných jejích nepřátel. Bl. M. M. Alacoque spojila se zajiště ve svém klášterním zátíši se svým duchovním otcem, jehož si velice vážila, při onom tichém síce, ale velebném okamžiku a jako on obětovala a zasvětila se Srdci nebeského ženicha svého.

Jak milým a příjemným bylo nejsvětějšímu Srdci Páně obětování a zasvěcení se obou těchto srdcí! Bylo to první ovoce, byly to prvotiny zjevení učiněných v Paray-le-Monial; bylo to první vítězství, byl to začátek království Srdce Páně v srdcích lidských.

P. de la Colombiére T. J. byl prvním, který zvěděv o zjeveních bl. M. M. Alacoque a o vroucím přání svého Vykupitele, by Srdce jeho bylo všude co nejvíce uctíváno způsobem ve zjeveních těch označeným, horlivě hlásal novou pobožnost k Srdci Páně. Od oné chvíle, kdy se mu zasvětil, bylo nejmilejším zaměstnáním tohoto horlivého kněze šířiti poznání nejsvět. Srdce a lásku i úctu k němu. Začal to již v Paray, ale slova jeho nepadla u lidí posluchačů v půdu úrodnou. Dlouho tam též nepůsobil. R. 1676 poslali ho představení do Anglie, kde byl dvorním kazatelem vévodkyně yorské, pozdější královny anglické, Marie Beatrice Eleonory z Este.

V Anglii, kde svou apoštolskou horlivostí získal mnoho bludařů pro pravou církev, velebil lásku božského Srdce a hlásal i rozšiřoval úctu a pobožnost k němu. Od něho naučila se i sama vévodkyně z Yorku ctíti a milovati Srdce Páně. Tak jeho přičiněním zavedena pobožnost naše v zemi, v níž bludařství se neobyčejně rozmohlo. Ovšem působení jeho setkávalo se s mnohými a velkými překážkami, jak mu předpověděla při jeho odchodu z Paray-le-Monialu sestra Alacoque, s níž i v Anglii zůstal v písemném styku. Asi po čtyřech letech apoštolských prací, při kterých zapomínal úplně na sebe, maje na mysli jedině království Boží a spásu duší, byl křivě obžalován a z Anglie vypuzen. Vrátil se tedy do Francie a jeho řádovi představení poslali ho do Lyonu; brzy

¹⁾ *Retraite spirituelle du Père Claude de la Colombiére.* Lyon 1684. Str. 251; P. Fr. Hattler S. J.: *Lebensbild des ehrwürdigen P. Claudius Colombiére S. J.* Freiburg i. Br. 1903. Str. 195-6.

však poslán byl opět do Paray-le-Monialu, kde měl léčit své zdraví, podložené obtížnými pracemi v Anglii. Avšak změna ta mu nepomohla. Nemoc se zhoršila a učinila konec jeho příkladnému, svatému životu 15. února 1682. Zemřel tedy tam, kde obdržel zvláštní poslání od božského Srdce. Bl. M. Alacoque pravila brzy po jeho smrti, že „dobrotivostí a milosrdenstvím nejsv. Srdce Pána našeho Ježíše Krista se mu dostalo v nebi dobrého místa.“¹⁾ Spisy

¹⁾ „Leben der seligen Margareta Maria Alacoque“, Freiburg i. Br. 1912, str. 133. Tělesné pozůstatky tohoto ctihodného sluhu božího byly r. 1763, kdy ješuité byli vyhnáni, svěřeny klášteru Navštívení v Paray-le-Monialu.

jeho byly po jeho smrti vydány tiskem, mezi nimi též vzácná knížka jeho duchovních cvičení, do které pojal i zjevení bl. M. Alacoque z r. 1675 a která nemálo přispěla k rozšíření pobožnosti k Srdci Páně.

Na jaře r. 1684 dostal klášter Navštívení v Paray po cth. matce Petronille Rosalii Greyfié novou představenou; byla jí Marie Kristina Melin, která si brzy zvolila sestru Markétu za svou assistentku a nedlouho na to i za představenou novicек. Srdce Páně mělo při tom jistě svůj veliký úmysl; ono též vlastně vedlo duše novicек dokud M. M. Alacoque zastávala tak velice důležitý, ale nesnadný onen úřad. (Příště dále.)

Marie Tesařová:

POSLOVÉ JARA.

V tichouнкé chvíli z rána,
kdy všechno dřímalo kol,
vyšla jsem krokem chvatným,
v přírodu zmírnit svůj bol.

Spěla jsem ve stinný koutek,
ve skalce Matka kde dlí,
jí sdělit duši-co tíží,
vždyť všichni spěchají k Ni.

Matičko, šepnul ret chvějný,
jsem tady u Tebe zas,
ptáček mi nad hlavou zpíval:
jarní že nastal už čas.

Zašla jsem v tišinu lesa,
sněženek zřela jsem běl,
jaro již přišlo zas, slyšíš,
les jakoby říci mi chtěl.

Duše má soužena mrazem,
k nebi teď pozvedla hlas:
Bože můj, pramene žití,
i srdci jaro dej zas!

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Z Nové Quiney.

Na tomto velkém ostrově v Tichém oceánu usadili se během let trojí osadníci z Evropy: Holanďané, Angličani a nejpozději Němci. Anglická država prostírá se na jižním pobřeží ostrova. Od pobřeží táhne se několik kilometrů do vnitra země rovina, pozadí je však

hornaté. Katolická činnost misijní v této anglické části ostrova trvá již mnoho let, ježto však pobřežní krajiny byly více méně obsazeny misionáři protestantskými, kteří zároveň s anglickými osadníky se tam nasazovali, bylo se misiím katolickým uchýliti více do

hor do hornatého nitra ostrova, které však bohužel řídkěji je obydleno a z roviny těžko přístupno. Dědinky leží ve skupinách osmi až desíti bidných chatrčí, podobny orlím hnězdům na skalách. Hluboké sluje, jimiž proudí divoké horské bystřiny, dělí jednotlivé horské hřebeny od sebe. Horské cesty, častými dešti rozmělněné, jsou v bidném stavu. Nad to mění domorodci z pověřčivé bázně před duchy zemřelých často své sídlo, stěhující se z místa na místo. Několik případů úmrtí dostačí, že opustí krajinu, kde právě bydleli a usadí se jinde.

Tyto a podobné okolnosti přiměly misijního biskupa, že celé misijní území na horách rozdělil na jednotlivé okresy. Ve středu každého okresu stojí jedna toliko misijní stanice. Dva kněží a jeden bratr vedou duchovní správu v celém okrese. Na stanici shromažďují misionáři kolem sebe dospělejší děti a učí je zvykati práci a křesťanskému životu. Až dospějí, vrátí se do svých rodných dědin, ožení a vdají se a založí křesťanské rodiny, z křesťanských rodin pak utvoří se časem křesťanské obce uprostřed obyvatelstva pohanského. Jeden z misionářů věnuje se výhradně této úloze, druhý zase obchází dědiny, ošetřuje nemocné a v nejdůležitějších pravdách sv. víry je a jejich příbuzné vyučuje. K návštěvě všech dědin jednoho okresu potřebuje misionář nejméně 20 dní.

Jednou takovou stanicí okresní je Dilava. Leží 1500 m nad hladinou mořskou. Nádherné panoráma otevírá se odtud zrakům našim. Hory podivného útvaru lemuji obzor a hluboká údolí prorývají divoké horské bystřiny. S výšin řítí se jako stříbrné pruhy tenounké potůčky po stráních dolů, tvoříce četné vodopády. Průsmykem, kterým se prodírá řeka sv. Josefa, viděti v dáli jako dalekohledem přímořskou rovinu a ještě dále, na nejzazším obzoru, bělavý proužek moře. Podnebí není na horách tak horké, jako na rovině, ale za to velmi vlhké. Denně prší nebo padá rosa. Vlhkost bývá příčinou různých nemocí.

Začáteční misie byla v tomto prvním okrese neobyčejně obtížná.

Nejprve bylo stanici spojití s pobřežím schůdnou cestou, 200 km dlouhou. Sotva se to stalo, přeložili domorodci své sídlo na místo tři hod. odtud vzdálené a teprv po dlouhém vyjednávání a domlouvání vrátili se na místo původní. Mnoho práce a námahy bylo třeba, než se misionáři řeči domorodců jakž takž naučili. Duševní stav domorodců byl ubohý, povaha surová, lidožroutství na denním pořádku. O vyšší nějaké bytosti a životě po smrti měli jenom nejasné, neurčité pojmy. Modlitby, obětní bohoslužby neznali. Úmrtí přičítali kouzlu nepřitele. Na koho padlo podezření, byl bez milosrdenství zabit. To vedlo ovšem k jiným nescetným vraždám.

Působením misionářů se poměry poněkud zlepšily. Domorodci, jižto přijali viru křesťanskou, odhodili se starou pohanskou pověrou i surové obyčeje a zvyky. Jmenovitě zřekli se lidožroutství, jemuž od mládí byli přivykli a vystupují rázně i proti jiným surovostem svých pohanských soukmenovců. V neděli shromažďují se na služby Boží v pěkné kapli, která brzy po příchodu misionářů na blížícím návrší byla postavena a kterou široko daleko je viděti.

Druhé misijní středisko je Mafulu, uprostřed černošského kmene téhož jména. Od jaktěživa byl tento kmen pro svou ukrutnost a loupeživost od svých sousedů obáván. Anglická vláda byla nucena opětně proti tomuto kmeni zbraněmi zakročiti. Při jedné takové výpravě byl bratr vrchního pohlavára Baivy zastřelen. Pohlavár pověsil kostru zabitého bratra na strom a přísahal, že neustane, dokud některého bělocha pod tímtež stromem ukrutně nezabije. Přes to odvážili se dva srdnatí misionáři v průvodu několika domorodců mezi Mafuly. Baiva přijal je chladně a nedůvěřivě. Než rázným vystoupením jednoho z misionářů, P. Chabota, přinucen, zavedl je do své vlastní dědiny. Tam ukázal mlčky na strom, na němž kostra bratrova visela. Prů-

vodčí misionářů měli za to, že je vše ztraceno. Ale P. Chabot chopil se slova. Ne aby se pomstil, ale ve jménu Boha, velkého to pohlavára všech bělochů a černochů, že přišel, aby jim nabídl mír a přátelství. S úctou byla řeč vyslyšena; led se roztavil. Baiva podal misionářům ruku na smířenou, pohostil je a zavedl je i k sousedním kmenům, s nimiž byl spřátelen. Úspěch této odvážné výpravy ukázal se brzy. Baiva přišel v čele 15 mužů svého kmene k misijnímu biskupovi a prosil o misionáře. Obdržel dva tytéž, jižto se byli k němu odvážili. Za krátko byla uprostřed nového okresu vystavěna kaple a mezi těmito syny divoké pustiny byla zavedena pravidelná duchovní správa.

Abý však misie prospívaly, je nevyhnutelně třeba, aby také misijní sestry duchovní správy se zúčastnily a misionářům na vinici Páně pomáhaly. Výpomoci sester v misiích nelze věru s dostatek oceniti. Proto také misionáři, jakmile byli někde misii založili a nejhrubší práce byla vykonána, zpravdila i misijní sestry na nové pole činnosti povolávají. A tak se stalo i zde. Když byly obec stanice Dilava a Mafulu založeny a poměry s dostatek urovnány, požádal misijní biskup sestry naší milé Paní nejvyššího Srdce, aby na nových stanicích s misionáři o práci se rozdělily. Sestry přání vyhověly a několik jich bylo vysláno, aby nejprve nové svoje působíště si prohlédly, čeho třeba tam zařídily a potom teprv vrátivše se a všim potřebným se opatřivše, na nová místa trvale se odehraly. Byla to vlastně cesta výzkumná a my sestry na této cestě v duchu svém doprovázíme.

Bylo to v měsíci lednu, když se na cestu vydaly. Cesta konala se pěšky nebo koňmo. Že v tomto druhém případě nezkoušené jezdkyňe častěji ze sedla byly vyhozeny, netřeba dokládati. Že každý den odpoledne přišlo, byly cesty děsné. Šlo se s kopce na kopec, přes hory a doly, kamením a roštím, přes rozvodněné horské potoky. Byla-li voda příliš prudká nebo hluboká,

ochotní domorodci sestry jednoduše na ramenou přenášeli. Pijavice, jimiž se tamnější vody hemží, připínaly se jim na obuv a nohy a sestry měly co činit, aby se jich zbavily.

Konečně dorazila karavana na první misijní stanici na horách, do Dilavy. Byla právě neděle a četní domorodci přišli na mši svatou. Z příchodu „svatých žen“, jak sestry pojmenovali, měli velkou radost a snesli jim, co mohli: celé hromady cukrové třtiny, sladké zemáky a p.

Z Dilavy putovalo se dále. Odtud byl jeden z misionářů bratři založil dobrou silnici. Jako slavobrány klenou se tam liany a jiné úponkovité rostliny přes cestu. Jakmile domorodci, v zahradách a na polích pracující, sestry spatřili, spěchali na cestu, aby je pozdravili. Totéž dělo se, když se ubíraly dědinami: „Pojďte honem,“ volali na sebe, „tamhle jdou svaté ženy!“ S hory na horu, s pahorku na pahorek roznášela se pověst o přícházejících sestrách a v každé dědině byly očekávány a pozdravovány. Některé dědiny pozůstávají ze dvou částí, dědiny horní a dolní, a jsou od sebe násepem odděleny. Sestrám nezbylo ovšem než násep přelézti. Že však bylo mokro a půda blátivá, lze si domysleti, jak potom jejich šaty vy-
padaly.

Pitnou vodu nabídli jim dobří vesničané v nádobě z bambusu 60 cm dlouhé. Večeře byla připravena na násvi a ježto přišlo jen se lilo, vařila ji jedna ze sester pod ohromným deštníkem. K večeri šlo se 30—40 diváků, mužů a hochů, ženy dávaly se z povzdálí. Chatrče domorodců jsou jen 5—6 m dlouhé a 3—4 m široké. Zavěšené na stropě síť slouží domorodcům za lůžka; pod nimi hoří celou noc dva nebo tři ohně. Tyto visuté sítě byly sestrami ochotně ponechány k přenocování, ale o spánku nebylo řeči. Ubohé sestry v pravém slova smyslu se kouřem udily a čoudem jim oči zčervenaly a slzely. Svou večerní modlitbu vykonaly klečíc na hromadě popele.

Následujícího dne šlo se dále na druhou misijní stanici, do země Mafulu, kde ještě před několika roky surovi divoši se potulovali. Cesta vedla rovinou, tak řečenou „růžencovou“; jméno to vzniklo odtud, že tam cesta byla aspoň poněkud schůdná a křesťané tudý cestující nemusili jeden druhého se držeti a mohli se tudíž mluvit různě.

Konečně dorazily sestry k cíli své cesty, na stanici Mafulu. Pověstný pohlavár Baiva, jenž byl kdysi přísahal, že některého bělocha nemilosrdně zabije pod stromem, na nějž byl pověsil kostru svého bratra od Evropanů zastřeleného, je nyní upřímným přítelem misionářů. Také své poddané ovládá pevnou rukou. Všichni musí misionářům při jejich pracích pomáhati a Baiva neostýchá se sam ruku k dílu přiložiti. Častěji sestry sám se svou ženou navštívil a obdaroval. Vůbec byl příchod sester pro všechny radostnou událostí, zvláště dítky lichotily se k nim jakoby ke starým známým. Bohužel všeobecnou radost kalilo poněkud nepříznivé počasí. Pršelo jen se lilo a ochladilo se tak, že byly sestry nuceny teplejší oděv obléci.

Za krásného počasí je Mafulu nádhernou horskou krajinou. Na výšinách pase se malé stádo, jež náleží misi. Čerstvé prameny všude vyvěrají; zahrada dodává hojnost zeleniny a kávový sad teprv před čtyřmi roky založený nese již hojně ovoce.

Po několika dnech, když byly sestry v domě dobře hospodařily a také

o výzdobu kaple se postaraly, nastoupily zpáteční cestu. Mládež, mladíci i dívky, sestry z vlastního popudu víc než hodinu cesty vyprovodili. Počasí bylo zase velmi špatné. Rozvodněnou řeku Kulumu musili za pomoci domorodců a držice se křovin přebrodit. Na této řece založili misionáři pilu, kde se řezou desky pro misijní stanice. Když došly sestry domů, navštívil je anglický místodržitel a k odvážené cestě na hory jim blahopřál. Jakmile dojdou nové sestry z Evropy, usadí se některé v obou stanicích svrchu zmíněných trvale.

Něco z misie pro zasmání.

Co Bůh sedmého dne stvořil?

Misionář Trappista, hluboko dole v Africe, vypravoval malým Kafrům ve škole, jak Bůh nebe a zemi stvořil: prvního dne světlo, druhého dne oblohu atd. Příští hodinu ptal se malého Josifka, jestli to ještě ví. Hošík si to skutečně pamatoval a přišel šťastně až k sedmému dni. „A co stvořil Bůh sedmého dne?“ ptá se misionář. To Josífek zapomněl. Přemýšlel tedy. Tak velký duch, jako Bůh, musil zajisté i sedmého dne něco velkého vykonati. Sedmým dnem je neděle, přemýšlel dále, tu je k jídlu včedky něco lepšího. „Ano už to vím,“ zvolal „sedmého dne stvořil Bůh „ipaliči“. — Nuže, co je to ipaliči? Ipaliči je hustý tuhý pokrm z kukuřičné mouky, oblíbený to pokrm Kafrů. Co mohl tedy Bůh v neděli lepšího stvořiti jako ipaliči?

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro. — Část další.

Opravdu mi vypravovali, že bývalý hříšník nyní žije jako světec, každý den dva neb třikrát dlouho navštěvuje Pána našeho v lourdské kapli. — Moje milé dítky, jaké zázraky budete později působiti svým růžencem! Ale

k tomu musí vám přejíti do krve. Jeho modlitby buďtež vaším dechem, jeho tajemství obyčejným předmětem vašeho rozjímání. Nedejte se odstrašiti! Zlý duch ví, kolik duší zachráníte růžencem a jak vysoké svatosti dojdete

touto nebeskou modlitbou, proto bude proti ni zuřiti. Bičujte jej pořádně, když přijde, aby vám dával svoje rady neblahé!“ Na konec dodává slůvko o svém zdraví, jež jest vždycky jeho. Vidět, že se tím málo zabývá, žije jenom pro zájmy Boží a pro duše.

Přes to všechno považuje se za nehodného a neužitečného služebníka. Bratru, který mu pravil, kolik dobrého učinil novicům za rok, odpověděl: „Slovo, které jste mi pověděl v listě včerejším, bylo mi příjemným, ale jest mi hádankou. Je-li možno, že bych byl přece něco dobrého vykonal v minulém, smutném svém stavu? Jestli ano, jak musím děkovati za to Panně Marii! Včera jsem znova pojal úmysl, ji milovati ze všech sil svých. Děkuji vám, že mne stále povzbuzujete! Sotva uvěříte, jak toho potřebuji.“

Nadešla chvíle vyhnanství. Začal nový rok s velikou horlivostí. Co možného skrýval, co trpěl, a ukazoval se v kruhu svých dítek vždy vesel a pln důvěry. Koncem ledna 1902 psal představenému, který se pro něho znepokojoval: „Nevím, jak se mi daří, ale myslím, že lépe. Pamatujte na mne ubohého člověka toliko, abyste mne miloval a za mne se modlil.“

Zatím duše, jimž tolik dobrého prokázal, zvláště svým příkladem v letech minulých, na něho nezapomněly. Dvě stě osob v Arrasu konalo novenuae za jeho uzdravení, neboť kdo ho viděl, měl dojem, že síly jeho scházejí. V dubnu dostavila se dýchavice a chůze se stala obtížnější. Představení jeho doufali, že vzduch domova mu opět pomůže. Pokud mohl, vzpíral se odjezdu, neboť cítil, že se již nevrátí a chtěl pracovati až do konce. Konečně se v poslušnosti podrobil, poželal naposled svoje novice, kteří plačící klečeli u nohou jeho.

Cesta dobře prošla. Ale den po příjezdu do domu rodného mimo nadání začal chrlít krev, znamená to, že nemoc pokročila.

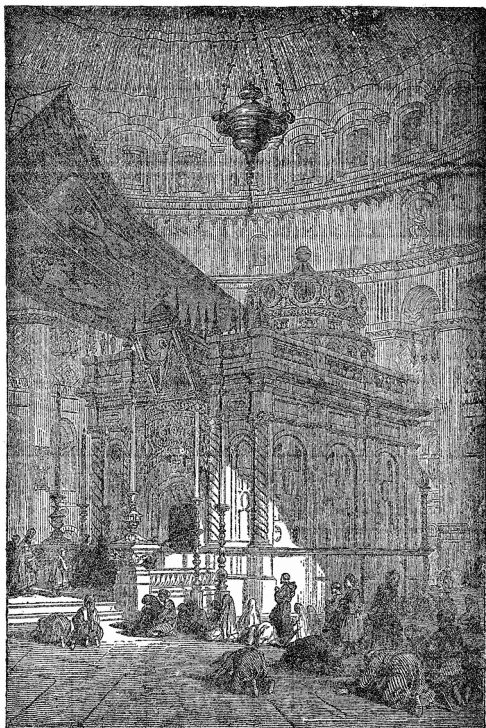
Od té chvíle nastoupil cestu na horu Kalvarii. Opět nehybně ležet a dát se pečlivě ošetřovati. Pocífoval to jako

muka, ale podroboval se trpělivě. — Od té doby žil stále mezi bázní a nadějí. Věda pracovala vši moci, aby zachovala život tak drahocenný. Jednak všechny její snahy neměly jiného výsledku, než duši již čistou ještě více zkoušeti a třibiti. Odňata mu každá vnější útěcha, nesloužil mše svatě, nemohl se modliti růženec ani navštěvovat svatostánek. Bůh sám mu odňal vši vnitřní útěchu: „Krásný svátek,“ psal den po Nanebevstoupení Páně, „minul pro mne bez světlého paprsku s hůry. Ale co na tom záleží; snažím se, úplně Pána Boha se držeti a dokonalou oddaností dostičníti za veliké nedbalosti minulé.“ Viděli jsme, jaké byly tyto veliké nedbalosti! Ale Pán Bůh dopustil, že byl v nejistotě o svém vlastním stavu duševním, aby ho upevnil v pokoře a zbavil vši sebelásky.

„Jsem stále na poušti,“ psal po několika dnech. „Mám toliko ještě svůj růženec, který se již nemohu modliti. Působil jsem dobře v noviciátě, když jsem ho opouštěl? Přirozeně myšleno, vrátil bych se ku svým novicům, ale uváženo nadpřirozeně, přál bych na své místo jiného, hodnějšího.“

Jeho oddanost nebyla zbabělostí. Praví: „Odevzdávám se, ale na svůj noviciát stále myslím. Ó kdybych věděl, že jiný zaujal mé místo, přinesl bych svou oběť; neboť nemyslím, že bych byl vykonal mnoho dobrého.“

Koncem května dvojí rána dotkla se srdce jeho milujícího. Dle příkladu Spasitele měl býti rozdrčen hořkostí, dříve než by vešel do slávy. Drahý příbuzný, jenž mu zastával místo otce, zemřel po krátké nemoci. V den pohřbu, v předvečer prvního přijímání jednoho dítěte, onemocněla nebezpečně jeho sestra. „Jsem klidný uprostřed všech strastí a úzkostí,“ psal svému představenému. „Pravím vám to, abych předešel vaši obavě. Jak rád bych se přenesl do vaší světničky v Paříži, abych s vámi promluvil, aneb aspoň dal si od vás kázati důvěru. Obětujeme svoje modlitby a starosti na váš úmysl.“ Vidět, že i v době strastné byl

Vnitřek chrámu Božího hrobu.

pln něžné péče a ohledu pro jiné. — Dne 12. června bylo nemocnému lépe. Vlastní jeho stav se nezměnil. Psal: „Neodvažuji se říci: Trvá již dlouho, to by byla chyba proti trpělivosti a oddanosti... a moji novicové! Jak často vzrušuji moje srdce! Miloval jsem je způsobem příliš přirozeným. Pán Bůh mne od nich oddělil. Jsem toliko zříceninou, zvláště duševně, to není maličkost, miluji mne přece!“ Nikoliv, nemiloval své novice láskou příliš přirozenou, nebyl zříceninou duševní, naopak budova jeho svatosti vznášela se den ze dne výše, šel vstříc svému dokonání pod rukou velkého stavitele, jehož rány nebyly trestem, ale pramenem zásluh, tudíž důkazy lásky. Věrný sluha Panny Marie měl víc a více býti vytříben. Každý den činil krok ku předu na cestě křížové.

Dne 3. července psal příteli list, jenž vlastně byl jeho posledním. Poslal mu obrázek, jenž znázorňoval dobře vnitřní jeho zkoušky. Pod obrazem hory Kalvarie dal napsati slova svatě Teresie: „Nestarám se o sebe, jenom po tobě toužím.“ „U mne jest tento obrázek lži,“ psal. „Vím, že milujete karmel, jenž ho připravoval, a svatou Teresii, která zde vydává svůj program.“

Byl to nyní i jeho program, a on ho prováděl. Nestaral se o sebe, odevzdal se do všeho, toužil jenom po Bohu; a proto dal mu též Pán Bůh sebe za odplatu převelikou.

Dne 24. července sloužil ještě jednou mši svatou v přítomnosti celé rodiny. Byli šťastni, že to vykonal poměrně snadně, a začali doufati. Na druhý den v pátek, právě když se chystal ke mši svaté, cítil se nevolným a brzy začal chrliti krev.

Dne 26. července navštívil ho přítel. Rozmlouval s ním naposled, krátce o jeho milých novicích, pak ho přinutilo prudké chrlení krve a musil ulehnouti. Na novo kladli mu na prsa led. Nepohnutě ležel na lůžku okrvaveném, na vše jsa připraven, v jedné ruce kříž, v druhé obrázek Panny Marie, Matky dobré rady, který nevy-

pustil z ruky, na nějž občas pohlížel pln úzkosti a lásky. Od několika dnů nemoc došla vrcholu, dostal rychlé úbytě, nebylo již naděje.

Nemocný se opět něco zotavil, a psal 3. srpna tužkou několik slov, posledních, příteli: „Z lůžka... Dobrý den, můj dobrý Otče! Již nejsem na severní točně. Myslím, že se daří lépe. Modlím se Zdravas Maria za Vás. Dobrý večer. J. B.“

Dne 8. srpna opět chrlil prudce krev. Nemocný již neopustil lůžka, slabost byla veliká, dech se krátil a zrychlil. Po všechny další trapné dny nenařikal. Nejevil ani nejmenší netrpělivosti a dal se sebou všechno dělati.

Dne 14. srpna, když cítil, že již nebude sloužiti mše svaté, nařídil, jak naložiti mají s několika intencemi, a prosil, aby jeho milým novicům poděkovali za jejich modlitby a lásku.

Ráno dne 15. srpna přestal vyhovati hlen, stav byl vážný. Odpoledne navštívil ctihodný farář z Mouille umírajícího, jenž si přál vyzpovídati se. Doufal, že na druhý den ráno lačný přijme Tělo Páně. Užasl nad tím, že namahavě se vyjadřoval, a vida obě své sestry uplakané, tázal se, zdali mu tak přitížilo.

Noc minula klidně a ráno o půl sedmé přinesl mu dp. farář svaté přijímání. K 8. hodině večer nalezl lékař nemocného v takové stísněnosti a tepnu tak nepravidelnou, že ve chvíli, když byl sám u něho, mu řekl: „Pane Jiří, chtěl jste ode mne vědět, kdy bude čas, abyste přijal svátosti umírajících. Myslím, že jest nejvyšší čas.“ — „Dobře, děkuji, doktore, to se snadno stane.“ Lékař pak odcházel, máje oči plné slzí.

P. Bellanger řekl pak sestře silným a klidným hlasem: „Doktor pravi, že jest čas, abych přijal svaté pomazání. Prosim, zavolejte hned pana faráře!“

O půl desáté přijal v přítomnosti celé rodiny svátost nemocných. Žáden z jeho představených nebyl přítomen. Nevysvětlitelným opožděním došlo několik listů jim zaslaných teprve po jeho smrti na svou adresu. Umírající

si přál je ještě jednou viděti. Toužebně čekal, že přijdou. Konečně se musil vzdáti této naděje. Byla to jeho zkouška nejtěžší. Jakmile posvátný úkon se dokončil, obrátil se k sluhovi Božímu:

„Pane faráři, rád bych obnovil svoje sliby řeholní, a pomalu a slavně vyslovoval slova slibu. Pak dodal: „Umrám jako řeholník, jako dítě své kongregace.“ (Příště dále.)

Marie Tesařová:

LÁSKA MATKY.

Láska matky ranní zář,
červánku jak jasný svit,
nezničí ji žal ni hoř,
blahem plní dítku cit.

První slůvko dítku šepce,
prvních krůčků řídí cíl,
tvářinky mu hladí hebce,
co mu šťastných schystá chvíli!

Sluncem plane v oku matky,
dítěti když hladí tvář,
v čílo tiskne pocit sladký,
sebe klade na oltář.

Nevděkem-li dítě splácí,
až jí srdce krvácí,
s láskou vždy se k němu vrací,
žalem ač se potácí.

Ani smrt ji nepřemůže,
s nebe střeží dítko dál,
láska matky, krásná růže,
nejčistější ideál.

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

Nezdála se nám tato vroucnost čímsi novým, bratře? Není divu, vždyť náš vstup do světa byl tak blízko století XVIII., kdy jansenismus zatlačil zbožnost katolickou do ledového pásma starého zákona bázňě. Ale brzy bylo znáti obrat, šťastný návrat ke zbožnosti našich velikých předků ve středověku. Vzpomeňme jen na věk XIII. se sv. Františkem a na století XII. s naším sv. Bernardem. Čtème příkladně verše jeho, jásavé písně nebo jeho řeči o písní Šalomounově. Všecky naše nejněžnější pobožnosti se tam rozvíjejí: uctívání Srdce Páně, sv. Kříže a pěti Ran, hlavně dětinný kult Matky Boží. Tento starý věk nás předběhl a předčí nás. Ledové kry, které nás od něho dělily, už roztály a popukaly v ohni božské lásky. Teplota stoupla

a nyní už teplý proud zaplavil celý svět katolický.

Budíž z toho Bohu chvála! Je-li bázeň Boží ctností, pak strach z Boha je zločinem. Zapuďme strach, uchovejme si bázeň a upevněme lásku!

Mít srdce dítěte k Bohu, srdce bratra k bližnímu, srdce soudce k sobě samému: v tomto trojím směru najde srdce křesťana smysl, formu a pravidlo své činnosti. Vnitřní život nemá formule obsažnější.

Co do praktického úkonu zbožnosti přiznávám, že v mých očích nemá každý touž váhu a stejnou cenu. My, příslušníci jiného věku, chováme jakous nedůvěru k jistým zvyklostem, k nimž se dnes přikloňuje zbožnost velikého počtu lidí: je to zbožnost citu, pohybu zevnější, vytržení. My patříme ještě

k době, kdy předmětem pobožnosti byly pravdy nejzákladnější. Středem a ohniskem bylo uctívání nejsv. Svátosti. Potom Kříž, evangelium, bohoslužba ve farním kostele, katechismus, kázání, cvičení, důkladnější zpověď, přijímání při mši svaté, a to vždy s náležitou přípravou a důkladným.

Denní přijímání doporučuje, žádá se dnes od církve. Tak bývalo v dobách pronásledování. Pontifikát Pia X. usiloval o to, aby působivěji zaproudil nadpřirozený život mezi silnými vyvolenci, kteří u nás vždy více budou musit zastupovat široké vrstvy lidu. Jako učinil Ježíš se svými apoštoly v hodině svého utrpení, tak shromažďuje sv. Otec své věrné a vede je ke stolu Páně. Ba pozývá k němu i nejmenší děti!

My staří lidé budeme mu pomáhati v tomto snažení. Budeme tyto vyvolené nejen hledati, nýbrž přičiníme se, pokud lze, aby se cti té stali i hodnými. Probereme s nimi moudrá ustanovení a pravidla předepsaná církví, jak je sebral sv. František Salešský ve svém „Navedení ke zbožnému životu“. Slovu „přijímání“ vrátíme jeho živý význam. Ježíš přináší nám v něm svůj život: „Kdo mne jí, živ bude ve mně a já v něm“. Přijav tedy Ježíše Krista, budu žítí jako on, milovati, co on miluje, nenáviděti, co on nenávidí; budu chtít, co chce on, mysliti, jak myslí on, činiti, co činí on. Přijímání znamená sjednotiti se, a býti jedno s Ježíšem je tolik, jako sdíleti jeho duši celou, tu duši síly, čistoty, pokory, lásky, svatosti, spojití se s jeho ctnostmi, jako s jeho křížem, jako i s jeho trpícími údý.

Takový bude život křesťanský, život náš, štípení božské. Znaš-li, bratře, filosofii nad tuto vznešenější?

Laikové prohlašují, že právě po tomto božském ovoci přijímání opět poznávají pravdu našich tajemství. Jeden z nich, a to ne z nepatrných, Pavel Bourget, napsal mi 13. února 1892: „Po mém názoru je na světě jediný problém, a ten vyjádřen jest velebnou formulí, již se užívá při přijímání:

A uzdravena bude duše má. Co zachraňuje, co uzdravuje, co vykupuje, to je důkazem, že právě jest učení.“

Díky Bohu, tyto základy přijímání, tyto podivuhodné, blahé přerody mravní a duchovní jsou v církvi na denním pořádku. „Chléb andělský tvoří anděly na zemi, anděly milosrdenství, lásky,“ píše Hilar de Lacombe a volaje za svědky všechny, kdož chodí k přijímání, praví: „Popať do svého nitra; když přijal's Boha svého, necítil jsi nikdy, že děje se v tobě jakés vzkříšení, jakási proměna?... Živen jsa Bohem, slyš, jak srdce jeho bije v srdci tvém, nemiloval jsi lépe lidi, pokorně, chudě?... Nechápal jsi a neuskutečňoval jsi lépe v sobě smysl slov: povinnost, obět, čest a nesmrtelnost?... Člověk se staralý a zklamaný uzavírá se člověku, ale otvírá se Bohu, jenž nám dal v přijímání své božské Krve nápoj, jímž hasí se všeliká žízeň lidská. Důvěřuj tedy a věř Kristu! A když dojde na tebe, aby's umřel, tu ohromný vesmír se všemi pevninami a oceány nebudě v tvých hasnoucích očích mítí takové ceny, jako malá, bílá Hostie, již ti přinese kněz. V noci, kamž zapadneš, ona ti bude zářiti jako zore dne bez konce, jenž ti zasvitne.“

Otroctví a vykoupení.

Jest příliš jisto a nelze zamlčeti, že vedle krásného a svatého stáří, jemuž jsme vzdali úctu, a pod nim, jest veliký počet těch, kteří své kmetství znesvětili a zneuctili: jest stáří bez Boha. Ovšem, u některých pochodí bezbožectví z poblouzení ducha, ale u většiny má původ ve zkaženosti srdce či v nezřízených mravech. Jedni trpí slepotou, jiní malomocenstvím. Přechasto i pýcha druží se k nečistotě. Věk tu léku nepřináší. Ba přihází se, když každý rok přidá na řetěze nový článek, ukuje nový kroužek, že spoutanec stává se vždy bezmocnějším, aby řetěz roztrhl. Neboť je to skutečný řetěz, bratře. Stařec, který jej vleče, není pouze zajatcem, nýbrž

otrokem, a to otrokem odsouzeným doživotně, nezasáhne-li kdysi svrchovaná a milosrdná milost.

O tomto otroctví a vykoupení z něho chtěl bych si s tebou, bratře, promluvit pod společným názvem usmíření s Bohem. Takovýto smír jedni přijali a dokonali, jiní odmítli, a tu bych měl rovněž promluvit o klidu nebo lži těchto posledních a o jejich neštěstí.

Není-liž povinností našeho stáří poklonit se Boží spravedlnosti v trestech, jimiž stihá, zrovna tak jako Božimu milosrdenství, které odpouští? Přece však nebudu zde bez opravdové bolesti ličiti soudy Boží nad některými lidmi ozdobenými velikým nadáním, které mne leckdy uchvacovalo, třeba mne k bludu nestrhlo. Alespoň si tu vypomohu tím, že dám slovo svědkům a soudcům, jichž laické péro nebude podezíráno, jako by proti nim používalo útlačku církve.

Abych počal s Arnostem Renanem: jak smutné a pokořené bylo jeho stáří! Co zbylo u něho ve ctihodném tom věku z mladého křesťana, který sedával v roce 1845 u katedry Bedřicha Ozanama, o němž se vyslovil: „Nikdy neodcházím z jeho hodiny, abych se necítil silnějším, povznešenějším, odhodlanějším k něčemu velikému, statečnějším a podnikavějším k dobytí budoucnosti?“ Co zbývalo z mladého filosofa, jenž tehdy prohlašoval, že křesťanství je nezničitelné, jako je nezničitelná přirozenost lidská, je níž ono jest v takovém souladu: „Po mém názoru, pravi, jest jednou z nejdůležitějších známek božského původu křesťanství ta okolnost, že chceme-li dokázat jeho pravdu, musíme zkoumati nejhlubší nitro lidské. Tam tkví jeho kořen. Kdyby bylo čímsi falešným, takové zkoumání musilo by je zničit. A co zbývá v 69 letech, tedy u věku moudrých úsudků a širokých obzorů, z vážného učence, jenž napsal *Historii jazyků semitských*, z filosofa, jenž snil o budoucnosti, která vědu podá lidstvu v majetek.

Na konci putování pozemského nezbývá z tohoto prvotního Renana nic,

než starý pochybovač a blaseovaný epikurejec, jenž se zvrhává v jizlivého a darebného Mefistofela. Všecko cestou padlo, všeliké pravdy i všeliké mravní zásady: všudy pusto a prázdno. Co jest Bůh? „Staré, poněkud těžkopádné slovo, které nemá smyslu“. A co svět? Loutková hra: „Užijeme, ubohý můj příteli, užijeme světa takého, jakým právě jest. Není to dílo vážné, je to fraška, výtvar stvořitele šprýmaře. Veselost, toť jediná teologie veliké té frašky“. A věk, v němžto žil? „Není to největší, ale přece nejzábavnější století. A opouštěje život, děkuji jen příčině všeho dobra za rozkošnou procházku, již mi bylo přáno podniknouti skutečným světem“. A život sám? „Veselý rej na bruslích po ledě za noci“. A vlast? „Pouhý předsudek“. A lidstvo — humanitas? „Toť humus — vrstva hlíny potřebná, aby se zrodil z ní velikán“. A pravda? „Vše, co chcete: Oddáte-li se, jak hodiny plynou, důvěře či skepsi, optimismu či ironii, máte prostředek ubezpečit se, že jste lapili aspoň na chvíli kus pravdy“.

Není tu přesvědčení, není zásad. A není ani mravního citění, mravního života. Co nás zachrání? ptá se, a odpovídá: Na tom nesejde. Jednomu je záchranou ctnost, jinému láska k umění, jiným ctižádost, cesty, přepych, ženy, bohatství, na nižším stupni morfium a alkohol. Lidé ctnostní nalezají svou odměnu ve ctnosti samé, kdož nejsou takovými, mají rozkoš“. A to vše hlásá tento cynik učenec mládeži pařížské, když k ní volá jednoho dne: „Bav se! Že jsem sám se málo bavil, když jsem byl mlád, rád vidím bavit se jiné. Kdož tak chápou život, jsou asi ti pravi filosofové, atd. atd. Drahé děti, darmo si lámat hlavu, aby člověk dospěl jen ke změně bludu. Bavte se, když máte dvacet let“.

Rekl jsem, že je to člověk prázdny. Nemá víry ani svědomí, kompasu ani kotvice: to už není loď, nýbrž vrak. A ti, kdož viděli, jak se zmítá nad propastí, jako hříčka větrů a vln, tá-

zali se: které jest jeho jméno? Toť odpadlík: hodil Boha přes palubu a sotva byl Bůh pryč, vše se zhroutilo... To byl první trest.

Druhý trest, který stihl starí Renanovo, bylo pohrdání, hnus těch, kteří na protivně to divadlo patřili. Slyšme je: „Spletenost, — píše Gabriel de Séailles, — v níž stařec ten vždy více zabředal svými nehoráznostmi, oprávněvala jej, jak se domníval, aby vyslovil každou blbost, jež mu kmitla hlavou.“ A Paul Bourget dí: „Tento muž mne mate. Očekával jsem konec velkolepý, západ slunce ve slávě. Zatím pak západ pramalicherný.“ A Brunetiere: „Renan netoliko přijal tuto úlohu ironika a všestranného posměvů, nýbrž se po ní i pachtil. Necítil tedy už ani, že čemu se svět směje, neni už to, co dí, nýbrž ten, který to dí. A protože mládež je ukrutná, směla se tomu, co bylo spíše k pláči než k smíchu: figuře starce, jenž pod maskou rázu Rabelaisova strhává vše, co kdysi zbožňoval.“ Jeho poslední dny byly chvíle bezmocného ubožáka, pomatence; a tak umřel ve stavu tělesné schátralosti, která připomínala zbědovanost duševní.

* * *

K důvěrnému kroužku přátel Renanových a ke škole jeho náležel jeho nástupce v Akademii francouzské Chaillemel-Lacour, hrdá to hlava, již také

záhy stihl trest jiného druhu. Nosil tu svou hlavu příliš vysoko. Toto dítě zpovýkané štěstím i republikou, první mimořádný profesor, a to vynikající profesor filosofie na École normale, prefekt, poslanec, senator ministr zahraničí, vyslanec v Londýně, člen Akademie, vicepresident senátu atd., muž tento dostoupil po všech stupních k tak nesmyslné pýše, že se nespokojil, aby Bohu vzdoroval, nýbrž minil se postavit na jeho místo.

Důkaz toho byl patrný po jeho smrti v písemné pozůstalosti. Uvěřejněné pod názvem „Pesimistovy úvahy“. Je to jediná, dlouhá blasfemie. Bůh je tu pouze složkou v řadě ubohých, dětských věcí, o nichž zmateně a pohrdlivě dí: „Ženy a láska, nízká lisa-vost vůči vrstevníkům, slibování rajs-kého bratrství, Bůh a hromada pří-štích, povídavých nadějí, které jsou navěšeny na veliké to jméno jako zlaté třepení na pokraji oblaku, toť předsudky, obrazná rčení, která měkce ukolébávají dřímající duchy, ale trpký loudí úsměv na rty těch, kdož pro-citli...“ A vztýčuj se, dokládá: „My, kteří jsme vyšli ze školy Voltaireovy, Hegelovy, Lavoisierovy a Laplaceovy, nechceme už starou tu poesii, jež se jako pára rozprchává před rozumem XIX. století... Malí básníci děkují Bohu, že stvořil zemi tak krásnou a chabnou, kdežto všichni velcí básníci pěli o nicotě života a ti byli silní.“ (Příště dále.)

Různé zprávy.

Pochvala sv. Otce americkým katolíkům. Apoštolský vyslanec pro Spojené státy monsign. Bonzano vrátil se z Říma do Ameriky. Přinesl zvláštní pozdrav papežův katolíkům Spojených států. V něm praví sv. Otec: „Mnozí pokládají Spojené státy za středisko kupeckých, průmyslových, hospodářských a hmotných zájmů. My však považujeme Ameriku za mnohoslibné

pole, kde se vzmohou zásady víry, mravů a lásky k bližnímu. Hledíce na životaschopnost Spojených států, chováme naději, že jejich působení bude mít vliv na celý svět, splní-li se přání naše. (Posol b. Srdce Ježí.)

Kolik misionářů zemřelo r. 1919. Dle zpráv z Lyonu v katolických misiích mezi pohany zemřelo na samém místě svého působení r. 1919: 8 biskupův

a 229 kněží. (Počet nekneží jako na př. katechistů, řehol. bratří a řeholních sester není ve zprávách lyonských udán a bude jistě ještě větší.) Z těchto biskupů byli 4 Francouzi, 1 z Macedonie (Bulhar?), 1 Vlach, 1 Španěl a 1 Brasilán. Z kněží bylo 108 Francouzů (kteří ještě vždy dávají polovici misionářů) a 121 z jiných států. (Posol b. Srdca Ježíšova.)

Apoštolát modlitby a zasvěcení rodin nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu v Polsku. Čtenářům Školy B. S. P. již známo, že v Itálii, kde Apoštolát modlitby jest hojně rozšířen, sv. Otec spojil dílo zasvěcení se rodin nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu s Apoštolátem modlitby a odevzdal je takto pod vedení tohoto spolku. Poněvadž v Polsku od dávna se účta k Božskému Srdci horlivě pěstuje a právě rozšiřováním Apoštolátu modlitby vyznamenal sv. Otec horlivost zbožných Poláků tím, že dílo zasvěcení rodin božskému Srdci v polské říši svěřil tamějšímu Apoštolátu modlitby, připojiv k němu dílo zasvěcení rodin. Takto se stalo ústřední ředitelství Apoštolátu modlitby v Krakově zároveň hlavním sídlem zasvěcení rodin božskému Srdci. Dle Sendbota d. G. H. J.

Mocná ochrana proti svatokrádežnému vloupaní se do kostelů a znesvěcování nejsvětější Svátosti oltářní jest velmi vhodná modlitba, kterou zde uvádíme a snažně k častému používání doporučujeme všem ctitelům nejsv. Svátosti: Modlitba k andělům chrámu Páně. Duchové andělští, kteří bdíte nad našimi svatostánky, chraňte v nich Ježíše, tuto velebnou záruku božské lásky, od zneuctění, jehož se na něm nešlechtní lidé chtějí dopustiti, a zachovejte Ho lásku naši. Odp. 300 dní po každé. Pius X. 26. července 1908. Dle odpustkové modlitební knížky od Dra Jana Nep. Ševčíka str. 184. (Vyd. v bened. knihtiskárně v Brně.)

Obnova katolictví ve Francii. Obnovu katolického života pozorovati je i velkým, dlouho nebyvalým počtem bohoslovců. Ve velkém semináři pařížském

u sv. Sulpicia jest nyní 378 bohoslovců, z nichž mnozí našli své povolání na poli válečném, byvše dříve bez víry, obrátili se. Nemožno zde mluvit o vyhlídkách na blahobyť, neboť kněz francouzský, chce-li žít, musí se obětovati a pracovati.

Proti kněžskému rozkolu píše dr. Peckař, universitní profesor a dějepisec: Katolicismus je na vítězném postupu ve Francii, v Itálii i jinde (Anglii i Americe); rozkolem jej nepotfete, ale posílíte; přibude i u nás hlasů klerikálních. Bude lépe, když hnutí o novou církev československou nezachvátí širší vrstvy nebo dokonce ztroskotá hned v počátcích.

Jubileum 300leté mučnické smrti bl. Jana Sarkandra. Bouřlivý byl rok 1620. Tenkráte vypukly hrozné bouře proti katolíkům. Sněm moravský počátkem 1619 ovládli úplně protestanti. Ti sesadili a uvěznilí zemského hejtmana Popela z Lobkovic, uvěznilí kardinála Ditrichštejna. Není divu, že se rozuzlili také proti tehdejšímu faráři v Holešově, Janu Sark. Podezřívají jej protestanti, že nadržoval císaři Ferdinandovi. V lese u Tovačova byl vypátrán, zbrojnoši obklopen, jat a do Olomouce odveden, 12. února do žaláře vsazen. Tam byl souzen, tam dožil se největších útrap, z nichž teprve byl osvobozen, když ho Pán Bůh povolal, aby ho ověnil korunou mučnickou dne 17. března 1620. Těž dnes je nám bojovati za svaté poklady víry katolické proti nepřatelům volnomyšlenkářům. Je nám potřebí příkladu statečnosti a věrnosti obětavé až do vítězství. Ejhle, zde máme příklad na sv. knězi a mučnicku Janu Sarkandroví.

Jubileum 100letého úmrtí sv. Klementa Maria Hofbauera. Životopis našeho sv. Moravana jest znám. Známo též, že byl apoštolem Vídně a miláčkem věřícího lidu. Císař František, dobrého smýšlení panovník, slyše chválu o P. Klementu Hofbauerovi, chtěl jej odměnit a dovolil zavést jeho řád nejsv. Vykupitele do Vídně a daroval mu perlu kostelů vídeňských, kostel Matky Boží „Na nábreží“, kde již od r. 882

uctívána jest Rodička Boží. Vše bylo již připraveno. P. Klement však již nevkročil „Na nábreží“, neboť 15. března 1820 odebrala se svatá duše jeho na věčnost. Dva dni na to slavil Klement první triumf na světě. Takového pohřbu Vídeň ještě neviděla, jaký měl sluha Boží Klement Maria Hofbauer.

Američtí vojínové v Lourdech. Od 1. ledna 1919 navštívilo poutní místo Lúrdy více než 60.000 vojinů ze Spojených Států v Americe. Odcházejí z milostného místa se slibem, že účtu

k Panně Marii budou ve své vlasti co nejhorlivěji rozšiřovati.

Arcikníže — benediktinem. Arcikníže Karel Alexander württemberský vstoupil do noviciátu OO. benediktinů. Jest synem bývalého württemberského nástupce trůnu. Mladík má 23 let.

Slovenský časopis pro čitatele božského Srdce Páně. „Posolb. Srdca Ježíšova“ vychází od r. 1920 dvakrát za měsíc v úpravě novin. Vydávají jej OO. Tov. Ježíšova v Trnavě, župa Bratislavská. Předplatné na r. 10 K.

Díkůvzdání.

Z Kroměříže. Jistá osoba vroucně děkuje svatému Josefu a svatému Antoninu Paduánskému za vyslyšení prosby.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvoou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vytrvalost v křesť. smýšlení po vyjití ze školy a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archandělé, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pěstovat křesť. smýšlení u mládeže.

Úmysl v květnu: **Křesť. matky, vzor ctnosti v rodině a společnosti.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

RO Č. LIV.

BRNO, 1. KVĚTNA 1920.

ČÍSLO 5.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Křesťanské matky, vzor ctnosti v rodině a společnosti.

Věnováno mé dobré matičce na důkaz vřelých díků. — Dr. Alois Richter.

(Hlavní úmysl.)

Je zase květen, opět máj! I z našich chrámů vane libý dech jara. To z kvítí na ozdobeném oltáři kol božské Máti, Panny Marie, již, královně máje, vděčné srdce v obět přináší jarní, první květy. A celý jas, a všechna radost zde soustředěna, a v duši tak blaze před oltářem jejím, vždyť je i matkou naší, a když v zanicení upíráš vděčné zraky na královnu všech žen, myslí proletí vzpomínka i na matku pozemskou mezi tím, co již ústa tvá šepotají modlitbu za tu, která ti ve světě nejdražší, a vzpomínáš!

Dětská, šťastná léta života neměla by půvabu, kdyby středem jejich nebyla matka. Může člověk chudým být, avšak má-li rodiče, jest nejbohatším přec, jeho „stříbro — toť otce šediny, a zlato — srdce matky“ (Heyduk) každé, ale zvláště křesťanské. Zbožností vynikajíc sotva že dítko poněkud odrostlo, a zvláště když vyřklo první slovo, učí je ručky spinat, žehnat se křížem, kterým na čele při narození dítko své uvítala, a seznamuje je s Bohem učíc modlitbám, jež dítko mají doprovázet životem. Dává tím dítku nejlepší, co mu poskytnout může, víru, naději a lásku k Bohu. Sama ví, že život není jen krásný sen. I na ní doléhal tak často s celou drsností a

hlubokým bolem život plný obětí, strádání a utrpení, však oko slzou vlhlo, leč srdce neslo se vzhůru k Pánu života, radosti i bolů, když v rukou jejich spouštělo se zrunko za zrnkem růžence. Oblíbený lidový spisovatel Kosmák, jenž s vděčným zápallem vzpomíná své matky i matek jiných, napsal v jedné ze svých povídek krásný rys zbožné křesťanské matky. Když ji totiž v domě syna jejího, který zapomněl na Boha, bylo snášeti mnohých příkoří a známi i sousedé matce radili, aby opustila dům syna svého, odpověděla: „A kdo by se tam potom modlil?“ a zůstala, by modlitbou, jako kdysi sv. Monika, matka sv. Augustina, vyprosila si obrácení synovo a oddálila trest Boží.

A není také divu, že taková matka, proniknutá duchem Božím, stává se pro celou rodinu slunečním paprskem s veškerou hřejivostí a jasem jemu vlastním. Svou tichostí, trpělivostí, krajní obětavostí zahání často těžké, chmurné mraky, visící nad rodinou, sama hladoví, jen když dítky mají co jíst, nedbá únavy, tak tichounce a neslyšitelně vstává i za noci, pozorujíc něžně a starostlivě spící dítky své, a nemocno-li dítě, každé slovo její, každý dotek milých jejích rukou uleh-

čuje bolest. Když těžce nemocen byl německý filosof Nietzsche, chvěl se na celém těle, uslyšel-li zvony vyzvánět. Co asi odehrávalo se v duši tohoto muže, jenž spisy svými otrávil a zničil matkám tolik synů? A byla to matka jeho, která, vidouc syna se třást, rukou svou jej pohladila a říkávala: „Bedříšku, vyzvánějí, půjdeme do kostela!“ A slavný tento muž dotekem jejím se uklidňoval. Ó, zlatá srdce matek, kdo by slovem mohl vyličit celou tu hloubku vaši, kdo vystihnout by chtěl záchvěvy vaše! Nuž hřejte, jaseм svého příkladu plašte chmůry v rodinách a vzejdou nám z rodin zase lidé povahami ucelení, kteří vlivem svým obrodí i společnost naši celou!

Ach, tak brzy uplynou ta zlatá dětská léta a než se člověk nadá, má ve společnosti lidské zaujmouti své postavení, opouští rodný svůj kruh a vrhá se do ruchu všedního života! A zase je to matka, která mocně působí a působiti má na obrodě celé společnosti. Jak?

Bylo to za války americko-francouzské. Již pohotově k boji stojí proti sobě na moři lodě a povel k útoku vydán. V tom z jedné z amerických lodí válečných do moře skočí vojn. „Zběh!“ zní to z úst všech mužů a již někteří vrhají se za vojnem do vln. Za nějakou chvíli stojí již polapený vojn před soudem vojenským. Při výslechu však nejeví žádný strach. Otázan, proč že skočil do moře, praví: „Spadl mi do vody kabát, v němž uschován jsem měl obraz matky své. A matka při odchodu mém mi pravila, bych nikdy nedal od sebe jejího obrazu, a proto jsem za ním skočil,

bych obraz matčin zachránil.“ I slyší sám vojn místo trestu pochvalu od vyšetřujícího soudce, neboť kdo tolik miluje svou matku, miluje i svůj národ, který nezradí.

Blaze národu, který by honosit se mohl dětmi, jež v duši své si uchovávali obraz matek svých! Matka sama žijíc ve společnosti zasahuje do ní, ale ještě více působí svými zdárně vychovanými dětmi. Vzpomínkou na matku učí se lidstvo vzájemně láse, vždyť i ten, s nimž se stýkati nutno, měl dobrou matku, která ho vychovávala, povznáší se cit lidskosti a ctnosti, jež v domě otcovském na matce viděl, i ve veřejnosti se uplatnit musí. A bloudí-li kdo, vzpomínkou na matku často se uchrání.

Když o Božím hodu velikonočním svčenené pokrmy domů se donesou, bývá v mnohých krajinách zvykem, že celá rodina si zasedne za stůl a požívají svčenených pokrmů. A pravivá se, že kdyby někdo z rodiny bloudil, vzpomínkou na toto rodinné společné jídlo zase cestu najde. Jest mnoho krásného v tom! Kdo zabloudí z cesty dobra, vzpomínkou na matku zase se vrátí.

Až po letech, kdy život již oprchává a zima života se blíží, pátá-li člověk, zda nalezl v životě štěstí, musí doznat pravdu slov básníkůvých: „Kdo u matky štěstí nenašel, byť králem byl — neviděl štěstí!“ (Hálek.)

Prosme tedy v měsíci květnu královnu matek, Pannu Marii, by ve vlastech našich vzrostlo mnoho pravých křesťanských matek. Budou ony nám zárukou lepší budoucnosti, síly národní a pravého štěstí!

Vítr vane, kde chce. Jan 3, 8.

Ku svátkům svatodušním napsal Ignát Z h á n ě l.

„Co člověk nezná, toho si neváží,“ praví naše přísloví. Protože o svatém Duchu, třetí osobě Boží málo víme, zřídka o něm uvažujeme, proto ho také

málo milujeme, málo si ho vážíme. A přece kdo miluje Boha Otce, kdo miluje Boha Syna, stejnou láskou má milovati i Ducha svatého. „Jaký Otec,

ťakový Syn, takový Duch svatý. Tak Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duch svatý. A přece nejsou tři, ale pouze jeden Bůh.“ (Vyznání sv. Athanáše.)

Podoben otci hospodáři, který se pečlivě stará o své domácí, podoben rozséváči, který šel na pole, aby rozséal símě, přišel Ježíš Kristus, syn živého Boha, když se naplnily dnové, po dlouhém, čtyři tisíce let trvajícím spánku a vykoupil svět. Stalo se to tím, že vzal na sebe lidskou přirozenost, hlásal svou božskou nauku, kázal svým příkladem, mnoho trpěl až dotrpěl na kříži, vstal pak třetího dne z mrtvých. Umíraje na dřevě kříže zvolal: „Dokonáno jest a nakloniv hlavu, vypustil duši.“ Jan 19, 30. Když pak vstupoval Ježíš na nebesa, rozkázal apoštolům: „Jdouce do veškerého světa, kažte evangelium všemu stvoření.“ Mar. 16, 15. Protože však znal Ježíš příliš dobře slabost apoštolů, přislíbil jim účinnou pomoc, řka: „A já pošlu na vás toho, jehož Otec můj zaslíbil (Luk. 24, 49), t. j. pošlu Ducha svatého, abyste odložice veškerou bojácnost, neohroženě vydávali svědectví o mně.“

A připověď tato vyplnila se v den letnic, když byli všichni pohromadě na jednom místě. Tu povstal náhle s nebe hukot, jako když táhne silný vítr a naplnil dům, kde seděli; i ukázaly se jim jazyky jako ohnivé, rozdělující se a posadil se na každém z nich (jeden) a všichni byli naplněni Duchem svatým a počali mluvit jazyky, jakož ten Duch dával jim promlouvati.“ (Sk. ap. 2, 1—4).

I my všichni povolání jsme, abychom se stali spoludědici království Božího a přišli tam, kam nás předešel Ježíš, neboť výslovně pravil, že jde k Otci, kde jsou mnozí příbytkové a že jde tam, aby nám je připravil. Abychom se pak mohli dostatí do těchto příbytků, potřebujeme posilu, a tu udělí nám Duch svatý. Je nám všem tedy Duch svatý potřebným k dokonání díla, nám Ježíšem určeného, k dosažení spásy věčné, pro niž jsme stvořeni. Proto správně nazýval svatý Jan

Zlatoústý Boží Hod svatodušní hlavním svátkem církevním. Píše: „Svatost, kterou uděluje Duch svatý, jako původní pramen vši svatosti, rozlila se po všech spravedlivých.“ A svatý Bernard napomíná: „Jest chvályhodno připravovati se tři- anebo devítidenní pobožností na svátek Všech Svatých, kteří jsou našimi orodovníky u Boha, neboť podáváme tím důkaz své veliké úcty k nim. Jsme však zajisté mnohem větší úctu povinni vzdávati Duchu svatému, protože z něho přijali všechnu svatost světci, které ctíme.“

Připomeňme si stručně dobrodiní, jež nám uděluje Duch svatý. Především je to milost posvěcující, která činí z nečistých čisté, z hříšníků spravedlivé, z dětí nehodných děti hodné. Duch svatý je původcem sedmi svých darů, pomáhá nám k získání tří božských ctností: víry, naděje a lásky, k získání všech dalších ctností, potřebných k dosažení života posmrtného a to šťastného. Jeho prostřednictvím udělují se nám svatě svatosti. O křtu čteme: „Nenarodí-li se kdo znovu z vody a Ducha svatého, nemůže vejíti do království Božího.“ Jan, 3, 5. O svatosti pokání píše Písmo: „A to pověď Ježíš, dechl na ně a řekl jim: Kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim a kterým zadržíte, zadržány jsou.“ Jan 20, 22—23, slovy „dechl na ně“ naznačeno, že chtěl říci Ježíš: „Přijměte Ducha svatého!“ O svatosti břimování vypravuje se ve Skutcích apoštolských: „Uslyševše pak apoštolové, kteří byli v Jerusalemě, že Samaří přijalo slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana, ti přišedše modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého, neboť ještě nepřišel na nikoho z nich, nýbrž toliko pokřtěni byli ve jménu Pána Ježíše. I vzkládali na ně ruce a oni přijímali Duchu svatého.“ Sk. apošt. 8, 14—17. A totéž vypravuje Písmo o velikém apoštolovi Pavlovi, který na svých apoštolských cestách zavítal také do Efesu a našel tam některé učeníky a řekl k nim: „Zdaliž jste přijali Ducha svatého uvěřivše? Oni pak řekli: Ale ani jsme neslyšeli, je-li Duch

svatý. Tu řekl: V co tedy jste pokřtěni? A oni pravili: V křest Janův. I řekl Pavel: Jan křtil křtem pokání, říkáje lidu, aby věřili v toho, jenž přijde po něm, to jest v Ježíše. Uslyševše to byli pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. A když Pavel vložil na ně ruce, přišel na ně Duch svatý; i mluvili jazyky a prorokovali.“ Sk. ap. 19, 1—6. Podobný výrok čteme ještě v epistole sv. Pavla ku Korintským: „Ten pak, jenž pomazal nás, jest Bůh, kterýž také si nás poznamenal a dal závdavek Ducha v srdce naše.“ II. ke Kor. 1, 21. 22. Vzhledem ku svátosti svěcení kněžstva napomínal svatý Pavel Timothea, svého průvodčího na cestách a později od něho ustanoveného biskupa v Efesu, měl o něho pro jeho poměrně mládí strach, aby nepřišel do rozpaků, jak si vésti v nebezpečných okolnostech, aby vedl správně svěřené jemu obce křesťanské: „Připomínám tobě, abys rozněcoval milost Boží, kteráž jest v tobě vzkládáním mých rukou. Vždyť Bůh nedal nám ducha bojácnosti, nýbrž ducha moci a lásky a střízlivosti.“ II. k Timoth. 1, 7. 8. Duch svatý volí kněze, pastýře, apoštolské sluhy, vychovává a činí mučieníky, vyznavače, dodává všem věřícím sílu konati dobré skutky. Duch svatý osvěcuje rozum a ponouká vůli, neboť „všecko dobré dává a každý dar dokonale jest shůry, sestupuje od Otce světél, u něhož není proměny, ani z obratu zastínění.“ Jak. 1, 17.

Prosme tedy o dar Ducha svatého, vždyť stále po celý život jsme odkázáni na jeho pomoc. Bez něho nejsme ani s to, abychom zbožně vyslovili jméno Ježíš. Duch svatý chrání naši svatou církev, aby si uchovala své učení čisté, neposkvrněné, silí, těší ji v úzkostech i v nebezpečích. Duch svatý podobá se sloupu, z jedné strany světlemu, z druhé však temnému, svítí věřícím, temný je protivníkem a nepřátelům církve. Věřící milují, znají působnost Ducha svatého, nevěřící, vlažní, nerozhodní i nepřátelé nevěří v jeho moc, neznají ho, opovrhují jím. Duch svatý je srdcem, duší naší svaté

církve, je proto neomylnou, nepřemohitelnou, je skálou nezlomnou, nevyvratitelnou, vzdor vší slabosti, hříšnosti, nebohosti svých vyznavačů.

Čtème z celého srdce Ducha svatého, třetí božskou osobu, pravého Boha Utěšitele, kterého poslal Ježíš Kristus své církvi; posvěcuje nás, od něho pochází všechna svatost. Nezapomínejme, že jsme „chrámem Božím a že Duch svatý přebývá v nás.“ I. ku Kor. 3, 16. Jsme-li každý z nás dle těchto slov Pisma chrámem a přibýtkem Ducha svatého, je naší svatou povinností přičiniti se, abychom si uchovali srdce své čisté, nevinné, neposkvrněné od všelikého i sebe menšího hříchu. Poslouchejme ochotně všech vnuknutí Ducha svatého, neboť kteří se dávají věští Duchem svatým, jsou synové Boží.“ K Řím. 8, 14.

Ovšem jako vítr věje, kde chce, tak Duch svatý obrozuje, pomáhá, komu chce. Vítr vane, kde chce a slyší jeho hlas, ale nevíš, odkud přichází a kam jde.“ Jan 3, 8. Člověk slyší sice vanutí větru, ale neví, kde vznikl, odkud přišel, ani kam jde, kde přestane. Prosme o Ducha svatého stále, bez ustání f Svatý Tomáš z Villanovy povzbuzuje k tomu těmito krásnými slovy: „Kdo chce a komu se zamlouvá, hoň se po cti, přednosti, úřadech, vyznamenáních; co se mne týče, mám pouze jedno jediné přání, totiž aby přišel ke mně a osvítil mne Duch svatý. Neboť s ním a v něm jsou všechny dary, mám-li ho, nic nikdy už nepotřebuji.“ Svatý Cyril Jerusalemský píše: „Ohnivý meč držel v ruce anděl, kterého postavil Bůh ku bráně ráje, aby první rodičové, byvše vyhnáni, nemohli se už navrátiti zpět; pod způsobou ohnivých jazyků zjevil se Duch svatý o svátku letnic v Jerusalemě, aby nám opět onu bránu otevřel. Svatý Augustin povzbuzuje: „Jenom jednou v roce slavíme slavnost seslání Ducha svatého, ale měli bychom tak čisté žítí, abychom ho mohli každého dne pozvat, aby zavítal do našeho srdce.“

„Vítř (Duch svatý) vane, kde chce!“ V Číně byl jednou vyzván katolický

misionář, aby přišel navštívit nemocného. Ač byla bouřlivá noc, ochotně uposlechl. Vstoupil do chudinké chatrče, kde při chatrném svitu olejové lampičky viděl na bídném loži ležeti mladšího muže, u nějž stála jeho matka všecka zdrcena; bylté její jedinou útěchou a oporou. Misionář hned se útrpně na nemocného a měl tolik lékařských vědomostí, že ihned rozpoznal, že je jeho života na mále.

„Mohu ti něčím posloužit?“ ptal se laskavě nemocného.

„Řekni mi, pane vzácný, co mám činit, abych přišel do nebe?“

Misionář neočekával této otázky, myslil, že žádá si tento pohan, který byl chudinkým obecním sluhou, od něho pouze lékařskou pomoc. Tázal se ho dále:

„Jak ty, pohan, myslíš na nebe? Chceš tedy zemřít jako křesťan?“

„Ano, velký bratře! Před mnoha lety slyšel jsem kněze vaši víru mluvit o nebi a velmi se mi zalíbila jeho řeč, ale tehdy už jsem se o nic nestaral, nyní však rád bych přijal vaši víru, ale nevím, co a jak?“

„Pomohu Ti,“ radostně dojat zvolal kněz. Vložil mu, maje na paměti, že jsou okamžiky nemocného spočteny, jak mohl nejstručněji nejdůležitější pravdy katolické víry. Umírající prál si z celého srdce, aby byl ihned pokřtěn, což také kněz učinil.

„Josefe,“ ptal se pak novokřtěnce, neboť pokřtil ho na jméno patrona umírajících, „přeješ si, abych ti donesl něco k jídlu? Vidím, že jsou tvoje zá soby docela vyčerpány.“

Nemocný však kroutil hlavou. Tu znaje dobře všechno myšlení a citění Číňanů, že jest největší starostí každého umírajícího, aby měl rakev a byl důstojně pohřben, tázal se: „Josefe, kdo se ti postará o rakev a o pohřeb? Mám to já učiniti?“

„Nestarej se, otče, o nic, jsem katolik, jenom když se dostanu po smrti do nebe, nepotřebuji k tomu ani rakve, ani slušného pohřbu.“

Hluboce dojat, že Duch svatý našel a oslovil duši tohoto chudického oby-

vatele „Říše nebes“, setrval u něho kněz až všecek blažen, všecek šťasten nemocný naposledy vydechl. Ještě téže noci zemřel a skutečně — pranic nepotřeboval (Leo 1912, 204). Ano, jak řekl sv. Řehoř Nazianský: „Vane Duch svatý kde chce, na koho chce a kdy chce.“ Kéž nikdo z nás nepodobá se králi židovskému Saulovi, od něhož duch Boží odešel a sestoupil na Davida. (I. král. 16.)

Ano, stále se opakuje i za našich dnů „jeden bude vzat a druhý ponechán.“ Luk. 17, 35. Duch svatý uděluje dary své komu, kdy, jak chce. Podobá se přísnému hospodáři, jací dříve bývali. Jakýsi mocný, přebohatý pán měl celé hejno sluhů. Všichni se ze všech sil vynasnažovali, aby mu ve všem vyhověli, měli se totiž výtečně u něho, a bylo by je velmi bolelo, kdyby se v něčem svému hodnému pánovi nezavděčili.

Pán však jednou jednoho z nich si vyvolil, zvýšil mu plat, přibral si ho k výlučné své službě, jiného sluhu si však předvolal, a aniž udal důvod, proč tak činí, vyplatil mu jeho mzdu a zároveň mu oznámil, že ho v tomto okamžiku propouští ze své služby.

Měl za tehdejších dob pán neobmezenou moc nad svými lidmi, nebyl povinen zodpovídati se ze svých skutků, mohl jednati docela dle své vůle. Tomuto pánovi podobá se Duch svatý, rozděluje své dary komu chce, nikdo mu nemůže předpisovati. „Opustil Saula, sestoupil na Davida.“ „Jeden jest vzat, druhý ponechán.“ „Jsou pak dary rozličné, ale tentýž Duch . . . to pak všechno působí jeden a týž Duch, rozděluje zvláště jednomu každému, jak chce.“ I. ke Kor. 12, 4. 11.

Vidi-li nemocný jisti zdravého člověka, myslí si, kdybych já dal toto jídlo do úst, zemřel bych, měl bych z toho jistě smrt, můj žaludek by toho nesnesl. Ale když se uzdraví, snese zase ono jídlo i každé jiné, i sebe silnější. Dřívější nechuť zmizela, pokázený žaludek ozdravěl, ji všechno s největší chutí. Podobně daří se nám v duchovním životě: skutky pokání, jež konali svatí a jež dosud konají zbožní,

zdají se nám býti tvrdými, nemožnými. Ale když poprosíme Ducha svatého o pomoc, když nám dá milost, posilní, osvíti nás, budeme docela jinak smýšleti i jednati. Pomocí Ducha sv. bude nám vše snadné, srozumitelné, milé.

„Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od

sebe, nezůstane-li ve kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně.“ Jan 15, 4. Všecko mohu v Tom, jenž mne posiluje.“ K Filip. 6, 13. Prosme a obdržíme všechny nám ku spasení potřebné dary, neboť Bůh „chce, aby všickni lidé byli spaseni a přišli ku poznání pravdy.“ I. k Tim. 2, 4. Amen.

Marie Tesařová:

MÁJOVÉ JITRO.

Záplava rudých červánků,
na nebi krásně se rdí;
v májovém jitra úsvitu,
v rajského štěstí zákmitu,
Matičky láska na stráži bdí.

V chladivé rosy krůpějích,
koupá se růžový květ;
včelička z úlu vyletí,
slaviček zpívá na sněti,
ze spánku probudí písní svou svět.

Větérek nese v širou dál,
slavička líbezný ton;
stromy jej keřům všeptají,
celičkém světa po kraji,
nastal teď jásavý shon.

V azurné výši zlatistvých,
sluněčka leje se svit;
zlíbal již květné hlavinky,
líbezné máje květiny,
v čarovný halí se třpyt.

V mohutné „Ave“ vyznívá,
všechn ten májový ples:
Královno máje, zdráva buď,
volá Ti každá lidská hrud,
v srdce mir nebe se snes!

Život prvních křesťanů.

Rozprava svatodušní od Jarolíma St. Pavlíka.

Slavnost letnic jest narozeninami církve svatě; neboť po kázání sv. Petra nechalo se 3000 židů pokřtiti, zajisté pěkný začátek. Život lidský však nezačíná teprve narozením, nýbrž početím. A tak byla už církev, dříve nežli se o slavnosti letnic zrodila. Už byla ode tří let zde, ale ještě nevyvinuta, bez organisace. Všichni, kteří v Krista Pána věřili, dokud ještě učil v zemi židovské, patřili už k církvi. Ježíš Kristus církev totiž založil, an shromažďoval kolem sebe věřící a vyvolil z nich 72 učeníků a dvanáct apoštolů.

Ve svátek letnic naplnil Duch svatý apoštoly milostí svoji a učinil schopnými úřadu apoštolského. Teď vystoupili ze soukromí a začali nauku Kristovu zvěstovati. Hned první kázání svatého Petra mělo ten výsledek, že se tři tisíce dalo pokřtiti; církev se na svět zrodila. Pěčí a ochranou Ducha svatého zdárně prospívala a mohutněla den ode dne. Jak když slunce vycházející noc zapudí, tak zapudila stále se rozšiřující církev tmy pohanské a změnila tvářnost světa ze základu. V životě náboženském zavítalo jaro: nové náhledy přišly

k platnosti, nové ctnosti začaly kvést. Vyplnila se předpověď žalmisty: Ty vysíláš Ducha svého, a všechno bude znovu stvořeno, a obnovíš tvářnost země.

Co teď Duch svatý vykonal, vidíme na životě prvních křesťanů, jež nám svatý Lukáš ve skutcích apoštolských tak pěkně líčí.

Množství věřících bylo jedno srdce a jedna duše! Panovala tedy mezi nimi nejlepší svornost. Tak to má být u křesťanů; oni jsou totiž jedna rodina, jejíž hlavou je svatý Otec v Římě; jsou mezi sebou bratři a sestry. Tak sebe i první křesťané navzájem nazývali. Svatý Pavel oslovuje ve svých listech věřící názvem „bratři“. V míru a pokoji měli by všichni žít, v onom pokoji, jež nám Spasitel doporučil. Místo toho vedou se války mezi národy, politické boje mezi stranami, roztržky v obcích a spolicích, ba i v rodinách mezi rodiči a dětmi a mezi bratry a sestrami. To se Duchu svatému nelíbí, neboť on je Duch pokoje a svornosti. Kéž by si každý předsevzal, každým způsobem a za všech okolností pokoj a mír zachovávat a k vůli pokoji i nějakou obět přinést; neboť bez oboplných obět nedá se udržet.

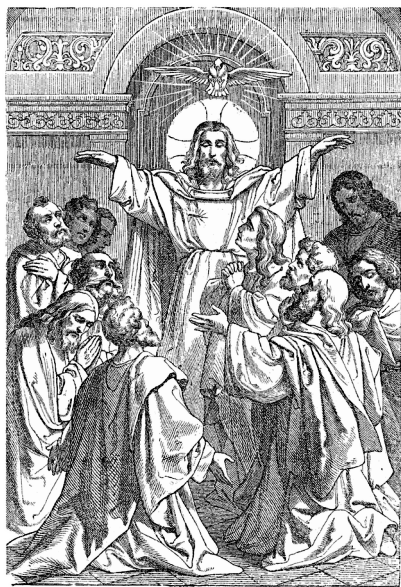
Mezi prvními křesťany vládla vzájemná láska, nejenom v pocitech, ale i ve skutcích. Bohatí podporovali ze svého majetku chudobné tak štědře, že se mohlo říci: oni mají všechno společné. Nebylo žádného chudáka mezi nimi, o všechny bylo postaráno. Katolická církev vždy ze ukázala ochránkyní a dobroditelekou chudých a opuštěných, v jejichž prospěch mnoho dobročinných ústavů založila; a dosud stále napomíná věřící k lásce a dobročinnosti.

Jakž zcela jinaké jsou moderní poměry, kdy svět uniká vlivu Ducha svatého a duchu křesťanskému. Nikdy nebyla mezera mezi bohatými a chudými tak velikou, jako teď. V Londýně bydlí v palácích milionáři a hned vedle nich ta největší bída. Jedni žijí tak rozkošně, že nevědí, co s penězi po-

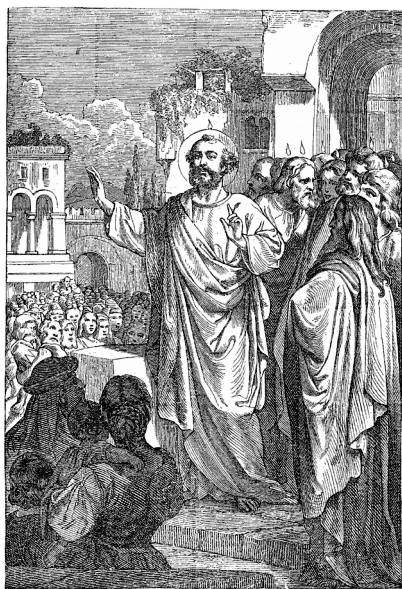
čítí; druzí žijí v té největší nouzi. Pak-li ti poslední nemají žádného náboženství, snaží se revolucemi nový řád světa založit. Duch lásky zmizel, za to se dostavil duch nenávisti. Kdo překlene vydatným způsobem propast mezi bohatstvím a nouzí? Křesťanství! Ne tedy rozdělení majetku proti vůli majetníků; to by lenivým přineslo vyhody a konec udělalo horlivosti v práci; ani by to dlouho netrvalo, neboť ti lehkomyslní by svůj podíl brzo prohráli a zase by neměli nic. Nikoli! Rozluku mezi bohatými a chudými překlene jenom křesťanská láska a dobročinnost.

První křesťané pilně se modlili. Čteme o nich: Každý den setrvali jednomyslně ve chrámu. Modlili se tedy každý den. Od Ducha svatého pochází dar zbožnosti, chuť k modlitbě. Jest ještě dobře, dokud máme chuť k modlitbě; modlitba jest nám tak nevyhnutelnou. Ale vlašní a sešvštětělí křesťané se nemodlí. Denní modlitba nepatří více do jejich rozvrhu hodin. Nalezneme v něm sice snídání, oběd, večeri, návštěvu kavárny, doutník, noviny, práci v kanceláři, spánek po obědě, ale žádnou modlitbu. Tu panuje duch světa, ale ne Duch svatý. Duch svatý přijde k těm, co se modlí. Když se apoštolové modlili, sestoupil na ně Duch svatý; když se křesťané za apoštoly modlili, přišel na ně Duch svatý.

První křesťané byli horlivými u přijímání svaté Eucharistie; chodili každý týden, ba i každý den ke stolu Páně. Dočítáme se o nich, že po domech scházeli se k lámání chleba. To lámání chleba nebylo nic jiného jak mše svatá, spojená s přijímáním, po níž následovali tak zvané hody lásky, na nichž stejně účast brali bohatí i chudí. Později byly hody lásky zrušeny, poněvadž se při nich stávaly nepřístojnosti. Teď si můžeme vysvětliti, proč první křesťané tak svatě žili, proč s takovou neohrožeností víru vyznávali a za ni umírali. Sílu k tomu čerpali ze svatého přijímání. A ještě dnes má svaté přijímání tytéž účinky. Od-

Ježíš rozesílá apoštoly kázati.

Svatý Petr káže lidu.

kud čerpají misionáři a řeholní sestry a jiní sílu k vyplnění povinnosti svého těžkého stavu? Ze svatého přijímání. Jak mnohá žena, jež má doma očistec, ba zrovna peklo, ulehčila by si své postavení, kdyby častěji přijímala?

Papež Pius X. chtěl všechno v Kristu obnoviti, to bylo jeho heslem. Jeho úmyslem bylo, aby se víra a horlivost prvních křesťanů opět vrátila. Co tenkrát Duch svatý způsobil, může způsobiti i dnes; musíme mu však přijíti

vstříc a s jeho milostí spoluúčinkovati. Stává se i tak; vidíme, jak se, ač je nevěry ve světě dosti, přece na druhé straně náboženský život rozmáhá, jak se strom církve poznovu zelená, nové květy pobožnosti, nové plody šlechetných skutků nese. Nezůstaňme tedy pozadu! Dělejme radost Duchu svatému svorností, láskou, dobročinností, horlivostí v modlitbě a přijímání, aby se i u nás, skrze nás a naše potomky tvářnost země obnovila.

Josefa Nováková:

KRÁLOVNĚ MÁJE Z VDĚČNOSTI.

Když moje duše v žalu sténá,
kde najde pomoc ubohá?
vždyť myslí, že jest opuštěná,
od lidí všech — i od Boha.

Však Maria zří s nebes výše,
na starosti a bídu tvou:
jdi tedy k Ní a rci Jí tiše,
své Matce, s plnou důvěrou.

O, Matko moje, Matko milá,
kéž vzhledne Bůh zas na můj žal,
s Ním každého jsi usmířila,
jen kdo se k Tobě utíkal.

A Maria, Matka — věř, dítě,
že s Bohem tvým zas usmíří tě.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Svým svěřeným podávala jen to, co obdržela a čemu se naučila od božského Srdce. Naučiti je znáti, ctíti, milovati a následovati toto předobré Srdce svého Boha, toť bylo jistě jejím ideálem, její snahou. Často jim proto mluvívala o něm s takovou láskou a zápalem, že mladistvé ony duše oplývaly při tom radostí a začaly vřele milovati láskyplné Srdce svého Spasitele. Ovšem mluvívala jen všeobecně o B. Srdci a ani slovem

se ve své veliké pokoře nezmínila o neobyčejných milostech a zvláštních zjeveních, jichž se jí dostalo. Tím způsobem připravovala a připravila bl. M. M. Alacoque v noviciátě sobě svěřeném půdu, ve které mohla pobožnost k Srdci Páně zapustiti hluboké, pevné kořeny, což se také brzy ukázalo.

Když se r. 1685 blížil první pátek po oktávě Božího Těla, přála si bl. Markéta, aby den ten byl oslaven tak, jak

Pán Ježíš to žádal. Proto jejím návodem celý noviciát se připravoval na ten den. Sama pérem nakreslila obraz božského Srdce a postavila jej na oltář stojící v noviciátě; novicky pak toho dne konalý a obětovaly vše „ke cti Srdce Pána Ježíše, jež je přítomno v nejsv. Svátosti“. ¹⁾

Když pak nadešel svátek sv. Markéty (20. července .1685), den jmenin jejich představené, jenž připadal právě na pátek, ozdobily, jak jim jen možno, noviciátní oltář, na němž opět postavily onen obraz Srdce Páně, a konalý různé skutky k jeho cti a chvále. Bl. Markéta měla z toho opravdovou radost, která se ještě zvýšila, když novicky radostně přijaly její vyzvání, aby se s ní zasvětily nejsvětějšímu Srdci. Nevýslovné blah naplnilo na to její duši; plesala, podobna jsouc zřícimu Serafovi. Celý den uplynul v noviciátě za velebení a chvalořečení pokorného a tichého Srdce Pána Ježíše, jenž se zalíbením patřil zajisté na onen hlouček duší jemu oddaných a zasněných.

Bylo to pro bl. M. Alacoque den nebeských radostí; radost a štěstí její nebylo však úplně bez hořkosti. Snažně toužíc, aby co nejvíce srdcí získala pro Srdce svého Spasitele, pozvala též několik starších sester do noviciátu, aby i ony vzdaly hold božskému Srdci. Ty však pozvání velmi příkře odmítly. Novicka, která je zvala jménem své představené, nechtěla této příliš zarmoutiti a proto jí pravila, že některé z pozvaných sester nemohou přijíti. Ale blah. Markéta jí odpověděla: „Řekněte raději, že nechtějí přijíti. Nejsv. Srdce je však k tomu již pohne. Pán Bůh chce vše pouze z lásky, ničeho však z přinucení. Proto třeba vyčkati dobu, kterou k tomu určil.“ ²⁾

Nebylo však dosti na tom, že sestry tak příkře a skoro posměšně odmítly její pozvání, že nepřišly do noviciátu, aby vzdaly úctu Srdci vši úcty a lásky nejhodnějšímu, že nenásledovaly příkladu sestry Markéty. Pozvání to, příklad její a vše, co se událo v noviciátě 20. čer-

vence, je velice popudilo, takže pravá bouře povstala v klášteře proti M. Alacoque. Jak mohlo však dojít k něčemu takovému? Příležitosti k ní nezavdala asi jediné horlivost, s jakou povzbuzovala spolusestry k úctě božského Srdce. Proč vyvstala tedy v klášteře bouře proti ní? Nebylo snad v Paray kázně? Toho nelze tvrditi; vždyť řeholnice tamější byly až na některé výjimky vzorem řeholní dokonalosti a klášter v Paray slynul v celé řeholi dobrou pověstí, vynikal zvláště v lásce a poslušnosti. Či tam sestry pohrdaly sestrou Markétou Marií? Nikoliv! Všem byl znám její ctnostný a svatý život, pro který i důležité úřady jí byly svěřovány. Přes to však byly řeholnice zaujaty proti ní i proti pobožnosti, k níž je vybízela a povzbuzovala.

O velkých milostech jí prokázaných, o jejich zjeveních, neměly ovšem — kromě představené — ani nejmenšího tušení. A snad právě proto stal se její zevnější život, jenž milostem a zjevením těm odpovídal, kamenem úrazu. Ostatní řeholnice zachovávaly ve všem obvyklou pravidelnost; ona však dlouho se modlívala ve dne i v noci; při všem, i ve chvílích oddechu bývala neobyčejně sebranou; její časté, náhlé mdloby, podivné záchvaty nemoci a podivnější ještě uzdravení, jež i lékaři mylilo a přivádělo v rozpaky, byly též něco neobyčejného; to vše překročovalo hranice obvyklé pravidelnosti, jaká vládla v řeholi Navštívení téměř od dob sv. Františka Saleského, a budilo jakousi nedůvěru a zaujatost mnohých sester k ní. Tato zaujatost vzrostla, když jejím přičiněním propuštěna byla jistá postulanka ze šlechtického rodu, která se nehodila pro řeholi Navštívení. Jmenovitě však trvaly různé předsudky, zaujatost a jakýsi druh odporu proti ní u sester od chvíle, kdy upozornila svou představenou na některé nepřístojnosti v klášteře a z rozkazu Pána Ježíše s velkým sebezapřením a bázní vyznala přede všemi sestrami, že dle vůle Boží má zadostučiniti za chyby celého kláštera paraylemonialského. To zvláště naplnilo sestry velkou nevolí proti zdrcené sestře; velké rozčilení je ovládlo; domnívaly se,

¹⁾ Tamtéž str. 155.

²⁾ Vie et Oeuvres I. str. 237.

že je posedlá nebo že se o ni aspoň pokouší zlý duch. Proto ji od té chvíle častěji nepozorovaně kropily svčnou vodou, dělaly za ní kříž, modlily se, aby zahaly od ní zlého ducha, vyhýbaly se jí, měly-li ji potkati; proto jejich před-sudky, reptání, nepokoj a obavy, že je domýšlivou, oklamanou, že ji třeba do-dati církevní vrchnosti, aby o ní podala své dobrozdání. Proto též tak příkře od-mítly její pozvání, účastniti se nové pobožnosti, kterou ona zavedla v novi-ciátě jejich kláštera. Vyzvání to znovu rozjítlo jejich mysl a nová nevole vzpla-nula proti ní; byla znovu terčem od-poru, posměchu, pohrdání a mnohého příkoří.

Mnoho trpěla tehdy ve svém srdci; neboť vše to se jí zařezávalo do duše jako ostrý meč. To však nebylo ještě dosti; jistý vážený řeholník mluvil o ni posměšně a jinde se též častěji mluvilo

o ní ve veřejnosti, že se přetvařuje, že je visionářkou, že klame sebe i jiné a pod. A ona, dovědčví se o tom, po-korně to snášela a připisovala své hříš-nosti, ano radovala se z toho. Pokora, trpělivost v utrpení a pronásledování, toť vůbec ráz jejího života, jež jí udal sám Spasitel. „Hledám,“ tak pravil ji kdysi, „pro své Srdce qbět, jež by se úplně obětovala pro mé úmysly... A ty jí máš býti. Nechci jiné, tebe jsem si za ni vyvolil.“¹⁾

V oné době zkoušky poslal jí Pán Ježíš mocnou oporu v novém jejím zpo-vědníkovi P. Ignáci Rolínovi T. J. Jako P. de la Colombière poznal i on v ní brzy duši čistou a nevinnou, pokornou a sobě i světu úplně odumřelou a roz-kázal jí, aby věrně napsala svůj celý životopis; zamýšlel totiž vydati ho po její smrti. (Příště dále.)

¹⁾ List 126.

Mé srdce Srdci Páně.

Od Jarolíma St. Pavlíka.

Volný překlad všude rozšířené německé písně: Dem Herzen Jesu singe.

Zbožně.

Zpěvník Kolibábův.

1. Mé srd-ce Srd-ci Pá - ně dnes zvučnou chválu pěj,
jen po-mý-šle-jíc na ně, už ra-do-stí se chvěj.

Zpěv chvá-ly, dí - ků ples se po vši ze-mi nes, to

2. Ó Jezu dobrý, tichý,
ty's kopím zranit' dal
své Srdce pro mé hříchy,
jež na sebe jsi vzal.
Zpěv chvály atd.
3. Z tvé rány, Srdce Boží,
se s vodou řine krev:
tím milost se nám množí
a tichne Boží hněv.
Zpěv chvály atd.
4. Kdo na srdci tě nosí
jak vzácný drahokam,
ty dáš mu, zač tě prosí,
neb hoříš láskou k nám.
Zpěv chvály atd.
5. Že lásky nikde rovné
jak tvá, kdož nezkusí?
Dej, místo aspoň skrovné
v tvém Srdci najdu si.
Zpěv chvály atd.
6. Jsem sice plný hříchů,
jsem ovce zbloudilá;
ty chceš, by bez ostychu
se k tobě vrátila.
Zpěv chvály atd.
7. V tvé krvi spásy cestu
zřím, obmyj duši mou,
zvol si ji za nevěstu
a veď ji světa tmou.
Zpěv chvály atd.
8. Ty nepřístupný zlému,
jsi ctnosti nádoba;
mé srdce nechť tvému
se věrně podobá.
Zpěv chvály atd.
9. Kdo se světem se bratří,
vzdal ode mne se jen;
mé srdce Kristu patří,
jsem Bohu zasvěcen.
Zpěv chvály atd.
10. Dej, holoubku, mi křídla,
bych zaletěl až tam,
kde nebesťanů sídla,
kde trůní Pán Bůh sám.
Zpěv chvály atd.
11. Viz Srdce Božské s ranou,
já v ní se uschovám,
tou blaha, míru branou
já na svět zavolám:
Zpěv chvály atd.
12. Když přijde anděl smrti
a zkálí zraků vzhled,
dřív než mé tělo zdrtí,
já zvolám naposled:
Zpěv chvály atd.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro. — Dokončení.

Po chvíli sebranosti se poněkud zvedl, aby rodinu lépe viděl: „Jste tu všeci, není pravda? Vidíte, že již z toho nevyjdu; ale přijímám všechno, co chce Pán Bůh a přináším obět svého života, abyste vy všichni přišli do nebe. Víte, že jsem vždycky miloval Pannu Marii, vám doporučím, abyste ji též velmi milovali a po celý život svůj každý den se růženec modlili.“ Pak hlasem rozkazujícím řekl: „Žádám od vás všech, abyste důrazně vyvraceli mínění, že jsem světcem, jaké jsem zaslechl; jinak mne necháte dlouho v očistci trpěti, zbavující mne modliteb mých přátel. Mohl jsem vykonati mnohé dobro, ale to nic není, porovnáno s milostmi, jež jsem přijal od Pána Boha.“

Pak se uchopil oběma rukama růžence svého, řka: „Jenom jedno mne těší a upokojuje, když předstoupím před Pána Boha, to jsou moje Zdrávas Maria.“

Mluvení ho unavilo. Požehnal všem přítomným, pak se odmlčel. Celý den trpěl, modlil se, vzýval Boha a prosil přítomné: „Modlete se, abych neztratil odvahy.“ „Moje dobrá Matko, přijď a vezmi mne s sebou. Maria, Matko má, miluji tě.“

Panu faráři řekl: Bojím se, že ztratím trpělivost. Mohu být klidný? Když ztratím vědomí, dejte mi poslední, podmíněčné rozhrěšení!

Pak se obrátil kú své sestře, která mu byla pravým andělem milosrdným a mu hojně mše svaté po smrti slíbila: „Děkuji ti, ale nezapomeň je všechny obětovat Panně Marii — Nepřijde-li před mou smrtí pan M., (jednalo se o jeho představeného, jehož očekával), pak mu řekni, že ho velice miluji, že mu děkuji za všechno, co mi učinil, a že u Panny Marie nezapomenu na něho! Řekni mu též, že přináším obět svého života za spásu své milé kongregace a za noviciát! Ať řekne mým novicům, že jenom

jednoho od nich žádám, aby nezapomněli na svůj růženec! — Mé milé sestře Heleně řekni, že ji vroucně miluji a za ni se budu mnoho modliti! Všecky, kteří o mne budou mluvit, pros o růženec ku cti Panny Marie, aby se upevnilo její království na zemi!“

A později řekl: „Slib mi, že od posledního dechu mého až do pohřbu růžence se budou stále modliti u mé mrtvoly! Až budu na hřbitově, dej na malý kříž dřevěný napsati prostá slova: Ave Maria! Ostatně nečiň nic, abys dříve nepromluvila s mým představeným; vypadalo by to jako domýšlivost!“

Všecka tato dojemná slova, věrný odlesk jeho citů srdečných, promluvil mezi jednotlivými desátky růžence, jež se modlil s nimi.

Večer navštívili ho dva známí kněží ze Saint-Omer. „Přicházíte k umírajícímu, jenž toliko několik hodin má žíti.“ řekl jim. „Na shledanou v nebi, není-li pravda?“

K 7. hodině dokonával. Zrak se zakalil a byl nejistý. Jenom ještě zasténal: „Brzy nevím, kde jsem... Fiat!.. Maria, Matko má!“ To byla jeho poslední slova.

O půl osmé zesnul sluha Panny Marie tiše, když zvonili Anděl Páně, jak si přál, den po nanebevzetí Panny Marie, v sobotu, v den zasvěcený jeho Matce nebeské.

Jakmile se lidé dověděli o jeho smrti, přicházeli s celého kraje, aby uctili zesnulého. Růženec se modlili až do středy, do dne pohřbu.

Jako zástupci noviciátu přijeli někteří jeho novicové, aby se pomodlili u těla svého milovaného, všemi oplakávaného otce.

I představení zbožného řeholníka se vydali na cestu, jakmile dostali listy s poslední prosbou umírajícího. — Bohužel přišli pozdě.

Když tělo sluhy Božího kladli do rakve, přečetli listinu, ve které byl

stručný životopis zesnulého. Některým jeho přátelům napadlo, listinu dát do rakve.

Pohřeb byl jednoduchý, jak sluší na řeholníka; ale vytvořil se triumf, množstvím účastníkův, kteří v hluboké sebranosti mu prokazovali poslední čest.

Bývalý superior P. Bellangera, jenž skoro po celý život jeho byl jeho duchovním otcem, vyličil výmluvnými, srdečnými slovy život drahého zesnulého. Shrnul ho do tří slov, jež provedl, jsa zřejmě dojat: „P. Bellanger dal Bohu svědectví vody, ducha a krve. Svědectví vody nevinností a čistotou života.“ Pak zmínil se o jeho svěcení na kněze, mluvil dále: „Od toho dne vedl život modlitby. Viděl jenom ducha nadpřirozeného, nutnost modlitby. Velmi často slyšel jsem ho mluvit: „Jak neutěšeno jest, slyšeti řeč světa! Všechny pravdy se zeslabují.“ Uminil si, že přivede k platnosti život nadpřirozený, což prováděl při všech skutcích svých. Činil to rovněž vydávaje Bohu svědectví ducha svými podivně plodnými kázáními, svědectví krve stálým sebezapřením, obětí svých sil a svého života.“

Hluboce dojati byli všichni, když nad otevřeným hrobem se ukázal najednou francouzský stejnokroj zástupce armády, kterou P. Bellanger tolik miloval, v jejíž službě své síly vyčerpal. Důstojník, jenž přišel jako vyslanec všech vojáků, které P. Bellanger podporoval, zachraňoval a těšil, mohl jenom několik slov říci. Byl to dík srdečný, a zároveň hold, jež takto vyjádřil: „P. Bellanger byl knězem, světcem, jenž jednou snad na oltáře bude povýšen.“

Když rakev spustili do hrobu a poslední modlitby církevní dozněly, začal zástup, jako vyšším nadchnutím oživen, hlasitě se modlití poslední růženec. Při zvucích pozdravení andělského zaspán hrob.

Kdož navštíví skromný hřbitov vesničky Mouille, čtou na prostém kříži náhrobním slova: Ave Maria! Poslední přání věrného sluhy Panny Marie se

uskutečnilo. Když byl v životě tolik mluvil o své Matce nebeské, ji tolik oslavil, chválí a velebí ji ještě na svém hrobě. Ave Maria! bylo heslem v jeho životě, zůstalo jim i ve smrti.

Ale druhé jeho, tak určitě vyslovené přání, aby se nemluvílo o jeho svatosti, nemělo se splnit. Slovo, jež bylo na všech rtech, opakovalo se v četných listech, jež došly rodině se všech stran.

Hned v den smrti P. Bellangera napsal nejdůstojnější pan biskup z Arrasu: „Ztrácíme v něm svatého kněze. Miloval jsem ho a cenil ho velice. Šířil po celé diecési vůni kněžského života, jež dlouho ještě působiti bude dobré. Budeme se za něho modlití, ale doufám, že i on na nás nezapomene u Boha.“

Generální vikář téže diecése napsal: „Modlím se za něho, ale neměli bychom raději k němu se modlití, a jež žádati o jeho přimluvu u Boha? Nenáleží-li k těm, kterým veřejné mínění přiznalo chválu nejkrásnější, jakou lze vzdáti zesnulému: „Byl světec!“

Druhý generální vikář vyjádřil totéž jinými slovy: „Nedivil bych se, kdybych uslyšel, že zázraky se staly na hrobě P. Bellangera.“ V listě spolubratra řeholního čteme: „Se všech stran slyšet jeden hlas, že světec zemřel. Každý uvádí zbožné slovo, šlechetný čin milého zesnulého. V málo letech vykonal věci neuvěřitelné. Jaké žnivo duší! Jaké zásluhy! Ano, on byl světcem!“

Těž mnozí kněží vyjádřili podobně svoje city. Uvádíme jenom některé příklady: „Vaše rodina darovala nebi nového světce. Nemohu se modlití „De profundis“.

„Budu se modlití za něho, ale i kněmu; nelze mi jednati jinak.“

„Jako kdysi děti na ulicích římských při smrti svatého Benedikta Labra, můžeme i my, přátelé a spolubratři zesnulého, volati: Světec umřel! Proto ho nelituji, ale závidím mu raději jeho štěstí.“

„Modlím se za něho, ale jsem přesvědčen, že moje modlitby jiným prospějí.“

„Kolik dobrého vykonal, jak ho v triumfě doprovázely k Pánu Bohu všechny duše, kterým ukázal cestu k nebi.“

„Myslel jsem stále, že světců jest tolik v nebi, že Panna Maria nám zachová tohoto věrného přítele, jenž byl v pravém slova smyslu světce.“

Jak vidět, i duchovenstvo jednomyslně prohlašovalo P. Belangera za světce. Ostatně s tím nečekalo až ku smrti. Jednou navštívil nejdůstojnější pan biskup z Arrasu klášter Karmelitek v Saint-Omer. Představili mu sestru P. Belangera, jenž tehdy byl úplně zdrav. „P. Belangera,“ zvolal biskup, „jste sestrou nejzbožnějšího kněze mé diecése!“

A ctihodný děkan z Arrasu, jenž potkal novice zbožného řeholníka, nemohl potlačit výkřik: „On jest světec. Znáám ho již dávno. Využijte jeho svatosti!“

I řeholníci sdíleli všeobecné mínění. Psáno z kláštera Klarisek, jež ho velmi dobře znaly: „Jsme přesvědčeny, že oplakávaný P. Belanger ve-

šel do věčné blaženosti. To nám nebrání se modlit za něho. Činíme tak tím vroucněji, protože si představujeme jeho radost v nebi, když vidí tam přicházeti duše vysvobozené z očistce modlitbami za něho obětovanými.“

Dojem, ano přesvědčení, že byl světce, zanechal u všech svých spoluobratřích řeholních, zvláště u těch, jichž byl novicmistrem.

Těmito jednomyslnými chválami končíme svou zprávu. Jakou krásnější korunu nalezli bychom pro život tak krásný a záslužný?

Jestli církev dokonalý souhlas lidí, potvrzujících ctnosti sluhu Božího, považuje jistý důkaz svatosti jeho, co schází ještě tomu, jehož život jsme tak nedokonale vylíčili?

Panno neposkvrněná, chceme Ti na těchto listech prokázati tolik cti a chvály, jak to učinil sluha Tvůj nejvěrnější. Kéž všichni čtenáři se naučí, co jsme měli na zřeteli, pišce tyto řádky, že Ty jsi veliký průliv svatosti, a že tajemství podivně krásného života, jež podati jsme se pokusili, zahrnuto jest v jeho podpisu:

Jiří Belanger, kněz nevolník Panny Marie!

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Misionáři na cestách.

Z různých misijních stanic navštěvují misionáři časem osady černochů více méně vzdálené. Účel těchto apoštolských cest je dvojitý: jednak aby domorodce už obrácené ve víře utvrdili, jednak aby nováčky ve víře vyučovali.

Středem misie v jihovýchodní Africe, kterou spravují Obláti sv. Františka Saleského, je stanice Pella. V širším okolí stanice jest několik odlehlých osad, kam misionáři jednou za měsíc anebo jednou za dva měsíce docházejí; jsou však i osady ještě vzdále-

nější, kam jenom jednou za rok mohou docházeti. Tyto cesty konají se někdy koňmo, obyčejně však povozem a jsou nejenom drahé a obtížné, ale i s nebezpečenstvím života spojené. Nejednou bývá misionář v nebezpečení zahynutí žízni nebo hladem. Povoz, kterého se užívá na cestě pouští, bývá velmi jednoduchý. Aby cestující byli chráněni před žhavými paprsky slunečnými, bývá pokryt velkou plachtou. Má-li se povozem dopravit náklad nějaký, na př. cihly a pod., odstraní se plachta a my vi-

Ke dni svatořečení bl. Jany d'Arc.

díme pak před sebou praobyčejnou neohrabanou káru. Nicméně musí vůz býti pevný a mít zvláště silná kola, neboť na poušti není široko daleko koláře nebo kováře, jenž by poškozené a polámané vozidlo mohl opravit.

Ostatně ponechme slovo misijnímu biskupu Simonovi, jak takovou cestu africkou pouští následovně líčí:

„Před odjezdem třeba zaopatřiti se vodou; k tomu cíli naplní se vodou sud, jehožto velikost se řídí podle toho, jak dlouho jízda má trvati. Za jízdy se voda se šetrností co možná největší rozdává. Děje se tak proto, aby v případě, že by se cesta z jakéhokoliv příčiny prodloužila, voda vystačila. Zásoba potravy záleží v rýži, mouce a kávě. Po dvouhodinné jízdě je odpočinek. Ježto pro potah není na voze krmiva, vypřáhnou se tažná zvířata, aby se napásla, kde co najdou. Je-li roční počasí příznivé, najdou trávy s dostatek; jinak jest jim spokojiti se suchými křovinami anebo stává se, že nenajdou ničeho. Potom si lehnou a leží, až zase cestující se vydají na další cestu.

O cestující je o něco lépe postaráno. Když se povoz zastavil, sbírá se suché chrastí, rozdělá se oheň a vaří se káva. Každý dostane svou porci. Zároveň s kávou postaví se na oheň kotel s vodou a vaří se rýže. Cestující usadí se kolem kotle, každý si vezme trochu rýže a zapije vodou a je po hostině. Pak se vydávají na další cestu. Po dvou hodinách je zase zastávka. V poledne jest odpočinek delší, ježto je velké vedro a tažná zvířata potřebují delšího klidu.

Také v noci se v cestě pokračuje. Toliko od 11. hodiny večerní až do druhé hodiny ranní se noclehuje. Aby se volci ve tmě noční nezatoulali, sejme se jim jho a uvážou se k vozu. Cestující ulehají na zem a zahalí se do svých houní. Kdož jsou bojácnější, spí raději na voze, neboť není to zajiště žádnou příjemností, když se člověk probudí a vidí, že škorpióny, hady, pavouky a jinými jedovatými zvířaty je obklopen. Avšak i v těchto přípa-

dech spočívá na misionářích zvláštní ochrana Boží, neboť zřídka slyšeti, že by byl některý z nich jedovatou havětí nebezpečně býval poraněn. Nejednou byli cestující, probudivše se, jedovatými hady obkličeni, kteří se jim mnohdy omotali i kolem krku, a přece zůstali bez úrazu. Hlavní věcí je zachovati klid a plazů opatrně se zbaviti, neboť kousají jen tehdy, jsou-li drážděni. Škorpióni píchají sice, ale bolest je krátká a také následující na to nevolnost nebývá dlouhá. Rozhodně lépe je proto přenocovati na voze mezi měchy a bednami; pohodlí ovšem tu není žádné a člověk je z rána jako poláman, ale za dalšího pochodu na všecko nepohodlí se brzy zapomíná.

Nebezpečné jsou cesty pouští hlavně proto, že mimo jedovatou havěť číhá na poutníka i smrt žízni. Prameny jsou mnohdy 40 až 60 km od sebe vzdáleny. Běží tedy o, tuto dlouhou cestu co možná nejrychleji uraziti. Cestující oddechnou si teprve tehdy, když čerstvého pramene byli došli. Ale jaká to pro ně pohroma, jestliže na písčité poušti uvázli a nemohou ku předu! Vůz zapadá často hluboko do pisku, takže volci nemohou z místa. Pak ovšem nezbyvá cestujícím než ruku přiložiti k dílu a volkům účinně pomoci. Bohužel nelze v takovém případě tažných zvířat šetřiti. Ježto se se jedná o život, nutno všemi prostředky, křikem i bitím je popoháněti.

Zvláštní dobrodružství přihodilo se misionáři, P. Wolfovi jménem. Malá karavana zbloudila s cesty a byla již námahou a žízni všecka vysílena. Cestující vypřáhli konečně tažná zvířata a zavedli je k vodě, celý den cesty odtud vzdálené. Zatím zůstal misionář u vozu sám. Malá zásoba vody, asi 5—6 litrů, měla mu až do návratu jeho společníků vystačiti. Asi po půl hodině slyší jakýsi podezřelý šum, který si nedovede vysvětliti, který se však víc a více k vozu blíží. Najednou vrhne se ohromný roj včel na vůz a zmocní se sudu s vodou. Na neštěstí byl otvor jen slabě plátěnou zátkou zacpán, včely zátku vtlačily do-

vnitř a daly se do vody. Když druhého dne společníci se vrátili, našli jej jižni vysíleného a polomrtvého.

Nedávno byl by bezmála jižni zahynul misionář P. Becoulet. Ztratil cestu, bloudil poušti sem a tam, aby našel někde trochu vody a palčivou žízeň uhasil. Nadarmo. Již se loučil se životem, již cítil blížící se smrt. V tom přeletělo tudy několik ptáků a z toho soudil, že někde na blízku, snad u nedaleké skály, bude trochu vody. Napnul poslední síly, dovlekl se tam a skutečně ve štěrbině skalní našel shnilou, děsně zapáchající vodu. A hle, tato voda, které by si nikdo z nás netroufal ani okusit, zachránila mu život. Po nějakém čase našel ztracenou cestu a vrátil se šťastně domů.

Jindy zase byla celá karavana v nebezpečí zahynutí na poušti. Zásoba potravin byla vyčerpána, sud s vodou vyprázdňen a volci byli hladem a žízni tak vysíleni, že nemohli z místa. V tomto zoufalém postavení odhodlal se jeden z misionářů karavanu o své újmě zachránit. Vsedl na kůň a jel nazdařbůh dále. Urazil několik mil, přijel šťastně do obydlené krajiny. Za pomoci a přispění obyvatelů sehnal něco potravin a vodu, a na vypůjčeném povelu dovezl svým spolecestujícím. Karavana byla zachráněna.

Když byl konečně misionář po přestálých svízlech a trápotách cíle své cesty došel a viděl-li, jak domorodí křesťané mu spěchají vstříc, zapomíná na vše, co zlého byl na cestě zakusil. Křesťané vítají ho plni radosti. Jako dobrý otec, který nepřišel s prázdnými rukama, rozdává ze zásob, jež s sebou přinesl: kávu, rýži, tabák a pod. Potom rozdává dary pro duši: křest sv., svátost pokání, žehná sňatky manželské, slouží mši svatou, podává sv. přijímání, vyučuje ve víře. Po krátkém pobytu pokračuje ve své cestě, vědom si toho, že na vinici Páně nepracoval nadarmo. Jak útěchyplná, jak oblažující je pro něho myšlenka, že své dobré křesťany ve víře utvrdil, je povzbudil a mnoho nových pro Krista získal!

Misijní návštěva na ostrově sv. Heleny.

Malý, asi 2992 km od Kapska vzdálený ostrov sv. Heleny, vězení to kdysi císaře Napoleona I., má jenom málo katolíků. Podřízení jsou misijnímu biskupovi v západním Kapsku. Od roku 1852 sídlil na ostrově vojenský kněz, který ještě podnes v Irsku žije. Po něm převzal péči o katolíky misijní seminář v Lyoně. Když později anglické vojsko bylo z ostrova odvoláno, docházel tam jednou za rok některý kněz z Kapska.

Předminulého roku byli katolíci více než 12 měsíců bez duchovní útěchy. Teprve loni ke konci dubna zastavil se opět kněz na ostrově. Nejprve navštívil kostel a faru v městě Jamestovu. Kostel je malá, pěkná budova a celkem v dobrém stavu. Za to fara vypadá děsně. Byla totiž dlouhá léta takofa neobydlena, ježto misionář v týhodni obyčejně uvnitř ostrova cestoval a jen za účelem nedělní mše svaté do Jamestova se vracel. Bili mravenci zničili vše, co bylo ze dřeva a něco málo knih, které ještě na faře zbyly, ztrávil. Misionář upravil si na faře skrovné obydlí a shromáždil v neděli své věřící v kostele kolem sebe. Bylo to pro všechny velkou útěchou, když zase po čase viděli hořeti před svatostánkem věčné světlo. Že to bylo právě v květnu, konala se denně večer májová pobožnost. Dvě dívky zpívaly mariánské písně, jimž je byla naučila dcera amer. konsula před svým odchodem.

Bohužel je katolíků velice málo, na celém ostrově asi 35, a všichni jsou po ostrově roztroušeni. Někteří z nich jsou nábožensky lhostejní, jiní bydlí od hlavního města příliš daleko a nemohou každou neděli na mši sv. docházeti. Za to katolíci horlivě přijímali v čas pobytu misionářova na ostrově sv. svátosti častěji. Obyčejně postrádají katolíci v hodinu smrti útěchy svatých svátostí. Dítka, které kněz za příčinou vyučování kolem sebe shromáždil, vyznaly se dobře v katechismu, přes to, že kněz tak zřídka na ostrov dochází.

Za svého pobytu na ostrově sloužil kněz mši sv. také pro francouzského konsula a strážce domu a hrobu Napoleona a použil při tom téhož kalicha a těchže bohoslužebných rouch, jichž kdysi užíval bývalý kaplan císařův. Také tři plachetní lodě přistály tehdy u břehu ostrova a katolickému mužstvu dovolili kapitáni, aby své náboženské povinnosti vykonati mohlo. Angličtí úředníci a duchovní, mezi nimi místodržitel, anglikánský biskup, superintendent a j. chovali se k misionářovi velmi přívětivě a zvali ho často ke stolu nebo na procházku. Ježto je ostrov hodně hornatý a cesty unavující, najal si misionář mezka. Na jeho hřbetě projížděl ostrov a navštívil město Longwood, poslední to bydliště Napoleono, a město Briars, kde zajatý císař nejprve byl vězněn. Město samo je nyní zpuštěno. Hrdé kdysi hradby pevnostní, batterie, baráky a vojenské nemocnice stojí opuštěny a zanedbány. Po sedmi týdnech opustil katolický kněz opět ostrov. Ještě před samým odchodem udělil umírající stařeně poslední náboženskou útěchu.

Domnělý had.

Dobrodružství velmi nemilé potkalo misionáře kapucína v Indii. Obleknuv

se ke mši sv. přistoupil, nic netuše, k oltáři. Ale jaký úlek! „Již při stupni modlitbě,“ vypravuje, „začalo se cosi v mé kapuci hybat. Zatajil jsem dech. Co to asi je? Bleskem projela mi hlavou myšlenka: Není to snad jedovatý had? Bezpochyby ano, neboť v celém misiím okrese není tolik hadů jako zde. Viděl a zabil jsem již hady v kostele, ložnici i jídelně. Možná tedy, že některý zabloudil do mé kapuce. Možná však, napadlo mi, je to jenom ještěrka, jichž je v Indii také mnoho. Nalezl jsem je často z rána v kapse i kapuci.

Za velké rozrřizitosti sloužil jsem mši sv. dále. V mé kapuci byl nepokoj vždy větší. Zvíře hledělo bezpochyby dostati se ven, ale nemohlo, ježto mešní roucho ke krku těsně přiléhalo. Mé rozčilení rostlo. Jak pak, kdyby to byl přece had! V úzkosti a spocen dospěl jsem konečně ke konci mše sv.

Pospíšil jsem rychle do zákristie, svlekl jsem opatrně mešní roucho, a zvíře ze své skrýše vylezlo.

Díky Bohu, byla to velká tlustá ještěrka, jakých v Evropě neuvidíte. Vyskočivši na stůl hleděla na mne svými velkýma očima a já na ni. Potom jsme se v pokoji a lásce rozloučili.“

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

Po odstranění Boha zůstává člověk, ale člověk ten činí se bohem. Volná myšlenka jej zbožnila: „Hle, píše Challeml, už přes šest tisíc let ožívá se myšlenka v podobě hada: Dej mi svůj život a já ti dám svět, říši, již věky jenom rozšíří... Nepozbývej mysli. Mnou staneš se hrozným i nejmocnějším. Všude uvidíš nespravedlivost ve cti, ale já ti vybuduji společnosti moudrých, nezničitelná království světa a svobody. Korunuji tě paprsky, posadím tě na trůn a učiním tě bohem.“

—Ale jaký je to bůh? Uhlídáme. S těmito nevydanými listy starého Challemla byl nalezen jiný spisek, jakési napodobení Rabelaise, mistra v užívání světa, jehož spisovatel zábavně povolává z pekel, aby naše století naučil pravé moudrosti. Ale jaká to moudrost, bratře můj! Jakýs president senátu líčí ji asi takto: „Je to život kořeněný, vínem zaléváný, kde vládne smích, zpěv, láska, kde se netřeba ničeho bát, v nic doufat, netřeba dbáti prozřetelnosti, která se

tam nahoře pobavuje hrou kuželkovou se světy a o nás se nestará. . .“

Ale hrdý tento polobůh, ten stařec klukových názorů je přes to nevesel. Dobře nazvány jsou ty úvahy myšlenkami pesimisty. Challelmele je se vším vředy nespokojen kromě sebe. Svě nápadů staví pod ochranu ponurého básníka zoufání Leopardiho a Němce Heineho, tohoto mrzáka posníváka, zničeného na těle i na duši dlouhým hýlením. Z celého díla tohoto básníka vynechal by pouze jeho slova před skolem. „Ano, vrátil jsem se k Bohu jako marnotratný syn, když jsem byl s Hegelovci hlídali vepře.“

Zadumanost pesimistova, toť černé mračno; vizme nyní úder blesku: Bůh povstal. Mezi oba tyto úryvky vkládá vydavatel, přítel to autorův, tyto řádky: „Zdá se, že v době, kdy přítel náš těšil se ještě užívání rozumu, umínil si popsati různé ty odrudy duchapessimistické. Nepokládáme včasným vyznačovat tu rozpory. Stačí upozorniti čtenáře na mravní chorobu, jež stihla našeho přítele. Všichni lékaři choromyslných označili tuto směsici rozmyslu a hrubého poblouzení jako pravidelný symptom šílenství. Ponechávám soudnému čtenáři, aby rozpoznal, co tu pravdy a co přemrštěno.“

Omluva platí jen potud, pokud může. My si pouze zapamatujeme, že když byl Challelmele napsal rouhavá ta slova, pozbyl rozum, který byl zbožnil. Nešťastník upadl v šílenství a v něm i umřel. A o šílenství mluví také jeho nástupce v Akademii Hanotau, když di r. 1898, ovšem s dávkou eufemismu: „Náhle muž ten zmizel, jeho zdraví bylo nadobro podkopáno. Veliký řečník se odmlčel. President senátu samochtě uchytil se na odpočinek. Nechtěl, aby jeho skolem byl na odív. Jeho duše se uzavřela. Přípravovala se v jakési strohé zamlklosti na nevyjadřitelný zítřek (?). Vešel zprvu v trudnou zadumanost, potom v mlčení jako v předstih hrobu.“

Mimochodem řečeno, není to jediný příklad za naší doby, takový trest ší-

lenství, jež nebe seslalo na rouhavou, divou bezbožnost, která se proti němu vzepřela. Jmenuji tu jenom Nietzscheho, v němž vtělilo se sveřepé, surové, až ukrutné sobectví. Vždyť on děl: „Nebuďte pouze stateční, buďte tvrdí!“ Uvádím jen titul posledního jeho díla „Antikrist“, které sám výslovně nazývá bezvýhradným atentátem proti Ukřižovanému, svému to osobnímu nepříteli. Kdo neví, tomu aspoň připomeni, že čtyři měsíce po tomto pošklebném, výzývavém výroku, v lednu 1889, dopadlo šílenství na hlavu tohoto zuřivce. To se stalo v Turíně. Jeho matka, prostá, zbožná křesťanka, přijala jej do starého svého domu v Naumburku. Až do dne, kdy ji Bůh povolal v r. 1897, něžně a trpělivě jej opatrovala. On ji přežil. Neuměl jiného nežli zvatliti matku, mamu, bloudil kalným okem, plným úzkosti kolem sebe, pozvolna umíraje, netuše, jaký hluk zvedá se kol jeho jména a jakým drzým přibojem šíří se zlo z jeho spisů.

* * *

Bédné bylo také stáří muže, který až do konce pod elegantním skepticismem tajil nečestný život mrzkosti a pohoršení. Ano, touto dvojí nevážností, ducha i mravů, vyloučil se Sainte-Beuve nadobro z těch, jimž kyne odpuštění Spasitelovo. Napsal nárázkou na velkolepý obraz Lukreciův: „Jako pochodeň třeba přijati a chopiti se dědictví života. Někteří vzali život jako svici, přemnozí jenom jako — doutník. On náležel sám k těmto posledním: byl to život ubohého epikurejce, ztravovaný rozkoší, již opěval, život diletanta, promarněný v teoriích hesla umění pro umění. „Pokládají mě za skeptika a já rád přisvědčuji. Ano, vše vyjde na jedno.“ Takové bylo jeho heslo.

Ale slovem skeptik není výstižně vyjádřena fanatická zášť, již Sainte-Beuve má proti Bohu a církvi. Onť jest, jenž dává masité hostiny o Velkém pátku, při nichž je princ Napoleon a spisovatelé About a Flaubert. On napsal princezně Matildě: „Kdy už se císař

a Francie očistí od malomocenství klerikálního?“ A o řeholích: „Kdy konečně budou utopeny nečisté ty škrabošky?“ Je to konečně muž, který, jak v senátě vyslovil se Rouher, „první ze senátu francouzského měl tolik drzé odvahy, aby si poručil civilní pohřeb.“

Jako jméno skeptik, tak nestačí ani jméno epikurejce, aby plně vyjádřilo celou zchátralost tohoto nízkého, zpuštělého života. Věnoval se, jak dí Veuilot, kultu necudných Mus. Rád stavi se do pósy mistra svůdce, hlásá mládeži volnou lásku, již sám dal příklad. „Proč se neoženíte?“ zavýčital mu Jules Janin. „Protože jsem tuze ošklivý,“ odpověděl. Bylo to ostatně pravda. Ale ošklivost tělesná není ještě nejhorší.

Je to posléze zaprodanec: potřebuje za každou cenu peněz, poct, dobrého bydla, popularity, a zaprodává se. Prodává se císarství, zednářstvu, všem stranám, které jim dosti pohrdají, aby jej koupily. Tak se stalo, že v řede-

sátém devátém roce umírá na vrcholu cti a slávy. Ale jak k ní dospěl!

A přece týž člověk vzpoury měkne před obrazem Kristovým, jak učinil i Rousseau, který v ohledu mravním nebyl ani o chlup lepší. Píše: „Když má člověk mluvit o Ježíši Kristu, zmocňuje se ho bezděky jakási zbožnost. Bojí se, nevysloví-li jména toho na kolenou a v klanění, že je zneuctí a že i nejhlubší úcta mohla by ještě býti rouháním...“

Proto táže se Hilaire de Lacombe: „Kterak mohl muž, jenž napsal něco takového, upadnouti v šílenou nenávist proti Ježíši Kristu, ba i proti Bohu? Na to odpovídá evangelium: Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou. Zákonem spravedlnosti a rozumu není pravda výsadou ducha. Pravda ukládá povinnosti. Zrači se ve ctnosti, jako v zrcadle beze skvrny, kdežto neřesti ji zastírají. Jsou tajné stránky života, které se prozradí septěním atheismu.“ (Příště dále.)

Různé zprávy.

Jak soudí o náboženství učení mužové a nevěrci. O francouzském romanopisci Viktoru Hugovi, jehož některé spisy pro nevěrecký obsah — jako na př. *Madonna Pařížská* (*Notre-Dame de Paris*) a *Bídníci* (*Les Misérables*) jsou na indexu, t. j. zapovězeno katolíkům je čísti pod tresty církevními) — píše P. Louis Dreves, T. J., následující příběh: Jednou tázal se ho tento proslulý francouzský spisovatel: „Co vlastně soudíte o mých spisech?“ „Musím vyznat,“ odpověděl P. Louis, „vaše dřívější díla byla obdivuhodná. Ale nyní zdá se, že jste propůjčil své pero a své myšlenky zlému duchu.“ Spisovatelovi oči zaslzely. Později prosil o dovolení, by směl zdobit v koleji (jesuitské) oltář, zasvěcený Panně Marii. Když V. Hugo umíral, chtěl si dát zavolat kněze. Lékaři pravili, že nechce zemřít „jako pes“. Příbuzní spisovateli odmítli rozhodně vyhověti prosbě

nemocného. Lékař však, rozhodný katolík, věděl si rady. Nemocného upozornil, aby vzbudil pravou a dokonalou lítost a úmysl, vyzpovídati se, kdyby byla příležitost, pak že mu udělí kněz s balkonu protějškého domu rozhřešení. „Otevřel jsem okno,“ pravil lékař, a zatím co kněz dával rozhřešení, modlil se nemocný nahlas úkon lítosti, a to s takovou vroucností, že i nejtvrďší srdce bylo by se tím obměkčilo. Básnickovy slzy byly znamením jeho upřímné lítosti.“ Hodinu na to byl Viktor Hugo mrtev. („Právo“, katol. týdeník.) — Týž slavný spisovatel učinil kdysi o vyučování náboženství ve škole výrok, jehož by si měli zvláště u nás dobře povšimnouti nepřátelé náboženství ve škole od ministra Habrmana až po mnohé národní učitele, zvláště pak oni katoličtí rodičové, kteří u nás svou nerozhodností a netečností napomá-

hají k tomu, aby náboženství bylo ze škol vyloučeno. Památný výrok Viktora Huga zní: „Bylo by záhodno před soud pohnati ty rodiče, kteří posílají dítky do takových škol, nad jichž branou čteme: Zde se nevyučuje náboženství.“ — Nevěrec Diderot přistihl jeho důvěrný přítel při tom, když vyučoval svou dcerušku katechismu; všecek udiven ptal se ho, jak to možné; klidně odpověděl Diderot: „Chci, aby dcera má jednou byla pořádnou manželkou a matkou.“ — Jiný nevěrec, Grizot, takto dosvědčuje nutnost náboženství ve škole: „Vyučovatí nelze bez vychovávání a vychovávání nelze bez náboženství.“ „Ráj.“

Víra nejpevnějším pilířem každé říše. Když r. 1783 Severní Amerika nabyla své samostatnosti a Jiří Washington stal se presidentem, tu veřejně prohlásil před nesčtným zástupem tato památná slova: „Kdo chce býti občanem Spojených našich obcí, musí věřiti v Boha a nesmrtelnost duše!“ Věděl, že to jsou ty pevné pilíře, na nichž lze stavěti pevně každou říši. „Ráj.“

Stav katolické církve. Katolická církev má nyní mimo papežskou stolicí 8 latinských patriarchátů, 214 arcibiskupství a 862 biskupství. Východní obřady mají 6 patriarchátů, 22 arcibiskupství, 53 biskupství a 6 apoštolských vikariátů. V misiích jest 9 apoštolských vyslanectví (delegatur) (jinde 5), 178 apoštolských vikariátů (misijských biskupství) a 70 apoštolských prefektur. Žádná jiná říše na zemi nemá takového rozvinutí a rozšíření po celé zemi. „Posol B. Srdca Jež.“

Katolický život v Anglii. V Biringhamu byl 65. katolický sjezd. Přišli mnozí biskupi a preláti. Lord major (měšťanosta) ačkoli kvaker (protestant), vital delegáty na radnici. Vzpomínal, že roku 1850 právě jeden kvaker z Biringhamu překazil zákon proti zřízení katol. biskupství v Anglicku (které

Pius IX. vykonal). Při samém sjezdě zdůrazňovalo se hlavně to, aby katolíci v záležitostech veřejného života hájili svoje vlastní zájmy. A to nejen ve škole, ale i na každém poli sociální činnosti. Neboť jen křesťanství může tyto otázky dobře rozluštit.

„Posol B. Srdca Jež.“

Časová slova papežská. Dne 29. února pročítaly se ve slavnostním zasedání kongregace obřadů v přítomnosti sv. Otce listiny o prohlášení za blahoslavené mučenníků z Ugandy, Uršulinek z Valenciennes a milosrdných sester z Cambrai. — Sv. Otec též promluvil. Oslavoval zvláště neohroženost ve víře a sv. čistotu, kterými ctnostmi se tyto mučennice vyznamenaly. V nynější době že jsou tyto ctnosti velmi důležitý a velmi potřebný pro křesťany. Neboť nemravnost strašně řádí v lidském pokolení. Když 22 mučenníků-černochoů, sotva že se obrátili z pohanstva, ukázalo takovou neohroženost ve víře a takovou sílu sv. čistoty — čím více mají křesťané našich krajů povinnost se posvěcovati. Vždyť používají dobrodiní křesťanské viry již od dávných věků a v přehojné míře mají k tomu dosti prostředků. Ačkoliv nám není třeba vycediti svou krev, jak to učinili tito mučenníci z Ugandy, Uršulinky z Valenciennes a milosrdné sestry z Cambrai — přece musíme snášeti posměchy bezbožných. Ať jsou křesťané neohroženi a ať na př. svoje rodiny zasvěti nejsvětějším Srdci a beze strachu přistupují veřejně ku katol. spolkům. „Posol B. S. J.“

O úkolech kněžstva v poválečném čase promluvil štrasburský biskup Ruch. Silně zdůrazňoval, že jedině evangelium může rozluštit sociální otázky nynější doby. I kněz má zde zvláštní úlohu. On je to, jemuž přináleží rozšiřovati evangelium a jeho známost. Při tom třeba jemu příkladem ukázati, jak se mají nauky evangelia uskutečňovati. „Posol B. S. J.“

Díkovzdání.

Z Kroměříže. Konala jsem devítidenní pobožnost [ku cti božského Srdce Páně a k Panně Marii za vyprošení zdraví a byla jsem vyslyšena. Proto dle učiněného slibu ku větší cti a chvále nejsv. Srdce a Panny Marie vzdávám veřejně vroucí díky za milost mně tak dobrotitivě prokázanou. H. M.

Z Kroměříže. Z dopuštění Božího byla jsem navštívena těžkou zkouškou v duchovním životě a bylo mi podstoupiti časté duševní boje, následkem čehož i tělesné zdraví bylo porušeno. Ve veliké tísní své hledala jsem pomoc u božského Srdce a Panny Marie a slíbila jsem, že budu-li vyslyšena, poděkuji veřejně v tomto časopise. A důvěra má byla štědře odměněna. Byla jsem vyslyšena. Těžké boje duševní i s nemocí pominuly. Proto s nejserdečnější vděčností vzdávám své díky nejsvětějšímu Srdci Páně i Panně Marii.

J. N.

Plním slib svůj a vzdávám veřejný dík sv. Antonínkovi Paduanskému, neboť na jeho přímlovu uzdraven byl můj bratr z duševní nemoci. Vyzývám všechny, kteří jsou sklíčení nějakou nemocí, by se k sv. Antonínovi s důvěrou obraceli a devítidenní pobožností ho uctívali.

Sestra O. R.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanské matky, vzor ctnosti v rodině a ve společnosti a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodie, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Zakládati spolky křesť. matek.

Úmysl v červnu: **Eucharistický apoštolát.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. ČERVNA 1920.

ČÍSLO 6.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Rozšíření úcty k nejsvětější Svátosti.

(Hlavní úmysl.)

Jsmo-li v cizím kraji a chceme posoudit duševní vyspělost, povahu lidu, zajdeme do jejich chrámů. Vitá-li nás kostelíček, prostínek sice, nicméně zevně i vnitř úhledný, čistounký, ladně upravený, můžeme právem říci, že i tamější lid je spořádaný, dbalý, opravdový, lpoucí s láskou k Bohu a tím i k lidem. Úcta, již chtějí svou starostí o chrám ukázat božskému Spasiteli pod způsobou chleba přítomnému v nejsvětější Svátosti, odráží se v celém jejich zevnějšku. Zevnějšek chrámu však zpustlý, často popsáný, kol chrámu povyk a hluk hrajících si děti, vnitřek bez ladu a skladu, pošpiněný, mřížovím zatrasený vchod do kostela — jak nyní pro množící se krádeže kostelní na mnohých místech vidávat — podává smutný obraz náboženského citění a přesvědčení. Co otcům bylo svatým, čemu věnovali veškeré své umění a jmění, stává se synům všedním, ba nepotřebným, ba příležitostí ku svatokrádežím.

I obrací se v tomto měsíci červnu, měsíci božského Srdce, které svou nej-

větší lásku ukázalo ustanovením nejsvětější Svátosti, svatý Otec na věřící, by se modlili a sami životem svým rozšířit se snažili úctu k nejsvětější Svátosti.

A je jí v žití našem tolik potřebí! Celý život křesťanův je kol Spasitele svátostného soustředěn. Vždyť je v této svátosti přítomen ten, o němž sv. Pavel krásně dí: v něm hýbáme se, žijeme a jsme, Ježíš Kristus, původce veškeré svatosti. To vycitila německá konvertitka a básnička paní Kordula Schmiedová, rozená Wöhlerova, známá pode jménem Kordula Peregrina. Byla dcerou protestantského pastora. Když přestoupila na víru katolickou, byla vyděděna a vyhnána z otcovského domu, stala se služebnou; však v trudných chvílích, plných útisků a bolů, nalezla poklad skrytý, který jí silil, těšil, hřál, to nejsvětější Svátost oltářní. Však též napsala celou sbírku básní, vydaných roku 1874 pod názvem: „Co vypravuje věčné světlo“, v níž mezi jiným takto píše:

Nuž k světlu chci tě vésti, sem pojd' blíže jen,
kde Ježíš v svatostánku živ jest přítomen;
ó, pojd' a klekni! Slyš, co věčné světlo dí,
jež k Němu, kdo Jej hledá, temnem provodí!
Ó, věř, ten světla zákmit blikající v tmách
ti více jasu dá, než zříš tam na hvězdách,
a chceš-li rozuměti, napni jenom sluch;

zde pravda tobě svítí, mluví k tobě Bůh!
 Pak ponoříš se v Něj a nezatoužíš zpět
 a tuh svých smělých k nebi výše vzepneš let
 a ničím neukojíš snivé duše své,
 leč tím, jenž věčným světlem k sobě všechny zve.
 Tak často bloudíš žitím, boly unaven,
 ze spleti té že, zdá se, není cesty ven.
 Tu svatostánek kyne: Pojď jen směle blíž,
 zde Ten, s Nímž spojen, kámen s duše odvalíš!
 Ach, bez Něho jest radost lichý pouze lesk,
 a světlo tmou a život — po domově stesk;
 však s Ním se mění v rozkoš každý bol
 a v perlu slza, nouze v darů zlatodol.
 Ó, pojď, ať kleknem spolu v prach tam před oltář,
 ať v duši stmělou bleskne světla Jeho zář!
 On ruku štědrou dnes i někdy otevře,
 vždyť slíbil: „Ten, kdo ve mne věří, neumře!“

A vzpomeňme pohnuté doby v naší milé vlasti, doby husitské. Pokud v čele bojovníků kněz v dřevěných monstancích na vysoké žerdi nesl nejsvětější Svátost, z níž čerpal bojující lid sílu, aby trpěl a umíral pro svoji víru, svobodu a národnost, byl lid zván Božími bojovníky. Jakmile však v pozdějších výpravách zmizel kněz s nejsvětější Svátostí, nebyli to již Čechové zápolící za svá práva, ale najatí žoldnéri, jimž válka a loupež byly jediným řemeslem.

Ano, má veliký význam Spasitel svátostný pro jednotlivce i pro celé národy. A lidstvo u vědomí velikého tohoto významu jemu, bílé Hostii, obětovalo vše, co mělo nejvzácnějšího. Štětce s pérem, báseň s hudbou, stavitelství se sochařstvím zápolilo o prvenství v důkazu vděčnosti lidského srdce.

Božský Spasitel i dnes zůstává ve své dobrotě a lásce k lidstvu týž, však lidstvo nechápe velikost jeho lásky k němu.

Jinak bychom pečteli tak často o svatokrádežích, o zneuctíváních, jimž vystaven je božský Spasitel ve svatostáncích. Proto ona prosba svatého Otce o modlitbu za rozšíření úcty svátostného Spasitele. Jak tuto úctu rozšíříme?

Úcta tato musí vyvěrat z našeho nitra, pevně věřícího! Je učení o nejsvětější Svátosti tajemstvím, neobsahuje však v sobě ničeho proti rozumu.

Jako tajemství však je zkušebním kamenem naší víry v Ježíše Krista, jako bylo kdysi v Kafarnau, kde rozdělili se posluchači božského Spasitele; jedni nad jeho řeči se pohoršovali a odešli, druzí s apoštoli volali: „Ty jsi Kristus, Syn Boží!“ a zůstali jemu věrni. Tuto víru posílíme četbou, nasloucháním kázání, jednajících o nejsvětější Svátosti, ale nejvíce modlitbou, modlitbou před svatostánkem. Vždyť různé eucharistické spolky s řady jako ustavičného klanění se Ježíši Kristu svátostnému vytryskly z vědomí potřeby a nutnosti sdílet se s božským Spasitelem v modlitbách před svatostánkem se vším, co duši pálí a bolí, co ji však též hřeje a těší. Zde před svatostánkem může duše rozvinout své nejkrásnější stránky a mohutností její jak poznávající, i chťení se zdokonalují, zde pravá modlitba, vznešená to rozmluva duše s Bohem vystupuje k nebesům a sliťování Boží a mír sestupuje do ušťvaného srdce lidského.

Nuže, a vědomí, jež víra nám dává, že je zde přítomen skutečný, pravý Ježíš Kristus, nutí nás k úctě k němu a tuto též rozmnožuje. Nitro, nitrné přesvědčení dere se na venek, stáváme se divadlem světu i andělům, strhujeme svým příkladem i jiné k úctě podobné.

Ať doprovázíme či potkáme kněze nesoucího svátostného Spasitele k ne-

mocnému, ať o Božím Těle zúčastňujeme se průvodu, ať na modlitbách klečíme v kostelích, zvláště při mši sv., ať přijímáme v těžké nemoci Tělo Páně, všude a vždy budme příkladem úcty k nejsvětější Svátosti.

Zvláště rodiče, matka, mohou mocně působit, by ditky s láskou a úctou lnuli k nejsvětější Svátosti. V mnohých rodinách za staru bylo zvykem, že matka při návratu z kostela, kde přijala Tělo Páně, dýchala na dítě své a tiskla je k sobě, by aspoň takto dítě stalo se účastno štěstí svatého přijímání. V Čechách při úvodech matek bere kněz dítě na své lokty a drže je před svatostánkem obětuje a zasvěcuje je v ochranu Boží. A když dítě je připravováno ku prvnímu svatému přijímání, kolik naskytá se tu

příležitosti působiti ze strany rodičů na dítě, by vždy s uctivostí blížilo se svátostnému Spasiteli.

Nuže, modlitbou, častým hodným sv. přijímáním a návštěvami kostela, příkladným životem, vzděláním ducha a ponořením ducha do pravd nebeských, udržujeme, rozšiřujeme úctu k nejsvětější Svátosti. Budme hotovi za božského Spasitele ve svatostánku trpět, jeho čest bránit, hájit, a najdeme zde ráj na zemi, kde nestojí anděl s ohnivým mečem, kde mír, kde nic už tolik neboli. Buďtež nám útěchou slova Korduly Peregriny :

A bych i psancem býti měla,
ať smrti dech mne ovívá,
to útěchou mi, že jsem spěla,
kde věčné světlo hofívá.

Dr. Al. Richter.

Ježíš, přítel kajcníků.

Napsal Ignát Z h a n ě l.

Dle evangelia na třetí neděli po svatém Duchu byl tehdy Ježíš obklopen hříšníky; neboť „přibližovali se k němu celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. A fariseové i zákoníci reptali, řkouce: Tento přijímá hříšníky a jí s nimi.“ Luk. 15, 1. 2. Ano, po celý svůj pozemský život byl Ježíš, božský Spasitel, velkým přítelem hříšníků a hlavně těch, kteří si umiňovali činiti pokání a chtěli býti kajcníky. Tato láska byla tak veliká, že řekl právem kterýsi učitel duchovního života: „Ježíš přijímá hříšníky — jest obsahem celého Pisma, jest pro nás všechny nejutěšenější pravda.“

Ano, učení Kristovo rozeznává se ode všech jiných nauk náboženských také tím, že zakladatel, Ježíš, přišel na svět, aby se ujal hříšníků, zval je k sobě, nikdy jich od sebe neodpuzoval, jak to činili hlasatelé jiných vyznání. Dokazují to slova Pisma, kdež čteme, že se uráželi nad tím fariseové a zákoníci, poněvadž se Ježíš ujímá hříšníků a jí s nimi. Po lidsku posu-

zováno, zdá se nám býti velmi podivným, že Ježíš, jako dobrý pastýř, nechává na poušti devadesátdevět ovec, jde hledati stou ztracenou a neustane, dokud ji nenalezne. Luk. 15, 4. NePOCHOPITELNÝM zdá se nám býti, proč se rozěsmutnil Ježíš, když jel naposled slavně jako král-vítěz do Jerusalema, „Když se přiblížil a město spatřil, zaplakal nad ním.“ Luk. 19, 40. Mohli se nad ním, Synem Božím, horšiti andělé, že je opustil, zanechal v nebi a šel dolů na zemi k nevděčným lidem, chtěje je spasiti. Ale vyplnilo se tuto slovo Pisma: „Vždyť přišel Syn člověka hledat a spasit, co bylo zahynulo.“ Luk. 19, 10. Ježíš miloval ty, kteří ho nenáviděli a dobře řečnil těm, kteří ho pronásledovali a neustali, až jej přiblíli na kříž.

Nemáme většího přítele nad Ježíše Krista. O něm neplatí slovo, které pronesl ženiální španělský spisovatel Calderon, řka: „Klobouk dole z hlavy, plná tobolka v ruce získá nám přátele.“ Kterýsi starý filosof žádal, aby pravý

přítel byl poloviční já. Požadavek tento Ježíš nejen splnil, nýbrž věnoval se svým cele, všecem, „jako dobrý pastýř dal život za své ovce.“ Jan 10. 11. Již předchůdce Kristův, svatý Jan Křtitel, poukázal na Krista a když ho užíval, an jde k němu, zvolal: „Ejhle Beránek Boží, který snímá hříchy světa.“ Jan 1. 29. Ježíš odňal od nás lidi naše hříchy uče lid, dáváje příklad a hlavně svou smrtí na kříži! „V tom je láska, ne že bychom my milovali Boha, nýbrž že On prve miloval nás a poslal Syna svého, jako oběť smírnou za hříchy naše.“ 1. Jan 4. 10. Ježíš jest obětí smírnou za hříchy naše, „ale nejen za hříchy naše, nýbrž i za hříchy celého světa,“ ib. 2. 2; „krev našeho Ježíše Krista očisťuje nás od všelikého hříchu.“ ib. 1. 7.

Protože my všichni jsme hříšníci, ať již zatížení hříchem dědičným, ať hříchy, kterých jsme se sami dopustili, zemřel tedy Ježíš i za nás; dokázal svou lásku k nám způsobem nejskvělejším. Miloval-li nás Ježíš, milujme i my jej, což dokážeme nejlépe, když budeme zachovávat jeho přikázání. Volejme se zbožným Kempenským: „Pane, v koho mohu skládati důvěru svou v tomto životě, anebo co jest mně největší potěchou ze všeho, co se jeví pod nebem? Zdaž ne Ty, Pane Bože můj, jehožto milosrdenství není počtu? Kde pak mně bylo dobře bez Tebe? Aneb kde mohlo se mi vésti nedobře, byl-li's Ty se mnou? Raději chci býti chudým s Tebou, než bohatým bez Tebe. Raději si volím s Tebou putovati na zemi, než-li bez Tebe obdržeti nebe. Kde Ty jsi, tam je nebe; ale smrt a peklo tam, kde Tebe není. Ty's má žádost, pročť nezbytno mi, abych za Tebou volal, lkal a úpěl. V žádného vůbec nemohu úplně spoléhati, že by mně v tísní mé přispěl na pomoc v pravý čas, leč jedině v Tebe, Boha svého. Ty's má naděje, Ty's má důvěra, Ty's můj potěšitelem, Ty's mi ve všem všude přítelem nejněžnějším.“ Kniha III., hlava LIX.

Abychom mohli býti zúčastnění ovoce smrti Kristovy na kříži a získali

milosti, nám ku spáse potřebné, založil Ježíš pro nás hříšníky svátost pokání, opětů a velký důkaz jeho pravého přátelství a lásky k lidem. Proto milujeme, my věrní vyznavači víry Kristovy, tolik tuto svátost a proto ji svět nenávidí. K nám jest jako onen sloup, který byl k Židům, jež vedl Bůh, světlý, ale k Egypťanům, kteří je pronásledovali, temný.“ II. Moj. 14, 19, 20.

Krásně píše velký učenec anglický, kardinál Manning: Dvojiho by se svět rád zbyl — posledního soudu a svátosti pokání; posledního soudu, protože je nevyhnutelný a přísný; svátosti pokání, protože je předchůdcem a svědkem soudu budoucího. Není zla, kterého svět neřekl o zpovědnici. Kdyby bylo lze, sesadil by věčného Soudce; nemoha však, brojí proti soudu ve zpovědnici, ježto na ten může.

Ale nejenom svět mimo Církev, nýbrž i svět v Církvi — nepřimní, falešní, pyšní, vlažní a světačtí katolíci, slovem všichni nekající, bojí a lekají se stínů „trůnu velikého, bílého“, Zjev. 20. 11, to je svátosti pokání. Ale všem kajícím je tato svátost nejmilejší po nejsvětější Svátosti, ano v jistém ohledu nad ni ještě žádoucnější.

V nejsvětější Svátosti je Pán Ježíš skutečně a podstatně, zvláště a osobně s veškerou plností božství a člověčenství, ve svátosti pokání jest jenom svou milostí. V té příčině nelze jich srovnávat. V nejsvětější Svátosti se ukazuje Ježíš jako král se slávou a mocí; ve svátosti pokání je milosrdný jako lékař, útrpný jako dobrý pastýř. V nejsvětější Svátosti nás k sobě vábí a přeměňuje hlavně dle svých božských vlastností; ve svátosti pokání podle lidské zkušenosti, starostlivosti, milosrdenství. Nejsvětější Svátostí povznáší nás Ježíš k sobě; ve svátosti pokání přichází poslechnout nás, v nejhorších hříších i bídě naší otvírá nám své nejsvětější Srdce. Ve svátosti oltařní Ježíš kraluje nad spravedlivými; ve svátosti pokání hledá zbloudilé ovečky. Nejsvětější Svátost je svátostí svatých, pokání svátostí hříšníků; k ta-

kovým, jakými jsme, přichází zvlášť blízko, stýká se důvěrně s našimi potřebami, lidským hlasem nás těší, nám pomáhá.

Uděliv apoštolům moc hříchy odpouštět a hříchy zadržeti, Jan 20. 23, nevyňal Ježíš z tohoto božského práva na odpuštění nikoho z tehdejších lidí, aniž koho z lidí, kteří potom měli přijít na svět. Dal takto apoštolům do rukou nejvzácnější krev, aby ji mohli kropiti celou zem, lidí všech věkův i národův. Byla jim svěřena pro židy a pohany, kteří tenkrát uvěřili a pro všechny, kteří později přijali učení Kristovo za své — i pro největší hříšníky. Nikdo nebyl a není vyloučen z veliké milosti pokání a odpuštění. I nejzarytější a nejzastaralejší hříšník, jehožto hříchy jsou červené jak šarlat a černé jako noc, nejbezbožnější a povahou s hříchem srostlý může dostat rozřešení. Neboť Ježíš řekl: „Proto pravím vám: Všeľiký hřích i rouhání odpustí se lidem, ale rouhání proti Duchu neodpustí se. A kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude mu odpuštěno, kdo by však mluvil proti Duchu svatému, nebude mu odpuštěno ani v tomto věku, ani v budoucím.“ Mat. 12, 31. 32.

Slovům těmto nesmíme však tak rozumět, jako by Bůh nechtěl anebo nemohl těchto hříchů odpustiti, když člověk se kál a činil pokání. Ačkoliv jsou hříchy proti Duchu svatému nejhorší urážkou Boha, přece je Bůh ochoten na zemi i na nebi tyto hříchy odpustiti, pozná-li hříšník svou hříšnost, přestane-li odporovati milosti a činí-li pokání. Trvá-li však hříšník v hříšnosti své, odporuje-li až do konce milosti Boží, nečiní-li a nechce-li činiti pokání, nechce-li být kajcníkem a v hříších těchto umírá, pak nemůže mu být odpuštěno ani na zemi ani na věčnosti. K odpuštění hříchů zajiště třeba je pokání, ku pravému pokání třeba jest pak milosti; proto kdo milosti pohrdá, nemůže činiti pokání, není kajcníkem a nemůže mu tedy být odpuštěno, zrovna tak, jako nelze vyléčiti nemoci, vyhýbá-li se nemocný

jistému léku. Proto dí římský katechismus: „Totéž platí o hříších, jestliže člověk nemocný na duši odmítá pravý prostředek záchrany, totiž milost Boží.“

Svatý Ludvík z Granady píše: „Hřích smrtelný z pravidla zatemňuje rozum a odvrací vůli od Boha; čím více kdo hřeší, tím více jest rozum jeho zatemněn a jeho vůle otupena, až konečně octne se v nejbídnější slepotě a zatvrzelosti.“

Ve svátosti pokání uděluje se kajcníkům netoliko odpuštění hříchů, nýbrž vylévá se v ní též na duši mnoho milosti Božích. Ve křtu zrodili jsme se poprvé duševně, kdo pak upadl do těžkého hříchu, bývá svátosti pokání zrozen podruhé. Ve svátosti pokání uděluje se nám zнова posvěcující milost, po křtu ztracená, ale rozřešením oživuji a jsou záslužny před Bohem všechny skutky lásky a zbožnosti, které byly smrtelnými hříchy udušeny a usmrceny. Po zimě přichází jaro a vše oživuje; pole, lesy a všechna příroda, která se zdála být docela mrtvá, dostává novou sílu i plodnost; podobně jest s duší, byla mrtvá a oživila, všechny plody, které visely uvadlé na větví, obdržely znovu život. Na křtu obdrželi jsme roucho svatební, bez něhož nikdo nemůže být připuštěn k hostině nebeské, Mat. 22. 1—14, stali jsme se syny Božími a spoludědici království Božího. Hříchem jsme však toto synovství a spoludědictví ztratili, pozbyli jsme milost i lásku Boží. Ve svátosti pokání, když kajeme se z hříchů, stáváme se znovu přáteli a syny Otce nebeského. To je ta plnost milosti, které je svátost pokání stálým a nevycerpateľným zřídlem.

V každé knize, v každém návodu k duchovnímu životu jest proto hned na prvních stránkách obsaženo vždy pojednání o zhoubě, o škodlivosti, o nesmírné zlobě hříchu osobního. Tak čteme na příklad v knize duchovních cvičení sv. Ignáta z Loyoly, o níž praví sv. František Saleský, že obrátila a spasila více duší než ob-

sahuje písmen, tento výrok: „Hříchem stáváš se takřka vrahem Boha, neboť hřích, pokud to na něm jest, vraždí Boha. Ovšem nevraždí hříšník Boha vskutku, ale vraždí ho v duchu.“ Hříšné náklonnosti, hříšné lásce ku leckterému tvorů věnuješ své srdce, činíš z něho trůn hřichu, kdyžť přece Bůh v něm přebýváti má, ten má v něm panovati, tomu se máš klaněti, „v něm žijeme, hýbáme se a trváme.“ Sk. apošt. 17, 28. Svoluje ke hřichu, necháváš Boha umřít ve svém srdci a v pravdě možno tu říci, že tvoje srdce jest jeho hrotem. „Užasněte se nebesa nad tím.“ Jer. 2. 12.

Ze života žebráka Benedikta Labre, který zemřel v Římě roku 1783, vypravuje se: Jako hoch byl nějaký čas u příbuzného, který měl velkou a dobře pěstěnou zahradu. Jednou, když právě uzrály jahody, přišel za ním známý jeho, se kterým si rád hrával. Ten uviděv v zahradě tolik krásných jahod, zvolal: „Dovol mi, abych si natrhal jahod,“ což však Benedikt Labre odepřel, podotknuv, že nemá k tomu svolení strýce a že k němu nemůže jíti, protože není doma. „Nechci jich mnoho,“ pravil hoch, „pouze několik málo. A co záleží na takové maličkosti?“ Tu se malý Labre všecek rozhorlil a pln svatého hněvu zvolal: „Maličkost? Co praviš? Může býti maličkostí, čím urážíme Boha?“

Nikdo nezapomeň na pravdu, že každý hřích bude jistě jednou potrestán. Vždyť již zde na světě jest med hřichu smísen se žlučí, růže hříchů jsou obkličeny mnohým trním, zdánlivá radost, potěšení, útěcha, zisk, úspěch všech nespravedlností, všech neřestí jest propleten bidou, trpkostí všeho druhu. Bůh hrozí hříšníkovi: „Protož aj opletu cestu tvou trním a ohradím ji hradbou a stezek svých nenalezneš“, Os. 2. 6, zrovna jakoby řekl Bůh: „Jenom se oddej, hříšníku, svým hříchům, žádostem, neřestem, ale najdu tě a vytrpíš za to tisícere soužení, trampoty, starosti, bolesti souženo druhu.“ Vždyť čteme již v Písmu starého zákona: „Není pokoje bez-

božným, praví Hospodin.“ Is. 48. 22. Názorně vyjadřuje beznadějnost hříšníka moudrý Salomoun: „Naděje bezbožného jest jako pěří (prach), kteréž zachvacuje vítr a jako pěna tenoučká, kteráž víchřicí rozptýlena bývá a jako dým, kterýž se větrem roznáší a jako památka na hosta, kterýž odchází téhož dne.“ Moudr. 5, 15. Marny, pomíjitelný jsou tedy radosti a rozkoše pocházející ze hřichu.

Poznali-li jsme ohavnost hřichu, mějme pevné přesvědčení polepšiti se, prosme však také milostivého Pána o ctnost vytrvalosti. Neboť „kdo vytrvá až do konce, spasen bude“. Mat. 10, 22. Žijme a posilňujme se k vytrvalosti pravou láskou k Bohu, která nám dopomůže ke všemu, oživuje, sílí, dopomáhá k vzrůstu, k zralosti, k dokonalosti, jest ke všemu užitečná. A k této lásce není potřebí žádné zvláštní učenosti, moudrosti, stačí srdce úplně dětinné.

Mezi mučedníky, kteří byli v nedávné době usmrceni pro Krista v Kočičině, byl také prostínký katechumen, čekatel svatého křestu. Pohané opovrhovali jím a tropili si z něho smích, protože neuměl odpovídati na jejich námitky proti přirozenosti a že tak úporně toužil umřít pro toho, jehož se neuměl zastati. Tu jim odpověděl: „V rodině, skládající se z mnoha dětí, jsou někteří úplně vyvinutí, mají dokonalý rozum; jiní jsou ve věku teprve jinošským, tedy jsou rozumu do té doby nevyspělého a třetí konečně jsou ještě v prvním dětství. Všichni milují otce, ale neznají ho všichni stejně. Dospělí dovedou o něm mluvit a svědectví vydávají o jeho povaze, jakož i umějí uvést důvody, proč ho milují; děti však neznají ani jeho povahy, ba ani jeho jména, pouze vědí, že jest jejich otcem a že je miluje, což jim stačí, aby zase oni jej navzájem milovali a v něho celou duši svou se skládali.“

Každý hřích nese trest a zlobu již v sobě, „soužení a úzkost přijde na duši člověka, který páše zlé, jak na žida a to předem, tak na pohana“.

K Řím. 2, 9. Každý hřích bude potrestán, když ne zde, tak na věčnosti. Bývají hříchy zde na světě trestány někdy příliš pozdě, neboť „mlýny Boží melou sice příliš pomalu, ale za to nadmíru jistě“. Popel a zbytky těla Neronova, krutého pronásledovatele křesťanů, byly nalezeny za papeže Paschala II. tam, kde je nyní kostel St. Maria del Populo. Papež nařídil, aby všechen lid římský se tři dny postil a pak byly pozůstatky uvrženy

do řeky Tiberu. Jakou útěchu skýtají nám všem výroky Písma: „Živť jsem já“, praví Bůh; „nechci smrti bezbožného, ale, aby se obrátil bezbožný od cesty své a živ byl“. Jer. Ezech. 33, 11. „Hle, stojím u dveří a tluku“. Zjev. 3, 20. „Syn člověka přišel hledat a spasit, co bylo zahynulo“. Luk. 19, 10. Proto nikdo nezoufej, ale každý doufej!

Vždyť je náš nejvyšší milosrdný Ježíš přítelem všech kajících hříšníků.

Marie Tesařová:

MATIČKO TOBĚ.

Matičko Tobě jen,
hlas moji písně zněj,
Tebe že miluji,
světem se rozléhej.

Ranní když červánek,
zulíbá moji tvář,
v obět Ti milou dám,
srdce své na oltář.

První mé slovíčko,
pozdrav Ti zvěstuje,
vždyť to mé srdce ví,
kdo mne přec miluje.

Když bolest, neštěstí,
píseň mou utlumí,
vánek Tvé pomoci,
nade mnou zašumí.

Jak máje rosička,
když padne na květy,
tak Ty svou pomocí,
přijdeš mi v ústřety.

Bolest má pomine,
v Tvém lásky náručí,
a znovu písnička,
z retu mých zazvučí.

Dopřej mi, Maria,
s Tebou se shledati,
a v nebi věčně pak,
chvály Ti zpívati.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Životopis její měl mu býti zároveň důkazem, kam až dospěje a kam až se může povznést duše prostá, nevinná a světu i sobě odumřelá, kterou Bůh vedl již od kolébky a kterou vyznamenával převelikými milostmi. Bez P. Rolina neměli bychom svěřivotopisu blahoslavené řeholnice z Paray; bez něho ušel by nám tak mnohý rys, tak mnohá stránka její povahy a jejího života; bez něho neměli bychom tak podrobných zpráv o jejích zjeveních.

„Neboj se ničeho,“ pravil jí nebeský její Ženich, když si mu s bolestí stěžovala, že pobožnost k jeho Srdci narážela i v klášteře samém na překážky a veliký odpor, „budu kralovati vzdor svým nepřátelům i všem těm, kdož se tomu vzpírají.“¹⁾ A stalo se! Jako když v parním létě bouře dostoupí vrcholu a největší zuřivosti, náhle ustane nebo jinam se přelíbne a na vyprahlou krajinu se

¹⁾ Svěřivotopis. Vie et Oeuvres II, str. 416.

Ježiš, pastýř dobrý.

Jan Křtitel káže pokání.

spustí svlažující, osvěžující déšť, jež země dychtivě do sebe ssaje a který všemu zvaldemu dodává opět nového života a nových sil; jako po prudké bouři slunce se opět ukáže, duha zazáří nad krajem a vše volně dýchá, tak bylo i v paray-le-monialském klášteře dcer sv. Františka a sv. Františky. Když tam bouře odporu a nevole proti M. Alacoque a nové pobožnosti dostoupila vrcholu, brzy se náhle rozplynula.

Stalo se to takto: V jídelně četli se při stole spis P. de-la Colombièra nedávno vydaný; všechny sestry jej sledovaly s živým zájmem; vždyť dobře znaly spisovatele, jenž byl po nějakou dobu jejich zpovědníkem a jehož si velice vážily. Ve svých úchvatných rozjímáních vypravuje pojednou o jistě velmi věrohodné a omilostněné osobě, se kterou Bůh obcuje zcela důvěrně a která měla v oktavě Božího Těla podivuhodné zjevení, při němž Pán Ježíš žádal, aby uctíváno bylo jeho božské Srdce. P. de la Colombière zmiňuje se tam o všem, co jí Pán Ježíš rozkázal, a dodává, že se jemu osoba ta se vším tím svěřila; zmiňuje se tam také, že Spasitel náš přislíbil obzvláštní milosti a požehnání všem, kdož konají a rozšiřují onu pobožnost, a že se skutečně vyplňují veliká jeho přislíbení. Jak bylo při tom sestře Markétě Marii, která ve své pokoře toužila na vždy zůstatí neznámou! Řeholní sestry, kromě představené, ovšem netušily, že ona omilostněná osoba sedí s nimi za stolem a že je to právě ta, proti níž v poslední době vznikla bouře jejich odporu. Brzy však se měly o tom dovědět. Jakoby náhodou přišla věc na jevo. Jedna z novicek našla totiž lísteček, na kterém si M. Alacoque poznamenala, co jí božský její Mistr sdělil o pobožnosti k jeho nejsv. Srdci; poznala ihned, či ruka jej psala, a již celý noviciát věděl, že osobou, o které mluví P. de la Colombière, je její představená, sestra M. M. Alacoque. Novicky se z toho velice radovaly a uctivaly od té chvíle tím horlivěji božské Srdce. Po oné události přicházely k sestře Markétě i některé ze starších sester s prosbou, aby je seznámila s pobožností již zjevenou, což jí zajisté působilo radost nemalou.

Mezitím obrátila se na své dřívější představené, jež se staly představenými v jiných klášteřích Navštívení, s prosbou, aby ve svých domech co nejvříve doporučily a zavedly pobožnost k nejsladšímu Srdci Pána Ježíše; psala jim zcela otevřeně a rozhodně a sdělila jim též, co vše slíbil Pán Ježíš těm, kdož se přičiní o zvelebení pobožnosti k jeho Srdci. Listy její neminuly se účinkem; neboť brzy na to zasvětily se Srdci Páně kláštery v Semuru, Dijonu a Moulinsu. V Dijonu zapustila pobožnost hluboké kořeny, hlavně přičiněním cti. matky de Saumaise; tam byla též již r. 1686 vydána tiskem první knížečka o nově zjevené pobožnosti k božskému Srdci. V Semuru zas, kde rozšiřovala pobožnost cti. matka P. R. Greyfié, vydány byly první obrázky Srdce Páně. Představená ta zaslala jich několik také bl. M. M. Alacoque pro její novicky a pro ony sestry, které dle jejich příkladu začaly uctívatí přelaskavé Srdce Páně.

Nikoho na světě nenaplnňovaly tyto zvěsti o pokroku pobožnosti větším štěstím a blahem, jako pokornou a světu dosud neznámou sestru Markétu Marii. A toto štěstí a radost její měla se ještě nenadále zvýšiti. Nadešel právě poslední den v oktavě Božího Těla r. 1686. Sestra, která před rokem byla nejvíce zaujata proti pobožnosti a nejvíce brojila proti ní, přišla toho dne k představené novicce a prosila ji snažně o obrázek Srdce Páně. Slíbila jí též, že zřídí za to v klášterním chóru oltáříček nejsv. Srdce a vybídne i ostatní sestry, by i ony se zúčastnily holdu božskému Srdci. M. Alacoque byla tím mile překvapena. A co jí slíbila ona sestra, to vykonala věrně a svědomitě. Následujícího dne, tedy v pátek po oktavě Božího Těla, stál v chóru skutečně krásný oltáříček a na něm ve zlatém rámci obraz božského Srdce Páně ozdobený květinami. Když přišly sestry do chóru, byly jim překvapeny. A podivno! Nedávno ještě vzpíraly se pobožnosti a nyní při pohledu na oltář ten mizel jejich odpor i předsudky všechny, srdce jejich se rozehrálo a rozšiřovalo a neočekávaně rázem získáno bylo pro pobožnost k Srdci vši úcty a lásky nej-

hodnějšímu. Od té chvíle zavítal jiný duch do kláštera; všechny sestry byly od toho okamžiku jedno srdce a jedna duše. Večer pak téhož dne usnuly se na tom, že v zahradě klášterní vystaví kapličku a zasvěti ji nejsvětějšímu Srdci. Byl to pro M. Alacoque den opravdové radosti. Srdce její se rozpíjalo štěstím a nesmírným blahem; s novickami zapěla téhož večera radostně, děkovně *Te Deum*, načež jim pravila: „Nepřeji si již ničeho, poněvadž je poznáváno božské Srdce a začíná již kralovati v srdcích. Jednejte tak, aby božské Srdce na věky jako král a ženich kralovalo v srdcích vašich!“¹⁾ Tak splnila se její prorocká slova, jež před rokem pronesla o svých spolusestrách: „Nechtějí přijít, ale božské Srdce je již přitáhne..., ty, které nyní odporují, budou prvními a nejochotnějšími.“²⁾

Ačkoliv bl. M. Alacoque i v této době nebyla bez bolestí a utrpení — vždyť po celý svůj život mnoho trpěla a byla téměř neustále navštěvována různými, často velmi bolestnými chorobami — přece v posledních letech dožila se mnohých radostí, jež jí hlavně působil utěšený postup a rozvoj pobožnosti, pro kterou žila a která jí byla ze všech nejmilejší.

Dnem nejčistší radosti a nejčistšího štěstí pro ni byl den, v němž posvěcena byla kaplička božského Srdce v zahradě jejího kláštera. Řeholnice Navštívení v Paray-le-Monialu totiž pomyšlely na

to, aby se jejich usnesení brzy uskutečnilo. Kaplička po dvou letech byla dostavěna, vyzdobena a 7. září 1688 slavně posvěcena za převelike účasti místního i okolního duchovenstva a velikých zastupů věřícího lidu, který chtěl spatřiti „svatou řeholnici“, již Pán Ježíš zjevil své Srdce. V kapličce té, která stojí až do dnes, konával po té celý klášter, zvláště na první pátky v měsíci, společně pobožnosti k božskému Srdci; tam je sestry společně odprošovaly za urážky jemu učiněné, tam obnovovaly sliby své zasvěcené předobrotivému Srdci; bl. Markéta velmi ráda tam spěchovala a prodělávala; tam každá sestra s důvěrou přednášela svému ženichu a králi své prosby a potřeby. Odtud zajisté i hojně pozhnání plynulo na celý dům i jednotlivé jeho členy.

Roku následujícího byla v klášterním kostele dijonském s povolením biskupa z Langres sloužena poprvé mše sv. o B. Srdci Páně; po velikonocích pak téhož roku konala se tam s velkou okázalostí a slávou slavnost božského Srdce; zřízeno bylo při kostele tom také bratrstvo bož. Srdce, jež v krátké době mělo na sta členů.

Kromě toho dověděla se bl. M. Alacoque, že s radostí jsou vítány a veliké oblibě se těší obrazy nejsv. Srdce i hodinky k němu a knížečky, jež pojednávají o něm a o pobožnosti k němu; dověděla se také, že kněží T. J. horlivě ji rozšiřují a že pobožnost ta kvete ve všech klášteřích v Marseille. (Příště dále.)

Dvě světla na duchovním nebi.

Napsal St. Jarolím Pavlík.

Ve čtvrtý den stvoření světa pravil Bůh: Ať jsou světla na obloze nebeské, aby zemi osvěcovala. I stalo se tak. I učinil Hospodin dvě velká světla; větší světlo, aby panovalo nade dnem, menší světlo, aby panovalo nad nocí, a hvězdy. Tak jako jsou dvě světla na přirozeném nebi, slunce totiž, jež osvětluje den, a měsíc, jež osvětluje

noc, tak je i dvě světla na nebi nadpřirozeném, nebi duchovním, dvě velikých světél na nebi církevním, totiž: svatý Petr, jež panoval nade dnem, protože hlavně židům evangelium zvěstoval, pro něž již před Kristem den pravé víry byl zasvitl; a svatý Pavel, jež panoval nad nocí, protože především pohanům kázal, kteří ještě jak

¹⁾ Vie et Oeuvres I. 272.

²⁾ Tamtéž str. 237.

bludné ovce bloudili ve tmě modlo-sluzby. Petr je tedy sluncem, Pavel je měsícem, a hvězdy, to jsou ti ostatní apoštolové. Kristus Pán řekl jim jednou: Vy jste světlo světa; tak svíť vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a velebili Otce, jenž je v nebesích. Čteme v písmě svatém: Kteří druhé vyučují ve spravedlnosti, budou se stkvíti jako hvězdy po věky věkův. Apoštolové učili svět spravedlnosti, zaslouhují tedy, abychom je nazvali hvězdami na nebi církevním.

Slunce svítí; dává nám světlo, bez něhož bychom nemohli žítí. Má světlo samo v sobě. Planety svítí též, ale světlem nevlastním. Petr nám skýtá světlo víry; bez toho světla nemohli bychom žítí; žádné jiné světlo nám světla Petrova nenahradí. Kde jest Petr, kde jest jeho nástupce, tam lze nalézt pravou víru. Jeho nástupce jest jenom v katolické církvi k nalezení; naše církev je tedy majetnicí pravé víry.

V duši svatého Petra bylo už světlo, kdy duše jiných lidí ještě byly ve tmě. O tom nám dává důkaz evangelium, jež se čte ve svátek svatých apoštol-ských knížat. Jiní lidé považují Ježíše jen za proroka, pravice: Prorok veliký povstal mezi námi. Vidím, že prorok jsi, pravila samaritánská žena. Zač vy mne považujete? táže se Ježíš. Petr odpovídá horlivě a s plným přesvěd-čením: Ty jsi Kristus, Syn Boha ži-vota. Pro takovou víru blahoslavi Petra božský Mistr: Blahoslaven jsi, Šimone, synu Jonášův; neboť tělo a krev nezjevilo to tobě, ale Otec můj, jenž jest v nebesích.

Zač považují dnes lidé Spasitele? My jej s Petrem považujeme za Syna Božího; ale ne všichni ho za takého považují. Mnohým osvícencům jest jenom člověkem; ovšem člověkem moudrým a dobrým, ideálem člověka, ale přece jenom člověkem. Že evan-gelisti kazatelé nového směru v Božství Ježíšovo již nevěří, je známo; a přec smějí zůstat v úřadě. Kde Ježíše již za Boha nepovažují, tam není o křes-tanství žádné řeči. Budme rádi, že náležíme ke katolické církvi. Katolická

víra zůstává vždy stejnou a pevnou, jako skála Petrova; nepodléhá modě ani filosofickým náhledům učenců. Stojí pod zvláštní ochranou Ducha svatého, jenž nedovolí, aby katolická církev u věcech víry pobloudila. Za Petra zvlášť se modlil Spasitel, aby jeho víra neochabovala, tak aby spolu-bratry své posilovati mohl.

Slunce je koule ohnivá; jako taková vyvinuje ohromné teplo. Oheň jest odznakem lásky. Že svatý Petr Spa-sitele z celého srdce miloval, doka-zuje jeho si počínání. On jest jeden z těch, kteří všechno opustili a Krista následovali; nechce, aby umřel; chce s ním na smrt jít. Po zmrtvýchstání ukázal se mu Ježíš a tázal se ho: Šimone, synu Jonášův, miluješ mne? Petr odpovídá: Ano, Pane, ty víš, že Tě miluji. Třikrát se ho tak Ježíš tá-zal a třikrát tvrdil Petr, že jej miluje. Tím musil napravit trojí svoje za-pření. — Milujme i my ze srdce mi-lého Spasitele; ukažme skutkem svoji lásku. Petr též dokázal skutkem, že božského Mistra miloval; neboť za něho pracoval, se obětoval, trpěl a zemřel. Pracujme i my pilně, každý ve svém stavu, z lásky k Ježíši, sná-šejme ochotně strasti a bolesti, budme ochotni za Ježíše se obětovati.

Slunce má však i své skvrny, jež však mu nemohou uškoditi. Zatmění je na nějaký čas, zmizí však opět; síla slunce zůstává nezkrácená. Na velkém světle svatého Petra též shle-dáváme skvrny, neboť nebyl bez chyby. Jeho největší chybou bylo, že třikrát zapřel svého Mistra; a přece zůstal hlavou církve; neboť druzí apoštolové, třebaš nebyli tak chybní — Jan byl zrovna pro svou nevinnost panenskou miláčkem Páně — neměli těch vlast-ností, jež Petra činily způsobilým k ří-zení církve. — Nástupcové svatého Petra, papežové, též nebyli bez chyby. Velmi mnozí žili ovšem svatě; byli však i takoví, kterým se to a ono dá vytýkati. To však není žádnou příčinou na papežství nadávati, jak to jistí lidé rádi dělají. I papež není ještě žádný anděl, ale jen člověk. Právě v tom

vidíme božské ustanovení papežské moci, že vzdor nevhodnosti nosičů nejvyšší moci, klíční přece se papežství udrželo až po dnešní den. — Papeži a jeho zástupcům má se prokazovati úcta a poslušnost. I rodičům a jejich zástupcům musejí děti prokazovati úctu, lásku a poslušnost bez ohledu na chyby, jež na nich pozorují. Svátý Pavel napomíná služebné poslouchati svých pánů, nejen dobrých, ale i zlých.

Světlo slunce bývá často zatemněno mlhou a mraky, deštěm a sněhem. Světlo svatého Petra a jeho nástupců hleděli za všech časů nepřátelé církve zatemnití nenávisť, pomluvou, pronásledováním a ujařmování. Prvního velkého pronásledování dožil se již svatý Petr sám. Už v Jerusalemě ho pronásledovali. Ale tak jako slunce, i kdyby nevím jak dlouho přšelo, vždy naposledy zvítězí, tak i moc papežská. Ty jsi Petr, skálo, na té skále postavím církev svou a brány pekelné ji nepřemohou. Trůny se bortí, ministři odstupují, kacíři umírají, bouře se vybouří, ale apoštolská stolice trvá a bude trvati až do konce časů.

Každý den slunce zapadá; ale nedlouho na to zase vychází; na každý sluneční západ následuje sluneční východ. I papež musí zemřít, ale netrvá dlouho a nový papež zasedne na osiřelý trůn. Papežové umírají, ale hodnost a moc papežská neumírá. V katolické církvi tají se síla, již stále se omlazuje, jako strom z jara.

Tak tedy je svatý Petr to větší světlo na nebi církevním; to menší světlo, měsíc, je svatý Pavel. On však není menším v tom smyslu, jako kdyby vlohami duševními a ctnostmi zůstával za Petrem pozadu, nýbrž protože nebyl hlavou církve, ale jen biskupem a jako takový od Petra závislým jako měsíc od slunce; vzděláním, uměním řečnickým, silou pracovní ještě Petra převyšoval. Byl sice malé postavy, měl však velkého ducha.

Měsíc nám ukazuje jen jednu tvář; druhou, od nás odvrácenou, nevidíme nikdy; jenom jedna polovička nám svítí. Život svatého Pavla též mů-

žeme rozdělit na dvě polovice: jedna až do obrácení byla od Boha odvrácenou; napřed byl Šavlen, pronásledovatelem Krista; jeho předešlý život nedává nám tedy světlo dobrého příkladu. Za to však jeho příklad pozdější. Jako měsíce přibývá, až se stane úplňkem, tak vzrůstala ctnost svatého Pavla, obzvlášť jeho lásku ke Kristu až k bodu nejvyššímu, ke dni jeho umučení, kdy prolil krev svou za Pána.

Vstoupí-li měsíc do stínu zeměkoule, včas zatmění, vypadá mnohdy jak krvavý. Když se stín smrti snesl nad svatým Pavlem, zbarvil se krvavě jeho obličej; byl totiž stát. Umíraje vzýval několikrát jméno Ježíšovo, ono jméno, jež nosil před králi a knížaty.

Měsíc obíhá kolem země. Je ustavičným cestovatelem. Během 28 dní obejde všech pět dílů světa a všude rozlévá své libezné a tiché světlo. Nebyl svatý Pavel též cestovatelem v pravém slova smyslu, dokud žil? Žádný jiný apoštol nevykonával tolik cest jako on; procestoval bezmála všechny tenkrát známé země a zvěstoval všude nauku Ježíše Krista, jež srdcí, pochybnostmi zmítanému, zjednává pokoj a klid. Všude, kam přišel, panovala ještě noc pohanství, bludu a zlořádu. Brzy však zjasnila se noc a udělala místo dni, Pavel přivedl obrácené národy k Petrovi.

Měsíc drží stráž na nebi, když všechno spí. Mnohé noci probděl i sv. Pavel na modlitbách, v rozjímání a při práci. Sám přiznává: V obtíži a bídě, v mnohém bdění, v hladu a žízní, v mnohých postech jsem čas strávil. Mnohý chudobný člověk musí se dříti až do noci; až do noci pracuje, děti křičí celou noc, starost nedá člověku spáti. Obětujeme takové noci milému Pánu Bohu a modleme se, nemůžeme-li spáti. Modleme se v noci za duše, jimž hrozí nebezpečí. Dábel vychází obvykle v noci na lup; tu potřebuje nevinnost odjinud pomoc modltitby, aby loupežníku nepadla za kořist.

V jedenácté kapitole zjevení svatého Jana čteme: Tof jsou dvě olivy a dva

kandelabry, které stojí před Pánem země. A chce-li jim kdo uškoditi, vyjde oheň z jejich úst a stráví jejich nepřátely, a bude-li jim kdo ubližovati, musí býti usmrčen. Tito mají moc, nebe uzavřiti. Tato prorocká slova hodí se i na oba svaté apoštoly, Petra a Pavla. Mají moc klíčů a mohou nebe otevřiti nebo zavřiti; oni jsou dvě světla na nebi, jež nám svítí jak vírou tak ctností. Kdo

jim bude ubližovati, t. j. kdo bude církvi jejich škoditi slovem neb skutkem, tedy nepřátelé církve, neujdou svému trestu. Zůstaňme věrní víře, kterou kázali, a církvi, kterou založili a upevnili. V této církvi dojde člověk spasení způsobem nejjednodušším a nejjistějším. Nechť nám jednou nebeský vrátný nebe otevře, když jsme s Pavlem dobrý boj dobojovali a viru zachovali.

Marie Tesařová:

ZVUČTE MOJE PÍSNĚ.

Zvučte, moje písně prosté,
k chvále nebes Matičky,
ozvěnou mi v srdce noste,
pokoj nad vše sladičký.

Zvučte, moje písně vezdy,
neste výš se nad ten svět,
bych se mohla, jak ty hvězdy,
v čistý azur zaletět.

Zvučte, moje písně drahé,
jako harfy libý hlas,
vracíte mi chvíle blahé,
jež mi spálil bolu mráz.

Zvučte, moje písně chudé,
na radost a na štěstí,
tomu píseň druhem bude,
kdo sám sevřen bolestí.

Zvučte, moje písně, zvučte,
vždyť vás tolik ráda mám,
bolem srdce neumněte,
tam vás vložil Pán Bůh sám!

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Příšerná návštěva.

„Bylo to,“ vypravuje jistý misionář, v osadě řečené Nepokoland, ve střední Africe. Přišel jsem tam na své misijní cestě, abych tamější černocho vyučoval, po případě jim udílel sv. svátosti. Za příbytek byla mi vykázána chata, pozůstávající z hlíněných zdí a střechy travou pokryté. Uvnitř byla ložnice a před ní otevřená předsíň. Kolem chaty rostlo vysoké rákosí. Ježto již dva měsíce před mým příchodem nebyla obydlena, usadilo se tam mnoho všelijaké havěti: mravenci, štiři, velcí pavouci, vosy, ještěrky, myši a následkem toho i hadi.

Přišel jsem tam v měsíci říjnu. Bylo velké vedro a mnou otřásala zimnice. Moji dva služební hoši odešli, aby nasbírali dříví a přinesli vody. Byl jsem v ložnici sám a usadil jsem se na polní židli, abych si po cestě odpočinul. Svě cestovní gamaše jsem odložil a spodky jsem dole svázel, aby hmyz na mne nemohl. Vůkol bylo ticho, tu a tam běžela ještěrka po travové střeše a venku zašeleštělo rákosí, kdykoliv jím odpolední větérek pohnul. Za chvíli jsem napolo usnul.

Byl jsem tak unaven, že jsem ani oči neotevřel, když blízko mne něco

měkkého na zem padlo. Ani jsem nepřemýšlel, co by to mohlo být. Za nedlouho zdálo se mi, jako by se okolo mě právě nohy pomalu ovinovala nějaká šňůra. Po chvíli jsem pocítl, otevřel oči a spatřil mezi dveřmi jednoho z mých sluhů. V jeho obličejí bylo vidět zděšení a oběma rukama měl ústa přikryta. „Otče,“ pravil co možná nejtišeji, „zůstaň klidně sedět, leze po tobě had.“ Nyní jsem teprv hada skutečně pocítil, ač jsem ho neviděl, neboť svíral mou nohu vždy újeji. Vzályval jsem svého anděla strážného. Úlek můj byl sice veliký, ale duchapřítomnosti jsem neztratil... Soudil jsem, že had mne neuštkne, podaří-li se nějakým vnaidlem jeho pozornost jinam obrátiti. Vzpomněl jsem si na mléko, ale mléka nebylo po ruce. Řekl jsem hochovi sfojicimu mezi dveřmi, aby zavola! svého druhu.

Po chvíli objevili se oba ve dveřích. Had tuše v obou hoších své nepřátely, stahoval se víc a více. Hoši lomili rukama. „Nevíte žádné rady?“ ptám se. „Co máme dělat? Poruč jen!“ pravil jeden. „Jsme ke všemu ochotni,“ doložil druhý. „Jak vypadá?“ „Je žlutý a má černé skvrny.“ „Kde má hlavu?“ „Má ji nakloněnou dolů a dívá se na nás.“ „Otče, mám ostrý nůž, kdybys byl si ponechal gamaše, uřízl bych mu rychle hlavu,“ pravil starší z hochů. „Mé punčochy jsou z husté vlny a mé spodky jsou pevný,“ pravil jsem, „jestliže svým nožem učiníš rychlý řez, podaří se to. I když mne trochu řízne do nohy, nebude to tak zlé, jako kdyby mne jedovatý had uštkl. Nabrus svůj nůž ještě jednou, vezmi z bedničky na léky karbolovou kyselinu, namoč do ní hadýrek a ostří nože jím utři. A ty,“ pravím druhému, „zůstaň státi mezi dveřmi, abys hadovu pozornost na sebe obracel a modli se k našim andělům strážným!“ To ika choval jsem se co možná nejkliďněji, ač jsem slyšel tlukot svého srdce a žily v hlavě mi nabíhaly. Následkem horečky a velké úzkosti vyrazil na mne pot. Vědomí, že jsem v moci jedovatého hada, bylo děsné. A přece jedině

klidná duchapřítomnost mohla mne zachrániti.

Po chvíli přišel hoch s nabroušeným nožem. Byl jsem si vědom velkého nebezpečení, v jakém jsme oba byli. Had musil být usmrcen nejen velmi opatrně, ale i bleskurychle. Jinak mohlo se státi, že nůž mohl mi zasaditi nebezpečnou ránu anebo že had mohl svým uštknutím usmrtili hochu. V tomto trapném postavení cítil jsem, že jedovatý plaz je už značně podrážděn. Na štěstí spatřil jsem ještěrku lezoucí po hliněné stěně nahoru. „Chyť ji!“ pravím hochovi. Stalo se. „Přivažte ji,“ pravím provázek ke kousku dřeva! Mrtvá ještěrka byla by totiž sotva hada lákala. Když se stalo, ustoupili hoši za mne a tiše se chovali. Ještěrka běhala s provázekm a dřívěkem sem a tam. Trvalo to hodnou chvíli, než jsem cítil, že ovnutí hadovo poněkud popouští. Nabyl jsem myslí a naděje na záchranu rostla.

„Už se hýbe?“ táži se po několika minutách trapného čekání. „Ještě ne,“ pravili hoši. Čekali jsme tedy trpělivě dále. „Zle je!“ zvolali najednou oba hoši. „Co se stalo?“ ptám se. „Ještěrka se utrhla.“ Skutečně, ještěrka i s provázekm utekla a bezpochyby dlouhým běháním unavena zůstala v koutku u stěny seděti. Nastalo další trapné čekání. Ještěrka seděla tiše a také had se nehýbal. Najednou pravi jeden hoch: „Už leze.“ A skutečně cítil jsem brzy, jak se had pomalu začal odvinovat. Nicméně choval jsem se tiše. Když jsem konečně pozoroval, že jsem nebezpečného zvířete prost, ptal jsem se: „Kam leze?“ „Míří na ještěrku,“ zněla odpověď.

Nyní teprv jsem si oddechl a po-vstal se židle, nyní teprv viděl jsem i já černožlutou obludu, která mi tolik strachu nahnala. Zatím plížil se had pomalu a opatrně ku své kořisti. Unavená ještěrka jako by to nepozorovala. Najednou se had vzpružil a natáhnul se chňapl po ještěrce a hlava ubohého zvířátka octla se mezi jedovatými jeho zuby. Rychle vyšli jsme ven a dívali se oknem dovnitř. Had ještěrku po-

malu požíral. To trvalo asi půl hodiny. Vrátili jsme se do světnice a viděli jsme, jak had se snaží provázek, který z jeho tlamy vyčínal, překousnouti. Ale jeden z hochů uchopil provázek za druhý konec, pozdvihl třepetajícího se a celým tělem se bráničného hada, vynesl jej ven a tam hoši hada ubili.

Mezitím co jsme s hadem měli co činiti, shromáždilo se okolo chaty mnoho černochů. Bylo tu jistě půl osady. Pověst o návštěvě hadově byla se totiž rozšířila po celé osadě a černoši přišli, aby mi k mému téměř záračnému zachránění blahopřáli. Použil jsem této příležitosti a poučil je o pádu prvních lidí Adama a Evy v ráji, kteří byvše hadem svedeni, prvního hříchu se dopustili. Vyličil jsem jim následky hříchu prvotního a navázal na svůj výklad případná dobrá naučení. Tak hadí příhoda nejenom pro mne šťastně skončila, ale přinesla i mým farníkům užitek duchovní.

Mučedník pro víru.

Připomíná nám slavnou dobu prvních křesťanů, co nám P. Fourneuve, misionář v Tonkinu, francouzské to osadě v jižní Asii, vypravuje.

Bylo to v březnu r. 1916. Asi padesát obyvatelů osady Lang-Songu, sídla to prvního mandarina krajiny téhož jména, přišli ke mně a zvěstovali mi, že se chtějí stát křesťany. Byli přijati za křtence a ve víře vyučováni. Bohužel nesetřvali v dobrém do konce. Když hrozilo pronásledování, většinou odpadli. Jenom dvě rodiny zůstaly víře věrný: rodina katechisty Hiuh, jemuž jsem byl malý hlouček křtenců svěřil, a rodina bývalého čaroděje Phoi.

Tito chudobní lidé byli vzorem celé osadě. Ač byla tato dobré dvě hodiny od misijní stanice vzdálena, nikdy v neděli při mši sv. nescházeli. Teprve v červnu r. 1918 jsem jich při službách Božích neviděl. Také příští neděli nepřišli. Zmocnil se mne nepokoj. Brzy na to přišli ke mně někteří obyvatelé z oné krajiny a zvěstovali mi smutnou

zprávu. „Otče,“ pravili, „pohanéz Lang-songu prý Hiuh, hlavu křesťanů, zabili.“ Nechtěl jsem tomu věřit. A přece to byla smutná pravda. Co se stalo?

Jednoho večera shromáždil u sebe místní mandarin všechny pohany a pohostil je. Zároveň dal obecním strážníkům rozkaz, aby Hiuh zatkl a k němu přivedli. Bylo to o 9 hodinách večer. Hiuh byl právě u svého přítele, bývalého čaroděje Phoi. Strážníci se ho chopili, svázali mu ruce na záda a vlekli ho k mandarinovi. Sotva se Hiuh ve dveřích objevil, zařval naň mandarin slovy: „Poručím ti, abys od křesťanské víry odpadl, jinak jsi synem smrti.“ — „Chceš-li, usmrť mne,“ odpověděl Hiuh, „já nikdy neodpadnu.“ — „Odpadneš-li, učiním tě velitelem stráže.“ — „Dělej se mnou, co chceš, ale od víry neodpadnu.“

Když mandarin viděl, že jeho hrozby nejsou nic platny a jeho nabídkou bylo pohrdnuto, vzplanul vztekem a dal rozkaz, aby Hiuh byl za živa pochován a sice hlavou dolů. Bříčiči odsouzence odveklí. Když krácel okolo svého domu, volal na své plačící příbuzné: „Vedou mne na smrt. Oznamte to misionářovi. Hlavně však nezapřete své víry!“ To byla jeho poslední slova. Asi čtvrt hodiny od osady byl v bahně za živa pochován. Tam vypustil mladý mučedník svou šlechetnou duši. Ježto nebyl ještě pokřtěn vodou, přijal takto křest krve a patřil nyní tváří v tvář na Boha, kterého teprv tři měsíce znal, jemuž byl však celý svůj život obětoval.

Vraťme se nyní k bývalému čaroději Phoi. Sotva že byli vojáci Hiuh zajali, prchl na hory a tam se ukryl. Když jsem se to dověděl, dal jsem ho zavolat. „Otče,“ pravil mi třesoucím se hlasem, „chci křesťanem zůstat; ale do Lang-songu se nesmím vrátit, mandarin by mne dal usmrtit.“ Ježto toho dne právě ke mně přišel misionář P. Hebrard, odstěhovali jsme Phoi s ženou a dětmi do jiné krajiny. Co si z movitého jmění mohli s sebou vzít, naložili na vůz a opustili svůj domov navždy, aby se nikdy už nevrátili.

Sv. Alois, vzor mládeže.

Od té doby je Bůh očividně s nimi. Phoi bydlí se svou rodinou v osadě Ben-kusi a cítí se nyní mnohem šťastnějším, jak sám říká, nežli byl dříve. Křesťané dali mu za mírný poplatek domek, pole a krávu. Boháčem není, ale prací rukou svých může se ženou a dětmi se uživit. Je všecek blažen; také se nejmenuje už čarodějem Phoi, ale říkají mu Josef Phoi.

Rodina našeho mučedníka Hihua usadila se v obci Ke-mai jménem. Tam žije v pokoji. Bídni vražedci už také došli odplaty. Mandarin byl odsouzen k smrti; zemřel však v žaláři ještě před popravou. Dva spoluvinníci byli odsouzeni do káznice, kde nedlouho na to oba zemřeli.

Milionář a misionář.

Dívka z hodné rodiny měla již delší čas známost s důstojníkem. Ježto však nebyla bohatá, byl sňatek na nějaký čas odložen. Vůbec podobalo se, jako by ženich pro tutéž příčinu ve své lásce k dívce ochaboval. Najednou dostane od své nevěsty telegram: „Strýc milionář v Indii zemřel.“ To působilo. Milý ženich nemeškal, hodil se do parády a pospíšil k nevěstě. Ale běda! K svému nemalému leknutí dověděl se, že se na telegrafním úřadě zmý-

lil, že v Indii umřel ne-strýc milionář, ale strýc misionář!

Rozumí se, že by neškodilo, kdyby ten neb onen misionář byl skutečně milionářem. Co by mohl dobrého vykonati na rozšíření království Božího zde na zemi! Pak by mohl místo chudobného kostelíčka postaviti si krásný dům Boží, k tomu školu, sirotčinec a nemocnici. Jak mnoho otroků mohl by vykoupiti, jak mnoho pohanských dětí pokřtiti, jak mnoho katechistů si vycvičiti, jak mnoho mladých pohanů mohl by dáti na studie, aby z nich byli misionáři svých krajanů, jak rychle mohla by ukojena býti touha statisiců pohanů po pravdě a spasení!

Ale misionář je chud, velmi chud — a přece je milionářem, je bohat před Bohem, jenž pravil: „Cokoli jste učinili jednomu z nejmenších bratří, mně jste učinili.“ Z lásky k Bohu opustil misionář otce a matku, bratra a sestru, vezdejší statky a svůj domov, zvolil si život plný práce, strasti a obětí, aby nejchudším z chudých přinesl nejvzácnější a nejdražší dar věčného života. A kdo ho při tom podporuje, stává se spoluúčastným jeho zásluh, stává se spolumilionářem. Takový má význam almužna ve prospěch misii udělená!

Ctitelům božského Srdce Páně.

Úvaha dívky z lidu pro měsíc červen.

Celý život Pána Ježíše Krista jest nepřetržitým řetězem skutků lásky. Láska ho donutila sestoupit s nebe, láska vložila ho do jeslí. Láska poháněla ho, aby všem činil dobře. Láska přivedla ho konečně na kříž. A kde háral tento oheň lásky? Bylo to jeho nejsvětější Srdce, které nemajíc dosti na těchto projevech lásky, dalo se konečně pro nás prokláti. Láska božského Srdce Páně jest nekonečná.

Vzpomeňme jen světové války. Hrůza pojímá při vzpomínce na doby ty, kdy krev našich drahých byla tolik prolé-

vána bezmála na celém světě. Zrovna jako by peklo bylo svůj jícen otevřelo a chtělo pohltnout celý svět. Marně ohlíželi jsme se po nějaké pomoci lidské. Tu církev svatá uchopila se zbraně duchovní, zbraně modlitby a jako legie Kristova útočila modlitbou na božské Srdce Páně. A hle! božský Spasitel pužen láskou a soucitem svého nejsvětějšího Srdce zvedá ruku svou, dává znamení tak jako tenkrát při bouři na moři, a hned nastal klid. A jak jsme vděční tomu láskyplnému Srdci? Přes tolik projevů lásky srdce lidská

zůstávají chladná, ba co smutnější, uráží je. A právě to bolí božské Srdce. Na to si také stěžoval nejvice Pán Ježíš svatě Markétě Alakok. Proto přeje si, aby toto nejsvětější Srdce bylo zvláštním způsobem uctíváno a to: a) Abychom si na jeho lásku rozpomínali a ji vzájemnou láskou spláceli; b) abychom mu hleděli zadost učiniti za ty, kteří ho nemilují a usmířiti ho za četné urážky, zejména v nejsvětější Svátosti oltářní mu činěné; c) abychom jiné poučovali o jeho lásce a tak stali se apoštoly božského Srdce. Přeje-li si to Pán Ježíš ode všech křesťanů, čím více touží býti uctíván od členů bratrstva svého božského Srdce.

Nastává měsíc červen, měsíc to zasvěcený nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Tažme se sami sebe: Jakou radost způsobíme tomu láskyplnému Srdci za jeho lásku k nám? Zdobme jeho oltáře nejkrásnějšími květy, zdobme ale na prvním místě svou duši květy nevinnosti, zbožnosti, poslušnosti, trpělivosti, pokory a pravé čisté lásky k němu. Tím zajisté učiníme radost největší láskyplnému Srdci. Vždyť tak mile, plno lásky volá k nám ze svatostánku: Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím. Nebo na jiném místě: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem. Tu vidíme, jak Kristus Pán nás tolik miluje a s něžnou láskou po našich duších touží. Jaký by to byl nevděk, kdybychom jeho laskavého hlasu si nevšíмали a zůstali lhostejni, vlažni a nevšímaví. Ó padněme o slavnosti božského Srdce Páně na kolena svá a s největší pokorou přednesme jemu své bolesti a utrpení. Děkujeme jemu za jeho lásku k nám, prosme jej o milost síly a rozhodné vytrvalosti.

Nové hrůzy na nás dolehají, daleko horší války. Víme všichni, kterak sv. kříž, znamení spasení a lásky, útěcha trpících a umírajících, na němž to nejsvětější Srdce dokonalo, má býti z rodin, ze škol jako nepotřebná věc odstraněn a odmítnut. A přece, kde běže umírající sílu? Jest to sv. kříž. Víme všichni, kterak církev svatá, naše

milá matka duchovní jest pronásledována a tupena. A od koho? Od nepřátel snad? Ne. Od svých nehodných, odpadlých dětí! Vidíme, jaká hana, potupa a pronásledování vrhá se na hodné katolické kněze. A proč? Provinili se snad na nás něčím? Tím snad že opouští své rodiče, své příbuzné a vše jiné a zasvěcují se jen z lásky k Pánu Bohu jeho službě? Proto že jsou pravými, neohroženými bojovníky Ježíše Krista? Že jsou věrnými vůdci našich duší? Představme si jen v myšlenkách, vezijme se do toho, jak by to vypadalo, kdybychom neměli kněží, neměli vůdců našich duší, neměli pevné opory. Pak bychom byli třtinou větrem se klátící. Pak by duše naše byly vyprahlé tak jako jezero nemající vody. Vždyť po celý čas našeho žití jest nám potřeba nevyhnutelné pomoci. Sotva že se člověk na svět narodí, na prvním místě tu stojí církev svatá, stojí tu kněz, který zplnomocněním samého Ježíše Krista, na křtu svatém zbavuje nás hříchu dědičného a přijímá do lůna církve svaté.

Dále zasévá seménka učení sv. víry, učení Ježíše Krista zase hned do útletého srdéčka dítěte. Je-li člověk nešťasten a provinil-li se proti láskyplnému Srdci Pána Ježíše hříchem, jest to zase kněz katolický, který jako milosrdný soudce zasedá na soud milosrdenství a jako náměstek Kristův nám naše hříchy ve svátosti pokání odpouští. Máme-li přijímati nejdražší Tělo Páně, zase je to kněz, který zastupuje Krista Pána a nám nejsvětější pokrm podává. Je-li člověk nemocen, má-li se odebrati již na věčnost, zase spěchá kněz k nám s největší láskou, s nejsvětějším pokrmem, aby nás připravil a posílil na cestu do věčnosti. Zde koná svou svatou povinnost s nadlidskou námahou nedbaje žádných obtíží. On nejlépe ví, jak těžký to boj při umírání. Umře-li člověk, kdo jej doprovází ke hrobu? A kdo za nás vysílá modlitby k nebesům? Jest to církev svatá, je to kněz katolický. A proto jsme povinni modliti se vroucně za své kněze, za

naši církev svatou, býti jí věrni, oddání a poslušni, ji milovati nejen v dobách míru, ale zvláště v dobách bouře a pronásledování.

Zde máme právě ukázati veřejně, kdo jsme. A proto modleme se vroucně zvláště v měsíci červnu, měsíci to božskému Srdci Páně zasvěcenému, s láskou a důvěrou, přednášejme jemu své bolesti a utrpení. Vždyť jedině to láskyplné Srdce zná nejlépe naše tužby, naše potřeby a naše bolesti duševní. Přivíame se pevně, dětinně, celou duší oddané ku nejsvětějšímu Srdci a pak zajisté okusíme nejlépe, jak jeho jest sladké a břímě lehké. Ono s láskou k nám pohlíží a na nás čeká jako otec nejlepší na dítky své. Ó spěchejme k němu a s pokorou největší odprosme

to láskyplné Srdce, čím jsme ho urazili. Prosme je vroucně za všechny milosti, bez kterých nemůžeme vésti život duchovní, ani život veřejný. To Srdce nejsvětější zajisté s láskou se k nám nakloní a nám potřebných milostí udělí. On jest náš Otec, my jeho dítky, On jest náš Bůh a Pán a naše všecko.

Ó Srdce Páně, Srdce nejsvětější, Srdce láskou planoucí, zůstaň s námi!

Srdce Páně budí s námi,
ctností svým nás vyučuj!
veď nás země pustinami,
ve všech bidách při nás stůj!
V službu Tvou dnes oddáváme,
sebe i své rodiny,
Tobě věrnost přisáháme,
do poslední hodiny. J. N.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

Nerad o tom hovořím. Nejasám zajisté nad touto nesmírnou zbědovaností a hanbou. Ale jest mou povinností varovat lidi každého věku před takovými bezectnými proměnami, jaké chystají jejich posledním dnům opojné poháry svodu. Krasodušství samo o sobě nestačí, aby i nejsilnějšího a nejvyzbrojenějšího studiem ochránilo, není-li studium to povznášeno čímsi božským. A Sainte-Beuve sám podává mi svědectví svým deníkem, jako podal důkaz svým ničemným životem. Píše totiž: „Jestli neučiní literatura své pěstitele naprosto lepšími, učiní je horšími.“

Čtěl jsem promluvit o Micheletovi. Ale k jakému jinému závěru dospěl bych než Taine, jenž se stanoviska úplně nenáboženského a nezaujatě napsal: „Michelet byl veliký poeta, nadaný hlubokým citem, bohatou obrazotvorností, duše citící s malými, spisovatel skvělého výrazu, kouzelného slohu. Ale jakmile pozbyl víry katolické, upadl v nejdopornější bludy a provinil se nejošklivějšími nespravedlnostmi. Arsène Houssaye napsal:

„Michelet sahal po všem rukou vědce, ale horečně se třesoucí rukou. Kolik drahocenných váz rozbil na své cestě, nepoznávaje, jak vzácné vůně chovály!“ Katolické Věřim bylo jednou z nich.

Renan, Sainte-Beuve, Michelet: zda možno pro skutečné nadání těchto spisovatelů odpustiti bohoupusté jejich nauky? Hipolyt Rigault poznamenává: „Tato slepá shovívavost vůči lidem nadaným jest jedna z bolavých stránek naší doby a země. Býti moudřejšími, zda bychom zaponíněli, že je méně uctivo odpouštěti geniiovi jeho výstřednosti, nežli žádati po něm, aby sám k sobě úcty neztrácel?“

Tak mluví Rigault vzhledem k jinému takovému zloduchu péra, nešťastnému Lamennaisovi, o jehož stáří pak di: „Lamennais žil po r. 1848 ještě několik let. Jak smutný, jak trpký to byl život, lze posouditi z truchlivých stran, na nichž dávno před tím vyličuje stav své duše, jak mu jej ukazoval smutný konec jeho života. Jaké to ponuré pohledy na vlastní minulost! Jaká žalostná

malba „tého vyprahlé duše, již nic neosvěží, nic nerozveselí, ani slunko, ni zpěv ptačí, ni zabzučení hmyzu v trávě!“ — „Duše má, proč jsi smutná?“ volal stále, „duše má, proč pláčeš?“ A dále: „Nechte, nechte jen plakati ty, kdož nemají jara.“ Smrt nazývá sladkou. Znamenitě popisuje „tihu samoty a úzkosti, již nelze vypověděti, chabnutí života, kdy lze říci, že čas tuhne a stěží plyne dále.“

Tak umíral, „sedě zamlkle prostřed podzemských bolestí“ muž, jenž se narodil, aby se stal velikánem, tento výtečný kněz, který byl už jen sektářem, tento filosof, jenž byl pouhým snilkem, tento žurnalista, jenž byl jen pamfletářem, politik, z něhož se stal pouhý demagog, nadaný spisovatel, který byl už jenom křiklounem. A přece jsou i slušní lidé, kteří nazývají Lamennaise apokalyptikem, novým sv. Janem, jako by jeho příbytek La Chênaie byl býval novým Pathmem!“

Ale pro všechny, ať spisovatele, či básníky nebo filosofy nadejde hodina, v níž objeví se Bůh, smitel nebo vykupitel. Vzpomeňme Shakespeara, když líčí smrt Cesarovu. Nadešla noc. Loutna umlká pod znavenými prsty otroka: Jak bídně svítí ta pochodeň! ... Než co to? Oh, kdo přichází sem? Jaký to nejasný, obłudný zjev? ... Blíží se ke mně. Jsi něco či nic? Jsi nějaký Bůh, či anděl, či démon, ty, před nímž tuhne má krev a vlasy vstávají hrůzou? Mluv, kdo jsi?

Stín Cesarův: Tvůj zlý genius, Brute! ... — Proč přicházíš? — Abych ti řekl, že u Filippi mě uhlídáš. — Dobře ... tedy se užijme? ... — Ano, u Filippi! Stín zmizel.

Hrozivý stín, který nevďěčníci vidí plížit se podvečer v temný jejich stan, toť stín onoho, jehož svými šlehy mrskali. Přichází upozornit, že odbila hodina pomsty a že nazítří už je den poslední a rozhodné bitvy. Užij jej ve smrti!

* * *

A nyní vystupme výše, bratře, jak pěl Dante, vycházej ze svého Pekla.

Nechme za sebou moře tak krvavé a rozvíňme plachty své lodičky na vodách lepších. Chci opěvati říši, kde duše se očisťuje a stává se hodna, aby vzlétla k nebi. Je to pozemský Očistec starce a ten třeba nám, bratře, navštívit.

Viděti zprvu, jako na prahu ty, kteří si umiňovali po celý svůj život smířiti se s církví, toužíce po jejím odpuštění a požehnání. Ale aby šli k ní nebo ji zavolali k sobě, čekají na věk, okolnost, hodinu, která pro ně snad nikdy neodbyje. Znáš o tom významný příklad.

Maxime de Camp, který byl postupně přívržencem saint-simonismu, garibaldistou, novinářem, romantickým básníkem a romanopiscem, přešel všechny trnité cesty života. Zdálo se, že se z nich uchýlil, když napsal tyto řádky: „Veliká trhlina povstala ve mně v mých letech čtyřicátých. Když člověk studiem pronikl až ke dnu události, když pochopil vratkost věcí lidských, nicotu nadějí, pociti velitelskou potřebu pohlednout vzhůru, přimknout se k moci, jež odpálčí, věřit v určení duše nesmrtelné a pomyslit s Kazatelem, že vrátí-li se prach zase v prach, duch vzletne k Bohu, který jej vdechl.“

Později učinil další krok u víře a naději. To k církví zašel s duší svou, aby jej přivedla k Bohu. Miní požádati o její odpuštění a přijímání, a předem velebí přísti štěstí. Píše: „Až odbije pro mě hodina smrti, otevře tiše sluha této církve, na niž jsem snad zapomínal, mé dveře a řekne mi: To já jsem, jenž jsem tě vítal u tvé kolébky a nyní tě doprovodím ke hrobu. Co jsi činil ode dne, kdy jsme se poprvé potkali? Kterak jsi dostal přísahám, které jsi mi učinil? Já dostal jsem všem svým slibům, tys pak svých nedbal. Ale kdykoliv jsi se vrátil ke mně, shledal jsi vždy, že ústa má oplývají vlivnou výčitkou, ruce mé plny jsou odpuštění, srdce plno milosrdenství. Tys trpěl, ty umíráš, pláčeš, strachuješ se, lituješ: já ti odpouštím! Jdi do věčnosti, kde shledáš se s těmi, které jsi miloval a kteří tě očekávají.

Zapomeň na vše, co bylo na zemi, po smrti najdeš, co bylo hodno přetrvati zemi. Nechť duše tvá s krajním úsilím ve smrti se vzchopí, aby se vyšinula až k oněm výším, kam sestoupiti ráčí Bůh, by ti pomohl dostati se až k němu. Modli se z plna srdce! Zapomněl-liš modlitby svého dětství, opakuj ty, které ti povím a které jsou vždy stejny. Celo, které bylo kdys poznamenáno znamením křtu, aby tě na světě chránilo, poznamenám na těmž místě novým znamením, jež ti dá přístup v jiný svět.

Hříšníci dvakrát vykoupený, usni v pokoji Páně. A když za našeho přispění octneš se u svého božského Mistra, pros za nás, kteří jsme hříšní jako ty.“

Ta slova jsou krásná. Neméně krásné jsou rozklady jeho jako historika, když r. 1885 píše svou výbornou knihu „O soukromé charitě v Paříži“. Stěžuje si v ní ovšem, že nemá víry, ale obdivuje ji, závidí ji:

„Blažen, kdo ji má!“ Tak vynořil se du Camp z temnoty, ale kam zapadl potom? Nepokusil jsem se vnik-

nouti v toto tajemství. Poznamenávám jen, že poslední jeho kniha „Soumrak“ z r. 1891 není knihou křesťanskou. Je to návrat k liberalnímu skepticismu, nic víc. Ale aspoň chudáky miluje. Byl jedním ze zakladatelů asyly ve Villepinte, a tam pravil: „Modlete se za mě, modlete se mnoho, stárnu.“ V Badenu, kam ho nemocného zavezli, prosí faráře o mši, ale tuze tajně. Nač to utajování? Koho se asi bál? Svědek jeho posledních dnů sděluje: „Osoba, která naň měla zhoubný vliv, neustávala jej odvracet od svátostí. Pro ni zůstaly dveře umírajícího zavřeny knězi a neotevřely se, až když už pozbyl vědomí a nemohl mluvit. Bylo to 18. února 1894. Měl sedmdesát dva roky.“

Kazatelé nemají pravdy, upozorňují nás, že u lože umírajících bývá vždy ďábel, který dobře hlídá, aby se Ježíš nepřiblížil. Nebývá to vždy černý zloduch, nýbrž nezřídka i růžový. Ale kdo tu nejvíc vinen? Proč nechávají lidé tak dlouho čekati Spasitele, který ještě včera vyšel nám vstříc? Jste-li, draží moji starí bratři, tak jisti, že se zítřka dočkáte? (Příště dále.)

Různé zprávy.

Katolíci ve Francii. O Vánocích minulého roku v městečku Saint Blancard ve Francii byla téměř celá osada u sv. přijímání. Mužové s hrabětem Contaut v čele, potom městská rada a katol. mládež zasvětili osadu nejsvětějšímu Srdci Páně. Krásný příklad „nevěrecké“ Francie!

Poutě do Lurd. V roce 1919 připutovalo do Lurd 46 kardinálů, arcibiskupů a biskupů. Z toho byli 4 kardinálové francouzští, 1 anglický a 1 z kurie římské. Z 32 biskupů bylo 20 z Francie, 4 z Anglie, 4 z Afriky a ostatní z různých národů.

Poutní hospic v Jerusalemě. Bývalý rakouský hospic v Jerusalemě zabrala nyní anglická vláda a přetvořila jej na sirotčinec. Nedávno byla v Praze

deputace spolku pro pouti do Svaté země, aby přednesla naší vládě žádost, by vláda naše pomýšlela na to zachránit práva na tento poutní hospic pro československé poutníky, protože po dlouhá léta náš lid přispíval ofěrami ve sv. týdně na vydržování tohoto hospice. Doufejme, že se naší vládě podaří uhájit naše práva.

Upadek křesťanství v Orientě. Křesťanství v Orientě utrpělo systematickým pronásledováním Turky za války hroznou ránu. Dle odhadů asi 1 milion Armenů přišlo při deportaci, popravami, hladem o život, kdežto 300.000 Armenů bylo násilím donuceno přestoupiti k mohamedánství. V Syrii zemřelo hladem asi 300.000 křesťanů. Počet katolických Maronitů na Liba-

nonu klesl na polovici. Sirotků na Libanonu je na 10.000. Poněvadž Francie má tyto části země obsazeny, postarala se o ukončení nouze a hladu. V Persii ještě v květnu 1919 byla spousta křesťanů v Urmiahu porubána. V červenci 1918 byl zabit mohamedány biskup z řádu lazaristů, P. Sonntag, 3 misionáři, 32 domorodých kněží a mnoho křesťanů. V Taurisu zbytky křesťanů našly útočiště v misi lazaristů. — Turecko by mělo být za toto vraždění přísně potrestáno.

Náboženská obnova ve Francii. Slavný seminář St. Sulpice v Paříži má letos 376 kněžských kandidátů, číslo to hezky slušné. Paříž sama dodala 80 nových seminaristů, mezi nimi 58 důstojníků, kteří prodělali válku, několik inženýrů, lékařů a advokátů. Škoda, že se tak neděje též u nás v československé republice.

Sdružení katol. mládeže ve Francii. Spolek katol. mládeže francouzské čítá 500.000 členů. V Paříži měli 25. ledna sjezd za účasti 4000 delegátů. jednání řídil obhájce Verdun, generál Castelnau. Odpoledne konala se náboženská manifestace v katedrále Notre Dame, které se zúčastnil maršál Foch. Zakladatelem obrovského sdružení katol. mládeže ve Francii je slavný politik hr. de Mune.

Katolický tiskový den zahájil Joni papežský seminář v Seville, ve Španělsku na den sv. Petra a Pavla. Vyzval katolíky, 1. aby se modlili na tento úmysl, 2. aby se konala kázání a přednášky, 3. sbíraly příspěvky v kostelích, na schůzích a po domech. V mnohých krajinách po světě již to provedli; též i u nás se tak stane brzy! „Přijď království tvé.“ Posol B. S. J.

Úcta a vděčnost ku svatému Otci — jinde. Srdečné poděkování dostal sv. Otec od křesťansko-sociálních poslanců rakouského sněmu za vydatnou pomoc ubohému Rakousku penězi, bílým prádlem, šatstvem atd. Poslanci vyznávají, že se nedá vypovědět, jak velice vzrostla proto

úcta k sv. Otci za jeho skutky lásky. — Španěl, který vyhrál veliký los, poslal z něho ihned sv. Otci 300.000 pesetas. — Vznešený příklad daly dívky francouzské diecese remešské. Tuto diecesi válka velmi zpustošila. Ale při své vlastní bidě sbíraly tamní dívky mezi sebou milodary pro ubohé rakouské děti. A sebraly 2000 franků. Poslaly je sv. Otci po svém arcibiskupu.

O míru v pařížském. J. M. arcibiskup churský (ve Švýcarsku), dr. Jiří Schmid podotkl ve svém pastýřském listu, kterak se odcizuje moderní stát od křesťanství. Čas, ve kterém žijeme, jest smutný. Hrozná budoucnost čeká na národy, na vítěze a přemožené. Ať si jini pochybují a zoufají. My, křesťané, doufáme v Boha, který i nejtemnější hodiny v životě národů i jednotlivých lidí vede k moudrým cílům své Prozřetelnosti. Církev Boží nemá se čeho báti. Stojí na skále. Ale kdo se má báti, napsal již Lev XIII, to jsou vlády, které nevidí, kam jdou. To jest jisto: Národové, čím se více vzdalují od Krista a jeho církve, tím více jdou v ústřety nebezpečství a zkáze. Toto osudné odcizení začalo se nešťastným rozdělením ve víře, pokračovalo ve francouzské revoluci a bohužel bylo potvrzeno úředně ve pařížské mírové smlouvě; z její 440 článků v žádném nenašlo se místa pro všemohoucího Boha. — Tím jest vysloven soud o Svazu národů.

Posol B. S. J.

Modlitba za republiku. Americký biskup Turner v Buffalo nařídil, aby „v těchto dnech sociálních a politických nepokojů“ ve všech kostelích jeho diecese po službách Božích se zpíval verš: Domine salvam fac rempublicam nostram (Pane, spas naši republiku“). Pomoc Boží nebyla nikdy potřebnější jako dnes. — Této potřeby pomoci Boží pro naši republiku u nás tak mnozí neuznávají, ba ji odmítají.

Díkovzdání.

Děkuji vroucně božskému Srdci Páně a Panně Marii za vyslyšení prosby v dřívější době. T. K.

Z Jemnice. Plníc svůj slib, vzdávám vroucí dík božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Antonínu a dušičkám v očistci za vyslyšení prosby a pomoc v těžkých záležitostech. Ó, utíkejte se všichni trpící s důvěrou k Srdcím Pána Ježíše a Panny Marie, plným dobroty a smilování. S. M. B.

Z Jevišovic u Znojma. Vzdávám tímto svůj povinný dík nejsv. Srdci Páně, sv. Antonínu, sv. Rochu, že mně po operaci v mém vysokém stáří 77 roků téměř zázračně při životě zachránili. Doporučím se do modliteb všech zbožných čtenářů tohoto ct. časopisu a prosím všechny, by v podobném případě v tomto zdroji potěchy své útočiště brali. E. H.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahosladené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za šíření pobožnosti k nejsvětější Svátosti oltární a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učňi, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti pobožnost eucharistickou.

Úmysl v červenci: **Uzavřené duchovní cvičení.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

RO Č. LIV.

BRNO, 1. ČERVENCE 1920.

ČÍSLO 7.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Uzavřená duchovní cvičení.

(Hlavní úmysl.)

Ve shonu, starostech života jak člověk snadno sevšední, slhostejní, otupí. První horlivost ochabne, duše ve své touze po dobrém, ve své snaze spěti k výšinám ustává, neužívajíc pak prostředků vzpružujících, spásonosných vlašni a často hyne. Proto tak přísná slova napsal apoštol lásky, sv. Jan, ve svém Zjevení 3, 16: „Ale že jsi vlažný, a nejsi ani studený, ani horký, počnu tebe vyvrhovati z úst svých.“ A božský náš Spasitel, vzor dobroty a láska sama, když po svém slavném vjezdu do Jerusálema z Betánie zase do města se vracel a zlačněl, a podle cesty strom fíkový spatřil, na němž nenalezl ovoce, leč toliko listí, kletbu vyslovil nad neúrodným fíkem a fík ten uschl. Mat. 21, 18. 10. Víím, jest fík zde obrazem zatvrzelosti národa israelského, který, ač tolikrát a tolik měl důkazů lásky a moci Boží, ač viděl a mohl takřka hmatat Boha svého, přece sevšedněl, utonul v pozemských věcech a Boha svého, spásu duše zapomněl. Může však i fík ten býti obrazem nás každého z lidí, slova kletby mohou platiti i nám.

Aby se to však nestalo, dal Ježíš Kristus lidem mocný prostředek ku vzpružení v duchovním životě, který církev sv., dobrá naše matka, dále vybudovala a který je znám pod jménem duchovních cvičení. Kdo jednou

s opravdovostí okusil pravý jich význam pro duši, ví, co pokoje, útěchy, síly, odvahy do srdcí vlévají uzavřená duchovní cvičení, a bude se v tomto měsíci, kdy tato na mnohých místech v tichu, zátiší kláštera se konají, modliti za jejich zdar.

Po první své apoštolské cestě, na kterou byli apoštolé svým Mistrem a Pánem poslání, vrací se tito s radostí a nadšením. Tolik dojmů, radosti, zdaru jest v jejich srdcích, že se musí se vším sdělit se svým milým Mistrem. Vřak i evangelista Lukáš, vystihuje jejich náladu, píše: „Vypravovali mu všechno, co byli učinili.“ A božský Spasitel nechává se jich vymluvit, pak ale pojal je a odebral se s nimi na místo pusté, jež jest u Betsaidy (Luk. 9, 10), aby si tam odpočinuli. (Marek 6, 31.) O čem s nimi tam asi hovořil, dá se posouditi z následujících zpráv evangelisty Lukáše, který líčí, že Ježíš Kristus kázal o království Božím k zástupu, který za ním na poušť přišel a že nežli lid propustil, zázračně nasýtil mnoho tisíc lidí.

Vidím v tom celý průběh duchovních cvičení. V samotě se konají, o království Božím se hovoří a uvažuje, rozjímá a když posilnění a nasycení jsou účastníci Tělem Páně, chlebem nebeským, vracejí se ku pracem svého povolání, by nyní ve skutek uvedli

všechna krásná předsevzetí, jež v době milosti duchovních cvičení učinili.

Na mnohých místech konají se veřejná duchovní cvičení, při nichž není nucen účastník zachovávat mlčení a být sám. Dobré jsou, však uzavřená duchovní cvičení, v samotě jsou lepší. Náš básník, Jaroslav Vrchlický, v básni „Pokušení“ takto píše:

Neb sám být, vše je; být sám je tvořit,
sám být, je začátek; sám být je asyl,
sám být, je poznání a vzplát, se kofit,
a teplo cítit, vše kde život zmrazil.

Z tiché pouště egyptské vyrostly řády. V samotách, kde duše cítí blízkost Boha svého, vytrýská pramen vody živé, vody, vytrýskající do života věčného (Jan 4, 14), t. j. milosti duchovních. Obrazu toho užívá i Vrchlický, když praví:

Co v tisícere atomy se tříští
ve styku s lidmi, světem, společností,
zde velikým se vodopádem prýští,
jenž na svých vlnách všechny hvězdy hostí.

O samoto, ty druhá Božství tváří,
dřív tebou opojit se nutno, k prvé,
jež ruchem, pohybem a žitím září
a při tom pouze tyje z naší krve,

než skloní se, kdo myslí, chce a touží!

40 let ztrávil Mojžiš na poušti maďánské, 40 dní před svým veřejným vystoupením dle Ježíš Kristus na poušti, 10 dní za modliteb a zpěvů nábožných ve večeřadle dle rozkazů božského Spasitele se apoštolé připravují na seslání Ducha sv. A právě ze znalostí výsnamu samoty pro člověka vychází i rozkaz Spasitelův, by apoštolé, jak shora bylo zmíněno, se odebrali na poušť.

A tak také ticho, mlčení, odloučenost všeho, co by znepokojovalo, mocně působí, by dosáhl se účel duchovních cvičení, který podává P. Rootaun ve zlaté, latinské knížce „Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly“, když praví: „Duchovní cvičení nás připravují a duši uschopňují: 1. ku zdo-

lání nezřízených vášní a nárůživostí, 2. ku hledání a 3. ku nalezení vůle Boží, 4. ku provádění ve svém životě nalezenou a přijatou vůli Boží. A tím konečně i spása duše, poslední to účel exercicií, je dosažena.

Správně se však praví, že duchovní cvičení duši pouze připravují a uschopňují ku všemu tomuto; aby snad někdo se nedomníval, že v krátkém čase duchovních cvičení již úplně nezřízené vášně zdolá a vše ostatní, jak bylo řečeno, si osvojí. Neboť je to práce celého života; duchovními cvičeními však duch se k tomu připraví a uschopní. Toto připomenutí má velkou důležitost zvláště začátečníkům, kteří, když při duchovních cvičeních některá dobrá předsevzetí učinili, snadno se již vítězstvím klamou, když sotva a snad nikdy nezačali bojovat.“ (Kniha n. str. 9.)

Jak při cvičení tělesném tělo sílí a otužuje se, tak i při duchovních cvičeních duch poznánými a uváženými pravdami se otužuje, sílí. Vždyť při jednotlivých pravdách nesmí se člověk trpně chovat, jich jen poslouchaje, jako při kázáních bývá, musí účinně zasáhnout. Rozjímaje o pravdách, nechaje působiti jen na sebe, přizpůsobuje tyto pro svůj život, poznává sebe, žije z nich a skrze ně, a tím pravda osvobodí ho, stane se tato vodítkem jeho života.

Blahodárný účinek duchovních cvičení jeví se v Belgii. Hluboké náboženské přesvědčení tamního lidu, vítězné uplatnění se i ve veřejném životě, toť vše ovoce uzavřených duchovních cvičení. Belgičané vystavěli si své exerciční domy, ve kterých dělník i pán, prostý i učený, nalézají a blíží se k Bohu svému, nalézají i sebe a tím zachránili si viru svatou.

U nás zásluhou a péčí Msgra Dra Ant. Stojana, kanovníka v Olomouci, snad brzo na posvátném Velehradě bude státi první exerciční dům. Tím stane se ještě více Velehrad, kolébka to naší víry, místem milostiplným, odkud milost dobrého Boha mohutnými proudy se rozleje po celé, milé vlasti

naši a dědictví otců zachová nám Pán. Dej Bože, by dílo bylo brzo uskutečněno! Kdo můžeš dárkem přispěti, učiň tak zasláním dárku Dru Ant. Stojanovi, kanovníku v Olomouci.

A kdo z milých čtenářů chce se přesvědčiti o pravdivosti napsaného, zajď si na stavovská cvičení na Velehrad, jež pořádá papežská kolej Tov. Jež na Velehradě v těchto zbývajících obdobích: 1. pro kněze I. (12.—16. července), II. (19.—23. července), III. (9. až 13. srpna), 2. pro studující (18. až 22. srpna), 3. pro inteligenty (profesory, akademiky, učitele — 25.—29. srpna), 4. pro paní (27. září až 1. října), 5. pro muže (11.—15. října), 6. pro

dělníky a železniční zřizence (27. až 31. října). Uvitá vás tam božské Srdce Páně, jehož krásná socha stojí na nádvoří před kostelem. Ruce jeho vztaženy jsou k objeti každého poutníka a ústa jeho, kdyby mohla mluvit, řekla by slova, jež vryta jsou na podstavci: „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já občerstvím vás!“

Nuže, útočme v tomto měsíci na božské Srdce Páně svou modlitbou za hojnou účast a zdar uzavřených duchovních cvičení! Kéž roste pochopení pro ně a jimi skane obrod, ucelení náboženského citění a vědomí v národ náš. Dr. Al. Richter.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

V posledních letech svého života žila již jedině Pánu Ježíši a pobožnosti k jeho nejčistšímu Srdci. Z každého i sebe menšího úspěchu jejího se upřímně radovala. „Jsem nadmíru šťastna při všem soužení,“ píše v jednom listě, „vidouc, kterak tato pobožnost přemohla všechny překážky, jež jí připravil satan, a jak nyní zmohutněla a sama se doporučuje“. Sama, dobrým příkladem předcházejíc, povzbuzovala k pobožnosti, koho jen mohla, slibujíc hojnou, vpravdě královskou odměnu za to od Srdce Páně. Hojně dopisů rozeslala na všechny strany, jež jsou plny chvály o božském Srdci a z nichž vane vroucí a veliká láska její k němu. Proto se praví v dekretu sv. kongregace o zákracích jejích, který předcházelo dekretu beatifikačnímu: „Ačkoli se tato služebnice Boží vyznamenávala za svého života vším dobrým, přece všechny její ctnosti jaksi vrcholí v její horoucí lásce k nejsv. Srdci Ježíšovu a v horlivé snaze nadchnouti srdce všech k tomu, by láskou spláceli jeho lásku.“

Za událostí posledních let, jež se tak mile dotýkaly její duše, cítila bl. M. M. Alacoque, že pozemská její pout bude

brzy dokonána; cítila, ano byla úplně jista, že blízko je poslední okamžik její v tomto slzavém údolí. I připravovala se příkladně na smrt, která 17. října 1690 ukončila krásný její život v přítomnosti všech jejích řeholních spolusester a kněze, jenž jí právě udílel poslední pomazání. Zemřela tiše, šťastně a svatě; vždyť celý její bezúhonný a čistý, ctnostný a svatý život náležel úplně a jedině božskému jejímu ženichu a s jeho svatým jménem na rtech vydechla čistou, milující, svatou duši, aby spočinula — poselkyně a hlasatelka blahé zvěsti, pobožnosti k Srdci Páně — na nejsv. Srdci svého Ježíše.

Život bl. M. M. Alacoque byl jedinou snahou seznámiti lidstvo s bož. Srdcem, naučiti je opravdově cítiti a upřímně milovati toto Srdce. Smrt však neučinila konec snaze té; bl. Markéta pokračuje zajisté i nyní svým způsobem v nebi v tom, co započala v Paray-le-Monialu, v tichém onom a jí tak milém klášteře, který až dosud dýchá libou vůní krásných jejích ctností. Životním úkolem jejím bylo zvěstovati církvi sv. a lidstvu všemu tuto pobožnost, hlásati světu nesmírnou lásku božského Srdce našeho Spasitele a uká-

zati lidem nekonečné, nepřehledné poklady v něm ukryté. Úkol to vzácný, veliký, jediný toho druhu! Proto patří též bl. M. M. Alacoque k oněm svatým, které zvláštní milost co nejbližší přivedla k osobě Spasitelově a s ní je spjala úzkým poutem, kteří jsou ve velmi úzkém vztahu k ní, poněvadž si dali záležeti zvláště na tom, aby šířili znalost tajemství jeho vtělení, jeho života a působení a aby rozněcovali v srdcích lásku k němu. Omilostněná tato řeholnice z Paray-le-Monialu byla vlastně vyznamenána nad všechny světce onoho privilegovaného zástupu, jelikož ona jediná z nich byla pověřena úkolem anděla, posla, hlasatele, apoštola božského Srdce Páně.

Jsou sice i jiní svatí blízko Srdci svého Vykupitele, ale nikdo tak jako ona; její vztah a poměr k Srdci Páně a k pobožnosti naší je zcela zvláštní a nový. Jak patrně z předešlé části, uctivali již před ní mnozí svatí a světci božské Srdce, psali o něm a učili též jiné je znáti; nekonali toho však na rozkaz Pána Ježíše, nýbrž z vlastního popudu a proto též byla pobožnost jejich ryze soukromá.

Bl. Alacoque zvěstuje však pobožnost tu na přání, ano z rozkazu samého Ježíše Krista; z jeho rozkazu se nyní též koná v církvi sv. Ji zjevil dále Kristus Pán nový důvod, proč se má tato pobožnost konati: jest to veliký nevděk a urážky, jimiž bývá zahrnován a přímo zasypáván právě ve Svátosti lásky. Proto nový je též způsob, jakým se koná pobožnost od památných oněch zjevení; žádáť Spasitel náš náhradu, zadostučinění za urážky jemu učiněné ve Svátosti oltářní; chtělť, aby ho za ně věřící usmířovali a odprošovali slavnostním způsobem; a to vše mělo se díti veřejně, zvláště na svátek nově zavedený, v pátek po oktávě Božího Těla. Docela nová byla konečně veliká, krásná příslibení neobyčejných pokladů a milostí, jimiž oplývá přebohaté jeho Srdce, která bl. Markéta měla zvěstovati a která se měla uskutečniti na všech těch, kdož by poslechli vyzvání a splnili jeho přání.¹⁾

¹⁾ Srv. P. Fr. S. Hattler S. J. u. d. str. 83—94.

V tomto smyslu a hlavně z posledních dvou uvedených důvodů je proročbožnost naše nová, Bohem samým nám zjevená.¹⁾

Z toho je patrné, že bl. řeholnice z Paray je co nejbližší Srdci Páně, jež ji pověřilo tak zcela zvláštním posláním a neobyčejnou úlohou, zavést totiž a šířiti v církvi sv. pobožnost k němu v této nové její podobě; měla ji povznést a snažiti se i usilovati, aby byla především církvi sv. schválena.

Takové měla tedy poslání; takové bylo životní její povolání. K tomu směřovaly všechny obzvláštní milosti, jimiž ji tak přehojně a královsky zahrnoval Král nebes i země, vyvolený jejího srdce. Sám ji o tom ujistil: „Hle, toť úkol,“ pravil jí kdys,²⁾ „k němuž jsem tě vyvolil. Proto jsem tě zahrnul tak velikými milostmi a věnoval ti již od kolébky zvláštní péči. Jen proto stal jsem se tvým učitelem a duchovním vůdcem, abych tě připravil na tyto milosti; a ze všech milostí je to jedna z největších, že jsem ti zjevil a daroval své Srdce; to je největší poklad“.

3. Od smrti bl. M. M. Alacoque do r. 1765.

Umírající viděla bl. M. Alacoque, jak utěšeně se vzмáhá pobožnost jí tak milá;

¹⁾ Třeba však opět připomenouti a zdůrazniti, že pobožnost k B. Srdci není zcela nová i co do podstaty i co do základů, na nichž spočívá. K tomu by bylo nevyhnutelně třeba, aby byla vybudována na nějakých nových, nově zjevených pravdách věroučných. Leč tomu tak není; neboť ve zjeveních bl. Markéty, jimiž se pobožnosti dostalo nynější podoby, nejsou obsaženy nové pravdy věroučné; ony pravdy totiž, na nichž se zakládá celá podstata pobožnosti k Srdci Páně, jsou obsaženy v pokladu víry. Bůh vyvolil si bl. Markétu za nástroj, který měl upozorniti na některé z nich, který měl poukázati na něco, co již, abych tak řekl, doutnalo jako jiskra v popelu, ale co až dosud bylo jaksi přehlíženo. Přece však možno pobožnost k nejsv. Srdci Páně nazvati v jistém smyslu novou, totiž ve smyslu důvodů právě uvedených. Forma a podoba, jaké se jí do stává od této doby a která je určena a přesně udána ve zjeveních bl. Alacoque, je skutečně něco nového.

²⁾ List 126 (psaný P. J. Rolinovi T. J.)

viděla, jak si podmaňuje víc a více srdce lidská. Pobožnost byla skutečně již tehdy na vítězném postupu. Nelze upříti, že práce a působení apoštolského kněze, bl. Jana Eudesa ji na postupu tom podporovala a připravila aspoň v některých krajích půdu pro ni. Hlavně však řád Navštívení Panny Marie a Tovaryšstvo Ježíšovo snažily se všemožně, aby ji zvelebily a co nejvíce rozšířily.

Zvláštní zmínky zasluhuje tu P. Jan Croiset T. J. Tento zbožný kněz vydal r. 1691 první obšírnější spis o pobožnosti k nejsv. Srdci; jako dodatek přidal k tomuto vzácnému pojednání krátký životopis krátce před tím zemřelého bl. M. Alacoque. Ta dověděl se nedlouho před svou smrtí nadpřirozeným způsobem o tomto spisu tohoto prvního apologety pobožnosti k Srdci Páně a předpověděl, že spis pobožnosti velice prospěje. „V tomto roku,“ pravila,¹⁾ „nepochybně zemru, poněvadž netrpím již ničeho; byla bych též jen na překážku hojnému ovoci, jež božský Spasitel můj chce mítí z knihy o pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

A věru, stalo se, co předpověděl. Spis P. Croiseta byl tak horlivě hledán a čten, že dočkal se v krátké době několika vydání. Tak zároveň přiváděl po-

božnost ve známost a vážnost i k rozkvětu. Neuplynulo ještě ani celé desítky let od smrti. M. Alacoque a již celá řehole sv. Františka Sal. uctívala božské Srdce; každý její dům byl ohniskem pobožnosti, kterou sílila a jejíž trvání zabezpečovala zřízená bratrstva při domech této kongregace, s kterou v tom závodili synové sv. Ignáce. Bratrstva ona zkvétala; tak na př. dijonské bratrstvo božského Srdce mělo kolem r. 1698 na 13.000 členů.

Nová pobožnost neušla však ani pozornosti biskupů francouzských. Když ji poznali mnozí z nich a když se předsvědčili, jak blahodárně působí na věřící lid, začali ji přát, ji podporovati a chrániti proti útokům nepřátel dosti četných a mocných, kteří se již též vynořovali. Ano, počali ve svých diecích zaváděti také svátky Srdce Páně. Tak již r. 1692 nařídil Petr z Grammontu, arcibiskup besançonský, muž neohrožený, slynoucí zbožností a horlivostí ve víře, aby se sloužila v jeho arcidiecesi na svátek B. Srdce mše sv. o nejsv. Srdci, zvláště složená k tomu účelu, a aby byla pojata do misálu arcidiecese jeho. Příkladem toho následoval ihned sousední biskup langresský, který taktéž zavedl ve své diecesi svátek Srdce Páně a zmíněný mešní formulář pojal rovněž do misálu své diecese. (Příště dále.)

¹⁾ Vie et Œuvres I. str. 327.

Marie Tesařová:

KVÍTEK Z RÁJE.

Fialinko, kvítku z ráje,
ozdob duše mojí sad,
vždyť co krásy v sobě chováš,
a co skryto v tobě vnad!

Pokory ty kvítku něžný,
v úkrytu jen vykvétáš,
ty jen duši poraněnou,
pravý mír a štěstí dáš.

Nechť i tebe mnozí šlapou,
ty však vůni dýcháš dál,
ten, kdo v srdci tebe pěstí,
velikým se věru stal.

Ach, ty kvítko nebes něhy,
fialinko pokory,
všem, kdo tebe vypěstují,
zvedáš nebes závoru.

Československé katolické veřejnosti.

Na posvátném Velehradě, místě každému Slovanu drahém a svatém, založen byl r. 1916 Ústav sv. Cyrila a Metoděje. Účelem jeho jest vzdělávat a vychovávat hochy, kteří by se chtěli věnovati apoštolskému (misijnářskému) působení u národů slovan-ských.

Mravní bída, kterou zplodila světová válka i u národů katolických, a ještě více žalostný rozvrat, který rozdírá tělo největšího národa slovan-ského, přímo volají po mužích, kteří by položili základy k novému, šťastnějšímu životu Slovanstva. Jsme přesvědčeni, že dokonalé a věčné štěstí národů je možno jen na základech víry; jsme však také přesvědčeni, že i pozemské blaho národů, uspokojivé rozřešení palčivých otázek, jež dnes hýbají světem, bez základu nábožen-ského, křesťanského a katolického je úplně nemožno. Proto potřebujeme mužů, kteří by ozbrojeni byli vymoz-ženostmi moderní vědy, zocelenou povahou a hlavně silnou, účinnou věrou, kteří by hořeli láskou ke Kri-сту a ke Slovanstvu tak, jak před vě-ky oni dva bratři soluňští, kteří čin-ností svou způsobili v životě Slovan-stva převrat, jemuž v dějinách našich není rovna. A chceme, aby takovíto mužové hlásáním pravd víry a vše-strannou kněžskou činností hájili, upevňovali a rozšiřovali náboženské přesvědčení u všech národů slovan-ských.

Takové muže chce s pomocí Boží vychovávat Ústav sv. Cyrila a Metoda. Proto se ozdobil jmény těchto veli-kanů našich dějin a proto byl založen na Velehradě, u hrobu sv. Metoděje, v ohnisku snah směřujících k sjedno-čení a obrození všech národů slovan-ských, na místě, k němuž s úctou a láskou lne Čech i Rus, Polák i Jiho-slovan.

Sv. Otec Benedikt XV., který má rozhled světový i o potřebách Slovan-stva, pochopil význam a důležitost to-

hoto ústavu a zvláštním brevem po-výšil jej na „kolej papežskou“.

Velehradský ústav založili a vedou OO. Tovaryšstva Ježíšova z provincie česko-slovenské, členové řádu, který se pokládá za šťastna, že od prvo-počátku svého směl pracovat o ná-boženské povznesení národů slovan-ských i o sjednocení bratří rozkol-ných se Stolicí římskou.

Papežský ústav sv. Cyrila a Metoda má letošního škol. roku ve čtyřech třídách 41 žáků. Z nich 39 je národ-nosti české a dva slovenské. Poměr-ně malý počet žáků vysvětluje se za prvé účelem ústavu; neboť hochů, kteří by k cili tak velikému jevili při-měřené schopnosti a povolání, bývá málo. Za druhé — a tento důvod jest též velice závažný — finance ústavu většího zatížení nesnesou. Vždyť i tento skrovný počet žáků předpokládá v nynějších poměrech neuvěřitelné téměř oběti. Považme jen toto: Každý žák platí ročně 600 K. A někteří ani toho nemohou. Za tento peníz dostává stravu a celé zaopatření. Že správa ústavu s tímto platem ne-vyjde, je každému jisté zřejmo; po-vážíme-li ještě k tomu, že musí pro ústav vydržovat asi deset učebních sil, zařizovat školní sbírky, platiti sluhům, zřejmo jest, že plat žáků není vzhledem k vydání ústavu vlast-ně ničím.

Proč se tedy nezvýší? Poněvadž to není nikterak možno; žáci jsou převážnou většinou synkové lidí chu-dých a jejich rodiče stěží sezenou těch 600 K ročně.

Proč se tedy přijímají tak chudí žáci? Poněvadž se bohatí nehlasí, a hlásí-li se, nemají začasné potřebných schopností. Není divu; vždyť nezřídka bohatství otupuje v lidech smysl pro věci nadpřirozené. Čisté nadšení, ná-boženský duch bývá začasné domo-vem v rodinách chudých a četnými dítkami obdařených, pod doškovými střechemi, „Chaloupky naše, buďte

požehnány“, tak pje básník. Z chudých chaloupek českých vzešli mužové, kteří obrodili národ na počátku minulého století. Byli to též chudí apoštolé, kteří dobývali světa Kristu. Proto se přijímají do Ústavu cyrilometodějského hoši chudí, mají-li jen dobré nadání, zbožnou mysl a cítili se povolány k cili tak velikému.

Když tedy plat žáků naprosto nestačí k vydržování ústavu, kde jsou ony peněžné zdroje, z nichž se uhrazuje každoroční schodek? Má ústav nějaké fundace nebo stálé prameny příjmů? Nemá. Má tedy aspoň bohaté příznivce a dobrodince? Nemá. Veškerou naději ústavu je náš klerus, neoplývající statky pozemskými, ale oplývající zápalom pro vše dobré, a pak náš dobrý lid. Pomoci těchto činitelů bylo možno, že ústav se dožil čtvrtého roku svého trvání.

Má-li dále trvati a zkvétati, jest třeba, aby celá naše katolická veřejnost byla si vědoma jeho významu pro duchovní obrod národa a pro sjednocení Slovanstva ve víře. Bude-li toto vědomí pronikati naše katolické kruhy duchovní i laické, pak najdou se jistě obětavé duše, které neodeprou správě ústavu své hmotné podpory. Budeme za každý haléř vděčni. Proto prosíme snažně, aby si na náš ústav vzpoměli ti, jež Bůh obdařil statky hmotnými a kteří hledají způsobu, jak by jich co nejlépe použili.

Naše katol. spolky, organisace a Mariánské družiny žádáme vroucně, aby při vhodných příležitostech pamatovaly sbírkami na náš ústav a věnovaly mu výtěžek nějaké slavnosti. Důstojné duchovenstvo prosíme, aby na tento nejdůležitější podnik pro obnovu katol. života u národů slovanských laskavě upozorňovalo věřící v kostele, ve spolicích, ve školách. Katolíci jiných národů rozvinuli rozsáhlou činnost pro misie zámořské a dozrávají, že z této činnosti misijní vzešel nemalý prospěch i náboženskému životu lidu doma. My, čeští katolíci potřebujeme především misii doma, aby národ neutonul v moři moderního pohanství; pak čekají nás velké úkoly misijní na Slovanském Východě. A této misijní činnosti mají se věnovati později žáci Papežského ústavu velehradského. Zdaž nepřinese zájem o tento ústav, práce a jeho zvelebení hojného užitku celému národu a celému Slovanstvu? Šlechtným dobrodincům děkujeme již předem a slibujeme, že na ně bude pamatováno na posv. Velehradě jak při nejsv. oběti, tak také v modlitbách žáků ústavu. Ale nade vše naplněno bude srdce jejich blahým vědomím, že vykonali skutek bohumilý, kterého Pán nenechá bez odměny.

Správa Papežského ústavu sv. Cyrila a Metoděje pro misie slovanské na posv. Velehradě.

Marie Tesařová:

ZDRÁVAS MARIA!

V koberci louky zeleném,
posetém nádhrou květů,
motýlků pestrá družina
šepotá: Zdrávas Maria,
z nadhvězdých vítěj světů!

Stříbrné vlnky potoka,
láskovně spolu hrají,
snoubí se jedna se druhou,
Marii slaví svojí hrou,
„zdrávas“ jí šepotají.

Lístčky sličné na stromech,
jež jarní kolébá váněk,
ševlí zdrávas Maria,
pozdrav ten echem zaznívá
zpěváků ze zpěvůnek.

Zdrávas buď, zdrávas Maria,
z každické řiny se hrudí,
v Tvé, Matko, lásky objeti,
srdce se každé rozletí,
když krutý bol je studí.

Sv. Cyrill při modlitbě

Škola cyrillo-methodějská.

Pro svět vše a pro Boha nic?

K osmé neděli po sv. Duchu. Píše Ig. Z há n ě l.

Člověk bohatý povolal k sobě svého správce, neboť mu bylo oznámeno, že rozplýtvává jeho majetek. (Luk. 16, 1—9.) Správce byl sobě skutečně vědom, že špatně pánovi hospodaří, šel zajisté k němu s velkou obavou; snad tedy nejprve přemýšlel, jak by vynahradil škodu, kterou zavinil? Nikoliv, nepomýšlí na svou duši, jak by ji spasil, nemyslí na Boha a věčnost, ale pouze na svět, na svůj pozemský život, jak by si ho uchoval a nezahynul bídou a hladem, když bude propuštěn; při tom neštítí se nejpodlejších skutků, chce získati sobě přátele z mamony nepravosti.

Správce jest obrazem přemnohých lidí, kteří se také starají výlučně pouze o svět a jeho potřeby, a o Boha buď nic anebo velmi málo. Pro svět vše podniknou, nelitují ani času ani práce, jsou vytrvalí, ale aby svou duši zachránili a věčně živi byli, pracují poskrovnu, šetří svých sil a mají nejrozmanitější výmluvy.

Pro svět vše? Světem vyrozumíváme tuto vše, před čím nás varuje svatý Jan, když píše: „Nemilujte toho světa, ani těch věcí, které jsou ve světě.“ I. Jan 2, 14. Varuje nás tuto miláček Páně před světem, kterým se vyrozumívá souhrn všeho toho, co budí v člověku zlou žádost a svádí ho ke zlému, ať jsou to lidé nebo věci. Každý z nás křesťanů smíme užívatí různých věcí ve světě, pokud se to srovnává s vůlí Boží nebo spěje a napomáhá ke cti Boží a spáse duší. Milovati je však pro ně samy, oddati se jim tak, jakoby pouze v nich záležel jediný cíl života, takže by byl člověk hotov k vůli nim přestoupiti vůli Boží, rozhodně nikdo nesmí. A kdo tak činí, v tom není lásky k Bohu. Totéž napomenutí čteme u svatého Matouše; dal je sám božský Spasitel v proslulé horské řeči, kde praví: „Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti: neboť buď bude jednoho nenávi-

děti a druhého milovati anebo jednoho se přidrží a druhým opovrhne. Nemůže sloužiti Bohu a mamoně.“ Mat. 6, 24.

V obecném životě dobře víme, že nikdo nemůže sloužiti zároveň a stejně věrně i horlivě dvěma pánům sobě odporujícím a celou službu člověka vyžadujícím. Podobně nikdo nemůže se celou službou oddati Bohu i mamoně či statkům pozemským, tak totiž, že by zjednával si zásluhy pro nebe i vyhovoval nezřízené žádosti po věcech pozemských. Totéž praví svatý Jakub, který píše: „Cizoložníci, t. j. Bohu nevěrní, nevíte-li, že přátelství s tímto světem jest nepřítelství s Bohem? Kdokoli tedy chce býti přítelem tohoto světa, stává se nepřítelem Božím.“ Jak. 4, 4.

Mezi zasloužilé spisovatele knih asketických a náboženských, které vynikají jadrným obsahem i pěkným slohem, počítá se francouzský emigrant Jan Petr Silbert. Aby se mohl všecek věnovati spisovatelství, vzdal se místa na vídeňské polytechnice a ač se dočkal nepřilíš velkého věku, pouze šedesáti sedmi let, přece byl tolik pilný a plodný spisovatel, že vydal tiskem 74 různých spisů ve více než sto svazcích, z nichž přemnohé vyšly v několika vydáních. Na sklonku svého života vydal obsáhlou knihu pod názvem „Konversační lexikon duchovního života“. V abecedním pořádku podává výklady, jež jsou pravou pokladnicí; snesl tu s neúmornou pílí a řídkou znalostí duchovních spisů všech věků křesťanských vše, co považoval za důležité k pokroku života duchovního. O světě, jehož se máme varovati, píše takto:

Svět je svůdcem nevinných duší, místo spasných, přísných evangelických pravd hlásá lehké i rozpustilé mravy, všechny spustlosti a hříchy omlouvá a běže v ochranu. Věčná přikázání Boží zahazuje mezi staré

haraburdí, Bohem zjevené pravdy zatemňuje a odsuzuje, za ně podává nauku poctivců, záležející v tom, ctíti nejvyšší bytost, která se pamalo stará o zpozditosti lidské, varuje před pověrou, poroučí ctíti a vážit si předsvědčení každého člověka, ať Turka ať žida, i všech nauk náboženských i všech bludů, nenaraziti nikde proti obvyklým mravům, zachovávat ke všem mírnost, slušnost, zevnější laskavost a vůbec milovati všechny lidi, ale nezapomínati na svůj vlastní prospěch a vyšinouti se hodně vysoko, když potřebí i ku škodě jiných, neboť nejprvnější povinností každého jest, starati se a pečovati o sebe sama. Toto nazývá svět moudrosti světskou, o níž však praví apoštol: „Moudrost tohoto světa jest bláznovství u Boha, neboť jest psáno: Jenž lapá moudré v chytrosti jejich, a opět: Hospodin zná myšlenky moudrých, že jsou marné.“ I. ku Kor. 3, 19.

Učí a hlásá tedy svět pravdy, které jsou učení Kristovu právě protivné, poroučí, co nám Bůh zakazuje. Náš božský zákonodárce nám na příklad poroučí, abychom se zapírali, svůj kříž nesli trpělivě, bližního milovali jako sebe samého, ukládá milovati i nepřátele, rozkazuje poslouchati církev, srdce své odloučiti od všeho pomíjitelného a přičiniti se získati si nepomíjitelné poklady pro věčnost. Lichotivým hlasem svět však vybízí a zve užívati přítomnosti, vysmívá se přikázáním Božím i církevním, věčná zaslíbení prohlašuje za bajku. Nejrafinovanějším výsměchem obdařuje všechny, kteří věří v Boha, neboť čisté mravy, spravedlivý život lidí, jsou mu trnem v očích.

Jakou náhradu dává svět těm, kteří na jeho přemlouvání opouštějí cestu Božích přikázání a nastupují tu, kterou doporučí? Písmo píše: „Všecko, co jest ve světě, žádost těla a žádost očí a pýcha života, není z Otce, nýbrž je to ze světa. A svět pomíjí i žádost jeho; kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky.“ I. Jan 2, 16. Hrozné slovo vyslovil Ježíš nad

světem i nad těmi, kteří jej milují; modlil se v této poslední hodině i za své nepřátele, za ty, kteří Jej vedli křížovou cestou a přibíli na kříž, ale výslovně řekl: „neprosím za svět“. Jan 17, 9.

Svatý Augustin píše: „Ty svůdný světe, slibuješ dobro, ale dáváš v odměnu za služby tobě prokázané zlo. Slibuješ život a dáváš smrt, slibuješ radosti a dáváš zármutek, slibuješ pokoj a dáváš zmatek, slibuješ líbeznu květinu, která však rychle uvadne, slibuješ, že se zastavíš a zatím couváš zpět. Ano, ty svůdný světe, velmi mnoho slibuješ, ale máš hrozný zlozvyk, že slibů svých neplníš.“ Sv. Bernard praví: „Má-li někdo mnoho majetku, raduje-li se mnoho se světem, je mu to brzy obtíž. Kdo miluje statky a radosti světa, toho poskvřní, kdo je ztratí, trápí se.“ Nejznámější středověký německý lyrik Walther von der Vogelweide napsal v jedné ze svých básní: „O běda, naše touha hnala se po rozkoších světa tohoto, ale vidím, kterak tam plave uprostřed mezi žluč. Svět je hezoučký jenom z venku, je bílý, červený, zelený, avšak uvnitř má černou barvu, je temný jako smrt.“ A největší dramatik ze všech světových literatur Šekspir praví ve své geniální hře „Hamlet“: „Jak ošklivé, nechutné, prázdné, nevýhodné připadá mi všechno počínání tohoto světa. Pfuj! pfuj na něj! přidává svým známým drastickým způsobem.

Vyrozumíváme tuto dětmi tohoto světa lidi, kteří nemají jiného přání a jiné touhy než po statcích, cti, radostech, jak je podává svět, mají před očima mlhu, která jim zabraňuje viděti nebeské věci. Takoví lidé zůstávají dětmi až do smrti a nejsou nikdy plnoletými, i když umírají se sto lety, jsou „pacholata“ dle slov starozákonního proroka Isaiáše. 65, 20.

Rozumí se, samo sebou, že nikdo se nad tím nepozastavuje, když pracují lidé ze všech sil svých, majíce při tom ohled na věčnost a předkládají sobě otázku, co to prospěje lidstvu, jaký prospěch z toho bude

míti duše lidská? Tak věnují někteří mužové celý život svůj, aby propracovali, rozšířili obor lidského vědění. Stanley, anglický cestovatel, bezpočtykrátě nastavoval život, aby prošel napříč Afrikou; totéž činil v jiném dílu Afriky náš krajan Dr. Holub a jini přecetní cestovatelé; jini po celý život pracovali o nějaké knize. Německý učenec, profesor dr. Jan Janssen, po celý život, tedy snad asi třicet pět let, pracoval denně, dokud byl zdrav a dokud si touto nesmírnou prací nepokazil zdraví, denně až dvanáct hodin, a mival pro každý svazek své knihy uchystáno až deset tisíce listků, jež si vypsal z přecetných knih, jejichž pouhé vypůjčení stálo mnoho vytrvalosti a námahy. Vydal v celku osm objemných svazků „Dějin německého národa od posledních dob středověku“. Práce tato označuje se všeobecně jako nejlepší dějepisná práce celého uplynulého devatenáctého století. Podobných příkladů dalo by se do nekonečna mnoho uvést, kterak mužové obětaví, pracovití celý život svůj věnovali něčemu, co mělo pro lidstvo velký význam, co mělo velký vliv na kulturu a tím i na víru.

Říďme se podle příkladu a napomenutí našeho milého Spasitele, který pravil: „Co prospěje člověku, byť celý svět získal, na duši však škodu utrpěl?“ Mat. 16, 26. Má zajisté již tělesný život cenu nade všechno jiné vyšší, píše náš Sušil, a pro jeho zachování činí lidé vše; tím více vyniká život duše hodnotou svou nade všechna jiná, jakákoli dobra. A jakož kdo ztratí život tělesný, nemůže ho vykoupiti žádnou zámenou a výplatou a dostati zpět, tak kdo promrhá duši, život věčný utratí, nemožno vykoupiti zpět duši pro opětné žiti. Všecek ostatní majetek dá se opětně získati, ale ztráta duše je nenabytna, má tedy do sebe větší cenu a hodnotu než veškeren svět do sebe má. Odvozují z toho učitelé duchovního života, že máme se o duši starati s největší pílí, aby byla spasena. Dí sv. Bernard: „Velká věc je duše, neboť je krví Kristovou vykoupěna.

Těžký jest pád duše, jinak než křížem nemohl býti napraven. Když pak opět padne až k smrti, kterak nabude opravy? Jest-li jiný Kristus aneb má-li opět za ni ukřižován býti?“

Pro Boha nic? Náš Dr. Fr. Novák nazývá věčnost, nadpřirozenost, nesmrtelnost „Alpami“. „Alpy“ mají své propasti, své nedostupné výše, mají své ledovce, odkud mráz a chlad prochvívá duši. Mají svá strádání, své přístnosti a oběti. Ale jsou nádržkami čistého vzduchu, školou otužilosti, jaré mysli, síly, zdraví, velikolepé krásy . . . Svět nezná oněch vyšších Alp, nanejvýše zná Alpy malované.

Vždy, kdykoliv rozjímáme o lásce Boží, nutno si připomenouti velepíseň této lásky, jak ji napsal sv. Pavel, kde mezi jiným čteme: „Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, lásky však neměl, byl bych jako měď zvučící a jako zvonec znějící. Kdybych měl všechnu víru, tak že bych hory přenášel, lásky však kdybych neměl, ničím bych nebyl. A kdybych rozdál na pokrm chudých veškeren statek svůj a vydal tělo své k spálení, lásky však bych neměl, nic by mi to neprospělo.“ 1. ke Kor. 13, 1, 2, 3. Již ve starém zákoně napomínal moudrý Sirach: „Po celý život svůj miluj Boha a zvyvej ho o spasení své.“ Sirach 13. 18. Ježíš řekl k učiteli zákona, který ho pokoušel, řka: „Mistře, které přikázání v zákoně jest veliké?“ A mistr řekl: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své.“ Mat. 22, 37.

Nepodivíme se proto, že světci a světice Boží tolik se snažili milovati Boha nade všechno. Uvedeme poněkud delší, ale velmi poučný výrok svatě Teresie: Píše: „Láska Boží je stromem života, stojícím uprostřed ráje. Jako každý strom, má i tento strom šest částek, totiž: kořeny, peň, větve, listy, květy a ovoce. Hleďmež, abychom zachovali tento strom v srdci vždy svěží a čerstvý. Kořeny jsou ctnosti, pomocí jichž dospíváme k lásce; jest jich devět, totiž: 1. Právě pokání a časté:

svatě přijímání. 2. Zachovávatí příkázání Boží. 3. Bázeň Boží. 4. Umrtvovatí náruživosti a zlé žádosti. 5. Vyhýbatí a straniti se blízkých příležitostí k hříchu. 6. Zpytovatí svědomí. 7. Poslušnost. 8. Pokora. 9. Milosrdenství a láska k bližnímu. Peň stromu je shoda naší vůle s vůlí Boží.

Ratolesti jsou: 1. Živá víra, kteroužto patříme na Boha, aniž jsme jím oslněni. 2. Veliká důvěra v ochranu Boží, kteráž nás silí, že neklesáme v protivenstvích. 3. Horoucí touha, nezvratná předsevzetí a jiné vnitřní činy, které nám upravují jistou cestu k Bohu. 5. Stálost, se kterou odpočíváme pod tímto stromem. Listí jsou milosti, kterých se nám dostává pro spásu bližních, vnitřní útěchy, světlo a vytržení myslí. Milosti tyto velevhodně se srovnávají s listím, protože jsou okrasou stromu a zakrývají příhodnou dobou ovoce stromu. V zimě, ve velkém suchu opadávají, i my v soužení necítíme těchto duševních slastí, avšak nicméně zůstává láska k Bohu stále v našem srdci. Květy jsou skutky a hrdinné ctnosti, které vykonává duše láskou roznicená.“

„Ovoce jsou strasti, utrpení, pronásledování, jež trpí duše bez reptání, chce-li Bůh, aby takovým způsobem byla skličena anebo jímž se nezřídka i sama podrobuje, aby tím horlivěji mohla Bohu sloužiti a dle příkladu Krista Ježíše mohla trpěti. Toť je strom, který dle rady svatě Teresie máme zasaditi do svého srdce.“ (Dle Silberta-Klímy.)

Všecek zdrcen v srdci svém napsal svatý Augustin ve svých „Vyznáních“: „Příliš pozdě počal jsem tě, ty věčná krásu, milovati; ty krásu, tak stará a přece vždy nová a svěží! Dobře vím, že jsem bez tebe bídný tvor, nejenom zevně, nýbrž i uvnitř; všechno bohatství, kteréž není můj Bůh, jest pro mne chudobou. Všchna má naděje spočívá jenom ve tvém přenesmírném milosrdenství, ó můj milý Pane!“ Kterýsi duchaplný muž píše: „Jediným sluncem je země mnohem více osvět-

lena, než miliony hvězd; i duše získá více světla a posílá láskou k Bohu, než láskou k myriádám tvorů. A této lásce k Bohu snadno se přiučiti, jak sděluje sv. František Saleský: „Jsou někteří křesťané, kteří se velice přičinují, aby se naučili pravé lásce k Bohu a nikterak nemohou pochopiti, že netřeba k ní nic jiného, leč milovati Boha, to jest činiti, co se Bohu líbí, co Bůh poručí a varovati se všeho, co zakazuje.“

Jsme stvořeni k neúmrtné, nikdy neustávající práci, den po dni cd nejčasnějšího rána až do nejpозdější noci máme neunavně ruku k dílu přikládati. Cehokoliv se uchopíme, budíž vždy naším cílem činiti dobré a to co nejvíce a co nejčastěji můžeš ve svém povolání. Vždyť člověk je přece více než oživená hroudka hlíny, jest přece více méně zdařilým obrazem svého tvůrce a může se docela a dle své vůle buď zdokonalovati neb zohyzditi, jak se mu líbí, mnohdy jest ovšem ohyzda, že se v něm ani člověk nepoznává. Každý se ze všech sil přičinuj, abys ve všem jednání, myšlení, chťeni přibližoval se ku svému pravzoru pokud možno nejvíc. Jeho nejpřednější příkázání zní: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své. To jest největší a první příkázání.“ Ale nikdo z nás nepřehlédni, že dodává tu Ježíš ještě: „Druhé pak jest podobné jemu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Na těch dvou příkázáních záleží veškerý zákon i proroci.“ Mat. 22, 17—20.

Kéž, ó Pane, zakoření se láska k Tobě pevně v mém srdci! Nedej, aby toto rozjímání bylo plané, nýbrž aby každou dobu vydalo ovoce věčného života. Nikdy, můj rozmilý Bože, neustanu z lásky k Tobě konati všechno, o čem vím, že se Tobě líbí. Vždy toužím srdcem i myslí s Tebou spojen býti a chci jediné pro čest a slávu Tvou neunavně, pokud síly stačí, pracovati! Amen.

K božskému Srdci.

1. Z všech srd - ci, kte - rá bi - la v pr - sou a dá - le je - ště bu - dou

mf

bít, mé ci - ty k jednomu se ne - sou a pro - to jen si pře - ji

žit. Toť Srd - ce mé - ho Spa - si - te - le, jež lá - sky v sobě cho - vá

f *ff*

vic, než srdce ot - ce, matky vře - lé, než srd - cí zlatých na ti - síc.

Když sčítám všechny práce, kroky,
jež pro mne Ježíš vykonal,
když uvážím, jak žití roky,
jen lásce mojí věnoval.
Dím jemu: Srdce Spasitele,
i já chci pro tě pracovat,
jen Tobě dát své srdce celé,
rád za Tebe i umírat.

Když zřím ty oči skrvácené
a v hlavě svaté ostrý trn,
ty ruce, nohy proražené
a krev, jak smáčí suchý drn.
Ach s žasem volám: Srdce Krista,
jak mohlo's takou láskou vzplát,
když člověk Tobě nevďek chystá,
jak mohlo's nás tak milovat?

Než na lásce té dosti není,
 jest ještě v srdci s vodou krev,
 i tuto Ježíš pro nás cedí,
 nám přístup k Srdci otevřev.
 Kéž v tomto Srdci, chrámu Božím,
 jest přibytěk mně dovolen,
 pak s touhou o ně své srdce vložím,
 a ze dvou bude jedno jen.

A v paměť věčnou na svou lásku
 Svě srdce zjevil lidstvu Pán,
 má ránu kříž a z trní pásku,
 kol oheň láskou rozdmýchán.
 Hle, obraz Srdce Ježíšova,
 hle, jediná mě duše slast,
 jak spatřím jej, hned slyším slova,
 jež lehkým činí kříž vši strast.

O, Srdce božské, když nás silí
 již obraz tvůj a jeho zář,
 jak velké štěstí s Tebou sdílí,
 kdo na tě patří tváří v tvář!
 Toť přání mé a touha vroucí,
 a proto chci jen Tobě žít,
 než přijmeš mne v ráj nehynoucí,
 kde budu Tebe věčně žít.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

To jsou ti, kteří se nepoddají, kteří zradili pravdu, rouhali se pravdě, udušili v sobě hlas pravdy . . . Ale máme příklad lepší, příklad povolnosti a věrnosti, a takový nutno si konečně postaviti před oči. Vráťm se na chvílku nejdříve k velikému, milému učenci již jmenovanému, jimž byl Littré. Je to jeden z proslulých našich kmetů, jenž přichází z velmi daleka, ale historie jeho nitra dává nám lépe poznati pravé cesty obratu.

Nejprve upozorujeme, že pravdy neznal. Nedostalo se mu křtu. Jeho otec, jakobín za revoluce dal mu jméno Robespierreovo Maximilian, a to pravi dosti. Jeho matka byla „vlastenkou starého řádu,“ ale ne křesťankou. První jeho četbou byla nevěrecká encyklopedie, prvním zaměstnáním redigování vědecké rubriky v „Nationalu“. O náboženství ani zmínky — je to slepec od narození. Ježíš se nad ním slitoval, a věda, čím byl, vrátil mu světlo, jako učinil sleporozenci v evangeliu: „Přišel jsem, aby slepi viděli, kdežto jini zavírají oči.“

Krásná, veliká věc, jež připravila v něm cestu světu, to byla přisnost

jeho života soukromého a domácího. Pasteur, jeho nástupce v Akademii francouzské, líčí dojem, jakým naň působila návštěva ve skromném příbytku vědce v Mesnilu po jeho smrti: „Nejprostší fara v nejchudší vesnici může jedině vybavit představu tohoto domu, kde ve všem všudy zračí se život člověka nezištného a samotáře. Littré byl velikým ctitelem života přísného. Tu zřít na jeho stole otevřené knihy, roztroušené poznámky. Tu stolek, kde poblíž něho pracovaly jeho žena a dcera a nad stolem obraz Kristův.“ Pasteur končí svou řeč v Akademii takto: Často jsem si jej tak představoval vedle jeho ženy: on patří na zem, pln jsa soucitu se všemi, kteří trpí, ona horlivá katolička, zvedá oči k nebi; on je nadšen všelikými otázkami pozemskými, ona všemi velikými kráskami božské veleby; ona svěťice křesťanská, on svatý laik, jak zvali ho všichni, kdož jej znali.“

Zmínil jsem se už spíše o tom, s jakou ochotou a bezplatně, dnem i nocí sloužil jako lékař chudým lidem v Mesnilu. A my, bratře, víme, zda je ctnost, která by více jímala srdce

onoho, jenž pravil: Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou! Ale na konec života nenabízí svou pomoc pouze chudým, on poslanec a někdejší zednář, nýbrž i pronásledovaným, obětím zednářstva a krutého radikalismu. Řeholnicím svobodných škol ve své farnosti posílá tři sta franků a také ve sněmovně svou řečí i svým hlasováním protestuje proti hnusným opatřením sesvětštění škol, kteráž opatření nazývá hanebnými.

A tak požívá nejen vážnosti u všech poctivců, nýbrž i co nad ni jest, důvěry. Champagny přijímaje ho do Akademie, mohl mu říci: „Není vás tajno, pane, že Akademie, přijímajíc vás do svého středu, chce poctiti literáta, spisovatele, nikoliv myslitele, filosofa. Dovolte mi tu říci, nejen jako akademik akademikovi, nýbrž i jako upřímná duše k duši upřímné hovořím k vám. Duše chce vysloviti, co cítí, a jest jista, že ji nebude vykládáno v urážku.“ Ba nebylo, vždyť byl to počátek sympatií u obou vědců, které u Champagnyho jevíly se i v bratrských modlitbách. Když potkal ho jednou Littré v bráně Institutu, zpozoroval, že drží v ruce růženec: „Vy se za mě modlíte, pane Champagny?“ — „Ovšem, drahý bratře,“ odpověděl oslovený přátelsky, „a doufám, že i vy činíte podobně.“

Zmínil jsem se už o posledních dnech Littréa, prožitých úplně po křesťanskou. Bylo to důstojné ukončení cesty vystlané láskou, přímostí a přísností. prostotou i odvahou. Dobrá přirozenost upravuje cesty milosti. Počne urovnávat výšiny, vypřimovat okliky a vyplňovat údolí. A tehdy přijde Pán a kráčí bene faciendo — rozsévaje dobrodiní.

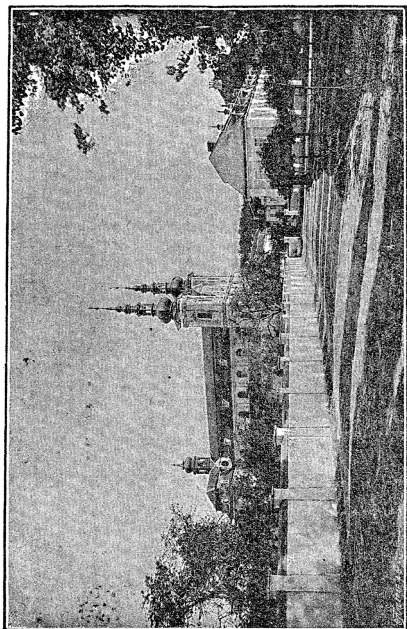
* * *

Všem takto uzdraveným, kteří vykřáli, připadá za odpuštění povinnost: po absoliaci napravení. „Jdi, a nehřeš více! Vstaň a choď! Zapři se! Vezmi kříž svůj a následuj mne!“ Vše to zavírá v sobě dvě věci: nápravu a odpykání. Takové bylo také dílo až do konce života několika velikých kajic-

níků naší doby, jako byli Huysmans, Coppée, Bruntiére, Brucker, Hermann a mnozí jiní.

Vzpomenu jen jednoho z nich, poněkud vzdálenějšího, téměř zapomenutého, jehožto stáří bylo celocelé podivuhodným zelením a zároveň nejstatečnějším napravováním spáchaného. Končím stať tuto Paulem Févaalem. Jeho nápravou byla obrovská práce: revise všech knih. Litovali ho proto, on odpovídal: „Co je práce, co ná-maha? To vše nic není, když člověk zpytuje svůj život, prohlíží svou minulost, vrací se po svých vlastních stopách do minulosti. Tu nejde již o viru, ani ne o život z ní, nýbrž o nápravu. Vira nestačí, třeba jest skutků.“

V tomto období života nenajdeme již kajícího romanopisce ve dvou jeho nádherných bytech pařížských. Odešel pohřbit se za živa do Clignacourtu, kde bydlel v domku dělnickém ve stínu zahrádky obehnané plotem. A tím dělníkem jest on sám, připoután k nevděčné a horečné práci, k vyčišťování, „plenění“ svých románů, i kdyby zhy-nul při tom úkolu: „Ale Bůh přece ne-žádá, aby se člověk zahubil!“ upozorňovali. — „Bůh žádá,“ odpovídal, „abych vykonal svou povinnost, ne pak, abych žil!“ Z domku je čtvrt-hodina stoupání, aby dospěl k milé své kapličky Srdce Páně, a on je stár a nepopadá dechu. „Ano, v mém věku je to krušný kus cesty, ale je lehčí než byla cesta na Kalvarii. Je to příliš slabá pokuta, již je Bohu dlužen autor spisů tak politování hodných.“ A dokládá: Je nutno, aby všechny ty strany z nich zmizely, ale všechny! Bůh mi popřeje života, abych je „obrátil“, tak jako jsem se sám obrátil...“ Modlí se, dává almužny, odpouští. A konečně, když návštěvník, jenž nakreslil tento obraz kajcníka, chystá se odejiti ohromen, pohnut, rozechvěn, di mu Féval, jenž to zpozoroval: „Ach dobře vím, že všichni nemohou žíti tak poustevnický, jako tu vidět. Ale, slyšte, i vy byste se měl obrátit. Uji-šťuji vás, že Bůh vás miluje. S Bohem!

Velehradský chrám Páně.

Ale sbohem dvěma slovy: s Bohem!“

Po smrti své choti uchýlil se Paul Féval do nemocnice Milosrdných bratří, kdež ho opatrovala jedna z jeho dcer, milosrdná sestra, a tam zbožně umřel r. 1887 v věku sedmdesáti let.

Trosečník měl čas, aby svou lodičku vyspravil a zase přivedl do proudu a potom „vyhodil kotvici k nebi,“ jak dí Veuillot.

Ano, k nebi: zůstaňme při tom, bratře. Zabývali jsme se poklesnutím, potom povstáním: jaký bude cíl a povznešené korunování? Abychom to poznali, dále mne ještě následuj, milý, starý bratře... krokem zemdleným.

Naděje — nesmrtelnost.

Idea nesmrtelnosti je královská idea. Kraluje všem našim myšlenkám, ovládá celý život náš. Ona právě dodává mu povznešenosti, hodnoty, krásy a půvabu. Promluvmé o ní, bratře, a o naději naší v ni.

Vzpomínám dobře doby, kdy myšlenka ta počala mi svítati, všechna krásná a lahodná. Ona, tato naděje to byla, která, když jsem za dětství byl u vytržení nad myriadami hvězd na obloze třpyticích, hlasem matky mi pravila, že tam ještě výš prostírá se jiné, ještě pěknější nebe, kamž kdysi přijdu, budu-li hodný, a budu žítí věčně. Tak počala u mne výchova k nesmrtelnosti.

Marie Tesařová:

V SRDCI PÁNĚ.

V Srdci Páně hojnost štěstí,
o kterém se duši snívá,
když se večer k jasným hvězdám
zaroseným okem dívá.

V Srdci Páně, pramen spásy,
mocným tokem z Něho proudí,
ó jen pij z té vody živé,
a tvá duše nezabloudí.

V Srdci Páně poklad pravý,
chceš jej mítí? — Nevíš ani,
již tvá touha poklad získá:
soucit a smilování.

Byla to naděje, jež mi v rodinné bibli, otevřené přede mnou, ukazovala anděly vystupující a sestupující na tajemném žebříku a nahoře Otce věčného, jenž jim podával ruku. A táž naděje týmž hlasem mi pravila, že i pro mne vztahují se ty ruce Otcovy, budu-li čist, poslušen, budu-li Bohu sloužiti jako anděl.

Ona podávala mi také hrozná i utěšující naučení, když u lůžka mrtvých které jsem jako dítě oplakával, sestupovala osušit mé slzy a pozvídajíc můj zrak, dělala: „Neplač, oni jsou v nebi u milého Pána Boha!“

Vzpomínám si také dobře na doby ze studií, kdy jsme žasli nad Virgilovým popisem „Polí elysejských“, nad Cicerovým spísem „Sen Scipionův“, nad „Phaedonem“ Platonovým, kterého nedávno po svém způsobu přeložil Lamartine ve „Smrti Sokratově“. Jako už velcí žáci přednášeli jsme si za večerních procházek na březích Loiry tyto jeho verše:

Snad za hranicí zemských sfér, kde jinak ránu
s jiného nebe pravé slunko zasvítá,
kdybch směl na zemi zanechat těla schránu,
o nichž kdy snil, zrak zřel by kouzla ukrytá,
Zdroj opojný, jež hledám blahé ve předtuše,
i naděj bych tam našel, nové lásky vzmach.
i dobra ideál, po němž tu prahnou duše,
a který nemá jména v zemských dolinách!

(Příště dále.)

Různé zprávy.

Světlá stránka kněžského schismatu v Praze. „Církev“ ministerských úředníků Habermannových, pánů Farského a Brodského, lze dnes klidně nazvat salonem odmítnutých. Nedočkali se, po čem nejvíce toužili, potlesku ulice. Vážná veřejnost česká odpověděla na výzvu vstupovat do nové „církvě“ záporně. Národ si uvědomil, číni jest mu náboženská jednota také politicky a státně a hrůzou se mu zjezily vlasy, když si představil, co by pro československou republiku znamenaly „národní církev“ česká, německá, polská, maďarská a snad také slovenská. Poznám, co pro český stát znamená církev katolická, spojující nábožensky všechny národy v republice. Kněžské schisma v Praze, jehož ovšem jest hluboce litovat, prospělo církvi katolické více, než cokoli jiného. Nejenom ji zbavilo rozkladného živlu v kněžstvu, nýbrž upozornilo na její světlé stránky pro národ a stát.

Primář nemocnice proti vyloučení řeholních sester. Když podal jeden člen soc.-dem. strany ve schůzi obecního zastupitelstva v Táboře návrh, aby ošetřovatelky ve veřejné nemocnici v Táboře, z kongregace sv. Karla Bor., byly nahrazeny ošetřovatelkami světskými, ohradil se proti tomuto návrhu primář nemocnice pan MUDr. Daniel (člen strany státoprávně demokratické) co nejrozhodněji. Za důvod svého protestu uvedl, že neúporně a nadlidské trpělivosti by neměla žádná ošetřovatelka světská, a že bude-li návrh na vyloučení řeholních sester z nemocnice přijat, podá jako primář nemocnice demisi. Návrh byl pak odvolán. — Tento příklad dokumentuje záslušnou činnost řeholních sester, jimž se takto dostalo nejskvělejšího vyznamenání a uznání jejich obětavosti.

Duchovní cvičení stavovská na Velehradě r. 1920. Pamětliva velikého du-

chovního užitku, s jakým konávala se před válkou duchovní cvičení pro jednotlivé stavy, odhodlala se pap. kolej Tov. Jež. na Velehradě přes všechny poválečné potíže pořádati je letos opět v těchto obdobích: 1. Pro jinochy (7.—11. března); 2. Pro dívky I. (3.—7. května), II. (24.—28. května); 3. Pro ženy (7.—11. června); 4. Pro kněze I. (12.—16. července), II. (19. až 23. července), III. (9.—13. srpna); 5. Pro studující (18.—22. srpna); 6. Pro inteligenty (profesory, akademiky, učitele 25.—29. srpna); 7. Pro paní (27. září až 1. října); 8. Pro muže (11.—15. října); 9. Pro dělníky a železniční zřízence (27.—31. října). — Prosíme snažně vdp. duch. správce, aby na exercicie záhy upozornili a příslušníky stavů k hojné účasti vybídli. Poněvadž aprovisační potíže jsou převeliké, žádoucné, aby účastníci, co mohou, s sebou přinesli. Přihlášky na adresu: Pap. kolej. Tov. Jež. na Velehradě.

Aula Benedikta XV. v semináři v Janově. Nynější papež studoval v roce 1869 až 1871 v semináři v Janově, poslouchaje filosofii. Letos připadá padesátileté jubileum tohoto studia. Dle návrhu kardinála Boggiani, arcibiskupa v Janově, byla škola, do které chodil student Giacomo della Chiesa, spojena s knihovnou a nazvána aulou Benedikta XV. V čele auly je umístěno mramorové poprsí papežovo, zhotovené sochařem Pasinim. Ráno byly bohoslužby, odpoledne akademie, které se účastnil klerus i staří spolužáci Benedikta XV. Radost byla dovršena, když přišel vřelý děkovný telegram Sv. Otce.

Nová katolická universita v Polsku. Do Lublína přišly právě dva nádherné obrazy Sv. Otce; jeden je určen pro novou katolickou universitu v Lublíně, druhý pro jeho rektora Dra Radzi-szewského. Oba jsou darem Sv. Otce a způsobily v Polsku velikou radost.

Návrat ke katol. církvi. Sestra známého katol. spisovatele Monsignora Bensona následovala příkladu svého bratra a přestoupila na katolickou víru. Miss Bensonová jest dcerou bývalého protestantského arcibiskupa z Canterbury, všude si jí váží.

Obětavost francouzských kněží. Bývalí vojíní-kněží diecese Saint Brienc, počtem 600, přinesli svému biskupovi

velikou sumu peněz, slušné to, které obdrželi při demobilisaci. Určili tyto peníze pro nový seminář, který nyní čítá 150 bohoslovců. Starý seminář rozlukovým zákonem byl zabrán od státu. Při tom pronesli řeč, v níž tvrdili, že dobré kněžské vychování, které obdrželi v semináři, bylo jim posilou a útěchou v těch nejhorších okamžicích válečné vřavy.

Díkovzdání.

Ze Žadovic u Kyjova. Nejvroucnější díky vzdávám nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše za uzdravení mé dcerušky, která byla stížena padoucnicí.

Kladno. Vzdávám vroucí dík božskému Srdci Páně, Panně Marii pomocné a blahoslavené Eklektě za úplné uzdravení, bez něhož bych se minula mně vytknutého životního cíle.

S. M. L.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar duchovních cvičení a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Účastnití se duchovních cvičení.

Úmysl v srpnu: **Náboženské vzdělání katolických vůdců.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. SRPNA 1920.

ČÍSLO 8.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Křesťanští vůdcové lidu.

(Hlavní úmysl.)

Když Mojžiš na Horebu z hořícího keře slyší vůli Hospodinovu, by vysvobodil z poroby egyptské lid israel-ský, velikostí této úlohy jsa zastrašen zdráhá se uposlechnouti hlasu Božího a teprve ujištěn pomocí Boží a přispěním bratra svého Árona podjímá se těžkého úkolu. A čas dal mu za pravdu! Lid, v porobě vyrostlý, dovedl se sic na chvíli nadchnout svobodou, osvobozením, jakmile však měl přinášet oběti velké osvobozovací myšlenky, vypukl v reptání i odboj proti vůdci svému, Mojžišovi, a nevděkem splácel velkou lásku Boží i Mojžišovu k lidu svému. A byl to lid nový, vyrostlý na svobodně poušti, který Jo-suem přiveden byl do země svobody, zaslíbené.

Leč Mojžiš, vida nepochopení, nevděk svého lidu, neklesá na mysli a kromě jednou, kdy vida odboj i reptání lidu proti Hospodinu, pochybuje o možném ještě přispění Božím a sám je za tuto nedůvěru Bohem trestán, vždy nalézá novou vzpruhu, novou chuť k další práci u Hospodina, Boha svého. K němu se utíká ve všech potřebách, jej prosí o slitování pro lid svůj, k němu vede celý svůj národ a umíraje, modlí se za lid svůj a za přísahá jej, by vždy dbal přikázání Božích a tím šťasten byl ve svých pokoleních.

Vždy brával a brává se Mojžiš za vzor vůdcům národa. My křesťané však máme vznešenějšího vůdce lidu svého, který z poroby k synovství a dědictví synů Božích povznesl lid. Jest jím sám zakladatel a vybudovatel našeho svatého náboženství, jest jím Ježíš Kristus, Bůh a spolu člověk, sám. Jeho srdce proniknuto bylo čistou, velikou, božskou láskou k člověčenstvu, jež samo sebe zmařilo, by člověk byl vykoupěn. Ký div, že i dnes, v dobách zodpovědných a těžkých, kdy i osvobozenému našemu milému národu nastává vážná úloha ku zbudování svobodné vlasti, obrací sv. Otec, jemuž na srdci leží zdárný vývoj každého národa, naši pozornost k vůdcům křesťanského lidu, s prosbou o modlitbu za ně. Jestli kdy, je zvláště dnes na nás, bychom Srdce Páně z té duše prosili, by dal národu našemu obětavých, křesťanských smýšlejících vůdců a těm, kteří jimi jsou, by dal trpělivosti, sil a svého požehnání shůry.

Z osobnosti každého člověka vychází, u jednoho více, u druhého méně, působivá moc, jež strhuje buď k dobrému nebo ku zlému. Rádi hoši házeli kameny do vody a radost jim působí kruhy, jež se na vodě tvoří vrženým kamenem. A kruhy tyto jsou větší a větší, až dosahují obou břehů, mezitím co kámen dávno na dně leží.

Řeka, toť běh našeho života. Kámen vržený, každý z nás. A všichni ti z lidí, co s námi životem se setkali, nesou na sobě část nás, část našeho vlivu na ně. Čím pak starší člověk, tím větší okruh těch, s nimiž jsme se v životě sešli a člověk dávno odpocívá v zemi, rozčeřená hladina života však stále nese stopy jeho.

A platí-li to o každém, čím více o tom, který chce být nebo je vůdcem lidu. On často slovem dovede lid v pořádku udržet, nebo neprozřetelným slovem v lidu nejnížší vášně a náruživosti probudit. Co toto piší, hlásí noviny, že v Čechách při sjezdu katolické omladiny tekla krev. Vše, co nenávisť a zášť dřímalo v duších lidí, otrávených a svedených svými časopisy i vůdci, rozpoutalo se a neuspokojilo se, až tekla nevinná krev. Však

„v bouřích a revolucích,
v zpyšné luzy sluchích
a v praskajících stožárech
se obrozuje Bůh!“

(K. Dostál-Lutinov: Království B. na zemi.)

Jak velká zodpovědnost spočívá na bedrách vůdců! A v čele křesťanského lidu musí být člověk hluboce nábožensky proniknutý, jemuž náboženství není pouhým prostředkem k dosažení politického vlivu, nýbrž studnicí nevycerpateľného nadšení pro vše svaté, pro dobro, pravdu a krásno. Z něho má žít, v něm nalézat útěchu, vzpruhu, kdy nevědek, zneuznání raní, pro ně pracovat. Sám životem dle víry má být majákem, svíticím v rozbouřených dobách, ukazujícím cestu ku pravdě ve zmatcích náboženských, a v duši má jej hrát láska, jež by dovedla překlenout všechny propasti společenského života a jež by otupila hroty nepřátelství a sobectví. A právě také lásky, něhy je dnes velmi potřebí. Neboť

„ta, hrdinná jak samo mateřství
jde smrti vstříc s náručí rozpjatou
a nad ní vítězí! Když rozum seje
sám smrti stín, když chladné sobectví
jak ledný vítr z něho v luhy věje,
tu dýchá něha tepla, libá, hřeje,
život až vznítí! Vino, ach, cestou sráznou
někdy, že bloudí v šílenství,

pak rozumně buď hvězdou, která skytne
tam sladké světlo, kroky kde ji vážnou!
Rozume! Něho! V jedno slunce splyne,
a paprsky své ve tůň naše liště! . . .

(J. Zeyer, Blázen.)

A kdo nám vychovává takových vůdců? Ježíš Kristus! Ne Kristus, jak jej vytvořily dějiny světa, ale Kristus obsažený v evangeliích, v jeho učení, a přítomný v nejsvět. svátosti oltářní. Proč neměl by i dnes ten, jenž vůdcem lidu chce být, znát i evangelia? Jsou-li evangelia dle doznání Rénanova nejdůležitější knihou světových dějin, k ucelení a prohloubení povahy jsou prospěšny, neřku-li potřebny. Evangelium Matoušovo je pro lidstvo zvěstí spravedlnosti, činorodé moci. „Nebude-li spravedlnost vaše větší než zákoník a fariseů, nevejdete do království nebeského“. Mat. 5, 20. Evangelium Markovo je evangeliem vnitřnosti. V nitru člověka má být vybudován chrám, v němž Bohu se má sloužiti v duchu a v pravdě. A aby někdo si nemyslel, že v tomto vnitřním království Božím je již celý cíl a účel života, je i poslání Ježíše Krista vyčerpáno, proto evangelia Lukášovo a Janovo doplňují celkový obraz království Božího, první jsouc evangeliem lásky a slitování, druhé evangeliem života, života v Ježíši Kristu, jenž je cesta, pravda a život. (Jan 14, 6.)

A tak z osobnosti Ježíše Krista, nakreslené v evangeliích, vyzárují pravda, moc, myšlenky, cíle, jež lidstvu dal, a tajuplné působení jeho moci, jež neodolatelně strhuje každého znatele i čtenáře těchto svatých knih.

A přistoupili ku jasnému poznání a proniknutí osobnosti Ježíše Krista i svátostně s ním spojení a spolužití zvláště ve svatém častém přijímání, pak člověk taký i přes veškeré chyby a slabosti jest ideálem člověka, ideálem i vůdce křesťanského lidu. A že taci lidé byli a jsou, dokazují dějiny.

Mnohého snad podivení naplní, že mluví o vůdcích křesťanského lidu nezmiňují se též o jeho politické výchově a zdatnosti. Dnes, kdy tolik

příležitosti ku uschopnění se ve vystupování a uplatnění se v životě veřejném, jest snadným a lehkým osvojití si potřebných vědomostí i vlastností politického vůdce. Nač se ale mnoho zapomíná je nepracovat pouze prostředky přirozenými, nýbrž i nadpřirozenými. Co pomůže množství nábožensky necitící a nevědoměle! Budou-li však lid i vůdce hluboce nábožensky založení, pak Bůh je s námi, kdo proti nám? V Boha doufáme, nebudeme zahanbeni na věky!

Nuž, kněží nekneží, jděte již rodit obry, ať zdvihají zemi vysoko k nebi

a v hloubi ať satan se šklebí!
Naplněte srdce i ústa svá Božím slovem
a jděte rozsévát na poli novém!

(Dostál Lut., Král. Boží na zemi.)

Nechť božské Srdce Páně, jež zoveme a vzýváme co krále a střed veškerých srdcí, rozleje lásku v náš život! Nechť vychová nám vůdce i lid Bohu milý, nechť ono je posilou, útěchou, vzpruhou, odměnou všem těm našim velkým mužům křesťanským, jichž heslem v žití láska k Bohu a láska k lidem!

Dr. Al. Richter.

Katolík skutkem.

O Gabriel Palán T. J. — Jan Tagelifero.

Kniha první.

Uchyl se od zlého. (2. 33, 15.)

I. Moudrost jest užitečnější než učenost.

1. Slova má sladká jsou jako med těm, kteří milují mou nauku a zachovávají má přikázání.

2. Ale v uších těch, kteří mou naukou pohrdají a domnívají se, že jsou velcí, když hřeší vědomě, zahřmí hlas můj jako hluk rozpoutané bouře, vyvracející cedry Libanu.

3. Nepravost vítězí jenom ku své škodě, spravedlnost k slávě.

4. Nespravedlivý vynáší se proto, aby spadl s výše; spravedlivý se poníží, aby byl povýšen.

5. Hrdý slyší slova má a nerozumí jejich významu.

6. Pokorný slyší řeč mou a bude potěšen.

7. Čím hlouběji rojímáním vnikneš ve slova má, tím hlouběji utkví v srdci tvém.

8. Čím více se nadýmá nespravedlivý mudrc, tím méně rozumí řeči skutků mých.

9. Jenom ten pozná, že já mluvím, a s užitkem poslechne hlasu mého, kdo pohrdaje svou vlastní naukou,

obrátil srdce své k věčné pravdě a k vědě svatých.

10. Tehdy mu bude ku prospěchu i všeliká věda lidská, neboť každá pravda svědčí o mé dobrotě a moudrosti.

11. Tehdy pokorný bude učeným a učený s čistým srdcem — pokorným.

12. Pokora dává mysli lidské více světla než všecka marná a domýšlivá učenost lidská.

13. Věda pro vědu, toť marnost, nedostává-li se při tom v životě dobrých skutků.

14. Věda pro prázdny lesk, toť marnost nad marnost a trápení ducha.

15. Míti vědu k tomu, aby škodila prostým, toť klam a zloba pyšných lidí.

16. Blahoslavení, kteří věří, neboť oni pochopí mnohé tajemství života, a neupadnou v osidla podvrtných učenců.

17. Blahoslavení učení pokorní, neboť dostane se jim moudrosti víry, která tak rozjasní jejich srdce, že jako hořící pochodně půjdou před lidem, vrhajíce světlo na temné stránky života.

18. Kdo věří a umí s pokorou poučovati bratra, ten nalezne radost v mé nauce a ve slovech mých ducha života.

19. Jestli Pán všeliké vědy tě ráci

osvítit, pak buď apoštolem pravdy ve svém stavu.

20. Čím více se naučíš od církve Boží, tím pokornějším budeš v úsudcích svých a jistějším ve své vědě.

II. Jak Pán pamatuje na mou útěchu a odpočinek.

1. Chceš-li okusiti duchovní munny, uchyl se tam, kde můžeš volně rozmlouvat se mnou.

2. Mnoho je těch, kteří ještě nikdy neokusili slasti duchovních, a proto tak snadno podléhají pokušením tělesným.

3. Více váží hodina útěchy nebeské, než všechny zábavy a rozkoše světské.

4. Tehdy se dovíš, co znamená těšiti se radosti duchovní, když umlkne vůkol tebe hluk lidský.

5. Kdo chce pracovati se mnou a pro mou věc, tomu je potřeba, aby občas vyhledával samotu a sebranost.

6. Nedomnívej se, že provedeš velké pro Boha, nevíš-li jak sladko jest bývatí samému v mé přítomnosti.

7. Někteří míní, že mnoho vykonají mezi lidmi, když natropí hluku, a ne-

cítí, že se jim nedostává ohně, jenž rozehřívá duši.

8. Neříkej, že nemáš času na chvíli sebranosti, je-li pravda, že jsi obtížen tolikerými pracemi, to vlastně dokazuje, že jsi povinen uchýliti se na několik dní do samoty.

9. Já sám pečoval jsem o to, aby apoštolové moji občas odpočinuli, aby neselsáblí na duchu.

10. Více vykonáš i pro mne i pro sebe sama za jednu hodinu vážného rozjímání, než v mnoha dnech roztržitých v zaměstnání a čtení.

11. Já osvěcuji nejtajnější zákoutí duše; Já dávám sílu v samém nitru duše.

12. Více užítku odneseš z jedné pravdy dobře prohloubené, než z mnohých pojednání podrobných a skvělých i lesklých myšlenek.

13. Nevidíš-li při každém kroku, kolik nových a učených věcí denně vynalézají učenci? A při tom všem pro velkou domýšlivost nechápou, co znamená žítí pro život pravdivý.

(Pokračování.)

Sr. M. B.:

KDO PŘÍTEL MŮJ?

Praviš-li, že přítele chceš míti,
bez něhož ti nelze živu býti,
jemuž bol svůj bys požaloval? — —
Jdi a hledej!

Nejjasněj' když slunce svítí
nenajdeš ho v tomto žití
plném lécek, nástrah ďáblových.
Démon úklady ti strojí,
k němuž svět se věčně poji
plný falše, klamu, nevěry!
Jdi do chrámu,
tluč na dvěře svatostanu,
Pán tě přijme mile v náruč!

Jemu odhal srdce boľnou ránu,
posteskní si předobrému Pánu,
Jemu důvěřuj a vše mu odporuč! — —
On tě neoklame, jak svět to činí,
který nevděkem jen splácí dobrodiní,
hleď jen s důvěrou vždy k němu spět.
Přítelem i Otcem bude tobě,
neopustí tebe v strasti době
jak to činí nevěrný ten svět!
Zhrdni proto klamnou světa slasti,
miluj Toho, jenž tě vykoupil;
v slávě nebes po vezdejší strasti
Sebe sama dá ti za podíl!

Panno ctihodná, oroduj za nás.

Janolím St. Pavlík.

Největším svátkem mariánským jest nanebevzetí Panny Marie. V den ten dostalo se jí takové cti a oslavy, jako žádnému jinému smrtelníku. S tělem i duší byla na nebe vzata a za Královnu andělů a svatých korunována. Patnáctý srpen je tedy pro Matku Boží dnem triumfálním a korunovačním, dnem přepamatným.

Svět ctí své velké muže udělením titulů. Kdo však se může honositi tolika krásnými tituly, jako Maria Panna? Její nejvznešenější titul jest: Matka Boží. Ona však jest i vyvolenou dcerou nebeského Otce, nevěstou Ducha Svatého, Pannou ustavičnou, královnou andělů, patriarchů, proroků, apoštolů, mučovníků, vyznavačů, panen a všech svatých. V loretánské litanii dáváme Marii Panně 47 krásných titulů, a to nejsou ještě všechny; mohly by se k nim ještě přidati osobní obrazy, ku příkladu: Eva nového zákona, silná Judit, krásná Ester, milosrdná Abigail a pod.; mohly by se přidati i obrazy věčné, ku příkladu: rajska země, zahrado zamčená, studnice zapečetěná, archo Noemova, holubice míru, rouno Gedeonovo, květino z kořene Jesse, trůne Šalamounův, duho míru, cedře na Libánu, cypřiši na Sionu, palmo v Kádese, růže jerišká, javore u vody atd. Jsou litanie, v nichž se uvádějí takové tituly, pod nimiž Panna Maria od zbožného lidu s oblibou je ctěna a vzývána, ku příkladu: bolestná matko, matko ustavičné pomoci, královno svatého škapuliře, královno máje, naše milá paní nejsvětějšího srdce, nejsvětější svátosti, a jiné. Mohly by ještě býti uvedeny takové tituly, jež se vztahují na její milostná místa: Panna Maria Sněžná, Karmelská, Lurdská, Loretánská, Mariacelská, Hostýnská atd.

Mezi tituly, jež svět udílí, jsou mnohé prázdné, které nic neznamenaají, s nimiž žádný úřad není spojen, ku příkladu: dvorní rada, soudní rada,

kommerciální rada, školní rada, komoři, Monsignor; těch jmenovaných se nikdo netáže o radu; to jest jenom čestný titul. Tituly, jež přikládáme blahoslavené Panně, nejsou žádné prázdné tituly; spočívají na pravdě, Maria je skutečně tím, co ty tituly vyjadřují. V jak krásném světle jeví se nám tedy Maria, patříme-li na ni se stanoviska tak mnohých titulů! Tu hodí se na ni, co čteme v žalmě 44.: Královna stojí po pravici tvé v šatě zlatotkaném, v pestrém oděvu.

Co se nás týče, nemáme právě mnoho titulů. Jeden není víc jak otcem, druhá nic víc jak matkou nebo pannou; já sám mám velmi málo titulů. Co na tom záleží, že máme málo titulů? Jenom když jsme skutečně tím, co ty tituly vyjadřují a hlásají, s tělem i duší. Kdo je tedy otcem, buď dobrým otcem, jemuž leží na srdci blaho rodiny. Kdo je matkou, nechť je dobrou matkou, jež všechnu čest dělá tomu jménu. Která jest pannou, buď počestnou pannou, tak aby právem ji patřil tento titul. Kdo jest ještě dítětem, buď dobrým a poslušným dítětem, kdo je žákem, buď pilným žákem. Co jsme, nebudme napolo, ale docela, jinak bychom měli jen prázdný titul. Některé krásné tituly jsou nám všem společny, ku příkladu: křesťan katolický, dítko Boží, dítko Mariino. V názvech těchto leží veliký význam. Ale u jak mnohých jsou to jen prázdné tituly! Jak mnohý jmenuje se křesťan, ale nežije jako křesťan, já křesťanem jenom podle jména a na papíře. To není žádná čest, to je hanba! Varujeme se takové přetvářky! Čteme ve Zjevení sv. Jana: Ty máš jméno, jež praví, že žiješ, jsi však mrtvý. A Spasitel praví sám: Ne každý, jenž di ke mně: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale kdo koná vůli Otce mého, jenž jest v nebesích.

Svět ctí velké své muže udělením řádů a záslužných křížů. Řády, to jsou

buď hvězdy neb kříže, jež se nosí na prsou. U nás byly to ku příkladu řád zlatého rouna, nejvyšší to řád, řád Marie Terezie, řád Leopoldův, řád svatoštěpánský, řád železné koruny, řád Františka Josefa, řád Alžbětín. Blahoslavená Panna Maria je ozdobena řády nejkrásnějšími. Dvanáct hvězd trpytí se jí kolem hlavy, je sluncem oděna, slávou, jasností a vznešeností svou předstihuje lesk všech korun, diadémů, hvězd, křížů, drahokamů, brilantů, zlatých a stříbrných šperků. Církev se modlí v hodinkách mariánských: Dceru jerusalemskou, drahokamy ozdobenou, požádal si Hospodin, a když ji viděly dcery si-onské, blahoslavyly ji. Řády Mariiny jsou samé záslužné řády; zasloužila je za věrnou starost o Ježíška, zachování panenství, za zbožnost a za všechny ctnosti, jež konala ve stupni hrdeckém.

Mili čtenářové! Zde na zemi jsou to jenom někteří, jimž dostane se vyznamenání nějakého řádu neb záslužného kříže, a ti někteří náležejí k vyšším stavům. Sem tam i obyčejný člověk vyznamenán bývá záslužným křížem, ale přec jen zřídka; častěji spatříme nějakou památnou medaili. Vím však o křížích a medailkách, jež můžeme nosit na sobě neb u sebe beze všeho, ku příkladu křížek náprsní, růžencový, posvěcená medailka. To jsou čestné odznaky katolického křesťana, za něž nikdo nemusí se stydět. Mnohý si něčeho domýšlí, je-li na masopustním plese zasypán od děvčat papírovými řády! Růženec vzítis sebou do kostela by se jistě styděl.

Žijme tak, abychom si zasloužili řád nebeské koruny. Na věčnosti budou čestné odznaky jinak rozděleny, než zde na zemi. Mnohý člověk, na jehož kabátě už nebylo místa pro nové řády, poněvadž tolik jich měl, bude státí tam holý; ale ti chudobní, dobří a zbožní lidé budou se stkvítí vzácnými šperky. Zde na světě nevykonal mnohý nic zvláštního; měl jenom štěstí zastávat vysoký úřad ve šlechtické rodině, v domě bohatého bankéře při-

jíti na svět; čestné odznaky najdou se potom pro něho samy od sebe. Druhý se poctivě namahal, pro všeobecné blaho pracoval a se obětoval, zůstal však nepovšimnut. Na onom světě všecko se vyrovná; první budou posledními a poslední prvními. Těšme se tedy naději na nebeské vyznamenání, jakého se nám dostane, sbíráme-li pilně zásluhy pro nebe. Spravedliví stkvítí se budou jako hvězdy po všechny věky, praví písmo svaté. Drahocenný diadém obdrží z ruky Boží. Spravedliví stkvítí se budou jako slunce v domě Otce mého, praví sám Spasitel.

Svět ctí velké muže stavěním pomníků, pojmenováním ulic podle nich, ku příkladu Palackého třída, založením spolků, jež nesou jejich jména, ku příkladu spolek Žerotín, u protestantů spolek Gustava Adolfa, pořádáním jubilejních slavností, básněmi, hymnami a hudebními skladbami. Kdo však je nejvíce tímto způsobem ctěn a zaslouží i býti ctěn, jak blahoslavená Panna Maria? Počítejme mariánské kostely a kaple, oltáře a pomníky, sochy a obrazy v palácích i chatách, na ulicích a cestách, na poli a v lese! Zdaž to nejsou samé pomníky a monumenta na památku Matky Boží, abychom si vzpomněli na ni? Kolik hvězd vidíme na nebi, tolik obrazů Panny Marie vidíme na zemi. Celé osady a ulice jsou po ní pojmenovány, ku příkladu: Mariánské Lázně, Mariacell, Mariahilfstrasse ve Vídni. Je celé množství mariánských spolků a bratrstev, nejdůležitější jsou mezi nimi mariánské družiny. Kdo je v stavu zprávu podati o všech mariánských slavnostech, jež průběhem roku na nejrůznějších místech se konají, o tak mnohých pobožnostech, písních, skladbách, kázáních, knihách, jež hlásají čest a slávu Matky Boží? To není v stavu nikdo.

Vidíme tedy, že nikdo po Pánu Bohu není tak ctěn, jako Maria. Proto modlíme se k ní v litanii: Panno cti-hodná, oroduj za nás! Ona je vskutku vši cti hodná: předně pro svoji osobu,

poněvadž je osobou nejctnostnější a nejsvětější. Titul „ctihodný sluha“ neb „ctihodná služebnice Boží“ přikládá církev oněm osobám, jež se vyznamenaly svatým životem a zemřely v pověsti svatosti. Je to nejbližší stupeň k prohlášení za blahoslaveného či k blahorečení. Maria je však světější než všichni svatí. Svatý Beda, učitel církevní, podržel i po svém svatořečení název „ctihodný Beda“. Nezaslouží ho tím více blahoslavená Panna? Zajisté! Vestálským pannám v Římě vzdávána byla největší úcta. Jaká úcta patří teprv královně pannen, přecistě Marii?

Maria je ctihodnou pannou i po svůj úřad. Kněží a jáhnové i milosrdné sestry titulují se jako ctihodní nebo důstojní. Maria jest v jistém smyslu též kněžkou, protože obětovala svého syna, Ježíše Krista, napřed v chrámě a potom na Kalvarii, a protože je prostřednicí mezi Bohem a hříšným světem. I ona je řeholní sestrou, protože učinila slib, zůstatí čistou pannou, protože byla chudobná a dobro-

volně se podrobila vyšší vůli. Zaslouží tedy titul „ctihodná“.

Zasluguje všechnu čest, protože je matkou nebeského Krále a sama královnou. Když už pozemským králům a královnám všechny pocty vzdáváme, tím více musíme je vzdávat Marii Panně!

Zaslouží, abychom ji ctili, protože je naší matkou. Cti otce svého i matku svou, zní čtvrté přikázání. I zákon přirozený tak poroučí. Hanba dítěti, jež nemá v úctě svých rodičů! Maria však jest nejen Matkou Páně, ale i naší matkou se všemi právy mateřskými, a my jsme její děti se všemi dětskými povinnostmi, tedy i s povinností ji chovati v úctě. Plňme tedy svědomitě tuto povinnost. Žijme však i tak, aby se nemusela za nás stydět. Hodné děti dělají radost svým rodičům dobrým chováním; dělejme my radost naší nebeské matce životem zbožným a ctnostným; pak i ji dostane se té radosti, že nás bude mít sobě na blízku, a nám též to bude k velké radosti, budeme-li na blízku nejlepší své matky.

K božskému Srdci.

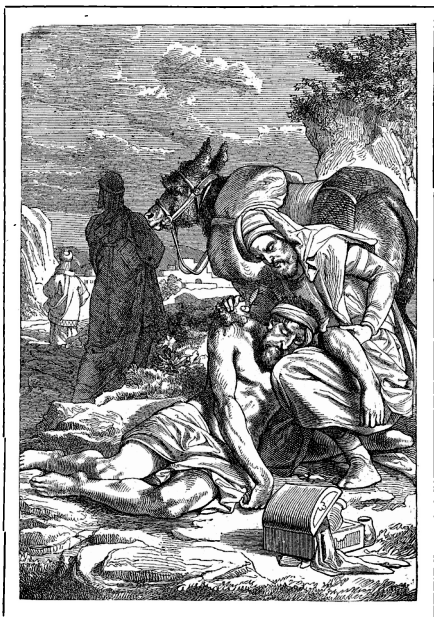
(Doplňk strof k písni č. 7.)

Ty's slíbil požehnání, Pane,
zdar hojný, pokoj domům všem,
kde úcta k Tvému Srdci vzplane
jak oheň mocným plápolem:
Nuž, buďtež naše domy, chrámy,
kde Srdce Tvé má věčný stan,
Svou láskou zůstávej vždy s námi,
zlé odvracej od našich bran!

Kde Srdce Ježíšovo vládne
svou pravdou, láskou, pokojem,
tam všecko po Bohu jen prahne
a slyne ctností rozvojem:
Buď tedy Srdce Spasitele,
buď vládcem našim rodinám,
naš zákon buď Tvé přání vřelý,
naš cíl vzlet' k věčným výšinám!

Až, Pane, stanu před Tvou tvář,
bych slyšel věčný úděl svůj,
a leskem Tvého Srdce, září
se v prsou zatají dech můj:
pak nezavrhneš, doufám pevně,
kdo Srdce Tvé zde uctíval,
neb láska Tvá Tě nutí zjevně,
by's nad ním rád se smiloval.

Milosrdný Samaritán.

Blažená smrt Panny Marie.

Milosrdný Samaritán.

Podává Ig. Z h a n ě l.

Ježíš, nedostihný vzor pravého učitele, často „učil lid mnohým věcem v podobenstvích“. Mnoho „mluvil Ježíš k zástupům v podobenstvích a bez podobenství nemluvil jim, aby se naplnilo, což pověděno bylo skrze proroka slovy: Otevru v podobenstvích ústa svá, vypravovati budu skryté věci od ustanovení světa.“ Mat. 13, 34, 35. Jednou vyprávěl Ježíš známé podobenství o člověku, který šel z Jerusalema do Blížicha a upadl mezi lotry, kteří vyloupivše a zranivše ho, odešli. Šel cestou židovský kněz, pak levita a konečně Samaritán, s nimiž byli židé v nepřátelství, ale na nic se neohlášeje, pohnut milosrdenstvím, ujal se zraněného a pomohl mu. Luk. 10, 30—37.

Židům byla neznáma pravá účinná láska k bližnímu, neboť za bližního považovali pouze své soukmenovce; proto vytýkal jim Ježíš, řka: „Budete-li pozdravovati toliko bratry své, co více činíte? Zda nečiní toho i pohané?“ Mat. 5, 47. Příslušníků jiných národností neuznávali za své spolubližní a hlásali, že nejsou jim povinni prokazovati dobré, lásku nebo smilování. Ježíš chtěl poučiti své posluchače, v čem záleží pravá láska k bližnímu a proto vyprávěl podobenství o milosrdném Samaritanovi. Když je dokončil, otázel se: „Kdo z těch tří, (totiž zda kněz židovský, zda levita, zda Samaritán) zdá se tobě, že byl bližním tomu, jenž upadl mezi lotry?“ a zákoník odpověděl: „Ten, jenž mu prokázal milosrdenství.“ I řekl mu Ježíš: „Jdi a čin i ty podobně.“ Luk. 10, 36, 37.

Tato láska k bližnímu jest jenom křesťanství vlastní, proto píše apoštol: „Tu není žida ani pohana, není otroka ani svobodníka, není muže ani ženy, neboť všickni jste jeden v Kristu Ježíši.“ Ke Gal. 3, 28.

Samaritánem vyznačuje se Ježíš, neboť znamená slovo toto v naší řeči, praví sv. Albert Veliký, totéž jako strážce. A zajisté střeží Ježíš syny mi-

losti, jak již řekl David: „Aj nebude dřímati ani spáti, kterýž ostříhá Israele.“ Žalm 120, 4. Bylo potřebí, aby Ježíš přišel na svět, aby navštívil hříšníky a učinil jim, co vykonal Samaritán. Proukázal raněnému tyto služby: Smiloval se nad ním, když viděl, že leží v příkopě podle cesty raněn, přistoupil k němu, nalil na jeho rány vína a pak také oleje, ovázal mu rány, vložil jej na své hovádko, dopravil ho do hospody a měl o něj péči. Podobně máme činiti i my, kteří jsme poraněni hříchem. Máme die téhož světce Alberta, především prositi božského Spasitele, svého Stvořitele. aby se nad námi smiloval; neboť kdyby náš Vykupitel odvrátil od nás svou tvář a nedokazoval nám svého milosrdenství, kdo se smiluje nad námi? Protože přijal Ježíš na sebe člověčenství, stal se tím skoro naším příbuzným a proto musíme ho prositi, aby nám neodnímá svého milosrdenství. Prosme ho dále, aby vléval v naše rány víno upřímné, pravé i dokonale litosti, neboť litost je nejpotřebnější částka při svátosti pokání, protože bez litosti žádný těžký hřích nemůže býti odpuštěn. Prosme též, aby nám Ježíš přilil na víno litosti i také olej vniterné útěchy, neboť nedostane se nám ji jinak, než potěší-li nás vniterně Duch svatý. Snášejme vše trpělivě, když nám zaváže naše rány páskou desíti přikázání a pravým zadostiučněním. Vždyť sami dobře víme, že je bohužel mnoho lidí na světě, kteří přetrhávají ji páskou desatera. Prosme též, aby nás božský pastýř vložil na své hovádko, což činí, když si připomínáme všechny trpkosti jeho umučení a jej následujeme. Ale bohužel přemnozí prchají před tímto hovádkem, málo je těch, kteří učinili Jeho utrpení předmětem svých rozjímání a trpějí s ním v jeho bolestech, neboť „budeme-li s ním spolu trpěti, budeme s ním i oslaveni“. K Řím. 8, 17. Potřebí nám, aby nás

dovedl do své hospody, kterou se vyrozmívá svatá církev. Dovede nás do ní, když se přičiníme, abychom na přímělu svatých stali se hodnými všech milostí, jež udělil své církvi, jak čteme již ve Starém zákoně: „Účastníkem jsem já všech bojících se tebe a ostříhajících příkázání tvých.“ Žalm 118, 63. A věru všichni potřebujeme jeho péče často, nejenom snad jednou za den. Pečuje o nás, když nám napomáhá kráčetí vpřed, pokračovati v dokonalosti, postupovati od ctnosti ku ctnosti a když se přičiníme ze všech sil, plniti jeho svatý příkaz: „Budtež tedy dokonalí, jakož i Otec váš nebeský dokonalý jest“. Mat. 5, 48. Těž dokazuje Ježíš svou starostlivost o nás tím, že nás předává svým hospodským, t. j. kněžím své církve, aby nám udělovali svátosti, které ustanovil k naší spáse, neboť „Bůh chce, aby všichni lidé spaseni byli a přišli ku poznání pravdy“. I. k Tim. 32, 4.

Kolik lidí octne se také často na podobné cestě a kráčeji k věčné záhubě? Je to cesta, o níž čteme: „Jestli cesta, kteráž se zdá člověku přímá: ale poslední věci její vedou k smrti.“ Přísl. 16, 25. Cesta k hříchu je pohodlná, lákavá, není na ní žádných závor, které by ji zavíraly, a stěžovaly postupovati vpřed. Hříšník nedbá na Boží příkázání, která jsou Bohem dána, opakuje slova Faraónova: „Kdo jest Hospodin, abych poslechl jeho hlasu . . . neznám Hospodina“, II. Mojž. 5, 2, nedbá na to, co mu rozkazují představení, rodiče. Pro něho neplatí slovo apoštolovo: „Poslouchejte svých představených a buďte jim podáni.“ k Žid. 13, 17.

Jest ovšem cesta k hříchu poseta květinami všeho druhu; kdož po ní kráčeji, opakuji slova, která čteme v Písmě: „Pojďtež tedy a požívejme dobrých věcí, kteréž tu jsou a užívejme tvorstva jako v mladosti rychle. Drahým vínem a drahými mastmi naplníme se: a ať nemine nás květ času. Korunujme se růžemi, prvé než-li svadnou: nižádná nebuď louka, kteréž

by nepřešla bujnost naše. Žádný z nás nebuď prázden rozpustilosti naší: všudy pozůstávme znamení veselosti, neboť ten je díl náš a ten je náš los.“ Moudr. 2, 6—9. Lidé, kteří jsou přátelé světa tohoto a jeho rozkoší, okrašluji se růžemi, jímž se vyrozmívají věci, které miluje svět, o němž čteme, že milovníci jeho „spějí na ložích ze slonoví kosti a rozkošně si počínají na postelích svých, jedí barana ze stáda a telata z prostřed skotu, zpívají k hlasu loutny, pijí víno v šálcích a mažou se nejlepší mastí.“ Amos 6, 4—6.

Bohužel platí o této cestě k hříchu slovo: „Široká jest brána a prostranná cesta, která vede k zahynutí a mnoho jest těch, kteří vcházejí skrze ni.“ Mat. 7, 13. Kráčeji po ní lidé všeho věku, všech stavů, vymlouvají se „jinošskými žádostmi“, II. k Tim. 2, 22, jakož i „hříchy mladosti své“. Žalm 24, 7. Kdo však oblíbil si tuto cestu v mládí, nezapomene na ni ani ve stáří a vyplňuje se na něm slovo Pisma: „Mládenec kráčeje dle cesty své, také když sestará, neuchýlí se od ní.“ Přísl. 2, 6. Proto nutno v mládí již navykati si na cesty, vedoucí ku spáse! Neboť stvořil nás Bůh, abychom ho poznávali a ctili, jej milovali a jemu sloužili a tak na věky spaseni byli, „chceť Bůh, aby všichni lidé spaseni byli a přišli ku poznání pravdy.“ I. k Tim. 2, 4.

Svatý Pavel popisuje tuto krásu věčnosti těmito slovy: „Čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, jest to, co Bůh připravil těm, kteří ho milují“. I. ke Kor. 2, 9. Neboť tu na světě částečně jen poznáváme, když však „přijde to, co jest dokonalé, přestane to, co jest částečné; nyní patříme skrze zrcadlo v záhadě, ale tehdy tváří v tvář; nyní poznáváme částečně, ale tehda poznám úplně, jakož i úplně poznán jsem“. I. ke Kor. 13, 9—12.

Přičinme se všichni ze všech sil, abychom se vyhnuli této cestě, vedoucí k věčné zkáze, neboť „nevejde do království Božího nic nečistého,

ani kdo páše ohavnost a lež, leč jen ti, kteří jsou zapsáni v Beránkově knize života“. Zjev. 21, 27. „Přijdou sice mnozí od východu i od západu a stolovati budou s Abrahamem a s Isákem a s Jakubem v království nebeském: synové království však budou vyvrženi do temnosti vnější: tam bude pláč a skřípění zubů.“. Mat. 8, 11, 12. Jsou to ti, kteří přišli na svatbu a neměli svatebního roucha, tu když je užíval král, řekl služebníkům: „svažte ruce i nohy jejich a uvrzte je do temnosti vnější“. Mat. 22, 13.

Církev se snaží, a neustále pobízí všechny své vyznavače, aby žili dle příkazu evangelia nejen ústy, nýbrž i skutky; činila tak již od počátku svého bytí po všechna století, všude, ve všech dílech světa, kde bylo hlášáno její učení. Kolik vzácných příkladů najde se mezi vyznavači učení Kristova!

Jak září hvězda obětavosti Felixe z Valois, Jana z Mathy, Paulina z Noly, kteří se sami nabídli za otroky, aby sebe vyměnili za ty, kteří úpěli v otroctví. Svátý Karel Boromejský dal vše, co měl, i věci, kterých co nejnutněji potřeboval, aby ulevil nouzi a bidě, jíž byli postiženi morovou ranou v Miláně. S vlastním nebezpečím života pomáhal všude, také zaopatřoval nemocní stížené. Zakladatel řádu Milosrdných Bratří, kteří až po dnešní den věnují se jako praví milosrdní Samaritáné ošetřování nemocných, pro něž s největším sebezapřením sbírají příspěvky, působil ve španělském městě Granadě. Když tam hořela nemocnice, nedbaje žádného nebezpečí, jež hrozilo jeho vlastnímu životu, vynášel na svých zádech nemocné, kteří by byli jinak bídě uhořeli. Kamillus z Lellis, Vincenc z Pauly a jiní zakladatelé i přecetní členové řádů přičiňovali se ze všech sil konati všechny skutky tělesného i duchovního milosrdenství. Není-liž skutkem velkého sebezapření, když na příklad mnichové na hoře sv. Bernarda ve Švýcarsku pomáhají cestujícím z této země do Itálie, aby nezhylnuli v závějích a po-

moci k tomu účelu schválně vycvičených psů skutečně přemohly od jisté smrti zachránili.

Podobně dalo by se uvést mnoho příkladů i ze života světic; budťž tu jmenovány pouze sv. Kateřina z Genuy, sv. Františka Římská, Alžběta Durýnská, kteréž jakož i nespočetný počet jiných věrně se snažily plnit slovo Kristovo: „Pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste učinili“. Mat. 25, 40. Církev, která má takové reky a rekyně v počtu nespočetně velkém, je církev katolická, je tedy církvi milosrdného Samaritána, je pravou, od Ježíše Krista založenou církví.

Svátý Augustin v jednom rozjímání napomíná těmito slovy: „Nikdo se, drazí bratří, neodávěj falešné naděje! Pouhá hodnost, pouhé jméno křesťana nečiní nikoho křesťanem! Nic nepomůže, jest-li někoho jmenujeme křesťanem a je jím pouze podle jména a nikoliv podle skutků, neboť jest napsáno: „Co prospěje, bratří moji, pravi-li kdo, že má víru, nemá-li skutků? Může-li ho víra spasiti? . . . Tak i víra, nemá-li skutků, jest mrtvá sama v sobě“. List sv. Jak. 2, 14, 17. Bedlivě uvažujme o slovech: „Kdo zná přikázání moje a je zachovává, ten mne miluje . . . Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávatí bude“. Jan 14, 21, 23. Kdo nezachovává přikázání, dle těchto slov Boha nemiluje.

Není pochybnosti, že třeba se báti, co řekl Ježíš: „Proč však říkáte mi Pane, Pane, a nečiníte, co pravím? Každý, kdo přichází ke mně a slyší má slova a je koná, o tom ukáži vám, komu je podoben? Podoben jest člověku, jenž stavě dům, kopal a položil základ na skálu. Když pak povstala povodeň, obořila se řeka na ten dům a nemohla jím pohnouti, neboť byl založen na skále. Kdo však slyší a nekoná, podoben jest člověku, jenž postavil dům na zemi bez základu, na kterýž se obořila řeka a hned padl a pád jeho byl veliký“. Luk. 6, 46—49. Nic nepomůže víru vyznávati slovy a skutky ji opouštěti.

Neboť nelíbí se nám, praví sv. Augustin, když naši otroci pouze slovy doznávají, že nám přináležejí, ale nic nepracují, tak podobně nelíbí se Bohu, kdo se pouze slovy vydává za křesťana.

Všichni jsme si dobře vědomi, že očekávají nás všechny poslední čtyři věci, totiž smrt, soud, peklo nebo nebe. Dobře známe výrok, kde čteme: „Ve všech skutcích svých pamětliv buď na poslední věci a na věky nezhřešiš“. Sir. 7, 40. Uvažujeme často o výroku sv. apoštola, kde čteme: „Neboť my všichni musíme se ukázat před soudnou stolicí Kristovou, aby každý obdržel to, co byl v těle vykonal, podle toho, co vykonal, buď zlé neb dobré.“ II. ke Kor. 5, 10. Nebude tedy odplácti Pán při posledním soudu podle víry, jakou kdo měl a jeho slovy vyznával, nýbrž „Syn člověka zajisté přijde ve slávě Otce svého s anděly svými a tehda odplatí každému podle skutků jeho.“ Mat. 16, 27.

Protože všichni chceme účastni býti věčné slávy, musíme nikoliv pouze v Boha věřit, nýbrž jej celým srdcem milovati a ze všech sil a pouze pomocí vykonávati skutky dobré, neboť když vykonáme jim posílení a uschopnění co poroučí On i jím založená církev, můžeme doufati v odplatu, kterou přislíbil skrze Pána našeho Ježíše Krista.

Jerusalemem, z něhož vyšel člověk, jde do Jericha, vyrozumívá se podle sv. Alberta Velkého nebeská otcina, která je vystavena po příkladě měst ze živých a vyvolených kamenů, o nichž řekl David: „Stály nohy naše v síních tvých, Jerusaleme. Jerusaleme, kterýž se staví jako město.“ Žalm 121, 2, 3. V nebeském Jerusalemě tedy, t. j.

v říši nebeské, kde je pravý pokoj, mají státi nohy našich žádostí, přání, myšlenek a my máme tam již nyní bydlėti v naději, abychom jedenkrát skutečně se tam mohli dostat.

Ale pokračuje týž světec: Přemnozí však jdou z tohoto nebeského Jerusalema do Jericha, t. j. mají radost nad pozemskými věcmi a libují si v nich. Jericho znamená totiž v našem jazyku, dí sv. Albert Veliký, totéž jako měsíc a měsíce ubývá a má skvrny na sobě. Jest tedy Jericho obrazem světa, který, ač se považuje za stálý a čistý, je přece nestálý a pln všelikých skvrn a nedostatků. Kdo se tedy spoléhá na tento svět, musí padnouti a poskvřniti se. Neboť kdo se podpírá na padajícího a znečištěného, nezamezí, že spadne s padajícím a zašpiní se se zašpiněným.

Člověkem, který šel z Jerusalema do Jericha a upadl mezi lotry, vyrozumívá se dle výkladu svatých Otců, každý člověk, který je vykoupěn předrahou krví našeho milého Spasitele a svatým křtem, je přijat do jeho církve. Neboť Kristus proto nás vykoupil a proto býváme na křtu svatém znovuzrozeni, abychom se stali spoluobčany svatých a světic Božích, kteří již přebývají v nebeském Jerusalemě. Platí o nás slova apoštola: „Nuže tedy nejste již cizinci a přistěhovalci, nýbrž jste spoluobčany svatých a domácmi Božími, jsouce vzděláni na základě apoštolů a proroků. an nejhlubším kamenem uhelným jest sám Kristus Ježíš, v němž veškerá stavba se spojuje a roste v chrám svatý v Pánu“, k Efes. 2, 19—21, jemuž budiž čest a sláva na věky věkův. Amen.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Božský Spasitel žádal v hlavním zjevení své vyvolené žákyně, aby na první pátek po doutání Božího Těla zaveden

byl svátek ke cti jeho božského Srdce, který by se slavil způsobem ve zjevení tom taktéž blíže označeným. Zmínění

biskupové zavedli sice slavnost tu ve svých diecích; ano i Řím sám povolil kongregaci Eudistů slaviti 20. října svátek ten jako hlavní slavnost bratrstev, jež zřídil bl. Jan Eudes. To však ještě nestačilo a jistě neodpovídalo též úmyslům a přáním, jež Kristus Pán vyslovil pokorně řeholnici z Paray-le-Monialu.

Řehole navštívení nejlépe znala zjevení její a chtěla též splniti přání nejsvětějšího Srdce, jež ji tak vyznamenalo a které nyní již tak upřímně milovala. Proto též řeholnice ty první obrátily se do Říma r. 1697 na papeže Innocence XII. prosíce o zvláštní svátek božského Srdce v pátek po oktávě Bož. Těla i o hodinky a mši o nejsv. Srdci. Touto svou prosbou předešly všechny ostatní žadatele o podobné privilegium. Prosbu jejich, kterou se domáhaly zmíněné výsady pro všechny své kostely a pro všechny kněze, kteří by tam sloužili mši svatou, podporovala u sv. Stolice sesazená královna anglická Maria Eleonora z Este, chof Jakuba II., kterou zpovědník její P. de la Colombe obeznámil s nově zjevenou pobožností k Srdci Páně.

Řím však tehdy ještě nesplnil jejich prosby; dovolil pouze, aby na onen den směla se v kostelích jejich sloužiti mše sv. o pěti ranách Krista Pána. Uršulinky z Vienne pak, které téhož roku o něco později zaslaly podobnou žádost kongregaci sv. obřadů do Říma, dostaly dokonce odpověď zápornou.

Sv. Stolica nezavádí totiž pobožnosti sama od sebe, nedává k tomu nikdy podnětu, ale jen přihlíží, vyčkává dlouho, a zkouší bedlivě různé pobožnosti, nežli je potvrdí, schválí a pojme do veřejné církevní bohoslužby. Někdy činí tak teprve na snažné prosby králů a panovníků a jiných osob vznešených jako jsou místokrálové, gubernatoři, celé sněmy, kardinálové, patriarchové, biskupové, kapitoly metropolitní a kolegiální, církevní akademie, celé řehole

nebo jejich nejvyšší představení. Ano, stává se, že Řím dává se k tomu pohnouti teprve na opětovné jich prosby, zvláště tehdy, když vidí, že se prosby opětuji pro veliké, četné milosti a dobrodiní, jež pobožnost, o jejížto schválení běží, buď již způsobila a přináší, nebo jichž se lze od nich nadíti.¹⁾

Proto také z toho, že Řím oběma zmíněným prosbám úplně nevyhověl a jednu z nich dokonce zamítl, nikterak ještě neplatí, že by sv. Stolica nebyla snad přála nové pobožnosti nebo že by ji byla zavrhovala. Vidno to z toho, že papež Innocenc udělil brzy na to přes onu odmítavou odpověď hojně odpušky třinácti bratrstvům božského Srdce, jež vznikla v letech 1697-1698. Apoštolská stolice nikdy nevystupovala proti těmto bratrstvům, jež byla v následujících letech již hojně zřizována nejen v západní, ale i ve střední Evropě, ani proti slavnosti Srdce Páně, jež se slavnostně konala v Marseille již r. 1699; v Autunu 1713; r. 1718 nařídil i arcibiskup lyonský Frant. Pavel de Villeroy de Neuville, primas francouzský, aby se slavnost konala i v jeho velmi rozsáhlé diecesi. V době té pak francouzští benediktini slavili svátek božského Srdce již i se zvláštním officiem a to jako svátek druhého řádu (2 classis).

I v naší milé vlasti nebyla pobožnost a účta k nejsv. Srdci Páně v letech těch neznámou. R. 1702 založeno tu bylo první bratrstvo b. Srdce Páně v Olomouci, r. 1709 v Praze, r. 1712 pak v Opavě. A kněží T. J. zřizovali je v letech následujících zajisté hojně při svých klášterních chrámech, jichž tu měli tehdy již značný počet a snažili se všemožně, aby tato milá pobožnost zapustila v lidech hluboké kořeny a aby lid náš mohl z pokladů v b. Srdci ukrytých co nejvíce čerpati a kořistiti. (Přiště dále.)

¹⁾ Benedikt XIV.: De Servorum Dei Beaticat. I. II. c. 36, n. 7, 8.

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

„O nesmrtelnosti duše“, to byl také předmět, který jsem si zvolil po ukončení filosofie r. 1848 k prázdinnové disertaci. Nebylo-li v práci té jiné přednosti, aspoň nadšením překypovala a nadšení to tryskalo ze srdce.

Tuto naději v nebe zažehal jsem také při farním vyučování náboženském v očích dětí, které Kristus korunoval za krále a královny říše nebeské. Po cvičení dal jsem vždy za pěti píseň, která je povznášela k výšinám: „Nebe je má vlast!“ Bývali to krásní dnové!

Před větším počtem posluchačstva, když jsem s láskou kázal o osmeru blahoslavenství v řeči Páně na hoře, byla to zase nebeská naděje, která se jako přívěv opakovala po každé sloce velebného toho zpěvu. Líčil jsem ji jako veliký strom, zasazený v rajském sadu Cirkve. Poukázal jsem na jeho kořeny v srdci lidském, v evangeliu, ve svědectvích věků. Pak jsem se rozhovořil o jeho ovoči, t. j. o mravní síle, ctnosti, oběti, útěše, míru a štěstí. Byl to věru strom života.

A zvláště dnes pocítuji, že pro kmeta jest ještě něco blaživějšího nežli vzpomínka, totiž naděje. Bylo řečeno, že stáří je cestováním za noci; země je mu ukryta, ale celé nebe se mu zjevuje.

Přece však hlavní důvod, který mě vábí k této velebné ctnosti, není ani mocná přitažlivost, již působí na mé srdce, nýbrž nezbytné upevnění, které přináší, a sama přináší mému mravnímu vědomí. Jsem přesvědčen o nesporné pravdivosti věty, že nížádná

morálka nemá působivosti, není-li sloučena s pojmem nadzemské autority a zákonů odvěkých. Svědectví o tom, jež nalézám u jednoho z největších učitelů současného skepticismu, mluví za všechny důkazy.

Scherer napsal r. 1884: „Dívejme se na věci, jak skutečně jsou; pravé mravnosti je třeba absolutna, nalézáť svůj opěrný bod jedině v Bohu. Svědomí jest jako srdce: jest mu třeba života posmrtného. Povinnost je ničím, není-li diktována shora a život stává se frivolním, nezavírá-li také vztah k věčnosti.“ Těž muž také prohlásil, třeba tím odporuje všemu svému skepticismu, že „nadpřirozeno je přirozenou sférou duše“.

Jiný filosof-nevěrec, anglický pozitivista Huxley, nejúpornější popírač všeho nadpřirozeného, přiznával rovněž největší působivost okřídlené morálce nebeské naděje, která schází jeho chromé morálce neodvislé. Tu píše melancholicky: „Chápu, že důvěrný pohled k nebi je povzbuzením, aby člověk usilovně hleděl si ctnosti.“ Potom dokládá poeticky: „Je to jako s dřevorubcem, který pracuje na vrcholku hory a nabírá nové odvahy k dílu, když přes zasněžená skaliska spatří svůj domov, kde po denním lopotení najde odpočinek u svých milých. A končí: „Kdyby taková víra mohla spočinouti na pevném základě, lidské pokolení přidrželo by se jí, jako topící se lodník křečovitě drží se záchranné lodě.“

(Pokračování.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Mladiství mučedníci.

Milounek jsou obrazy, které se okolo jesli novorozeného Spasitele vznášejí. V tiché první noci vánoční

vidíme spěchatí ke chlévu betlémskému pastýře, aby se v prostotě svého srdce toužebně očekávanému Spasiteli klaněli. Po nich následují

modrci od východu, kteří jakožto prvotiny pohanů „světlo k osvětlení pohanů“ pozdravují. A potom ob-
stupuje jesle zástup nevinných pa-
cholat, která potřísněná vlastní krví
za božského bratříčka svůj život po-
ložila. V jejich ručkách vidíme pal-
mové ratolesti, na jejich čele stkví se
jméno Beránka a jako jedněmi ústy
zpívají píseň, kterou zpívati jest dáno
pouze těm, jižto jako prvotiny vy-
koupeni byli krví Beránka.

A jako mučedníci stáli již u jeslíček,
tak kupili se i kolem kolébky církve
svaté. Na tisíce mučedníků prolilo
svou krev v prvních křesťanských
stoletích. Avšak ani později, ano ani
za našich časů neschází rekův, kteří
za víru i život dávají. Kdekoli věro-
věstci símě slova Božího kladou do
země, tam krev mučedníků je svažuje
a ku kličení připravuje. Tak bylo
vždycky a jest až podnes.

Mučednictví vyskytovalo se od jak-
těživa i v nejútlejším věku lidském.
Nevinné dívky betlemské jsou jenom
prvotiny dlouhé řady dítek obojího
pohlaví, které svůj mladý život za
víru položily. Mimo mladistvé mučed-
níky první církve, na př. sv. Tarcisia,
sv. Anežku a mnohé jiné nalézáme
i mezi dítkami národů černých, žlu-
tých a hnědých, přemnohé, které ve
všech dobách a také i v době nej-
novnější mučednickou smrtí zemřely.
Z nepřehledné jich řady vyjměme si
některé postavy. Pohled na tyto milé
plody misijní práce naplní nás nad-
šením pro věc misijní, kterou pěstiti
jest svatou povinností každého kato-
lického křesťana.

**Mladistvé oběti císařů Taiko-
samy a Daifusamy.**

Několik desetiletí potom, když byl
apoštol Východu, sv. František Xa-
verský, křesťanství v Japonsku založil,
vypuklo za císaře Taikosamy (1582—
1598) proti japonské církvi, nádherně
rozkvetlé, strašné pronásledování. —
Kromě mnoho set evropských a domo-
rodých misijnářů bylo mnoho tisíc
křesťanů ukrutně pobito. Mezi nimi

byl velký počet dítek v nejútlejším
věku. Málo je těch, jejichžto jména
známe. Ve zprávách o pronásledování,
když se vypočítávají oběti, praví se
často „a mnoho dětí“ anebo „matky
se svými dítkami“. Zřídka jenom děje
se zmínka o jménech dítek a způsobu
jejich umučení. Tak byli mezi prv-
ními oběťmi Taikosamy tři hoši ve
věku od 10 do 13. let. Nejprve byly
jim zkomoleny nos a uši, potom byli
veřejným průvodem, který vytrvalosti
křesťanů měl otřásti, na třech kárách
odvezeni do města Nagasaki. Sta-
tečnost křesťanských mučedníků, jme-
novitě našich tří hochů, povzbudila
mnoho pohanů, že se stali křesťany.
Dne 5. února r. 1597 bylo 36 mučed-
níků vyvedeno na tak řečenou „Svatou
horu“ u Nagasaki, ukřižováno a ko-
nečně kopím usmrceno. Sv. Otec Pius
IX. prohlásil je r. 1862 za svaté.

Dne 9. prosince r. 1603 byli na
rozkaz císaře Daifusamy dvanáctiletý
Tomáš a šestiletý Petr spolu se svými
otci Janem a Michalem popraveni.
Dne 7. října r. 1612 byl křesťan Lev
Fayachida se svými dvěma dětmi před
zástupem víc než 20.000 diváků za
živa upálen. O Vánocích r. 1618 bylo
mnoho mučedníků, mezi nimi žen a
dětí, v Nagasaki usmrceno ohněm.
Zvláště mnoho dítek utrpělo smrt
mučednickou 10. září r. 1622, v den
tak řečeného „Velkého umučení“ v
Nagasaki. Mezi v tento krvavý den
mečem popravenými byly mnohé ženy
se svými dítkami, které za pohnu-
tých výjevů na „Svaté hoře“ před
více než 30.000 diváky za víru umřely.
Jiní mučedníci byli přivázáni ke kolům
mezi hořící hranice a mezitím, co
jejich těla zdlouhavě uhořívala, zněl
z prostřed plamenů zpěv žalmu a
modlitba mužů, žen a dětí. Tato ne-
obyčejná zmužilost umírajících mučed-
níků povzbudila mnohé z pohanských
diváků, že se stali křesťany, čímž
ukrutný Daifusama větším ještě vzte-
kem zahofel. Den na to byl mimo
jiné Kašpar Kotenda s dvěma dítkami
umčen. Dne 29. prosince r. 1653
umřelo opět 37 mučedníků, mezi nimi

16 dítek. Za děsných muk byli dílem upáleni, dílem ukřižováni, dílem na kusy rozsekáni. Mnoho dítek našlo děsnou smrt ve vařících sirnatých pramenech sopečné hory Ungenu u Nagasaki. Před očima svých matek byli malí mučedníci do horké vody

kány údy atd. Zvláště slavnou byla mučednická smrt četných chlapců od 8 do 11 let, kteří 3. srpna r. 1640 na „Svaté hoře“ byli sfati. Přese všechno lákání a všechny sliby zůstali víře věrní a šli na smrt s podivuhodnou statečností.

Korunování P. Marie.

ponoření a úplně opaření. Také jiných strašných muk bylo proti dospělým i dítkám užíváno: byli bití bambusovými holemi, musili klečeti na žhavém uhlí, bylo jim vpalováno jméno křesťan na čelo a do tváře, mnohým byly zkomoleny uši a prsty, rozse-

O jednotlivých těchto japonských mladistvých mučednících zachovaly se nám podrobnější zprávy, ze kterých tyto aspoň vyjímáme:

Čtyřletý mučedník.

Když ukrutník Taikosama r. 1596 vydal rozkaz na pronásledování kře-

sfanů a zpráva o tom všeobecně se rozšířila, řádal se čtyřletý, na své stáří neobyčejně probudilý chlapec, misionáře, zda je to pravda, že nyní všichni křesťané musí umřít. Misionář přisvědčil, a ptal se ho: „Co řekneš, až se tě otáží, kterému náboženství náležíš?“ Dítě odpovědělo: „Řeknu zcela hlasitě a zřetelně: Jsem křesťanem.“ — „Ale co učiníš, budou-li tě chtít zabít?“ — „Pak to učiním takhle“, řekl chlapec, poklekl, sepal ruky, naklonil hlavičku, natáhl krk, jakoby si ho chtěl nechat utnouti. „Ale když potom kat napráhne meč, aby ti sfal hlavu, co řekneš?“ ptal se misionář dále. Chlapec dal se do pláče. Neslyšel totiž nikdy ještě, co je třeba říci, jestliže má být člověku hlava státa a při vyučování náboženství také se o tom ničeho nedověděl. Domníval se tedy, že má něco říci, co ještě neumí a bylo mu to líto. Ale najednou se rozmyslil a zvolal: „Budu ustavičně volati: Ježíš, Maria! Ježíš, Maria! až mně setnou hlavu.“ Takovými byly dívky, které potom za následujícího hrozného pronásledování pro Krista Pána umíraly.

Tři mladiství rekové.

Dojímavé jsou výjevy, které se odehrály při smrti 26 japonských mučedníků, kteří 5. února r. 1596 v Nagasaki zemřeli. Byli mezi nimi také tři chlapci: Antonín, Ludvík a Tomáš. Antonín byl stár 13 roku. Krátce před popravou snažili se jeho pohanští rodičové k odpadu od víry ho přemluvit, řkouce, aby byl pamětliv svého mladého života, své budoucnosti a pod. Tu svlekl hoch svůj krásný svrchní oděv a podáváje ho rodičům, pravil: „Zde vezměte; co vám mohu dát, dám vám. Má duše však náleží Bohu.“ Potom snažil se i místodržitel v Nagasaki malého vyznavače všelijakými sliby v jeho neohroženosti zvíklati. Sliboval mu, že ho bude mít v lásce jako svého syna, že ho doporučí císaři a k úřadům a hodnostem mu dopomůže. „Máš mne za blázna?“ zněla odpověď, „že chceš, abych krátký život časný dal za věčný?“ Podobně od-

mítli i ostatní dva hoši, z nichž Ludvík byl teprv 10 let, všechny lákavé nabídky. Všichni šli s misionáři radostně na smrt a zpívali, visíce již na kříži jasným hlasem žalm „Laudate pueri Dominum“ (Chvalte, děti, Pána), jež byl jeden z misionářů s nimi dříve nacvičil a nyní na kříži sám zanotil.

Dvě ženy mučednice se svými dítkami.

Na břehu řeky Kamogavy vidíme 7. října r. 1619 zástup křesťanů, kteří byli odsouzeni na smrt ohněm. Jsou přivázáni ke kolům a uprostřed stojí Tekla se svými pěti dítkami. Nejmladší, čtyřletou Lucii, drží na rukou, devítiletý Tomáš a dvanáctiletý František, oba k matce pevně přivázáni, stojí po straně; ostatní dvě dívky, Kateřina a Petr, visí jí naproti na kříži. Konečně byly hranice, kolem mučedníků postavené, zapáleny a plameny šlehají vzhůru. Zapomínajíc na svou vlastní bolest, hladí Tekla své dítky, aby jim dodala zmužilosti, po tváři. Když je kouř již zahalil, volá nejmladší dceřuska: „Maminko, já už nic nevidím.“ — „Vzývej nejsvětější jména Ježíš a Maria!“ zněla odpověď. Modlice se, matka i dítky v plamenech zemřely. „Ježíši, vezmi k sobě naše duše!“ byla poslední slova Teklina.

Mezi mučedníky, kteří roku 1612 v Arimě zemřeli, byli dva chlapci, Jakub a Justín, jejichžto teta Marta již svého manžela a své vlastní dítky viděla pro viru umírat. Nyní připravovala na smrt své synovce svrchu zmíněné. Umřeli jako hrdinové. Jsa již ke kolu přivázán, napomínal starší svého mladšího bratra, aby nezapomněl ve smrti jméno Ježíš vzývat. Nejprve padla hlava Jakubova a kotoulela se k nohou malého Justína. Ale bez bázně naklonil i on svou hlavu, se jménem Ježíš na rtech, ráně smrtící.

Srdnatý malý Ignác.

Neobyčejně milé jest vypravování o mučednické smrti čtyřletého japonského chlapce, které nám v živototo-

pise sv. Karla Spinoly, z řádu jesuit-
ského, se zachovalo.

S velkým zástupem nově obrá-
něných křesťanů byl P. Karel Spinola
10. září r. 1822, v den to „velkého
umučení“, veden na popravu. Když
došli na místo, promluvil ke spolu-
mučedníkům několik slov a tu zpoz-
roval v zástupu křesťanskou paní,
která mu dlouho poskytovala poho-
stinství. „Kde je tvůj Ignác, kterého
jsem sám pokřtil?“ ptal se ji. „Zde
jest,“ pravila a zároveň pozvedla
svého synka, kterého byla v jeho nej-
krásnější sváteční šaty oblekla. „Umře
s mnou,“ doložila, dávám ráda svůj
život a své dítě, což obojí jest mi na světě
nejmilejší, v oběť Pánu Bohu.“ A obrá-
tíši se k dítěti, pokračovala: „Viz
tamhle svého duchovního otce, který
tě učinil dítětem Božím a dal ti život,
který je tisíckrát lepší nežli onen, který
brzy dokončíš. Poruč se do jeho
modlitby a popros o jeho požehnání.“
Malý Ignác uposlechl a když tak kle-
čel, zmocnila se diváků velká nevole.
Proto kati, bojíce se vzpoury, dali se bez
meškání do krvavé práce. Hlavy tři
nebo čtyř mučedníků skoulely se brzy
k nohoum dítky, ale ani pohled na
statou matku nedovedl malým vyzna-
vačem otrásti. Když naň přišla řada,
odhalil svou šíji a naklonil ji vstříc
smrtící ráně.

Různé zprávy.

Úmrtí. Dne 15. května t. r. zemřel
Dyonys P i n d i a k.

Hlas liberálního časopisu o papežství.
Jeden z největších svobodomyšlných
denníků německých „Kölnische Ztg.“
píše o neochvějně moci papežství:
„Během války římská kurie nabyla
mezinárodního významu, jakého před
válkou neměla. Veškeré převraty, které
celou Evropu průběhem války zmítaly,
nedotkly se v ničem významu Vatikánu;
naopak římská kurie dala se horlivěji
do služeb všeobecné lásky křesťanské
k bližnímu a zdůrazňovala tuto po-
vinnost lásky ke všem válčícím státům

Čert ve zvonu.

Když čínský misionář P. Wetter-
wald ponejprv přišel do osady Han-
kia-cunu, ukazoval mu starešina obce,
Han-ki-yao jménem, všecek hrd vížku
místního kostelíčka. Kostel je vlastně
jednoduchý čínský domek s plochou
střechou z udupané hlíny. Na této
střeše, právě nad vchodem, vypíná se
na čtyřech sloupcích malá, krytá a
a křížem ozdobená vížka. Uvnitř visí
čínský zvon ze železa, na zvonu je
páka s provazem, který visí dolů do
kostela. Starešina Han-ki-yao zvonívá
sám a za živý svět by tento úřad ne-
předal některému jinému smrtelníku.
Najednou zahledl se misionář na srdce
zvonu a spráckne ruce. „Pro Boha,“
vykřikne, „vždyť je to čert! Co to zna-
mená?“ Starešina usmívá se sebe-
vědomě a vysvětluje: „To je tak. Čert
láká tak mnoho lidí do pagody (po-
hanského chrámu). Proč by tedy ne-
mohl dělat dobrotu a také do kře-
stianského lidí svolávat? A lidé také
říkají, že má zvon mnohem pěknější
zvuk od té doby, co se zvoní čertem.“
— „Ale, co tomu říkají pohané?“ —
„O, ti říkají: Vy, křesťané, umíte
s čertem zatočiti; my bychom si to
netroufali, ale z vás má strach a po-
slouchá vás.“

neochvějně a neohroženě. Tím si zís-
kala přízeň socialistických vládních
vůdců v různých státech evropských.
V Německu katolický střed si za-
chránil ve všech socialistických bouřích
svůj vliv na své voličstvo. Na místě
vyslance habsburské monarchie, která
válkou rozdělena na více států, jsou
nyní vyslanci v Římě Polska, Čechie,
něm. Rakouska, Jugoslaviie. Ve Francii
získal si katolický klerus průběhem
války svým nadšeným vlastnictvím
lásku celého svého národa. Lid nyní
všeobecně ve Francii zatracuje ne-
přátelství státní moci proti katolickému

duchovenstvu francouzskému. Vyslání diplomatického zástupce Francie k Vatikánu k trvalému úřadování v Římě, je otázkou časovou. — Zkázou Ruska zmizel carismus a moc pravoslavi. Také Wilson myslil, že v Americe zásadami demokracie nahradí církev, ale klamal se. — V Itálii nepřátelé církve katolické při volbách 16. ledna r. 1919 značně propadli. Veškeré občanské třídy v Itálii doufají v sociální či společenskou obrodu jen od katolického duchovenstva. Nyní požívá papež v Itálii takového vlivu, jaký jemu měl býti prisouzen před obsazením Říma, kdy někteří diplomaté chtěli s papežem a Viktorem Emanuelem zjednatí stálý kompromis. Dnes při Vatikánu kolem papeže shromážděno diplomatů, zástupců všech vlád z celého světa jako v žádném městě světového míru. Papež je dnes v popředí celého hnutí k dosažení míru na celé zeměkouli. Modleme se, aby šťastně a brzy se mohl státí prostředkovatelem míru trvalého.

Naše oblíbené kalendáře „Rolnický kalendář“ a „Moravan“ budou letos opětně počátkem října vydány s cenným poučným i zábavným obsahem, s četnými vyobrazeními a ve vzorné úpravě. Do těchto kalendářů přizpívají přední katoličtí spisovatelé a budou se, doufáme, opětně jako jiná léta těšiti hojně přízni čtenářů. Cena 10 K při dnešní nákladné výrobě není přehnána a nám nelze než kalendáře tyto vřele doporučiti. Objednávky přijímá již nyní Občanská tiskárna v Brně, Štaroobrnská ul. 19—21. — „Studentský kalendář“ jakož i „Kapesní kalendář“ byly již tímtež nákladem vydány a těší se hojně pozornosti. Cena za vkusně vázaný „Studentský kalendář“ pro členy „Moravana“ 6 K, pro nečleny 8 K, za „Kapesní kalendář“ 6 K. Při hromadných objednávkách poskytují se na všechny kalendáře slevy až do výše 40%.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahosladené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanské vůdce lidu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlitba za křesťanské vůdce lidu.

Úmysl v září: **Křesťanský život v rolnictvu.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

RO Č. LIV.

BRNO, 1. Z Á Ř Í 1920.

Č Í S L O . 9.

Srdce Páně, budíž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Křesťanský duch v rolnictvu.

(Hlavní úmysl.)

Kreslí život lidský různé obrazy, jež krásou svou a myšlenkou jsou nedostižny.

Viděl jsem rolníka, orajícího na poli. Byl večer již dosti nevlídného dne. Šero schylovalo se na zem, leč mizolovitá jeho ruka stále svírala pluh a vedla koně mezi tím, co bohatý pot perlil se na jeho čele, které čas a starost zbrázdily, jako on brázdil zemi, matku-živitelku. V tom zazněl z blízké visky hlas zvonku! A sotva jeho stříbrný hlásek přeletěl polem vmísiv se v hluboké, vážné vyzvánění zvonů blízkého města, zastavil sedlák koně, sňal z hlavy klobouk, utřel si pot a seprav ruce modlil se „Anděl Páně.“ Dojat díval jsem se na tento obraz idealismu v urputném boji za skývu chleba a smutek ozval se mi v duši, že i mezi rolníky jest obraz takový čím dále řidší. A jak jsem byl již ve snění, vzpomínka vybavovala vzpomínku a vzpomněl jsem si též na báseň Erbenovu „Věštýně“, kterou jako studenti jsme ve škole četli. Mezi různými tam viděními spracoval Erben i pověst, jež pochází z Kostelce nad Orlicí v bývalém kraji Hradeckém. Jakobych v duchu viděl ten kostel nad Orlicí řekou a slyšel jeho zlatý zvon, prvé než českou starověkou upřímnost shon vášní litých rozerval. Když pak utichly v Čechách Boží

ctnosti, víra, i láska s nadějí, ukryl se kostel hluboko v zemi, a místo vody ztápějí. Však nezůstane věky věkův v hrobě: otekouf jednou vody zas, i vstane kostel v ozdobě bývalé a slavně zazvni zvonu hlas. A psáno jest, že stane se tak, až vítr tam zaseje nový les, až boroví dospěje a krajní borovice věkem sešlá a zetlelá padne do Orlice a též i kořen vyhnije, pak z rumu v rozvalině zjeví se zase zlatý zvon, který probudí ráno zlatých časů.

I zdá se věštýni, že doba již na-dešla a vidí, kterak na poli blíž Bystřice sedlák oře, zpívaje v pokoře svou ranní církevní píseň.

Tu divný odpor orání překazil, z brázdy se vymklo ruchadlo: „Ký ďábel z pekla mi tu co přimrazil? Bodejž se i s ním propadlo!“

Tak oráč zaklel, a do prohlubení zapadal pronikavý hlas — zlatého zvonu žalostné zavznění: „Ach ještě není, není čas!“

A básník končí:

Ach ještě není, ještě čas tu není! Však přichyl ucho k zemi blíž, a pod kořeny jedle z dále znění zlatého zvonu uslyšíš.

(Erben, Kytice str. 128—131).

Tak dumal jsem, když i noc nastala, noc, temno, jako v mnohých duších dnes v národě. — Ach není, ještě není čas tu! Však jako temno noci zaplaší ranni zásvit slunka, tak bohdá bude zase zemi české blaze, až lid bude vesměs bohobojný a navrátí se k Božím ctnostem: k víře, lásce a naději. A doba ta přijde, vždyť v kořenech, národa mládeže, ať studující, ať omladině venkovské i v dělnictvu pracujícím byť z dále, přece jen, porozumíš-li tomu vření a přikloní-li ucho, srdce k nim blíž, z'atého zvonu znění uslyšíš.

Svatopluk Čech ve své písni o pluhu takto pje:

Jest nejpřednější ze všech prací
ta, již koná pluh:
jí pusté zemi ráje vrací
žehnající Bůh.

Dvě myšlénky tím vyjádřil, význam rolnictva v národě a úzké spění rolníka s Bohem. Jsou v národě stavem předním a dnes dle vzoru ruského stavem vládním, kdy dle nových nepsprávných názorů rolník a dělník jen mají právo státi v čele a vládnouti lidstvu, rolnictvo stalo se vedle dělnictva předmětem zápasů různých politických stran o jeho získání. V jádru svém však je zbožné, nábožensky založené. A je to zcela přirozené. Právě-li se, že každá duše lidská je od přírody křesťanská, stejně musí se říci, že rolníka styk s přírodou přivádí Bohu blíž. Jsa odkázán na prozřetelnost Boží vidí a potká se se stopami této na každém svém kroku ať v poli ať v hospodářství doma. Celá příroda kolem něho jest mu výmluvným hlasatelem jsoucnosti Boha, je mu kazatelem denním o povinnostech jeho k Bohu. Básník Josef Sládek ve svých selských písních krásně to vystihl, když takto napsal:

Jak obilné stéblo, jež vyrostl v klas
a k zemi se chýlí, když dospěl mu čas;
vzkličí a roste, dá zrno a dost —
jak ono na zemi jsem jenom host.

Tak všichni jsme z lidí, vládce i rob;
a mne život těší a neděší hrob.
V zem, jež ho vydala, schýlí se klas;
kdes v Boží zahrádě vyrostl zas.

Proto i rolnictvo bylo a zůstalo i dnes aspoň z části hluboce nábožensky citící. Milovalo své náboženství, jako milovalo svou vlast a svůj nádherný, svérázný, národní kraj.

Toho si byli vědomi i zastanci nepravé svobody, kteří pomoci rolnictva chtěli se vyšinout na vlivná a výnosná místa a vědouce, že se to jim jen tehdy podaří, až rolníku vezmou jeho útechu, oporu životní, — náboženství, známými zbraněmi výsměchu, potupy, nadávkami, novinami, rozdmýcháním pýchy a okázalosti života, začali pracovat.

Podařilo se jim z valné části. A jako začal mizet národní kraj, svědek to lepších časů, až v mnohých krajích zmizel úplně, a objevuje se nyní pouze při národních oslavách a na prknech jeviště, tak i začalo mizet náboženské vědomí, v mnohých krajích ještě snad zvykově se udržující v návštěvách bohoslužeb ve svátek a neděli. A následek? Společenský život otráven, bez zásad mravních, neutěšený.

Má-li býti jinak, je potřeba zase proniknout celý život rolnictva zásadami křesťanskými.

Jsou boludiky ještě rolníci katolicky smýšlející. Necht' tudíž tito svým příkladným životem, pomáhají obroditi celý stav rolnický. Slova zní, příklady hřími, praví přísloví. Nábožní, neohrožení rolníci, nutně musí svým příkladem strhnout i jiné.

Jiný prostředek získati rolnictvo víře otců ukazuje nám Francie. Tam sdružili se rolníci na podkladě čistě náboženském. Vykonaávajíce své povinnosti náboženské opravdově, s nadšením, stali se vedle sdružených spolků mládeže, základnou nového, mnohoslibného ruchu náboženského. A když v důsledku přání svatého Otce zasvětit sebe i rodiny božskému Srdci několik tisíc sešlo se rolníků v kostele Notre Dame v Paříži, by to, co dříve

soukromně v rodinách svých, i nyní veřejně učinili, když z tisíce úst neslo se zasvěcení se božskému Srdci, tu sobeckosti a neláskou uštvané lidstvo nalezlo zase novou vzpruhu a chuf života, na Srdci božském si odpočalo znavené, vysílené srdce lidské. Nuže, chopme se také toho prostředku! Nechť není rodiny, která by nebyla zasvěcena božskému Srdci. Před obrazem jeho nechť shromáždí se denně celá rodina. A božský Spasitel po-

žehná, dá milost, by duch smýšlení křesťanského se uchoval.

A kdo nemůžeš ani příkladem, ani činným zásahnutím působiti na obrod naší společnosti, pros, modli se aspoň v měsíci tomto, by dobrý Bůh, znatel ledví a srdcí lidských milostí svou, která vane a nevíme kdy, kde, jak a odkud, navštívil a naplnil duši lidskou, zvláště duše našich rolníků, by poznali, co štěstí, spokojenosti a blaha měli jejich předkové ve svaté víře.

Dr. Al. Rychter.

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palán T. J. — Jan Tagliaferro.

III. Jak můj Mistr rozličně mne nazývá a vábí k sobě.

1. Synu, chceš-li ve všem se připodobniti tomuto světu, staneš se jeho otrokem.

2. Nauč se spravovati sebe sama a povznášeti se nad to, co pomíjí, a budeš kráčet po vlnách mořských.

3. Kdo neumí spravovati sebe, jest jako loď bez kormidla, puštěná na pospas rozbouřeným větrům.

4. Kdo nedovede opřiti se šalbě náruživosti, ten dobrovolně jde cestou smrti.

5. Kdo se příliš bojí, vlastní tíži klesá do propasti.

6. Člověče malověrný, proč se neopatrně vydáváš v nebezpečí?

7. Plniš-li povinnosti katolíka — doufej; vyplniš tyto povinnosti, jestli věříš; věř, máš-li zdravý rozum.

8. Varuj se, bys na duchu neklesal zbytečně a nedávej se přemoci bázní.

9. Co ti prospějí smysly, zaslepuje-li tě vlastní úsudek?

10. A jestli tě hubí vlastní smysly, co ti prospěje světlo očí mých?

11. Já na tebe patřím se všech stran, a tvé srdce mne nehledá?

12. Uštknul-li tě had, proč jej opět pěstíš?

13. Uškodil-li ti jed, proč se vzdaluješ léku?

14. Oklamal-li tě člověk, proč za ním ještě chodíš?

15. Uč se čisti a čtené si odřikávat.

16. Uč se slyšeti i uši zatýkati.

17. Uč se na mne hleděti a krotiti své žádosti.

18. Mne jsi zapřel a přece nepláčeš?

19. Rouhal jsi se, proč mne nevyznáváš?

20. Miloval jsi marnost, proč se neoddáš lásce pravdy?

21. Očís své srdce a odpočineš na mém lůně!

22. Tehdy ti budu mluvit o království lásky a vnitřní práci.

23. Tehdy budeš pracovati v srdci mém, vítězíti, polepšovati a závazky vykonáš pro dobro lidu.

24. Chceš-li býti mým přítelem, odej se mi bez výhrady a milost má způsobí v tobě, že pracovati budeš se mnou.

IV. Třeba mi důslednosti, abych následoval Mistra svého.

1. Synu, mnoho mluvíš a činíš málo!

2. Trošku mi dáváš a ostatek sobě ponecháváš.

3. Praviš, že toužíš, abych byl poznán a ctěn lidmi, a stále myslíš o své chvále.

4. Na hříchy světa naříkáš, ale neopлакáváš svých hříchův.

5. Všude máš co posuzovati a kárati, ale sám se nepolepšuješ.

6. Praviš mi: Miluji Tě, Bože můj! — a sloužití mi nechceš.

7. Naříkáš na zuřivost mých nepřátel a velebíš jejich zásluhy a hlásáš jejich úspěchy.

8. Praviš, že mne miluješ nade všecko, a za chvíli to skutkem popíráš.

9. Zapíráš mne často, bys nezapřel sebe.

10. Někdy zapíráš sebe, abys se neprotivil mým největším nepřátelům.

11. Toužíš po útěše a radostech vnitřních a oddáváš se světským zábavám.

12. Cokoli máš, jest moje a ty toho užíváš k marnostem.

13. Chceš býti dobrým katolíkem, ale výše ceníš věci pozemské a marné, než věčné a božské.

14. Dnes chceš dobře činiti, abys se spasil, a zítra zle činíš, a sotva pamatuješ, že sebe vydáváš ve věčnou záhubu.

15. Jednou chtěl bys jíti do nebe, podruhé rád bys jen peklu unikl.

16. Co ti prospějí modlitby, dáš-li se překonatí zlým žádostem?

17. Co je po tvých dobrých citech, nejsou-li dobré tvoje skutky?

18. Jak dovedeš býti křesťanem, když ohledy na lidi mají takovou moc nad tebou?

19. Rád bys byl katolíkem pro sebe i v životě soukromém a já chci, bys byl jím veřejně i pro mne.

20. Synu můj! Kolikrátě toužil jsi býti ctnostným a kolikrátě, žel, jsi sobě odporoval.

V. O poučení plynoucím z chyb.

1. Kde není obsahu, tam se upřilíhuje ve formě, a kde se upřilíhuje ve formě, tam vše ovládne prázdnota.

2. Kde není poslušnosti, tam zahnuje se marnivost, a kde je marnivost, tam se nastěhuje bída do domu.

3. Kde chybí pravdy, tam se mnoho mluví o pravdách a za těchto rozmluv zjaloví i srdce.

4. Kde není náboženství, tam vzpouzí se a o vládu usiluje hmota, a kde tato zavládá, začínají lidé žiti jako nemá tvář.

5. Kde je málo ducha, tam je mnoho těla a mnoho těla podléhá mnohé slabosti.

6. K čemu vyhovovat hrdlu, když tím se člověk stává otrokem své žádosti.

7. K čemu prostopášnost, když tak se ztrácí svoboda ducha?

8. K čemu strojení a ozdoby, když probouzejí náruživost?

9. Co mi prospějí velké věci, když padám pod malými?

10. Proč usiluji o velké věci a netáži se po dobrých věcech?

11. Žiji-li sám v zlé, co mi prospěje, že jinde je dobře?

12. Jaký užitek z života, maří-li se čas?

13. Hloupost nad hloupostí míti rozum a neumět žiti po křesťansku.

14. Musíš počítati se svědomím; musíš se přemáhati, musíš se pokorovati, musíš se uskrovnovati.

15. Nezbytně třeba, abys trpělivostí a čistotou, pokorou a láskou i ctností, které se ti nejvíce nedostává, pevným a rychlým krokem ubíral se k nebi. Nejvíce se ti nedostává ctností, jejíž nedostatek zvláště je nápadným u tvých nepřátel.

VI. Jak nejlépe zajistit svou spásu.

1. Anděl padli proto, že nechtěli mne uznati; padnou i lidé, kteří mne nechtějí uznati. Ale jestli tvou vinou padne bratr tvůj, od tebe budu žádati počet za jeho duši.

2. A jestli tvá nepravost bude příčinou záhuby mnohých, za všechny odpovíš.

3. Kdo škodí mému lidu, toho hněv můj napojí mořem trpkosti.

4. Já jsem Pán hrozně velebností mocným a nespravedlivým.

5. Já jsem Bůh vždycky rozhněvaný a skrytý těm, kteří zavinili, že rouhají se jménu mému.

6. Slova má jsou hlasem spravedlnosti chudému i bohatému.

7. Byla-li tvá chyba pohoršením bratru tvému, dostičiň, povzbuzuje mnohého ctnostným příkladem.

8. A jestli tvoje nauka byla příčinou záhuby mnohých, neváhej zavrhnouti sedmdesátkrát svoje bludy, bys tak spasil svou duši.

9. Ale jestli mocí, která ti dána byla nad mnohými, pohoršil jsi maličkých, učiň se služebníkem všech, jak chudých tak bohatých.

10. K čemu hledáš svobody, neu-míš-li jí užívat k tomu, bys bořil nespravedlnost?

11. Kdo je otrokem sebe sama, nenalezne svobody, jenom když se poddá mým soudům.

12. Já jsem Otec chudých a já vy-vyšuji pokorné.

13. Já jsem hlas tichých a pokoj milovníků pokoje.

14. Hřeší-li chudý proti sobě, k jeho neštěstí dovolím, aby zbohatnul.

15. Ale hřeší-li chudý proti boha-tému, nevyjde z bídy, a pozná dvoj-násobně bídu a nouzi.

16. Ale běda bohatému, jenž hřeší

proti chudému! Bohatství jeho zatíží ho náramným břemenem a nespravedlnost jeho jako železný řetěz stáhne ho v propast.

17. V den, kdy se zjeví spravedlnost Boží, nikomu nebude k smíchu.

18. Každému odplatím podle jeho skutků a každý padne tam, kam se kloní.

19. Pokud je čas, vykup se ze svého nevolnictví; almužnami smíř hříchy své.

20. Dávej z toho, co máš, a bude ti dodáno, čeho se ti nedostává.

21. Blahoslavený, který činí dobře duším; blahoslavený, kdo dobře činí duši i tělu.

22. Jest pravým mudrcem, kdo umí dobře činiti.

23. I pro sebe jest opravdu moudrým kdo se snaží dobře činiti bratru svému.

24. Jest velmi opatrným, kdo ctí a podporuje svoje sluhy, neb tím čest vzdává a prospívá všem.

25. Kdo více dostal, má více dá-vati, a čím více kdo urazil mou spravedlnost, tím více má uctít mou dobrotu. (Pokračování.)

Marie Tesařová:

Ó NEBES PANÍ KRÁSNÁ...

Ó nebes Paní krásná
schyl ke mně dnes svou skráň
a pomoz, abych šťastná
v Tvé lásky vešla stan.

Ve svou mne náruč zvedni,
mých slzí osuš proud,
na bídu moji shlédni,
ach, nedej zahynout!

Když mír se v duši zkálí,
Tvůj hled mne jasný svít,
Tvůj plášť pak ať mne zhalí
v něm jistý dopřej kryt.

Až života svit zhasne,
pak, Paní krásná, přijď
a v nebes sídlo krásné,
mne zvedneš také, víd?

Naše narozeniny.

Jarolím St. Pavlík.

Troji narozeniny slaví církev svatá během roku církevního: narozeniny Pána našeho Ježíše Krista, jedna ze tří hlavních slavností; narozeniny blahoslavené Panny Marie 8. září a narozeniny svatého Jana Křtitele, předchůdce Páně 24. června. Jinak slaví církev vždy den úmrtí svatých jako jejich narozeniny pro nebe. Není-li jí možno pro nějakou překážku slaviti den úmrtí, vyvolí k tomu jiný příhodný den, na příklad, v němž byl za svatého prohlášen, nebo ostatky byly přeneseny. Ale narozeniny pro tento svět neslaví, poněvadž lpí na nich skvrna hříchu dědičného, jež teprve v den křestní bývá s duše smyta. Dělá však výjimku u blahoslavené Panny Marie, ba slaví i její početi, protože čistě a svatě, a pak ještě u Jana Křtitele, jenž již v životě mateřském hříchu dědičného byl sprostěn a proto tedy v křestní nevinnosti už na svět přišel.

Narozeniny panovníka v každé zemi jsou dnem radostným. Neměli bychom se radovati v narozeniny Panny Marie, která jest naší královnou a císařovnou? Zjistě můžeme a máme se v ten den radovati, církev svatá si toho přeje. V officiu 8. září modlí se: Dnes se nám narodila blahoslavená Panna z pokolení Davida, skrze niž věřícím spása světa se zjevila, jejíž slavný život církev celou osvěcuje; narozeniny blahoslavené Panny Marie slavme s radostí. S veselým srdcem slavme den narození Marie přebíslavené, aby za nás orodovala u Pána Ježíše Krista. Z celého srdce, z celé duše zpívejme chválu Spasiteli Kristu v tento svatý svátek přeslavné rodičky Boží Marie.

A proč se máme radovati v den Marie narozené? Protože je předurčenou matkou Vykupitelovou. Tvoje narození, pje církev, ó panenská Bohorodičko, radost zvěstovalo veškerému světu; neboť z tebe vzešlo slunce

spravedlnosti, Kristus, Bůh náš, jenž s nás sňal zlořečení a nám dal požehnání, potřev smrt, zjednal život věčný. Je-li den narození Páně jítrem našeho vykoupění, je den narození nebeské Matky jítrenkou, jež nám zvěstovala den vykoupění; je předchůdcem našeho vykoupění. A proto mají radostně zpěvy v ten den k nebi se vznášeti na oslavu Trojjednoho a na oslavu blahoslavené Panny.

Co se týká našich narozenin, nemůžeme je sice klásti na roven s dnem křestním; neboť v den svých narozenin byli jsme zrozeni především pro tento svět, v den křestní pro nebe. Není však zapovězeno, narozeniny slaviti a v ten den se veseliti. Obyčejnější je ovšem slavení jmenin; než i narozeniny se často slaví, zvláště padesáté, jež jmenujeme slavností Abrahamovou. Odkud dostaly padesáté narozeniny toto jméno? Vysvětlení najdeme v evangeliu smrtelné neděle. Spasitel řekl totiž židům: Dříve než byl Abraham, jsem já. Židé na to: Ještě nejsi 50 let starý, a už jsi viděl Abrahama? Mnozí křesťané nemají příležitosti, slaviti svůj svátek, protože nemají svatého jména; ti musí tedy slaviti své narozeniny.

Když slavíme narozeniny, neradujeme se, že jsme zrozeni v hříchu dědičném, nýbrž že vůbec jsme se narodili, neboť k jakému cíli jsme se narodili? Abychom blaženosti dosáhli. Kdybychom nebyli na světě, neměli bychom žádné vědomosti, že je Bůh, nevěděli nic o věčných radostech v nebi, nic o kráse a slávě Boží, jež se zjevuje jak ve stvořeném materiálním světě, tak i ve světě duchovém. Naše existence, naše jsoucnost je dar Boží, jež jsme ničím nezasloužili. Ne jako bezživotné kameny a kovy, ne jako bezcitné rostliny, ne jako bezrozumná a smrtelná zvířata stvořil nás Bůh, ale jako lidi s rozumem a svobodnou vůlí, s duši

nesmrtelnou. Nad tím smíme se radovati, za to Bohu v den narozenin děkovati.

Další pohnutka naší radosti v den ten záleží v tom, že nás Pán Bůh nechal se zroditi v lůně katolické rodiny. Daroval nám křesťansko-katolické rodiče. To je opět významné, jež nám činí lehkým spásy dojíti, a jež jsme ničím nezasloužili. I za to musíme Pánu Bohu děkovati. Ne v pohanství, ne v židovství, ne v islamu, ne v heresi (bludu), ne v schismatě (rozkladu) spatřili jsme světlo světa, ale v kruhu těch, kteří přináleželi k pravé a samospasitelné církvi.

Ovšem měla duše naše při narození dědičný hřích na sobě, neměli jsme práva ještě na nebeskou blaženost, nebyli jsme ještě dítkami Božími, že však jsme měli křesťanské rodiče, měli jsme vyhlídku na brzké dosažení této důstojnosti a svrchu zmíněného práva. Ačkoliv ještě ne pro nebe oprávnění, byli jsme přece pro nebe určeni. V málo dnech následovalo našemu narození nové zrození z vody a Ducha svatého; potom jsme se stali dítkami Božími a dědici království nebeského. Nad tím můžeme se již v narozeniny radovati a křestní den s tím spojit a zpěvy oslavit. Čím blíže stojí den narození dnu křtu, tím lépe. Mnozí nechají děti dlouho nekřtžené, i 14 dní. To dřív tak nebylo. Dříve se nesly děti ke křtu už druhý, třetí den po narození. Nové časy, nové zvyky; ale to dobré ze starých časů mohlo by se podržeti.

V den narození můžeme se s povděčným srdcem radovati, že nám Pán Bůh zas jeden den života daroval, že nám v tom roce zas mnoho dobrého uštědřil, mnoho milostí daroval, a že náš poklad v nebi zase se rozmnožil. Ovšem, kdybychom nežili zbožně a křesťansky, ale podle světa, neměli bychom příčiny se radovati, neboť v tom případě jsme

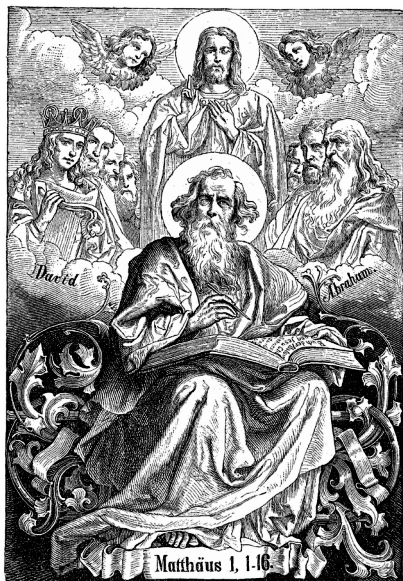
rok ztratili, místo co bychom získali. Co je den silvestrový pro všechny dohromady, to je den narození pro jednoho každého. Jako na Silvestra obcujeme dikůslavným bohoslužbám, tak by měl každý pro sebe v den narozenin vykonati pobožnost na poděkování, nejlépe v kostele, kde můžeme mši svatou na ten úmysl obětovati.

S pocity radosti slučují se v den narozenin i pocity bolestné. Zas jsme totiž o rok starší, zas stojíme o 365 dní hrobu blíže, a nevíme nikdy, neslavíme-li naposledy své narozeniny zde na zemi; jedenkrát bude to zcela jistě naposledy. Každé narozeniny volají na nás: Pamatuj na smrt! Žij dobře a zbožně, použij času! Teď jsi ještě zdrav, teď můžeš ještě působiti; přijde jednou den, jenž mez položí působení tvému. Co jsi nasbíral, to potom máš. Život nebo smrt leží ve tvých rukou.

Král Herodes slavil jednou den svého narození. To byla ohavná slavnost. Nehledě k pitce a k pustým orgiím při tanci a hře, znesvětil narozeniny vraždou, nechav Janu Křtiteli uťati hlavu. Dítka Jobovy též oslavovaly své narozeniny. Nebyly nepobožné, ale přece měl Job starost o ně; po každé takové slavnosti shromažďoval kolem sebe syny a dcery své, přinesl Bohu obět smíření a posvěcoval děti.

Narozeniny nechť nám nejsou příležitostí k rozpustilosti a nestřídmosti; pak by bylo lépe, kdybychom jich vůbec neslavili. Slavme je v duchu křesťanském, v nevinné radosti, děkujíc Bohu, jenž nám jich popřál se dožití. Každý rok prožijme tak, jak kdyby měl být již posledním našeho života. Prosme milou Matku Boží, aby nám k spasení dopomohla, aby den našeho úmrtí byl zároveň dnem našeho narození pro nebe.

Sv. Matouš evangelista P.

Pod ochranu Tvou...

Don Bosko. — Salesiáni a Salesiánští spolupracovníci.

Ctihodný sluha Boží Don Bosko věnoval svůj celý poželhaný kněžský život záchraně a výchově chudé, opuštěné a ohrožené mládeži. Zakládal sirotčince, vychovatelny, průmyslové školy a útulky, aby mládež, zejména chudé děti dělného lidu před spustnutím a svedením chránil a k poctivému povolání přivedl. Když r. 1888 umíral, měly salesiánské domy s dílnami a ústavy asi 100.000 osob, a ročně vycházelo z nich tisíce chovanců výborně a v pravdě křesťansky vychovaných a zdatně odborně pro život připravených. Také ubohých pohanů se Don Bosko s křesťanskou láskou ujímal tím, že vysílal misijnáře, kteří mnoho misijních stanic zřídili a již více než 800 pohanů pokřtili.

Aby jeho dílo mohlo prospívat i rozšířiti se do celého světa, založil Don Bosko kongregaci Salesiánů. Členové této kongregace nazývají se Salesiáni, poněvadž Don Bosko kongregaci zvolil za jejích ochránce sv. Františka Saleského, jehož duch mírnosti a dobrotivosti celou jeho výchovaci soustavou proniká. V nynější době jsou Salesiáni činní ve více než 400 ústavech a se vši horlivostí vedou velké světové dílo Boskovo dále ku blahu a záchraně mládeže. Mnoho tisíc chudých sirotek jest v ústavech Salesiánů zcela zdarma udržováno a vychováváno.

Salesiáni mají zvláštní zřízení:

1. Oratorium, kde shromažďují nejširší vrstvy mládeže snad i přes 30 let v její volné době, zvláště v neděli a ve svátek, a vedou k životu dle sv. náboženství. Ostatní čas vyplňuje se zábavou. To má veliký význam pro záchranu mládeže, o jejíž zkázu se usiluje se všech stran.

2. Umožňují i starším (i 30letým) nadaným jinochům, kteří chtějí se stát kněžími, studium gymnasia.

3. Misie. — Salesiáni jsou již ve všech dílech světa, mimo Australii.

Šíří se velmi rychle. Vloni obě kongregace (kongregace ženská jsou sestry Marie Pomocnice křesťanů, která působí ve více než 400 ústavech mezi mládeží ženskou) založily 60 ústavů. Benedikt XV. považuje je za nejčasovější kongregace, vkládá v ně velké naděje a dal jim mnoho důkazů své obzvláštní přízně. Salesiáni používají stálého čilého styku s mládeží k tomu, aby probouzeli a podporovali co nejvíce kněžských řeholních a misijnářských povolání.

Každý dobrý křesťan může se zúčastniti spolu se Salesiány jejího vznešeného a zvláště v nynější době tak nezbytného působení na záchranu a výchovu chudé a ohrožené mládeže. Může se stát i skutečným členem velké rodiny salesiánské tím, že přistoupí ke zbožnému sdružení salesiánských spolupracovníků a spolupracovnic. Tito tvoří oporu a pravou ruku Salesiánů. Jsou obětavými šířiteli díla Boskova a Salesiánů. Jsou podporou chudých, pomoci potřebujících dětí, které jsou ošetřovány a vychovávány v ústavech salesiánských. Jsou apoštoly účinné lásky, vždy ochotní dle největší možnosti podporovati křesťanského ducha i křesťanský život.

Papežové vždy uznávali velký význam tohoto zbožného sdružení salesiánských spolupracovníků, povolili jim zvláštní duchovní výchovy a sami chtěli býti zapsáni v jejich seznamu. Pius IX. prohlásil: „Salesiánští spolupracovníci jsou určeni k tomu, aby v církvi a v lidské společnosti působili veliké věci. Proto je mám tak rád a stále jim svou přízeň projevuji.“ — Lev XIII. pravil Boskovi: „Kdykoliv budete ke svým salesiánským spolupracovníkům mluvíti, vždy jim z celého srdce žehnám.“ — Pius X. a Benedikt XV. dali ve vlastnoručních přípisech generálnímu superiorovi Salesiánů zasláným výraz své radosti

z požehnaného působení salesiánských spolupracovníků ve všech odvětvích křesťanské lásky k bližnímu, jevíci se zejména účinnou pomocí pro nábožensky mravní výchovu mládeže. Zároveň projevíli přání, aby se počet salesiánských spolupracovníků a spolupracovnic na všech místech rozmnožil.

Zvláště významná jsou dobrodini duchovní:

1. velký počet plnomocných a neplnomocných odpustků;

2. jsou účastni milosti ze všech mší, sv. přijímání a modliteb Salesiánů a jejich chovanců;

3. ze všech dobrých skutků, jež jsou konány od Salesiánů;

Zvláštní modlitby se konají za členy nemocné;

5. několik tisíc mší sv. je každoročně slouženo za zemřelé členy tohoto zbožného sdružení.

6. Don Bosko přislíbil také svým dobrodincům a spolupracovníkům zvláštní ochranu a pomoc Panny Marie, Pomocnice křesťanů, mocné ochránkyně celé rodiny salesiánské.

Podmínky přijetí:

1. věk přes 16 let; 2. dobrá pověst po stránce náboženské a společenské; 3. možnost a vůle podporovat a šířit nějakým způsobem díla Boskova (na př. modlitbou, milodary, doporučováním, spoluprací atd. sám nebo prostřednictvím jiných).

Povinnosti členů je denní modlitba Otče náš a Zdrávas, „Sláva Otci“ s dodatkem: Sv. Františku Saleský, oroduj za nás (mimo ty, kdo se modlí hodinky).

Sdružení salesiánských spolupracovníků neváže nikoho ve svědomí a

mohou tudíž přistoupiti i celé rodiny, spolky a ústavy prostřednictvím svých rodičů a představených.

Pro osídlení Salesiánů v pražských předměstích a v Československé republice a k jejich dalšímu šíření mezi Slovany (Rus, Sibiř atd.) je třeba získati co nejvíce spolupracovníků. Hledají také řeholníky (kněze, bratry, studenty) řeholnice, chovance. Řeholník Salesián podrží své jmění, jen příjmy připadají kongregaci. Kněz musí denně 3 hodiny studovati. Pohnutkou ke vstoupení do řehole budiž jen touha po dokonalosti. Vychovávací soustava Salesiánů je velebena vynikajícími odborníky.

Získejte jiné za spolupracovníky a přihlaste se zatím u Sekretariátu svazu charity, Praha II., Ječná ul. 27., jenž přijímá i dary nezbytné na vydávání českých stanov pro spolupracovníky a ku podpoře salesiánských děl. (Žádejte složenku.)

Orgánem pro spolupracovníky je „Bolettino Salesiano“ (t. j. Salesiánské zprávy), které vycházejí v 9 jazycích a 360.000 výtiscích v mateřinci Oratorio S. Francesco Sales v Turíně. Předvádí čtenářům názorně celé působení společnosti, obsahuje též cenná sdělení o misii, v nichž jsou činní synové dona Boska, provolání ku podpoře salesiánských děl a zdařilé národopisné články z per věrozvěstů. Pěkně ilustrované sešity dostávají obecně zdarma. Přihláší-li se mnoho spolupracovníků, budou Salesiánské zprávy vycházeti i v jazyce českém.

Praktické pro nás by bylo, zřizovati domy pro svobodné dělníky, kde by měli v oratoriu též být a stravu.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Mezitím opětovala řehole Navštívení Panny Marie znovu svou prosbu; podaly ji sestry kláštera v Annecy jménem

celého řádu. Leč i tentokrát nedosáhly kýženého výsledku. Klement XI. odevzdal celou záležitost kongregaci sv.

obřadů; ve své odpovědi pak chválil pobožnost k nejsv. Srdci Páně, o níž byl přesvědčen, jak patrné z jeho listu, že je to pobožnost krásná, užitečná, samým Bohem zavedená, a žadatelky napomínal, aby trpělivě čekaly rozhodnutí církve sv.

Nelze upříti, že pobožnost a úcta k Srdci Páně učinila již v prvních třech desetiletích po zjevení v Paray-le-Monialu utěšené, ano neobyčejné pokroky, které znamenají zároveň také mnohé vítězství, jehož pobožnost dobyla nad četnými nepřáteli. A věru, nešířila se bez litých bojů a útoků. Vždyť i jiným slavnostem a pobožnostem bylo podstoupiti těžké boje. Jaká bouře na příklad povstala a rozzuřila se proti sv. Bernardinu Senenskému, když začal hlásati úctu nejsladšího jména Ježíš! Podobně ani slavnost Božího Těla, jež patří k nejkrásnějším slavnostem církevním, nezůstala ušetřena prudkých bojů. Ký div proto, byla-li i nová pobožnost k Srdci Páně napadána a osočována již v prvních letech svého trvání? Jinak nebylo ani možno. Vždyť již právě proto, že pobožnost naše je tak nadmíru drahá a milá božskému Srdci, nemohla býti v církvi sv. zavedena a rozšiřována bez obtíží a bez bojů; toť je právě znakem každého díla Božího; to je právě též znamením, že i ona je původu božského.

Vůdci nepřátelů v tomto divém boji proti naší pobožnosti byli Jansenisté. Tato sekta, jejímž původcem byl Kornel Jansen, profesor na akademii lovaňské, pozdější biskup yprenský, konala od r. 1640 ve Francii svou neblahou, podvratnou práci. Jansenisté byli svou podstatou kalvínci v rochetě a štole. Učili, že Kristus Pán nezemřel za všechny lidi, že nikdo nemůže odíratí působení milosti Boží, které však Bůh neuděluje všem lidem, nýbrž jen vyvoleným. Zavrhovali dále neomylnost papeže a tvrdili, že člověk může býti a zůstat dobrým katolíkem, aniž uznává v srdci svém různá rozhodnutí církve o pravdách víry. Byli přívrženci nejpřísnější mravouky a kázně v církvi, která by byla celý život církevní přivedla v úplnou ztrnulost a kterou vzdalovali a zdr-

žovali věřící lid od sv. svátosti; počet sv. přijímání od vzniku této sekty klesal ročně o celé tisíce. Zdálo by se, že temná a tvrdá nauka její, která byla přímo rouháním proti spravedlnosti a milosrdenství Božímu, nemohla nabýti četných přívrženců; avšak jansenisté uměli si pomoci. Podařilo se jim získati pro své záměry značný počet nadaných mužů, zvláště spisovatelů; nabídli své služby státu a hověli jeho choutkám, čímž usilovali o to, aby jeho moc měli na své straně; zevnější přísností, neustálým předstíráním a ujišťováním, že jsou dobrými katolíky, a konečně celou spletitou soustavou klamu a lži dovedli schytrale obelstít současníky a získati přemnoho přívrženců ve všech vrstvách tehdejší společnosti, kteří dovedli i trpěti za svou věc, za svůj blud; tak je jansenisté uměli zfanatisovati. Možno říci, že ještě nikdy nebylo sekty proľhanější, proľhanější a tak nepoctivé, jako byl jansenismus, o němž možno tvrditi, že v něm mají původ a kořen téměř všechny církevní a sociální zmatky nové doby.

Zmíněné prostředky skutečně neměly se účinkem, takže se jansenismus rychle rozšiřoval a brzy zaplavil i celou Belgii, Nizozemsko, velkou část Německa, pronikl do Rakouska a Itálie.

A právě v době, v níž tato zhoubná sekta dosáhla největšího rozmachu a vrcholu spisy Pasch: Quesnella, plnými bludů, kdy chtěla t. zv. články gallikánskými na vždy korunovati své zkázonosné podvratné dílo, zjevuje dobrý Spasitel náš pokorně a sobě oddané služebnici své nejsv. Srdce a novou pobožnost k němu. Věru, tato krásná a dojemná pobožnost byla prozřetelností Boží určena k tomu, by čelila této zhoubné bludařské sektě a zabraňovala zkáze, kterou tato všude rozsávala. A jansenisté, jakoby to byli postřehli, ihned začali pobožnost naši pronásledovati a brojiti proti ní, jakmile jen poněkud pronikla do veřejnosti. Nebylo to jinak ani možno; vždyť jansenisté deptali a pohrdali vším, co mělo na sobě znak a ráz katolicismu a opravdové vnitřní zbožnosti. Snažili se vůbec vy-

sušiti věřícím a úplně uzavřítí všechny zdroje milostí. Jak mohli tu ještě ušetřiti nové pobožnosti, která věřící povzbuzuje a nabádá, aby jich pilně užívali a z nich co nejhorlivěji čerpali? Pobožnost tato je vůbec největší protivou sekty oné; jeť zjevením a přímým důkazem nekonečné lásky, jakou Kristus Pán miluje lidstvo, a tím je zároveň slavným protestem proti jeho rouhání, jakého se jansenismus dopouštěl svou naukou proti božskému Srdci. Jansenismus velice ztěžoval sv. přijímání, zdržoval mnohé jednotlivce i celé stavy od stolu Páně; je charakteristickým pro celého ducha sekty oné, že Jansenisté ve svém středu, v Port Royalu, kde měli na vysokém, jakoby nedostupném trůnu neustále dnem i nocí vystavenou nejsv. Svátost oltářní, nechali mnoho řeholnic zemřítí bez sv. přijímání. Pobožnost naše však vedla a pobádala všechny činitele Srdce Páně, aby často, ano co nejčastěji přistupovali ke stolu

Páně, čímž se přímo a rozhodně postavila proti sektařům a jich úmyslům zničití a znemožnití úplně ovoce a milosti, jež plynou ze Svátosti oltářní. Konečně pak nejkrásnější ctnosti, jež pobožnost tak velice podporuje a působí v srdcích lidských, totiž duch pokory a lásky, prostoty, upřímnosti a důvěry, byly v přímém rozporu s pýchou, nepoctivostí, lží a přílišnou, strojenou přisností bludařů; tyto nad to rozněcovalo proti pobožnosti i to, že se jí ujímali, že ji podporovali a proti jejích útokům chránili někteří horliví, církevně smýšlející biskupové a několik církevních řádů, jmenovitě Tovaryšstvo Ježíšovo. To vše Jansenisté brzy vycitili a postřehli; i snažili se, jak by jen zlehčili, zohydili nenáviděnou pobožnost, v níž viděli velké nebezpečí pro své nekalé záměry a proti které začali proto urputný boj nešťitíce se v něm nižádné zbraně.

(Příště dále.)

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

Ach, bratře, bratře můj, tento člověk tonoucí, toť dnes každý člověk, pozbyvší své víry: neví, čeho by se přichytil v neodvratném ztroskotání. Loď, která ho nesla, neměla ani kompasu ani přitěže: narážela na každé úskalí a voda vnikala do ní na všech stranách. Neodvislou morálkou rozuměl ubohý lid neodvislost v povinnostech. Někteří se chvástali, že jej naučili, kterak by se obešel bez nebe, ale nenaučili jej, kterak by se minul bez štěstí, i proto položil celé štěstí své v užívání světa bez míry, čímž nastal rozvrat všeliké ctnosti, zrovna jako zkáza vši víry. Kdo vyrvе lidstvo záhubě? Věda jest v koncích se svou soustavou laické mravouky. Všecky systémy borti se při veškerém úsilí, neboť se nedostává nezměnitelného a věčného opěrného bodu, který spočívá výhradně v Bohu. Obraťme se k trosečníkům. Nebudeme vybízeti, aby se

chytili plovoucí loď záchranné. Máme loďku, ba něco lepšího, loď nepotopitelnou. Směřuje k vlasti. Nese naději a spásu. Plaví se k přístavu nesmrtnosti...

Nesmrtnost duše, pravá nesmrtnost není u nás prázdným slovem. Duše přežije skutečné smrt těla pro další osudy, kterých čas už neměří. Netřeba nám tedy namlouvat, že nám podají výměnou jakýsi stín a zdání nesmrtnosti, totiž nesmrtnosti pouze dle jména. Tato fantasmagorická náhražka je ohromnou lží filosofické školy naší doby.

Před více než šedesátí lety dávali nám čisti ve filosofii památnou řeč, již proslavil veliký mistr o slavnosti universitní. Končil takto: „Mladí lidé, hleďte, abyste nedali v duši své zhasnouti naději, již jsme ve vás živili, této pochoďní, již zažehuje víra a filosofie a která z poza stínů po-

sledního pobřeží dává probleskovatí zoří života nesmrtelného.“ Tak mluvil v koleji Ludvíka Velikého Jouffroy nedlouho před svou smrtí. Bylo to vyznání víry školy spiritualistické. A nyní se podívejme na velkolepou mystifikaci.

V srpnu 1890 při rozdělení odměn promluvil tehdejší ministr vyučování, Léon Bourgeois rovněž o nesmrtelném životě a naději k universitní mládeži. Ale těch jeho několik slov nebylo víc než snůška dunivých frází. Když byl s velikým důrazem velebil bezmezny pokrok, všeobecnou činnost vědeckou, příští lidstvo, vyúčtoval se s každým za jeho práci celého života takto: „Pánové, buďte užiteční! Vaše snažení druž se ke snahám všech. A tato část vaše, již jste dali ve služby věčného vývoje, bude vašim podílem na nesmrtelnosti.“ Takové jest vyznání víry evolucionismu.

Ale jak nepatrný to podílek, jak směšná to nesmrtelnost! Jak bych slyšel továrníka, jenž drobnou tou mincí vyplácí svého dělníka: „Vy jste pracoval: družil jste své úsilí k usilování svých kamarádů včera i předevčirem: nic z toho nebude ztraceno, ale vznešená ta myšlenka stačíž vám za mzdu, jiné se vám nedostane. Z tohoto celkového díla dostane se vám podílu na cti, když jste nesl jeho obtíže, ale ovoce z něho vezme si továrna. Přispěl jste k blahu společnosti, co záleží na vlastním vašem blahu? Jednotlivec nic není, společnost, lidstvo jako celek, toť vše. Jeho nesmrtelnost utěš vás tedy nad nicotou, v nížto zapadnete, zapomenut na vždy. Jakého vznešenějšího osudu chtěl by ses nadíti, bidný ty atome, nepatrný prášku, ve víru světa?“

Přiznej, bratře, nebyl by to prazrputilý dělník, který by nebyl na výsost spokojen takovou skvělou záplatou? Nuže, ten dělník jsi ty, a já vidím opakem, že se pokládáš zklamáným, že zříš v tom výsměch: „Ó, toho krutého pošklebku! Jak prazvláštního, jak prabídného nesmrtel-

nka učinil jste ze mne, pane ministře! Což tu žertujete?“

Tak vypadá v hlavních rysech ubohá morálka sociální vzájemnosti, již příručky obecných škol vpravují do hlav malým dětem. Ale z malých stanou se velcí a když dospějí v muže, slyším je rozumovat: Nevím, proč bych se ostýchal, sobě odpíral, proč se obětoval pro tento abstraktní, kolektivní pojem, který sluje společnost? Nechápu, jakým právem mohl by mi kdo ještě poroučeti a nakazovati odříkání, nezištnost, zbožnost, čistotu, poctivost, všechna přikázání Boží, všechny ctnosti svatých, když už není svatých, ani Boha, ani nebe? Pravíte: každý pro všechny. Já pravím: každý pro sebe. Carpe diem. Uživej světa! Snaž se býti nejsilnějším, a neodepírej si ničeho, není už ani dobra, ani zla; čiň, co se ti líbí, vezmi si vše, co tě láká, potří vše, co ti překáží, a nepřipouštěj si proto ani výčitek ani hryzení svědomí. Výčitky jsou pro hlupáky, chytří lidé jich nemají. Pohleď, jak jednají naši vzdělatelé.

To je morálka epikurejská. Nyní viz morálku stoickou, drsnější, ale ne moudřejší. „Člověk, píše Arnošt Bersot, nenarodil se proto, aby byl šťasten. Narodil se, aby byl člověkem se všemi tísněmi a nebezpečími. Třeba tedy jíti životem, jako by bylo projiti ohněm, a neptati se, jak kdo vyvázne.“ Jak? Prostá odpověď: Vyjdeš jako vítěz nebo jako poražený, ať jsi byl v něm šťasten či nešťasten. Ale v každém případě, konal-li jsi svou povinnost, budeš odměněn a dostane se ti ceny a koruny. Tak chce nezbytná spravedlnost, tak zní určité příslibení. Nutno jen vyčkati, až opustíš bojiště a vrátíš se do vlasti. Odměna a štěstí nebývají obyčejně údělem člověka už zde na světě. I dobrým a hodným kyne jenom nepatrný podílek na štěstí, kterého se beztak všem zřídka dostává. Fr. Coppée upozorňuje na to duchaplným a snadno pochopitelným přirovnáním: „Štěstí podobá se svěcenému chlebu o velké mši: je ho jen malý kousek, jen v neděli a ještě

se ho všem věřícím nedostane.“ Důvod toho vyjádřila velmi jemným způsobem také sv. Terezie: „Bůh je otec, který svým dětem neplatí na den, jak se činí s nádeníky a nádenicemi, protože ustanovil vyplatit jim vše rázem, až budou v jeho království, kde budou štěstí sdílet s ním.“ Zatím je nejlépe, bratře, hledat štěstí své v povinnosti samé. Toté štěstí a velikost zároveň.

Mluvívalo se kdys o morálce cti. Čest, toté poslední svítlna ve zpuštěném chrámě, pravil Vigny; čest, řekli bychom my, toť dutá a dnes valně odřená modla, pod jejímžto jménem sebeláska sama se zbožňuje a na tolik věcí vzpomíná! Maxim de

Camp navrhoval nedávno modernímu člověku, aby spravoval svůj život ne už strachem před trestem nebo vna-
didlem odplaty, jak ho učili, nýbrž úctou k sobě samému. Já bych to vyslovil přímo: starostí o čistotu duše a nepotřísněné svědomí. — Ano, svědomí, ale co je svědomí, ne-li oko Boží v člověku, které nad ním bdí, hlas Boží, který ho varuje, viní a soudí? A kdo připomene mu mravní neporušenost bez tohoto dohledu shora? Fr. Coppée odpovídá tu zase ironicky, ale tak pravdivě drsným slovem: „Dnes je svědomí jako švédské rukavičky: bývá špinavé.“

(Pokrač.)

Město Ježíšovo.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

V evangéliu, které se předčítává na osmnáctou neděli po svatém Duchu, vypravuje hned na počátku svatý Matouš, že „Ježíš vstoupil na lodičku, přeplavil se a přišel do města svého“! Mat. 9, 1. Městem Ježíšovým nazývá se Kafarnaum, osada ležící čarokrásně při břehu jezera genezaretského. Podivno! Každý z nás zná jméno Betlém, osadu, v níž uzřelo božské Dítě světlo světa a zrodilo se z Marie Panny. Není nikoho z vyznavačů víry Kristovy, kdo by nevěděl o městu Nazaretu; vždyť ztrávil v něm Ježíš převelikou část svého pozemského života, jehož se čítalo třiatřicet let. Každý pátek odpoledne o třech hodinách zvoní se; modlíme se, připomínajíce sobě utrpení a přehořkou smrt na kříži, kterou za nás vytrpěl Ježíš na hoře Kalvarii nedaleko města Jerusalema. Věřu, je nanejvýše podivno, že žádné z těchto tří, všem lidem známých měst nenazývá se městem Ježíšovým a je poctěno tímto názvem v celku méně známé městečko Kafarnaum. Musilo býti tedy k tomu za-
jistě více závažných důvodů!

Ježíš vykonal v tomto městě mnoho

zázraků, takže se zdálo, jakoby mu dával přednost před jinými městy. Svým nástupcem a první viditelnou hlavou své církve jmenoval Kristus apoštola Petra a právě tu povolal jej a ještě některé jiné za apoštoly. Rád a často dlel na břehu jezera genezaretského, nedaleko Kafarnaum, kdež se také stal zázrak, který se předčítá v evangéliu na 18. neděli po svatém Duchu. „Přinesli k Mistrovi člověka ochrnutého, ležícího na loži a Ježíš jej udravil.“

Ježíšovým městem se jmenovalo Kafarnaum, protože se tam Ježíš rád a často zdržoval. Tohoto čestného názvu mohla by užívat katolická církev, duše lidská i nebe — neboť jsou také v přeneseném smyslu „městy Ježíšovými.“

I. Město Ježíšovo — katolická církev.

Katolickou církev můžeme směle nazvat městem Ježíšovým. Neboť sám Mistr jmenuje ji „městem, ležícím na hoře; kdo v něm bydlí, nemůže se ukryti, každý ho vidí.“ Mat. 5. 14. A v tomto městě, které lze odevšud

viděti, bydlí Ježíš nikoliv na několik okamžiků, nýbrž stále, vždy, a dli v něm rád, což vysvítá z jeho slov: „Aj, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání světa.“ Mat. 28, 20. Základním kamenem tohoto města i jeho hlavou jest náš milý Spasitel a my, jeho děti jsme jeho obyvateli, což výslovně potvrzuje svatý Pavel, když píše: „Nuže tedy nejste již cizinci a přistěhovalci, nýbrž jste spoluobčany svatých a domácími Božími, jsouce vzděláni na základě svatých apoštolů a proroků, an nejhlubším kamenem uhelním jest Kristus Ježíš.“ K Efeským 2, 19, 20.

Jak bychom měli býti šťastni, že jsme údy této, od Ježíše Krista založené církve! Svatý Hilarius píše o výbornosti církve takto: „Obdařuje léky proti všem nemocím duše i srdce,

obsahuje tak velký počet pravd, že může pronásledovati blud ve všech útvarech a do všech zákoutí. Pravda, církvi kázaná je co do podstaty nezměnitelná a byla vždy tím více ctěna a poznávána, čím častěji ji napadali. Je vzácná přednost církve vítěziti, když ji pokořují; její pravdy září v nejjasnějším světle, když ji viní z bludu; vždy dosazuje své ztráty novým výbojem. Nepřátelé, když se odtrhnou od církve, rozdvojí se mezi sebou a mezi tím, co mezi svatých bojují a jeden druhého přemůže, vydobývají ve skutečnosti vítězství pro církev, pro níž dříve pracovali; a tak byly bludy jednoho odštěpení poraženy bludy druhého odpadnutí; nepřátelé církve ničili se vespolek a jejich spory končily potvrzením pravdy víry katolické.“ (Pokrač.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Mladistvý hrdina.

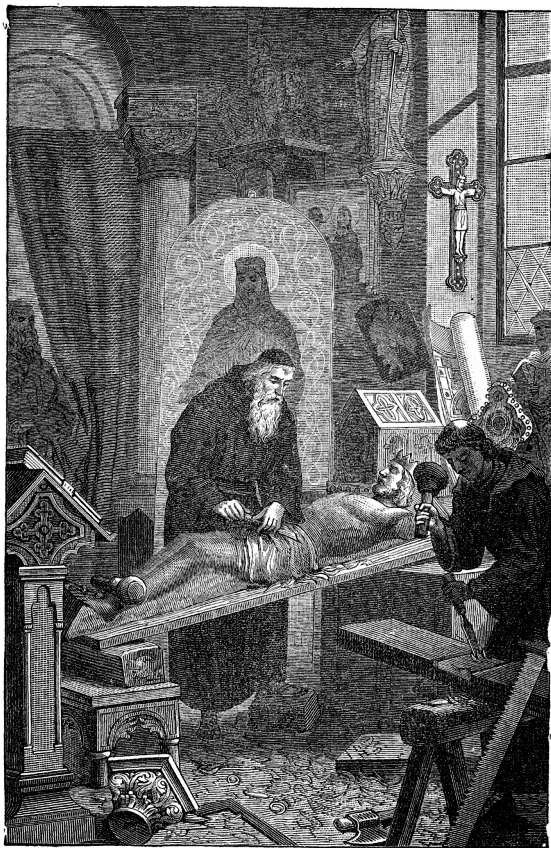
Kiniun byl synem pohanského čaroděje. Nejstarší syn docházel již 18 měsíců na misijní stanici na křesťanské cvičení a malý osmiletý Kiniun byl by také rád slyšel všechny ty pěkné věci, kterým se učil jeho nejstarší bratr. Co tedy neučinil? O své ujmě vzdálil se asi tři- nebo čtyřkrát z domu a zúčastnil se náboženského vyučování. Ale otec, sotva že to uslyšel, zavřel ubohého hoch a vyhrožoval mu řka: „Ty jsi poslední můj syn a já tě mám nejraději. Nikdy nestrpím, abys následoval svého bratra. Jestliže ještě jednou půjdeš do misie, otrávím tě!“

Než se misionář oné krajiny o této příhodě dověděl, bylo již uplynulo několik dní. Pospíšil tedy k otci hochově a domlouval mu jeho zatvrzelost a ukrutnost. Než veškera domluva byla marna; starý modloslužebník odbýval misionáře řka: „Co pravíš, je všechno pěkné a proto

právě jsem svolil, aby můj nejstarší syn k vám docházel na cvičení, ale svého nejmladšího syna k vám nepustím, ježto by po mé smrti nebylo nikoho, kdo by sloužil mým bůžkům.“

Za této rozmluvy poznal Kiniun, jenž ve vedlejší místnosti byl zavřen, že misionář je zde a zvolal: „Otče, domluv, prosím, mému otci, aby mne pustil ven. Jsem zde již 11 dní zavřen a nedostávám skoro ničeho k jídlu.“ Těmito slovy pohnut, propustil otec syna z vězení a dovolil, aby směl do misie docházeti.

Již následujícího dne dostavil se Kiniun opět na křesťanské cvičení a dovedl s sebou ještě pět svých soudruhů. „Otče,“ pravil, „to jsou moji kamarádi. Otec mi vyhrožoval, že se bůžkové na mne pomstí, ale já jsem mu řekl, že nebudu nikdy jeho bůžky tupiti, i když se stanu křesťanem, a na to mne propustil. Prosím, otče, vezmi nyní tvou velkou knihu a zapiš nás do ní. Uvidíš, že se budeme dobře učit.“

Opat Božetěch na Sázavě.

Kiniun dostal svému slovu. Co do stáří byl ze žáků nejmladší, ale v učení nejprvnější.

Život za škapulíř.

Kdo z úcty k Marii Panně nosí škapulíř, zve se právem ctitelům Mariánským. Byl však čínský křesťan, který nejen škapulíř nosil, ale byl i hotov za škapulíř položit i život svůj. Jmenoval se Michael Don.

Jednoho dne byli čtyři křesťané v osadě Son-la od odpadlíka Čunga obžalováni, že se dopustili krádeže. Mezi nimi byl také Michael Don. Byl předveden před mandarina. „Jsi obžalován,“ pravi mandarin, „že jsi Čungovi ukradl šaty!“ — „Vznešený mandarine, já jsem nic neukradl, to ví nejlépe on sám. Nejsem bohat, protože však mám tolik, abych mohl býti živ, jsem ochoten Čungovi dát, co žádá, ne sice jako náhradu, ale jako almužnu.“ — „Co znamená cār, který nosíš na prsou?“ — „To je škapulíř, vznešený mandarine.“ — „Dobrá, odhoď ho a jsi svoboden.“ — „Vznešený mandarine, můžeš mi dát setnouti hlavu, ale já škapulíř do posledního dechu budu tisknouti k srdci.“

Podrážděn touto odpovědí káže mandarin svým pochopům: „To je nestydatý člověk, dejte mu 150 ran holi.“ Na tento rozkaz byl Don vržen na zem a za ruce a nohy ke dvěma kolům přivázán. Při prvních ranách sebou zmítal bolestí, ale najednou, posilněn patrně milostí Boží, se uklidnil a ani sebou nehnul. Krev stříkala z ran, maso rozbiténo na cáry, ale Don ležel nepohnutě. Polekán volá mandarin na vojáky: „Zadržte, snad není mrtev?“ Jeden z vojáků naklonil se ke své oběti, ale Don pozvedá hlavu a pravi: „Nikoliv, jsem ještě živ, jen pokračujte!“

Stalo se, voják pokračoval ve smutné práci. Pojednou přetrhl Don silným trhnutím provázek, jímž jeho ruce ke kolu byly přivázány, chopil se cāru svého vlastního masa a hodil jej mandarinovi pod nohy. „Co, křičeli

vojáci, „ty se opovažuješ vznešenému mandarinovi bláto házet pod nohy?“ — „Není to bláto, podívejte se jen!“ zvolal Don a zvedl druhý cār masa, aby se vojáci přesvědčili. „Nešťastníče,“ pravi na to jeden z vojáků, hnut útrpností, „proč se mandarinu protiviš? Poslechni ho a budeš svoboden!“ — „Milý příteli,“ vece vyznavač, „ty nevíš, jak špatnou radu mi dáváš, neznaje naši svatě víry. Mám nebe zaměnit za bídný život pozemský? K tomu se nemohu odhodlati.“

Po té šlo mučení dále svou cestou a teprv až trpitel dostal usouzených 150 ran, dal jej mandarin uvrhnouti do vězení, kde ještě celý měsíc úpěl. A že to dlouho ještě trvalo, prve nežli se strašné jeho rány zahojily, netřeba připomínati.

Krátké, ale účinné kázání.

„Moji dělnici,“ vypravuje jistý missionář v Africe, „nebyli zlí, ale neradi mne poslouchali. Rádi se podnapili, neboť černošské pivo výborně jim chutnalo. Moje napominání bylo marno. Každého večera se jich několik opilo v chatrči staré černošky, která pivo vařila. Já jsem nikdy pijáků neposuzoval přísně. Pamatuji se, jaká bída, hořkost, jaké sklamaní a konečného člověka v Evropě dolehlo, prve nežli úlevu a zapomenutí hledal v alkoholu, v jehož pak nemilosrdných spárech na dobro uvázl a konečně zahynul! A že tím častěji s touto náruživostí se setkáváme u národů pohanských, kteří příkázání Božích neznají, jest na biledni.“

Ale moji dělníci byli křesťané! Věděli, že Bůh obžerství zakazuje. A přece nebyli s to, aby alkoholu odolali. Ale co nedovedlo zamezit moje kázání, zamezil trest Boží.

Jednou večer se opět mnozí opili. Jeden z nich, Josef Chande jménem, sotva stál na nohou. Odcházaje konečně vrávoravým krokem domů, zvolal: Žijte blaze, soudruzi!“ a zmizel ve tmě. Nebyl ještě daleko, když soudruzi slyšeli pronikavý výkřik. Netu-

šice nic dobrého, chopili se kopí a pospíšili ven. Dvacet kroků od chatrče seděl mohutný lev — Josef ležel u jeho nohou. S hrůzou vrátili se černoši do chatrče a že byla tmavá noc, nebylo na záchranu nešťastníka ani pomyšlení. Dověděl jsem se o případě teprve hodinu později.

Následujícího rána našli jsme asi 70 kroků od chatrče několik roztrhaných, krví zbrocených vlněných cárů, holou lebku a zbytky kostí. Lev si pořádně povečeřel. Odpoledne byly pozůstatky nešťastného černocha za četného účastenství pochovány. Měl jsem u hrobu krátkou promluvu. Řekl jsem asi toto: Smrt je přechod do věčnosti. Tento rozhodný krok je těžko dobře učiniti, jsme-li střízliví, tím povážlivější a nebezpečnější ve stayu podnapilém.

Černoši poslouchali, dívali se na ostatky svého druha a mlčeli. Od té doby pijí zase, ale nikdy přes míru.

Vzorný katechista.

Katechisté jsou domorodí pomocníci misionářů, kteří v jejich nepřítomnosti nejen děti ale i dospělé ve víře křesťanské vyučují. Jak věrnými pomocníky často takoví katechisté jsou, vypravuje nám apoštolský vikář z Ubangi v Africe, P. Augouard.

Před pěti roky — píše — byl jsem na visitační cestě na svém misijním území a přišel jsem též do země černošského kněze Bondichů, kteří jsou známi jako zatvrzelí lidojedi. Hluboký zármutek mne tiskl. Ježto příspěvky z Evropy stále řídly, byl jsem, ač se zarmouceným srdcem, nucen některá místa katechistů zrušiti. Tak jsem přišel také k Elambovi, mladému, již ženatému křesťanu, kterého jsem byl nedávno správcem misijní školy v jeho rodišti ustanovil. „Elambo!“ pravil jsem mu, když jsme se byli krátce pozdravili, „jsem s tebou velmi spokojen, tvá škola je v pořádku, ale bohužel nemám peněz, abych ji dále vydržoval.“

Elambo neměl ode mne skvělých příjmů, 10 korun měsíčně, skoro

žádný příjem vedlejší. Přes to odpověděl: „Otče, nerad bych od dětí odešel.“ — Ale já ti nemohu tvou práci více zaplatit. Boli mne to, ale já si nemohu pomoci.“ — „Nevadí, budu vyučovati zdarma.“ — „To je rozhodnutí, které ti dělá všecku čest, ale děti chtějí také jísti, a já nevím, odkud vzíti pro ně potravu. Kdyby čítal jenom 6 halířů na jedno, činí to pro čtyřcet dětí do roka několik set korun a na to má peněženka nestačí.“ — „To rád věřím, otče, ale já vás vyvedu z těchto rozpaků. Má žena chodí do práce do sadů a co vydělá, tím uživi mé žáky. Já sám přihlásím se o nějakou službu v osadě a tak uživím svou rodinu.“ Potom podíval se na mne usmívaje se a pravil: „Je to tak dobře, otče?“

Chťej nechtěj musil jsem šlechetný tento návrh přijati, abych dobrého Elamby nezarmoutil. Jeho nabídka byla tím šlechetnější, ježto, jak jsem zvěděl, už delší čas hleděl si potřebný obnos uspořiti, aby své rodině mohl koupiti šicí stroj. Přijal jsem tedy jeho návrh, ale zároveň uminil jsem si hledati šlechetnou duši, která by mu jeho dobrovolnou ztrátu nahradila a mne v mé nouzi ku pomoci přispěla.

K nemalé mé radosti podařilo se mi skutečně za mé návštěvy v Evropě takového dobrodince nalézt, jenž nejen mému hodnému katechistovi šicí stroj daroval, ale i na mou školu značným obnosem přispěl.“

Tolik apoštolský vikář o svém katechistovi. Není to velkou útěchou pro misionáře, má-li po boku takové nezištné spolupracovníky?

Sv. Otec a misie.

Nynější sv. Otec je první z papežů, jenž vydal encykliku, t. j. okružní list celému katolickému světu ve prospěch misii. Z toho vidíme, jak velká je důležitost misii pro církev katolickou.

Nejprve obrací se sv. Otec na misijní biskupy, vikáře a prefekty a klade jim na srdce povinnost, aby na území sobě svěřeném pečovali o rozšíření

království božího co možná největší a ve školách, sirotčincích a nemocnicích a vůbec misijních ústavech přibírali sobě pomocníky a pomocnice bez ohledu na jejich národnost a řádové příslušenství.

Velkou váhu klade sv. Otec na výchovu domorodého kněžstva, aby bylo tak vychovááno a vzděláváno, aby jednou mohlo převzít duchovní správu mezi svými krajany a zároveň kněžstvu evropskému co do vzdělanosti se úplně vyrovnalo. Při tom nezná sv. Otec žádného rozdílu mezi jednotlivými národy, ale všechny považuje za rovnocenné.

Na třetím místě připomíná sv. Otec misionářům jejich těžké povinnosti. Přeje si, aby jejich misijní práce byla prostě národní zaujatostí. Bylo by politování hodno, kdyby misionáři si vlastní důstojnosti nevážili a více svou pozemskou vlast nežli nebeskou otcinu měli před očima. Pak by to

i pohanští národové brzy pozorovali, kdyby zájmy světské se zájmy nadzemskými se splétaly, pak by lid z toho proti působení misionářově čerpal podezření a snadno uvěřil, že křesťanské náboženství není ničím jiným než náboženstvím jistého národa a že by přijav toto náboženství stal se od onoho národa odvislým a svou vlastní národnost ztratil.

Poslze obrací se sv. Otec na všechny věřící a vybízí je k modlitbě. Doporučí biskupům, aby doplňování dorostu misionářského podporovali a žádá od představených řádových, aby do misii sobě svěřených jen ty nejlepší síly posílali.

Když všichni budou svou povinnost konati — končí sv. Otec — misionáři v cizině a věřící doma, pak můžete s důvěrou doufati, že se misie z pohrom válečných brzy zotaví a zase prosperovati a zkvétati budou.

Obětování denního úmyslu

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejs. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanského ducha ve stavu rolnickém a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! O sladké Srdce mého Ježíše; učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pěstiti křesť. ducha mezi rolníky.

Úmysl v říjnu: **Pokřesťanění továrních podniků.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. ŘÍJEN 1920.

ČÍSLO 10.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Pokřesťanění továrních podniků.

(Hlavní úmysl.)

Co chvíle čteme o terrorisování křesťanských dělníků socialními demokraty, kteří jim vyhrožují, je z práce vyhánějí a všelijak utiskují, proto jen, že jsou smýšlení křesťanského. Je to obdivuhodné, jak mnozí pro své křesťanské smýšlení raději trpí, než by své smýšlení křesťanské změnili. Těm budiž čest! Všechny ty boje a třenice by přestaly, kdyby všechny, jak zaměstnavatele, tak dělníky, ovládala láska křesťanská. Ona jediná je mostem přes onu propast, která dělí majitele podniků továrních a dělnictvo. Jen ať majitelé podniků jednají křesťansky s dělnictvem a toto opět ať koná

práci svou s trpělivostí a láskou, pak nebude žádných bouří. Zde nepomůže ani socialisace, protože je vůbec nemožná pro jednotlivé podniky, nýbrž jediné křesťanské smýšlení a jednání, pak budou obě strany spokojeny. Dělník dostane za svou práci zaslouženou mzdu a bude s ním laskavě jednáno a majitel opět uzná práci lidu svého a bude mu dobrotivým a laskavým představeným. Aby tento poměr brzy byl zjednan, usilujme všemožně, ale modleme se také na tento úmysl, aby Bůh práci žehnati ráčil a všem lásku Kristovu do srdcí vštípil.

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palán T. J. — Jan Tagliaferro.

VII. Jak třeba býti opatrným, aby se nedal oklamati.

1. Co ti po tom, zdali jiní zanedbávají svých povinností, zdali docházejí aneb nedojdou cíle, zdali hřeší mluvící mnoho, aneb jsou-li v slově opatrní?

2. A jestli jsi byl ustanoven pastýřem, zdali konáš, cos povinen, abys nepustil vlky do stáda?

3. Nadarmo pečuješ o věci, ze kterých nebudeš se zodpovídati v den odměny a pomsty.

4. Člověk opravdu pracovitý bude prost mnohých bludných úsudků.

5. Dbej na sebe a na učení, a poznáš, že jsi prach a že nemáš, proč bys se vynášel a pohrdal rovnými, aneb vyššími.

6. Kdo jest opravdu zaměstnán a

oddán tomu, co dělá, ten málo myslí o chybách cizích.

7. Mnozí považují za horlivost marnou žádost trvati na svém.

8. Mnozí myslí, že mají ducha mého, a zatím jdou za svými náklonnostmi.

9. Mnozí myslí přilíši o tom, aby uplatnili svoje minění a nemyslí o pokoře a polepšení.

10. Já vím všechno a odplatím každému podle skutků jeho.

11. Není všechno ctnost, co se zdá býti ctností. Kdo mnoho mluví o sobě a svých záležitostech, často tím zakrývá nějakou chybu, která lpí na jeho skutcích.

12. Ty pojď za mnou a pracuj! Proč se trápiš zbytečně starostmi?

13. Kde je velké srdce a upřímný úmysl, tam se snadno nenadsuzuje a neopustí se tak lehce dobrý skutek pro marnou maličkost.

14. Jestli jini neplní povinností a opovrhují tím, co tobě je drahým, věz, že posuzuje jejich jednání nepokročíš v pokoře a pilnosti.

15. Zdá-li se ti, že jini hřeší proti spravedlnosti a svatosti, nemýjice si rukou; hleď, aбыs zachoval srdce své velmi čistým.

16. Kdo reptá proti vládě, bude mít na svědomí mnoho pohoršení a neposlušnosti maličkých.

17. Než co povíš, rozvažuj pilně, nebylo-li by lépe mlčet.

18. Kdybys opravdu žádal vykonati mnoho dobrého, radoval bys se, že ti, kteří více učinili než ty, též více chvály dostávají.

19. Kdo má mnoho pokory, rozum i srdce, není-li k tomu povolán, neposuzuje jiné a nevyšetřuje vášnivě, plní-li své povinnosti.

20. Zkoumej cesty své a poznáš, jak daleko máš ještě k pravé lásce a k cestě, po které šli apoštolové.

21. Jsi-li nakloněn posuzovati jiné a zdá-li se ti, že soudíš dobře, vyplň všechno, co ti je poručeno, a učiň i to, co tolikrát má láska ti na srdce kladly a zasedneš mezi soudci v den, kdy povýšíš pokorné.

VIII. O některých dojemných slovech Páně.

1. Jaký klam nad klamy, a marnost nad všechny marnosti, domníváte se, že lze v stavu těžkého hříchu pracovatí pro mou čest a slávu!

2. Jak se budu moci chlubití skutky mého sluhu, v den, kdy se zjeví moje sláva, nezachovával-li mých přikázání?

3. Mnozí jsou, kteří činí dojem, že pracují, ale vskutku, co jednou rukou postavili, to boží rukou druhou.

4. Více mne bolí jeden hřích člověka, jenž mne nazývá Pánem a Mistrem, než tisíce hříchů mých nepřátel.

5. Buďte svatými jako já jsem svatým a buďte pravými apoštoly, a vaše skutky budou plodné a v horlivosti vaší obdivovati budou lidé jiskru Boží.

6. Kdo otevřeně se hlásí k mým nepřítelům, ten hřeše sobě samému činí křivdu; hřeší-li však a nepolepší-li se člověk, jenž chce býti mým učedníkem, ten nejen sobě, ale i mně působí škodu!

7. Nedomnívej se, žeš posloužil v čemkoli církvi mé, nemůžeš-li upřímně a v pravdě mé milosti přičítati výsledek.

8. Nezáleží, že někdo dříve hřešil, jestli viny smazal pokáním; ale důležité je pro dobré jméno mé věci, aby žil dále bez hříchu.

9. Proto střež svých myšlenek a pozor dávej na slova; měj v nenávisti nezřízené své žádosti a svoje zlé skutky.

10. Já vím, čeho žádám od tebe a ty hleď, bys vyhověl mé vůli, neboť cíle mé jsou velmi vysoké a nepoznals mne dosud.

11. Citiš-li se ztrápeným, já jediný tě opravdu potěším; jsi-li spokojen a šťasten, věz, že já jediný mohu ti dáti plnou rozkoš.

12. Slyš a rozvažuj slova má a nalezneš mne všude.

13. Činiš-li dobře, nalezneš v slovech mých radost; činiš-li zle, nalezneš v nich lék.

14. Slovo mé meč dvojsečný; raní

a léčí zároveň, a to vše ve prospěch mých přátel.

15. Nelekej se marnými obavami. Nerozumiš-li, co se děje v tvé duši, pokoj se a odkryj své svědomí a pokora odhalí ti to, čeho nechápe tvá věda.

16. Občas z těla pochází trápení ducha, časem zas v duši rodí se bol, jenž přechází na tělo.

17. Není dáno všem rozuměti těm věcem: Já dávám poznati pokorným, co často bývá skryto nadutým mudrcům.

18. Já velmi miluji opravdovou vědu a proto ji dávám pokorným, aby byla jistá, bezpečná, a prosta příměsků marnosti a bludu.

19. Buď velmi pokorný a budeš čist, spravedliv a moudrý a skutky tvé budou pravdivé a plodné. (Pokračování.)

Sedmero radostí Panny Marie.

Jarolím St. Pavlík.

Radujme se všichni v Pánu, slavíce svátek ke cti vždy blahoslavené a čisté Panny Marie, nad jejímž nanebevzetím radují se andělé a vychvalují společně Syna Božího. Tak začíná mše svatá na slavnost Nanebevzetí Panny Marie. Katolická církev vybízí nás k radosti, protože naše nebeská Matka opustila toto slzavé údolí a s tělem i duší byla v ten den na nebe vzata.

Tak mnoho radostí připravuje nám církev průběhem roku; kajících dnů je málo, poněvčas máme dny radostné. Člověk je stvořen pro radost, věčná radost v nebi je jeho životním cílem; proč by se už zde na světě neměl radovati? Dokud byli první lidé nevinní, bydleli v ráji; zahradou rozkoše nazývá jej písmo svatě. Jenom hřích pokazil všecku radost, pro hřích přišly bolesti a útrapy na tento svět. Aby za hřích zadost učinil, musí člověk vzdáti se radostí a činiti pokání; než i sám život kající je příležitostí, větší radost si v nebi zasloužiti, taktéž i ona utrpení, jež Bůh sesílá, aby nás zkoušel. Salomoun praví: Poznal jsem, že není nic lepšího jak býti veselým a dobře činiti v životě svém. Svět hledá radost svou v hříšných radovánkách a náruživostech; takových radostí ovšem se musíme vystríhati; pán Bůh však nám ze srdce

přeje radosti nevinné. Nejkrásnějšími radostmi jsou ty, jež nám náboženství skýtá.

Zdažli radosti požívala i blahoslavená Panna Maria? O ano! Obyčejně myslíme jen na bolesti Panny Marie a uctíváme je: při proroctví Simeonově, při útěku do Egypta, po ztrátě Ježíška na pouti jerusalemské; při setkání bolestného Ježíše, pod křížem, po sejmutí s kříže a při pochování jeho, dohromady sedm bolestí. Tím však není řečeno, že neměla blahoslavená Panna jinak žádných bolestí. Tak uctíváme i patero ran Krista Pána, ačkoliv Spasitel mnoho jiných utrpěl, ale těch pět nejznámějších jsou nejdůležitější.

A teď slyšte: je i sedmero radostí Matky Boží; jsou též předmětem naší úcty. Pobožnost k sedmeru radostí Panny Marie je sice méně známou, ale tu a tam najdeme jí v modlitebních knihách. Den 15. srpna patří k těm, o nichž Panna Maria radost zažila, poslední a největší, která vlastně nikdy nepřestane, neboť je počátkem věčné radosti. Rozjímajme tedy tentokrát o sedmi radostech blahoslavené Panny, ke svému poučení a ke své radosti.

První radost, která je předmětem naší úcty, pocítila Panna Maria, když ji archanděl Gabriel zvěstoval útešné

poselství, že má se státí Matkou Boží a že počne z Ducha svatého. Měla radost, že konečně vyslyšeny jsou ty přemnohé modlitby lidského pokolení, jež žilo v Starém zákoně, a její vlastní modlitby o brzké seslání Vykupitele, že měla býti se země sňata kletba, jež na ní 4000 let spočívala, a že vláda satanova měla vzítí konec. Aniž by si něco na sobě zakládala, radovala se z milostí jí propůjčených a obzvláště ze svého vyvolení za Matku Boží, ačkoliv by se byla též radovala, kdyby se jiné ženě toho štěstí bylo dostalo, neboť závistí neznala. Při návštěvě Alžběty projevuje radost svou a praví, co srdce její pocituje: Velebí duše má Hospodina a můj duch plesá v Bohu Spasiteli svém, neboť shlédl na nepatrnou děvku svou a velké věci mi učinil; od nynějška budou mne blahoslaviti všechna pokolení.

Když se nám, milí čtenáři, dostane nějakého vyznamenání, smíme se nad tím radovati; než musíme při tom zůstatí skromnými a pokornými; nepřipusťme žádné závesti do srdce svého, když někdo druhý dostane přednost, čest a odměnu. Radujte se s radujícími, praví apoštol Kristův. Radujme se, když u stolu Páně zavítá Spasitel do srdce našeho, tak jako se blahoslavená Panna radovala, že směla nositi Ježíše Krista pod srdcem svým. Tuto radost můžeme často zažiti, ba každý den.

Druhou radost zakusila blahoslovená Panna ve stáji betlemské. Ona byla první, jež spatřila tvář Vykupitelovu; směla mu jako matka sloužiti, jej napájeti, krmiti, oň pečovati, jej nositi, jej k srdci tisknouti, objímati a líbatí do vůle. Radovala se, když ji pastýřové o tak podivných věcech vykládali, kterak se jim anděl ukázal a jim narození Kristovo zvěstoval, a andělské zástupy zpívaly: Sláva na výsostech Bohu!

I my se radujeme s Matkou Boží nad narozením Kristovým. Radost vánoční je opravdu jednou z nejpěknějších radostí! Tu se radují rodiče, radují se děti a všeci, kteří si dětskou

mysl zachovali a po cestách chodí nevinností. Jak se radují rodiče, když jim Pán Bůh dítě daruje, obzvláště, když je to první dítě. Spasitel sám praví: Žena, když porodila, má radost, protože přišel člověk na svět. Kéž by si rodiče předsevzali, že nově zrozené dítě vychovávatí budou dobře a zbožně, aby dělalo Pánu Bohu čest. Přejde-li však dítě proti právu na svět, protože se mimo manželství narodilo, má matka jeho malou radost a ještě menší babička. Kéž by křesťanské panny dbaly na svou čest a každé pokušení k požívání hříšné radosti přemohly a každého nebezpečství se vystříhaly.

Třetí radost měla Panna Maria, když přišli tři mudrci od východu, aby se jejímu synu jako Bohu a Vykupiteli poklonili a jej obdarovali. Jeho krajané ho nepřijali; cizinci přicházejí a radují se z jeho narození; vypravují Matce Boží o záračné hvězdě, již viděli na východě.

Až dosud raduje se Panna Maria a s ní kněz, když mnoho zbožných křesťanů, i takových, kteří mají hodně daleko, přijde do kostela, aby se Ježíši poklonili a srdce své mu darovali. Radost tu máme učiniti Rodičce Boží. Ona se raduje, když obdarujeme jejího Syna v osobě chudšasů, a dárce sám má radost, může-li dobrodiní prokázati, neboť lépe je dáti nežli bráti.

Cvrtou a velkou radost pocítila Panna Maria, když se jí ukázal vzkříšený Syn. Velkou byla ta radost, protože jí velké bolesti předcházely. Jak se radoval patriarcha Jakob, když slyšel, že je na živě syn jeho Josef, jehož oplakával jako mrtvého! Jak se radovala vdova v Sareptě, když vzkřísil prorok Eliáš jejího syna, a žena v Sunam, když chlapec její vzbuzen byl prorokem Elizeem k životu! Raduj se, nebes královno, alleluja, neboť ten, jehož jsi hodna se stala nositi pod srdcem svým, vstal z mrtvých, jakž byl pravil! Raduj se a plesej, Panno Maria, neboť Pán vstal v pravdě z mrtvých, aby více nezemřel.

Jak se radují rodiče; když ozdraví

ditko nemocné; ještě větší mají radost, když dítě, jež bylo na duši nemocné, se polepší a zas je hodným, když se s litoostí vrátí do náruči otce a matky, když je byl lstivý svět od sebe odstrčil. Radují se, jako se radoval otec nad návratem syna ztraceného; řekl zajisté: Třeba se nám radovati, neboť tento můj syn byl mrtev, a zase ožil. Děti, dělejte radost svému otci, a obzvlášť matce, pamatujice, kolik bolesti pro vás vystála.

Pátou radost zakusila Panna Maria nad nanebevstoupením svého Syna. Čteme-li o apoštolech, že se po nanebevstoupení Božského Mistra s velkou radostí do města vrátili, tak to platí i o blahoslavené Panně. Rozloučení se Synem přišlo jí sice velmi za těžko; ale ona se radovala, že dílo vykupitelské tak šťastně dokonat, vůli Otce svého vyplnil, a teď na nebe vstoupil, aby triumf svůj slavil a odměnu vzal, kterou si byl utrpením svým zasloužil.

Když zemrou naši příbuzní a domáci, tak nám to působí velkou bolest; loučení je vždycky se zármutkem spojené. Zemřel-li však kdo z našich zbožně a pěkně, posílněn svátostmi umírajících, tak nám to slouží k útěše a radosti, obzvlášť, byl-li to takový, jenž mnoho let žil v hříších a náboženské lhostejnosti. Zemřel-li malé dítě, raduje se církev svatá; kněz má na sobě bílou stolu, neboť ditko vstoupilo na nebesa a stalo se malým anděličkem a přímělníkem u Pána Boha. Je dobře uschováno; neboť kdo ví, jakému ušlo nebezpečství.

Šestou radost měla Matka Boží při seslání Ducha svatého. Čteme ve skutcích apoštolských, že se Maria zároveň s apoštoly připravovala na příchod Ducha svatého. Všichni ti, čteme tam, setrvali jednoduše na modlitbách se ženami a s Marií, Matkou Ježíšovou. Ve svátek letnic přišel Duch svatý ve způsobě ohnivých jazyků na celé shromáždění; i Matka Boží, nevěsta Ducha svatého, byla Duchem svatým naplněna; nad tím měla velkou radost. Apoštolové se radovali, že měli ještě Matku Páně

u sebe, když je byl Božský Mistr opustil; byla jím učitelkou, těšitelkou a rádkyní při těžkém jejich úřadě.

Každý takový den, o němž nás Duch svatý milostí svou naplní, je pro nás dnem radosti, každý den zpovědní, a obzvlášť den biřmovací. Cím je poklad a perla v evangeliu, tím je nám milost posvěcující. Království nebeské podobá se pokladu v rohi schovanému; najde-li jej člověk, jde ve své radosti a koupí roli tu. Jakož se raduje nálezce pokladu, tak my se můžeme radovati, když jsme našli milost Boží. A jako se žena v evangeliu radovala, když našla ztracenou drachmu, tak my se musíme radovati, když ztracenou milost opět nalezneme.

Šedmu radost zažila blahoslavená Panna Maria při svém slavném nanebevzetí. Duše její nevinná, a po třech dnech i její panenské tělo byly vzaty do nebeského ráje; tam v nebi byla uvitána se cti největší a za královnu korunována. O jak se radovala, že zase je u Syna svého; teď je nikdo od sebe neodloučí. Jak se radovala z převeliké odměny, již se jí dostalo za přčetné její zásluhy. S ní se radovalo celé nebe a celá země. Církev svatá se modlí: Vzata jest Maria na nebe, andělé se radují, chválice a velebyce Hospodina. I my se radujeme z jejího nanebevzetí, tak jako se děti radují, když se rodičům jejich dostane nějaké cti. Máme teď v nebi mocnou patronku, zastaňkyni a přímělníky, milou matku, jež nás miluje, nás těší, nám pomáhá v potřebách našich.

Ovšem že Panna Maria i mnoho jiných radostí zakusila: Když byla v chrámě obětována a se Pánu Bohu zasílila; když se zasnoubila se svatým Josefem; když Ditko své zanesla do chrámu a Simeon jí blahopřál; když ztraceného Syna ve chrámě našla; když byla na svadbě v Káni; když Syn její slavně vjížděl do Jerusalema. My jsme rozjímali o sedmi hlavních radostech Panny svaté, což srdce naše radostí naplnilo. Služme s radostí Pánu Bohu, jakž nás žalmista Páně vyzývá, dělejte radost Matce Boží, vystříhejte

se hříšných radostí, mějme zálibu jenom v radostech nevinných, radujeme se v Pánu s apoštolem jeho; pak též

dočkáme se radosti, že budeme vzati na nebe, abychom účast měli na radostech věčných.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Bouře začala, když biskup z Contaness uveřejnil r. 1688 breve Klementa X., kterým mu dovolil zavést v jeho diecesi bratrstvo božského Srdce; obdržel je sice již r. 1674, ale z obavy před jansenisty váhal po celých čtrnáct let a neodvažoval se je uveřejnit. Jakmile to však učinil, rozpoutali jansenisté boj proti pobožnosti. Chtěli a usilovali v boji tom, aby se zakázalo všem farářům zavádět různé pobožnosti a jmenovitě novou pobožnost k božskému Srdci, aby nikdo nesměl o pobožnosti něco tiskem vydati. Všechny prostředky byly jim dobré, jen když jich mohli užít a obrátit proti ní a proti těm, kdož ji rozšiřovali a jí se zastávali. Knihy a letáky jejich jsou přeplněny posměchem a nadávkami, jimiž snižovali a tupili pobožnost naši a horlivé její šířitele; i dvojsmyslnost a lež jim velmi napomáhala v boji tom.¹⁾

A podivno! Ač nepřátelů bylo mnoho, ač byli velmi mocní, bystří a úskoční, ač měli tolik prostředků, přece se jim v boji tom, který vedli s větší a větší vášní a zlobou, nepodařilo přemoci pobožnost tuto milou a dojemnou, ač byla teprve v začátcích a neměla mnoho mocných zastanců. Ba právě naopak, čím více boj zuřil, s čím větší nenávistí a zlobou ji pronásledovali, tím více se rozmáhala, šířila a mohutněla, tím více množila se bratrstva a rostly řady ctitelů božského Srdce.

A jak se neměla šířit, když Pán Ježíš téměř zázračně ukázal, jak milou

je mu pobožnost ta a jak pomáhá ctitelům svého Srdce?

Bylo to r. 1720. Ve velkém, lidnatém a bohatstvím oplyvajícím přístavním městě jižní Francie, v Marseille, roznesla se pojednou děsná zvěst, jež letěla od úst k ústům, že do města zavítal strašlivý, příšerný host — mor. Na zprávu tu mnozí kvapem opouštěli město, bojíce se nákazy, ano jisté smrti. Brzy však, aby se nákaza neroznesla i jinam, vydaly úřady rozkaz, že nikdo pod trestem smrti nesmí opustit zamořené město.

Hrůza zmocnila se všech obyvatelů pyšného toho města, jež hříchy svými svolala na sebe trest rozhněvaného Boha. Mor rozrušil se a řádil děsně. Až tisíc lidí umíralo denně. Hrozný byl pohled na ulice, na nichž leželo plno nemocných, umírajících a plno mrtvol, jež byly v rozkladu a šířily vůkol jedovatou nákazu. Nikdo, ani nejbližší příbuzní, neměl slitování s těmi, jež zachvátil mor; nikdo jim nepomáhal, nikdo jich neošetřoval, ale každý se jich bál a jim z daleka vyhýbal; byli úplně opuštěni. Téměř všechny, na nichž objevily se známky hrozného nákazy, vynášeli na ulici, kde bídě hynuli. Jediný biskup Jindřich František Xav. de Belsunce de Castelmoron se svými kněžími světskými i řeholními se jich ujal. Když se morová rána objevila v Marseille, chtěli ho někteří přemluvit, aby, jako tak mnozí jiní, opustil město a útěkem se zachránil; ale on rozhodně odpověděl: „Bůh chraň, abych opustil své stáde; život můj náleží mým ovečkám; jsem jejich pastýřem!“ I procházel po celou dobu nákazy ulicemi města mezi mrtvými a nakaženými, chodil do domů, aby všude zaopatřoval nemocné a umírající a poskytl jim poslední útěchy. Těšil a po-

¹⁾ Sev. Historya naboženstwa do Najśw. Serca Jezusowego. Napisat Ks. Jan Sygański T. J. W. Krakowie 1892. Str. 24—27; P. M. Meschler S. F. Die Andacht zum göttlichen Herzen. Freiburg im Br. 1886. Str. 60—64.

máhal, kde a jak jen mohl, a konal, co mu jen vůbec bylo možno, zapomínaje při tom úplně na sebe a vydávaje se v nebezpečí jisté smrti. Byl to věru dobrý pastýř, jenž byl každé chvíli ochoten dáti život svůj za ovce své, sobě svěšené. Byl to hrdina křesťanský, neohrožený, hodný obdivu! Krásného, obětavého příkladu jeho věrně následovali jeho kněží, v jichž řadách tak řádila rána morová, že na 250 jich v krátké době zahynulo, stalo se tak oběti křesťanské lásky k bližnímu.

A mor řádl a zuřil strašlivě dále vyžaduje sobě stále nových a nových obětí. Starostlivý biskup zkoušel vše, čím by odvrátil děsnou ránu od svého stáde, jež, jak pravil, zastihla město pro jeho hříchy. Zdálo se však, že vše je marno. Konány pobožnosti k různým světcům, činěny a obnovovány sliby za odvrácení této kruté metly hněvu Božího; leč i to vše nepřinášelo ani nejmenší úlevy; mor neustával zuřiti, i zdálo se, jakoby Bůh ani nechtěl slyšeti a vyslyšeti modliteb biskupových. Konečně, když byl již zkoušel vše možné, poslalo mu nebe spasnou myšlenku, již se horlivý biskup chopil celou silou svého apoštolského, starostlivého, zdrceného srdce.

V Marseille žila tehdy právě řeholnice z kongregace Navštívení Panny Marie, ctihodná Magdalena de Remusat. Jí bylo zjeveno, že mor přestane, bude-li město a celá diecese zasvěcena nejsv. Srdci Pána Ježíše. Zbožný biskup nebyl hluchý k tomuto vnuknutí Božímu. V určitý den svolávaly zvony marseillské, jež již po delší dobu nehlaholily, věřící k pobožnosti, jež jim byla předem ohlášena. Biskup bos a maje na znamení kajicnosti provaz kolem krku, ubíral se k oltáři zřízenému pod širým nebem, kam ho doprovázela hrstka zbylého mu ještě duchovenstva. Tam sloužil mši sv. a po ní zasvětil město i celou svou diecesi nejsvětějšímu Srdci Páně; zároveň slíbil též, že z vděčnosti se bude příště každoročně v celé diecesi slavnostně světit svátek božského Srdce na první pátek po oktávě Božího Těla. Důvěra a prosby jeho i věřícího lidu byly

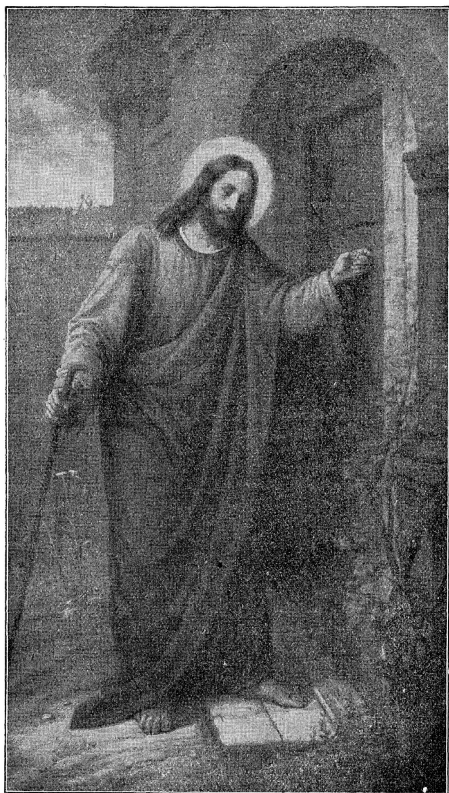
tentokrát vyslyšeny. Božské Srdce, jež je nevyčerpatelným zdrojem milosrdenství a slitování, smilovalo se nad ubohým, těžce navštíveným městem. Mor nepřestal sice tehdy úplně, najednou, ale počet umírajících očividně klesal a morová rána v nedlouhé době ustala na dobro. Od té doby slavil se tam skutečně svátek Srdce Páně co nejokázaleji a patřil k největším slavnostem města.

Krásného příkladu toho následovala brzy i jiná města Provence, Toulon, Arles, Aix, Avignon, Carpentras, jež byla taktéž zamofena, ač ne tak velice jako Marseille; i ona zasvětila se božskému Srdci a přesvědčila se o jeho pomoci, dobrotě a milosrdenství.

Zpráva o podivuhodném, ano zázračném odvrácení této strašlivé rány morové rychle roznesla se po celé téměř Evropě a všude budila lásku, úctu a důvěru k úctyhodnému, tak dobrotivému Srdci Spasitelovu; vždyť bylo z ní patrné, že milou je Srdci Páně úcta a pobožnost k němu, že pomáhá v nesnázích a strastech všem, kdož je ctí a k němu se utíkají. Je tudíž téměř samozřejmo, že se pobožnost po oné události šířila více a rychleji nežli dříve, že též bratrstva byla zakládána a zřizována v hojném počtu.

Za těchto událostí připravovala si Prozřetelnost Boží podivuhodným způsobem v zátiší klášterním muže, který měl v samém Římě podporovati prosby těch, kteří sobě toužebně přáli, by pobožnost k nejsv. Srdci byla církevní autoritou schválena a aby splněna byla žádost a prosba jejich o zavedení svátku Srdce Páně se zvláštním officiem a mešním formulářem. Mužem tím, jenž svými spisy podstatně přispěl k tomu, že Řím konečně splnil prosby často opěťované, byl P. Josef Gallifet T. J.

Tento zbožný kněz narodil se r. 1663 nedaleko města Aix v krásné Provinci. Záhy vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova, jež ho poslalo po noviciátě na další studia do Lyonu. Tam stal se známý P. de la Columbière, který se byl právě vrátil z Anglie, jeho zpovědníkem a vůdcem v duchovním životě, od něhož dostalo se mu, jak sám dosvědčuje,

Ježíš přichází, otevři mu!

Ježíš, přítel dítek.

prvního poučení o nejsv. Srdci Pána Ježíše a zajisté i o nové pobožnosti k Srdci tomu, jež od té doby vroucně miloval a ctil. Když byl ukončil svá studia bohoslovná, konal po celý následující rok opět v Lyoně, kdež byl tehdy P. J. Croiset rektorem jesuitské koleje, t. zv. třetí probaci, aby se ještě co nejvíce zdokonalil v duchovním životě. V nemocnici ošetřoval tehdy nemocné a při tom dostal silnou horečku, která ho přivedla v několika dnech na pokraj hrobu. Lékaři se vzdali již úplně naděje na jeho uzdravení, jsouce přesvědčeni, že zemře co nevidět; byv zaopatřen pozbyl vědomí a okolostojící očekávali, že každým okamžikem vydechne naposled, že nadešla poslední jeho hodinka. Tu jeden z jeho řeholních spolu-bratří šel a vrhl se před svatostánek, tam učinil zvláštní slib. Za P. Gallifeta, jenž zápasil se smrtí, slíbil svátostnému Spasiteli, že celý svůj život, bude-li uzdraven, věnuje účtě a pobožnosti k jeho nejsvětějšímu Srdci. A tato vroucí modlitba byla vyslyšena. P. Gallifet vyvázl ze smrtelné nemoci k velkému úžasu a údivu lékařovu. Když nebezpečí minulo, dověděl se o slibu, který zaň učinil jeho spolubratr. S radostí přijal onu zprávu a rád vzal na sebe slib učiněný zaň v největším nebezpečí jeho života. Od té chvíle pokládal se za člověka, který zvláštním řízením Prozřetelnosti Boží je zasvěcen a úplně náležeti má Nejsvětějšímu Srdci svého božského Mistra. Proto bylo mu od onoho okamžiku drahým vše, co se vztahovalo na úctu a pobožnost k tomuto Srdci, a snažil se, aby ji co nejvíce, kde a jak jen mohl, povzněl a zvelebil, považoval to za svůj životní úkol, určený mu Prozřetelností Boží.

Kdo ze spolubratří P. Gallifeta učinil onen slib? Kdo zachránil jej tak od jisté smrti? P. Gallifet neudává jména jeho, praví jen, že to byl jeden z jeho přátel, jež všichni ctili jako světce. Zdá se však, že to byl P. J. Croiset, dlel tehdy v Lyoně, kde se těšil všeobecné vážnosti pro svůj vzorný a ctnostný život, že byl velikým ctitelem Božského Srdce, je již známo. Tyto dvě okolnosti

potvrzují, jak se zdá, domněnku naši.

Když se P. Gallifet pozdravil a přečetl svéživotopis právě zemřelé služebnice Boží M. M. Alacoque, zahořel touhou seznámiti s ní a s pobožností nedávno zjevenou a v něm obsaženou co nejvíce duší. Nebylo mu to však ihned možno. Stal se totiž rektorem v Lyoně a po nějaké době představeným lyonské provincie, tyto úřady nedovoľovaly mu, aby se věnoval pobožnosti k b. Srdci Páně a ji rozšiřoval tak, jak po tom toužilo jeho šlechtné srdce. Znenadání však povolal jej roku 1723 tehdejší generál T. J. do Říma za asistenta provincií francouzských. Byl v tom prst Boží.

P. Gallifet věnoval v Římě každou volnou chvíli pobožnosti naší. Kromě prací a povinností, jež mu ukládal úřad, bylo prvním a nejmilejším jeho zaměstnáním rozšiřovati pobožnost k Srdci Páně a buditi v jiných lásku k němu. Kromě toho začal psáti obšírný a důkladný spis o pobožnosti k nejsv. Srdci Pána Ježíše,¹⁾ který r. 1726 vyšel ve vaticánské knihtiskárně a věnován je papeži Benediktu XIII., jenž byl též horlivým ctitelem božského Srdce. P. Gallifet prosil ho snažně ve „věnování“, aby splnil touhu tak četných, po celé církvi roztroušených zbožných duší, oddaných láskyplnému Srdci Pána Ježíše, aby splnil prosby četných biskupů, knížat a králů, kteří si vesměs tak toužebně přejí, aby pobožnost k Srdci Páně byla církevně schválena.

Mezitím totiž, co P. Gallifet psal své dílo, poslal hrdinský biskup J. F. de Belsunce sv. Otci zprávu o děsném moru, jaký zuřil v Marseille a v jeho diecesi, a prosil ho co nejsnažněji jménem svého duchovenstva o povolení zvláštní mše a officia ke cti Srdce Ježíšova. Zároveň opětovaly r. 1725 svou žádost Salesiánky paraly le moniales jménem mnohých svých klášterů ve Francii a Lotrinsku. K prosbám těm přidrůžil se r. 1726 krakovský biskup Konst. Felician Szaniawski a

¹⁾ De cultu sacrosancti Cordis Dei ac Domini Nostri Jesu Christi.

Bedřich August, král polský, a roku následujícího také král španělský Filip V.

Benedikt XIII. odevzdal celou záležitost kongregaci sv. obřadů, u které ji vedl a zastával P. J. Gallifet. Kongregace však 12. července 1727 dala odpověď odmítavou z několika důvodů: běželo tu o zavedení nového svátků; církev sv. však nezavádí nových svátků bez dlouholeté, zralé úvahy; spisy a hlavně zjevení M. M. Alacoque, o které se žádost opírala, nebyly dosud náležitě prozkoumány. Gallifet nadto tvrdil ve své žádosti, že skutečně, tělesné srdce je sídlem a pramenem všech ctností, všeho citění, všech vnitřních hnutí, církev sv. však nechtěla rozhodovati o tomto filosofickém názoru, jež již tehdy zavrhovali mnozí učenci.

Odmítavá odpověď však nedala horlivým ctitelům nejsv. Srdce klesnouti na mysli. P. Gallifet sepsal nový spis „Nové úvahy o povolení officia a mše o nejsv. Srdci Ježíšovu“; brzy byla též nová žádost sestavena a podána kongregaci sv. obřadů. Praví se v ní, že záležitost, o kterou běží, je záležitostí dvou mocných králů, celého řádu Navštívení, záležitostí 117 arcibiskupů a biskupů, kteří si přejí zavést ve svých diecesích zmíněný svátek, záležitostí aspoň 349 bratrstev, více než 900 chrámů kléru světského a 223 kostelů kléru řeholního. Kongregace však ani nyní nevyšlela žadatelů, dala jim 30. července 1729 odpověď zápornou, domnívajíc se, že ještě nenadešel příhodný okamžik ke splnění žádosti té, která tím byla na nějakou dobu odbyta.

Sv. Stolice však, jak již řečeno, nebyla i přes tuto zápornou odpověď proti pobožnosti. Patrně to z toho, že ještě téhož roku zřídil v samém Římě bl. Leonhard de Porto Maurizio s P. J.

Gallifetem v kostele sv. Teodora (ad Campum Boarium) bratrstvo božského Srdce, jež brzy velice zkvétalo. Členy bratrstva toho byli i mnozí vážení a vznešení mužové přední šlechty věčného města; u sv. Teodora konávali různá nábožná cvičení, vedli život vzorný, takže se jim celé město obdivovalo, pomáhali mnoho chudíně a starali se o nemocné. Tomuto bratrstvu, zvanému de Sacconi, udělila apoštolská Stolice mnoho odpustků, výsad a privilegií a povýšila je r. 1732 na arcibratrstvo.¹⁾ Tak konala a rozvíjela se pobožnost, tak slavil se svátek božského Srdce Páně i před zrakem samé sv. Stolice, která i nadále schvalovala nová, četně zřizovaná bratrstva. Počet jejich rychle vzrůstal. P. Gallifet ve francouzském překladu svého prvního díla o b. Srdci, jež sám pořídil, zmiňuje se r. 1733 již o 380 bratrstvech církevně zřízených, ve vydání pozdějším pak dří, že počet jejich stoupl za následujícího desetiletí na 702 bratrstva.

Pobožnost se tudíž utěšeně rozmáhala a šířila k radosti všech ctitelů Srdce Páně, kteří se ani po r. 1729 nevzdali naděje na konečné šťastné vyřízení své žádosti a v modlitbách vroucně prosili dobrotivé Srdce, aby je vyslyšelo a splnilo přece přání i prosby jejich. Radosti té však nesdílili s nimi četní nepřátelé a osočovatelé pobožnosti, které rozmach a rozkvět její naplňoval ještě větší nenávisť proti ní a proti všem, kdož ji pěstili a pro ni horlili, pozorovali víc a více, jak tato pobožnost nejen diametrálně odporuje jejich směru, jejich snahám a záměrům, ale jak přímo ničí podvratnou jejich práci. Chtěli ji proto vyhubiti stůj co stůj. (Příště dále).

¹⁾ Pamětní spis polských biskupů n. 47.

Cesta do chrámu Páně.

Jarolím St. Pavlík.

Slavnost posvěcení chrámu Páně sahá až do starého zákona. První taková slavnost odbyvala se

za Mojžiše, když měl stánek úmluvy odevzdán býti svému účelu. Druhá a nejvelkolepější, když byl postaven

chrám Salomounův. Třetí, když chrám tento modloslužbou znesvěcen za času nábožného krále Ezechiáše očištěn a znovu byl vysvěcen. Čtvrtá, když se židé vrátili ze zajetí babylonského a rozbořený chrám opět postavili. Pátá, když druhý chrám tento od pohanů profanován, za časů makabejských očištěn a opět byl vysvěcen. Od nynějška slavili židé výročí posvěcení chrámu každý rok po celou oktávu.

Za příkladem židů slavili i křesťané den posvěcení svých chrámů už za časů nejstarších. Slavnost posvěcení náleží tedy ke svátkům nejstarším. Je to svátek Páně první třídý, svátek s oktávou. Podle práva má se posvěcení chrámu Páně slaviti v ten sám den, kdy byl kostel skutečně od biskupa konsekrován, anebo v neděli na to. Tak bylo tomu v dřívějších časech. Ale za času císaře Josefa II. byla pro kostely rakouské třetí neděle v říjnu k tomu určena, v jiných zemích, týž den nebo jiný. Bylo mnoho posvěcení nebo hodů, v každé osadě v jinou neděli; lidé se navzájem navštěvovali, všude se pilo a tančilo. Chtěli tudíž předejiti těm mnohým slavnostem a příležitostem k výstřednosti a bylo určeno, aby se posvěcení slavilo naráz ve všech osadách. Církevní význam posvěcení chrámu tím utrpěl, neboť přeložený svátek není už takový, jako když se slaví v patřičný den.

V oficiu a ve mši smí jenom ony kostely slaviti posvěcení chrámu, které jsou od biskupa vysvěceny. Jsou-li jen od kněze vysvěceny, je dovoleno sloužiti slavnou mši svatou ke cti nejsvětější Trojice na poděkování v bílé barvě a o posvěcení chrámu kázati.

Každý katolický křesťan, jenž to vážně bere se svou vírou, má o chrám Páně velký zájem; on jest jeho druhým domovem. Chrám Páně patří obci, ale i každému jednotlivci; neboť každý, i žebrák, má právo na nějaké místo v kostele. První cesta, kterou člověk (aspoň křesťanský) koná, jakmile přijde na svět, je cesta do kostela. Dítka malé nesou do kostela,

aby bylo pokřtěno a do živého domu Božího, do katolické církve přijato. Kněz mu podává štolu a praví: Vejdí do chrámu Božího, abys měl s Kristem účast na věčném životě.

Druhá cesta je opět cesta do kostela. Matka nese své novorozené dítko do chrámu Páně, aby je Pánu Bohu obětovala a požehnání mu vyprosila. Kněz podá matce štolu řka: Vejdí do chrámu Božího, pokloň se Synu blahoslavené Panny Marie, jenž tě potomkem obdařil.

Když dítko roste, vezme je matka zbožná často s sebou do chrámu Páně, nebo je tam pošle. Tak se to patří; dítě má si zvyknouti na kostel, má se v kostele cítiti jako doma. Touhu po kostele u dětí mají rodiče každým způsobem podporovati. Co jsme si z mládí navykli, to děláme ve starosti. Jak pěkné to je, když smí děti v šatě nevinnosti jako družičky státí kolem oltáře tak jako zástup andělů kolem Pána Boha!

Důležitou cestou do kostela je cesta k první svatě zpovědi. Každá zpověď je jakoby opakováním svatého křtu; člověk se zas stává čistým a svatým, krásným na duši a bohulibým, dítkem Božím a dědicem království nebeského. Děti vždy rády chodívají ke zpovědi, kéž by tuto náklonnost i v příštím věku podržely! Bohužel, že často není tomu tak.

Nejkrásnější cestou do kostela je v průvodě prvokomunikantů, totiž k prvnímu svatému přijímání. Na tu cestu nikdo nikdy nezapomene. Srdce dítka už se sice při křtu stalo duchovním chrámem Božím; tentokrát však se stává skutečným a živým chrámem Božím, protože božský Spasitel do něho zavítal. Přeji všem, aby v knize života, kde stojí naše jméno, mnoho svatých přijímání bylo u něho zanešeno. Andělu strážnému musí to radost působiti, když může v knize té listy obracet.

Pěknou cestou do kostela je cesta ke zdavkám. Dvě srdce se našla a spolu sloučila, aby společně kráčela po cestě, jež vede do nebe a navzájem

se podporovala; k tomu dostávají požehnání Boží.

Nedělní cesta do kostela musí započítána být v našem pořádku domácím, pokud jsme naživě. Nezameškejme ji lehkomyšlně. Je nařízena; neomluvené zanedbání uvaluje těžký hřích na naše svědomí. Je však k našemu dobru. Posvěcuje celý týden a přináší požehnání na naše práce, starosti a námahy. Komu je doma zůstat, nechť vykoná v duchu cestu do kostela a spojí své modlitby s modlitbami shromážděného věřícího lidu. Návštěva kostela ve všední dny není sice přikázána, ale velmi dobrá; nahradí modlitbu ranní, ba ještě větší má cenu. To je pěkné na katolických chrámech, že jsou celý den otevřeny, a že každý den se v nich obětuje a modlitby konají, jakž to ve starém zákoně bylo zvykem. Kostely jinověrců jsou ve všední dny zavřeny. Jsou příležitosti, kdy jsme rádi, že i všední den můžeme mši svatě obcovati, tak na příklad o dnech památných, ve výročí smrti příbuzných, v narozeniny, jmeniny atd. Zvláště jmeniny nemáme slaviti jen doma, ale i v kostele.

Poslední cesta do kostela je ta v rakvi. Dříve než je tělo zemi odevzdáno, neseme je do kostela, aby bylo zažehnáno, a pokud možno, ještě jednou bohoslužbám přítomno. Chrám Páně má být posledním domem, s nímž se na tomto světě rozloučíme. Kdo pilně chodil do Božího domu, ten zaslouží, aby i po smrti tam byl postaven; je však nápadným a nepřirozeným, když někdo za živa chrámu Páně se vyhýbá jako čert kříží, a přece

té cti se domáhá a dělá na ni nároky, aby po smrti přišel do kostela.

V nebi přestanou chůzky do chrámu Páně; nebe je totiž samo velikým chrámem Božím, protože Pán Bůh má v něm trůn svůj. Chrám žádného jsem v něm neviděl, píše sv. Jan o městě Božím, neboť jeho chrámem jest Hospodin, všemohoucí Bůh a Beránek. Kdo často a rád navštěvoval chrám pozemský, dostane místo i v nebeském a bude smět být přítomen velikolepým slavnostem, jež se tam obávají.

Při svatém křtu a obzvláště při svatém přijímání stává se člověk živým chrámem Božím. Dříve než budova kostelní vejde v užívání, musí se posvětit. Světí-li biskup kostel, tak jej maže svatým olejem. Tak bývá i člověk k službě Boží, k níž je přece povolán, napřed posvěcen a pomazán. To se děje při křtu, při břimování, naposledy při posledním pomazání. Každý den zpovědní je pro nás tím, čím je pro kostel čištění a zdobení; a každé přijímání je jakoby Božím Tělem.

Budme tedy toho pamětlivi, že duše naše a těla naše jsou posvěceny. Neznesvěcujeme jich hříchy, udržujeme duši i tělo v čistotě. Zasvěcujeme a obětuje Pánu Bohu své myšlenky, slova a skutky. Udržujeme duchovní chrám v pořádku. Je-li obec povinna zděný chrám v pořádku udržovati, tak je každý člověk povinen sebe sama jako živý chrám Boží v pořádkém a bohubíem stavu udržovati. I tento chrám budiž nám svatým.

Město Ježišovo.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Žijeme v dobách nadmíru pohnutých, na katolickou církev útočí se ze všech stran. Jistý duchovní velíkán (Nieremberg) uvažuje o tomto úkazu těmito slovy: „Nebylo doby, kdy by se neútočilo proti římské církvi, vlny hnaly

se proti této skále, ale vždy zlomily se o ni. Neprátele utíkají ve vlastní zkázu, podobně jako vlny, které sice nějakou chvíli hlučí a dorážejí, ale konečně rozplynou se v pěnu.“

Skálu Petrovu podemilá hrdně mezi

námi příslušníky československé republiky a jazyka českého kde kdo. Je zajisté pro nás Čechy příliš špatným vysvědčením, že cizinci, kteří tu mezi námi dleli, dali nám svědectví, že neviděli nikde na světě, i když ho třeba celý shlédli, národa tak málo nábožensky založeného, který by tak málo žil životem náboženským, který tak okázale zrovna pohrdá církví a jejími zřízeními, jako národ náš! Ano sami jsme svědky, že podemílá u nás církev a víru inteligence i lid, vyšší i nižší třídy, vše je otráveno jedem nevěry, lhostejnosti a často úplné nevědomosti náboženské.

Svatí Otcové nazývali církev sloupem pravdy a je mnoho hloubky v tomto výroku. Sloupem jest, s nímž pravda stojí a padá, je sloupem neochvějným, jako neochvějným jest Kristus, který v ní žije a působí. Nechť nás nelekají boje, které proděláváme. Církev stojí neochvějně uprostřed všech těchto zápasů lidských, stojí v jejich středu jako učitelka Pravdy, jako zprostředkovatelka Moudrosti, ano jako Pravda a Moudrost sama, která jí a v ní působí v lidstvu. Nelekejme se, víme na čí straně vítězství jest jistým, kdo sedí při kormidle . . .

Církev jest majákem pro všechny, kteří hledají dobro a pravdu. Jest kvasem stále pronikajícím a stále obnovujícím, stále k vyšším metám vynášejícím a uschopňujícím lidstvo. Zakrníme, zchudneme, hladem zahyne duše naše, nebudeme-li se často a hojně napájeti ze zřidel jejího bohatství. Zakotveme se celou svou duší v církví. Její boje budťže naše boje, její spása naše spása, její čest naše čest, její zaslíbení naše zaslíbení.

Ta velká, svatá matka, na jejímž srdci zahřivali se Augustinové, Ambrožové, Borromeové, Alfonsově, ta že by nám nic nemohla dáti? Že by nás nemohla povznést? Jenom jí svěřme cele a vroucně malé duše své, aby z nás udělala lidi srdcí hlubokých a mohutných, jako jsou hluboké a mohutné pravdy v ní se vtělující. Ta, o níž svatí s takovým nadšením mlu-

vili, již tolik milovali, pro niž tolik trpěli, že by nezasluhovala upřímné naší úcty, naší celé lásky! A kdyby v cárech se nám jevila, je naší nebeskou matkou . . . (Dr. Fr. Novák.)

Kněz, který mnoho cestoval, vypravuje o muži, který našel pravdu, takto: Jel dráhou a naproti němu seděl starší muž, který stále držel ruku v kapse; díval se kamsi do neurčita tak jasným zrakem, že bylo radost pozorovati ho. Kněz se s ním dal do řeči a dozvěděl se od něho, že jest nyní 63 roků stár a všecek šťasten, že se modlí každý den růženec a že se ho právě domodlil. Do maturity byl úplným nevěrcem, dělal rodičům mnoho starostí i svým nezřízeným životem. V prázdninách cestoval s kamarády, ale jednoho dne se nepohodli a rozešli. Šel sám a večer přišel do horské dědinky, kde slyšel jakýsi vzdálený hukot, jež si nemohl nijak vysvětliti. Až přišel mezi domy, slyšel z otevřených oken každého domu, že se tam hlasitě modlí růženec. „Podivná slast rozšířila se v mém nitru,“ pravil. „Smekl jsem klobouk, sedl si pod kříž, který byl uprostřed návsi, a má duše zpívala s horaly: Který pro nás těžký kříž nésti ráčil . . . , který pro nás ukřižován býti ráčil . . . Slova, která zněla stejnoměrnou silou z úst pobožných, vzrostla v mém srdci v mohutný oceán, jehož vlny mocně bily na mé zkažené srdce. Byl jsem přemožen. Najednou jsem vyskočil, šel po schodech do blízkého kostela a jako andělské zjevení projelo mi hlavou: Lidé, kteří se tak modlí, jsou šťastnější než ty, i já chci si zjednatí toto štěstí. V kostele jsem se modlil dlouho a pak jsem si vyhledal faru a našel v ní hodného ctihodného kněze, k němuž jsem pojal důvěru; zůstal jsem v oné osadě skoro celé prázdniny, konvertoval, stal se horlivým katolíkem a jsem šťastným člověkem až do nynějška. (Wieselbach, Begegnungen, 1920, Pustel, str. 34.)

Učení a zbožný mluha z Lavalu Emil Boudaud končil rozjímání o církví těmito slovy: Jak krásná jsi, církví Kristova! Jak úchvatný je tvůj zjev,

jak moudrá jsou tvá zařízení! Kdo je schopen pochopiti tvůj božský život a jej důstojně velebiti; podobáš se bezednému oceánu, obmýváš všechny jeho břehy. Žiješ ve světle, tu nikdo nic neví o oněch hrozných pochybnostech, které mnohého silného ducha trápily. Tu pracuje se v lásce; tu trpí se pro Boha; tu uprostřed bid tohoto světa pocituje se předtucha nebeských slastí.

II. Město Ježíšovo — duše lidská.

Duši každého člověka můžeme pojmenovati městem Ježíšovým. „Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávatí bude a Otec můj bude ho milovati i přijdeme k němu a příbytek si u něho učiníme“, Jan 14, 23, řekl Ježíš; chce učiniti duši každého člověka „svým“ městem, obydlim.

Všichni heroové a velikáni duševní, jež počítá naše církev mezi své, milovali duše, své a cizí. Milovali své duše hlavně tím, že se starali všemožně o své zdokonalení; používali co nejčastěji všech prostředků, které Ježíš ustanovil a které účinně napomáhají vyplniti příkaz Písma: „Svatí buďte, neboť já svatý jsem.“ I. Petra 1. 16. Když pak s pomocí Boží, posilnění jeho milostí, dospěli ku pravé křesťanské dokonalosti, snažili se vyplniti i další příkaz Písma: „Kdo jest spravedlivý, ospravedlní se ještě, kdo svatý, posvěť se ještě.“ Zjev. 22. 11. Co činily ony osoby, které církev prohlásila za naše vzory, to jest za světce, k nimž se můžeme a máme utíkati ve svých potřebách, aby nám přimluvou svou u Boha pomohli, činíme i my. Náš katechismus praví: „Jest dobré a prospěšné ctiti a zývati anděly a svaté.“

Kdo miluje svou duši, stará se o ni a zná její cenu, je také přehorlivým, aby, pokud na něm jest, získal jiné duše pro Boha a jeho církev. Nedávno (12. května 1914) zemřel v Berlíně kněz dominikán, kterého pokládají za největšího kazatele nové doby, P. Bonaventura Krotz; hlavně dobře pů-

sobil po celých dvacet let na inteligenci, která zrovna visela na jeho rtech. A tento veliký muž, který dobře porozuměl, čeho vyžaduje nynější moderní doba, často říkával, že jeho největší radostí, když může pomáhati duším; proto byl, jak jenom čas dovoľoval, přehorlivý ve zpovídání. Každá duše byla mu čímsi nevyslovitelně velikým, v každé duši viděl „cosi od Boha“, — jak to říkával andělský učitel svatý Tomáš Akvinský (aliquid ab Deo). Svatý Augustin měl za to, že hlavním účelem celého jeho života jest „hledati Boha a duše“. Svatý arcibiskup milánský, Karel Boromejský, ukázal, jak miloval duše, když vypukl v městě Miláně mor, chodil po ulicích města, vyhledával morem stížené, posluhoval jim, když bylo potřeba, vzal je i na ramena a zanesl do nemocnice. Jeho oblíbeným úslovím bylo: „Každá duše jest biskupstvím pro biskupa“, t. j. pro každou duši má býti biskup ochoten se obětovati.

„I stalo se, když byl Ježíš v jednom městě, aj, byl tam muž, plný malomocenství a ten uzřev Ježíše, padl na tvář a prosil ho řka: „Pane, chceš-li, můžeš mne očistiti.“ I vztáhl ruku a dotekl se ho řka: „Chci, buď čist!“ Dobře totiž víme, co jest nám činiti, když jsme duše své znečistili hříchem; řekneme si: chci býti čist! Provedme také tento úmysl a když jsme čisti, starejme se, aby se čistými také stali i jiní, dávejme jim dobrý příklad a můžeme-li, povzbuzujme je slovy i skutky, aby žili čistý život. Ano, každý z nás, ať je to kdokoli, může spolupůsobiti o spáse duší, může lásku svou k nim dokázati.

Že miluje Bůh duše, dokazuje často zrovna zázračným způsobem. Misionář jesuita kněz P. Vilém Weiselbach vypravuje z nedávné doby ze své zkušenosti v jižní Americe takto: „Jel jsem na koni za hustého zimního deště po práci z města San Leopoldo v Brasilii. V pravo, v levo, vedle cesty, zpívaly praménky svou píseň. Měl jsem na sobě velký plášť, který mne zahálil od hlavy až k patě, na hlavě

měl jsem klobouk se širokánskou střešinou, takže jsem byl k nepoznání. Koník ruče klusal mezi vysokým bambusem, který ukrýval mým zrakům chaloupky skryté v zahradách. Najednou vyvrbil se z nich maličký hoch černoch a volal na mne:

„Padre, otče, zadržte!“

Když jsem zadržel a tázal se, co jest, vyprávěl, maje ručičky sepiaté jako k modlitbě: „Prosím, sestupte s koně a ihned pojdte se mnou, tu vzadu leží žena a pracuje se smrtí, pomozte jí!“

Kněz seskočil a následoval hochu, pobídnuv ho, aby si pospišil, je-li nebezpečí, že jest nemocné zle. A už utíkali houštím, pak přes louku a došli do nepatrné chýže, obklopené košatými banány.

Naprostá chudoba zela odevšud, vždyť nebylo tu ani dveří, déšť a vítr měl přístup ze všech čtyř stran světvých.

Vstoupiv dovnitř, uviděl kněz ležeti na slámě ženu v prostředních letech a podíav se na ni, ihned rozpoznal, že je života jejího na mále. Proto přistoupil k ní, vyzpovídal ji a podav Tělo Páně, udělil jí poslední pomazání a jenerální absoluci. Právě když se domodlival poslední modlitby, žena vydechla naposledy a zemřela.

Nyní teprve měl kněz čas, aby se poohlédl po chatrči, ale nikdo tu nebyl, pouze na zemi užel kus papíru. Vzal ho do ruky, doufaje, že se dozví něco bližšího o ženě, ale na papíře zahlédl pouze obraz malé nožky, což snad byl utržek mariánského obrazu, jediného majetku chudé ženy.

Nyní ohlížel se kněz také po hochovi, ale nikde ho neviděl, šel ven z chaty, ale ani tuto nebylo stopy po něm. Ptal se lidí, ale nikdo hochu neznal, ani starosta obce, na něhož se kněz obrátil. I později, když docházel do této osady, nikdy o hochovi nic nezvěděl. Nebyl to anděl strašný, oně ženy? (Lic. str. 76.)

III. Město Ježíšovo — nebe.

Evandělsta svatý Jan popisuje ve

svém „Zjevení“ (hlava 21.) nebe, kteréž nazývá nebeským Jerusálemem a do něho máme se všichni dostat. Náš život má být takový, aby ho Bůh mohl odměnit životem věčným. Co a jaké je nebe, nemožno nám lidem pochopiti. Země, přirovnáme-li ji k nebi, jeví se nám jako nějaká pustina, proto píše svatý Augustin: „Když nám, ó Bože, prokazuješ již ve vězení tolik dobrého, co nám teprve učiníš v paláci (t. j. v nebi)? Hvězdná obloha jest tak krásná, jak krásná jest teprve asi na blízku samého trůnu Božího?“

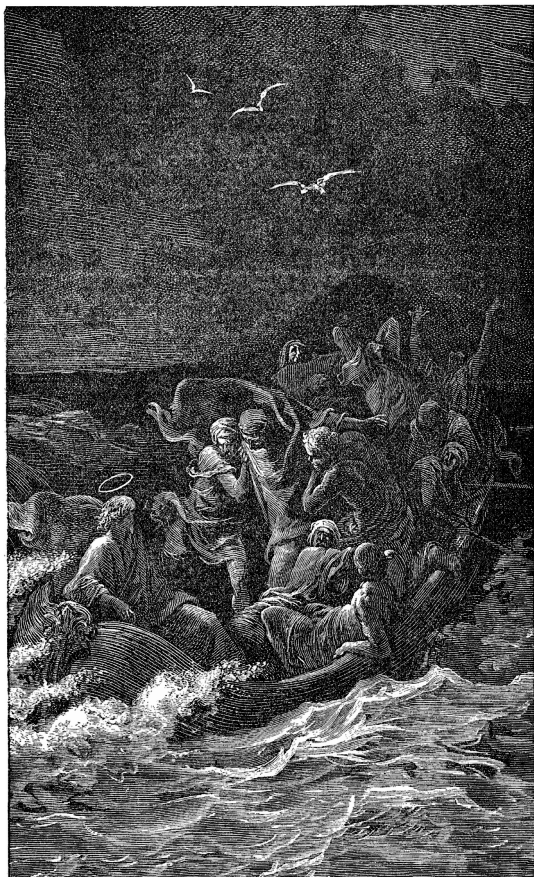
Kardinál anglický Wiseman neměl za ztracený čas, že psal ve volných chvílích kromě jiných spisů také román, který nazval „Fabiola“. Tam čteme také skvostný popis nebe. Jeden z jednajících osob, mučieník Pankrác, mluví o něm takto: „Já si už leckdy myslil, že když spodní strana oblohy, na níž může pohlížeti oko každého člověka i bezbožného a hříšníka, jest tak krásná a jasná, jaká asi jest vrciní strana, na níž ráčí patřiti oko bezmezné slávy? Přestavuji si, že obloha jest jako bohatě vyšívaná opona, jejímž tkanivem může pronikati na ruby toliko několik málo zlatých nitek a jenom ty postihuje náš zrak. Jak nadsmyslně královský jest asi její svršek, po němž kráčeji světlé nohy andělů a spravedlivých, kteří jsou učiněni dokonalými.“

Těžko, ba nemožno popsati pro básníka slávu nebeskou. Náš proslavený spisovatel Václav Kosmák pokusil se o to a napsal následující verše:

„Nebe jest jak moře divuhostné,
slasti věčných věcný oceán;
Hvězdy, — to jsou jeho perly skvostné,
jimiž roucho sobě zdobí Pán.

(Sebrané spisy XVIII. 23.)

— — — — —
Svaté evandélium nazývá Kafarnaum městem Ježíšovým. Tato věta dala nám předmět k tomuto rozjímání: sezna-li jsme, že možno také jiné věci nazvati v přeneseném slova smyslu městy

Bouře na moři.

Ježíšovými. Je to církev, kterou založil Ježíš a která mu tak ležela na srdci, že přislíbil jí svou pomoc až do konce světa. Viděli jsme, jak až po dnešní dny lidé vše vytrpí, vše podniknou, aby se mohly státí údy této jediné pravé církve. Ztráta církve na jedné straně způsobuje ji dle staletých, ba tisíciletých zkušeností zisk na straně druhé. Protože bohužel u nás roste a šíří se proud proti Římu a s ním jde stejným směrem proud proti naší milé matce, církvi katolické, chceme my, věrné její děti, tím více k ní lnouti, tím více ji milovati. K lásce k této matce napomínal papež Lev XIII. těmito krásnými slovy: „Milujeme-li již svou pozemskou vlast proto, že jsme se v ní zrodili a byli vychováni a jsme-li hotovi pro vlast i život dáti, oč více máme milovati církev, již máme děkovati za život, který nemá konce; slušit se, bychom vyšším statkům duševním dávali přednost před statky tělesnými.“

Městem Ježíšovi milým je dále duše

a nebe naše pravá vlast. Jistý zbožný sluha Páně říkával: „Zde jsem ve vyhnanství, tam budu ve vlasti! Zde jsem v hříšnosti, tam budu ve slávě! Zde jsem v biďe a bolesti, tam budu zbaven nemoci a všeho zla! Zde jsem podroben smrti, tam budu nesmrtelný! Zde jsem v temnotě, tam budu ve světle. Neboť patřiti budu a Boha tváři in tvář! Zde jest srdce mé nečisté, mdlé, nestálé, zlé, tam nebudu více hřešiti, ba nebudu ani s to, abych mohl hřešiti; čisté bude srdce mé, ustálené v lásce Boží. Budu sjednocen s Bohem svým, bude celý můj, budu věčně u Ježíše, abych mu byl podoběn!“

Volejme zbožným srdcem: „Milosrdný Ježíši, buď pamětliv stvoření svého, kteréž krví Tvou je koupeno! Zapomeň na hříchy mé a z úkladů ďábelských vysvoboď mne! Jsa v nesmírné tísní a nouzi vzdychám k tobě! Povolj mne, nejsladší Ježíši, a přitáhni mne k sobě! Přijmi mne mezi vyvolence své a popřej mi pokoje věčného! O Ježíši, buď mi Ježíšem!

Marie Tesařová:

BOŽSKÉMU VĚZNI.

Ó, Pane můj, zde v svatostánku,
chceš Vězněm naším být! —
Ty's slunce mé! V Tvém lásky stánku,
hned ranním jitem za červánků,
chci lásku Tvoji pít.

Ta láska Tvá zde probleskuje,
jak mocný plamů jas!
Tys blaho mé! To ozařuje,
ty temné žití mého sluje,
mou žízeň, Jezu, zhas!

Ti není dost, že v ponížení,
jsi sestoupil s nebe k nám,
žes bídu vzal v tom okamžení,
když pro lidi všech pro spasení,
byls v prosté jesle dán.

Jest divem to, jak zapomnění,
jsi vydán, Bože můj,
Tvá láska nemá pochopení,
ač skryta jest až do zmaření,
přec září v život můj!

Můj Ježíši, Tvou lásku vroucí,
jak odplácí Ti svět!
Buď bohužel, jen listí schnoucí,
za květy Tvé, Ty, krásno skvoucí,
Ti dává člověk zpět.

Ó, Pane můj, což nevěděl Jsi,
svět nevděk že Ti dá,
mé srdce samo, ač se děsí,
bol prochvívá, když vzpomene si,
že málo Tebe zná.

Ó, věděl jsi, ty steré hříchy,
svět, jež Ti v odvet dá,
Ty trpíš vše, ó Králi tichý,
ten lidský chlad i ostny pýchy,
vše láska přehlídá.

Ó Bože, Bože, moře lásky,
mé duše vezmi chrám,
ó, uhlad lidstva bédné vrásky
a utuž s Tebou lásky svazky,
sám děl Jsi: pokoj vám!

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

Lze-li tedy naši morálku věčných ustanovení, protože směřuje ke štěstí, čili to člověka, pohrdavě odhazovati jako morálku individuálního egoismu, jak oni praví? Nikoliv; každý nejprve odpoví, že směřuje-li nade vši pochybnost ke štěstí jednotlivce, čili především k jeho zdokonalení. Ale hlavně my křesťané odpovíme, a toho nelze ani dosti zdůrazňovati, že naše naděje spočívá na nejvelkodušnější lásce, na lásce ne k sobě, ale k Bohu, na lásce k jeho vůli, k jeho slávě, již se naše vůle v tomto světě obětuje s touhou a úmyslem, aby v onom dospěla k vítězství. Slovem, křesťan není bidným nájemníkem ve službách cizího knížete, sloužící za žold nebo pro postup. Je to šlechtný a velkodušný dobrovolník, který sebe zapominá z nadšené slouží a se obětuje, aby dostoupil trůnu jeho kníže, který je zároveň jeho otcem: Otče náš, jenž jsi na nebesích . . . přijď království tvé! Toť učení čisté lásky, toť naše denní modlitba.

Dle učení materialismu hyne duše zároveň s tělem, od něhož se podstatou neliší. O společné jejich hmotě smrti rozložené píše hrubě chemik Büchner: „Nejlepší a nejužitečnější věc, již může tu člověk umíraje zanechat, je co možná největší množství fosfátu, vápna, vzácných a úrodných solí, utvořiti bohatěji sdružené skupiny molekul, aby tak zúrodnily naši zemi a zvýšily souhrn našeho blaha a naší rozkoše.“

Člověku takto pojatému nezbyvá než jedna povinnost, aby se bez repťání, jako i bez naděje podobolil zákonům necitelné, svrchované přírody. Msgr. Hulst navštívil kdys Tainea již nemocného a pokusil se ukázati mu přes tuto říši nutnosti vyšší zákon lásky: „Možná, že je, ale já ho nevidím,“ odvětil filosof. „Zřím krásnou bohyni, která nemá vzezření ani dobrého ani zlovoného. Vlečkou své fyziky smetá písek a převrací drobné stav-

bičky, které tam urobili mravenci. Já jsem jedním z těch mravenců, můj život je takovou křehkou stavbou. Myslíte, že bohyně pozvedne svůj šat, aby mě ušetřila?“

Člověk mravencem? Možná, nepřihlížíme-li než k tělu, a materialismus nevidí v něm skutečně víc. Ale není v něm opravdu víc? Člověk mravencem — takovou bytostí on, jenž smyslem svým objímá svět a světy! Mravencem, jenž myslí, mravencem, jenž proniká hlubiny nebeské, jenž objevuje a vypočítává zákony všehomíra, jenž ovládá prvky, přetvořuje půdu země, noří se v nejzazší věky jako v poslední taje rozumu a života! Mravenec, jenž se nazývá Mojžiš, Plato, Aristoteles, Alexander, Cesar, svatý Pavel, sv. Augustin, sv. Ambroz, Descartes, Newton, Bossuet, Jana z Arcu, sv. Vincenc z Pauly, Pasteur, atd. Mravenec, o němž mohlo se říci: „Člověk je větší než svět, a když Bůh stvořil ducha, učinil víc, než když zažehl hvězdu na obloze!“

Ale věří tomu opravdu opovážlivý jejich vzdor? A mají-li vlastně tuto stoickou a zoufalou resignaci?

Paul Bourget to popírá. Z Assisi, od hrobu sv. Františka posílá tyto řádky: „Darmno se kupí sofismata, aby se dokázalo, že pravý úkol člověka je chladná resignace vůči slepé přírodě. Tento postoj není než parádou, proti níž duše, je-li upřímná, protestuje. Je to jen hrdé a spurné vzepětí naší vůle. Potřeba nesmrtelnosti pevně tkví ve hlubinách naší bytosti.“

Jak dobře znám tyto hlubiny naší bytosti! Je to onen v podstatě náboženský základ duše, která jsouc ovládána ideou a zmitána potřebou věčna a nejvyššího dobra, pro něž cítí se stvořena, volá všemi svými dobrými tužbami: je nutno, aby byl veškerými silami své vůle: chci, aby byl celým svým přesvědčením: je život posmrtný, věřím, že je. Bez něho, jsa odkázán

jenom na konečno, na nedokonalo a neúplno, nevidím, proč bych měl žít, mímám se cíle. A tak v neklidu, nářku úzkostech a plahočím se, hledám a pídím se po plné pravdě, plné dokonalosti, úplném štěstí, jehož mi není práno, jehož mi tento smrtelný život nedá a jehož si proto žádám od nesmrtelnosti; o ní pochybovat nemohu a žiznivá touha má jest její zárukou. Je to pud. Učený entomologista z Vaucluse Fabre, vědec, kterého Darwin pokládal neomylným, sestavuje tento důkaz: Každému přírodovědci platí za zřejmou pravdu, že pud je i u nejnižšího zvířete neomylný. Nuže my, a my samy ze všech bytostí, máme vznešený pud po životě posmrtném. Je v nás nezdolná vira, že tento život přežijeme a cítíme nepřekonatelný odpor při myšlence, že hrobem končí vše. Proč bychom nevyslechli tento skromný, ale určitý hlas hmyzu, jenž nám praví: „Důvěrujte, pud nikdy nezklamal v tom, co sliboval.“

Nad to se učený badatel plným právem rozhorluje proti modernímu materialismu, držému a sprostému: „Ne, dosti toho! Člověk — syn kočkodana, povinnost — předsudek hlupáka, svědomí — vnaidlo bláhovců, geniálnost — choroba, láska k vlasti — přepjatost, duše — výslednice chemická buňkové energie, Bůh — pohádka pro děti... dosti, dejte s tím pokoj! Ta móda pomine a fakta zůstanou a přivedou nás zpět k milé, nyní jako staré haraburdi odhazované duši, a jejimu nesmrtelnému určení!“

Je tedy proti přirozenosti prabídná ta filosofie, která ve vznešeném tom dychtění úporně nechce vidět víc, než bezúčelnou práci, než zmitání bez konce. Je to nepřirozená filosofie, která tak z člověka činí bytost nedokončenou a pochybenou, jejíž nejušlechtlejší schopnost vzlétá tak vysoko, jen aby se ztratila v temnu a prázdnu.

Nesmyslná to filosofie, která činí z Boha ne otce, nýbrž tyraňa, který vznítiv takový hlad, takovou žízeň v srdcích svých dítek, nechává je hyznout vysílením u prázdňého stolu, k němuž je pozval.

Mám se přiznati, bratře můj? Jsou chvíle, kdy náhodou či při pomýšlení na tolik nešťastníků, kteří nevědí, nebo se stavi jako by nevěděli o své duši, ptám se — Bůh mi odpusť! — není-li u lidí dvojí přirozenosti sobě odporující: tu nesmrtelní a tam takoví, kteří jimi nejsou nebo aspoň pokud jim možno čini, aby nebyli; ti, o nichž básník pravil, že nesou čelo vzhůru a pohled upírají k nebi: *coelestis homo*, *spiritalis homo*, jak to vyjadřuje apoštol, lidé nebeští, duchoví a potom ti, kteří chodí ustavičně k zemi skloněni, po níž se plíží nebo se válejí: *terrenus homo*, *animalis homo*, člověk pozemského smýšlení, zvířecký.

Proto *sursum*, vzhůru! volá týž hlas, nebo třeba hledati! A ve mně vše je hledá: pudový sklon i rozum, utrpení i láska a já věřím v nesmrtelnou duši jako v Boha spravedlivého a věčného. Bůh ve mně nelže, srdce mé se nemýlí, láska nebude věčně klamána, dobro nebude vždy bezprávno, je říše pravdy, spravedlnosti, krásy, jež bude i říší štěstí, kde ctnost bude posléze korunována. S celým rozumným a dobrým lidstvem věřím v nebe, očekávám je a vlastní krví podepsal bych nadšená, vzletná slova P. Gratryho: „Ne, ideal není hříčkou přeludu. Ani srdce, ani představa, ani modlitba nemůže jít dosti daleko. Vše jest ještě krásnější, než možno sníti, vše daleko velkolepější, než možno věřiti, lepší, než možno si přátí.“ Očekávejme nesmrtelnost.

* * *

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

D a k a r.

Na západním pobřeží africkém, ve francouzské osadě Senegambii, leží město Dakar. Má více než 5.000 obyvatelů a velký přístav, do kterého ve dne v noci jak nejmenší loďky tak i největší parníky nalézají útočiště. Město Dakar má svůj vznik co děkovati katolickým misionářům.

Když před lety misionáři — byli to Otcové z řádu svatého Ducha — na zmíněném pobřeží hledali místo, jež by se za střed misie hodilo a odkud by snadno své apoštolské vycházky do širšího okolí podnikati mohli, zvolili si k tomu účelu bídnou černošskou dědinu, která pozůstávala sotva z dvaceti chatrčí. Tam se usadili, postavili klášter, školu národní pro dívky řemeslnickou, pro mládež dospělejší a vychovací ústav pro mládež ženskou, kterou svěřili sestrám nejčistšího Srdce Marie. Tak stal se Dakar nejdůležitější stanicí misijní na západním africkém pobřeží. Okolo kláštera usazovali se osadníci z vnitra země, zvláště černoši na víru křesťanskou obrácení, shromažďovali se okolo svých duchovních otců. Remeslníci, v řemeslnické škole vyučení, šířili dobrou pověst ústavu v celém okolí a přivolával tak nové a nové osadníky.

Francouzská vláda dověděvši se o příznivé poloze místa, prohlásila je za svůj majetek, postavila tam pevnostku a upravila nádherný tamější přístav na stanici francouzského loďstva. V r. 1862 byl učiněn plán na stavbu nového města, a přístav značně rozšířen. Majáky a návěstné ohně ukazují za bouřlivých nocí plavcům cestu do bezpečného přístavu. S důležitostí přístavu rostla také důležitost města. Vznikaly tam sklady se zbožím různého druhu s dílnami, evropští kupci zakládali tam své odbočné obchody a r. 1875 nabyl Dakar takové důležitosti, že se stal středem celého okresu

jižní Senegambie a sídlem vyšších správních úřadů.

A jako se stal Dakar středem politickým, tak stal se během času i středem okolních misii a sídlem misijního biskupa. Prvním biskupem byl msgr. Kobes. Horlivý tento vrchnopastýř nejen že dakarskou misii zvelebil a rozšířil, ale velkých zásluh o ni získal si i tím, že založil řád domorodých sester. Černé řeholnice nazývají se sestrami nejčistšího Srdce Panny Marie. Jejich mateřský dům je podnes v Dakaru a činnost jejich záleží ve vyučování ženské mládeže, ošetřování nemocných a vůbec konání skutků tělesného a duchovního milosrdenství. Na získávání svých krajanů pro víru Kristovu berou vřelý podíl a zvláště jejich působnost mezi ženskou mládeží je blahodárná. Abychom si horlivost těchto zbožných černošek představili, poslyšme, co nám jistý misionář o stavbě nové kaple v mateřském domě v Dakaru vypravuje. On píše:

„Sestry a novicky kopaly základy samy; které z nich se v práci s potřebnými k tomu nástroji nevyznaly, odložily často motyku a vyhrabovaly zemi rukama. Když byly základy vykopány, bylo obstarávat pro stavební dělníky kameny, ale to nebylo tak snadno. Kameny dodávalo totiž moře a bylo třeba vyčkatí vždycky, až nastane odliv a kameny se objeví na povrchu. V takovém okamžiku, spěchaly novicky do moře, tam stály na řebříku, který se opíral o skálu, chovanky přijímaly kameny od novic, podávaly jedna druhé a nahore je braly sestry a donášely na patřičné místo. Mezi touto prací modlila se jedna z chovanek na břehu růžencem nahlas a stojící na řebříku jí odpovídaly. Podobně jako kamení vynášel se z moře i písek v koších a voda v nádobách a když ráno přišli dělníci do práce, bylo všechno stavivo pohromadě.

Mnohdy ovšem dívky nezvyklé tak těžké práci vzdychaly pod neobvyklým břemenem, ale velebná matka Rosalie dodávala jim chuti a povzbuzovala je k vytrvalosti, předcházějíc sama dobrým příkladem. „Buďte, děti, jenom dobré myslí,“ říkala, „vždyť to činíte pro milého Spasitele! Každý kámen je němou modlitbou v jeho chrámě, drahokamem v nebeské koruně.“ A když potom po mnohých pracích a námáhách kaple byla dostavěna, přišla z Říma krásná socha Panny Marie, kterou byla v hlavním městě křesťanstva zhotovila umělkyně pocházející z Afriky. Tak jest kaple v mateřinci dakarském výhradně dílem africké obětavosti i umělecké dovednosti.

Dnešního dne mají černé sestry šest klášterů a jejich činnost ve škole a nemocnicích je vzorná a blahodárná. Před několika roky zemřela poslední vrchní představená, matka Josefa, jedna z prvních sester, jež byl zakladatel řehole, misijního biskupa msgra Kunemana. Všecky sestry, které byly již řeholní slib složily, blížily se k oltáři a vkládaly volební lístky do urny. Sestra Ifigenie byla zvolena jednohlasně a dostala ihned od biskupa požehnání a potvrzení. Když potom složila vyznání víry a usedla na stoličce, přicházely sestry, poklekly a říkaly: „Slibuji vám, ctihodná matko, úctu a poslušnost dle ducha našich řeholních pravidel.“ Tento obřad — píše biskup — napohled jednoduchý, zde v Africe působí dojmem hlubokým. Je také důkazem, jak hluboké již kořeny křesťanství v černém domorodém obyvatelstvu zapustilo a že milost Boží i v Africe totéž ovoce svatosti a ctnosti rodí jako v Evropě.

Mimo černé řeholnice působí v Dakarů také bílé sestry Neposkvrněného Početí. Mají velkou školu dívčí a útulnu pro starce a stařeny. Mimo chodem ošetřují v soukromých domech

nemocné. Jejich velké horlivosti a obětavé trpělivosti podařilo se nejednou, nejen tak mnohé umírající dítě pokřtiti, ale i dospělé pro pravdu naší víry anebo pro kající přijetí svátosti umírajících získati.

O vyučování chlapců starají se Školní bratři a tři misionáři zabývají se duchovní správou v městě samém, zvláště mezi lidem dělnickým, který záleží ponejvíce z černochů.

Obět života.

Bylo to 6. března t. r., když P. Ambrož, misionář v zemi černošského kmene Galasů, ve východní Africe navštívil sousedního misionáře P. Juliana, aby se u něho po přestálé chorobě trochu zotavil. Jednoho večera, když se byly děti misie již odebraly k nočnímu odpočinku, seděli oba misionáři v černošské chatrči, která byla zároveň jídelnou, a sdělovali si navzájem své zkušenosti posledních týdnů. Najednou otevřely se dveře, do chaty vrazili tři černoši s nabitými puškami a namířili je na prsa misionářů. Ve smrtelné úzkosti jali se misionáři volati o pomoc, ale bylo již pozdě. Rány vyšly a smrtelně zraněn klesl P. Julian na zem. P. Ambrož, jež koule minuly, vrhl se na útočníky, odstrčil je stranou a prchl do tmy noční. Ale lupiči pustili se za ním, tloukli ho pažbami a způsobili mu dvě hluboké rány na čele. Přes to podařilo se mu uniknouti.

Lupiči vrátili se do chaty, kde ubohého P. Juliána dorazili. Jeden z nich vyfal mu několik ran šavlí, druhí dva ještě jednou naň vystřelili. Potom jali se chatu drancovati.

Ač smrtelně zraněn doplžil se P. Julián na dvůr a volal o pomoc. Zatím vrátil se také P. Ambrož a našel svého druha ležícího v kaluži krve. „Milý příteli!“ praví k umírajícímu, „blíží se nám smrt; staň se vůle Boží! Vyzpovídejme se jeden druhému!“ Stalo se. Sotva pak si byli udělili navzájem rozhrěšení, přichvátili domorodí křesťané a lupiči uprchli do blízkého lesa. P. Julián byl zanesen do kaple, kterou byl před měsícem

sám vystavěl. Tam přijal svátosti umírajících, ale smrtelný zápas trval ještě celou noc. Hrozné bolesti vynutili mu sic tu a tam výkřik bolesti, ale přes to zůstal odevzdán do vůle Boží, modlil se klivě celou noc, prohlásil, že vrahům ze srdce odpouští a obětoval svůj život za obrácení jich a jejich soukmenovců. Následujícího rána, v první pátek téhož měsíce března vypustil ducha.

Nedlouho před touto událostí, byla v téže zemi kmene Galasů, misijní stanice Dagadima za vzpoury Mohamedánů znenadáni zpuštěna a zničena. „Pět našich novokřtěnců,“ píše misijní biskup, „přišlo při tomto krvavém útoku o život. Jeden z nich, Bacha Čokol jménem, zasluhuje v pravdě čestného názvu mučedníka. Byl totiž po srdnaté obraně zajat a měl složití mohamedánské vyznání víry. Tímto skutkem byl by od křesťanské víry odpadl a byl by se stal přívržencem Mohamedovým. Bylo mu slíbeno, že mu bude život darován, jestliže vyznání uposlechne, jinak že bude umrcen. Bacha Čokol nerozpakoval se ani okamžik; srdnatě odpověděl zuřivcům, že raději umře, než aby se víry zřekl a stal se mohamedánem. V tomtéž okamžiku vrazil mu jeden z Moslimů svůj oštěp do zádu a ostatní učinili totéž.

Tak umřel Bacha Čokol, probodnut několika oštěpy, smrtí mučednickou a duše jeho povznese se do nebes, aby tam přijala palmu mučednictví. Krev mučedníků je semenem nových křesťanů. Toto slovo věhlasného učitele církevního osvědčilo se také zde v zemi Galasů. Celý národ, jenž viděl téci krev mučednickou, prosí nyní o vyučování ve víře křesťanské. Je to tím více nápadno, ježto tentýž národ dosud nikdy z vlastního popudu o křest sv. se nehlásil. Rozhodl jsem se proto, že tomuto toužebnému přání vyhovím a jim pošlu kněze, aby tam novou misijní stanici založil.“

Z misii domácích.

„Byl poslední den,“ vypravuje jistý

lidový misionář, „lidových misii ve venkovském městečku. Po poledni zaklepal někdo na mé dveře a do světnice vstoupil mladík asi šestnáctiletý. „Dobré odpoledne, duchovní otče,“ pravil. „Jmenuji se Pavel N. a rád bych s vámi mluvil.“ — „Dobře Pavle. Posad' se. A čím pak vlastně jsi?“ — „Můj otec je stolařem a já chci jednou jeho závod převzít. Původně chtěl jsem jít do továrny, ale pak mi napadlo, že dobré řemeslo je přece jenom lepší, než-li běhání do továrny, byť i řemeslo bylo méně výnosné.“ — „Zcela jistě. Avšak co tě přivádí ke mně? Chceš, abych ti něco odkoupil?“ — „Nikoliv, duchovní otče, ale naopak já bych rád koupil něco od vás.“ — „Ode mne? A co by to mohlo být?“ — „Nějaké pohanské dítě.“ — „Dobře, ale to stojí mnoho peněz. Máš nějaké?“ — „Zde je 25 korun,“ pravil Pavel hrdě a odpočítal peníze na stůl. — „Odkud pak je máš?“ — „Uspořil jsem si jich.“ — „Avšak jsou také tvoji rodiče srozuměni?“ — „Jsou, neboť jsem si onen obnos uspořil z mých peněz, které dostávám od nich na útratu. Hle, já mám ještě více; zde mám ještě 60 korun. Za několik neděl koupíme ještě sedm nebo osm pohanských dětí. Moji přátelé sbírají také, ale oni nejsou ještě tak daleko.“ — „To jste mně věru učinili velkou radost. Nebyl bych si po tak mnohých trpkých zkušenostech pomyslel, že jsou ještě nadšení mladí lidé, kteří si spoří peníze na zakoupení pohanského dítěte, místo co by si za ně koupili cigarety a podobné věci.“ — „O, takoví jsou zde též. Nedávno jsem měl půtku s takovým mladíkem. Řekl jsem mu, aby také spořil na jedno pohanské dítě. Ale on se mi vysmál. „Co mám z pohanského dítěte?“ pravil, „potřebuji svých peněz na cigarety a kořalku.“ — „Kořalku? Což pijí tito mladí lidé už kořalku?“ — „A jak! Každá sklenička stojí 2 koruny.“ — „To je hrozné! Co jenom z těch lidí jednou bude! Ale tím více těší mne, že vy pro dobrou věc jste tak nadšení. Jménem

misí, které válkou tolik trpěly, srdečně vám děkuji. Dokud v naší mládeži tak velkolepé nadšení žije, nemají se naši misionáři o budoucnost svého životního díla co obávat. Ještě jednou srdečný dík jejich jménem. Pozdravuj,

Pavle, také všechny své přátely! Na shledanou!"

A Pavel odcházel záře radosti, ne jako by byl sám 25 korun obětoval, ale jako bych já mu byl 100 daroval. Pěkně zajisté — dokládá misionář — a následování hodno!"

Díkůvzdání.

Ze Seničky u Olomouce. Abych vyplnila svůj slib učiněný, zde veřejně nejvěrejší díky vzdávám se svými dítkami nejsv. božskému Srdci Páně, Panence Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení v jisté velmi důležité záležitosti. Dobrý lide katolický, měj jen ve své rodině krásný obraz božského Srdce Páně, modli se denně společně litanii k božskému Srdci Páně, a uvidíš, že budeš brzy vyslyšen a potěšen! Ž. S.

Z Litovelského kraje. Plnic tímto slib svůj, vzdávám nejpokornější díky božskému Srdci Páně, Panence Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Alfonsu, sv. Klimentu Hof., sv. Gerardovi a ct. sestře Terezii od Dítka Ježíšova za vysvobození z nebezpečné nemoci. Vyzývám všechny, aby se ve všech svých potřebách k tomuto všemocnému zdroji milostí utíkali! P. T. Z.

Úmrtí. Tohoto roku zemřel p. Frant. Fiala v Nov. Městě. R. i. p.

Obětování denního úmyslu

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Díec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pokřesťanění továrních podniků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Řeslo apoštolské: Šířiti ducha křesť. mezi dělnictvem.

Úmysl v listopadu: **Vzbuzení svědomí řemeslníků.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. LISTOPAD 1920.

ČÍSLO 11.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Vzbuzení svědomí řemeslníků.

(Hlavní úmysl.)

Všechny stavy se organisují za účelem lepšího blahobytu, protože společným úsilím dříve se dosáhne, než jednotlivci možno. Těto okolnosti využívali lidé z protivného tábora, aby živnostníky získali pro svou stranu, pro své stranické účely. Tak se mnozí řemeslníci octli v táboře, kam nikdy dříve nepatřili. Zapominají pro různá lichá hesla na nejdůležitější, co dříve v takové bylo vážnosti, co dříve dodávalo řemeslu úcty — na náboženství. Dobře jest jíti s pokrokem, ale s pravým, který záleží na zdokonalení řemesla, v úhlednosti a svědomitosti práce, ve vzdělání, ale bez ujmy náboženství. Proto jde mladý řemeslník na zkušenou do jiného kraje, aby pak vrátiv se domů tím lépe poznal své řemeslo. Kdesi na schůzi řemeslníků pravil řečník: Na cesty světem třeba je bezpečného majáku a ten poznal jsem přes všechno úskalí, v té výchově, kterou mi zbožná moje matka vstřípla. Naučil jsem se cenit význam jeho a děkuji také katolickým institucím za to, že mohl jsem s malým penízem v kapse procestovat kus světa a dlouholetý pobyt v cizině sobě usnadnil. Okolnosti dnešní nejsou pro nás řemeslníky příznivé; přičiníme-li se však o jejich zlepšení ve smyslu

toho, co tuto řečeno, jsem pevně přesvědčen, že vrátí se zašlé doby stavu našemu a bude opět odůvodněno krásné přísloví, že „řemeslo má zlaté dno“. Kdy pak to bylo? Kdy mělo řemeslo zlaté dno? Tehdy, když řemeslníci dbali příkazů Božích „pomni, abys den sváteční světil“. Tehdy, kdy světili jako praví křesťané den Páně, kdy nechali práce a za to obcovali službám Božím ve chrámě, kdy scházeli se v neděli odpoledne do schůzí cechovních, aby se uradili o svých záležitostech a slušným způsobem se pobavili. Tehdy měli učedníci úctu k tovaryšům a obojí úctu a poslušnost ke svým mistrům. Po neděli zase pilně se pracovalo. Touto pilností v práci a svým důmyslem mnohý dokázal veliké umění v řemesle svém, jak dosud se mnohým takovým předmětům divíme. Za poctivou práci dal každý zákazník zase poctivou odměnu a byla spokojenost na obou stranách. Proto vedte zase sebe a pomocníky své ke blahu cestou křesť. náboženství. Dejte co Božího je Bohu a Bůh zase vám za to požehná. Nedbejte lichých hesel různých pochybných stran a ukažte své přesvědčení v organisaci křesťansko-socialní. Pro řemeslníky je nyní jediné místo ve straně lidu věřícího.

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palan T. J. — Jan Tagliaferro.

IX. O nejjistější cestě k polepšení ve prospěch bližních.

1. Chceš-li dobře pracovati, musíš se ještě naučiti mnohému.

2. Nauč se plakati, a dovíš se, co znamená užívatí radosti.

3. Nauč se vážití zlé, cos spáchal, a poznáš, co znamená plakati s prospěchem.

4. Pochopíš, cos zlého činil, a čeho se budoucně máš varovati, když poznáš, cos měl vykonati dobrého.

5. Dovíš se, co máš činiti dobrého, když pochopíš, kdo a nač tě postavil na tomto světě.

6. Kdybys o tom často uvažoval, jak bys pokročil ve škole moudrosti!

7. Pověz mi, co ti prospěje býti křesťanem dle jména a co ti prospěje, že zdáš se býti člověkem poctivým?

8. Mnozí mluví o cti a poctivosti, a nemyslí, že slova tato je strašně zatíží v den soudný.

9. Kolik marnosti a zlosti kryje se často pod rouškou krásy a ctnosti!

10. Rozvažuj často o svých hříších a nezlekneš se obětí.

11. Rozjímej často mé hořké umučení a nepovolíš svým náruživostem.

12. Mysli hodně a čin mnoho a mysl tvá i srdce tvé nezůstanou roli neplodnou.

13. Již nejednou chtěl jsi učiniti něco pro mou slávu, ale couvnul jsi z obavy, bys při tom nedopustil se nějaké viny.

14. Třebas je velká tvoje slabost, záhubnější však pro tvou duši je lenost.

15. Buď pokorný a vytrvalý, a vyjdeš jako vítěz.

16. Nemůžeš-li působiti osobně a činně, působ svým vlivem a almužnami.

17. Neumíš-li psáti, můžeš mluvití, neumíš-li mluvití, můžeš se modlití.

18. Nedovedeš-li vyučovati, vždy dovedeš vzdělávati.

19. Jako smrt se stále k tobě blíží, tak ty máš stále usilovati, bys hubil svoje chyby.

20. Není na zemi šťastnějšího údělu nad úděl křesťanů, kteří hojnými dobrymi skutky snaží se víc a více zajištění sobě spasení.

21. Zachvacuje tě někdy obava pekla? Získej si milost, žij pak v ní, s ní pracuj a učiň se jejím apoštolem, a nepoznáš škody věčné záhuby a uvaruješ se největšího neštěstí.

22. Snad tě trápí myšlenka, zdali ti Pán Bůh odpustil již tvé viny? Pracuj pro Mou čest a slávu, a obavy zmizí. Já neodmítnu těch, kdož opravdu vyhledávají cest mých a neodepru odpočinku těm, kteří se chápou práce pro mne.

X. Z dřívějších chyb mohu míti mnoho užitku.

1. Jestli svou velikost a čest zakládáš v tom, bys úsilovně hájil práva a pocty svého úřadu, věz, že tvá hloupost a marnost nenalezne v očích mých omluvy.

2. Bezbožný chodí kolem svých poddaných a sladkými slovy do duše jim kape jed, a tobě se zdá, žeš učinil dost, když jsi projevil nespokojenost a zamračil se!

3. Chceš-li věděti, co sluší tvé hodnosti, zřekni se ctižádostivých tužeb, a láska ti dá sto za jednu.

4. Není dovoleno získati srdce lidská klamem ani nízkým pochlebováním.

5. Neúčinněji vábí srdce sladká řeč skromnosti a dobrých skutků.

6. Zmůžeš-li se na lásku, kdo by tebou opovrhoval?

7. Upřímné a zdvořilé obcování s jinými není nikterak věcí marnou a neužitečnou.

8. Člověk jest velmi křehký a čím je bídější a slabší, tím více potřebuje lásky.

9. Varuj se velice chyby, které se oddávají lidé nízké duše, že v úředních záležitostech jsou popudliví a pečují o své pohodlí.

10. Rci mi, jak žijí tvoji poddaní a povím ti, jaké máš chyby.

11. Rci mi, jak žiješ a čeho nemáš rád, a já ti povím, jakých ctností se ti nedostává.

12. Jestli rovnými pohrdáš, dostane se ti navzájem mnoho potupy.

13. Nejsi-li poslušen svých řádných představených, odeprou ti poslušnost ostatní z lidu.

14. Zanedbáváš-li věci malých, bude ti toho kdysi hořce litovati.

15. Synu, budeš-li se často ukláněti, dojdeš k tomu, že i tobě se budou ukláněti.

16. Synu, budeš-li ctíti malé, přijde doba, kdy tě ctíti budou i velcí toho světa.

17. Jak chceš učití jiné, synu můj, neumíš-li sebe sama polepšiti? Jak chceš jiné napomínati, když sám se nezvedáš z chyb?

18. Toužíš-li po lásce, rozsévěj lásku, a chceš-li, aby šetřili tvých práv, zúrodňuj své povinnosti.

19. Synu můj, pohrdáš-li mými slovy, budu tě učit trestáním.

20. Pomni, že jsem tě hledal dříve, než jsi začal mne hledati.

21. Pomni, že já jsem hleděl na tebe, když jsi ty ještě nepohlížel ke mně.

22. Pomni, že jsem vešel do domu tvého, třebaš jsi mne nepozval, abych vešel.

23. Pomni, že jsem ti neodepřel milosti, když jsi mne prosil o pomoc.

24. Tys prosil o maličkost a já jsem ti dával Sebe sama.

25. Chceš-li mi býti milým, čin dobře mým nepřátelům.

26. Synu můj, ó synu můj! Tolik hříšníků na světě, a ty z důvodů malicherných nechceš se chopiti práce, bys se stal velkým svatým!

XI. Co musím zanechat, abych neztratil duše své?

1. Jakmile jsem ti kázal mne následovati, proč váháš?

2. Co dnes tě vábí k sobě, to zítra bude nástrojem tvé záhuby.

3. To, k čemuž dnes lneš nezřízenou náklonností, zítra ti bude mukou.

4. Jedno je dobro nad všechna dobra, hledej ho upřímně a získáš všechna dobra.

5. Svět ti může málo dáti; všechno bohatství jeho jsou prázdné sliby, jimiž tě klame.

6. Hleď, bys užíval tvorů podle mé vůle a neuškodí ti pomíjející statky tohoto světa.

7. Nejlépe ti užití lze statků pozemských, když je složíš k nohou apoštolův.

8. Opravdu máš zdravý úsudek o věcech, umíš-li šlapati marnosti tohoto života.

9. Nepomáhají-li ti tvorové, bys mne nalezl, k čemu ti slouží? Leda k tomu, bys šel po šlépějích bloudících?

10. Pohleď na člověka, jenž se ti zdá býti tak velikým a jest velkým hříšníkem: větší nad něho jest nemluvně, jež umírá v milosti svatého křtu.

11. Mnoho lidí bylo by lepšími, kdyby měli méně bohatství.

12. Není pro člověka většího neštěstí, než ztratiti ctnosti nadpřirozené a milost posvěcující pro marné statky časné.

13. Bohatství, moc, vážnost, věda, veleduch — toť hrozná neštěstí pro člověka, jenž mohl těmi dary šťastnými učiniti tolik lidí, přece všechno obrací ke zlému.

14. O marnost nad marností, domnívati se, že se možno zalíbíti samými zevnějšími dary.

15. O marnost nad marností, domnívati se, že jsi vážen od lidí, jsa opovrhován pro své vady a hříchy.

16. O marnost nad marností, užívati síly, aby byli poníženi slabí.

17. Snad již zítra přijde den, že povstane proti tobě ctnost opravdová a ty zdaleka patřiti budeš, jak chudý zasedne u mého stolu.

18. Máš-li dnes odvahu hledati příjemnosti v nezřízených svých žádostech, vzpomeň na to, jak mnozí trpí tam, odkud vyhnán byl navždy pořádek a soulad.

Příbytek v hrobě a v nebi.

Jarolím St. Pavlík.

Slavnost všech svatých a následující den dušičkový napomínají nás, abychom zapoměli na přítomnost a zraky své obrátili do budoucnosti a abychom se vážnými myšlenkami obírali. Tak jako se příroda chystá k zimnímu spánku, tak my se musíme chystati ke spánku smrti. Nepotrvá to dlouho, a anděl smrti zaklepe na naše dveře a odvede nás na onen svět. Umíráček zazvoní, stolař urobí pro nás rakev, kněz nás zažehná a nosiči zanesou na hřbitov a spoluobčané nás ke hrobu doprovodí. Tam venku, v tichém městě mrtvých, bude pro nás příbytek uchystán, náš výmínek, jehož nám nikdo neodepře; budeme jej obývat až do soudného dne. Vim, pravil Job, že mne smrti odevzdáš, kde všem živým dům je přichystán.

Prohlédněme si trochu tento dům, tento poslední náš příbytek. Je hodně těsný. Příbytky živých jsou obyčejně prostranné a pohodlné. Tu nalezneme předsíň, kuchyň, špižirnu, sklep a komoru, pracovní pokoj, kancelář, ložnici, koupelnu, salon, světnici pohostinskou a jiné pokoje. Zcela jinak ve hrobě. Tu se musíme spokojiti s místem skrovným; hrobař je odměří; nebude tam ani tolik místa jako v celi mnichově nebo ve světničce podkrovní. Tu nemá místa železná postel, a sklad zboží, tam se nevejde stůl a divan, skříň šatní a zrcadlo tcaletní; jenom pro mrtvolu je tam místo, ne méně a ne více, než potřebuje. Co prospěje člověku, když měl tolik a tolik jóchů role, luk a lesů, musí se konečně spokojiti s tolik země, kolik se vejde na jeden rov.

Proč bychom tedy věšeli srdce své na statky pozemské? Musíme je jiným pozůstatiti. Proč bychom záviděli druhým, kteří mají několik měřic více? Též nebudou mít více jak my. Proč procesy věsti o mez nebo o plot? Všechno budou ležeti vedle sebe, v ze-

mi není žádných mezníků. Nevděčně děti nepřejí starým rodičům ani té světničky výměnkářské, raději by ji pronajaly; ani té lavice u kamen, stará matka stojí všude v cestě; nejraději by to tak udělaly jako mladá kukačka, která vyhodí spoluobyvatele hnízda. Naše zem má místo pro všechny; přejme každému jeho místo na světě!

Hrob je domem chudobným. Jak se lidé vynasnažují, aby měli skvostné příbytky! Kam člověk pohlédne, sama elegance, zlato, stříbro, krystalové sklo, hedvábi a samet, skvostné koberce, vzdušné záclony, veliké obrazy v barokových a mahagonových rámech, ovšem žádné svaté obrazy, ale krajiny a nahoty, celé množství tretek neužitečných, člověk se bojí zrovna smělý krok udělati, drahé přibory, drahá garderoba a já sám nevím, co všecko. A jak je potom? Nic z těch věcí člověk s sebou nevezme. Dostane jenom umrlčí šat nebo rubáš a rakev, a nábytek je hotov. Dejme tomu, že i rakev je drahocenná, ona přece shnije za několik let. Třebas se týčí nad rovem mramorový pomník; později musí uhnouti jiným pomníkem. Tu není měkkého lože s matracemi a hedvábnými poduškami; tvójim ložem jsou můry a pokrývkou jeho jsou červi, praví Izaiáš. Sláva jeho je neřád a červi, čteme v knihách makabejských.

K čemu tedy sbíráti poklady na světě a žádných pro nebe? Ani ha-líře nevezmeme s sebou. Proč vyhledávati luxus a pohodlnost, k čemu prohlédávati modní časopisy a vyhledávati ten nejelegantnější oblek, proč se tady tak zařizovati, jako kdyby člověk žil milion let na světě? My jsme, píše sv. Pavel, nic na tento svět nepřinesli, a nic s sebou nevezmeme. Sbírejte přece takové poklady, jež můžeme vzíti s sebou, poklady zásluh,

dobrých skutků, jakž to světci konali.

Náš poslední příbytek je příbytkem tmavým. Tam nevnikne žádný paprsek sluneční, ani matné světlo měsíce, ani nevidět tam nějaké hvězdičky. Tu nehoří žádné lustry, žádné plynové, gasolinové, acetylenové a elektrické lampy. Tu bychom mohli povzdechnouti s Jobem: Ve tmě jsem si ustlal svoje lůžko; a se žalmistou: Tmy mne obklíčily; a s Tobiášem: Jakou mám mít radost, když ve tmě sedám a světla nebeského nevidím?

Dítě se bojí tmy, protože je ještě nevinné, hříšník miluje tmu, aby neviděl moil hanebné skutky konati. Kéž by si vzpoměl na tmu hrobovou, kde bude tělo jeho položeno, jehož choutkám nic neodepřel; kéž by na to pamatoval, že duše hříšníka, zatím co tělo jeho tlu ve tmavém hrobě, v nejzazší temnosti pekla strašné muky trpěti bude.

Náš poslední příbytek je příbytkem tichým a opuštěným; vládne v něm ticho hrobové, jež bývá jenom přerušeno šramotem červa, který hlodá na kostech a na rakvi. Tu neslyšeti žádné hudby a žádného tance, žádného zvuku citery neb harfy, žádných ve selých studentských písní a kupletů divadelních, žádné fukání sklenicemi a poháry, žádného „Nazdar!“ a „Na zdraví!“ tu neslyšeti žádných dovádivých skoků, žádného láskování, žádného bití o stůl kartami, žádného „kontra“ a „pagat ultimo“, žádného nárazu kulečnickových kulí, žádného klení a rouhání, žádného nadávání a řádění a zlostného bouchání; ach, zemřeli, rázem zkrotli a utichli.

O kéž by si to hříšník rozvážil, kéž by uvážil, že obratem ruky může býti přesazen z veselého masopustu do tiché popeleční středy; pak se rozpomene, ale pozdě už, na slova knězova: Memento homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris, pomni člověče, že jsi prach a v prach se zase obrátíš. Potom mu bude jiná muzika hučeti do uší na místě zatracení: klení, řvaní a skřipění zubů.

Pamatuj, člověče, na poslední své věci, a na věky nezhřešíš, čteme v knize Sirachově: Svět nerad myslí na smrt a na hrob, proto zakládá ze zravotních ohledů hřbitovy hodně daleko za městem; a přec by nám bylo spasitelným, pamatovati na náš poslední příbytek, jenž je tak těsným, chudobným, tmavým a opuštěným.

Svatí a mnozí zbožní lidé měli smrt stále před očima. Mnozí se i znázorňují s umrlčí hlavou na klekátku, ku př. sv. Alois, sv. Magdalena. Mnozí si už za živobytí svého nechali udělat svou rakev. O císaři Karlu V., jenž se vzdal koruny a uchýlil se do zátíší klášterního, se vypravuje, že už za života svého nechal za sebe konati smuteční služby Boží a v rakvi leže jim obcoval. Nechci říci, že bychom něco takového měli konati, ale na smrt máme pamatovati. Ona nám vezme všechno bohatství, udělá konec všem radostem. Kdo si vlastní hrob za živa zakoupí na hřbitově, musí beztoho na smrt pomýšleti. Myšlenka na smrt je pro nás blahodárnou, neboť nás zdržuje od hřešení. Sv. Ambrož nám radí: Sestup v duchu často do hrobu svého, abys odvrátil oči své od marnosti a chránil se Boha uraziti.

Kterak souhlasí toto dušičkové rozjímání s radostným všech svatých? Souhlasí dobře; neboť na vše svaté jdeme na hřbitov, abychom okrášlili hroby svých milých, světla tam rozsvítili, a za ně se pomodlili, na vše svaté ještě více než na dušičky. Den všech svatých je dnem svátečním, ale tichým svátkem, o němž nikde zábavy se nekoná.

Než ihned chci vaši mysl rozveseliti poukázáním na to, že hrob je jenom pro tělo příbytkem malým, chudým, tichým a osamělým, ale duše bude obývat z cela jiný příbytek, když milost Boží zachovame. Je to blažený příbytek Božích vyvolených, nebeský ráj. V domě Otce mého je mnoho příbytků, a já jdu, abych tam vám příbytek připravil, řekl Spasitel. To je prostranný příbytek; miliony

se tam vejdou, a každý bude mít svou vlastní rajskou zahradu. Je to krásný příbytek. Svátý Jan líčí jej jako město vystavené ze zlata, perel a drahokamů. Světly příbytek; světlo věčné tam svítí, svatým Božím, sláva Beránka Božího jej osvětluje. Veselý příbytek, plný zpěvu a jásotu, pravý dům svatební. A hosté jsou patriarchové, proroci a spravedliví starého zákona, kteří byli svého času v předpekli; apoštolové, mučedníci, vyznavači, biskupové, kněží, mniši a poustevníci,

králové, zbožní lajci a kající, panny, ženy, vdovy a nevinné děti, veliký zástup ze všech národů, pokolení a jazyků, jehož nikdo nemůže spočítati. A domácí pán je milý Pán Bůh, a domácí paní je milá Matka Boží, a služebníci jsou andělé. Takový příbytek nechá si člověk líbiti. Ubytujeme se v něm, když zůstaneme Bohu věrni, když budeme konati ctnosti v osmeru blahoslavenství obsažené a světce následovati. Dej, Bože, aby tam nikdo z nás nechyběl!

Marie Tesařová:

SPLNĚNÁ TOUHA.

(Ku 13. listopadu)

Na loži chorý mládenec,
mu zmizel s tváří ruměnek,
smrtná bolest na líci,
křížek v své drží pravici,
horoucně libá křížek ten,
z hrudi se dere touhy sten:

„Ach, přijdiž, drahý Ježíši,
Ty blaho mé jsi nejvyšší,
snad zemiřu, vejdu k Tobě již,
ach, jak rád půjdu v nebes říš,
jen přijdiž v duše mojí stan,
ať s Tebou do Tvých vejdu bran.

Ach, marně prosím, marně lkám,
tu bolest žhavou v srdci mám,
že bratra mého mámi svět,
že zašlapal Tvé lásky květ:
můj vychovatel — jaký žal,
mé žhavé touze jen se smál.

Má dobrá Matko Maria,
Ty's lasku vždy mi jvila,
teď vyžádej té milosti,
by v převelebné Svátosti
teď Syn Tvůj ke mně zavítal
a sledně mou se krmí stal.

Ty milá Boží světice
i tebe prosím velice,
Barborko, choť Beránka
budiž i ty má zastánka,
pros Ježíše ať přijde jen
a ztiší žhavé touhy sten!“

Hle, z tmavé noci — jasný den
již tiší se té tóuhy sten,
Stanislav vidí světici
jak kyne vlně pravici,
dvě andělů Ji provází,
již nebeský Host přichází.

To anděl nese Ježíše
a světec šťasten nejvýše,
již Tělo Páně přijímá,
a láskou, blahelem oplývá,
vždyť andělský mu podal druh
ten pokrm, v němž se tají Bůh!

Ó, Stanislave, světče náš,
Ty k bratrům svým se s láskou znáš,
slyš, prosby steré naše zní:
Na národ svůj dnes pohlédni,
nám Stanislavy nové vzbud,
jim lilie ať zdobí hruď.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Boj jejich proti ní rozpoutal a rozšířil se ještě více, když člen francouzské akademie, horlivý a neohrožený Msgr. Jan Josef Languet, biskup soissonský, jenž se stal později arcibiskupem v Sensu, vydal r. 1729. životopis M. M. Alacque. Tento biskup, který statečně potíral všechny bludaře, jmenovitě jansenisty, byl oddaným ctitelem Srdce Páně a neúnavně rozšiřoval pobožnost k němu, pro kterou vykonal nadmíru mnoho. Za to byl ovšem svým odpůrcům nepohodlný; spisem zmíněným popudil však ještě více proti sobě nejen jansenisty, nýbrž i filosofy a atheisty tehdejší doby, kteří byli vesměs zapřísáhlými odpůrci pobožnosti. Ti podali si tehdy ruce, sestoupili se v jeden šik, aby tak společně a tím vášnivěji brojili proti biskupovi a jeho spisu a zároveň i proti pobožnosti jím hlášané; životopis nazývali výplodem snivé a chorobné obrazotvornosti, dětinským výmyslem; viděli v něm pohoršlivé bludy. Když pak 1753 biskup zemřel, měl encyklopedista d'Alembert nad jeho hrobem posmrtnou řeč, v níž se zmínil též o životopisu bl. M. Alacque a tvrdil, že je nemožno, aby dilo to pocházelo od tak slavného biskupa a člena pařížské akademie; sepsal prý je nejspíše nějaký mnich — nedouk, jehož nepodařené básni propůjčil biskup svého jména, aby tak snáze pronikla do světa. Kdož by prý ještě věřil v 18. stol. takovým věcem, o jakých se vypravuje v onom životopisu?

To vše bylo zajisté již značnou překážkou rozkvětu naší pobožnosti. V době té však setkáváme se s projevy a zjevy ještě mnohem smutnějšími; stalo se totiž, že i někteří biskupové katoličtí, jako na př. Daniel de Caylus, biskup-sufragán z Auxerre, zavrhovali a tupili spis Languetův nazývající zjevení v něm obsažené a popsaná přímo nepřistojností a celou knihu nevhodným, nepřistojným románem. Ký div tudíž, že spis ten skýtal též tehdejším spisovatelům,

novellistům a básníkům, jako na př. Pironovi, mnoho látky k rozličným článkům, básním, hanopisům a pojednáním, plným ďábelského posměchu a rouhání nejsladšímu Srdci Pána Ježíše!

Všechny tyto hanopisy, všechno osočování a tupení nové pobožnosti, všechny útoky nepřátel proti ní podnikané tak nešlechetným a nečestným způsobem po celá desetiletí ji sice značně škodily a zdržovaly ji na postupu, ale nedovedly ji vyhladiti ze srdcí lidských, v nichž zapustila hluboké kořeny; ano nedovedly ani zameziti, by se dále nešířila, by si nepodmaňovala nové a nové kraje. Proto, když uplynulo něco přes třicet let od posledního projednávání v Římě, mohli ctitelé Srdce Páně právem tvrditi, že milá pobožnost jejich známa je již velké většině zemí, do nichž zalétla a pronikla blahá zvěst sv. evangelia. Téměř celá vzdělaná Evropa byla svědkem jejího rozkvětu; horliví misionáři zanesli ji však i do méně vzdělané Ameriky a Asie, aby povznesla a teplem svým zahrála tamější národy, stojící většinou ještě na velmi nízkém stupni vzdělanosti a kultury. I setkáváme se za této doby s četnými bratrstvy na pevnině americké i sousedních ostrovech: v Kanadě (1718), na Martinique (1726), na Guadeloupe (1728), na San Domingo (1729), v Mexiku (1734), Argentině (1740), Paraguayi (1741), v Ecuadoru (1750), Venezuele (1755), v Brasilii (1757), v Peru. Také na dálném východě družili se věřící dosti četně pod praporem nejsv. Srdce Ježíšova; v Syrii již od r. 1726 pěstovali úctu k Srdci Páně katolici obřadu latinského i různých obřadů východních; známa byla v Persii (1728) a ve Vých. Indii (1729). Ani Čína se ji neubránila, ač se přímo násilně uzavírala všemu, co přicházelo z ciziny, jmenovitě z Evropy; tam byla již 1709 založena dvě bratrstva Božského Srdce, k nimž od r. 1743 přibýlo třetí, jež v samém paláci císařském zřídil P. Roman Hinderer T. J.,

Padlý hrdina.

Tobiáš pochovává mrtvé.

rodem Elsasán, který po 40 let jako misionář působil v Číně a horlivě pěstoval tuto pobožnost.

Tou dobou přijaly, konaly a do svých kostelů zavedly ji též všechny tehdejší řehole jak mužské tak ženské. Do r. 1764 stoupl počet bratrstev téměř na 1100, jež Řím vesměs potvrdil a obdařil odpustky.¹⁾ Za takových poměrů konala se tudíž též slavnost Srdce Páně již na přechýlených místech vždy za veliké účasti lidu, buď v srdcích víc a více lásku a úctu k Pánu Ježíši a k jeho Srdci, jež je vši lásky a úcty nejhodnější. Aby pak věřící slavnost tu rádi konali a ji co nejvíce se účastnili, udělili papežové odpustky všem, kdož by ji konali obvyklým způsobem.

To bylo zajisté veliké, překrásné úspěchy, jakých docílila pobožnost v době poměrně krátké. Než to vše nedostačovalo ještě ctitelům božského Srdce, kteří toužili po něčem větším; to nezaručovalo též pobožnosti bezpečného trvání. K tomu, aby se plně rozvinula a co nejuťšeněji zkvétala, potřebovala, abych tak řekl, posláni a požehnání církve svaté. Nebylo dosti na tom, že ji apoštolská Stolice dovolila jednotlivým diecésím neb kostelům; nebylo dosti na tom, že ji mlčky schvalovala, že udělala odpustky bratrstvům a účastníkům stavnosti, ale bylo třeba, aby byla též pojata do vlastních obřadů církevních, do liturgie celé církve svaté, což mohl právoplatně učiniti ovšem jedině Řím. Jen tak mohla se pobožnost státi v pravdě katolickou. Bez tohoto činu sv. Stolice nebyla by měla zaručeného trvání, bez něho bylo by přání božského Spasitele zůstalo jakoby kusé a nebylo by se uskutečnilo v plném svém rozsahu. Působením Ducha svatého stává se, že byly a jsou v církvi sv. zavedeny různé svátky a pobožnosti v různých dobách, ne všechny najednou, jak toho právě vyžaduje čest a sláva Boží a duchovní prospěch věřících.

¹⁾ Viz pamětní spis polských biskupů n. 20 23, 46.

Původ svůj mají v různých krajích. Některé z nich, jako na př. slavnost Božího Těla, jména Ježíš, Neposkvrněného Početí konají se v celé církvi, jiné však zůstaly omezeny pouze na diecesi, řeholi nebo zemi, v níž vznikly, nebo i docela zanikly, a to jedině proto, že se jim nedostalo výslovného schválení sv. Stolice.

Proto ctitelům nejsvětějšího Srdce tak převelice záleželo na tom, aby sv. Stolice nejen pozitivně schválila pobožnost, kterou pěstovali a zvelebovali, nýbrž aby také přesně stanovila obřady slavnosti Srdce Páně a pojala ji do své liturgie. Tak jen mohlo se zaručiti a zabezpečiti, že se pobožnost bude konati a slavnost Srdce Páně slaviti způsobem jednotlivým, čehož až dosud nebylo lze dosáti, poněvadž jiná officia a jiné mešní formuláře byly zavedeny v různých diecésích; tak jen mohlo býti náležitě postaráno o to, by se pobožnost co nejvíce rozšířila a rozvinula; tak jen mohla míti velikou budoucnost.

Řím však choval se až dosud velmi zdrženlivě ke všem prosbám a žádostem o něco podobného, třeba pocházely i od hlav korunovaných; to však pobožnosti jen prospělo. V Římě se totiž mezitím celá záležitost důkladně zkoumala a projednávala; podstata pobožnosti nabývala stále zřetelnějších, jasnějších a přesnějších obrysů; nejasná místa se vyjasňovala, mnohé obtíže a překážky časem se samy sebou rozplynuly, zkoumány též spisy a zjevení bl. M. M. Alacoque a potvrzena jejich pravdivost a věrohodnost. Zároveň bylo neustále víc a více patno, jak velice a jak blahodárně působí pobožnost na život náboženský, jak velikého užítku pro duši z ní čerpají ti, kdož ji horlivě konají a pěstují, kdož dle ní a v jejím duchu zařídili svůj život. To vše zároveň přispívalo, že pobožnost zapouštěla v srdcích věřících lidu hluboké kořeny, že pronikala dál a dále.

Hřbitov — poutní místo.

Podává Ignát Z h á n ě l.

Kdo zavítal do bývalého hlavního města Tyrolska, do Inomosti a měl dosti času, zajistě navštívil zámek Ambras, který každému, kdo je v této krajině, padne svou krásnou polohou do očí. Dříve bylo v tomto hradě mnoho sbírek uměleckých, které byly před lety odvezeny do Vídně. I domácí lidé chodívají sem, ale nejdou do zámku, nýbrž zajdou poněkud dále do lesa.

Jest totiž nedaleko hradu hřbitov, který jest asi na celém světě ojedinělý, je totiž p o u t n í m m í s t e m, k němuž putuje zdaleka široka mnoho věřících. Není na něm nic obzvláštního, nic pamětihodného, jsou tam obyčejné kříže, některé železné, některé dřevěné; celé místo činí dojem smuteční. Hřbitov tento je vždy navštěvován a není snad ani jedné hodiny za dne, aby na něm nebylo více lidí, kteří se nábožně modlí. Chodí sem ne sta, ale mnoho tisíc lidí a říkají, že jdou na pout.

Hřbitov, poutní místo, je zajistě něco obzvláštního a zasluhuje, abychom se u této myšlenky poněkud pozastavili. Vyplnilo se, co čteme u kteréhosi duchovního spisovatele, který napsal: „Připadá-li ti, že svatí v nebi, k nimž se's obrátil, tě nevyslyšeli, jenom se obrat s důvěrou na duše v očištcí a přesvědčíš se, že brzy budeš vyslyšen, ovšem nežádáš-li o něco, co je proti spáse tvé duše.“

O onom hřbitově u Inomosti je všeobecně známo, že byly tu vyslyšeny prosby, přednesené v modlitbě k duším v očištcí; je to skutečné poutní místo k „dušičkám“. Podobné poutní místo máme u každého kostela, každý hřbitov jest jím a to z několika důvodů, o nichž chceme uvažovati.

I. Na každém posvěceném hřbitově odpočívají pozůstatky mnohých, kteří zemřeli v milosti Boží. Buď již byli omilostněni a patří na Boha tváří v tvář anebo jsou na nějaký delší či

kratší čas této milosti dosud zbaveni, ale dojdou také jednou do nebe, pro ně určeného; tam budou přáteli Božími. Vira naše učí, že vstaneme z mrtvých, což vyznáváme v modlitbě „Věřím v Boha“ v jedenáctém článku virv, když říkáme: „(Věřím) v těla vzkříšení!“

Kdosi srovnal nynější tělo a tělo vzkříšené s lampičkou olejovou, která matně svítí; osvití toliko uzoučký kruh nejbližšího okolí, slunce však nejen ozařuje, ale jest i pramenem všeho života pro veškerou přírodu. Tělo lidské i přirozeně krásné i ozdobené nejvybranějšími šperky nic není proti kráse, která se zjeví na něm až bude po smrti připočteno mezi vyvolené Páně.

Bohužel není v mnohých osadách jasné vědomí o svatosti místa, kde odpočívají naši věrní zemřelí. Kdo pohlíží na toto posvátné místo očima víry, má je v úctě, proto je také církev světi, než je předá svému účelu. Je proto největší chvály hodno, když je hřbitov okolo kostela, aby živi ustavičně byli spojeni s mrtvými, aby jdouce na služby Boží na zemřelé pamatovali modlitbou i jinými dobrými skutky. Nebojme se smrti; neodávejme se nesmírnému zármutku, povolá-li Bůh někoho z našich milých k sobě, vždyť se jednou všichni shledáme na věčnosti.

Je tedy s tohoto stanoviska hřbitov skutečným poutním místem pro nás; odpočívají tu pozůstatky našich přátel, známých, a vůbec přemnohých, kteří zde na světě žili svatě, zemřeli v milosti Boží a po smrti se dostali do nebe, kdež jsou poblísku trůnu Božího a provolávají: „Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh zástupů!“

II. Jako druhý důvod, proč máme nazývat hřbitov poutním místem, je myšlenka, že odpočívají tu mnohá těla lidí, kteří sice zemřeli v milosti Boží, ale neodpykali pokáním od-

puštěné hříchy anebo jsou poskvrněny všedními hříchy; pobudou v očistci nějakou dobu, nikdo však neví, jak dlouho?

Těmto duším všichni zajisté rádi pomůžeme, samy sobě nijak nemohou pomoci a jsou odkázány na jedinou přímluvu nás lidí na světě a svatých v nebi. Nemohou nic záslužného vykonati, neboť na věčnosti je konec zásluh, tam jest jen odplata. Nemohou tedy ničím si zkrátiti nebo zmírniti utrpení, mohou pouze vzdychati a prositi za smilování. Je proto hřbitov poutním místem, kam máme rádi a často putovati a připomínati sobě, že je naši povinností pomahati duším v očistci.

Pomáhati jim, vyžaduje křesťanská láska, která neumírá a nekončí hrobem, nýbrž jde až za hrob. Duše v očistci jsou našimi bratry i sestrami, jsou údy církve, k níž i my živi přináležíme a jejíž hlavou je Ježíš, věčná láska. Budeme-li my k nim milosrdni, neopomenou ani ony duše podobně se k nám zachovati, neboť „blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou“. Mat. 5. 7.

Pobízí nás k této modlitbě i v děčnost, jsouť mezi dušemi těmito snad naši rodiče, sourozenci, bratři, sestry, přátelé, příbuzní, naši duchovní správcové, dobrodinci. Všechny tyto a jiné duše volají k nám úpěnlivě: „Smilujte se nad námi aspoň vy, přátelé naši, neboť ruka Páně dotkla se nás!“ Job. 19. 31.

Svatý Bernard si umínil, že po smrti své matky bude se za ni modliti každý den sedm kajících žalmů, což také věrně dodržel. Svátý Ludvík král francouzský, chtěje ukázati svou lásku k otci, nesl sám jeho mrtvé tělo na ramenou po celou cestu z Paříže až do Saint Denis, kde mělo býti pochováno, nejsa zvyklý nositi takové břemeno, častěji se zastavil, aby si odpočal; na těch místech pak postavil kaple, v nichž byly nápisy, prosíci o smilování pro duši zemřelého krále. Zda nevolá podobně i na nás každý kříž, postavený na hřbitově,

že je tu mnoho duší, zdvihajících k nám ruce a prosících o pomoc ve svých utrpeních. Není snad nikde na světě tolik citlivých duší v očistci, jako ve Španělsku. Mívají tam skoro v každém větším městě kostely vystavené k účtě těchto duší a bývají tam u všech oltářů mše svaté po celé dopoledne.

III. Nikde jinde není dojemnější kazatelny, jako na hřbitově, kde nám vše hlasá pomijitelnost všeho světa, že vše pomine, jediné dobré skutky, které jsme vykonali, nepominou. Protože mnozí nechtějí, aby se jim připomínala smrt, vyhýbají hřbitovu. Ci domnívají se, že bude tím pro ně smrt oddálena či vůbec zrušena? Což jest asi také příčinou, že v mnohých osadách, kde bylo potřebí v nedávno uplynulé době zříditi nový hřbitov, umísťují ho daleko od svých obydlí.

Známý ruský kníže Potemkin tak se bál smrti, že nikdy nenosil kapesních hodinek; nechtěl býti upamátován, jak rychle utíká čas a že bude i on nucen vydati počet z vladaření svého. Týž kníže byl přítomen za tehdejší války rusko-turecké v Jassy pohřbu generála prince z Würtembergu. Ač byl churav, přece přišel uctít památku zemřelého; když vycházel po obřadech z kostela, v němž bylo nacpáno lidí a zrovna nesnesitelné vedro, byl tak rozčilen, že před kostelem vstoupil místo do svého vozu, do vozu smutečního, do něhož měla býti naložena mrtvola, kterou chtěli odvésti do vlasti nebožtíkovy. Pověřivý kníže tak se dolekal, že v prvním okamžiku zesinal, pak musil ulehnouti a dlouho si poležel. Tak se bál smrti, — ale neušel ji, jako žádný smrteľník.

IV. Konečně připomíná nám hřbitov nicotu, krátkost života. Kolik let uplyne ještě a také nás zanesou na hřbitov? Kdo si potom vzpomene na nás? Ač nás nepochovávají v noci, jak to činí v překrásném městě na francouzské Riviéře v Cannes, kde pochovávají všechny mrtvé v noci a když se někdo

Na hřbitově.

po zemřelém poptává, vždy dají za odpověď: odjel do Itálie, přece nepotrvá dlouho a nikdo si na nás nevzpomene. Poohlédněme se po svých známých, kolik jich již zemřelo a počet jejich roste každým rokem. Kdo si činí sbírku z úmrtních oznámení, má jich za několik let hezkou hromadu anebo kdo si dává do své modlitební knihy obrázky, jež se rozdávají na památku zemřelých, má jich

v nedlouhé době tolik, že mu ani knížka nestačí, hřbet se láme. —

Jest tedy hřbitov v mnohém vzhledě poutním místem. Proslulý básník Dante byl vypovězen ze svého rodného města Florence. Když odcházel, smutně pravil: „Vice mne, drahá otčíno, neužříš, ale jistě užříš jednou nebe, očistec a peklo!“ Budiž hřbitov poutním místem nás všech, vždyť i my chceme věčně šťastnými býti!

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý. — Část další.

Ale žel, mému zraku jest nyní zahalena, a to jest můj veliký trud. Přicházejí mi, starému člověku, hodiny netrpělivosti a mrzutosti, kdy, unaven touto léta a léta trvajícím chůzí v poušti, chtěl bych spatřiti aspoň pahorky země zaslíbené. Chtěl bych, aby se oblak poodhalil a jediný paprsek aby mi zjevil aspoň vzdálené hradby nebeského Jerusalema, ozářeného jasným světlem...

Ale co dím, čeho si žádám, já nerozumím? Což byla by křehká má schránka tu na zemi s to, aby snesla, byť na okamžik jen, pohled na tu jasnost a na to štěstí, aby té chvíle nebyla rozdracena, zničena? Je to otázka dítěte a byl jsem téměř ještě dítě, když mi dali čisti odpověď na ni v těchto řádcích:

„Vzpomínám.“ vypravuje jeden cestovatel, „že když jsem se blížil Francii na lodi plující z Indie, sotva lodníci úplně rozeznali pevninu své vlasti, stali se většinou k jakékoliv práci neschopnými. Jedni dávali se na zemi nemohouce od ní oči odvrátiti, jiní oblékali své pěknější šaty, jako by již již měli vystoupiti, byli mezi nimi i lidé, kteří mluvili tiše a jiní, kteří plakali. Čím více jsme se přibližovali, tím více rostla jejich pomatenost... Ale když loď v přístavě zakotvila a oni na břehu uviděli své přátele, své otce, matky, ženy, děti, kteří k nim

plačice vztahovali ruce, tu již nebylo možno jediného udržeti na palubě: všichni vyskočili na zemi a bylo nutno vykonati potřebné na lodi práce jiným mužstvem.“

„Co by se dělo,“ ptá se též spisovatel, „kdyby nám bylo popřáno popatřiti na tuto vlast nebeskou, kde dli, co jsme nejvíce milovali a co té lásky nejvíce zaslouží? Tento pohled strhl by nás v nadšené ustrnutí, které by okamžitě zarazilo veškeru činnost na zemi; svoboda naše byla by unášena k blouznění a blahé extasi, jaké by nynější náš organismus nesnesl, aby nezhylnul.“

Ale z tohoto jiného světa, kam nikdo z nás se nedostal, zda nestoupil někdo mnohem větší nežli my, aby nám podal o něm zprávu?

Pastor Vinet stává se na chvíli, aspoň o Vánocích, básníkem, ptá se a odpovídá si krásným obrazem:

Kdo je ten vznešený a vlídný,
jenž slzu v oku, ale král,
a pahorků rajských v údol bidný
se běže, aby lásku dal?

Martin, zrozenec to chudý,
jež vede na zem dobrota,
na rakve beznaděj a trudy
on klade lampu života.

Ta lampa života, toť naděje, pochodeň evangelia. „Nikdo nevstoupil na nebe, leč jen ten, jenž s nebe se-

stoupil, Syn člověka, který jest v nebi,“ dí Pán ve své rozmluvě v noci s náčelníkem židovským. Co pravím, to vím a svědčím o tom, co jsem viděl. Přišel jsem s nebe a jdu do nebe. Mluvím-li vám o věcech nebeských, zda mi uvěříte?

A nemluvil o jiném po celá tři léta svého vyučování: „Radujte se a plesejte, neboť odplata vaše hojná jest v nebesích!“ Čítal jsem, kolikrát přichází slovo „království nebeské“ a „život věčný“ ve čtyřech evangeliích, a našel jsem první 58krát, druhé 45krát. Celé loučení Páně s učedníky po večeri poslední je pozváním do této vlasti nesmrtnosti. „Jdu k Otcí, ale nemužiž se srdce vaše, aniž se strachuj: jdu, abych vám připravil místo.“

Co Ježíš Kristus slíbil, to také splnil. Psáno jest, že čtyřicátého dne po svém zmrtvýchvstání shromáždil Syn Boží učedníky své na hoře u Jerusalema a s tělem i duší vznesl se do nebe, až oblak odňal jej zrakům jejich. Učedníci stáli tam na vrcholu, nemohouce oči odtrhnouti od krásného obláčku, který byl právě urval božského jejich Mistra zemi.

Od onoho dne nové lidstvo, které přišlo po smrti těchto svědků, neopustilo oně výšin. Tam dli stále, nemohouc odvrátiti oči svých od místa na nebi, kudy odcházel ten, jenž nás opustil, ale proto, aby nás přitáhl k sobě: *Quid statis, viri aspicientes in coelum* — Mužové, co tu stojíte, hledíce do nebe?

* * *

Díkůvzdání.

Z Kutné Hory. „Konvent ř. sv. Voršily v Kutné Hoře vzdává vroucí díky nejsv. Srdci Páně za ochranu řeholního domu a řadových škol, útoky nepřátel ohrožovaných. Současně vděčně děkuje Naší Paní Sv. Josefu, Sv. Antonínu Pad., Sy. Janu Nepomuckému a ctih. sestře Terezii od Dítka Ježíše za mocnou přimluvu v několika těžkých záležitostech — a stavi sebe i své školy pod ochranu nejsv. Srdce Páně i jmenovaných Světců.“

Z Ůjezda p. Kladnem. Plníc svůj slib, vzdávám veřejný dík božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby.
A. D.

Z Kroměříže. Jistá moravská rodina bydlící v Uhrách stala se po tamnějším převratu r. 1918 na delší dobu příbuzným nezvěstnou. I byla doporučena od ještě z příbuzných ochráně Božského Srdce Páně v úmyslech tohoto časopisu: A nejsvětější Srdce Páně důvěrnou modlitbu dobrotivě vyslyšelo! Příbuzní moravští obdrželi o svých drahých pohřešovaných nejen příznivou zprávu, nýbrž se s nimi i šťastně shledali. Proto vděčná titelka božského Srdce vzdává nejvroucnější díky, za vyslyšení prosby tomuto přelaskavému Srdci P.

J. M.

Z Kroměříže. Osoba mně příbuzenstvím velmi blízká a drahá žila dlouhá léta v nebezpečnosti věčné spásy. Vzdalovala se po tu dobu svátostí, v čemž nemalou vinu měl bohužel jistý duchovní pro pohoršlivá slova o sv. zpovědi, čímž ji od svátosti pokání odpudil. Abych této jinak velmi šlechetné duši nějak přispěla k její záchraně, počala jsem se za ni záhy na

ten úmysl modliti a když se zdálo, že modlitba sama dlouho nedocházela vyslyšení, odhodlala jsem se přinést za ni obět: zřeknouti se světa a zasvětit se Pánu Bohu. Zvláště jsem se též utíkala k božskému Srdci Páně a slíbila, že, budu-li vyslyšena, požádám o uveřejnění povinných diků v našem časopise „Škole B. S. P.“ A nejsvětější Srdce P. se smilovalo; svoji láskou přitáhlo onu duši k sobě a ve sv. zpovědi ji přineslo opět svatý mír. Ne nalézám dosti slov, abych vyjádřila, jak hluboce a mocně jsem byla dojata, když jsem toho tak toužebně očekávaného okamžiku se dočkala. Proto dle slibu s nevroucnějšími city vděčnosti děkuji nejsvětějšímu Srdci Páně za milost tak velikou a prosím uctivě o laskavé uveřejnění tohoto dikůvzdání. Terciárka.

Z Kroměříže. Moji dva synové hned na začátku světové války upadli do ruského zajetí. Po celá dvě léta nedostala jsem o nich žádné zpravy. Stále jsem žila ve strachu o jejich život a zdraví a věčnou spasu. V této své tísní utíkala jsem se s důvěrou o pomoc k nejsvětějšímu Srdci Páně, k nejbláh. Panně Marii, zvláště též ku sv. Josefu, jakožto ochránci v nebezpečí na moři, a ku sv. Antoninu Paduanskému. Konala jsem též na ten úmysl devítidenní pobožnost a slíbila, že bude-li má prosba vyslyšena, veřejně poděkuji za milost mně prokázanou v tomto časopise. I plním dnes svůj slib se srdcem plným vděčnosti. Neboť oba synové se letos před několika měsíci šťastně navrátili. Po celou dobu dlouhých šesti let v zajetí zkusili na sobě zvláštní ochranu Boží, tak že zůstali vždy potom celý čas úplně zdraví a ve všelikých nebezpečnostech ani v zajetí ani na zpáteční cestě na moři je žádná nehoda nepotkala. A což mne, matku vdovu, obzvláště naplňuje útechou, oba zůstali jako dříve hodnými syny a katolíky; zkáza mravní se jich nedotkla; víra jejich škody neutrpěla. Proto plním svůj slib vzdávám vroucné díky za vyslyšenou prosbu přelaskavému Srdci Pána Ježíše, nejbláhosl. Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antoninu. Marie Vypelová.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vzbuzení svědomí řemeslníků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone citelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás! Heslo apoštolské: Šířiti ducha křesť. mezi řemeslníky.

Úmysl v prosinci: **Křesťanské sebezapírání.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LIV.

BRNO, 1. PROSINEC 1920.

ČÍSLO 12.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bidách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchowáme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísahame do poslední hodiny.

Křesťanský sebezápor.

(Hlavní úmysl.)

Jednou z hlavních povinností každého křesťana jest zapíratí sebe a následovati Krista. Zapíratí sebe není nic jiného, než přemáhání zlých záležitostí, zlé náklonnosti a žádosti, aby duch panoval nad tělem. Již pohan-
ský mudrc Epiklet za pravidlo života svého si učinil slova: „Zdržuj se a snášej!“ Plato, pohan, začasto jen jednou za den jedl, přemáhaje se. Komu by nebyl znám příběh o starci Eleazarovi, který raději smrt volil, nežli by byl požíval vepřového masa, které mu zákon zapovídal. Taktéž Daniel a mládenci zřekli se královských pokrmů a spokojili se obyčejnou stravou luštěninovou. Tím více jsme my křesťané povinni sebe přemáhati ve všem majíce nejvznešenější příklad na Pánu Ježiši a jeho sv. apoštolích. Kristus Pán tím počal dílo vykoupění našeho, že vzbuzoval zástupy k sebezáporu: Kdo chce mým učeníkem býti, zapírá sebe samého. Kdo chce za mnou přijíti, vezmi kříž svůj na sebe a následuj mne. Kdo se neodřekne všeho, čím vládne, není mne hoden. Království nebeské násilí trpí a ti, kteří násilí činí, uchvacují. (Luk. 9. 23.) A sv. Pavel píše ke Galátům: „V duchu t. j. podle ducha chodte a žádosti těla nevykonávejte.“ A opět: Kterí jsou Kristovi, ukřižovali tělo své s hříchy a žádostmi. (Galat.

5. 16, 24.) Rovněž sv. Otcové doporučují sebezápor jako potřebný, kdo chce zachránit duši svou. Tak dí sv. Ambrož: „Kdo neumí vládnouti nad žádostmi svými, podobá se člověku, kterého kůň divoký nese, jím hází, trhá a smývá.“ A sv. Augustin dí: „Nad kým tělo panuje, vypadá před tváří andělů jako před lidmi člověk, jenž vzhůru nohama chodí.“ Sv. Bonaventura pak praví: „Popatř na život Pána Ježíše a rozvažuj život jeho jakkoli, vždy uvidíš jej na kříži přibíthého, t. j. spatříš jej trpěti a sebe zapíratí.“

Nynější svět t. j. lidi nechtějí slyšet o sebezáporu a myslí, že jim vše dovoleno. Neohlízejí se ani na přikázání Boží ani církevní, a jdou po žádostech svých. Požitkářství, nestřídmost, nemravnost, touha po penězích a bohatství zaslepila mnohé, takže zapomínají na nehlavnější, na spásu duše své. Sv. Pavel již nařikal nad takovými lidmi a pravil: „Jsou mnozí, o nichž jsem již často pravil, nyní pak i s pláčem pravím, že jsou nepřátelé kříže Kristova, jichžto konec zahynutí, jichžto Bůh bricho jest.“ (Filip 7. 18). Neklamejme tedy sebe samých, nepřirovnávejme se tomuto světu, který ve zlém jest. Cestou pohodlnou, cestou prostopášnosti a tělesných žádostí nepřiblížíme se k Bohu zahubíme duši svou.

Nábožný Tomáš Kempenský pravi:
Tou měrou v dokonalosti prospěješ,
jakou násilí učiníš sobě. Neb tělo
bojuje proti duchu; nepodmani-li duch
těla, sám podmaněn bude od těla.
Dobře pravi sv. Pavel: Budete-li tělu
hověti, umřete; pak-li žádosti těla
mrtviti budete, živi budete. (Řim. 8. 13.)

Proto vidíme, jak svatí rádi sebe-
zapírali, jak se všeho světa a radostí
jeho zřikali, jak rádi se postili, jak
trpělivě nemoci a bolesti ano i muka
snášeli, jen aby duši svou zachránili.
Sv. Benedikt žije v jeskyni rubjacké,
pouze chlebem a vodou se živil a
pokušení tělesné přemohl, že se v
trní zraniti nechal a tak nad pokuši-
telem zvítězil. Sv. František z Assisi
zřekl se všeho a stal se z lásky ku
Kristu žebrákem, žije pouze z almužny

dobrých lidí, a jaký způsobil převrat
v rozmařilém světě! Jen se nelekejme
žádné takové oběti, statečně a zmu-
žile odřekněme si mnohé věci z lásky
ke Spasiteli, který pro nás nebe opu-
stil, na zemi v chudobě a utrpení žil
a na kříži se za nás obětoval. Bu-
deme-li s ním a pro něho trpěti, sebe-
zapíratí s ním i oslaveni budeme.
Přemáhejme tedy pýchu pokorou, la-
komství štědrostí, smilstvo čistotou,
závist příznivostí, nestřídmost stříd-
mostí, hněv tichostí a lenost horlivostí
v dobrých skutcích a ve službě Boží.

Co má sloužit Boží slávě,
zásluhou být věnčené,
musí mít rány Páně,
jako pečef vtištěné.

Mudroslov.

Paněnská Matka Boží.

VÁNOČNÍ.

Noc tmavá nad zemí se kloní
a Slunce přec tak blízko jest,
a chladný vzduch se šumem plní,
a anděle v svět nesou zvěst.

Ó, prchejte již temna stíny,
Bůh zrodil se nám dnešní noc,
jde vykoupiti světa syny
a sklonit krutou pekla moc.

Buď sláva Bohu v nebes výši,
buď pokoj lidem dobrým přán,
nechť všichni láskou pravou dýší,
vždyť lásce jde nás učit Pán!

A země chvěla se jak steskem,
když anděl nesl blahou zvěst,
a zvěst ta slétla jako bleskem;
dnes Spasitel nám zrozen jest!

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palau T. J. — Jan Tagliaferro.

XII. O některých velkých chybách, do nichž upadáme.

1. Kdo poslouchá mých nauk, neupadne snadno do velkých chyb.

2. Velice chybuje, kdo tupí a haní, když to ani zlému neškodí, ani lidí nevzdělává, ani cti nepřináší tomu, kdo tupí.

3. Velice chybuje, kdo staví za jisté a závazné, co Církev ponechala volnému mínění jako pravděpodobné a podřízené.

4. Velice chybuje, kdo předbíhá a odbočuje v pravo nebo v levo, když Církev jde středem a postupuje zvolna.

5. Velice chybuje, kdo se chlubí horlivostí pro viru, a v pochybnostech a různicích nejde pro pokyny k mému náměstku.

6. Velice chybuje, kdo v obraně vlastních zájmů a pro marné spory svévolně užívá listin církevních.

7. Velice chybuje, kdo chce hájiti spravedlnosti a pravdy a hřeší proti opatrnosti, pokoře a lásce.

8. Velice chybuje, kdo chce rozsuzovati nejasné záležitosti ve chvíli, kdy vášeň zatemňuje soud aneb nechuť představuje jako jisté, co jest jen podezřelé a vymyšlené.

9. Velice chybuje, kdo žaluje na jiné a zakrývá vlastní chyby a hledá

výmluvy pro to, co bylo třeba vyznávat i oplakávat.

10. Velice chybuje, kdo přisuzuje velkou vinu, pokud se neví, kolik bylo skutečně zlé vůle.

11. Velice chybuje, kdo utíká se k velmi silným lékům, jestli lze ještě vyléčiti nemoc mírnějšími prostředky.

12. Velice chybuje, kdo zavírá oči před chybami, které jsou příčinou pohoršení a mohou býti počátkem většího zla.

13. Velice chybuje, kdo mnoho žádá od bližního, a málo od sebe.

14. Velice chybuje, kdo si slibuje slávu z vítězství, bojuje-li nešlechtnou zbraní.

15. Velice chybuje, kdo hlasitě křičí, když můj náměstek káže mlčet.

16. Velice chybuje, kdo čeká všeobecné vítězství a nepracuje na částečném.

17. Velice chybuje, když bezbožnost povolně všechno ovládá, kdo si praví: „buď nic, buď všechno.“

18. Velice chybuje, kdo se živí planou nadějí, že z propasti zla vyroste dobré.

19. Jenom já sám ze zla vyvésti umím dobré, ale nečiním toho nikdy, kdyby to mělo poskytnouti výmluvy lenosti aneb odměniti ty, kteří odměny žádné nezasluhují.

20. Více vykoná pro mou slávu pokorný a pokojný, než vzdorovitý a pyšný.

21. Lépe mne ctí, kdo pracuje, než kdo odpočívá na vavřínech.

22. Více koná pro mé jméno, kdo bdí, než ten, kdo po dlouhém spánku mnoho očekává.

23. Více činí, kdo umí pro mou věc snášeti potupu, než ten, kdo zápasí třebas silami obra.

24. Chyba nad chybami zevně hájiti svatou věc a žítí v hříchu a tajně se kochati v nepravostech.

25. Jsi-li opravdu horlivý a zdatný, rozvaž dvakráte, než co poviš; mlč, o čem třeba mlčeti; začínej záležitosti od počátku a proved' je dále líbezne a mocně, žádaje od sebe povolně čím dále tím více.

XIII. Třeba se mi povznést i na výši myšlenek Božích.

1. Ustaň, synu můj, naříkati na velký vliv zlého a na moc zbrani bezbožných.

2. Zlo zdá se vždycky velikým a nesmírně mocným.

3. Všeliký nepořádek zdá se ti mocnější a jistější než pořádek.

4. Zdá se ti vždycky, že lež spíše podmaní rozum než pravda, a že chyba snadněji dobývá srdce než dobro.

5. Ó člověče, více lidské než božské víry! Ó křesťane malé naděje!

6. A co proměnilo svět pohanský, nebyla-li to pokorná víra křesťanská?

7. Co kázalo milovati obětavost, nebyla-li to chudoba následovníků Kristových?

8. Co učinilo malé velkými, slabé silnými, co dalo moudrost prostým, nebyla-li to láska těch apoštolů, kteří krátce před tím bojácně se ukrývali?

9. Ten, jenž mne zapřel, mne i vyznal, a ten, jenž mne nejvíce pronásledoval, mne též kázal.

10. Všichni apoštolovépo žili život, ale národové obrátili se.

11. Hlásal jsem učení odporující zásadám světa, a ono přineslo svobodu otrokům.

12. Učil jsem pravdám nikdy neslýchaným, ale největší mudrci po hanšti učili se jim od nejpokornějších mých učedníkův.

13. Hlásal jsem mravnost, založenou na zapírání a ctnost, jež hledá skrytost, a moudrost, která se pokouje, a dobrotu, jež je tím šťastnější, čím více dává, — a přece tato škola kříže změnila svět ve školu obětí a hrdinství.

14. Vyjda na vrchol Golgoty, povznesl jsem až na vrchol nebe to, co bylo nejvíce opovrženým na zemi.

(Pokračování v roč. 55.)

Marie Tesařová:

MATÍČCE.

Vše, Matičko, bych Tobě dání chtěla za jedno, jediné Tvé usmání, bych stulit ve Tvé náručí se směla, když duši nové potká zklamání.

Za rudou růži lásky Tvoji vroucí v Tvůj klín bych snesla květů tisíce, vždyť svit Tvé, Matko, lásky nehasnoucí by zase vepsal klid mi na lice.

Než, Matičko. Ty víc svým skytáš dětem než úsměv jeden — květ to zářící, Ty bezpečně je vedeš tímto světem do dálné vlasti svojí pravici.

Ó Matičko, jen přijmi prosté kvítky, to důvěry a lásky naší cit, a neopouštěj bídné svoje dítky až uvedeš je v nebes šťastný byt.

Vánoční radost.

Jarolím St. Pavlík.

Vánoční slavnost okrášluje a ozářuje celý zimní čas. Čas ten přináší sice s sebou mnohou radost a zábavu; ale všechno ustoupí do pozadí a zmizí před leskem hvězdy vánoční, před radostí svátků vánočních. Je to svatá radost, radost nevinné a dětské mysli. Kde je jaký křesťan, jenž by se ve dny ty neradoval? Všem je dána příležitost, oddat se radosti vánoční a z celé duše ji požívat. Děti, studující a učitelé mají prázdniny. O jak jsou šťastni, když jedou po dráze domů na svátky! Vojáci dostanou dovolenou, a i oni, kterým jest zůstat v kasárně, obdrží náhradu za návštěvu rodičů, neboť se na ně pamatuje. Úředníci prchnou na několik dní před prachem z knih. Remeslníci a dělníci zapomenou na nějaký čas na boč o chléb vezdejší, mohouce se věnovati své rodině a duši své popřáti duchovního zotavení. Rolník též má v ten čas prázdnou, aby mohl více jíti do kostela. Všechno, co žije, těší se na svátky vánoční.

Nekřesťanu a špatnému křesťanu je slavnost vánoční ničím jiným, jak svátkem zimy, svátkem rodinným bez všelikého náboženského podkladu; přemrštěnému národovci je pouze svátkem slunovratu, změnou ročního počasí, protože slunce dostihne svého nehlubšího stanoviska a začne od té chvíle stoupati. Ale dobrému křesťanu jsou Vánoce svátkem milostiplného narození Vykupitele, našeho Pána Ježíše Krista. Toto narození je příčinou naší radosti; neboť máme mu k poděkování, že nesdílíme osudu pyšných andělů, ale máme naději na blažený život v nebi. Naše radost vánoční platí novorozenému dítěti v Betlémě. Radost tu nám anděl zvěstoval, an pravil k pastýřům: „Zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu; neboť dnes se vám narodil v městě Davidově Spasitel, jenž jest Kristus Pán; a to vám bude znamením: na-

leznete nemluvnátko v plenkách zavínuté a v jeslích položené.“

Tato radost vánoční předsílala paprsky své již do starého zákona. Jak nám sděluje evangelium neděle smrtě, řekl Kristus: „Abraham, otec váš, plesal, že uvidí den můj; uviděl jej a radoval se.“ Nechť se radují nebesa, modlí se David, a plesá země; nechť se radují lány a vše, co na nich jest; nechť potom jásají všechny stromy lesní před obličejem Hospodinovým, poněvadž přichází. Prorocství Isaiášova, jsou takřka jediným chvalozpěvem nad příchodem Mesiášovým a šťastnými časy království Mesiášova. Tak praví na příklad v kapitole 21.: Potěší Hospodin Sion a pustinu jeho rájem učiní a samotu jeho v zahradu Hospodinovu. Radost a rozkoš bude v něm k nalezení, dikůvzdání a chvalozpěv. Anebo v kapitole 52.: Vstaň, Sione, obleč roucho svoji slávy, Jerusaleme, město Svatého. Vstaň a uvolni pouta šíje své, zajatá dcero Sionská; jak krásné jsou na horách nohy zvěstující pokoj a ohlašující dobré.

V den narození Paně raduje se Otec nebeský, protože jeho vznešení tvorové, lidé totiž, Istivým satanem oklamáni a k pádu přivedeni, z propasti věčné ho zavržení mají býti vysvobozeni. Bůh stvořil člověka pro blaženost: satan se pokoušel zhatiti úradky Boží; nemá se mu to podařiti; lidstvo má přece dojiti cíle, k němuž je stvořeno. V den vánoční raduje se Syn Boží, jenž poprvé vidí lidskýma očima svět, jenž má vykoupiti. Jásá jako obr, modlí se církev s Davidem, jako obr, jenž se chystá do běhu; s nejvyššího nebe je jeho východ. Raduje se i Duch svatý; z něho počala Maria dítě Božské; a teď se rodí, aby započalo dílo vykupitelské, které Duch svatý na letnice dokoná.

O Vánocích radují se andělé; od radosti zpívají na luzích betlemských. Čteme v hodinách vánočních: Dnes

se narodil z Panny Král nebeský, aby ztraceného člověka do nebeského království zpět přivolal; vojsko andělské se raduje, protože věčná spása zjevuje se pokolení lidskému. Odpadem pyšných andělů ztratili dobří andělé mnoho soudruhů; teď mají dostati za ně náhradu; nové přátely, nové bratry a sestry, duše lidské. Andělé mají živou účast na našem zdaru; radost jejich v den vánoční dá se lehce vysvětliti.

Slavnost vánoční je dnem radosti pro všechny lidi: pro židy, z jejichž národa vzešel Syn Boží jako člověk, jest tedy jejich soukmenovcem, jenž tutéž řeč mluví, jako oni. Židé mají býti první, kteří uslyší nauku Kristovu, uvidí jeho zázraky, od něho jako první ovce stáda věřícího do jeho ovčince budou uvedeny. Poslán jsem k ztraceným ovčím Israele, pravil Pán Kristus k ženě kananejské. — Než i pohané nechť se radují; i pro ně se Spasitel narodil; hvězda jeho volá je k jeslím; Simeon velebí ho jako světlo k osvětlení pohanů.

Žádný člověk nemá býti vyloučen od radosti vánoční, praví svatý učitel církevní a papež Lev ve svém kázání vánočním, neboť všichni mají společnou příčinu k radosti; spravedlivý, protože mu kyne palma vítězství; hříšník, protože se mu nabízí odpuštění. Pokoj všem lidem dobré vůle! Kdo má dobrou vůli s Bohem se smířiti, ten má nalézt pokoj svědomí; a kdo už žije v míru s Bohem, obdrží bohaté milosti od novězrozeného Spasitele.

Všem lidem narodil se Spasitel, chudobným i bohatým. Chudým pastýřům a bohatým králům zvěstuje se jeho narození. V největší chudobě přichází na svět, ve chlévě, v jeslích, na otěpce sena jest jeho lůžko. Tim nás chce s chudobou usmířiti, chce chudobné potěšiti a vyznamenati. Dává si však i od bohatých holdovati a přijímá dary z rukou králů. I bohatí jsou mu milí, kteří jsou dobré vůle, v něho věří, jeho se drží, jej milují, k vůli němu skutky milosrdenství konají. Teď je vyrovnán rozdíl

mezi chudým a bohatým, ne vysněným státem budoucím sociálních demokratů, ale křesťanskou láskou. Proto se radují chudí nad dary vánočními, jimiž jsou poděleni; ale i bohatí se radují, neboť přísloví praví: Lépe jest dáti, nežli bráti; radost dobrodince je často větší, nežli obdarovaného.

Děti, dorostlí i starci nechť se radují z narození Kristova! Jak velká čest pro děti, že Syn Boží sám se stal malým dítětem. Všechněch radosti a žalosti věku dětinského zakusi; jeho libezný dětský zjev přitahuje mocně všechna srdce k sobě, hýbá i myslí zatvrzelou a rozohňuje srdce ledová. Ježíšek jest příčinou, že se o Vánocích všechno o děti zajímá, že se dětem tak veliká radost připravuje, jim vánoční staví stromek, a dary se jim dávají. Jaký dík dluhují tedy děti Dítěti božskému, jak pilně měly by se k němu modliti.

V den narození Spasitelových radují se však i dorostlí; v duchu se připojují k zbožným pastýřům a mudrcům, pozorují s vytržením božského pacholika, padají před ním na kolena a klanějí se mu. I starci se radují, zbožného starce Simeona a 84letou Annu do chrámu v duchu provázějící a krásnému Děťátku blahoslavené Panny se obdivující. Dorostlí a starci o Vánocích opět omládnou a mají dětinskou radost, jako kdyby sami byli ještě dětmi, předpokládaje, že nejsou ještě zatvrzelými hříšníky a že se svatou zpovědí přivedli do stavu dětské nevinnosti. Radost vánoční je jen pro nevinné a dětsky zbožné.

Kdož by nechtěl patřiti k nim? Kdož by nechtěl býti šťastným a veselým jako děti? Ach, jak dobrý jest milý Pán Bůh, že nám každý rok takovou radost připravuje? Celý rok se musíme namáhati, pracovati, se starati a bolestí trpěti; ach jak dobře, že můžeme na všechny své svizele jednou zapomenouti a se rozveseliti; a ještě lépe, že se radost ta každý rok opakuje. Co člověk jen jednou zažil, na příklad o slavnosti jubilejní, z toho zůstane jenom vzpomínka.

Cesta do chrámu Páně.

Jest sice příjemná, ale zároveň i trpká, protože si musíme říci: Bylo jednou! Bohužel už je po všem! Ale radost vánoční opět se vrátí; jest nám proto obrazem radosti nebeské, jež nikdy nepomine. V nebeském království vychází každý den slunce vánoční; každý den znějí tam zvonky vánoční a třpyti se vánoční stromky v záři hvězd, a hraje libezná hudba pastórální z Gloria in excelsis Deo.

Díky tobě, o milý Jožiši, že jsi nám ak krásný den připravil; to den, jež

učinil Pán; radujme se a veselme se v den ten! Klaníme se tobě, Spasiteli nám zrozený; věříme, že jsi Syn Boží, náš Spasitel a Vykupitel. Srdce své klademe ti k nohám jako dar vánoční; nechť tluče láskou pro tebe! Tobě svěřujeme své potřeby. Pomoz nám zachovati dětskou nevinnost; pomoz chudým, potěš zarmoucené, obvesel starosti skličené; den narození tvého nechť zvěstuje všem pokoj, kteří jsou dobré vůle.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J. — Část další.

Kidu stala se velice milou, takže ji konal a pěstoval rád a horlivě; mocným pak nepřítelům nebylo již možno ji oťrásti nebo ji zlomiti. A nejen prostý lid, nýbrž i mocní tohoto světa, hlavy korunované, u větším počtu vzdávali hold a úctu svou nejsvětějšímu Srdci svého Spasitele, svého Krále; s prostým lidem zatoužili, aby prapor Srdce Páně výše se vznesl a zavláhl mocněji, slavnostněji. Svého postavení, své vážnosti používali k tomu, aby v Římě vymohli to, po čem tolik toužili ctitelé božského Srdce. Tak r. 1740 královna francouzská Marie Leszczyńska, choť Ludvíka XV., prosila snažně Benedikta XIV., aby v celé církvi sv. zavedl slavnost nejsvětějšího Srdce Páně se zvláštním officiem a hodinkami o Srdci Páně. R. 1763 žádal o totéž její otec Stanislav Leszczyński, tehdejší kníže lotrinský, dřívější král polský. Podobnou prosbu zaslal sv. Stolicí rok před tím August III., král polský, jenž v prosbě své vyslovoval naději, že svým zakročením u sv. Stolice a zvelebením pobožnosti k Srdci Pána Ježíše snad zjedná a vyprosí pomoc s nebe stíněné své zemi. K těmto vznešeným žadatelům přidružil se r. 1764 ještě zbožný vévoda bavorský, Klement František z Cleve. Kromě toho zašílali do Říma neustále prosby

a žádosti arcibiskupové, biskupové, kapitoly a různé řehole; v l. 1753—1764 zasláno do Říma přes 180 takových listů prosebných z různých krajů Evropy, Ameriky i Asie.

V době té byl již blízko okamžik, kdy apoštolská Stolicе chtěla splniti přčetné ony prosby; nadcházel okamžik důležitý pro pobožnost, den radosti pro všechny její přátele, pro všechny ctitele nejsv. Srdce Ježíšova.

Za posledních třicet let (od r. 1729) se stav věcí značně změnil, a to ve prospěch naší pobožnosti. Nemohlo se již o ní říci, že je nová, že je teprve v začátcích; vždý konala se již téměř po celé století. Řím sám svým jednáním je schvaloval a byl již úplně přesvědčen, že je to pobožnost dobrá, svatá, velmi účinná a prospěšná. Z pobožnosti soukromé stala se mezitím postupem doby poznenáhlu a nenápadně veřejná pobožnost církevní, jež byla tiše pojata do veřejné bohoslužby církevní. Dle zvyku a staré osvědčené praxe církve sv. jako hlavní známky o veřejné účtě a bohoslužbě církevní svědčí zřízení bratřstev, svěcení svátků, odpustků, kostely, kaple a oltáře. A všechny tyto druhy a známky veřejné bohoslužby i pro úctu a pobožnost k Srdci Páně již po delší dobu povolovali nejen vy-

nikající biskupové všech téměř zemi, nýbrž i sama apoštolská Stolica¹⁾

Tím se celá záležitost o mnoho zjednodušila, běželoť nyní již jen o to, aby slavnost nejsv. Srdce Páně církevně již také dovolená byla doplněna zvláštními hodinkami a mešním formulářem a aby autoritativně byla pojata do bohoslužby církve svatě. Toho až dosud Řím nepovolil, tomu až dosud stále ještě odpíral, ačkoliv apoštolská Stolica jinak zajisté dobře věděla, že mnozí biskupové — v Římě se snad ani neotázavše — ve své diecesi povolili a zavedli zvláštní mši a hodinky o božském Srdci. Běželo dále též o to, aby se slavnost ta, podobně jako ostatní svátky církevního roku, konala všude jednotně, tímž způsobem, aby se všude zpívalo totéž officium a mše sv. se sloužila dle téhož mešního formuláře, čehož dosud

nebylo;¹⁾ to se ovšem mohlo státi jen tehdy, když by Řím sám slavnost doplnil zmíněným způsobem.

Za těchto zmíněných okolností chtěli toho všeho od sv. Stolice dosíci a docíliti polští biskupové, mužové významující se apoštolskou horlivostí a lnoucí nadšeně k víře své. I podali do Říma nyní novou prosbu, velký pamětní spis, doufajíce, že nebudou oslyšeni. Tento spis je částečně opakovaným prosby jejich z r. 1729 a kromě toho čerpá mnoho z uvedeného již díla Gallifetova; je to spis důkladný a vzorný. Žadatelé opírají se v něm o mnoho závažných důvodů a výmluvných, přesvědčivými slovy dovozují, jak slušno a spravedливо je, oč prosí. Z celého spisu vane veliká, vroucí láska k Srdci Páně a vřelá touha, by splněna byla snažná prosba, kterou žadatelé vznášejí k Stolicí apoštolské. (Pokrač. v roč. 55.)

¹⁾ Pamětní spis polských biskupů n. 44—59.

¹⁾ Tento důvod uvedla již řehole Navštívení ve své prosbě r. 1725.

Pastýři betlemští.

J. St. Pavlík.

Ó jak touží po svobodě zajatec, sedící v temném žaláři! Nemocný, jenž je zmitán bolesti na lůžku svým dnem i noci, jak touží po uzdravení, jež mu lékař přislíbil! Představme si horníky, nad nimiž se země sřítíla a otvor zasypala. Pracuje se o jejich zachránění, ale práce ubývá pomalu; ó s jakou touhou očekávají zasypaní hodinu vysvobození! Loď se ztroskotala na úskalí, plavci utekli se na pustý ostrov; tam však nemohou žíti, leč krátký čas, poněvadž nemají potravin: ó jak zimničně ohlédají se po nějaké lodi, jež by jim přinesla záchranu. Jak netrpělivě vyčkává vyhnance času, kdy se smí vrátiti k svým milým. Trvá-li dlouho přísná zima, jak vzdycháme: Jen kdyby už brzo to jaro přišlo!

S takou asi touhou očekávali Spasitele lidé starozákonní, židé i pohané. Roste ho nebesa s hůry a oblakové dštěte ho, modlili se. Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství své a dej nám Spasitele!

Hle, teď už konečně přišel! Nebesa se otevřela, rosa milosti Ducha Svatého oplodnila květ Mariin, vypučel prut z kořene Jesse a květ, jemuž zima nemůže uškoditi: Maria porodila milé Jezulátko. Se Simeonem a Annou, s pastýři a králi očekávali mnozí jiní narození Vykupitele a prosili o to. Mezi všemi byli pastýřové ti první, jimž narození Vykupitelovo bylo zvěstováno. Byli uznáni za hodné, uslyšeti z úst andělských radostnou zprávu, že se Spasitel narodil; jenom jim bylo popráno, slyšeti krásné vánoční zpěvy

andělů a první gloria; byli první připuštěni ke vzdání poklony a k holdování novorozenému Králi.

Vidíme z toho, že i chudobní lidé, kteří ve světě nemají co rozhodovati, u Boha něco platí, ba ještě více platí než bohatí, kteří ve světě hrají první úlohu. Mocné svrhl s trůnu a vyvýšil ponížené, zpívala u Alžběty blahoslavená Panna Maria. Ale ne bezbožná chudina, na kterou dnes tak často připadneme, je Bohu milou, ale zbožná. Pastýři betlémské vyznamenávali se dětinou zbožností; vidíme to na jejich si počínání na cestě k jeslím, u jeslí a po návratu.

V dějinách posvátných je všechno plno významů, i sebe nepatrnější okolnost. Nezříme toho vždy na první pohled, zříme to teprv, zkoumáme-li důkladně celý příběh a rozjímáme-li o něm.

První zaslíbení Vykupitele byla dána pastýřům, neboť svatí patriarchové, na př. Abrahám, Isák, Jakub, byli pastýři. Pastýřové měli i první užití zaslíbeného Vykupitele. Narození dobrého pastýře případně a oprávněně je napřed pastýřům zvěstováno. Ježíš je dobrý pastýř; ovce jeho jsou věřící; ovčincem je církev Kristova. V žalmu 94. modlí se David, bývalý pastýř, později král: On je Hospodin Bůh náš, a my jsme lid jeho pastvy a ovce jeho rukou. Jako dobrého pastýře předvádí nám Vykupitele před oči prorok Ezechiél: Hle, já sám chci se podívatí za svými ovci a je navštívití a zachrániti na všech místech; chci je zavéstí na pastvu nejlepší, na vysokých horách israelských má býti jejich pastva. Já sám chci pásti stádo své. Co ztraceno, chci hledati, co zahnáno, zpět přivéstí, co polámáno, zavázati, co slabo, upevniti, co silno, opatrovati. Rozumějmě všemu ve smyslu duchovním. Ježíš sám praví o sobě: Já jsem dobrý pastýř, já dávám život svůj za ovce své. A mám ještě jiné ovce, jež nejsou z tohoto ovčince — to jsou poohané — i ty musím přivéstí, a budou poslouchati hlasu mého.

Ó kéž bychom i my dávali pozor na hlas Ježíšův, když mluví k nám skrze svědomí, skrze písmo svaté, zvláště evangelium, skrze kněze na kazatelnici a ve zpovědnici. Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nezavrzujte srdci svých, modlí se s Davidem církev sv. na jitřní. Nepohne-li hříšník ani nevinný Ježíšek, pak je ovšem zatvrzelé srdce jeho; nepatří více k jeho ovci, ale ke kozlům, kteří budou státí na levé straně.

Zbožní pastýři poslechli hlasu Boha, jenž k nim poslal anděla se vzkázáním, že Spasitel se narodil, aby šli k němu. Hned fekli vespolek: Pojďme do Betléma a vizme, co k nám promluveno, a co nám Hospodin oznámil! To bylo pěkné předsevzetí. Jeden povzbuzoval druhého, a žádný nechtěl zůstatí pozadu.

Naším Betlemem je chrám Páně; zde jest Ježíš, ten sám Ježíš, jenž ležel v jeslích na seně a slámě, do plenek zavinitý. Ó povzbuzujme se navzájem. Pojďme do kostela, když nás zvon jako anděl volá. Muž nechť vybidne ženu, žena muže, a rodiče děti; žádný nechť se nestraní, žádný nechť se nevymlouvá, žádný nechť druhého nezrazuje. Neotálejme, nezdržujme se, popilme si, pospěšme do kostela, pastýři též tak učinili, neboť čteme o nich: I přišli s chvatem a našli Marii a Josefa a Dítě, jež leželo v jeslích. Ale jací jsou lidé! Na divadlo a k tanci, k pití a hraní mají pilno, k modlitbě a návštěvě kostela nechají si čas a přijdou raději později, než skoro. Pospíchají sice k plným jeslím, k plnému korytu, kde je totiž zásoba jídla a nápoje, ale k jeslím Páně jdou velmi pomalu nebo vůbec nejdou.

Přidružíme se k pastýřům, pospíchejme s nimi do Betléma, do chrámu Páně, klaňme se Jezulátku! Christus natus est nobis, venite adoremus, Kristus narodil se nám, pojďte, klaňme se jemu!

Pozorujme další počínání si pastýřů. Když byli božskému dítěti vzdali svou poklonu, vypravovali všem, co viděli, co slyšeli, jak se jim anděl uká-

za! a co jim řekl a co anděle zpívali. Všichni, kteří to slyšeli, divili se nad věcmi, které se udály; obzvláště Panna Maria pamatovala si je a rozjímala o nich v srdci svém. Pastýři chválili a velebili potom Boha Hospodina, pravi svaté evangelium. To bylo správné. Bůh chce, abychom zvětovali jiným veliké jeho skutky, abychom oznámili všechno dobré a krásné, jež může lidem nadchnouti k chvále a milování Boha. Zlé, jež se přihodilo, rychle se roznese, brzy to ví celá osada, celé okolí, ba celá zem; noviny to hlásí. Kež by i to dobré bylo všude oznámeno, aby si lidé vzali na něm příklad a je následovali. Boží moc, opatrnost, spravedlnost, dobrotnost a, všechno, co se týká náboženství a našeho spasení, nechť je předmětem naší rozmluvy. Kolikráte slyší člověk něco pěkného v kázání nebo čte něco takového v knize a časopise, neb vidí v kostele. O tom mají vypravovati údobí rodiny jeden druhému. V tom smyslu napomínal Rafael rodinu Tobiašovu. Oslavujte Boha a vypravujte všechny jeho divy; děkujte mu přede všemi, kteří žijí, že učinil na vás své milo-

srdenství. Tak i potom udělali. Tři hodiny leželi na tváři, chválíce Boha a potom stanuli a vypravovali o všech jeho dívech.

My jsme byli v duchu společníky zbožných pastýřů a vzdělali jsme se na jejich příkladu. Představme si, že teď mi jsme ti pastýři. Konejme, co oni konali. Žijme zbožně, budme spokojeni se svými skromnými poměry, dávejme pozor na hlas Boží, pospíchejme ochotně do chrámu Páně, našeho Betlema. Kladme se Ježíškovi, chvalme a velebme Boha a sdělme s druhými svou vánoční radost.

Pospíchejme, věrní, s plesem, s dary
v klínu

v betlemské chýše svaté zátíši;

děťátko vizte, krále serafinů!

Pokloňte se jemu

z Panny zrozenému,

pokloňte se Pánu Ježíši.

Odstáď k chudým jeslím, Ježíšek kde leží,

pastýři s touhou pospíchají tam,

za nimi s chvatem nechť z nás každý běží!

Pokloňme se jemu

z Panny zrozenému,

pokloňme se, neb on Bůh jest sám.

Ukázala se milost Boha všem lidem.

Vánoční úvaha. — Napsal Ignát Z h a n ě l.

Starozákonní prorok Isaiáš píše o příštím Vykupiteli mezi jiným též následovně: „Nebo ‚Maličký‘ narodil se nám . . . nazváno bude jméno jeho Podivný, Rádce, Bůh, Silný, Otec budoucího věku, Kníže pokoje“. Is. 9, 6. Svatý Bernard přikládá k těmto čestným názvům budoucího Spasitele toto vysvětlení: „Ježíš jest podivným v narození, rádce v kazatelském úřadě, Bůh ve svých skutcích, silný v utrpení, otec věrnosti skrze své vzkříšení, kníže pokoje pro věčnou blaženost“.

Zrodilo se sice „Maličké“ děťátko, ale přece přineslo s sebou mnoho

velkolepých darů, kterými jsou především milosrdenství, jak čteme: „Podle svého milosrdenství spasil nás.“ (k Tit. 3, 5.), pomohl nejenom těm, kteří tehdy žili na světě, ale stal se lidem všech budoucích pokolení pramenem nikdy nevysychajícím, Ježíš Kristus „miluje nás a obmyl nás od hříchů našich krví svou“. (Zjev. 1, 5.)

Abychom se dobře všichni připravili na příchod „Maličkého“ dítěte, ustanovila církev čtyři neděle adventní, v nichž zvláště vzpomínáme na „Slunce“, kterým se vyrozumívá Ježíš Kristus. „Dříve než slunce vyjde, je nutno dobrořečiti Pánu, při

východu slunce náleží klaněti se Jemu“ (Moudr. 16, 18.); časně z rána má každý vstáti k modlitbě a díky činili za všechna přijatá dobrodíní. Jestli Ježíš „slunce“, jak čteme u proroka Malachiáše: „Vzejde vám bojícím se jména mého slunce spravedlnosti“. (4, 2).

Ve starých dobách býval zvyk, že připojoval se výklad ke slovům Pisma obyčejně na více dílů rozdělený. Též svatý Tomáš mluví o tomto výroku praví, že jmenuje se tuto Ježíš „sluncem“, aby byla naznačena dobrodíní, jež jeho příchodem lidstvu byla prokázána: skutečně slunce je příčinou sedmery účinků, totiž: zplodění, oživení, výživy, vzrůstu, vytvoření, očistění obnovy. Světec rozvádí pak tuto myšlenku následovně:

Ve skutečném světě, v přírodě vidíme, která slunce všechno, co tuto vyjmenováno, způsobí; podobně učinil náš Spasitel, když se zrodil. Zplodil nás, učinil nás svými syny, neboť čteme: „kolikokoliv však jej přijali, dal jim moc státi se dítkami Božími“ (Jan 1, 12.), což také dosvědčuje svatý Jakub, kde čteme: „Dobrovolně zplodil nás slovem pravdy“ (1, 18.). Oživil nás, protože nám dal život milosti a slávy věčné dle slov: „život byl světlem lidí“. (Jan 1, 4.). Svatý Pavel píše: „Bůh spolu obživil nás v Kristu (milostí jeho spasení jsme)“ (k Efes. 2, 5.). Ježíš sám řekl: „Já jim dávám život věčný“ (Jan 10, 28.). Živí nás chlebem nebeským v nejsvětější Svátosti oltářní, a svým božským slovem, jak sám pravil: „Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil . . . já jsem chléb života“. (Jan 6, 41, 48.). V knize Moudrosti čteme: „Pokrmem andělským krmil jsi lid svůj a dával's jim bez práce chléb s nebe hotový“, (19, 20.). Kristus dává nám vzrůst i další zdar i úspěch, neboť „z plnosti jeho my všichni jsme obdrželi“. (Jan 1, 16.). Sv. Pavel dí: „Vyznávajice pravdu v lásce máme růsti ve všem k němu, ke Kristu“. (K Efes. 4, 15.). Budeme účastni života věčného, když učiní-

me dle rozkazu Pisma: „Buďte tedy dokonalí, jakož i Otec váš nebeský dokonalý jest“. (Mat. 5, 48.). Očistil nás, když odňal od nás všechn kal, všechnu nečistotu hříchu, jak píše apoštol: „vykonal očistu od hříchů“ (K Žid. 1, 3.). t. j. svou smrtí na kříži, vykoupil nás od hříchů, starou vinu zničil a vše obnovil, jak praví apoštol: „Starý člověk náš byl spolu s ním ukřižován“. (K Řim. 6, 6.). Ve Zjevení čteme: „I řekl ten, který seděl na trůně: Hle, obnovuji všechno“. (21, 5.). Přineslo nám tedy „Slunce“, kterým vyrozumím Krista, mnoho dobrodíní a milosti, děkujeme mu, milujeme ho, budme mu vděční!

Zbožný kněz Vianney poučoval takto své ovečky o narození Páně: „Pro nemocného nebyla by lepší zpráva, než kdyby našel lékaře, který by ho vysvobodil z tenat smrti a úplně jej uzdravil. Toť učinil náš Spasitel, vysvobodiv nás z tenat ďábla i smrti. Jaký příklad horlivosti ve víře a v lásce k milému Ježíšovi dávají nám někdy až příliš vlažným a liknavým konvertitě a novokřesťané.

V letech osmdesátých minulého století založil svěrázný, účelýhodný opat P. František Pfanner v Marianhillu v jižní Africe v Natalu nové opatství trapistů. Jeho svěřenci mnoho vykonali pro viru i kulturu. Jeden z jeho kněží vyprávěl: Měl ve třídě již vyučovat větší hochy, které propustili na vánoční prázdniny. Byli sice z okolní krajiny, ale přece měl každý z nich sedm až osm hodin cesty do kostela. A hle! ani jeden z nich nezameškal na Boží Hod i v další zasvěcené svátce mše svatě. Dobrým příkladem a vzorným chováním v kostele zalibili se hoši všem věřícím. Setrvali přes poledne, aby i odpoledne mohli býti přítomni odpolední pobožnosti.

Často nedostává se nám právě, pevné víry! Kéž ji rozmnoží v nás milé Dítě Ježíš. Měl ji v nejdokonalejší míře svatý Gerard Majella, vyučený, krejčí. Roku 1740 byl u biskupa svého rodného města v Lacedogně sluhou. Bis-

kup, jménem Blbini, byl velmi přísný a žádal od svých lidí naprostou poslušnost, někdy byl až neuznalý. Jednou o Vánocích odešel biskup někam po práci. Gerard uzavřel klíčem dvéře domu a šel pro vodu k blízké kašně na náměstí, kde mu klíč nemilou náhodou spadl do vody. Všecek zaražen stál a přemýšlel, jak se pán asi rozlobí, až se vrátí a nebude moci do domu. Co počtí? Zatím nahromadilo se kolem něho mnoho zvědavých lidí, kteří pozorovali jeho nehodu. Světec nebyl však v rozpacích. Šel do blízkého kostela, vzal sošku Jezulátka, které bývalo o Vánocích na oltáři a nesl ji ke studni. Lidé udiveně se dívali, nevěduce, co zamýšlí. Vzal provaz, omotaný u hřídle, uvázal Ježíška, pustil ho dolů a hlasitě se modlil: „Ach, předrahé děťátko, můj milý Ježíšku, ty mi můžeš přinést klíč. Prosím tě, dones mi ho, by se můj pán nezlobil, až přijde domů“. A hle! Vytáhne Jezulátko nahoru a to drží v ručičce klíč. Ve vítězoslávě odnesl Gerard Jezulátko opět do kostela. Dozvídalo se celé město, co se stalo a lid nazýval ještě v nedávné době onu kašnu „kašnou Gerardovou“. (Kovář: Sv. Gerard Majella, str. 26.).

Svatý Řehoř Nazianský píše o narození Páně: „Kristus se zrodil, chvalme jeho velebnost! sestupuje s nebe, oslavujme ho; Kristus je na zemi, lidé povstaňte, všechna země chval Pána! Nebesa se radují, země se otřásá radostně před tím, který je zároveň nebeštanem i pozemšťanem. Kristus se oděl naším tělem, třeste se strachem i radostí; srachem k vůli hříchu, radostí pro naději; zrodil se z Panny, ctěte čistotu!“ Boží Hod vánoční zvolil před mnoha stoletími svatý apoštol Anglie Augustin k velikému činu. Pokřtil krále Anglosasů Ethelrieda, a v den vánoc pokřtil pak také celý jeho národ. V městě Yorku, okolo jehož zdi teče řeka, sestoupilo deset tisíc mužů, nečítaje ženy a děti, do vody. Nezastrašila jich třeskutá zima, stali se stoupenci Kristovými,

ohnivě jej milující. Z ledové studené vody vystoupilo nově pokolení křesťanů, zářící nevinností a odhodlání věrně sloužit Kristu a ochotně vzít jeho sladké jho na sebe. V den svých narozenin přijal Kristus celý národ Anglosaský do svého ovčince.

Kéž i v nás roznlí Ježíš oheň, kterýž přinesl na svět (Luk. 12, 49.), kéž je rozniceno naše srdce pravou láskou k „Maličkému“. Každý z nás může se mu něčím zavděčit. Krásnou báseň napsal nebožtík náš básník Vladimír Šťastný, když pěl: Při narození Dítěte v Betlémě zplesal všechen svět radostí při zpěvu andělů, zvěstujících zrození božského Dítěte. Zvěst radostná spěla rychlostí větru do celého světa, vyprávěla ji hora hoře, ji hučel bor, šuměl les, i všechny stromy se těší, že uctí nečím Spasitele; jen tam daleko na severu smutně stojí smrč a vyronil slzy řka: „Já ve své chudobě nemám pranic, čím bych uctil božské robátko.“ — Avšak slyš — s nebe se snáší andělský zpěv: „Smrčku zanech tesknoty a raduj se! Jenž se dnes zrodil, zvolil tebe, abys mu byl po všechny věky stromem vánočním. V Boží Hod vánoční budeš zářit Bohu v čest a v radost dobrým dětem, s nimi budeš vždy vítati Spasitele“. (Šťastný: Kytka z Moravy, str. 140.).

Nikdy nezoufejme, vše může se obrátiti k lepšímu! Za časů císaře Josefa vedlo se špatně církví katolické i věřícím. Tak na př. zakázal tento mocnář, že nesmí na žádném oltáři nikdy hořeti více než šest svící. Byly Vánoce a kapucini ve Vídni chtěli důstojně oslavit tento den; báli se v šak dáti na oltář více svící, než dovoľovalo nařízení císařovo, věděli, že přijde do jejich kostela. Ale upokojil je nejstarší z nich a naporučil: dejte sta svící a nebojte se, já vše obstarám. Skutečně přišel císař k nim do kostela a po mši svaté zašel do sakristie a vytýkal, proč se nezachovává jeho nařízení. Předstoupil nejstarší z nich a pravil: „Když jste se vy pane císaři narodil, pamatuji se dobře, naporučila

vaše pani matka, aby hořelo v našem kostele co nejvíce svící a bylo jich několik set. Proto jsem já doporučil, aby dnes k počtě narozenin našeho Spasitele také hořelo více než šest svící“. Císař prý se pouze zadíval pevně do očí starého kněze kapucína a nepromluvil více ani slova, odešel. (Kerschbaumer: Paterfamilias, strana 380.).

Nermufme se nad špatnými časy, které prožíváme! Učínme, jak píše

náš něžný básník kněz františkán P. Florián Ferd. Březina: Stařec si brejle nasadil — a četl pilně v kronice. — Pak děl: „Ty časy Karlovy — se nevrátí více“. — I hodil na stůl kronikou — a pravil teskně k sobě: — „A lepší již to nebude, — až jednou v tmavém hrobě“. (Chrysantemy, str. 45.).

Kéž je nám milostiv Ježíšek, až přijde hodina, kdy chystati se budeme i my ve tmavý hrob vejíti. Amen.

Starí čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý, — Část další.

Všimlí jste si dvou věcí?

První fakt je takový: Počínaje zjevením, které nám učinil Ježíš, svědectvím, kterým nám jako očitý svědek přinesl, potom jeho vzkříšením, nanebevstoupením a pozváním zanechaným učedníkům, vybleskuje náhlým jasným vřem a naděje v nesmrtnost nebeskou, tak neurčitá a mlhavá v antické filosofii, tak matná a chladná i v židovstvu, a šlehá netušeným, neslýchaným vzletem k této věčnosti až potud zahalené a mraky zastřené. A právě tyto mraky vítězný Ježíš roztrhl a pronikl a stopou svou ozářil: nubes lucida, oblak světlý, jak psáno při jeho proměnění. Od té chvíle je cesta jasná a otevřená; jistý a přímý směr dán je duším, které chtějí za ním k těmto cílům, týmiž cestami oběti a lásky.

Druhý fakt je tento: učením a příkladem Ježíše Krista není zjasněn a určen pouze cíl naděje, nýbrž i předmět naděje zosobňuje se v jeho osobě božské, dané v vlastnictví a milované: to jest nebe s Ježíškem, nebo lépe, toť Ježíš v nebi.

Slyšíme Pavla v epištolách. Jemu je žítí Kristus a smrt je ziskem, ježto jí vyzíská Krista. Jeho smrtelné tělo jej tíží: Kdo mě vysvobodí z těla toho, abych šel ke Kristu? Jeho zni-

čení je blízko: Žádám býti rozdělen, abych byl s Kristem Ježíšem.

Slyšíme sv. Jana na ostrově Pathmu. Nebe se otvírá zraku jeho a pojednou jsme uvedeni až v domov nesmrtnosti. Je pln Ježíše. Onť jest Alfa a Omega, počátek i konec, první a poslední, král země i nebe, pochodeň města Božího. On je Beránek obětovaný na oltáři i korunovaný na trůně, pod nímž pěji andělé a svatí. A poslední slova na posledním řádku knihy, slova Krista a duše, jsou slova spojení: „Ano, přijdu brzy, di on. — Amen, přijď, Pane Ježíši, ona odpovídá.

Nadešla éra mučedníků. Ignác z Antiochie nedočkavě touží po chvíli svého umučení: „Železo, kříž, lámání kostí, zuby šelem, usekání údů, rozčtvrcení těla, všechny muky ať se shrnou na mne, jen když se mi dostane Krista Ježíše - hina Jesu Christu epitychól (ἵνα Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτύχω.)

Když bratři mučedníků uložili pozůstatky jejich tělesné ve tmavé kopce, nadepsali tři slova, která vyjadřovala zároveň jejich naději i závist: Žij v Kristu - Vivas in Christo! V tom bylo celé nebe.

A poslyšíme ještě poslední povzdech duší nebeských za dnešních dob, když odcházejí na věčnost. Kdože je vábí?

Msgr. Gay píše: „Citím, jak mé srdce se taví a touha po nebi mě spaluje. Nebe, toť vlastně Ježíš!“ A podobné bylo i heslo Msgra de Ségura po posledním pomazání: „Ano, nebe s Ježíšem, jenom to je nebe!“ A jeho žáci, jeho děti mu pravili: Otče, vezměte nás s sebou do nebe!

Vizme, co vyprávuje jeden z nich v životopisu prelátově, jeho bratrem sepsaném: „Mladý doktor Ingigliardi, který v poslední hodince zahrnoval umírajícího nejněžnější péčí, měl po jedinou prapodivný nápad, jak nám sám vyprávěl. Tázal se u sebe, co se stane se svatým tím otcem, jenž před ním umíral, po životě ztráveném ve

službě Boží a duši. A jsa zmitán bezděčnou takovou starostí, pravil u sebe: Otče, že byste nám po smrti nepřišel říci, že je nebe a vy že jste v něm? Odpověď umírajícího světce nedala na se čekat. Mladý lékař ke svému překvapení a nevýslovnému vzrušení viděl, jak probírá se Ségur v agonie a obrací se k němu. A slyšel velmi zřetelně jeho slova: Věř, mé dítě, věř, synáčku, věř! Potom se umírající odmlčel, aby již nepromluvil. Tajemným těm slovům porozuměl jediný doktor, jemuž byla odpovědí. Utkvěla mu v srdci, aby mu byla po celý život světlem, posilou a útěchou. (Pokračování v ročníku 55.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Obrázky z činnosti P. Theodora Dieckmanna, misionáře v Jižní Indii.

P. Theodor Dieckmann, byl pravým katolickým misionářem. Jako 27letý kněz vstoupil r. 1874 do misijního semináře v Millhillu u Londýna, kardinálem Vanghanem založeného. Téměř čtyři desetiletí působil mezi prostým venkovským lidem Jižní Indie. S ním dělil se o radost i žalost, žehnal jeho děti, léčil jeho nemocné, pochovával jeho mrtvé. S ním dělil se o chléb, lámal mu chléb věčného života, stavěl kostely, školy a nemocnice. Založil 50 kvetoucích křesťanských obcí, řád domorodých školských bratří, kongregaci domorodých sester, seminář pro učitelky, celou řadu vyšších a nižších vzdělávacích ústavů a mnoho sirotčinců. R. 1913 zemřel v městečku Phirangipuramu.

P. Dieckmann spojoval ve své osobě všechny přednosti katolického misionáře: Klid duševní, lidumilnost, důkladnost, porozumění pro dobré i stinné stránky lidu a houževnatou pracovitost. Až do posledního dechu plála v jeho

srdci láska k lidstvu sobě svěřenému. Následující listy skýtají nám sprostým, neličeným způsobem vzácné pohledy do misijního života, jak se ve skutečnosti jeví.

Neobýčejné dítě milosti.

Chovanka jistého ženského kláštera v Evropě poslala P. Dieckmannovi prostřednictvím sestry představené 30 K pro jedno pohanské dítě. P. Dieckmann děkuje chovance za tento dar a píše:

„Dobrá sestra představená sdělila se mnou, že jsi mně poslala 30 K na jedno pohanské dítě. Za to můj srdečný dík, Bůh ti oplácí! Zároveň ti milá Kristinko oznamuji, kterému dítěti mým tvůj dar, až dojde, věnovati.

Nedávno bylo mi přineseno malé opuštěné dítě nanejvýš zanedbané a vyhladovělé. Celé tělo bylo samá rána, špina a plno hmyzu. Pohled na malé stvoření, věrný to obraz trpitele Joba, byl tklivý. V důvěře k sv. Josefu,

věrnému to pěstounovi Ježíškovu, přijal jsem ubožátko. Když pak jsem list od sestry představené obdržel, poznal jsem, že má důvěra k němu nebyla nadarmo, neboť skrze tebe, milá Kristinko, poslal mi právě včas příspěvek na vydržování ubohého sirotka. A poněvadž jsem se domníval, že dítě následkem přestálých útrap nebude dlouho žít, udělil jsem mu křest sv. a dal jsem mu jméno Johana. Ovšem, kdybych byl věděl, že peníze na ně jsou již na cestě, byl bych mu dal jméno její dobroditelky, Kristina.

Když byla malá Johana pokřtěna a potom pečlivě ošetřována, zotavila se proti všemu očekávání v několika dnech. Lidé, kteří ji přinesli, řekli, že jsou jí asi dva roky. Mám za to, že je starší. Mluví již dosti srozumitelně! Již po několika dnech naučila se dělati kříž a modliti se Otčenáš. Sestra, která ji ošetřuje, řekla jí, aby prosila Marii Pannu, jejíž socha ve světnici stojí, aby brzy její rány zahojila. Od té doby vztahuje, aniž byla vybidnuta, denně své hubené ruky k Bohorodičce a volá s dětinnou důvěrou co nejhlasitěji: „Milá Máti Boží, zahoj mé rány! Zahoj mé rány!“

Malá Johana ráda napodobuje vše, co vidí, zvláště co se děje v kostele. Když jsem včera přišel do kláštera, viděl jsem, že drží v ruce hůl a holi obrazy na stěně se lehce dotýká. „Co pak to děláš Johanko?“ ptám se. Záříc radostí a svýma černýma očima na mne patříc praví: „Dělám mši. dělám oheň na tyčkách.“ Chtěla totiž říci: „Rozžihám na oltáři svíce ke mši sv.“

Že má také důkladnou chuť k jídlu, rozumí se samo sebou. Po každém jídle je na ni pěkná podiváná. Potom má tváře pěkně malované, je veselá, a dovádí jako kotátko. S vážnou tváří, jako nějaká starucha dává sestrám nebo mně tolik otázek, že máme co činiti, abychom je všechny zodpověděli.

Když jsem dnes ráno přišel do kláštera, běžela mně jak obyčejně s ostatními dítkami naproti. Některé chopily se mých rukou, jiné mne dr-

žely za kabát a jedno přes druhé mi rozdivné věci vyprávěly, jak už to děti mívají ve zvyku. Johanka přišla poslední. Vzal jsem jí za ruku a vypravoval ji, že daleko odtud žije nábožná dívka, tak bílá, jako Panna Maria na obraze. Tato dívka poslala jí, ať ji nezná, rozličné dobré a sladké věci, jaké ona má ráda. Jmenuje se Kristina. Proto musí se ode dneška za svou dobroditelku často modliti; musí říkati: „Bůh žehnej Kristině!“ Předřikával jsem jí tato slova tak dlouho, až se jim naučila, a když slíbila, že tak učiní, propustil jsem ji.

Když jsem byl svou práci dokončil, vracel jsem se kolem kaple domů. K svému nemalému překvapení viděl jsem Johanku, která klečí před oltářem, vzpíná ruce k svatostánku a volá: „Bůh žehnej Kristině!“ Tento výjev mne velmi dojal. Pospíšil jsem domů, vzal kousek cukru a vrátil se do kaple. Poklepav ji na rameno, pravím: „Pro dnešek už dost; hle milý Spasitel tvou modlitbu vyslyšel, zde ti posílá Kristina tento pamlsk a vzkazuje ti, abys byla hodná a i budoucně za ni se modlila. Pak jsem ji vzal za ruku a zavedl mezi ostatní děti na společné hřiště. A tu záříc radostí ukazovala jim vítězoslavně vzácný dárek, který jí byla vzdálena dobroditelka poslala.

Tak vidíš, milé dítě, jakou radost jsi milému Spasiteli svou almužnou věnovanou pohanskému dítěti způsobila. Tentýž Spasitel, který dítky a sirotky tak něžně miluje, ušetří ti za to hojně svých milostí, až jej při sv. přijímání do srdce svého přijmeš. Pros ho jenom, aby v tobě roznítil lásku k bližnímu, aby jsi poznala, jak drahá je mu každá lidská duše, a tedy i duše ubohého pohana. Také já budu tebe u oltáře pamětliv. Žehnám ti ze srdce, zvláště v den tvého prvního sv. přijímání.

Th. Dieckmann, apoštolský misionář.“

* * *

Jak se zakládají misijní stanice.

Následující dopis P. Bocha z řádu Maristů, přivádí nás na souostroví Šalomounovo v Tichém oceáně a předvádí nám před oči způsob, jak se zakládá misijní stanice, co všechno předchází a následuje, kolikeré práce a námahy je třeba, prve, nežli stanice je hotova a může odevzdána býti svému účelu. Dopis zní:

„Dostali jsme z Evropy posilu, přišlo několik nových spolubratří a otec superior usnesl se ihned, založiti novou misijní stanici. K tomu účelu byl vyhlídnut vzdálený ostrov téhož souostroví Šalomounova. V ustanovený den byl vypraven misijní parník, aby vybraný počet misionářů na nové působiště zavezl. Jeho náklad záleží z různého nářadí a zásoby potravin na několik měsíců. Kromě misionářů je na palubě i několik domorodců, jižto obstarávají kuchyni i jiné práce na lodi konají.

Po delší plavbě dojel parník nového našeho domova. Před námi prostírá se velký ostrov porostlý lesem. Pobřeží je rovné, ale v dáli modrají se kuželovité pahorky, v pozadí strmí do výše hory značné výšky. Ostrované tmavé pleti zvědavě divají se na neznámé cizince, ale jsouce mírné a snášenlivé povahy chovají se k nim přátelsky. Misionáři najímají mezi nimi dělníky, kteří by jim pomáhali při stavbě misijní stanice. Tato bude ovšem jenom prozatímní, později až se misionáři s ostrovem a jeho obyvateli blíže obeznají, přikročí se ke stavbě stanice vlastní. Pro stanici prozatímní zvolí se vhodné místo a vymýtí se les v obvodu padesáti metrů. Pod těžkou sekýrou kácí se pyšní lesní obří a s děsným rachotem dopadají na zem. Pilou řezou se pak na kusy a z kusů vyrábí tesařská širočina trámy na stavbu a co z dříví zbude, bude palivem. V předu, směrem k moři, bude mítí obydlí misionářů verandu a stranou přistaví se kuchyně.

V osmi dnech je vše hotovo. Stavení není velké, ale pro začátečnický dostačí. Misionáři vynášejí nyní své věci z parniku, kde byli dosud jedli, spali a mši sv. sloužili, a dávají se do vnitřní úpravy nového obydlí. Práce rychle pokračuje. Kuchyňské nářadí záleží z krbu, tří panví na vaření a pečení, a přístroje na pečení hostií. Příbytek pozůstává pouze z jedné místnosti, která je zároveň kaplí, jídelnou, učirnou a spárnou. Nábytek odpovídá těmto účelům: dvě polní postele se sítěmi na ochranu proti různým moskýtům, dvě skládací židle stůl, petrolejová lampa, kufr s měsním náčiním a bedna s oděvem a knihami. Je tu i malá domácí lékárna, látky na šaty, dýmky a tabak pro domorodce. Z potravin jsou zastoupeny konzervy, mouka, sušená zelenina a mešní víno.

Jakmile konečně všechno je postaveno a uloženo na svém místě, nastává loučení. Tiskneme kapitánu našeho parníku ruku, loučíme se s mužstvem; parník připravuje se na cestu, vytahuje kotvu a odjíždí domů. Ještě poslední pozdrav z lodi a zakladatelé nové stanice jsou ponecháni milosti Boží a sami sobě.

Nechci ličiti citův, které v takových hodinách duši misionářovu naplňují. Ony zůstávají nesmazatelné v jeho srdci a náleží k jeho nejmilejším vzpomínkám. Nad kouskem země, kde zítra ponejprv bude sloužena mše sv., říká církevní modlitby a jménem nejsvětější Bohorodičky uzavazuje se v držení nové stanice.

Předem a nejprve jest třeba postarat se o vezdejší chléb. Na ploše několika hektarů vymýtí se les, půda se upraví a sázejí se banány a zemáky, později seje se proso a obilí. Mezitím docházejí misionáři do okolních osad, aby s domorodci navázali styky a malými dárky si je naklonili. První jejich starostí jest, vyhledati si mezi nimi dovedného učitele domácí řeči. Nejlépe se k tomu hodí slepici. Jednak nevidíce ničeho kolem sebe, nejsou tak roztržiti jako lidé vidomí,

jednak není vyučování pro ně břemenem, ale spíše příjemnou zábavou. Jak říkáme, uchází jim rychleji čas.

Když se byli misionáři řeči lidu s dostatek přiučili a s domorodci se seznámili, chodí ode vsi ke vsi, aby děti pro školu získali. Tak nastává pro misijní stanici nové období. Její obyvatelé dělí se nyní ve dvě třídy: dělníky, kteří obdělávají pole a jiné práce pro misií konají a děti, které chodí do školy a po škole také v různých domácích pracích se cvičí.

Asi za rok od toho dne, kdy první rána sekery se ozvala na pobřeží, vyhledá se místo pro vlastní misijní stanici. Stavba svěří se pravidelně misionářům neknežím čili bratřím. Je věru těžko říci, jak důležité služby nám naši bratři prokazují. Mělo by jich tolik býti jako kněží, ale obyčejně není! Kdyby byli totiž kněží sprostěni hmotných starostí, které v misiích mnoho času a práce vyžadují, mohli by jednou tolik času věnovati duchovní správě a vůbec práci misijní.

Ponenáhlu zvedá se uprostřed lesa nová vesnice. Na jedné straně stojí obydlí misionářů se vším, co k tomu náleží: dům, škola a místnost pro děti a dělníky; uprostřed kostel a na druhé straně obydlí pro misijní sestry a děvčata. Rozumí se, že tato práce rychleji se popíše než vykoná. S'ave-ní pokrývá se nejprve listy palmovými a banánovými, později, až misijní pokladna to dovolí, používá se prken.

A misijní sestry přichází sem teprv, až k jich přijetí je všechno připraveno a až jsme nashromáždili dítek, které by jejich péči mohly být svěřeny.

Tak se zakládají misijní stanice!

Boľševismus a misie.

Nejen v Evropě a Americe, ale i v Africe a zvláště ve Střední a Východní Asii, v Indii, Číně, Japonsku a na Sundajských ostrovech šíří se boľševismus jako zhoubný lesní požár a v něm povstává katolickým misiím nový nebezpečný nepřítel. Z ostrova Jávy píše jistý misionář: „Zde na Jávě začínají se vyvíjeti podvrtné snahy v hroživé podobě. Mohamedánské sdružení tak řečené „Sarehat islam“ je politický spolek, má vyložený ráz protikřesťanský a štve vždy ostřeji proti všemu, co se zve křesťanským. Lid se touto revoluční a nevěreckou štvanicí přímo otravuje. Nedostaneme-li rychlé výpomoci z Evropy na lidech i prostředcích, je křesťanství ztraceno.“

Podobné hroživé zprávy docházejí i z jiných okresů misijních. A není se co diviti Velký převrat v Evropě otřásl i jinými díly světa. Boľševismus věří ve své světodějinné poslání a žene se v před se zuřivostí, která je přímo příšerná. Běda Evropě a křesťanství, jestliže se mu podaří národy žluté, hnědé a černé pleti pro sebe získati!

Různé zprávy.

Sv. Otec 4,000.000 korun daroval pro chudobné československé děti. Na katol. sjezdu viděnském pravil zástupce sv. Otce msgr. Ognó-Serra, že sv. Otec činí pro hladové děti, co jen může. Že je mu líto, že nemůže učiniti více. Ale že jest mu ještě více líto, duší. Sv. Otec vyzývá katolíky,

aby celým srdcem se drželi pravd sv. víry: Neboť jen tehdy, když znova všudy zavládne celé a opravdové křesťanství, může býti lépe. Jen tehdy přijde skutečné obrození a obnovení.

Pro katolický tisk. Biskup drážďanský obrací se na katolíky

lid: „Přemilí! Vždy jste byli hotovi k velkým obětem, když se o to jednalo, přispěti na dobrou věc. Nynější bída do největšího nebezpečí vrhá naše katolické noviny. Poněvadž vydání na papír, udržování a obsluha strojů skoro nedostupné stouply, zvýšeno i předplatné. Proto mnohým nebude lehké předplácet i nadále na své oblíbené katol. listy. Hrozí nebezpečí, že jen ty noviny se udrží, které mohou pracovat s bohatým kapitálem. Než k těmto nepatří katolické. Proto jest třeba se obávat, že budou vycházeti jen takové noviny, které jsou protivny našemu katolickému smýšlení. Vidouce toto nám hrozící nebezpečí, upěnlivě vás prosíme, abyste neopouštěli svých katolických novin; jinak zasadíte katolickému tisku rány nevyléčitelné. Tělo bez dostatečného pokrmu lehké upadá do dlouhé neudrživosti. Též katolickému lidu hrozí nedostatek duševního pokrmu, jakmile naše posud kvetoucí noviny a časopisy budou klesati neb zaniknou.“ Nebezpečí hrozí tedy tisku katolickému v Německu, kde katolické listy byly posud tak velice rozšířeny, kde důrazně naléháme na to, aby žádný katolický dům (rodina) nebyl bez katolického listu a kde pro výborný katolický list takto rozšířený a lidem podporovaný tolik přispěl k oně příkladné uvědomilosti a nezlomné statečnosti, jakou vyznamenávají se katolíci němečtí. Což teprve u nás! Lide katolický, zachovej si, co jest tvoje! Do každého domu a do mku katolický list, katol. knihu, katol. čtení. Pryč s protikatolickým a bezbožným čtením z vašeho domu. Ani zadarmo jej neberte a nečtěte. Ve veřejných místnostech, na nádražích, vždy žádejte jen katolické listy.

Návrat ku sv. Církvi. Správce Galilee ve Sv. Zemi, major Harrington, Angličan, stal se katolíkem. V Nazaretě přijal svatou křest. Kmotrem byl mu sám sv. Otec, jehož zastupoval missionář P. Gassi. Po

církevní slavnosti blahopřály mu úřady vojenské a měšťanské. Mluvílo se arabsky, francouzsky a italsky.

Katolíci v Číně. Katolíků v Číně je dnes již téměř dva miliony. Jen 45 tisíc schází do plného počtu. Jest to krásné ovoce těžkých prací misijnářských.

V belgickém senátě ministr zahraničních záležitostí Huysmans vřelbil a oslavoval neunavnou práci papeže Benedikta XV., kterou vykonal pro mír a lásku k bližnímu. Celý senát vyslovil radostně svůj souhlas.

Organisace panen v Itálii velmi se rozšiřuje. Byla založena na zvláštní žádost sv. Otce r. 1918. Má již 122.500 členů. Jejím cílem jest láska k Nejsv. Svátosti, věrnost k sv. Otcovi a sociální apoštolát.

Moc tisku. Lyonský biskup Tissici vyslovil se nedávno ve veřejné řeči, že tisk je v pravdě (jistým způsobem) všemohoucí. Bez něho se za dnešních okolností nemůže ničeho dosáhnouti. Dnes řídí svět veřejné mínění — a tisk je tvoří. To poznali brzy židé a vzali tisk do svých rukou. My katolíci jsme se trochu pozdě chopili práce. Vynahradme horlivosti, co se zameškalo!

*

Dejte do ruky naší dospívající mládeži dobrý časopis! Není nebezpečnějšího věku pro ničení křesťanských zásad srdcích lidských a zejména v dnešních dobách rozvratu a falešných hesel, jako je věk mládeže školet odrostlé. Kde kdo zavisá do ní zásady, jež musí přinést do duší této mládeže rozvrat a chaos. A není záslužnější práce, než zachraňovati tuto krasnou, ale opuštěnou mládež před zkázou a přivést ji nazpět k poctivému životu na zásadách křesťanské mravouky a lásky k poctivé práci. Již více než dvě léta existuje v Čechách organisace, která má za úkol veškery své síly věnovati mládeži, jinochům a dívkám. Jest to

Sekretariát katolické mládeže v Praze II., Salmova ul. č. 8. Za dvě léta činnosti podařilo se této blahodárné instituci zorganizovat desetitisíce nadšené katolické mládeže české, a nejen ji uchránit před zhoubnou působností nevěreckých snah, nýbrž postavit ji v čelo obranného boje a obrodné práce. Tato mládež má a sama si vydrží svůj vlastní časopis „Dorost“, jenž se stal srdcem a tmelem veškeré práce organizační, vzdělávací i agitáční mezi mládeží českou. Dva roky již vychází tento oblíbený list mladých duší českých a za ty dva roky stal se nejhledanějším listem mládeže vůbec. Přes deset tisíc čísel tohoto dobrého listu rozletí se každých 14 dní do všech koutů naší vlasti, kde dosud bije věrně srdce českého katol. jinocha a dívky. Nyní právě začíná vycházet III. roč. ve jméno Božím. Proto prosíme všechny lidi dobré vůle, aby se přičinili o další

rozmach hnutí katol. mládeže. Dnes žádáme vroucně, aby se všichni vynasnažili o lavinové rozšíření „Dorostu“ mezi mládeží křesť. dříve, než ji zaplaví a uchvátí nepřítel. Neotálej nikdo ani na okamžik. Mládež mládeži, otcové a matky svým dorůstajícím dětem, kněží svým bývalým žákům dejte do ruky výborný křesť. list mládeže „Dorost“. Je doba nesmírně vážná, jak to ani netušíte. Pro církev a národ. A buďte jisti, že „Dorost“ vypěstí mládež krásnou pro život časný národu, církvi i pro život věčný. Kdo má v duši dosud planoucí jiskru lásky k národu i církvi katolické, kdo miluje svou mládež jako budoucí naději a oporu svých snah, ujmě se práce ihned a pro každého jinocha i dívku objedná jednotlivě neb hromadně „Dorost“ v Praze II., Salmova 8. Celý ročník 24 čísel stojí pouze Kč 12.—. Všichni do práce!

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za dar křesťanského sebezáporu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce ního Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **Z a p ř i s e b e s a m a !**

Úmysl v lednu 1921: **Obhájení katolických zemí.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.